A TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS

COLLECTED DURING THE TRIENNIUM

1916-17 TO 1918-19

FOR THE

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY MADRAS

BY

S. KUPPUSWAMI SASTRI, M.A.
PROFESSOR OF SANSKRIT AND COMPARATIVE PHILOLOGY, PRESIDENCY COLLEGE,
AND CURATOR, GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS

Prepared under the orders of Government of Madras

Volume III—Part III—Telugu

MADRAS
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT GOVERNMENT PRESS
1925

INTRODUCTION.

The third part of the third volume of the Triennial Catalogue of Manuscripts is prepared on the same plan as that of the second part of the second volume and as is described in the introduction thereto. The numbers of manuscripts and the pages of this part are in continuation of the similar part of the second volume. Attention is drawn to a few important works noticed in this catalogue.

Andhracintāmani, R. No. 293.—A valuable and rare work dealing with various kinds of drugs and medicines which are now in use in the Andhra country. This work does not appear to have been printed.

Kāmakalānidhi, R. No. 320 (*a*).—A rather rare work containing much historical information about the Mahratta Kings who ruled at Tanjore.

Citrabhāratamu, R. No. 328.—A hitherto unknown introduction to this work has been found in another manuscript since acquired for the Library. This introductory portion is given as an addenda in the beginning of this catalogue. This introduction contains some useful description of Warrangal and its ruler Cittambukhāna (Chitapkhan).

Rādhāmādhavamu, R No. 346.—This is a rare Prabandha ordinarily not known to Telugu scholars. It describes the story of the love between Rādhā and Krsna. The author Cintalapūḍi Yellaya who adorned the Court of Krsnadēvarāya of Vizianagar refers to the Sanskrit work Rādhāmādhava and its author Jayadēva. It is stated that King Krsnadēvarāya conferred on the author Yellaya the title Rādhāmādhava in a big assembly of scholars for his literary proficiency and attainments. The work has not been printed and is a useful acquisition for the Library.

Tārakabrahmarājīyamu, R. No. 347.—This work was also written by Yellaya, the author of Rādhāmādhava, though he mentions herein only the title-name conferred upon him by Krsnadēvarāya. It is a rendering of the Sanskrit work of the same name and has not been printed and is worth mentioning as a rare and valuable acquisition.

Bhiṣaksudhārṇavamu, R. No. 349.—This is a rare work on medicine and is a useful addition to the Library like the *Āndhracintāmaṇi* (R. No. 293) referred to in the beginning.

Viṣṇupurāṇamu, R. No 386.—This is a rare and unpublished work not ordinarily known to Telugu scholars. Kalidindi Bhāvanārāyaṇa who is the author of this work was the disciple of Kandāla Śrīraṅgācārya, son of Kandāla Bhāvanārāyaṇa or Bhāvanācārya. Annaya, the brother of the well-known Tenali Rāmakrsna Kavi, refers in his work called Sudaksiṇāparinaya to the same Guru Kandāla Śrīraṅgācārya.

Hayalakṣaṇavilāsamu, R. No. 482.—It is known that Manumañci Bhaṭṭāraka is the author of a work of this name. He has dedicated his work to Sāḷuvakaṁpabhūpati, son of Ahōbila of the lunar dynasty of kings. On examination it appears that the latter portion of this manuscript contains another work on the same subject by a different author who has dedicated his work to Uttamagaṇḍabhūpa, son of Bhīmarāja of the solar dynasty of kings. Probably this manuscript which is described as one work contains two different works and this matter is worth further investigation.

Śivatattvasāramu, R. No. 502.—This is rather an ancient work worth noticing because of its old style of composition. The author Mallikārjuna-Paṇḍitārādhya lived after Nannayabhaṭṭāraka who is said to have flourished about the 11th century A.D.

Sudhātaraṅgamu, R. No 524.—Another complete manuscript of this work was since acquired for this Library, and so it is certain that the author Kotikalapūḍi Kōdandarāmakavi wrote a commentary on the whole of the Āryabhaṭīya. This is a rare and useful commentary and does not appear to have been printed as yet.

Rukmavatīpariṇyamu, R. No. 549.—This is also a rare work acquired for the Library. The author Rēkapalli Sōmanātha is a contemporary of Aḍidamu Sūranakavi who is believed to have lived in the 18th century. Both these authors are known to have criticised and written disparagingly of each other.

As in the case of the previous volumes, the present volume is furnished with a subject-index, an author index and a general index so as to be of some use to those engaged in the field of research work in Telugu Literature. In spite of much care, some errors have crept in.

ALPHABETICAL SYNOPSIS OF SUBJECT HEADINGS.

Note.—Reference is given to pages of the subject index.

SUBJECT INDEX

OF THE

WORKS DESCRIBED IN THE TELUGU PART OF THE TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS.

[*Note.*—The letters in column 2 are used in the following significance L means that there were no copies of the work in the Library, P means that the MSS contain a portion which was not in the Library, T denotes that there were not more than three copies in the Library.]

R. NUMBER

Māhātmya—cont.

Medicine.

Miscellaneous.

Panegyric.

R. NUMBER

Panegyric—cont.

Erotic Poetry

AUTHOR INDEX

TELUGU PART OF THE TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS.

A TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS.

1916-17 TO 1918-19.

VOLUME III.

PART 3—TELUGU.

R. No. **293**.

Paper. 8½ × 6 inches. Foll. 116. Lines, 23 in a page. Mode of writing, bad but fairly correct. Not injured

Purchased in 1916–17 from M.R.Ry. Vetūri Sundara Śāstrulu-gāru of Pedakaḻḻepalli, Kistna district.

Foll marked 1 and 2 are missing.

ఆంధ్రచింతామణి (వైద్యము).

ĀNDHRACINTĀMAṆI (MEDICINE).

A versified treatise on medicine dealing with the diagnosis of diseases, the method of healing them, the preparations of medicines, the properties of medicinal substances, etc. : by Dēvulapalli Vēṅkaṭanarasakavi, son of Śrīnivāsamantri and grandson of Cina Narasamantri of Kāśyapagōtra. The work was dedicated to God Kastūriraṅga worshipped in the shrine at Srirangam.

A list of the topics dealt herewith is given below.

Complete in five Āśvāsas except 2 foll. in the beginning. The name of the scribe and the date of transcription found at the end of the MS. are given below in the Telugu extract.

Beginning :

స్వరూపనిదానము. మత్తకోకిల.

వాతరోగికి నీలవర్ణము వచ్చు సిద్ధము నెంతయుఁ
పీతవర్ణము గల్గియుండును పైత్య (పిత్త) రోగికిఁ జూడఁగా
శ్వేతరూపము గల్గియుండును శ్లేష్మరోగికి నెప్పుడుఁ
ధాతశ్యామలచిత్రయుక్తము ద్వంద్వరోగికిఁ జూడఁగఁ.

End:

తుత్తుద్వయ మాణిక్యముల నూఁచి వేసి
ధాత్రిఫలములు నందులోఁ దగఁగ నుంచి
నిమ్మపులుసును బోసియు నెమ్మి నూరి
కన్నులకుఁ బెట్టఁ బోర లుడిగి (లూఁడి) కానవచ్చు.

మాలిని. అభినవఘనరూపా యాశ్రితానంతలోకా
శుభగుణమణిమాలా శోభితానంతలోలా
త్రిభువనజనపాలా దేవకార్యానుకూలా
విబుధవినుతశీలా విద్యుదుల్లాసచేలా.

గద్య. ఇతి శ్రీరంగనాయకప్రసాదలబ్ధకవిత్వవిభవ కాశ్యపసగోత్రపవిత్ర దేవులపల్లిచినరసన్నమంత్రి(పౌత్ర) శ్రీనివాసామాత్యవరతనూభవ శ్రీమహాభాగవత దాసానుదాస వేంకటనరస ప్రణీతం బైన (యాంధ్ర చింతామణి యను వైద్యశాస్త్రంబునందు మేహావాతపైత్యసన్నిపాత జ్వరకషాయంబులును . . . . ద్రవ్యంబులందలి భేషజకల్పంబునందుఁ)బంచమాశ్వాసము.

“ గ్రంథాంతమున :—విషయసంఖ్య (సూచిక).

1. వాతపిత్తశ్లేష్మనిరూపణము.
2. ద్వంద్వనాడులు.
3. వాతపైత్యము.
4. శబ్దలక్షణము.
5. నేత్రపరీక్ష.
6 జిహ్వాపరీక్ష.
7. స్పర్శలక్షణము.
8. మూత్రపరీక్ష.
9. పురీషపరీక్ష.
10. సన్నిపాతనాడీనిర్ణయము.
11. అజీర్ణనాడీలక్షణము.
12. వాతజ్వరలక్షణము.
13. పైత్యజ్వరలక్షణము.
14. శ్లేష్మజ్వరలక్షణము.
15 వాతపైత్యజ్వరలక్షణము.
16 భూతజ్వరలక్షణము.
17. అజీర్ణనాడీనిదానము.
18. ఆహ్నికజ్వరలక్షణము.
19. త్వగస్థిరుధిరమాంసగత జ్వరనిర్ణయము.
20 సన్నిపాతజ్వరలక్షణము.
21 సాధ్యాసాధ్యసన్నులు.
22 తాంద్రికసన్ని.
23. జిహ్వాకసన్ని.
24. చిత్తవిభ్రమసన్ని.
25. ప్రలాపసన్ని.
26. కర్ణికసన్ని.
27. రక్తష్ఠీవసన్ని.

28. అభిన్యాసాంతకసన్నులు
29. కంఠకుబ్జరుద్గాహాసన్నులు.
30. శీతాంగసన్ని.
31. భగ్ననేత్రము.
32. రోగులకపథ్యోపచారములు.
33. రోగసాధ్యగుణాలు.
34. అసాధ్యగుణాలు
35. రసశుద్ధిప్రకరణము; ఇంగిలీకమును రసము తీయుక్రమము.
36. నాగవంగశుద్ధిభస్మ ప్రకారములు.
37. లోహశుద్ధిభస్మప్రకారాలు.
38. హేమమాక్షికశుద్ధి భస్మప్రకారములు.
39. ఇంగిలీకనాభులశుద్ధి.
40. నాగవంగశుద్ధి భస్మప్రకారములు.
41. శంఖభస్మము.
42. తాళకశుద్ధిభస్మము.
43. పంచలవణాలు- సౌవర్చలవణము.
44. సైంధవలవణము.
45 బిడాలవణము.
46. కాచలవణము.
47. సముద్రలవణము.
48. విమలకాకమాక్షికములు.
49. గంధకము.
50. వెలిగారము.
51. మైలుతుత్తము.
52. పాలతుత్తము.
53. అముదాలు-ఎలుకపాషాణము, గుగ్గిలము.
54. సామాన్యగంధకము.
55. నేపాళాలు.
56. ఉల్లిపాషాణము.
57. గౌరిపాషాణము.
58. సద్యక్షారము.
59. కర్పూరశిలాజిత్తు.
60. తొట్టిపాషాణము శిలాజిత్తు ముషిణిగింజలు.
61. ఉల్లిపాషాణము.
62. నాభి.
63. రామఠము.
64. నాగరము.
65. మరీచములు.
66. ఖంగారము.
67. రజితభస్మ.
68. నాగసింధూరము.
69. కాంస్యశుద్ధిభస్మము.
70. కృష్ణాభ్రకశుద్ధిభస్మము.
71. గ్రంథాంతరాభ్రకము.
72. కాంతశుద్ధిభస్మము.
73. అభ్రకం.
74. రసశుద్ధిప్రకారము.
75. లోహశుద్ధి భస్మము.
76. పొగడశుద్ధి భస్మము.
77. మాక్తికశుద్ధి భస్మము.
78. వజ్రశుద్ధి.
79 గోమేధికశుద్ధి.
80. పుష్యరాగము.
81. మరకతము.
82. యింద్రనీలము.
83. అయస్కాంతము.
84. వైడూర్యము.
85. తామ్రభస్మము
86. తామ్రదోషాలు.

87. దశమూలములు.
88. ప్రసూతిస్త్రీలకుయంత్రము.
89. వైక్రాంతము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

90. గ్రహణికవాటము.
91. అహివత్యచూర్ణము.
92. వెకిలిళ్లకు.
93. వైద్యజనమర్యాదలు.
94. ఔషధానుపానరసాలు.
95. బాలసూర్యోదయము.
96 ఖండార్ధ్రకము.
97. కాలకూటరసము.
98. అన్యథాగ్రంథాంతరే కాలకూటయోగము.
99. సింధూరమణిభూషణము.
100. సింహప్రతీపాలనము.
101. మేహాంతకరసము.
102. మేహామునకుచికిత్స.
103. మేహనాశనరసము.
104. మఱియును మేహచికిత్స.
105. భార్గవీరసము.
106. చండభానురసము.
107. జ్వరాంకుశము.
108. ఆనందభైరవి.
109. సన్నిపాతభైరవము.
110. సువర్ణమాల్యవంతరసము.
111. సన్నిపాతవీతిహోత్రరసము.
112. ప్రళయానలరసము.
113. ఈయౌషధమునకు పథ్యము
114 అమృతాంకరసాయనము.
115. చిత్రికాదిగుటికలు.
116. రామబాణరసము.
117. శ్రీరామబాణరసము.
118. పైత్యహరచూర్ణరాజము.
119. పంచాగ్నిచూర్ణము.
120. దశవిధాగ్నికుమారముల పేళ్లు.
121. అగ్నికుమారకము.
122. అలఘ్వగ్నికుమారకము.
123. ఉత్తమాగ్నికుమారకము.
124. సిద్ధాగ్నికుమారము.
125. మహాగ్నికుమారము.
126. రాజాగ్నికుమారము.
127. అన్యథాగ్నికుమారము.
128. స్వపాగ్నికుమారము.
129. ప్రతాపాగ్నికుమారము.
130. వాతవిధ్వంసి.
131. భద్రకాళీరసము.
132. ఉమామహేశ్వరరసము.
133. నారాయణరసము.
134. భార్గవీరసము.
135. అన్యథానారాయణరసము.
136. గరుడధ్వజరసము.
137. శాంభవీరసము.
138. వైష్ణవీరసము.
139. నారసింహరసము.
140. విశ్వంభరరసము.
141. విష్ణురసము.
142. కాళ్లపగుళ్లకు.
143. శూలకము.
144. కమలాకరరసము.
145. చిట్లుఫిరంగి.
146. హిరణ్యగర్భరసము.
147. త్రిపురసుందరరసము.

148. కాలకంధరరసము.
149. గ్రహణికవాటము.
150. వీరవిక్రమరసము.
151. త్రివిక్రమరసము.
152. భారతీరసము.
153. జయవిక్రమరసము.
154 విజయభైరవము.
155. మదనభైరవము.
156. కరసాలభైరవము.
157. కారుణ్యభైరవము.
158. భైరవము.
159. స్వచ్ఛన్నభైరవము.
160. కల్యాణభైరవము.
161. ఆనందభైరవము.
162. మహాభైరవము.
163. శుద్ధభైరవము.
164. ఆదిభైరవము.
165. మహేంద్రభైరవము.
166. శృంగారభైరవము.
167. కాలభైరవము.
168. రోగవిదారణభైరవము.
169. భైరవము.
170. అఘోరాస్త్రభైరవము.
171. రసేంద్రరసము.
172. సూచికాముఖము.
173. సూతికాభరణము
174. మృత్యుంజయరసము.
175. పితామహరసము.
176. శరభేశ్వరరసము.
177. నస్యము.
178. మహాజోగినీరసము.
179. ప్రాణేశ్వరరసము.
180. మృత్యూచ్ఛాటనరసము.
181. లోకేంద్రరసము.
182. పాశుపతాస్త్రము.
183. విష్ణుపరాక్రమము.
184. అతిసారగ్రహణి.
185. లోహరసాయనము.
186. అన్యథాలోహరసాయనము
187.
188. పూర్ణచంద్రోదయము.
189. ముట్టుశూలకు.
190. తరుణార్కరసము.
191. ప్రళయాగ్నిరుద్రరసము.
192. లోకనాథరసము.
193. వాతాంతకము.
194. పరంజ్యోతిరసము.
195. వీరప్రతాపము.
196. బడబానలరసము.
197. క్షయకుఠారము.
198. నీలకంఠరసాయనము.
199. త్రైలోక్యచింతామణి.
200. సింధూరఫణిభూషణము.
201. సింధూరలక్షణము.
202. నాభిమాత్రలు.
203. పత్ర్యాంతరసింధూరభూషణము.
204. వాయవ్యాస్త్రరసము.
205. అర్ధనారీశ్వరము.
206. మహాజ్వరచింతామణి.
207. వీరభద్రప్రతాపరసము.
208. జోగినీరసము.
209. రాజమృగాంకము.
210. వాతరాక్షసి.
211. అన్యథా వాతరాక్షసము.
212. వజ్రాయుధము.

213. రాజచండేశ్వరము.
214. ప్రతాపలంకేశ్వరము.

తృతీయాశ్వాసము.

215. పాండుక్షయరోగనిదానము.
216 పాండుచికిత్సాచూర్ణము.
217. గుల్మాలకు, సవాయిరోగా నికి.
218. వరాటచూర్ణము.
219. చించాది లేహ్యము.
220. ఎఱ్ఱవాలుడు లేహ్యము.
221. పంచగవ్యతైలము.
222. కలికపుమాత్రలు.
223. షడ్బిందుతైలము.
224. అశ్వగ్రంథిరసాయనము.
225. చెవుడుకు.
226. పరంగ్యాది లేహ్యము.
227. చురుకుకు
228. నిర్గుండి లేహ్యము.
229. భానుదుగ్ధతైలము.
230. కలికపుమాత్రలు.
231. శూలలకు కషాయము.
232. సన్నికిచికిత్స.
233. బాలరుజగ్రహాణులకు.
234. వాకుడు లేహ్యము.
235. పంచానలరసము.
236. మదనకామేశ్వరము.
237. క్షిపికాసకు.
238. అష్టమూర్తిరసము.
239. అన్యథా మండూరక్రమము.
240. దగ్గుకు.
241. పైత్యదద్దులకు.
242. ప్రవర్తులకు మందు.
243. శూలలకు సైంధవచూర్ణము.
244. వసంతకుసుమాకరము.

చతుర్థాశ్వాసము.

245. రసవిరుగుళ్లు.
246. మేహకుష్ఠపాండువులకు.
247. గ్రహణికవాటము.
248. పంచగవ్యఘృతము.
249. సర్వరోగకషాయము.
250. శూలకురామతచూర్ణము.
251. శూలలకు.
252. సహదేవితైలము.
253. మహాకుమారితైలము.
254. లాక్షాతైలము.
255. అంతర్దాహమునకు.
256. కల్యాణఘృతము.
257. అన్యథా కల్యాణఘృతము.
258 బలురకక్రిస్తైలము.
259. నారాయణతైలము.
260. దోషజ్వరకషాయము.
261. శీతజ్వరకషాయము.
262. శూలజ్వరకషాయము.
263. శీతజ్వరమునకు.
264. దోషజ్వరమునకు.
265. సన్నిపాతజ్వరమునకు.
266. జిహ్వకసన్నికి.
267. స్ఫోటకమునకు.
268. కీలాత్రయము.
269. వాతచికిత్సలు.
270. ముద్దవాయువునకు.
271. భగేంద్రమునకు.

272. గండమాలకు.
273. సన్నిపాతవాయువునకు.
274. వెట్టికుకర్రకరచినందుకు చికిత్స.
275. కపాలగండమాలకు.
276. శ్రీగండమాలకు.
277. అంగిటిమాదకు.
278. మూర్ఛరోగాలు.
279. నేత్రరోగములకు.
280. సర్వజ్వరకషాయము.
281. గర్భిణీస్త్రీలకు కషాయము.
282. నాలుగైదాఱు నెలల గర్భిణీస్త్రీలకు కషాయము.
283. ఏడెనిమిదితొమ్మిది నెలల గర్భిణీస్త్రీలకు కషాయము.
284. పదియవమాసపు గర్భిణీస్త్రీలకు కషాయము.
285. గర్భిణీశూలలకు.
286. సవాయిపుండ్లకు.
287. నీరుకుట్టుకు.
288. తామ్రకభస్మము.
289. ఎఱ్ఱకుసుమకు.

పంచమాశ్వాసము.

290. శూలగుల్మశ్వేతపుండ్లకు.
291. తలతిక్క, చెవుడు, కర్ణవాతాదులకు మందు.
292. తలనొప్పికి.
293. కుసుమకు.
294. చెవుడుకు.
295. చెవిలోచీముకు.
296. చెవిలో జోరీగలకు మందు.
297. చెవిలోపోటు చీములకు.
298. కంటలో పువ్వులకు కాయలకు.
229. నేత్రదృష్టికి.
300. కుష్ఠములకు.
301. శ్వాసకాసలకు బిల్వాది లేహ్యము.
302. వాకుడు లేహ్యము.
303. వగర్పుకు.
304. ఇందుకు పథ్యము.
305. శ్వాసలకు.
306. శ్వాసకాసలకు.
307. ఉబ్బసమునకు.
308. బిళ్లలకు.
309. జలోదరమునకు.
310. బల్లలు వాతగుల్మలు జలోదరాలు శ్వాస అతిసారాలకు మందు.
311. కుష్ఠవ్యాధులకు.
312. సవాయిపుండ్లకు, బిళ్లలకు.
313. సెగరోగమునకు.
314. నయనాంజనము.
315. సూతరాజీయము.
316. నయనాంజనము.
317. మెల్లలకు చికిత్స.
318. సర్వమైన నేత్రరోగములకు.
319. నీరుమాదలకు మందు.

(బి-బి.)—

సమగ్రము. తొలిపత్రములు రెండు లేవు. విదాశ్వాసములు. వ్రాతయంతగా బాగయినది కాదు. తప్పు లొకతరబడిగాఁగలవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది కాశ్యపగోత్రోద్భవుం డగు దేవులపల్లి వేంకట నరసకవికృతము. తాత తండ్రులు చిన నరసన్నమంత్రి శ్రీనివాసామాత్యులు. ఇందు రోగలక్షణములు, వానికిఁ దగుచికిత్సలు, ఔషధయోగములు మున్నగు నవి పద్యరూపమునఁ జెప్పఁబడినవి. ఈ వేంకటనరస మంత్రి దీనిఁ గస్తురిరంగని కంకిత మొసంగెను. ఇంతకన్న విశేషములు తెలియరావు.

గ్రంథాంతమున—

"ఆ ౧౮౮౪ సం॥ సరి॥ స్వభానుసంవత్సర మాఘ శు॥ ౭ భానువాసరం రాత్రి ౧౦ గంటలకు శ్రీవేటూరి సుందరం స్వహస్తంగా వ్రాయడ మైనది" అనియున్నది.

R No 294.

Palm-leaf. 15¼ × 1¾ inches. Foll. 93. Lines, 5 and 6 in a page. Mode of writing, fair and not quite incorrect Injured

Presented in 1916-17 by M.R.Ry. Rāyaprōlu Rāmabrahmam-gāru of Guruza, Gudivada taluk, Kistna district.

నాగరఖండము.

NĀGARAKHAṆḌAMU.

A Telugu rendering of the Sanskrit work of this name (described under No. 2300 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit MSS., Vol. IX, Part I) which forms part of the Skānda Purāṇa. The work gives a legendary account of the origin and status of the artisan class of goldsmiths, carpenters, blacksmiths, etc. The authors of the work are Ayyaṅki Bālasarasvati and Durgā Rāva (Rāma) (Rāja) Kavi of Śaunakagōtra. The work was dedicated to Dhavalēśvarapura Mārkaṇḍēya, son of Vīramāmba and Sōmavibhu and chief of Pendōṭapura. He is said to be a descendant of Viśvakarma and an ally of Muhammad Kutubsha. He bore such titles as Ghanamōghavāhana and Kanakakuntalābharaṇa.

Breaks off in the fifth Āśvāsa

R. NUMBER 294.

Beginning :

శా. శ్రీరామాసహజుండు సోముఁ డను పేరంటం జెలంగన్ సుఖ
శ్రీరంజిల్లఁగ మౌళిఁ దాల్చ(ల్చె ?)నరయన్ శ్రీదండపాణీశ్వరుం
డారూఢిన్ ధవళేశ్వరాన్వయగ (ధీరాంభోధి సోమున్ స్వవీ)
ధారంగ్రమము సోమనాథసుతు మార్కండేయునిం బ్రోవుతన్.

* * * *

సీ. ప్రాచేతసుఁ బరాశరకుమారుఁ గాళిదా
సు మయూరు భవభూతిఁ జోరు దండి
బాణు ధనంజయు భారవి జయదేవు
భాసుని శ్రీహర్షుఁ బ్రవరసేను
మల్హణు బిల్హణు మాఘు మురారిని
హేమేంద్రు పటమూలు సోమనాథు
శివతత్త్వ శివదేవుఁ జిన్మయు భవదూరు
శరభాంకు రాజశేఖరుని వేము

నన్నపను దిక్కమఖిఁ బ్రబంధహరమేశు
సాధు నాథర్వణాచార్యుఁ జంద్రమౌళి
భాస్కరు ననంతు శ్రీనాథ భట్టు భీము
సోము నమరేంద్రుఁ దలఁతు నుత్సుకత నాత్మ.

వ. అని . . . . గావించి.

క. అభినవవిశ్రుతకవితా
విభవుల మఖిలాగమాంతవిదశౌనకగో
త్రభవులము బుధవిధేయుల
మభవపదాంభోజబంభరాత్ములము మహిన్.

క. రసికుఁడు దుర్గారావ (మ) న
యసమప్రతిభావ (వి) రాజ (జి) య్యంకితబా
లసరస్వతి యనువారల
మసహిష్ణుప్రబలదళసమృద్ధులము మహిన్. (?)

క. ఏ వీ నా క శై వ క థా
స్వాదుసుధారసముచే రసజ్ఞుఁ దనుపఁగా
నాద్యా నూహింపఁదది
ఖ్యాదంతము కర్ణయుగళి కుత్సవ మొసఁగన్.

సీ. ఏ వీరశైవున కిలువేల్పు కోటీర
మిందఁ డు దండపాణీశమూర్తి
ఏ ధన్యమణి శిష్టసాధన జంగమా
రాధన నిత్యసద్వ్రతవిశేష
మేవదాన్యునకు స్వాభావికాచారంబు
దేవద్విజప్రతిష్ఠావిధాన
మేజ్ఞానఘను కీరసజ్ఞానసుధారసా
యనము పంచాక్షరి యనులలామ
మతఁడుపూర్వాదిసకలదిగంతరాళ
వినుతఘనమేఘవాహనకనకకుండ
లాభరణముఖ్యబిరుదాంకలాభవైభ
వుండు ధవళేశపురపు మారొంటిఘనుఁడు.

క. అతఁడు ప్రసిద్ధి వహించెన్
క్షితినరగజపతుల గెలిచి చెలఁగి జయశ్రీ
సతిఁ జేకొనినమహాత్ముఁడ
కుతుపశశాంచంద్రునకును గుడిభుజ మనఁగన్.

సీ. రసిక . . . పీఠికఁ గొలువయి కావ్యగోష్ఠి.

చ. మముఁ బిలిపించి చాల బహుమాన మొనర్చి కవీంద్రులార! సాంగం
దమున మహాప్రసిద్ధ మగునాగరఖండ మఖండవిశ్వక
ర్మమహితవైభవాకరము మాకుఁ దెనుంగుగ నంకితంబుగా
రమణ ఘటింపఁగాఁ దగుఁబురాణవిదుల్ మది రాణ మెచ్చఁగన్.

చ. అని కనకాంబరాభరణ . . . మే మొనర్పఁగన్.

వ. ఏ తత్కథాముఖాలంకారం బగుకృతినాయకవంశావతారం బభి
వర్ణించెద.

శా. శ్రీమత్ప్రాభవవిశ్వకర్మముఖరాజీవోద్భవుల్ చంద్రికా
రామానేత్రచకోరచంద్రు భువనారంభప్రయంభావు క

క్షేమున్ దానకళాధురీణ నిరతక్షేమంకరుల్ వ్యోమప
క్ష్మామధ్యస్థలపూర్ణకీర్తిం దగదే విశ్వజ్ఞ వర్ణింపఁగన్.

ఉ. ఆ త్రిదశేశ్వరాంశ ధవళాన్వయవార్ధిసుధామయూఖుఁడై
ధాత్రి జనించి మించె బహుదానకళాపరితోషితాప్తస
త్పాత్రుఁడు చంద్రజూటపదపంకజభక్తుఁడు ధీరగేయచా
రిత్రుఁడు వీర (యప్రభు) వరేణ్యుఁడశేషసుధీవరేణ్యుఁడై.

శా. క్షీరాంభోనిధి . . . . గాంచుచందాన గం
గారాజీవదళాయతాక్షిపలన్ గల్యాణధారేయులన్
వీరాభక్తుఁడు గాంచె సూనుల జగద్విఖ్యాతచారిత్రులన్.

వ. వారలలోన.

మ. రజతాగం బొకరాజమౌళికి వినిర్మాణంబు గావించి యి
చ్చె జగం బెన్నఁగ విశ్వకర్మమునుఁ దాఁ జిత్రంబు గా దిప్పు డీ
బెజవాడప్రభుఁ డిచ్చె నెంతయును గల్పించి చిద్ధరిత్రీమణీ
రజితస్వర్ణగృహంబు లెప్పుడు బుధవ్రాతంబు మోదింపఁగన్.

ఉ. పర్వతరాట్సుతారమణ . . పర్వతధీరుఁడు మించె ధారుణిన్.

ఉ. బత్తెన రాజశేఖరుని . . . . దౌసనన్

చ. వినియెను శైవశాస్త్రములు . . . .
ఘనుఁ డగురామయప్రభుశిఖామణిసాటికి నెవ్వ రెన్నఁగన్.

సీ. (పేషిణీహనుమ) ద్ధ్వజబిరుదు కనక
కుండలాభరణుఁడు జగద్గురుఁడు మేఘ
వాహనుఁ డనంగఁ బెందోఁటవరపురీశ్వ
రుండుచినరా . . . . నరె.

శా. . . . .
రామాభక్తునిసాటి యేరిధరలో

శా. శేషట్టైు . . . .
గోపాభక్తుఁడు సేతుశైలహిమవత్ క్షోణీ (ధ్రి) మధ్యంబునన్.

వ. వారలందు.

శా. . . . . అ
రామశ్రీనిధికిం జనించె . .
. . . సోమవిభుఁడు.

శా. . . . .
ధీరోదాత్తుఁ డతండు గాంచె . . . .
వీరాంబామణియందు . . . . . . ముప్పురఁ

ఉ. వారలలోన నగ్రజుఁడు . . . . కే
దారవిభుండు . . . . . .

క. ఆ కేదార ప్రభుమణి
. . . . గన్నమఁ
గైకొని నలువురనుసుతులఁ గాంచెఁ బ్రేమన్.

వ. అందు.

సీ. గంగాధరపదాబ్జభృంగాయమానాంత
రంగాన్వితుఁడు పెదలింగశౌరి
బాలాజనాత్మపాంచాలాభినవరూప
లీలాధనుఁడు చినలింగఘనుఁడు
హేమావనీధరోద్దామాతిధైర్యాతి
రామానుభావుండుసోమవిభుఁడు
దారుణాహవశత్రువారణవ్యూహావి
దారణసింహంబువీరసుకృతి.

ఉ. మందరగోత్రధీరుఁ డసమానయశోనిధి దండపాణి బా
లేందుధరాంఘ్రివారిరుహాభృంగవతంసము పెద్దమాంబికా
చందనగంధిఁ బెండ్లియయి సజ్జనవీరయసత్కుమారుఁ జె
న్నందినకీర్తిఁ గైకొనినయట్టిధురంధరుఁ గాంచె వేడుకన్.

శా. ఆ కేదారియు దండపాణియు శుభవ్యాపారధర్మైకవి
ద్యాకల్పుల్ సహజమ్ము లైతనరఁ బూర్ణానందసౌభాగ్యులై
. . . . మార్కండేయుఁ దొప్పన్ సిరిన్.

శా. శ్రీనీళావసుధాసుధాధరల రాజీవాక్షుఁడుద్వాహమై
తా నింపొందినరీతి వీరమను కాంతారత్నముఁ విస్సమాం
బానాళీకనిభేక్షణల్ గురువమాంబాభామినుల్ బెండ్లియై
క్ష్మానాథ స్తవనీయుఁడై వెలసె మార్కండేయుఁ డుద్యత్ప్రభన్.

శా. వీర ల్మువ్వురియందు నాద్య యగునవ్వీరాంబకుం బుట్టె బ
చ్చారాయండును బచ్చవిస్సమకు హర్షంబొప్ప జన్మించి గ
ర్వారూఢద్యుతి చంద్రశేఖరుఁ డనన్ బ్రాజ్ఞుండు పుత్రుండు క
న్యారత్నంబులు చంద్రశేఖరమయున్ భవ్యాంగి వీరమ్మయున్.

వ అందు.

శా. . . . . ,
బచ్చారాయనిఁ జెన్నఁగాఁ దగు

శా. శ్రీరామామణి . . సాటి రాఁదగుదురే . .. బ
చ్చారాయాధిపుభార్యబచ్చమకు . . . .

ఉ. ఎంతనియెన్నవచ్చు ధవళేశ్వరసోమయమారుకొండధి
మంతుని రాజ్యభారము . . . . మలంకరింపుచున్.

సీ. . . . . . గురుతరనితంబ మార్కండుగురువమాంబ

సీ. గీ . . . మీఱెధవళేశ్వరపురీశమారుకొండ
శౌరికులపాలికావతంసంబు విబుధ
వినుతసద్గుణనికురుంబ విస్సమాంబ.

సీ. గీ. పరమ మగునట్టిపెందోఁటపురవరమున
కధిపతిశిరోవతంస మైయలరె సకల
కళల ధవళేశ్వరపురవిఖ్యాతుఁ డైన
గుగుతరయశోధనుండు మార్కండఘనుఁడు.

సీ. సకలదివ్యారామసాలనిర్వాహకా
దార్యధుర్యుఁడు దాత యగుట యరుదె
యతులగోకర్ణముఖ్యక్షేత్రపూర్ణభ
వ్యయశుండు మతిమంతుఁ డౌట యరుదె

ఘనచిదంబరధామజననుతాచారుఁ డు
ద్యతశీలవిఖ్యాతుఁ డగుటయరుదె
శ్రీశైలనాయకార్జితనవ్యధృతిశాలి
యనయమహోన్నతుం డగుట యరుదె.

యనుచు వర్ణించ మించె విద్యానవద్య
హృద్యవిద్వజ్జనానీకహితకరుండు
నారధవళేశ్వరపురవిఖ్యాతుఁ డైన
గురుతరగుణవిహారి మార్కండశౌరి.

* * * *

క. విశదముగ నిలిపె నేకా
దశమార్కండయ్యలింగధామములనిరం
కుశవృత్తి శ్రీగిరయ్యా (?)
శశితారార్కముగ వీరశైవాగ్రణియై.

* * *

క. శుంభదలంఘ్యనిజాజ్ఞా
స్తంభితవగపంచకాహితకులింగునకున్
దంభానభిజ్ఞపూజా
జృంభణసంభావితాత్మశివలింగునకున్.

క జనితజనవినుతపోషణ
హనుమంతాకనకకుండలాభరణసనా
తనమేఘవాహనాదిమ
ఘనబిరుదాంకభవపూజకద్విరతునకున్.

* * *

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిననాగరఖండం
బనుమహాపురాణంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

*

క. ఓసంయమిపుంగవ ము
న్నీసచరాచరముఁబొల్చు నెల్లజగముఁ దా
నేసురనాయకువలనన్
భాసురముగఁ బుట్టె నెఱుఁగఁ బలుకుము మాకున్.

మ. ధరలోనం దశమాష్టనామము బ్రసిద్ధప్రక్రియం బొందుచుం
స్థిరమైయొప్పఁ బురాణముల్ వరపుణ్యశ్రేణుల్ ప్రమోదించిచూ
తురు విభ్రాజితవిశ్వకర్మమహిమాస్తోకంబు నైయొప్పు నా
గరఖండంబుఁ దనర్చు ఖండకములలో సాంద్రాగ్రభాగంబునన్.

End :

మ. హనుమత్కేతన చక్రశూలనవలోహాభీతిపుస్తాత సూ
త్రనవీనాననపంచకత్రినయనోద్యద్వ్యానదండంబులన్
ఘనబాహాదశకంబు శుద్ధకనకాంగంబున్ లసన్మేఘవా
హన మొప్పంగను విశ్వకర్మ చనియెన్ హర్షాంతరంగంబుతోన్.

ఉ. శంకరునాజ్ఞఁ గైకొని తుషారనగేంద్రుఁడు వచ్చె నింటికిన్
పంకజనాభుఁ డేఁగె నిజపాలితధామముఁ గూర్చి వేగమే
పంకజసన్నిభుం డరిగె భావమునన్ ముదమంది యింటికిన్
గింకరులైనదేవతలు . . . . . .

(చతుర్థాశ్వాసాంతమున.)

ఇది శ్రీమద్దుర్గా దక్షిణామూర్తి వరప్రసాద భరితసారస్వత
పురార్హ*రాజక విభరాయ్యంకిబాలసరస్వతినామధేయప్రణీతం బైననా
గర ఖండంబునందు . . . . నను కథలుం
గలచతుర్థాశ్వాసము సంపూర్ణము.

గద్యము.

ప్రథమాశ్వాసాంతర్గతకథా విషయసూచిక.

నైమిశారణ్యవర్ణనము.
సూతాగమనము.
శౌనకాదులు సూతుని సత్కరించుట.
శౌనకాదులు జగత్కారణదేవుం డెవ్వఁడని సూతు నడుగుట.
సూతుండు నాగరఖండవర్ణనంబు సేయుట.
కైలాసవైభవ వర్ణనము.

* గద్యముల నంతట నీతనినామ మిట్లె దూషట్టుచున్నది

కుమారస్వామి శివునికొలువుకూటంబున కీర్తించుట.
పార్వతీదేవి జగత్కారణదేవుం డెవ్వఁడని శివునడుగుట.
శివుండు విశ్వకర్మ మహానుభావంబు చెప్పుట.
సూతునిచేఁ జెప్పఁబడినశివకుమారసంవాదంబు విని శౌనకాదు
లవతలివృత్తాంతంబడుగుట.

ద్వితీయాశ్వాసాంతర్గత కథావిషయసూచిక.

విశ్వకర్మాఖ్యవృత్తంబునందు సదాశివాదిపంచశక్తుల యుత్పత్తి.
విశ్వకర్మస్వరూపము.
విశ్వకర్మవలన నాదబిందుకళావేదప్రధాన దేవోపదేవతలయుత్ప
త్తిప్రకారకథనము.
శౌనకాదులు పురాణసంభవం బెట్లని సూతు నడుగుట.
సూతుండు నారదుండు మేరుదక్షిణదిగ్భాగంబున విశ్వకర్మను
చూచి బహుకాలం బచ్చటనుండి యతనిసామర్థ్యాతిశయం
బంతయు గార్గేయమహామునివలనఁ బండ్రెండులక్షల పదు
మూఁడువేల గ్రంథసంఖ్యగల విశ్వకర్మపురాణంబు విను
టయు, నది తత్తల్లోకంబుల నున్నసంఖ్యాప్రకారంబును, విశ్వ
కర్మముఖాద్యవయవంబులఁ బాద్మాద్యష్టాదశ పురాణోత్పత్తి
ప్రకార కథనంబును నెఱింగించి చనుట.
విశ్వకర్మవంశజుల మాహాత్మ్యము.
విశ్వకర్మవిరాడ్రూపవర్ణనము.
నలసేతుబంధనము.
చాతుర్వర్ణోత్పత్తి.
పంచసాదాఖ్యోత్పత్తి.
మన్వీశుండు విశ్వకర్మద్వితీయరూపం బని చెప్పుట.
విశ్వకర్మ చంద్రసూర్యాదిలోకాధిపతుల యావద్వస్తువుల నిర్మిం
చిన విధము.
సాముద్రికము.
విశ్వకర్మాజ్ఞచేత జగత్తు నిలిచిన ప్రకారము.
మన్వంతరాది నిర్మాణకథనము.
బ్రాహ్మణజన్మాగమనప్రకారము.
కుమారస్వామి విశ్వకర్మపుత్రులధర్మ మెట్లని యడుగుట.
శివుండు సూర్యవిశ్వకర్మసంవాదం బనువాదించుట.

తృతీయాశ్వాసాంతర్గత కథావిషయసూచిక.

సూర్యుఁడు విశ్వకర్మగృహంబునకు వచ్చి నుతించి యతని పుత్రుల ధర్మము లెట్లనియడుగుట.

విశ్వకర్మ మను మయ త్వష్టృ శిల్పి, తక్షులనునైదుగురు పుత్రుల వ్యాపారంబు లేర్పరించుట.

సూర్యుండు మరలిచనుట.

కుమారస్వామి మన్వాదివంశజులయాచారాదిప్రకారంబు లెట్లని యడుగ శివుం డవియన్నియుం జెప్పుట.

విశ్వకర్మవంశ్యులం బ్రశంసించుట.

మయవంశావళీవర్ణనము

మనుమయాది పంచపుత్రులభార్యా పరిగ్రహ ప్రకారములు.

బ్రహ్మాండనిర్ణయము.

గంగానదీప్రచార భేదవర్ణనము.

సింధుద్వీపములపరిమాణము.

గ్రహనక్షత్రాదిలోకప్రకారము.

చతుర్థాశ్వాసాంతర్గత కథావిషయసూచిక.

గౌతమున కహల్యాదేవియం దంజనాదేవి జాత్యంధురాలై పుట్టుట.

వాయుదేవుం డంజనాదేవిం బరిగ్రహించి జాత్యంధత్వంబునకై వగచి తదుపశమనార్థంబుగా సకలమంత్రశాస్త్రంబులుం బరికించియుం దొకశివమంత్రంబు సర్వోత్కృష్టంబనియెంచి యంజన కుపదేశించుట.

అంజనాదేవి దక్షిణామూర్తిం గుఱించి తపంబుసేయుట.

శివుం డాసమయంబున విహారంబునకై వెలువడి యొకమర్కట మిథునప్రసంగంబుం గని మానసవికారంబు పుట్టుటయు శివుండు వీర్యంబువిడిచిన నది మహాప్రసాదం బని యంజనాదేవి భక్షించి జాత్యంధత్వంబువదలి గర్భంబగుట.

అది భర్తింపంజాలక వేదనాతిశయక్లాంత యైయున్న వాయుదేవుం డావన్నివారణార్థంబఖిలదేవతా ప్రార్థనంబు సేయుట.

వారందఱు వచ్చి గర్భస్థశిశువుం బిలిచి నీవేమి నిమిత్తంబున గర్భంబు వెడలవని యడుగుట.

అతండు సువర్ణకౌపీనకుండల యజ్ఞసూత్రంబు లిచ్చిన వేగమె వెలువడివత్తు ననుట.

దేవతలందఱి కార్యంబు తమ కశక్యం బనితలంచి విశ్వకర్మం దలచుట.

అతండు వచ్చి శిశువుం దిలకించి నీకిన్నియు నిచ్చుట మాకేమి ప్రత్యుపకారం బనిన నతం డెప్పుడు తనధ్వజాగ్రంబున నిలిచెదననుట.

సువర్ణకౌపీనాదు లిచ్చిన నవతరించి యట్లువిశ్వకర్మధ్వజాగ్రంబున నాంజనేయుండు నిలుచుట.

ప్రణవమహాత్త్వము.

దేహోత్పత్తిప్రకారము.

శివునిపంచవింశతి లీలానామములు.

జంతునిర్మాణక్రియ.

అష్టాదశజాతిభేదములు.

చతుష్షష్టివిద్యోత్పత్తి.

షట్పంచాశద్దేశములు

షడ్దర్శనములు.

అగస్త్యకథాప్రశ్నము.

(వి-వి.

అసంపూర్ణము. ఐదవ యాశ్వాసమునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు. వ్రాఁత యంత చెడ్డది కాదు. తప్పులు మిక్కిలి లేవు. శైథిల్యమించుక కలదు. గ్రంథపాతములు గలవు. ఐదవయాశ్వాసమున నచ్చటచ్చటఁ గొన్నిపత్రములు కానరావు.

ఈ గ్రంథము స్కాందపురాణమునందలినాగరఖండమునకుఁ దెలుఁగుసేఁత. గ్రంథకర్తలు దుగ్గారావ(జ)(మ) కవి; అయ్యంకి బాలసరస్వతి. వీరు శౌనకగోత్రజాతులు. దీనింగృతినందిన ధవళేశ్వరపురవు మార్కండేయుఁడు విశ్వకర్మకులజుఁడు. ఘనమేఘవాహనకనక కుండలాభరణ ముఖ్యాది బిరుదాంకితుఁడు. మహామ్మదుకుతుపుషాయనుమహమ్మదీయ ప్రభువునకు మిక్కిలి తోడ్పడినవాఁడు. వీరశైవుఁడు. వీరమాంబాసోమ విభులకుఁ బుత్రుఁడు, పెందోఁటపురాధిపతియునఁట. ఇతరవిషయముల నుదాహృతభాగమునఁ జూడ నగు.

R. No. 295.

Palm-leaf. 14⅝ × 1½ inches. Foll 10. Lines, 7 or 8 on a page. Mode of writing, bad and incorrect. Slightly injured.

Presented in 1916-17 by M.R.Ry. Rāyaprōlu Rāmabrahmam Garu of Guruza, Gudivāda taluk, Kistna district.

కాళహస్తి సాంబశివశతకము.

KĀLAHASTI SĀMBAŚIVAŚATAKAMU.

Same work as that described under R. No. 242(*b*).

Contains 95 stanzas.

(మి-మి.)—

తొంబదియైదు, పద్యములుమాత్ర మున్నవి. వ్రాఁత చక్కఁగా లేదు. తప్పులు గలవు. శైథిల్యము గలదు. గ్రంథపాతములు గాన్పింపవు.

ఇది ఆర్. నెం 242(*b*) రున వర్ణింపఁబడినగ్రంథమే.

R. No. 296.

Palm-leaf. 17 × 1⅝ inches. Foll, 67. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good but incorrect. Slightly injured.

Presented in 1916-17 by M R.Ry., Rāyaprōlu Rāmabrahmam Garu of Guruza, Gudivāda taluk, Kistna district.

(a) ఆంధ్రశబ్దచింతామణి వ్యాఖ్యానము (ససూత్రము).

ĀNDHRAŚABDA CINTĀMANI VYĀKHYĀNAMU (WITH SŪTRĀS).

Foll. 1*a*—24*b*.

Same work as the one described under R. No 142 *ante*.

Breaks off in the Halanta Pariccheda (4th). One fol. is wanting in the beginning

(మి-మి.)—

తొలిపత్రము కానరాదు. హలంతపరిచ్ఛేదమునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు. వ్రాఁత యందముగా నున్నది. తప్పులు గలవు. శైథిల్యమించుక గలదు. గ్రంథపాతము లేదు.

ఇది ఆర్. నెం 142 రున వర్ణింపఁబడినగ్రంథమే.

Foll. 25a—63a.

Contains another copy of the work described above.

ఇందుండునది పూర్వవర్ణితగ్రంథమే. ప్రారంభమునుండి కలదు.

(b) ఆంధ్రశబ్దచింతామణి.

ĀNDHRAŚABDACINTĀMAṆI.

Foll. 64a—67a.

These are the same sūtrās as are described under R. No. 85 *ante*.

Breaks off in the Halanta Paricchēda

(వి-వి.)—

ప్రారంభమునుండి హలంతపరిచ్ఛేదమునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు. శైథిల్యము కలదు.

ఇందలి సూత్రములు ఆర్. నె 85 దున వర్ణించినవానిం బోలినవి.

R. No. 297.

Paper. 8¼ × 6⅞ inches. Foll. 13. Lines, 19 on a page Mode of writing, fair and almost correct. In good condition.

Purchased in 191617 from M.R.Ry. Kotrā Śyāmala kāmaśāstri Garu of Karapa, Cocanada taluk.

(a) पञ्चदशी (सव्याख्या.)

PAÑCADAŚĪ (WITH COMMENTARY).

Foll. 1a—7a.

See Sanskṛt Part of the Triennial Catalogue.

(b) నాటకదీపము.

NĀṬAKADĪPAMU.

Foll. 7a—9b.

A rendering in Telugu verse of the Nāṭakadīpa portion of the sanskrit Pañcadaśī of Vidyāraṇya, by Siṣṭu Kṛṣṇamūrti who states that he consulted the Sanskṛt book owned by Kotra Lakṣmi Nārāyaṇa.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీమచ్ఛంకరవేధః
కామజనకముఖవిభావ్య కమలాదిసతీ
స్తోమసుసేవ్యా భక్త
క్షేమవిధానైకభావ్య శివ ధీభావ్యా.

క. శ్రీముఖనిజభజనాగత
వామావర్గా స్వవర్గవసదపవర్గా
కామితసంధానవిధా
భౌమనిసర్గావరయిత్రృభరాదుర్గా.

గీ. పూర్వనాటకదీప మపూర్వరీతిఁ
దెనుఁగుఁగబ్బంబుగాఁ గూర్చి తేటపఱతు
దీనియందలిభావ ముదీర్ణభంగి
నంబికా చిత్తగింపు మపారకరుణచేఁ (?).

గీ. అద్వయానందపూర్ణుఁ డౌనాత్మ సృష్టి
కన్న మున్నుగ నిజమాయకతనఁ దానె
జగమునై జీవరూపముఁ దగ ధరించి
చెలువు దీపింప నది ప్రవేశించియుండె.

End:

గీ. ఆర్యా ప్రముఖాధీశ్వర
భార్యా దేవసుతశౌర్య భావిజితోద్య
త్సూర్యా దూరీకృతమా
త్సర్యా మునిపతివిచార్య జనకావార్యా.

క. కోరుకొనఁ గొట్రలక్ష్మీ
నారాయణబ్రహ్మతత్త్వనాటకదీపం
బారసి శిష్టాన్వయజుఁడు
ధీరకృపఁ కృష్ణమూర్తి తెనిఁగించియుండెఁ.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత యొకతీరేన యున్నది. తప్పులు నంతగా లేవు. గ్రంథపాఠములు శైథిల్యములు లేవు.

ఇది విద్యారణ్యకృతపంచదశియందలి నాటకదీపమునకు దెనుఁగు. రచయిత శిష్టుకృష్ణమూర్తికవి.

(o) కృష్ణశతకము.

KRṢṆAŚATAKAMU

Foll. 10*a*—13*b*.

A centum of stanzas (in the Kanda metre) in praise of Śrī-Kṛṣṇa. The author's name is not given here.

Incomplete; contains 72 stanzas (from 16 to 87.)

Beginning:

క. బలవంతుఁ డగుప్రలంబుని
తల ప్రకరులుగాఁగ ముష్టితలమునఁ గడిమి
న్నిల నడచి యశముఁ బొందిన
బలరామా సుజనభక్తపాలన కృష్ణా.

End:

క. సంచితప్రారబ్ధాంగులు
కొంచెములో నిన్నుఁ జూచి కొనియాడుటకై
లంచం బేమి(యుఁగొన) వా?
వంచన లేకఁ దెల్పు నిన్ను వదలను కృష్ణా.

(టి-టి.)—

అసంపూర్ణము. డెబ్బదిరెండుపద్యములు కలవు. వ్రాఁత యంద మైనదికాదు. తప్పులు కుప్పలు. గ్రంథపాతములు కూపట్టుచున్నవి.

ఇది కృష్ణస్తుతిరూపక మైనయొకకందపద్యశతకము. దీని నెవ్వరు రచియించిరో తెలియరాదు.

R. No. 298.

Paper. 8½ × 6¼ inches. Foll. 18. Lines, 22 on a page. Mode of writing, bad and incorrect. Slightly injured.

Purchased in 1916–17 from M.R.Ry. Kotrā Śyāmala Kāmaśāstri of Karapa, Cocanada taluk.

హనుమచ్ఛతకము.

HANUMACCHATAKAMU.

A centum of 100 stanzas in the Sīsametre addressed to and in praise of Hanumanta, the monkey-warrior of the Rāmāyaṇa. The author's name is not given.

Incomplete, containing the first 85 stanzas.

Beginning:

సీ. శ్రీరామపదపద్మసేవాసమాసక్త
దక్తటవిశ్రుతధీకభక్త
నిర్జరవిద్విషన్నిర్మథనోద్యుక్త
భానుమండలగిలనానురక్త
ప్రస్ఫుటబ్రహ్మచర్యస్ఫురణవివిక్త
పౌలస్త్యదుర్గర్వభంగశక్త
సంగరాంగణభయసంగతిసంత్యక్త
నిర్మలవిజ్ఞాననిత్యముక్త
యోగిజనమాళిసతతమనూదితోక్త
వసుమతీక్లప్తబహుసుఖవైరిరక్త
తప్తకాంచనరేఖాంచితతనుయుక్త
వారిరుహబంధుసుతమిత్ర వాయుపుత్ర.

End:

సీ. పరిపంథిజనగోత్రపాటనభిదురంబు
దస్యుగండోపలదళనటంక
మరిరాజకులమత్తకరివశీకృతసృణి
శాత్రవధ్వాంతనిస్తరణదీప
మహితభుజంగసంహరణహరిరథంబు
పరవల్లికాచ్ఛేదపటులవిత్ర
మసహానపటభేదనాయతకర్తరి
శత్రుజంబాలశోషణదినమణి.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. 85 పద్యములు నిండుగాఁ గలవు. వ్రాఁత రోఁత. తప్పులు కుప్పలు. శైథిల్య మించుక కలదు.

"వారిరుహబంధుసుతమిత్ర వాయుపుత్ర" యనుమకుటముతో నాంజనేయస్తుతిరూప మగు నీసీసపద్యశతకము నెవరు చెప్పిరో తెలియ రాదు.

R. No. **299.**

Paper. 8½ × 7 inches. Foll. 23. Lines, 16 on a page. Mode of writing, good and apparently correct. Slightly injured

Most of the leaves have their lower half torn away.

Purchased in 1916—17 from M.R.Ry. Kōtra Śyāmala Kāmaśāstri of Karapa, Cocanada taluk.

ఆంధ్రామరుకము.

ANDHRĀMARUKAMU.

This is a Telugu rendering of the Sanskṛt Amarukakāvya, but different from the works described under R. Nos. 107 and 117 *ante*. The translator's name is not given.

Complete.

The name of the scribe and the date of transcription given below in Telugu extracts appear on fol. 23*b*.

Beginning :

క. రాముఁడు సద్గుణవల్లభు
రాముఁడు రాక్షసనివహవిరాముఁడు సీతా
కాముఁడు సజ్జనజగదభి
రాముఁడు స్ఫురియించుత నంతరంగములోనన్.

1. ఈ క్రిందిపద్యముఁ గవి గ్రంథనిర్విఘ్నతఁ కిష్టదేవతను స్మరించి యాశీర్వచనముం బ్రయోగించుచుం జెప్పియున్నాఁడు.

. తే. గీ. అల్లిత్రాడానుకటకాముఖాఖ్యపాణి
గోళ్లనిగనిగమనుజిగిఁ గూడి నవల
నలరుచిగురాకుకర్ణిక యనుచుఁ దిరుగు
తుమ్మెదనితోఁచు నుమచూపు మిమ్ముఁ బ్రోచు.

End :

(101). ఈ పద్యము కవిమాట.

క. నగవులకినుకఁ లత్తుక
జిగి యందెలరవళి మదము చెలువును దగఁ జె
న్నగుమగువ చిగురుటడుగున
నాఁగ దాడితుఁడైనవాని నొప్పు మరుఁడిలన్.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాఁత తిన్ననిది. సదుష్ట మనఁదగును. శైథిల్యము నించుకకలదు. పాతము లేదు. ప్రతిపత్రమునఁ గ్రిందిసగము చింపి వేయఁబడియున్నది.

ఇది సంస్కృతామరుశతకమునకుఁ దెలుఁగుసేఁత. కర్తపేరు తెలియరాదు. ఇది ఆర్. నెం 107, 117 రుల వర్ణితమైనవానికన్న వేఱైనది. విశేషము లెవ్వియుఁ దెలియరావు.

ప్రతిలేఖకుఁడు—

"ముత్య సూర్యనారాయణమూర్తి వ్రాసినది. 24-12-1902" అని వ్రాసికొనియున్నాఁడు.

R. No. 300.

Paper. 8¼ × 7 inches Fol. 28. Lines, 18 on a page. Mode of writing, not fair and incorrect. In good condition.

Purchased in 1916-17 from M.R.Ry. Kotrā Śyāmala Kāmaśāstri of Karapa, Cocanada taluk.

(*a*) సర్వకామదాపరిణయము.

SARVAKĀMADĀPARIṆAYAMU.

Fol. 1*a*-3*a*

A Prabandha describing the marriage of Goddess Sarvakāmada (?) The author is Śiṣṭu Kṛṣṇamūrtikavi.

Contains the first Āśvāsa complete, in which there is the description of a city named Vijayanagaram.

Beginning:

సీ. స్వర్ణస్ఫురద్గృహాభ్యర్ణనాకాగ్రావ
తీర్ణాప్సరస్తోమవర్ణకాంత
మిందిరాసుందరీమందిరాయితహర్మ్య
నందితాధికజనబృందరమ్య
మంతికప్రస్రవద్దంతిదానోదకా
చాంతితస్వరదళివిభ్రాంతిరుచిర
మండజాధిపమణీఖండప్రణోధికో
ద్దండశీతశాఖకాండభరిత(?)

మనిలఘూతపయోరుహావనమధూళీ
కాప్రవాహమిళితతదాగతమధురర
సజలవిజయాకమయినవిజయనగరము
వెలయు వసుమతి నఖిలపూర్వితతి మించి.

End:

మ. ప్రతతం బయ్యె నయోధ్యభంగి రుచి నారామాచలాధీశసం
శ్రిత మై దైవతలోకరీతిఁ దగువాసిం జేర్చు నుద్యద్బుధా
తతధామాశ్రయ మాచుఁ గాశిగతి నుద్దామాకృతిం గాంచె నా
యతదుర్గాంచితరాజశేఖరయుతం బై యప్పురం బిద్ధరన్.

(వి-వి).—

అసంపూర్ణము. వ్రాఁత తిన్ననైనది కాదు. తప్పులు వలసి నన్ని కలవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది శిష్టుకృష్ణమూర్తికవికృతము. ప్రథమాశ్వాసములోని పుర వర్ణనముమాత్ర మిందున్నది.

(*b*) చంద్రహాసోపాఖ్యానము (వచనము).

CANDRAHĀSŌPĀKHYĀNAMU (PROSE).

Fol. 4*a*—24*a*.

A prose work narrating the story of Candrahāsa, King of the Kuntala country. The author's name is not given, but he mentions the name of his Guru as Cannāpragaḍa Lakṣmīnarasaya.

Complete.

Beginning:

ఉ. శ్రీవనితాకుచాగ్రపరిసేవితవక్షుఁడు సర్వలోకసౌ
ఖ్యావహుఁ డార్తరక్షణపరాత్ముఁడు హాటకచేలుఁ డంబరీ
షావనశీలుఁ డున్మదనరాశనకాననసప్తకీలి మ
ద్భావమునన్ వసించుత కృపానిధి యాత్మకళత్రయుక్తుఁడై.

క. సన్నుతిఁ జేసెద మద్గురుఁ
జన్నాప్రగడాన్వయాబ్ధిచంద్రు యశస్సం
పన్నుఁ డగులక్ష్మీనరస
న్నామని (నాదు)హృదయజలజాతమునన్.

*   *   *   *

చ. అరమర లేక కోవిదుల కందఱకున్ బ్రణమిల్లి భక్తినే
ధరఁ గవిసార్వభౌమవినుతం బగుకుంతలదేశమందు దు
ర్భరభుజవిక్రమతఁ బ్రస్తుతికెక్కినచంద్రహాసభూ
వరమణిసచ్చరిత్ర మది వ్రాసెద సద్వచనాత్మకంబు గాన్.

శ్రీమదనంతసకలభోగవిరాజితంబును, నశేషమంగళాంచితంబును గవిగాయకాచార్యసూరిజాలప్రకాశితంబును, మందారపారిజాతాదిసుమనికరసంభూతమధుఝురీవిక్రీడితచంచరీకబృందఝుంకారధ్వానభరితరమ్యోపవనశోభితంబును, మహారజతమయహర్మ్యకాంతిచ్ఛటాధికకృతరత్నగర్భాత్మజావాసబాంధవతేజంబును, బృందారకాధినాథపురస్ఫారవిలాసహాసియు ఘనసారోదయస్థానంబునగు కేరళదేశంబు ధారమణీమణీశిరోమణి యై వెలుంగొందుచుండె.

End:

అనివేఁడ నాదేవి యతనిభూతదయాపరత్వంబునకు మనంబున నుప్పొంగి యమాత్య నందనసహితంబుగా బ్రతికించి చంద్రహాసుం జూచి "పుత్రకా! సకలాశావిశదీకృతామలయశోధనుండ వై మనుము" అని దీవించి యంతర్హితురా లయ్యెను.

అంత సకలజను లాభూపకులావతంసు ననేకవిధంబులం గొని యాడిరి. దుష్టబుద్ధియు నల్లుని మత్యంబునకు (?) 'కతవడి' (?) యాతని కప్రియం బొనర్చుతలంపు మాని పాలునీరు గలసిన ట్లన్యోన్యమైత్రిఁ గలిగియుండె.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. కుంతలదేశాధీశుఁ డగుచంద్రహాసునిచరిత్ర మిందు వచనరూపమునఁ గలదు. కవి ఎవరోగాని తాను చన్నాప్రగడలక్ష్మీనరసయ్యగారి శిష్యుఁడ నని మాత్రము చెప్పికొన్నాఁడు. ఇంతకన్న మిక్కిలి తెలియ నాధారము లేదు.

(c) మాణిక్యాంబాశతకము.

MÀṆIKYÂMBÂŚATAKAMU.

Fol. 25a–28b

A centum of stanzas in the Sīsa metre in praise of Goddess Māṇikyāmba worshipped in the shrine of Bhīmēśvara at Dākṣārāma (Godavari district).

Breaks off in the 15th stanza.

Beginning:

సీ. శ్రీదక్షపురధామ శ్రీభీమశంకర
వామభాగోన్నతవరసువర్ణ
మణిగణఖచితద్యుమణి రేజితసుపీఠ
సంస్థితగిరిజాత సామగీత
పురుహూతదిఙ్నేతృపూజిత షణ్ముఖ
హేరంబమాత మహేశభూత
కంజాతదళనేత్ర కామితఫలదాత
మంజువాక్యవ్రాత మంత్రభూత
తావకీనకృపాదృష్టిఁ దనుపు మమ్ము
పాప మెడఁ జిమ్ము భర మిమ్ము భటుఁడఁ నెమ్మి
శాంకరి మదంబ జగదంబ చండికాంబ
వరగుణకదంబ శ్రీదక్షవాటికాంబ. ౧.

End:

సీ. రావె కేసరివాహ . . . .
రావె సంహృతమోహ రానిరీహ
రావె మహాకాళి రావె యోహారలోల
రావె నేత్రవిశాల రాసుశీల
రావె బంభరవేణి రావెమారోజ్జీవ
రావె భక్తాధీశి రా పరేశి
రావే మహాదేవి రావె మహాశివి
రావేనమద్దేవి రావె . . .
. . . . ౧౫.

(౨-౨) —

అసమగ్రము. పదునెనిమిదిపద్యములు గలవు.

" శాంకరి మదంబ చండికాంబ; వరగుణకదంబ శ్రీదక్షవాటికాంబ " యనుమకుటము గలయీసీసపద్యశతకమును రచియించినవారెవ్వరో పోల్పరాకున్నయది. ఇందు దాక్షారామభీమేశప్రియ యగునంబిక నుతింపఁబడినది.

R. No. 301

Paper, 8¼ × 7 inches. Fol. 69. Lines, 14 on a page. Mode of writing, fair but containing plenty of mistakes In good condition.

Purchased in 1916-17 from M.R.Ry. Kotrā Syāmala Kāmaśāstri of Karapa, Cocanada Taluk.

వీక్షారణ్యమాహాత్మ్యము.

VĪKṢĀRAṆYAMĀHĀTMYAMU.

A Prabandha in three Āśvāsas describing the greatness and sanctity of Vīksāraṇya (Trivellore in the Chingleput district) which is said to be a place in the country lying near Kṣīravāhinī (the Pālār). The author is Śiṣṭu Kṛṣṇamūrti Kavi, son of Sarva śāstri. The work is dedicated to Sūra Tulasiṅga Śetti, son of Gaṅgama and Vīrāsāmi Se..i and grandson of Kṛṣṇama Setti. The ancestors of the patron are said to have lived at Saidapet.

Complete in th ee Āśvāsās, but contains many omissions in the text.

The scribe's name appearing on the fly-leaf of the MS is given in the Telugu extracts below.

Beginning:

శా. శ్రీరామాకృతి రుక్మిణీసతి ధరిత్రీమూర్తి సత్రాజితీ
శారం బందని ప్రేమతో నిరుదెసం బాటించి సాకారశ్రీం
గారం బౌవసుదేవుపట్టి యొదుటం గన్పట్టి నూరాన్వయ
శ్రీరాజత్తులసింగసెట్టిఁ గరుణం జేపట్టి రక్షించుతన్.

వ. అని . . . యున్న సమయంబున.

సీ. శ్రీరమారమణీవిహారంపుబాట ధ
రావరారోహ మై రహిఁ వహించు
తారహారపుఁబేట దనరుసైదాపేట
యందు సూరాన్వవాయాబ్ధి నత్రి
పట్టి యై కృష్ణమసెట్టి జనించె న
య్యధికుండు కనకమయందు సుజన
సేవి వీరాసామిసెట్టిని గాంచె న
య్యాఢ్యుఁడు గంగమయందుఁ గనియె.
సుగుణమణులకుఁ గని యన సొబఁగు మిగులు
దనయుఁ దులసింగసెట్టి నయ్యనఘుఁ డిచటి
గౌతమీతీరదేశాధికారగరిమ
వచ్చి నను విని పిలిపించి పలికె నిట్లు.

క. అర్ణవవలయాంతరవి
స్తీర్ణవివిధవిషయవసుమతీపతిసంస
ద్వర్ణితకవితారససం
పూర్ణయశస్సాంద్ర కృష్ణమూర్తికవీంద్రా.

క. శ్రీమ మార్కండేయపురా
ణము సంగలకథలలో జనస్తుత మత్స్యో
త్తమ మగువిశ్వారణ్యమ
హిమఁ దెనుఁగునఁ గృతి యొనర్చి యిమ్మది మాకున్.

వ. అని . . . తాంబూలంబు లొసంగిన .
యమ్మహానుభావుం దీవించితి.

క. అతిలోకోన్నతదాన
వ్రతికిన్ దీనావనానురక్త్యున్నతికిన్
కృతిజనసత్కృతిశ్రుతిస
మ్మతికిన్ దులసింగకృతికి మహిధరధృతికిన్.

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన వీతారణ్య మాహాత్మ్యంబునకుం గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

క. మునివరుఁ డగుమార్కండే
యునకుం బ్రణమిల్లి కౌరవోత్తముఁడన నిం
పొనరు సహస్రానీకుం
డనుజనపతి వినయ మెనయ ననియెం బ్రీతిన్.

* * * *

గీ. వినుము జననాథ నీప్రశ్నమునకు నుత్త
ర మగునితిహాస మొకటి పురాణసరణిఁ
బరఁగియున్నది మును దేవభాగశాలి
హోత్రసంవాదరూప మైయుండు నదియు.

End:

క. ఇది సుమ్ము శాలిహోత్రుని
యుదయమహామహిమయుక్తియోగమ్ము వినం
జదువ ముద మ్మగుఁ దనసం
పద లాదవంజేయుఁ బరమపద మొసఁగుఁ దుదన్

క కృతధర్మసమర్థనసం
తతసముదితసద్యశస్స్రితపటావృతిభా
సితదిగ్వనితావితతీ
వితరణకృతితోషితాప్తవిబుధకవితతీ.

మత్తకోకిల.

ధీవరేణ్యసయుక్తిసూక్తినిధీగురుప్రతిమానిధీ
దానితాఘజనౌఘసన్నుతధర్మవీక్షణభారతీ
ధా . . . .

గద్యము. ద్వితీయాశ్వాసాంతమునఁ జూచునది.

ఇది శ్రీనిరవద్యహృద్యవిద్యానిష ద్యాయమాన శిష్టజనాభిష్టుత శిష్టకుల కలశజలధిచంద్ర సర్వశాస్త్రి సుధీంద్రతనయ సమధిగతనయ సకలకలా సమన్మూర్తి కృష్ణమూర్తి ప్రణీతం బైనవీతారణ్యమాహాత్మ్యంబునం ద్వితీయాశ్వాసము).

(బి-బి).—

సమగ్రము. మూఁడాశ్వాసములు. వ్రాఁత యంత చెడ్డది కాక పోయినను తప్పులకు కొదవ లేదు. శైథిల్యము లేదుకాని గ్రంథపాఠములు మాత్రము తఱచుగాఁ గలవు.

ఈ ప్రబంధమున మార్కండేయపురాణోక్తవీతారణ్యమాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడినది. ఈ యరణ్య మగస్త్యాశ్రమమందలిక్షీరవహాయను నదియొక్క ప్రాంతముల నున్నట్టు చెప్పఁబడినది. ఏతత్కర్త శిష్టు కృష్ణమూర్తి. ఈతనితండ్రి సర్వశాస్త్రి. ఈమాహాత్మ్యము గోదావరీమండలమున నధికారిగా నుండిన సూరతుళసింగసెట్టికిఁ గృతి యీయఁబడినది. ఈ సెట్టిగారిపూర్వులు సైదాపేఁటలో నుండెడివారఁట. గంగమ వీరాసామిసెట్టు లీతని తలిదండ్రులు. తాత కృష్ణమసెట్టి.

గ్రంథాదిపత్రమున :—

"శ్రీకోట లక్ష్మీనారాయణగారిశెలవుప్రకారము నడుకడల రెడ్డిపంతులువలన వ్రాయబడ్డది" అని కలదు.

R. No. 302

Paper. 10¼ × 9½ inches. Foll. 240. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but not free from errors. In good condition.

Transcribed in 1916–17 from a MS. of M. R. Ry. Tējōmūrtula Venkatappa Siddhānti Garu of Tuni, Godavari district

(a) శారీరము.

ŚARĪRAMU.

Fol. 1—169a.

A medical treatise compiled from various medical works such as Rasaratnākara, Vaidyacintāmaṇi, Nāḍītattvajnāna, etc., and dealing with diagnosis of diseases, their symptoms and characteristics, the method of treating them, the preparation of medicines, etc. Sanskṛt stanzas with and without Telugu meanings and Telugu verses are mingled together. The name of the author is not known.

Beginning:

శ్రీ శారీరం.

అతిపాక కటీహస్త ఆత్మస్సర్వగతాస్సదా
సదేవస్థూలసంప్రాప్తా కర్మపూర్వస్సయోనిజాః
షటాంగలకేషుసాధోనమ్మృతౌ స్త్రీమృవముచ్యతే
స్త్రీముఖ్యాగర్భసంభూతవనాదగ్నిగివాతనో
గౌరీభవతిచాష్టాబ్దేనవాబ్దే రోహిణీతథా
సాకన్యాశుదశాబ్దేచ ద్వాదశాబ్దేరజస్వలా
మాసేమాసేపచితంరక్తంధమనీభ్యామృతౌపునః
ర్మపుం(ర్మ)కృష్ణవిధంగంధంవాయుర్యోనిముఖేమదిత్
తతఃరాష్ప్రఃతుణ్ణాదేవకల్యాణంవ్యాయసంత్రిమన్
పర్ణేశకవేహస్తేవా పూజితబ్రహ్మచారిణీ
చతుర్థేఽహ్నితతస్స్నాతాశుక్లమాల్యాంబరాశుచిః
బ్రహ్మాంబృహస్పతింవిష్ణుంసోమంసూర్యంతథాశివాన్
భగోదమిత్రవరుణావిరదందతుమేసుతమ్ ?
ఇచ్ఛంతిభర్తృసదృశం పుత్రంవశ్యేత్సుగ్రంపతిః. [?]

* * * *

End:

రక్తబాడెలకు—

కన్యమామిడివేరుచెక్క, శొంఠి, మిరియాలు, జీలకర్ర యివి పెచ్చచేసి కూడానూరి అటికె గాలవేసి ఆ అటికెలో మనుపు గేదెపెరుగు బోసి ఆవెనక తోడనే మందుబోసి యిస్తే రక్తబాడెలు కట్టును.

మరిన్ని, తంగేడువేరిచెక్క కన్యవేప వేరిచెక్క ఆరెవేరిచెక్క, ఇవిప్రత్యేకాలు ఒక పలంలెఖ కలి మూడుఅడ్డలలో వేసి అడ్డెంటికి మరిగించి మానెటికి మరిగించి గేదెపెరుగుతో యిస్తే రక్తబాడె కట్టును పథ్యం గేదెపెరుగు అన్నం పెట్టేది.

వ్రాతతప్పువలన వాదకు లలుగక
తప్పు గలిగనేని తగినచోట
వలయునక్షరములు వర్ణించి పెట్టుడీ
సుకవులైనవారు సురుచిరముగ.

విషయసూచిక.

అంతక సన్నిపాతనిదానము.
రుద్గాహ సన్నిపాతనిదానము.
చిత్తవిభ్రమ సన్నిపాతనిదానము.
శీతాంగ సన్నిపాతనిదానము.
తాంద్రిక సన్నిపాతనిదానము.
కంఠకుబ్జ సన్నిపాతలక్షణము.
కర్ణిక సన్నిపాతలక్షణము.
భగ్ననేత్ర సన్నిపాతలక్షణము.
రక్తేష్టి సన్నిపాతనిదానము.
ప్రలాప సన్నిపాతనిదానము.
జిహ్వక సన్నిపాతనిదానము.
అభిన్యాస సన్నిపాతలక్షణము.
సాధ్యసన్నులు.
అసాధ్యసన్నులు.
సన్నిపాత సాధ్యాసాధ్యములు
సన్నిపాతదిన ప్రమాణము.
సంధికసన్ని.
తాంద్రక సన్నిపాతము.
చిత్తవిభ్రమ సన్నిపాతము.
కర్ణిక సన్నిపాతము.
జిహ్వక సన్నిపాతము.
రుద్గాహ సన్నిపాతము.
అంతకసన్ని.
భగ్ననేత్రసన్ని.
రక్తేష్టిసన్ని.
ప్రలాపసన్ని.
శీతాంగసన్ని.

ఇతి శ్రీపార్వతీపుత్రనిత్యనాథవిరచితే రసరత్నాకరే సన్నిపాతనిదానం ప్రథమః (పు 35).

త్రయోదశ సన్నిపాతనిదానమ్.
అంతకసన్ని.
రుద్గాహసన్ని.
చిత్తవిభ్రమసన్ని.
శీతాంగసన్ని.
తాంద్రికసన్ని.
కంఠకుబ్జము.
కర్ణికసన్ని.
భగ్ననేత్రసన్ని.
రక్తేష్టిసన్ని.
ప్రలాపసన్ని.
జిహ్వకసన్ని.
అభిన్యాససన్ని.
సప్తవిధదోషములు.
అపథ్యదోషములు.
జ్వరితునకు వర్జ్యములు.
అపథ్యదోషలక్షణము.
స్త్రీసంగమదోషము.
విషమజ్వరదోషము.
విషమశీతము.
రక్తజిహ్వక.
పిత్తజిహ్వక.
కృష్ణజిహ్వక.
అతిసారనిదానము.
పిత్తాతిసారలక్షణము.
శ్లేష్మాతిసారలక్షణము.
జ్వరాతిసారలక్షణము.
దోషాతిసారము.
అసాధ్యాతిసారము.
రోగసాధ్యముల లక్షణము.

అసాధ్యరోగలక్షణము.
వైద్యభూతిలక్షణము.
నాడిమెలఁగరానివారు.
జ్వరమునకుదినచర్య.
జ్వరప్రమాణము.
అధర్వకాలము.
లంఘనక్రమము.
లంఘనవర్జ్యములు.

ఇతి శ్రీఅమరేశ్వరభట్టార్యక ప్రియతనూజ సకలవిద్యాధురీణశైవ జ్యవిద్యాపారీణశ్రీ వల్లభేంద్ర విరచితే వైద్యచింతామణౌ నాడీజ్వరసన్నిపాతదోషాతిసారనిదానంనామ ప్రథమవిలాసః (పు 46).

సన్నిపాతనిదానము.
స్త్రీసన్నిపాతము.
వైద్యదోషము.
అపూజ్య వైద్యలక్షణము.
చికిత్సాలక్షణము.
మాత్రాప్రమాణము.
దత్తాత్రేయమతనాడీనిదానము.
దత్తాత్రేయమత నాడీలక్షణము.

ఇతి నాడీతత్త్వజ్ఞానే ద్వితీయాధ్యాయః (పు. 56)

స్వేదలక్షణము.
నష్టధాతులక్షణము.
మూత్రపరీక్ష.
తైలబిందు పరీక్ష.
తైలబిందు దిశాపరీక్ష.
త్రయోదశ సన్నిపాత ప్రత్యేక చికిత్సలు.
సంధికసన్నికి చికిత్స.
స్వేదోపటాసార్థకము.
సన్నిపాతభూపము.
రసలక్షణము.
అంతకసన్నికి మృతసంజీవినీ రసము.
రుగ్దాహ సన్నికిచికిత్స.
రుగ్దాహసన్నికి కషాయము.
కామజ్వరచికిత్స.
భైరవఘుటిక.
చిత్తవిభ్రమ సన్నికి చికిత్స.
జయమంగళరసము.
శీతాంగసన్నికి ఆనందభైరవము.
తాంద్రికసన్ని.
కాలాగ్ని రుద్రరసము.
కంటకుబ్జసన్నికి చికిత్స.
సూచికాభరణము.
కర్ణికసన్నికి చికిత్స.
కర్ణికసన్నికి కషాయము.
భగ్ననేత్ర సన్నిచికిత్సాక్వాథము.
మార్తాండ భైరవరసము.
రక్తేష్టి సన్నిచికిత్స.
రసప్రకారము.
ప్రలాప సన్నిచికిత్స.
జిహ్వక సన్నిచికిత్స.
అభిన్యాస చికిత్స.
సర్వాంగ సుందరరసము.
సన్నిపాత నస్యము.
ఛర్దినిదాన చికిత్స.

లోకేశ్వరరసము.
శ్లేష్మాతిసారనిదానము.
లంఘనము వేయవలసిన రోగములు.
త్రిదోషాతిసారము.
త్రిదోషచికిత్స.
రక్తాతిసారము (తచ్చికిత్స)
అసాధ్యాతిసారనిదానము.
చతుర్ముఖరసము.
జ్వరనిదానము.
నాడీనిదానము.
మాసముల కసాధ్యములు.
సన్నిపాతనాడి.
లంఘనవర్జ్యులు.
ఉపసన్నిపాతనిదానము.
హరిద్రాప్రకారము.
కర్ణకవచము.
పాదపంకజము.
బృహతీలక్షణము.
శిక్తప్రకారము.
మేఘనూతప్రకారము.
కాలప్రవేశము.
రక్తోదరప్రకారము.
ధనుర్వ్రకారము.
చనుబాలకు చికిత్స.
శూలగజకేసరి.
బాలచికిత్స.
పంచాగ్నిచూర్ణము.
త్రిదోషవస్థానని ర్ణయము.
చందనాదిచూర్ణము.
ఆరోగ్యస్నానవిధి.
పెద్దరోగమునకు.
జ్వరాదిలక్షణము.
తరుణారకము.
ఆమ్లపిత్తజ్వరము.
రక్తపైత్యజ్వరము.
ఉల్బణపైత్యజ్వరము.
సన్నిపాతగిరివజ్రాయుధరసము.
మేహములకు చికిత్స.
పుప్పిపంటికి చికిత్స.
అర్ధనారీశ్వరము.
మృతోత్థాపనరసము.
కాలాగ్నిరుద్రరసము.
తరుణారకము.
జోగినీరసము.
గోళావళీరసము.
జ్వరరాజేంద్రము.
గోళాచూళి.
నీలకంఠరసము.
కనకసుందరరసము.
ఆనందభైరవము.
హింగుళచూర్ణము.
సూచికాభరణము.
లఘుసూచికాభరణము.
కనకసూచికాభరణము.
వజ్రసూచికాభరణము.
సింహప్రతిపాలనము.
అఘోరాస్త్రరసము.
రససింధూరము.
సన్నిపాతకలకము.
పాపలకు చికిత్స.
శార్దూలహికకు చికిత్స.
అతిదాహమునకు చికిత్స.
ఛర్దికి చికిత్స.
బ్రహ్మాస్త్రరసము.

మహాజ్వరాంకుశము.
ఉబ్బసమునకు.
ప్రసూతిజ్వరకషాయము.
శంఖద్రావకము.
మూషకపాషాణశుద్ధి.
తామ్రశుద్ధి.
అష్టపంచకము.
సంతర్ప(ణ)ము.
దేశవారము.
ప్రసూత్యతిసారమునకుచికిత్స.
యోగరాజగుగ్గులు.
నవగ్రహరసము.
విషమధాతువు.
అంతర్గతజ్వరధాతువు.
సప్తధాతువులమర్మనిదానము.
ప్రసన్ననాడి.
సంవత్సరాయుర్నాడి
ఏకాదశమాసాయుర్నాడి.
దశమాసాయుర్నాడి.
నవమాసాయుర్నాడి
సప్తమాసాయుర్నాడి.
షణ్మాసాయుర్నాడి.
పంచమాసాయుర్నాడి.
చతుర్మాసాయుర్నాడి
త్రిమాసాయుర్నాడి.
ద్విమాసాయుర్నాడి.
ఏకమాసాయుర్నాడి.
పక్షాయుర్నాడి.
దశదివసాయుర్నాడి.
పంచదివసాయుర్నాడి.
ఏకదివసాయుర్నాడి.
నాడీనిదానము.
పంచామృతయోగము.
అమృతబిందుకషాయము.
కండ్లకలకకు చికిత్స.
మనోహరచూర్ణము
షష్ట్యాదిచూర్ణము.
జ్వరములకుశు (సి)ద్ధక్రియ.
జ్వరప్రభావము.
గజచర్మమునకు
జ్వరాదిలక్షణము.
నవరత్నమారణము.
పంచబాణరసము.
నేత్రాంజనము.
శూలకు చికిత్స.
మహాశంఖపొట్టలి.
రాజరాజేశ్వరీఘృతము
అభ్రకానుపానములు.
శతావరీఘృతము.
హేమతారలకు.
రేచీకటికి చికిత్స.
పాదలేపము.
మూత్రకృచ్ఛ.
హరితాళభస్మము.
దుష్టవ్రణములకు చికిత్స.
ఆమపైత్యశూలకుచికిత్స.
చేతులుపుండుకు చికిత్స.
ఆభిరి విషమునకు చికిత్స.
ప్రసూతిక్వాథము.
రోమనాశనమునకు, మరల మొలచుటకు చికిత్స.
స్త్రీరజశ్శూలకు చికిత్స.
ఎండువాతమునకు చికిత్స.
హిక్కలకు చికిత్స.

మూలవ్యాధికి చికిత్స.
వెట్టిసకర్కాటుకు చికిత్స.
లోహప్రయోగము.
ధాత్రీలోహము.
లోహముమృదువగుటకు.
లోహభస్మము.
మశ్శృతుశాంతి.
వాతరాక్షసము.
నాగార్జునరసము.
తరుణజ్వరాంకుశము.
శ్వేతకుష్ఠమునకు చికిత్స.
పెద్దరోగమునకు.
గ్రహణికవాటము.
పాణిబుడారసము.
గుల్మములకు చికిత్స.
మీగాళ్లుఅరకాళ్లుపగిలినందుకు చికిత్స.
రసశుద్ధి.
గంధకశుద్ధి.
నాభిశుద్ధి.
ఇంగిలికశుద్ధి.
హేమాంఛికనీలాంజనశుద్ధి.
తాళకశుద్ధి.
నేపాళశుద్ధి.
అయసాకాంతశుద్ధి.
శీరతుత్థశుద్ధి.
అభ్రకశుద్ధి.
సర్వలోహశుద్ధి.
తామ్రభస్మము.
నానావిధతామ్రభస్మశుద్ధి
తామ్రగుణము.
తామ్రభస్మవిధి.
సువర్ణభస్మము.
నాగభస్మము.
పాకహీననాగగుణము.
వంగభస్మము.
తారభస్మము
లోహభస్మశుద్ధులు
లోహభస్మము.
లోహగుణాధిక్యము.
లోహముమృదువగుటకు.
ఉక్కుభస్మము.
కాంతభస్మము.
మండూరము.
కాంతధృతి.
గంధకతైలము.
అభ్రకనవనీతము.
అభ్రకసింధూరము.
అశుద్ధాభ్రకగుణము.
అభ్రకవర్ణములు.
అభ్రకలక్షణములు.
శుక్రమారణము.

అభ్రకప్రయోగము ... పైత్యమునకు.
డిటో .. జ్వరాతిసారమునకు.
డిటో ... పైత్యజ్వరమునకు.
డిటో ... ఎక్కిళులకు.
డిటో ... పైత్యమణఁగుటకు.
డిటో ... శ్వేత్రమునకు.

అభ్రక ప్రయోగము—శేషము ... వాతమునకు.
డిటో ... రక్తప్రమేహమునకు.
డిటో ... బహుమూత్రమునకు.
డిటో ... మూత్రకృచ్ఛ్రకు
డిటో ... క్షయకు
డిటో ... వీర్యవృద్ధికి.
డిటో ... వాంతికి.
డిటో ... మలగ్రహణికి.
డిటో ... అతిసారమునకు.
డిటో ... శీతవేకికి.
డిటో ... శీతజ్వరమునకు
డిటో ... శరీరము లెస్సగా నుండుటకు.

రసభస్మము.
పాదరసభస్మము.
రససింధూరము.
సౌభాగ్యరసము.
ప్రళయకాలరుద్రరసము.
బడబానలరసము.
అగ్నికుమారము.
ప్రాణేశ్వరరసము.
ప్రాణసంజీవనీరసము.
మృతసంజీవనీరసము
కాలకూటరసము.
కాలాగ్నిరుద్రరసము.
పంచవక్త్రరసము.
స్వచ్ఛందభైరవరసము.
సన్నిపాతభైరవము.
వాలుకాయంత్రలక్షణము.
కాలాగ్నిరుద్రరసము.
నాగార్జునరసము.
ప్రతాపమార్తాండరసము.
రాజచండీశ్వరరసము.
శీతాంశుకరసము.
చాతుర్థికబడబానలరసము.
చాతుర్థిక కషాయము.
నారాచరసము.
సన్నిపాత విధ్వంసరసము.
లోకోత్తరరసము.
వాంతికి చికిత్స.
దాహతృష్ణకు.
భర్దితృష్ణకు.
దుర్బలదేహులకు, గర్భిణీస్త్రీలకు కషాయము
సన్నిపాతములకునస్యము.
సన్నిపాతాంజనము.
నారాయణతైలము
చేయిమెండినందుకు చికిత్స.
కణతికి చికిత్స.
కుమారీతైలము.
అశీతివాతములకు చికిత్స.
శిరోవాతములకు చికిత్స.
ఊడెడు వెండ్రుకలకు చికిత్స.

అర్ధావర్తమునకు చికిత్స.
అర్ధావభేదమునకు చికిత్స.
కూష్మాండరసాయనము.
కుండల్యాదిలేహ్యము.
ఊర్ధ్వశ్వాసములకు.
పాలపాపజ్వరములకు చికిత్స.
రక్తపిత్తమునకు చికిత్స.
ధాత్ర్యాదిఘృతము.
శుక్లప్రమేహమునకు చికిత్స.
జలమేహమునకు చికిత్స.
పెద్దరోగమునకు చికిత్స.
కపాలవాతమునకు చికిత్స.
సంజీవినీరసము.
మూలవ్యాధికి చికిత్స.
కామిలకు వంగభస్మము.
తెల్లప్రమేహమునకు చికిత్స.
వత్సనాభిభేదములు.
వత్సనాభివర్ణములు.
రసయోగ్యాయోగ్యములైన నాభులు.
నాభి యెకిరించు విధము.
ఎలుక, వెఱ్ఱినక్కకుక్క, పాము, కాటులకు చికిత్స.
ఉదరగుల్మ చికిత్స.
పారుటకు మందు.
గ్రహణికి మందు.
తామ్రభస్మము.
వెండి భస్మము.
గర్భము నిలుచుటకు చికిత్స.
కాసరోగమునకు చికిత్స.
స్త్రీసంగదోషమునకు చికిత్స.
గళరోగములకు చికిత్స.
అగ్నిస్తంభన.
పైత్యపాండువుకు చికిత్స.
చిరుముడుకు చికిత్స.
ఎలుకకాటుకు చికిత్స.
గోనపుంటికి చికిత్స.
అంటునాలుకకు చికిత్స.
చెవిలో నొప్పికి, చెవుడుకు చికిత్స.
ఛర్దికి గంజికాచే లక్షణము.
పంచగుల్మములకు చికిత్స.
(పా) పారివేకికి చికిత్స.
పాండువుకు చికిత్స.
బలుపుకు చికిత్స.
శూలలకు చికిత్స.
కొరివాతమునకు చికిత్స.
పారివేకికి చికిత్స.
కుండేటి వెఱ్ఱికి చికిత్స.
రక్తకాసకు చికిత్స.
కడుపునొప్పికి చికిత్స.
వెఱ్ఱికుక్క నక్కల కాటులకు.
ఉగ్రపాండువుకు చికిత్స.
ఎండిపోయే పాపలకు చికిత్స.
వాతపుండ్లకు చికిత్స.
పెద్దరోగపు మచ్చలకు చికిత్స.
సర్వాంగవాతమునకు తైలము.
పెద్దరోగమునకు చికిత్స.
శోభలకు చికిత్స.
శ్లేష్మం తెగిపడుటకు చికిత్స.
పైత్యగుల్మమునకు చికిత్స.
కుష్ఠమచ్చలకు చికిత్స.
బహుమూత్రమునకు చికిత్స.
పురాణజ్వరతైలము.
చనుబాలకు చికిత్స.

జ్వరాతిసారమునకు చికిత్స.
స్త్రీస్తన్నికి చికిత్స.
రక్త ప్రమేయ రక్త గ్రహణులకు చికిత్స.
ఇంగిలీకరసము.
గర్భశూలలకు చికిత్స, ఒకటి మొదలు ఎనిమిది నెలలవఱకు.
హిక్కా-శ్వాసలకు చికిత్స.
హిక్కా-ఛర్దికి చికిత్స.
ఛర్దితృష్ణకు చికిత్స.
అమ్లశ్వాసపిత్త హృద్రోగములకు చికిత్స.
విరేచన కషాయము.
జ్వరాతిసారమునకు చికిత్స.
గంభీర వ్రణములకు చికిత్స.
శ్వాసకాసగుల్మోదరములకు చికిత్స.
చందనాదిచూర్ణము.
తలవెండ్రుకలకు కప్పు.
సర్వలోహమారణము.
త్రిదోషఛర్దికి చికిత్స
ఊర్ధ్వశ్వాసహిక్కా పీనసలకు చికిత్స.
గ్రహణీకవాటము.
సౌభాగ్యహరీతకి.
గ్రంథ్యాదులు.
తామ్రపర్పటీరసము.
బృహత్తుకు చికిత్స.
ఒరబీజమునకు చికిత్స.
వెదురుపాముకు చికిత్స
క్షయగుల్మమునకు చికిత్స.
హరీతకీఘృతము.
సవాయికి చికిత్స.
పాగకు చికిత్స.
రసమెక్కినందుకు చికిత్స.
విళంగాదిచూర్ణము.
శార్దూలచూర్ణము.
శంఖాదిచూర్ణము.
స్త్రీలకు రక్తపెంజరకు చికిత్స.
పెనుగజ్జకు.
ముట్టుకాక ఊరక కాచేరూతుకు.
ప్రతాప మార్తాండరసము.
అర్ధనారీశ్వరము.
స్వచ్ఛందభైరవము.
త్రిపురభైరవము.
వినోదవిద్యాధరసము.
ఇచ్ఛాభేదిరసము.
శీతలభేది.
జామున్నరకు జ్వరమువదలెడియోగము.
బ్రహ్మాస్త్ర రసము.
త్రైలోక్య సుందరరసము.
రక్తాతిసార కషాయము.
ఛర్దిజ్వరాతిసారమునకు చికిత్స.
లవణ ప్రభావతి.
సర్వశూల కషాయము.
అస్థిగతజ్వర కషాయము.
రాజచండీశ్వరరసము.
బహుమూత్ర చికిత్స.
తిమ్మిరివాతమునకు చికిత్స.
మూలవ్యాధికి చికిత్స.
మధుమేహమునకు చికిత్స.
శుక్లస్తంభమునకు చికిత్స.
స్త్రీవశ్యమునకు చికిత్స.
నిలుపుబలుపుకు చికిత్స.
పాశుపతాస్త్రరసము.

చనుకుదురుకు చికిత్స.
ఒడలుపుష్టికి చికిత్స.
తేలుమందు.
స్త్రీవశ్యము.
తాళకశుద్ధి.
తాళకభస్మము.
స్వర్ణభస్మము.
ఉక్కుభస్మము.
వంగ భస్మము.
ఇనుము భస్మము.
నేపాళశుద్ధి.
వీర్యవృద్ధి స్తంభన చికిత్స.
యోనిబిగువుకు చికిత్స
నెరతిరుగుటకు.
శీత భేదికి.
పాముమందులు.
ఉర్లుపాముకు మందు.
చరాచరవిషములకు మందు.
పొడకు అంజనము.
పెనుపొడకు మందు.
పొడపామువాపుకు మందు.
పొడకు నస్యము.
పెంజెరవిషమునకు మందు.
ఆదివారము కరచినపాముకుమందు
సోమవారము కరచినపాముకు మందు.
మంగళవారము కరచినపాముకు మందు.
బుధవారము కరచినపాముకు మందు.
గురువారము కరచినపాముకు మందు.
శుక్రవారము కరచినపాముకు మందు.
శనివారము కరచినపాముకు మందు.
స్థావరజంగమ విషములకు మందు.
విషముకక్కినవారికి మందు.
తేలుకు మందు.
ఎలుకకు మందు.
లోహసింధూరము మందు.
ఛర్దికి చికిత్స.
వాతఛర్దికి చికిత్స.
పైత్యఛర్దికి చికిత్స.
శ్లేష్మఛర్దికి చికిత్స.
దోషఛర్దికి చికిత్స.
సువర్ణమారణము.
పిప్పల్యాది ఘృతము.
శర్కరాది ఘృతము.
క్షుద్రాది లేహ్యము.
ఉల్లి లేహ్యము.
అష్టగుల్మ చూర్ణము.
నీలకంఠరసము.
స్త్రీసన్నికి చికిత్స.
హిరణ్యగర్భరసము.
మదనోద్రేకమునకు చికిత్స.
ఇచ్ఛాభేది రసము.
హిక్కలకుధూపము.
నారసింహరసము.
నాభిశుద్ధి.
ఖాలాతిసారములకు చికిత్స.
ప్రాతపుండ్లకు.
అభ్రకనవనీతవస్తువు.
ఆదివైద్యప్రభావము.

మదనసన్నిపాతమునకు చికిత్స.
ఒడలివాపునకు చికిత్స.
శులిరోదకు చికిత్స.
శుక్లస్తంభనమునకు చికిత్స.
స్త్రీదోషమునకు చికిత్స.
కప్పసానతీయువిధము.
ముఖశ్రీకి చికిత్స.
బొట్టెలుబ్రదుకని స్త్రీకి చికిత్స.
రక్తప్రమేహమునకు చికిత్స.
రక్తబాడెలకు చికిత్స.

(బి-బి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాంత చక్కగా నున్నది. తప్పులు కలవు. క్రొత్తది.

ఇందు, రసరత్నాకరము, వైద్యచింతామణి, నాడీతత్త్వజ్ఞానము మొదలైన యనేకవైద్యగ్రంథములలోని రోగలక్షణములు, తత్తద్రోగని వారకములగు నౌషధయోగములు నేర్చి కూర్పఁబడినవి. సంస్కృత శ్లోకములు ; తెనుఁగు తాత్పర్యము. కొన్నియెడలఁ దెనుఁగు పద్యము లును గలవు. ఇట్టి సంకరవైద్యగ్రంథము నెవరుకూర్చిరో యెఱుఁగ రాదు.

(b) చికిత్సాసారసంగ్రహము.

CIKITSĀSĀRASAṄGRAHAMU.

Foll. 169b—240a.

A treatise in medicine consisting of Sanskrit stanzas with Telugu meaning and of Telugu prose without Sanskrit original. The name of the author is not given.

Incomplete.

Beginning:

శ్లో. సారమేవ సమాహృత్య చికిత్సితమహోదధేః,
క్రియతే బాలబోధార్థం చికిత్సాసారసంగ్రహః.

టీక. చికిత్స లనియెడి సముద్రమువల్లను సారమును బుచ్చుకొని బాలులకు దెలిసేటట్టుగాను చికిత్సాసారసంగ్రహము చెప్పబడ్డెను.

“ తత్రప్రథమం హిత మాహారవిహారముచ్యతే ”

ఆ చికిత్సాసారసంగ్రహమందు హితమైన యాహారవిహారములు చెప్పబడెను.

End:

రక్తప్రదరానకు :—

సురపన్నె ఛప్ప తు ౧, మిరియాలు, తు ।, ఆవునేత వేది చీనా పంచదార శే । (పావు శేరు) వేసి రెస్స మర్దించి పూట ౧ కి ఉసిరిక కాయ చొప్పున పుచ్చుకునేది.

పథ్యం :—

పచ్చిపెసరపప్పు పెండలం ఆవునెయ్యి ఆవుమజ్జిగ పులుసు ఆట్రగడ్డ గియ్యపు అన్నము పుచ్చుకునేది. మిగేలావేడి కారం మొదలయినవి మానేది. పాత ఉసిరికపచ్చడి పుచ్చుకోవచ్చును.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాంత మంచిది. తప్పులు కలవు. నూతనము గ్రంథపాత మొందొకరొడు జూపట్టుచున్నయది. ఇందు సంస్కృత శ్లోకములును వానికిం దెనుంగు తాత్పర్యమును తెనుంగునసే కొన్ని యాపద యోగములును గలవు. ఎవరుకూర్చిరో చెప్పుట కాధారములు లేవు.

R No. 303.

Paper. $10\frac{1}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Fol. 62. Lines, 20 on a page. Mode of writing good but erroneous. In good condition.

Transcribed in 1916-17 from a manuscript of M.R.Ry. Lingam Venkata Rao Gāru of Ramabhadrapuram, Vizagapatam district

ద్రౌపదీపరిణయము.

DRAUPADĪPARIṆAYAMU.

This Prabandha narrates the story of the marriage of Draupadī with the Pāṇḍavas. The author is Tirumalarāju Sūraparāju, son of Venkamamba and Gangarāju, and brother of Timmarāju and Sarvarāju of Dhanañjayagōtra. The author belonged to the kings of the lunar race and had five sons. His capital was Gangarājapaṭṭaṇamu. The work was dedicated to the author's teacher Kāṇḍūri Vēṅkatācārya, son of Kṛṣṇamāmbika and Telgācārya of Bhāradvājagōtra, and a follower of Rāmānuja. The author's cousin brother Timmarāju is said to be a great poet.

Complete in four Āśvāsas. On the 74 th page of this manuscript, it is stated that some leaves were missing in the original manuscript from which this had been copied.

Beginning :

శా. శ్రీకాంతాస్తనమండలీకలితకాశ్మీరాంగరాగార్పణ
ప్రాకట్యం బొకచేఁ ద్రపోత్తరపటప్రచ్ఛాదితత్వాణియు
స్వాకర్షం బొకచేఁ గపోలయుగళీకస్తూరికాపత్రికా
వ్యాకోచక్రియ రెంటఁ గాఁ గరయుగద్వంద్వాప్తసౌఖ్యాఢ్యుఁడై
మా కిచ్చుం హరి కాండురీగురుపదామందార్చనానందముల్.

*   *   *   *

ఉ. చెన్నుగ భారతాగమ మశేషము నాంధ్రకవిత్వలీలలన్
మున్న ఘటించి భావికవిముఖ్యుల కాత్మవిధంపు . . జటం
. . గడించునన్నయను దిక్కనకవీంద్రుని నెఱ్ఱప్రెగ్గడన్
వన్నెనజేతు మత్కృతి కవార్యశుభోన్నతి విస్తరిల్లఁగన్.

శా. శ్రీనాథార్యునిఁ బోతరాజకవిఁ బేర్మిన్ సోమునిన్ భీమునిన్
ధీనిస్తంద్రు ననంతు భాస్కరు పచోధిన్ బెద్దయామాత్యు ని
త్యానందంబున ముక్కతిమ్మఘను రాధామాధవున్ మున్నుగా
నానాపటుఁ గల్గునాంధ్రకవితాహేవాఢ్యులం గొల్చెదన్.

*   *   *   *

వ. అనియిష్టదేవతాప్రార్థనంబును . . . . గావించి యేనొకకృతి . . . తెనుఁగునరచియింపం బూనియున్న సమయంబున.

చ. తిరుమలరాజవంశజలధిస్ఫుటచంద్రుఁడు రాజనీతివి
స్తరపరిశీలి చారుకవి(తా)కవి(లి)తోన్నతిమేదినీ (?)
వరుఁడె యటంచు బంధుబుధవర్ణన లొప్పఁగఁ జారుకీర్తివి
స్ఫురణఁ జెలంగునాకు నొకబుద్ధి జనించెను పుణ్యసంపదన్.

సీ. ఉభయవేదాంతవిఖ్యాతితాత్పర్యరహస్య
భావనుం డత్యంతపావనుండు
చరమార్థసుద్వయతిరుమంత్రజాపప్ర
(వ)ర్తనుం డతిశ్లాఘ్యకీర్తనుండు
అఖిలదివ్యప్రబంధానుసంధానధు
రంధరుం డార్జవామంధరుండు
సంశ్రితమానవిజ్ఞానదానకళా
నిపుణుం డతిశుభలక్షణుండు

కలుషపరవాదిమండలావిలతమిస్ర
ఘస్రకరజాలవాక్సారికలితశాస్త్ర
బోధనాధాసుధాధికాపూర్ణశిష్య
జాలి కాండూరివేంకటాచార్యమాళి.

ఉ. దేశికమాళిరత్న మతిధీనిధి మానసపంకజాతసం
వేశిత ధ్రుజారమ (సింధుజావర) నవీనపదద్వయభృంగవల్లభుం
డాశుభమూర్తి వైష్ణవకులాగ్రణి సద్గురుండై దయార్ద్రభ
వ్యాశయభాసురాశిషము లన్వహముం దయసేయుచుండఁగన్.

* * * *

వ. ఇట్లు . . . వెలయుచు మదీయక్రియమాణమానిత ప్రబంధంబు సఫలంబుగా నస్మదాచార్యవర్యాంకితంబు సేయందలంచి తదనుగ్రహంబు వడయుటకై యున్నతాసనసుఖాసీనుం డైనయమ్మహాత్ము పాదారవిందసమీపమ్మునం జేరి సవినయనిభృతుండ నై యిట్లంటి.

శా. స్వామీ తావకపాదపంకజయుగాత్తా(సక్తా)శ్రితశ్రేణి కా
సామర్థ్యంబు దురూహ్య మెట్లనిన యుష్మద్భూరికారుణ్యవీ
క్షామాహాత్మ్యంబుననే కదా యిపుడు మత్సామ్రాజ్యలక్ష్మీకవి
త్వామందోన్నతిసంప్రదాయగతిసంప్రాప్తంబు నైయొప్పెడున్.

* * * *

తరళ. తెనుఁగుపద్ధతి నే నెఱింగినతీరునం గృతి యొకటిం
గృతి రచింపఁగఁ బూని మీ కట పొల్పు మీఱఁగ నంకితం
బొనరఁ జేయఁగఁ గోరినాఁడఁ గృపావశోభిత దీనికి
మొనయు వేడుక నను జ్ఞ యీవలె ముఖ్యమౌ గృతి యందుచేన్.

చ. అనవిని . . . .
. . . . యిట్లనిరి . . . . ముమ్మరమ్ముగన్.

క. పరమోన్నతార్జునయశో
భరితుం డగునర్జునజనపతియన్వయమం
దిరవొందఁగ జనియించిన
నరవర నీ కీర్తిశోభనము లద్భుతమే.

వ. అదియునుంగాక భవదీయవంశసంజాతు లగుధరణీనేతలచరిత్రంబు లతివిచిత్రంబు లాకర్ణింపుము.

సీ. పాలమున్నీటిలోపల . . .

. . . . . .

. . . . రేలరాజు.

* * * *

క. జనమేజయజనపతి నా
తనివంశము వెలసె ధరణితలమునబహుధా
జనుతకీర్తులచేతఁ
ధనంజయసుగోత్రమున నితాంతప్రతిభఁ.

వ. ఇవ్విధంబునఁ బ్రవర్తిల్లుచున్న యన్నరనాథునన్వయంబున.

సీ. ఏనరేంద్రునికీర్తినానాదిశాంగనా
చికురమల్లీదామనికరపాళి
. . . తిరుమలరాజవంశ
పద్మవనహేళి తిమ్మభూపాలమౌళి.

* * * *

క. ఆరాజునకును బుత్రులు
హారిబలుల్ తిమ్మరాజు నప్పలరాజుఁ
ధారాళఖడ్గధారా
వారితదుర్వారవైరివారులుగల్గిరి.

వ. అందు . . . . .

*

శా. ఆతిమ్మక్షితిపాలమౌళికిని దిమ్మావన్యధీశుండుని
ఖ్యాతిఁ సూరపరాజు గంగధరణీకాంతుండు రంగన్నయున్
బ్రీతిం గల్గిరి నల్వు రాత్మజులు నారీకాంతు లై రాజవి
ద్యాతంత్రుల్ తనువుల్వహించిన యుపాయానీక(మో)కాయనన్

* * * *

గీ. వారిలో నగ్రజుండు దుర్వారశౌర్య
శాలి లాలితనీతివిస్తారవిదుఁడు
దండితారాతిరాజన్యమండలుండు
రాజనిభవైభవుఁడు తిమ్మరాజు వెలయు.

సీ. ఆరాజు గనియె సింగావనీకాంతునిఁ
దిమ్మరాజేంద్రుసతిప్రగల్భు
నందు సింగక్షితీశాగ్రణికిని గంగ
భూపతి తిమ్మభూభుజులు తనయు
లాగంగరాజు సింగాచలాధిపుఁ గాంచె
నిదిసింగధరణీత లేంద్రువంశ
మాతనియనుజన్ముఁ డైనతిమ్మనృపాల
కునకును మువ్వురుకొమరులైరి
తిమ్మరాజును పెద్దధాత్రీవిభుండు
వేంకటమహీశుఁడును నన విపులయశులు
తిమ్మరాజాన్వవాయప్రదీప్తరాజ
లోక మీక్రియ నెగడె భూలోకమునను.

మ. తననామంబున గంగరాజపురినాఁ త్రైలోక్యసౌభాగ్యమో
హనలక్ష్మీవిలసన్నికేతనతగణ్యప్రౌఢి జెన్నొంది పెం
పొనరంగా నిజరాజధానిగ సమగ్రోదారుఁడై వేడ్కనే
లె నిలామండలి గఁగభూవిభుఁడు కేళీనిర్జితారాతియై.

శా. శ్రీరామాధరణీతలోదరులతోఁ జెన్నొందునమ్మాధవ
శ్రీరాజిల్లగఁ వేంకమాంబయును లక్ష్మీదేవియున్ వేడ్కదే
వేరుల్గా నిజబాహుపీఠదృఢసంవేశావనీభారుఁడై
యారూఢోన్నతిఁ గాంచెఁ దిమ్మవిభుగంగాధీశుఁ డత్యంతమున్.

సీ. ఆమహీపతికి వెంకాంబికయందును
మువురుపుత్రులు జయోత్సవులు గల్గి
రతులసత్యప్రతిష్ఠాఢ్యవాక్ప్రతురాన
నాకృతి తిమ్మభూలోకనేత
విక్రమాన్నత్యసిర్విష్టబలిప్రాజ్య
రాజ్యుండు సర్వధరావిభుండు
ఆర్యానురంజనార్థాంగసంశోభియై
రాజిల్లు సూరపరాజమౌళి

యనఁగ . . . . .

. . . . . .

నమరుమూర్తిత్రయం బనా నమితగుణులు.

సీ. లావణ్యవతి యైనలచ్చమాంబికయందుఁ
దనయు లేవురు గల్గి రనఘయశులు
దుర్వారగర్వితాఖర్వారిపర్వత
గీర్వాణపతి పెద్దసార్వభౌముఁ
ర(డ)ంగభూలీలుండు రంగభూపాలుండు
అప్పలరాజు ధైర్యాద్రిరాజు
అతులితధృతిశాలి యైనవేంకటపతి
గురునందితవిహారిగోపశౌరి
యిట్టు లిరవురుసతులం దహీనమతుల
సుతుల నెనమండ్ర దిగ్గజోన్నతులఁ గాంచి
యష్టపుత్రకబహుధనావాప్తి వెలయు
జగతిఁ బాలించె గంగరాజన్య శౌరి.

ఉ. వారలయందుఁ దిమ్మనృపవర్యుని

సీ. ఈ తిమ్మరాజున కెనయ సింగమయందు
సార్వజ్ఞ్యనిధి పెద్దజగ్గరాజు
రమణీయు శీరతిరాజు వేంకటరాజు
కాంతినిశా రాజు గంగరాజు
వరకీర్తికాంతుండు నరసభూకాంతుండు
ప్రకటసద్గుణతతి రామనృపతి
మహనీయశౌర్యసంపన్నుండు సూరన్న
గుణరత్నవారాశి గోపశౌరి
ప్రకటరంగద్భుజాస్ఫూర్తి రంగనృపతి
యనఁగ నెనమండ్రుసుతులు రూపాభిరాము
లార్యసమ్మతు లకలుషహారిమతులు
విదళితారాతివీరు లభ్యుదితు లైరి.

వ. అందు.

ఉ. చక్రిఁదనంబు . . . . .
. . . దలరున్ బెదజగ్గనృపాలుఁ డెంతయున్.

క. అతనికి సుతుఁడై వేంకట
పతి వితతనియతబాహార్జవని (?)
ర్జితవిమతనృపతి యింద్ర
ప్రతిముఁడు జనియించె నమితభాగ్యోన్నతుఁడై.

* * * *

క. ఈకరణి నాత్మఘనవం
శాకరము చెలంగ సత్యసంకల్పుఁడు ధ
ర్మైకరతి తిమ్మభూమీ
లోకాధిపుఁ డలరుఁ డన్న లోకము పొగడన్.

సీ. మాటలాడఁగ నేర్చు
. . . గంగరాజ
సర్వరాజు విలాసినీచారునయన
భాసురచకోరికాపూర్ణపర్వరాజు.

సీ. ఆసర్వభూజానికాత్మజుల్గల్గిరి
కృష్ణమ్మయందును . . . ణాయశులు
శాంతిదాంతిక్షమాశౌర్యధైర్యసుధీవి
వేకాధిధుర్యుండు వేంకటపతి
అసమానరాజవిద్యాపరిశ్రమకళా
భంగవైభవుఁ డైనగంగనృపతి
నిజరూపవైఖరీనిర్జితపంచాస్త్ర
రమణీయతకమూర్తి రామరాజు
. . . .
లగుచుమువ్వురగణ్యపుణ్యగుణఘనులు.

? క. ఆతిమ్మ(?) సర్వధ
రాతలవల్లభులకును గరము ననుజూఁడవై
ఖ్యాతగతిన్ సూరధరి
త్రీతలవల్లభ జనించిరివి భాగ్యనిధీ.

R. NUMBER 303.

ఉ. శ్రీయును భూమిదేవియు
. . . బోలిక నైయెనన
రాయణదేవివేడుక గలాంగనగా పరధర్మవైఖరుల్
వేయువిధంబుల న్వెలయ విశ్రుత . . సన్నుతా.

ఉ. ఆరమణీయశీలవహియందు జనించిరి నీకు నందనుల్
పౌరుషశాలి వేంకటనృపాలుఁడు ధీరుఁడు రామచంద్రుఁడుల్
వీరగుణావతారుఁ డగు వేంకటరామవిభుండు తిమ్మధా
త్రీరమణుండు నయ్యాజగతీపతిపంచనయాంగవైఖరిన్.

* * * *

క. మీసవతితల్లి లక్ష్మీసు
వాసిని సుతు లేవురును నవాసితశౌర్యుల్
వాసిగ వారలలోపల
భాసిల్లును పెద్దభూమిపాలుఁడు శ్రీలన్.

క. ఆపెద్దనృపాలునకును
దీపితశాత్రవవిఘాలదృఢశీలునకున్
రూపింపగఁ జినజగ్గ
క్ష్మాపతియును రాయనృపుఁడు గల్గిరి వేడ్కన్.

క. రంగన్న వారిజాక్షు
రంగన్నవమదనమూర్తి రాజిలు సిరులన్
శృంగారరసము తను వమ
రంగ న్నటియించులీల రాజోత్తముఁ డై.

ఉ. హారివిహారి యై పరఁగె నప్పలరాజు తదీయపుత్రులై
చారుయశుండు గంగనృపచంద్రుఁడు చారుమనోజ్ఞరూపవి
స్తారుఁడు పెద్దశౌరియును ధన్యతముల్ జనియించి రిర్వురున్
వారలశౌర్యవైభవము వర్ణన సేయ నశక్య మెంతయున్.

ఉ. వేంకటరాజశౌరికిని విశ్రుతకీర్తులు గల్గి రాత్మజుల్
పంకము మీఱ నిర్వు రతిపుణ్యుఁడు వేంకటరాజు శౌర్యని
శ్శంకుఁడు గంగరాజు ననఁ జారురుచిన్ సరసీజబాంధవై
ణాంకులు నామహీశతిలకాన్వ(యరత్న)ములై ప్రశస్తిగన్(?).

క. గోపాలరాజు వైభవ
గోపాలుఁడు వెలయు రాజగోపాలకృపా
గోపాయితనిజసాంద్ర
శ్రీపరితోషితబుధప్రసిద్ధుం డగుచున్.

* * * *

ఉ. ఏపున మీపురాతనమహీతలనాయకు లెల్ల రాజ్యల
క్ష్మీపరిణాహవైభవవిశేషవిలాసకళాసమస్తవి
ద్యాపటిమాభిరాము లె కదా మఱి యందఱిలోన మిక్కిలిన్
మీ పెదతండ్రిపుత్రకుఁ డమేయుఁడు తిమ్మనృపాలుఁ డన్నిటన్.

క. అనుపమకవిత్వవిద్యా
ఘనతయు మహనీయరాజకార్యోన్నతియున్
వినుతశ్రీసామ్రాజ్యము
పెనుపుగ విలసిల్లుఁ దిమ్మపృథ్వీపతికిన్.

* * * *

వ. అనియిట్లు . . . నాశ్రీవేంకటాచార్యరత్నం బను
గ్రహించి నియోగించిన నేనును . . . నస్మదీయగురుచరణసర
సీరుహస్మరణపరిణాహంబుగా వింపుచు నుపక్రాంతప్రబంధనిర్మాణంబునకుం
దొడంగితి.

సీ. గౌతమభారద్వాజవర్యముని గోత్రవి
స్తారుఁడౌ కృష్ణమాచార్యమణికి
శ్రీపెరిందేవికిఁ జెల్మి లక్ష్మీకృష్ణ
మాంబికల్ భార్య లైనట్టి వేంక
టాచార్యమణియుఁ గృష్ణాంబికపతి తెల్గు
రాయదేశికుఁడును రమణఁ గల్గి
రాత్మజు లందుఁ దెల్లాచార్యవరునకు
ధృతిఁ గల్గె వేంకటదేశికమణి
సకలవిద్యాకళాపరిశ్రమవిశాలు
లుభయవేదాంతవిదులు దయోపశోభి
హృదయు లాశ్రితజనరక్షణేచ్ఛు లెపుడు
వరలుదురు మామకాచార్యవరులు గురులు.

క. శ్రీకరభారద్వాజ
ప్రాకటగోత్రునకు ఘనకృపాపాత్రునకున్
శ్రీకాండూరికులర
త్నాకరవిధునకును వేంకటాచార్యునకున్.

వ. సమర్పితంబుగా నాయొనర్పం బూనిన ద్రౌపదీపరిణయం బను మహాప్రబంధంబునకుం గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

చ. పరమమునీంద్ర నీవదనపద్మమునం జనియించుభారతా
పరిమితసత్కథామృతము బాగుగఁ గర్ణపుటాంజలిన్నిరం
తరమును గ్రోలఁ దీరదుగదా తనివైనను నందు ద్రౌపదీ
పరిణయలాలితోత్సవశుభంబు వినన్ మద యూరు సారెకున్.

*

End:

వ. అని వైశంపాయనుండు జనమేజయునకుం జెప్పె నని సూతుండు శౌనకాదిమహామునులకుం జెప్పియిట్లనియె.

క. ఎంబెరుమానారుకృపా
డంబరసంవర్ధితస్ఫుటశ్రీహరిపా
దాంబుజభక్తిసుధోదయ
శంబరరిపుతులితహరి చారుశరీరీ.

* * * *

Colophon:

గద్యము. ఇది శ్రీమదిందిరాసుందరీసుందరసుందరచరణారవిందవందనానందానందభాగవతప్రసాదాసాదితసామ్రాజ్య కవితాభోజ ధనంజయగోత్రజలధిరాజ గంగరాజతనూజ తిరుమలరాజసూరపరాజప్రణీతంబైనద్రౌపదీపరిణయం బనుమహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును జతుర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. నాల్గాశ్వాసములు. వ్రాఁత సొంపుగా నున్నది. తప్పులున్నవి. నూతనము. మూఁడవయాశ్వాసమునఁ బాతము గలదు.

ఇందు శ్రీమహాభారతమునందలి ద్రౌపదీస్వయంవరపర్వము ప్రబంధరూపమున వర్ణింపఁబడియున్నది. ఇయ్యది తిరుమలరాజుసూరపరాజుచే

రచియింపఁబడినవి. ఇతనితండ్రి గంగరాజు ; తల్లి వేంకమాంబ ; తోఁబుట్టువులు తిమ్మరాజు. సర్వరాజు, వీరిది ధనంజయగోత్రము. చంద్రవంశీయరాజులఁట. ఈకవి కేగురు పుత్రులు గలరు వీరికి గంగరాజపట్టణము రాజధాని. ఈనూరపరాజు పెదతండ్రికుమారుఁడగుతిమ్మరాజును గవిత్వమందసమానప్రతిభ గలవాఁడఁట. ఇది కొండూరి వేంకటాచార్యులకుఁగృతి సేయఁబడినది. ఏతద్గ్రంథకర్త యీయాచార్యునిశిష్యుఁడు. ఈ యాచార్యునికి భారద్వాజగోత్రుం డగుతెంగాచార్యుఁడు తండ్రి. తల్లి కృష్ణాంబిక; ఇతఁడు విశిష్టాద్వైతి.

R. No. 304.

Paper 11 × 9⅝ inches. Foll. 30 Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but incorrect In good condition.

Transcribed in 1916–17 from a manuscript of M.R.Ry. Jayanti Jōganna Gāru of Haṁsavaram, Tuni Taluk, Godavari District.

శ్రీరమణీమనోహరశతకము.

ŚRĪRAMAṆĪMANŌHARAŚATAKAMU.

Three hundred stanzas in praise of God Viṣṇu who is addressed in each stanza as "Śrī-ramaṇīmanōhara". They are herein proposed to be written by the author whose name is not given.

Incomplete, containing 276 stanzās.

Beginning :

ఉ. శ్రీరమణీయహృజ్జలజసేవితము న్నిగమార్థపూరముఁ
భూరితరంగమంగళనభోధుని జెల్లనునాలవాలముఁ (?)
సారమరందవిస్ఫురితసారసముఁ భవదంఘ్రియుగ్మముఁ
గోరి భజింతు నెమ్మదిని గూరిమి శ్రీరమణీమనోహరా.

చ. శతకము నూఱుపద్యములసంఖ్యను జెప్పితి సత్కవీంద్రు లో
వితతగుణాఢ్య నామదికి వేడుక పుట్టె శతత్రయంబు బెం
పతులితభక్తిఁ జేసి ముద మాతిశయంబున నీకు నిత్తు (?)
నావెత లింక వేగఁద్రుంచు మని వేఁడుదు శ్రీరమణీమనోహరా.

End:

ఉ. పుత్రులు లేనివారలకుఁ బుణ్యగతుల్ పడయంగ లే దనుచ
బుత్రులు లేని శ్రీశుకులు పుణ్యగతు ల్పడయంగఁ జాలఁడా
చిత్రము నీచరిత్రములు చెప్పఁగ నెవ్వఁడు నేర్చు నీదయే
పుత్రులుఁ బౌత్రులుఁ ధనముఁ బుణ్యము శ్రీరమణీమనోహరా.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ౫౭ పద్యము లున్నవి. వ్రాఁత యందమైనది. తప్పులు కలవు. గ్రంథపాతము లేదు.

"శ్రీరమణీమనోహరా" యనుమకుటము గలవృత్తశతకత్రితయము ను రచియింపసమకట్టిన ట్టీ శతకకవి చెప్పికొన్నాఁడు. ఇతని పే రేదియో తెలియరాదు. ఇది విష్ణుస్తుతిరూపము.

R No. 305.

Paper. $10\frac{3}{4} \times 9\frac{1}{2}$ inches. Foll. 12 Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct Good.

Transcribed in the year 1916–17 from a manuscript of M.R.Ry. Venkaṭāchalam, Bhaṭlapenumarti, Divi Taluk, Kistna District

(*a*) ధీరధీశతకము.

DHĪRADHĪŚATAKAMU.

Foll. 1*a*—8*b*.

A centum of stanzas containing Rēphaprāsa addressed in praise of God Rāma by Mōḍukūri Śaṅkarakavi.

Complete.

Beginning:

చ. సరసనిధీవిధీశబలశాసననిత్యసమాగసన్నిధి
స్థిరసుకధీప్రధీకృతవిచిత్రబలాఢ్యదయామహాదధీ
దురధ(రి)వధీదధీచనుతదుష్టనివర్తనకృష్ణనోరధీ
ధరశరధీరథీశనుతదాశరథీధరధీరధీరధీ.

* * *

చ. సురవినుతీరతీంద్రశతసుందరదివ్యశరీరదీధితీ
ధరణిపతీసతీపతితతారకనామసుమంత్రపద్ధతీ

చిరసుగతిశ్రుతిచరిత శ్రీమదనారత వైభవోన్నతీ
ధరశరధీరధీశనుత దాశరథీధరధీరధీరధీ.

End:

చ. సురుచిరసత్ప్రదార్థము ఏతత్వత్ప్రతిపాదితస్తవో (?)
త్కరములు జెప్పినట్టి శతకంబు ప్రసిద్ధిగ మోదుకూరి శం
కరకవి వాంఛితంబు పొసఁగన్ గృపసేసి పరం బొసంగుమీ
ధరశరధీ . . . .

(వి-వి.)—

౧౦౦ పద్యములు సంపూర్ణముగా నున్నవి. వ్రాఁత యొకతీరున నున్నది. తప్పులు లేక పోలేదు. గ్రంథపాతము లేదు.

"ధరశరధీరధీశనుత దాశరథీధరధీరధీరధీ" యనుమకుటముగల యీచంపకమాలావృత్త శతకము శ్రీరామస్తుత్యాత్మకము. దీనిని మోదుకూరిశంకరకవి చేసెను. ఇదియంతట రేఫప్రాసము గలిగియున్నది.

(*b*) పదపంచవింశతి.

PADAPAÑCAVĪMŚATI.

Foll. 9*a*—12*a*.

Twentyfive stanzas in praise of the lotus-like feet of Śrī-Rāma, each stanza consisting of five feet instead of four, and containing at the end the words Mahāprabhū.

Complete.

Beginning:

ఉ. శ్రీకరమై సమస్తశుభచిహ్నలతోడ విజృంభమాణమై
మాకరసారసంబుల సమానసరాగసరూపయుక్తమై
యాకరణిం బ్రకాశిలుమదిచ్ఛ యెఱింగి నకన్నతండ్రి మీ
వోకరుణాసముద్ర నయనోత్సవ మొందెద నయ్య పూర్ణభా
గ్యాకర మైనయట్టి భవదంఘ్రులు చూపఁగదే మహాప్రభూ.

End:

ఉ. ఆముని సర్వధర్మఫల మాత్మను లెస్స పరిత్యజించుచున్
వేమఱు నెవ్వఁడే నితర వేల్పుల వేఁడక మిమ్ముఁ గొల్చువాఁ

డీమహిలోఁ బవిత్రుఁ డతఁ డెంతదురాగతుఁడైన మోతుమి
ష్యానువార లిప్పుడు ప్రసన్నుల రైతిరి నమ్మవచ్చు మీ
దౌమును బౌరుషంబు భవదంఘ్రులు చూపఁగదే మహాప్రభూ.

(ఋ-ఋ.)—

సంపూర్ణము.

వ్రాఁతబాగుగనేయున్నది. తప్పులునుకలవు. పాతము లేదు.

"మహాప్రభూ" యనుమకుటము కల యీయిరువదియైదుపంచపా
దవృత్తములచే శ్రీరామపాదపద్మములు వర్ణింపఁబడినవి. కవియెవ్వరో
తెలియరాదు.

R. No. 306.

Paper. 11 × 9⅝ inches. Foll. 20. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but fairly correct. In good condition.

(1) భావసారసంగ్రహము.

BHĀVASĀRASAṄGRAHAMU.

Foll. 1*a*—14*a*

Transcribed in 1916-17 from the manuscript of M.R.Ry. Tējōmūrtula Rāmamūrti Gāru of Srīrāmapuram, Vizagapatam District.

An astrological treatise in Prabandha form dealing with the influences of planets in their various conditions and aspects. It is said to have been compiled from various astrological works. The topics dealt with are given in the introductory portion of the work extracted below.

Incomplete.

Beginning:

క. జామిత్రకుఁ డగు రవి కుల
భామినులకు బ్రతుకు కొరతపఱచును మిగులన్
గాముకునిఁ జేయు జాతకు
నీమహి శాస్త్రజ్ఞు లెల్ల నేర్పడఁ దెలియన్.

మ. అలరున్ సప్తమరాశిభార్గవుఁడు సప్తాశ్వాత్మజాలోకయు
క్తులచే నున్నఁ గులాంగనారతుఁడు మందుం డున్నఁ జంద్రాత్మజుం
డెలమిన్ గల్గఁ బరాంగనారతుఁడు దేవేశార్యుఁ డారూఢుఁడై
లలితం బౌనిపుణత్వ మిచ్చు జగతిన్ లక్షింప నశ్రాంతమున్.

వ. సమర్పణంబుగానాయొనర్పం బూనినభావసారసంగ్రహం బను జ్యోతిషగ్రంథంబునకుం బ్రారంభంబెట్టిదనిన సర్వంసహావిస్తృతంబులగు జ్యోతిషగ్రంథంబులనేకంబులుం గావునం దత్ఫలాఫలశోధనంబు దురవగాహం బగుటంజేసి పకగ్రంథార్థగ్రహణసంతుష్టత్వంబు నన్యగ్రంథంబువిడిచి శుభాశుభనిర్దేశాభావం బని నిరసింతురు. తన్నిరసనంబు వాపుటకై స్వమతిపరిణామపర్యంతం బైనకృతప్రయత్నంబు నిర్దోషం బనితలంచి నానేర్చువిధంబుననేకగ్రంథార్థంబుల భూతలవ్యాప్తక (?)జాతకభుక్తిశుభాశుభంబు లేకీభవింపఁజేసి యందు నిరూఢదృశ్యంబు లగుసకలభావఫలాఫలసంగ్రహణంబునకు రచియింపం బూనినదిగావున భావసారసంగ్రహం బనునామాంకితం బిడి యిందు సంక్షిప్తంబుగా రవ్యాదిగ్రహస్వక్షేత్రనిర్ణయంబును దత్తిన్నహాదశాదిపరిమాణంబులును జరస్థిరద్విస్వభావోచ్చనీచమూలత్రికోణరాశినిర్ణయంబులును శుభగ్రహక్రూరగ్రహనిర్ణయములును దత్తదవలోకనాదికంబులును సకలభావస్థ్యత్యాధిపత్యగ్రహశుభాశుభఫలంబులును మనుధనభ్రాతృవాహనపుత్రశత్రుకళత్రాయుర్భాగ్యరాజ్యలాభవ్యయభావఫలాఫలంబులును, మేషవృషభయుగ్మకుళీరమృగేంద్రాంగనాతౌలీసరీసృపశరాసననక్రకుంభమీన రాశిస్థభవయోగంబులును నిర్ణయించెద.

గీ. ఎత్తుపన్ని మొదలుగాఁ బరీక్షసేయు
వలతి మణిహేమమూల్యముల్ దెలియురీతి
నభిరుచియు నిఘంటుముఖ్యజ్ఞతగల
యార్యు లీకృతి యరయుట యస్తదిచ్ఛ.

End:

గీ. భాగ్యనాయకుఁ డష్టకభవనమునను
నున్న నాతనిదశలోన యోగహీన
మౌను దేవగురుఁడు భాగ్యపతి యగుచు
నష్టమంబున నున్నయోగంబు దెలియ.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత బాగుగానే యున్నది. తప్పులును గలవు. గ్రంథపాతము లేదు.

ఇది యొక జ్యోతిషఫలగ్రంథము. పద్యకావ్యము. రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. విశేషవిషయముల నుదాహృతభాగమువలన నెఱుఁగనగును.

(b) ఖగోళస్వరూపము.

KHAGŌḶASVARŪPAMU.

Foll. 15a—19b.

Transcribed in 1916-17 from a manuscript of M.R.Ry. Vādrēvu Vīranna Gāru of Pātakōta, Ramachandrapuram Taluk, Godavari District.

An astronomical treatise dealing with the relative position of the planets and the lunar mansions, the orbit of the earth, the conjunction of the planets &c The author is not known.

Incomplete

Beginning:

ఆధారకక్ష్యలు.

భూచక్రము రెండు ఆధారకక్ష్యలతోఁ జేరికొని యున్నది.

ఆకక్ష్యలలో నొకటి యూర్ధ్వాధోధ్రువల సంబధించి చక్రవాళపర్వతముయొక్క పూర్వపశ్చిమదిక్పార్శ్వములగుండా నిర్గమించి చేరియున్నది.

రెండవదియు నూర్ధ్వాధోధ్రువల సంబంధించి చక్రవాళపర్వతముయొక్క దక్షిణోత్తరపార్శ్వములగుండ నిర్గమించి చేరియున్నది.

విరక్షదేశమునఁబట్టి వ్యవహరించిరపక్షమందు ధ్రువలు దక్షిణోత్తరులౌటవల్ల నక్షత్రకక్ష్య పూర్వపశ్చిమాయత మాచున్నది. ఇదేతీరున నితరస్థలములయందు నూహింపదగ్గది.

End:

మేరువునకు బశ్చిమదిశలో నున్న జనలోకమునందునుండు వృత్తము అంభోవతీపురము మేరువునకుఁ బశ్చిమదిగ్భాగమున నున్న యీ అంభోవతీపురము సనందనాదులకును, ఊర్ధ్వరేతసులకును రాజధాని. వరుణదేవుఁడు ప్రభువు. శీతోష్ణాదిద్వంద్వసహులకునుఁ బర స్త్రీవర్జితులకును యీలోకప్రాప్తి.

మేరువునకు వాయవ్యదిగ్భాగమునఁ దపోలోకమునందుండువృత్తము అంజనావతీపురము మేరువునకు వాయవ్యదిగ్భాగమున నున్నయీయంజనావతీపురమునకు వాయుదేవుఁ డధిపతి . . . .

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత యంతగా బాగుగ నుండలేదు. తప్పులు కలవు. క్రొత్తది.

ఇందు ఆధారకక్ష్యలు స్వస్తికములు, నక్షత్రకక్ష్య, అహోరాత్ర వృత్తములు, క్రాంతి, పరమపక్రమము, భూగోళము, వ్యోమకక్ష్య, జ్యోతిశ్చక్రము మున్నగు నాకాశగోళముయొక్క విషయములు చెప్పఁబడినవి. కర్త యెవ్వరో తెలియరాదు. విశేషములు తెలియరావు.

R. No **307**.

Paper. Size, 11 × $9\frac{7}{8}$ inches. Foll. 26 Lines, 20 on a page Mode of writing, good and not quite faulty. New.

Trascribed in 1916–17 from a manuscript of Srī Rāja Vatsavāya Vēnkatasūryanārāyana Rāju Gāru of Bhīmavarapukōta, Tuni Taluk, Godavari District.

(*a*) హరిశతకము.

HARIŚATAKAMU.

Foll. 1*a*—9*b*.

This is the same work as the one described under R. No. 269 (*a*) of the Triennial Catalogue of MSS., Volume II, Part III, with an additional stanza in the beginning.

Contains 102 stanzas of Kanda metre.

Beginning:

క. శ్రీకరముగఁ జెలువొందిన
సాకేతపురీశుఁ డైనజానకిపతినిఁ
జోకతోఁ గొల్చెద నే నో
పాకారినుత ప్రసన్న ఫణిశయన హరీ.

(వి.వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాఁత యొకతరబడిగా నున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యపాతములు లేవు.

ఇది శ్రైౕ. శ్యా. నెం. 269 న వర్ణితమైనదే. పొరబాటున నకలీడ ౮౯ వ పద్యము ప్రారంభపద్యముగా నుదాహరింపబడినది.

(b) కేశవశతకము.

KĒŚAVASATAKAMU.

Foll. 10a--20a.

Transcribed in 1916-17 from a manuscript of Srī Rāja Vatsavāya Rājagōpāla Rāju Gāru of Bhīmavarapukōta, Godāvari District.

Adidamu Sannyāsikavi, son of Narasiṁhakavi, composed a centum of stanzas in praise of God Kēśava as given below.

Complete in 101 stanzas.

Beginning:

ఉ. శ్రీరమణీముఖాబ్జసరసీరుహబాంధవ శక్రముఖ్యబృం
దారకవార్ధివార్ధిజ ముదంబున నిన్ను భజించెదన్ ననున్
గారవ మొప్పఁగన్ గరుణఁ గావుము భక్తసుఖప్రదాత యో
వారిరుహాయతేక్షణ కృపాయుతవీక్షణ కృష్ణ కేశవా.

*   *   *   *

End:

ఉ. మంగళ మబ్ధిజారమణ మంగళ మాతతవిస్ఫురద్దయా
మంగళ మవ్యయా పరమమంగళదివ్యచరిత్ర శ్రీహరీ
మంగళ తూర్యసేవ్య రవిమండలమండితదివ్యభూషణా
మంగళ మాదిదేవ జయమంగళ మోపరమేశ కేశవా.

ఉ. దాసజనప్రమోద యడిదమ్ముకులమ్మునఁ జందురుండు నా
భాసిలు నారసింహకవివర్యునిపుత్రుఁడ నీభటుండ స
న్న్యాసిసమాహ్వయుండ వికచాంబుజనేత్ర భవత్పదాంబుజా
వాసితమానసుండ నఘభంజన నన్గరుణింపు కేశవా.

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాఁతచాలుగానున్నది తప్పులంతగా లేవు శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు. క్రొత్తది.

"కేశవా" యనుమకుటముగలిగి విష్ణుస్తుత్యాత్మకమైనయీశతకము నడిదముసన్న్యాసికవి రచియించెను. ఈతనితండ్రి నారసింహకవి. ఇందు ౧౦౭ పద్యము లున్నవి.

(c) రుద్రశతకము.

RUDRAŚATAKAMU.

Foll. 21a--26a.

Contains a centum of stanzās of Kanda metre in praise of God Śiva and having "Rudra" as Makuṭa was composed by Āḍidamu Sannyāsikavi, son of Narasiṁhakavi.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీమద్గిరికన్యాసన
తామరసనరోజమిత్ర ధరణీధరస
ద్ధామ శరజ్జలదార్జున
వామాంగా భక్తదత్తభద్రా రుద్రా.

క. అక్షీణదయాసంయుత
వీక్షణ నిజచరణకమలవిన్యస్తమనః
ప్రక్షీణకలుషజనసం
రక్షణ ననుఁ బ్రోవ వేగ రమ్మా రుద్రా.

End:

క. సేవించితి నీపదములు
భావించితి దేవుఁడ వని పరమాత్మక సం
భావించితి నినునామది
వేవేగమ వచ్చి కావు కృప నను రుద్రా.

క. ఆడిదము నృసింహకవి తన
యుఁడ సన్న్యాసి యనునాఖ్య యొప్ప నీ భృ
త్యుఁడ నన్ను దయామతి వై
పొడపక కరుణించుచుండు మీశ్వర రుద్రా.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాఁత యందము గానే యున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యపాతములు లేవు. క్రొత్తది.

ఇదియు నడిదముసన్న్యాసి కవి విరచితమే. ఈ కందపద్యశతకము "రుద్రా" యనుమకుటము గలిగి శివస్తుత్యాత్మకమైయున్నది.

R. No. 308. (In two volumes.)

Paper, 11 × 9¾ inches. Foll. 322. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and apparently correct. Good.

Transcribed in 1916-17 from the MS. of M.R.Ry. Kappagantula Rāmaśāstri of Cocanada.

(*a*) రామకృష్ణోపాఖ్యానము.

RĀMAKRṢNŌPĀKHYĀNAMU.

Foll. 1 *a*-71 *a*.

A Prabandha so composed that the stanzas may narrate at the same time the stories of Rāma and of Kṛṣna. The author is Śrīpāda Vēṅkaṭācalakavi, son of Laccama and Buccana of Kauśikagōtra and of Velnāṭi sect of Telugu Brahmins. The author in conjunction with his uncle Vāraṇāsi Lakṣmīpati (who is said to have been the author of a Telugu Rāmāyaṇa) wrote a commentary on the work. The author was a disciple of Jayanti Vēṅkaṭa-Rāma and appeared to have lived at the time of Pūsapāṭi Vijayarāma Gajapati of Vijayanagaram. The work was dedicated to God Varāhanṛsiṁha of Simhācalam.

Complete in three Āśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీలక్ష్మీలలనామణీసహితుఁడై సింహాచలేంద్రంబునన్
హేలం దంష్ట్రినృసింహరూపమునఁ దా నీరేడులోకంబులన్
బాలింపం భువి నుద్భవించినమహాభవ్యుండు భూదారసం
జ్ఞాలీలావహుఁ డాత్మభక్తు నను హర్షస్ఫూర్తితోఁ బ్రోవుతన్.

క. కొలుతున్ గురుని జయంతిసు
కులకలశాంభోధిసోము గురుతరయోగా

స్థలితోగ్రతపస్సౌమ్యుఁ
విలసద్విద్యాభిరాము వేంకటరాముఁ.

మ. తలఁతుం బ్రాకృతసంస్కృతాంధ్రకవితాధారాసుధామాధురీ
కలనాభ్యంచితకుక్కుటేశ్వరలసత్కారుణ్యసంజాతపు
ష్కలశోభావిభవాభిరామనవశశ్వత్సారలీలాసము
జ్జ్వలకీర్త్యున్నతు వారణాసివరవంశశ్రేష్ఠు లక్ష్మీపతిన్.

సీ. మఱియుఁ దలంచి వేమాఱు నుతించెద
నమ్మేటి నస్మదీయప్రబంధ
సింధువు జనియించి చెలువొందు కవితావి
లాసిని సకలంకభాసమాన
వాణీనిచయహారవల్లులచేత న
లంకరించి సభాస్థలంబులందు
వెలయంగఁ జేసినవిద్వన్మకుటరత్న
సంతతస్తవనీయచారుశీలు.

నాదికవివిరచితకావ్య మాది(లు)కాండ
ములకథఁ దెలుఁగుబాసచే లలిఁ బ్రబంధ
మాదరముతోడఁ గూర్చిననాదుమేన
మామను సదాపఠితమేగమామను మది.

సీ. ఆసేతుకాశీతలాంతరాఖ్యాతపం
డితనుతనిబిడనిర్ణిద్రపూర్ణ
విద్యావిశేషాతిహృద్యుఁ డౌ శ్రీపర
వస్తువంశ్యశ్రీనివాససుధికిఁ
బుత్రుఁడై సభలలోఁ బూజ్యత గలరా
మానుజాచార్య రంగాభిధాన
వైష్ణవాగ్రసరుల వరకీర్తిసందోహ
దినదినరాజితదిగ్విసరుల

మత్ప్రబంధచమత్క్రియామహిమలరసి
కడుఁ బ్రశంసించి యిందులోఁ గల్గుపద్య
మితతి కర్ణంబు లెస్సఁ గావించినసుమ
తిమణుల దినేశఘృణుల నుతింతు మదిని.

సీ. అప్పమాంబ సుభార్య యైన నెవ్వఁడు సదా
శివశివత్వంబునఁ దనరియుండె
సీతమ విపులాత్మజాత గా నెవ్వాని
జనకత్వ మెలమిగా జగతి నెగడె
గంగ దేవవ్రతోత్తుంగజనని గాఁగ
నెవ్వానివర్ణిత్వ మిలఁ దనర్చె
లక్ష్మీపతిసుతలలామ మై యెవ్వాఁడు
పృథులోత్తమాతతప్రీతిఁ గడపె.
నతఁడు నలుగురు సహజులు నాఁడుఁబడుచు
లైదుగురు తోడ జనియింప నమలలీల
వెలయుశ్రీపాదకులమెల్ల నలరఁజేయు
మజ్జనకు బుచ్చనసుధీంద్రు మదిఁ దలంతు.

సీ. వరలు(గ(శ్రీ)?భైరవవజ్ఝలజగ్గయ్య
కును గౌరమాంబకుఁ దనయుఁ డగుచుఁ
దమ్ముఁడై కొండయ దనరార బుచ్చివెం
కమను వరించి కొండయ్యఁ దమకు
బుత్త్రుఁగాఁ బడసి సత్పుత్త్రికాత్రయ మొప్ప
నలువురుతోఁబుట్టువులు వెలయఁగ
రాజవిద్వత్సభారాజిలోపలఁ దన
యశము పెంపొప్పఁగాఁ బొసఁగఁ జేసి.
రాజ్యకార్యవిధానవిరాజమాన
రీతి వర్ణనకెక్కఁగా ఖ్యాతి వేంక
టాచల సమాఖ్యచే భువినలరుచున్న
నాదుమాతులు నెంచెద మోద మలర.

మ. ప్రకటశ్రీహరిచర్య రామకథయుం బ్రఖ్యాతిగా ధాత్రిలో

. . . .

శుకవాల్మీకుల నెంచెదన్ దదుభయాస్తోకార్థసంశ్లేష్మకై.

. . . .

ఉ. సూరకవీంద్రుఁ డేర్పఱచుచో ప్రాకయించుక గాంచి నెమ్మదిన్
సూరిమి రామకృష్ణులఁ గనుంగొనఁగోరి తదీయసత్కథా

సారము జోడుసేసి యొకసత్కృతిఁ గూర్పఁగ సాహసించితిన్
ధీరవరేణ్యులార యిది తెల్లముగా దయ నాదరించుఁడీ.

* * * * *

క. అని యిట్లు దేవతావం
దన మొనరింపుచును సుకవితతి నెన్నినవె
నరాను దూటి కుకవులను బ్రా
ర్థన సేయుచు నున్న నిష్టదైవత మంతన్.

ఉ. శ్రీమదశేషదేవమునిచిత్తనిరంతరవర్తి . . .
. . . .
. . . . సింహాసం
జ్ఞామహితావనీధ్రసదనస్థితసుందరమూర్తి కన్పడెన్.

* * * *

సీ. ఉరులవిద్వజ్జనప్రతతిపరస్పరా
    స్తోకప్రసంగవిస్ఫూర్తికలిత
సభికానుకూలలాస్యప్రచారనటత్సు
    తనుకరాభినయసంతతవిలసిత
శృంగారమండితప్రాంగణాంతరనవ
    వరరత్నకీలితభర్మవేది
కాంతరముక్తామయప్రభాభాసిత
    కనకదుకూలసంఘటితపీఠ

భాక్షోర్వ (సుర) శ్రీలలితపూసపాటివిజయ
రామగజపతిరాజాధిరాజబాహు
దండపాలితనూతలోద్దండసింహ
ధరణిధరరాజవాసి ప్రత్యక్షమయ్యె.

గీ. అట్లు పొడకట్టినప్పు డత్యంతహర్ష
మునను దచ్చరణాంబుజంబులకు వారగి
చేతులు మొగిడ్చికొనుచు నేఁ జెంత నున్న
తఱి వరాహనృసింహాభిధానఘనుఁడు.

సీ. శోభితాపస్తంబసూత్రుఁ గౌశికగోత్రు
    శ్రీతమిత్రు వెలనాటినుతచరిత్రు

శ్రీపాదసతుకులసింధుకుముదమిత్రు
లక్ష్మీపతిసుధీలలామపౌత్రు
బుచ్చనాభిఖ్యసుధ్యప్పమాంబాపుత్రు
లలితలక్ష్మీపతిలక్ష్మణాఖ్య
సౌభ్రాత్రు సుకళత్రు జగదేకవిఖ్యాత
భైరవపజ్ఞలభవ్యవంశ్య

జగ్గయబుధేంద్రదౌహిత్రు సాధ్వి యైన
సీతమ సహోదరియుఁ గాఁగఁ జెలఁగుచున్న
వేంకటాచలకవిమిత్రు విపులపుత్రు
నను గని వచించె నాదరం బొనర నపుడు.

క. రూపవినయనతశోభా
దీపితుఁడు భవత్సహజపతి సకలవిద్యా
వ్యాపారశాలి కొల్లురు
గోపాలాభిఖ్యసుకవి గుణనిధి సుమ్మీ

* * *

క. ఇప్పుడు రెండర్థంబులఁ
జెప్పెడిశ్రీరామకృష్ణచిత్రకథఁ జే
నొప్పిద మైనప్రబంధముఁ
దప్పక కృతియొసఁగు మాకుఁ దనరుదు దానన్.

గీ. అనిన నాజన్మ పావనం బయ్యె ననుచు
నందులకు నియ్యకొంటి నే నాతఁడంబ
యాఘనుండు తిరోధానుఁ డయ్యె నన్ను
దీయవంశప్రశంస నే నిట్లు సేతు.

చ. . . . .
ప్రశమితమిత్రుఁడై . . . .
. . . . యా
కుశికసుతాగ్రజన్ముఁడు దగున్ భువి మాఱటశర్వుఁడో యనన్.

క. ఆకౌశికుగోత్రమున న
నేకులు జనియించి వార లెలమి నగరనా
మాకలితకులసమాఖ్యలు
చేకొని రవి చెప్ప నరిది శేషునకైనన్.

గీ. అట్లు కౌశికసంతాన మలరియుండ
నందుఁ బొడమినమత్పూర్వబృందమునకు
వరకులాభిఖ్యశ్రీపాదవా రనంగ
నమరె నందు జనించెఁ దిమ్మాభిధుండు.

క. ఆతిమ్మన కుదయించెను
చేతోజసమానమూర్తి శ్రీశివతత్త్వం
ఖాతనిసా మ్మెయుండఁగ
ఖ్యాతిగ గంగాధరాఖ్యఘనుఁడు ధరిత్రిన్.

* * *

గీ. అతఁడు పాపమాంబ నలఘులీల వరించి
కాంచె నాకర్కసుతునిఁ గవిసమాను
లలితలీల నలరులక్ష్మీపతిసమాఖ్యఁ
సిద్ధయశుని బుకసమృద్ధిఘనుని.

సీ. అస్మత్పితామహుఁ డైన యాలక్ష్మీప
తిసమాఖ్యుఁడు వరించె ధృతి దలిర్ప
భైరవవజ్ఝలభవ్యకులజ కొండ
యాభిఖ్యసుత గంగమాంబ నట్టు
లాయిర్వురకుఁ బుట్టె ననఘపుత్రకపంచ
కము పుత్రికాపంచకంబు వారి
పేర్వేరఁ జెప్పెదఁ బేర్లు కాపన్న కొం
డన్న బుచ్చన్న రామయ్యఁ వెంక
టాఖ్యతనుజాగ్రణులు పాపమాంబసోద
మాంబ యచ్చమ వెంకప యచ్చపయును
మాఁతు లీరీతి సంత(త?)సఖ్యాతి సంత
తి దనరఁగ వారు ముదమునఁ బొదలి రవని.

క. అందగ్రజుఁ డగుబ్రహ్మన
నందనుఁ డాంధ్రసురభాష నన్నయ యన నిం
పొందెనుఁ దిమ్మయసంజ్ఞికఁ
జెందఁగ బహురాజకావ్యశేముషి దగఁగాన్.

* * * *

సీ. వరలు నాబుచ్చనవర్యుఁడు భైరవ
వఝ్ఝలజగ్గయ్యవరకుమారి
నచ్చమాంబ వరించి యాత్మజులను గాంచె
నన్నదాదుల వేంకటాచలాఖ్య
లక్ష్మీపతిసమాఖ్యలక్ష్మణాభిఖ్యుల
నందగ సీతమనామవతిని
కన్యకాదానంబు గావించెఁ గొల్లూరు
(గోపన్నసుధికి నరూర్కుఁడు నాత.)
దస్మదీయాభిధాన యానట్టియువతిఁ
దగ వివాహము నే నయి తనయుల నలు
గుర సుతల నైదుగురఁ గాంచి గురుగుణవతు
లైనవారలఁ దెల్పెద నాఖ్య లిటుల.

శా. భూనాథానిశపూజ్యు లుత్తమగుణుల్ బుచ్చన్న గోపాలల
క్ష్మీనారాయణసంజ్ఞకుల్ సుజనతాత్మే మంకరాకారుఁడౌ
నానాగాయణుసత్కృపన్ గనువగావాభిఖ్యుఁ డచ్చమ్మసీ
తానామ్నీనరసాంబికాప్పములు సత్యస్వాంత కామన్నయన్.

గీ. ఈతెలుంగున మతుర్కలజాతకులప్ర
శంసఁ గావించి తింక నాజన్మపావ
నంబుగ వరాహనరసింహనామదేవు
నిలయ మగుశైలరాజము లలి నుతింతు.

* * * *

క. దరికిన్ సదరికి జితమరు
దరికిన్ సతతవినతజనతైకాదరికిన్
హరికిం ద్రాతకరికి ముఖ
కిరికిన్ గుణభరికి సింహగిరినరహరికిన్.

క. అమలమతి నే నొసఁగెడుమ
హిమకాన్వవ మైనరామకృష్ణోపాఖ్యా
నమను ప్రబంధమునకుఁ గథ
క్రమ మెటు లన వినుఁడు చెప్పఁగణఁగితి నెలమిన్.

క. ధరణి మధుర నాఁగ రమా
వరవైభవపురి యధోభు వనభియదవనీ
పురమణి నవకాంచనఘృణి
యరయఁగ సుమహిత యయోధ్య యనఁ దగి వెలయున్.

End:

మ. ఒక నారాయణ నామచోరకునిఁ గోపోద్దీప్తిమై నుచ్చరిం
చి కదా మోక్షము నొందె మానవుఁడు వి శ్శేషంబుగా మానవుం
డకలంకోక్తుల రామకృష్ణుల లసద్వ్యాపారకావ్యంబు నో
పికచే విన్నను వ్రాసినన్ జదివినన్ వే చెందఁడే తత్ప్రావన్.

* * * *

చతుర్విధకందము.

ధరధరణ సింహశైలసు
శరణా నిరుపమకటాక్ష చక్రీసరసా
శిరిమర్త్యసింహ సదమల
వరదా పురుహూత ముఖ్యవందితచరణా.

Colophon:

గద్యము.

ఉ. శ్రీపద్మోద్భవ శంకరప్రముఖ సత్సింహాద్రిరాట్సేవక
శ్రీపాదాన్వయ వేంకటాచల కవి శ్రీమద్వచోగుంభితో
ర్వీపాలానిశపూజితాంధ్రకవితావిద్యాస్ఫురద్రామకృ
ష్ణోపాఖ్యానమునన్ దృతీయ మిది నా నొప్పారు నాశ్వాస మై.

(వి-వి)—

సంపూర్ణము. మూఁడాశ్వాసములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. నిర్దుష్టము గానే యున్నది. నూతనము. పాతము లేదు.

రామాయణ భాగవతానుసారము లగు రామకృష్ణకథలు కలయ ద్వ్యర్థి కావ్యముగాఁ గూర్పఁబడినది. రచయిత శ్రీపాద వేంకటాచల కవి. కౌశికగోత్రుఁడు. తండ్రి బుచ్చన తల్లి యచ్చమాంబ. వెలనాటి వారు. ఇతని గురువు జగ్గాతి వేంకటరామయ్య. ఇతని మేనమామ వారణాసి లక్ష్మీపతి ఆదికావ్యమును రామాయణమును దెలిఁగించుటయే కాక యే తద్గ్రంథవ్యాఖ్యారచనమున నీతనికిఁ దోడు పడెనఁట. ఈ గ్రంథము విజయనగరాధిపతి యగు పూసపాటి విజయరామగజపతి కాలమున రచింపఁబడినదిగాఁ జూపట్టుచున్నది. దీని నీకవి సింహాద్రి వరాహ నృసింహస్వామి కంకిత మొసంగెను. పూర్వాచార స్వప్న వృత్తాంతాదికము నీతఁడును మానినవాఁడు కాఁడు. ఈతని బావమఱఁదియును గవియఁట. ఇంకను నీకవి వంశాదికము మున్నగు విషయము లుదాహృతభాగము వలనఁ దెలియనగు.

(b) రామకృష్ణోపాఖ్యాన వ్యాఖ్యానము

RĀMAKRṢṆŌPĀKHYĀNA VYĀKHYANAMU.

Fol. 71b-322b.

A commentary on the Prabandha described above by Śrīpāda Vēṅkaṭācalakavi (the author of the text) and his uncle Vāraṇāsi Lakṣmīpati as mentioned under the last sub-section It is written in colloquial language.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీగమ్యాంగు లురోముఖార్ధతనులం జెల్వొప్పఁగా నిల్వ వి
స్తారస్ఫాయదమేయ భాసురసముద్యల్లీల శృంగారచే
ష్టారాజద్రసరీతిఁ దన్పిన యఖండానందమూర్తిత్రయో
దారాజాఖ్య మనంగఁ జెల్లు పరతత్త్వంబుం బ్రశంసించెదన్.

క. ఇటు దేవతానమస్కృతి
పటుతరగతి సల్పి సుకవిఫణితిని గుకవి
స్ఫుటగతిఁ జెడుటఁ దెలిపి యం
తటను మదీయేష్టదైవతము నెన్నుతన్.

సీ. కటిబద్ధ విస్రస్తకనకాంబరముc దన
సవ్య హస్తంబున సంఘటించి

సింహగిరివాసి యానర సింహమూర్తి
యెదుటc బొడకట్టి నను జూచి యిట్టు లనియె.

శా. శ్రీపాదాన్వయ వేంకటాచలకవి శ్రీ మన్మదీయస్ఫుర
ద్వ్యాఖ్యారాంచితరాగలబ్ధ సుకవిత్వాత్యంతసద్రామకృ
ష్ణోపాఖ్యానము తేట తెల్లమిగ నీయుర్వి బ్రవర్తిల్ల న
ద్వ్యాఖ్యాగుల్లగి మెచ్చc జూసి యిటు తద్వ్యాఖ్యానముం జేయc
[గా.

ఉ. తొల్లి కవీంద్రు లెల్లెడలc దోరపురీతిని గూర్చినట్టి కా
వ్యోల్లసదర్థమిద్ధరణి నొప్పుగ మూల మొనర్చినట్టి వా
రెల్లను టీకc జేయ టరి దుండుల కన్యుల నెన్న నేల సం
ఫుల్లలితుండు ధీరుc డగుమాతులుc డుండcగ నీకుc దోడుగన్.

గీ. వారణాసి కులజుcడు దుర్వారసరస
సాహితీపూర్ణుc డిల రామచరితc దెనుcగు
బాసc గబ్బముc గూర్చిన ప్రౌఢసుకవి
లలిత లక్ష్మీపతి సమాఖ్య లక్షణుండు.

ఉ. నీయుము టీక యా సుమతి చేర్పున నాకిటునొcచె దీన లో
కాయతకీర్తి గల్గి యలరారుచు నుండcగ మామకీనచ
ర్యాయుత సత్కథావళుల నర్మిలిcగూర్చిన యీ నిబంధనం
బీయెడ మాకు సత్కృతిగ నిమ్ము మెలర్పెద వన్నిభంగులన్.

గీ. మున్నె మావంక చిత్తసమ్మోదగరిమ
బ్రబలcగను మాకు మూలము రహిc దలిర్ప
కృతి యొసcగి తినిబంధనం బిడిన మిగుల
శరదరాటీర సంసర్గ సరణి గాదె.

వ. అని మదిలోన నాన్నృహరి యాడినరీతిc దలంచి యీ నిబం
ధన మిcక సింహశైల సదనస్థితుc డైనవరాహమర్త్య సిం
హున కిడc బూనియున్నయెడ సూరిశిఖామణి నాదుమాతులుం
డును జనుదేర నాఘనునితో నిది తెల్పిన హర్షితాత్ముcడై.

గీ. కొన్ని దినముల కిటీకఁ గూర్త మదియు
సింహగిరి వాసి కిడుము నీచిత్తసరణి
నంకిత మటంచు సమకూర్చినట్టి టీక
ధీరు లరసిరి తెల్పెద వారి తెఱఁగు.

సీ. సరసశాస్త్ర విశేషసార విద్భీపర
వస్తురంగాచార్య వైష్ణవమణి
వైయాకరణశిరోవర రత్నసంజ్ఞ భా
గవతుల హరిశాస్త్రి ఘనుఁడు సుమతి
రమణీయ సంస్కృతాంధ్ర కవివర్యేందు ర్తి
వేంకటరామసద్విబుధుఁ డుదయ
సరససాహిత్యనిస్తంద్రపోశనపెద్ది
వేంకయ పండితోర్వీసురాగ్ర
గణ్యుఁడును మఱి ముఖ్యసత్కవులుకొంద
ఱరసి నిర్దోష మని పరిక యప్పు డుభయ
కవి మనోరంజని యని యాఖ్య యిడి నట్టి
టీక యిది యన నొప్పారు లోకమునను.

శా. లక్ష్మాభ్యంచిత జిహ్వాగ్రగృహా సదాలాస్యన్మహో భారతీ
లక్ష్మీకుండును కామయాఖ్యసుధికిన్ లక్ష్యంబకున్ బుత్త్రిఁ డౌ
లక్ష్మీపత్యభిరామ సూరికృప లీలం జేసి తర్పింతు సిం
హాద్ర్యగ్రాగ్ర్యనివాసి యౌ శ్రీనృసింహస్వామి కత్యంతమున్.

క. భాసుర సింహధరాధర
వాసునకును శాతకుంభవర్ రుచిశుంభ
ద్వాసునకు సతతరక్షిత
దాసునకు రమావిలసితదరహాసునకున్.

వ. సభక్తికంబుగా నే సమర్పించిన శ్రీరామకృష్ణోపాఖ్యానంబునకు సకలసుకవిజనానందంబుగా మదీయమాతులుండును వారణాసి సద్వంశజుం డగు లక్ష్మీపతిసుకవిసహాయంబున రచియించిన యుభయకవిమనోరంజని యను నిబంధనంబునకుఁ గ్రమం బెట్టిదనిన.

క. ధరణి మధుర నాగరమా
వరవైభవపురి యధోభువనదియదవని
పురమణి నవకాంచనఘృణి
యరయఁగ సుమహితయయోధ్య యనఁ దగి వెలయున్.

టీక. (రా) మధుర యిష్టమైనమువంటి, నాగ యేనుగుల యొక్క రమా సంపదయొక్క వరవైభవము గల, మధుర శబ్దము వైభవ విశేషణము. యద్వా, నాగర నగర సంబంధమైన మా లక్ష్మియొక్క వరవైభవముగలది. "స్వాదుప్రియౌతు మధు" విన్యమరః". అధో భువనదియదవనిపురమణి పాతాళస్వర్గ మర్త్యపురములకు ౹ శ్రేష్ఠమైనది. నవకాంచన ఘృణి నూతన సువర్ణకాంతులు గలది. సుమహిత యగు, పురి, యయోధ్య యనునామమున, ధరణియందు తగి వెలయును.

యా. "యోద్ధుమశక్యా అయోధ్యా" ధరణియందు వెలయును ప్రకాశించును. కడమసమము. మధురశబ్దమునందలి ద్వితీయచతుర్థ వర్ణ సందేహముకు కావ్యదర్పణము చేసిన మహాకవి ప్రయోగము సంస్కృత రాఘవయాదవపాండవీయే "జయత్యుదారా మధురా జైత్ర పౌరవరాజితా సాకేతనామోదిత శ్రీర్లక్ష్మీనామాస్పదంపురీ".

End:

చ. విదిత మహాశరా శరధివిహ్వలమానవిశాలకాండ కాం
డదసమమూర్తి మూర్తిగుణదారిత శాంకరధన్వ ధన్వభూ
వదవరితోవికీర్ణపరిప-థివధూకుచహారహారశుం
భ దతిసువర్ణ్యమానమహిమప్రకృతిప్రణుతాత్మనామకా.

క. గీర్వాణపాగ్నిపితృరా
ట్పూర్వామరవరుణగగనభూత్తరకకుభీ
ట్పర్వజ్ఞాంబుజభవముఖ
సర్వామరపూజితాత్మచరణసరసిజా.

పంచచామరము—

కరిష్ణు దివ్యగార ఘోరకర్బురాసురాసురేసే
శ్వరాద్యనేకకర్బురోర్విజాప్రచండమారుతా

వరాహ మర్త్య సింహరూపవర్ణ్యమానదేవరాట్
కరీంద్ర పూజితాత్మ పాదకంజ మానిరంజనా.

Colophon:

గద్య. ఇది శ్రీమదశేషమనీషా విశేష మనీషి హృదయంగమ గోపికా భుజంగమ మహాప్రసాద సంలబ్ధ చిత్రసరసకవితా్వతి పాత్ర కౌశిక గోత్ర పవిత్ర శ్రీపాద లక్ష్మీపతి సూరిపౌత్ర బుచ్చనార్య సత్పుత్ర, వేంకటాచల కవిమిత్ర ప్రణీతంబైన రామకృష్ణోపాఖ్యానంబను శ్లేష మహాప్రబంధంబునకు వారణాసి సద్వంశజుం డగు లక్ష్మీపతి సుకవి సహాయంబుగాఁ దద్వేంకటాచలకవి విరచితం బైన యుభయకవిమనోరంజని యను నీ ప్రబంధంబునందుఁ(?)దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము.

పూర్వోదాహృత రామకృష్ణోపాఖ్యానమునకు నుభయకవి మనోరంజనియను టీక. శ్రీపాదవేంకటాచలకవియు, వారణాశి లక్ష్మీపతియుఁ గలసి రచియించిరి వాడుకభాషను వ్రాయబడినది. విశేషముల కుదాహృత భాగముం గనునది.

R. No. **309**.

Paper. 11 × 9⅝ inches. Foll. 63. Lines, 20 on a page Mode of writing, good but fairly correct Good.

Transcribed in 1917-1918 from the manuscript of M.R.Ry Boddapāti Vēṅkatēśvara Rao Gāru of Rāmanapudi, Kistna district

కపిలగోసంవాదము.

KAPILAGŌSAṀVĀDAMU

This Prabandha deals with the principles of the Vēdānta as taught by Kapila to Sōmaraśmi who was in the form of a cow. The author is Koṇḍubhaṭṭu, son of Akkamāmba and Nṛsiṁhabhaṭṭāraka of Hārītagōtra and disciple of Gōvindaguru. The work is dedicated to God Nṛsiṁha worshipped at Ahōbala.

Incomplete: contains the first three Āśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీమాద్యత్కుచకుంభసంభరితకాశ్మీరార్ద్ర(?)రేఖాసము
ద్దామశ్రీ విలసిల్లువక్షమున భక్తవ్రాజ (త) మాత్మావన

ప్రేమం బై కనురాగసంపదను ప్రేరేపించి నందఱ (?) మో
దామోదస్థితి జారc గన్వుడు నృసింహస్వామిc గీర్తించెదన్.

* * * *

వ. అని యిష్టదేవతాభివందనంబును . . . .
బ్రహ్మవిద్యం దెలుంగున విస్తరించc (జేయం) దలంచి దీనికిc . . .
కపిలగోసంవాదం బనుపురాతనేతిహాసంబు నిదానంబు గావున జగద్విఖ్యా
తంబుగాc దానిరచియింప నారంభించి యేతత్కావ్యకన్యకామణికి నాథుం
డు . [illegible] మదిష్టదేవుండును నహోబలనివాసుండును నగునృసింహ
దేవుండే యగు నని . . . . . భావించి యిట్లని వితర్కించితి.

గీ. నీరధిc దరంగ ముదయమై నింగి కెగయు
నీరకణములు జనియించి నీటc గలయు
భాతిc దానైననే నూహc బలుకపలుక
లతని లోcగూర్చి విమలుండ నగుచు నగుచు

వ. నిశ్చయించి యేతత్కవిత్వంబునకు మూలాధారం బగు మదీ
యవంశావతారంబు వర్ణించెద.

క. హరితస నీంద్రుc డల
హరిపాదసరోజభక్తుc డనఘతతపః
పరిపూరితమనసక్తుం (?)
(?) డరివర్ణవిభక్తుc డనcగ నలరు ధరిత్రిన్.

క. ఆ మునీంద్రుకులంబున
శ్రీమత్కామరోశివంశశేఖరుc డగుచున్
రామావజ్ఝలుc డనcగ సు
ధీమాన్యుం డుదయమయ్యెc దేజం బెసcగన్.

శా. రామావజ్ఝలుc డాత్మసత్యవచనారంభప్రచారంబునన్
రామాధీశ్వరుcడే యనంగc దనపేరన్ వంశ ముప్పొంగ ను
ద్దామప్రేమc జెలంగ వ్యాసముని ప్రత్యక్షుంబు నై సస్వర
(?) స్తోమంబీయనాసంగి సర్వజనసంస్తూయప్రభావంబునన్.

క. ఆ రామావజ్ఝలుసతి
శ్రీరంజిలులక్ష్మమాంబ సిరియే యనcగా

భూరిగుణంబుల నొప్పి
ధారుణిలోనఁ బతివ్రతామణి యగుచున్.

క. ఆదంపతులకుఁ బుత్రుఁడు
శ్రీదయితసమాను డగుచుఁ జెలఁగెన్ సుగుణా
పాదియును వేంకటార్యుం
డాదరమణి (మున) సిద్దమాంబ యంగన గాఁగన్.

తే. ఆవధూవరులకు సుతు లవని బెద్ద
కొండుభట్లయ్యయును చిన్నకొండుభట్లు
బాలకొండయ్యయును సుగుణాలవాలు
లగుచు ముువ్వురు నుదయించి నంది రందు.

ఉ. అనఘుఁడు బాలకొండసుగుణాకరుఁ డాన్యనుతప్రచారుడై
వినయము సత్యముల్ ధృతియు విశ్రుతకీర్తియు నుల్లసిల్లఁగాఁ
దనరె ధరిత్రిఁ దత్సతి యుదారమతిన్ విలసిల్లె. దేజ మిం
పొనరఁగ నెల్లమాంబ భువనోన్నతసత్యగుణావలంబయై.

తే వారలకు బుచ్చనార్యుఁ డవార్యధర్ము
డైన పెదయెల్లవిభుఁ డంచితాభుఁడైన
చిన్నయెల్లయాఖ్యుండును చిన్నఘనుఁడు
వేంకటాఖ్యుండు గలిగిరి విబుధవరులు.

క. వారలలోపల సుగుణో
దారుఁడు చినయెల్లఘనుఁడు ధారుణిలోనన్
బేరందె సకలకార్యవి
శారదుఁడై సభలయందు జనవరు లెన్నన్.

క. చినయెల్ల విభునిభామిని
యనఘామలగుణకదంబ యగుయజ్ఞాంబన్
వినుతింప ధర్మమార్గం
బనయముఁ దనయందె నిగడ గలరే ధరిత్రిన్.

సీ. అవధూవరులకు నన్నపూత్ముఁ డగుకొండ
భట్లయ్య సుగుణుండు పావయార్యు.

దధికధర్మాచారుఁ డగుముసలవిభుండు
రమణీయభావుఁ డౌరమణఘనుఁడు
వివిధేతిహాసకోవిదుఁడు బాలవరుండు
సిరులచేఁజెన్నొందు చెన్నవిభుఁడు
నిరతధర్మోద్ధారనిధి నరసాఖ్యుండు
కరిగిరి సురగిరికల్పు లగుచు

వీరిలోపల నాత్మవిచారపరుఁడు
సత్యవాక్యుండు బుధకోటిసన్నుతుండు
సరసకావ్యకవిత్వవిశారదుండు
నరసయాఖ్యుండు దనరు విస్ఫురణ మెఱయ.

* * * *

క. ఆసుగుణాంభోనిధిసతి
భాసురమతి యకరామాంబ పతిభక్తిమెయిన్
భాసిల్లె సద్గుణస్థితి
శ్రీసతికిన్ సాటి యగుచు సిరు లలరారన్.

ఉ. వారలకున్ నృసింహపదవారిజభక్తుఁడు కొండయాఖ్యుఁడున్
భూరిగుణుండు కృష్ణయయు భోగసురేశుఁడు సుబ్బయార్యుఁ డెం
తేరసికాత్ముఁ డైముసల యేంద్రుఁడుఁ బుట్టిరి మేమునల్వురిం
పారఁగ నేను నగ్రజుఁడ నంచితశాంతగుణప్రచారుఁడన్.

సీ. గోవిందగురువర్యపావనాంఘ్రిసరోజ
భక్తుండ ముక్తుండఁ బటుగుర్వాప్తి
సరసకావ్యకవిత్వ చాతుర్యకల్పనా
కలితుండ లలితుండ ఘనులలోన
సకలాత్మవిద్యావిచారానుసంధాన
సహితుండ విహితుండ సభలయందు
నిఖిలార్యసమ్మతనీతినిర్మలలస
ద్వచనుండ రచనుండ వైద్యవిద్య
సత్యవాక్యాభిలాషుండ సర్వసుజన
సహాకృతాశేషసజ్జనసముదయుండ

వినయధుర్యుండ జనలోకవిశ్రుతుండఁ
గొండయాఖ్యుండ హారితసగోత్రజుండ.

క. నే నీకావ్యము సేయం
బూనితి నానందలీల పొసఁగఁగ మదిలో
శ్రీనారసింహ దేవుని
మానక సన్నుతులు సేతు మత్కృతిపతిగాన్.

క. ధాతృసుఖనిఖిలసుఖభు
గ్వ్రాత మణీమకుటఘృణివిరాజితపదకం
జాతునకు నహోబలవి
ఖ్యాతనృసింహునకు నిత్యకల్యాణునకున్.

వ. నిత్యపరంపర మంగళాభివృద్ధిగా నాసమర్పింపంబూనిన యాత్మ
విద్యాప్రబంధంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

* * * *

శా. శ్రీకాంతామణికింబ్రియుండును దయాసింధుండు గోవిందుఁ డే
లోకానం గపిలావతారమున ముల్లోకార్చితుం డై సుధ
లోకేశుం డన సంచరించు నెడ నాలోకించెఁ దానొక్కగో
లోకగ్రామణి నుత్తమాకృతిని భూలోకోపకారిన్ వెసన్.

వ. కని యాగోవుం డాయంజని పరమహంసశ్రేష్ఠుండైన కపిలుం
డిట్లనియె.

* * * *

మ. అని యిట్లుంగిని బలుకుపలుకులను వేదాచారపారీణుఁడున్
వనవాసుం డగుసోమరశ్మి కెలనన్ వర్తించువాఁ డై వినెన్
విని వేదంబులయుం దనాదరణ భావించె న్నిదేమంచు నీ
తనిఁ జర్చిం చెద నంచు గోముఖమునం దాఁజొచ్చె సూక్ష్మాకృతిన్.

* * * *

End:

క. ఈవిధమున మునివర్యుం
డావిప్రునితోడఁ బల్కె నని ధర్మజుతో
దేవనదీసూనుఁడు వినఁ
గా వించె న్ననుచు మునులఁ గథకుఁడు తెలియన్.

క. వినిపించిన నమ్మానులు
విని సంతోషంబు నొంది విప్రసుతభక్తిఁ
గొనియాడి వెండిసూతుని
గనుగొని సంప్రీతి నవలికథ వేఁడుటయు।

తురగగతి వృత్తము.—

ప్రకటదితిసుతజలధరగళదురగ క్తసిక్తనఖాంకురా
నికటమునిజనజననపరిహార నిర్వికల్పనిరామయా
సుకటివలయితసుకరమణిగణ శోభితాంచిత మేఖలా
సకలసురవరమకుటవిరచిత చారుపాదుకపీఠికా.

Colophon:

గద్యము. ఇది శ్రీ నరసింహవరప్రసాదలబ్ధకవితావిచిత్ర హరితస గోత్రపవిత్ర నరసింహభట్టారక ప్రియతనూభవగోవిందగురుశిష్యబుధజన విధేయ కొండుభట్టునామధేయప్రణీతం బైనకపిలగోసంవాదం బను నధ్యాత్మప్రతిపాదకమహాప్రబంధంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మూఁడాశ్వాసములు మాత్ర మున్నవి. వ్రాఁత యొకతీరునఁ దప్పు లంతగా లేక యున్నది. గ్రంథపాతము లేదు. నూతనము. ఈ ప్రబంధమునఁ గపిలునకును, గోదేహముఁ బ్రవేశించిన సోమరశ్మి యను నొకబ్రాహ్మణునకును జరిగినయధ్యాత్మవాదము వర్ణింపఁ బడినది. నృసింహభట్టారకాత్మజుం డగుకొండుభట్టు దీనిని రచియించెను. ఇతఁడు హరితసగోత్రుఁడు. రామావఝ్ఝలఁ వంశమువాఁడు. గోవిందగురుశిష్యుఁడు. తల్లి యకరమాంబ. ఈ గ్రంథము నీతఁడు డెబాకలనృసింహస్వామికంకితము చేసెను.

R. No. 310.

Paper, 10⅝ × 9½ inches. Foll. 183. Lines, 20 in a page. Mode of writing, not bad and not correct. Good.

Transcribed in 1916-17 from the MS. obtained through the Sub-magistrate of Kovvur, Kistna district.

విష్ణుపురాణము (వచనము).

VIṢṆUPURĀṆAMU (PROSE).

A prose rendering of the Sanskrit Viṣṇupurāṇa, by Tupākula Anantabhūpāla, son of Bhāgamāmba and Candragiri Kṛṣṇabhūpāla (a chieftain). The division into Aṁśas and Adhyāyas found in the original is retained in the translation.

Contains the first 3 Aṁśas only.

Beginning:

క. శ్రీతరుణీపాణిగ్రహ
కౌతూహలకేళిమథితకలశాంబునిధీ
శీతాంశువదన సజ్జన
చేతస్సంచారలోల శ్రీగోపాలా.

అవధరింపుము శ్రీమత్కల్యాణగుణసాంద్రుండు . . . . దొకనాఁడు ప్రాతఃకాలకర్తవ్యంబు లైన నిత్యసత్కర్మంబు లాచరించి సుఖాసీనుం డైయున్నయెడఁ దదీయప్రియశిష్యుం డైనమునీంద్రుం డమ్మహర్షికిఁ బ్రణామంబు (అభివాదనంబునుం) గావించి యిట్లని ప్రశ్నంబు గావించె.

గురువరేణ్యా! మీవలన సకలవేదంబులును వేదాంగంబులును సమస్త ధర్మశాస్త్రంబులును యథాక్రమంబుగా నధికరించితి. పరాశరసంయమీంద్రా! నీయనుగ్రహంబున జేసి మైత్రేయుం డితరుల నపేక్షింప (క) సకలశాస్త్రంబు లధికరించి ప్రాజ్ఞుం డయ్యె నని తత్త్వజ్ఞులైనయార్యులు మిక్కుటంబుగాఁ బ్రశంసింపఁ బొగడ్త కెక్కితి . .
. . . .

End:

వ్యర్థంబుగా జటాభారంబుఁ దాల్చియేనియు ముండితశిరస్కులే నియు నగుచు శౌచాచారంబులు మాని దేవతాదిసంతర్పణంబులు లేక భుజింపుచుఁ బితృపిండంబులకుఁ దోయప్రధానంబు లగు సత్కర్మంబులవలన సర్వేశ్వరుని నారాధించియే సకలశుభంబులు నొందవలయు నని యెఱుంగుము. ౧౮ వ యధ్యాయము.

Colophon:

గద్యము. ఇది శ్రీనందనందన వదనారవిందమత్తమధుకరాయమానచిత్త చతుర్విధకవితాసామ్రాజ్యభోజ చంద్రగిరి కృష్ణభూపాలక తనూజ భాగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తిముక్తాఫల తుపాకుల యనంతభూపాలక ప్రణీతంబైన శ్రీవిష్ణుపురాణంబునఁ దృతీయాంశము.

(వి-వి.)--

మూఁడంశములుమాత్రము గలవు. వ్రాఁత యంతలిస్పష్టమైనదియు నిర్దుష్టమైనదియుఁ గాదు. గ్రంథపాతము లక్కడక్కడఁ గాన్పించు చున్నవి. క్రొత్తది.

ఇది సంస్కృతవిష్ణుపురాణమునకుఁ దెనుఁగు. దీనినిఁ దుపాకుల యనంతభూపాలుఁడాంధ్రీకరించెను. ఈతఁడు చంద్రగిరి కృష్ణభూపాలునిపుత్రుఁడు. ఇతనితల్లి భాగమాంబ. మూలమువలెనే యంశ ములుగను నధ్యాయములుగను విభాగింపఁబడియున్నది. ఇందీతని గుఱించి తెలుపఁదగువిషయ ముదాహృతగద్యమునందలిదానికన్న వే రేమియు లేదు.

R. No. 311.

Paper. 10¼ × 8¼ inches. Foll. 18. Lines, 28 in a page. Mode of writing, not good and not correct Good.

Purchased in 1916-17 from M.R.Ry. P. Ādinārayaṇa Śāstrigaru of Madras.

JNĀNĀÑJANĒYAMU.

A Prabandha dealing with the Vēdānta philosophy. The author is Cējarla Rāmaya, son of Lakṣmāmba and Veṅkaṭrāmayya of Āṛuvēla sect of the Telugu Brahmins. The composition is erroneous and often ungrammatical.

Complete in 3 Āśvāsas.

Beginning:

చ. శ్రీమదఖండతేజ మగుచిన్మయమూర్తికి శేషశాయికిన్
గోమలనీలవర్ణునకుఁ గూరిమి సద్గురురాజచంద్రుకున్
నామది నేసవహ్నులను సుస్థితివెల్గెడిసా (?) రేణికిన్
నామదిలోన మ్రొక్కి కృతినాథునిఁగాఁ గయికొందు వేడ్కలన్.

* * *

వ॥ అనియు నిష్టదేవతాప్రార్థనంబును . . . . . .
గుండ్లపల్లివీరబ్రహ్మేంద్రకృపాప్రసాదితభావామృతపానంబునం జేసి . . . . ఈకృతి రచియింపం బూని కించిత్కాలంబు మద్వంశం బభివర్ణించెద.

సీ. శ్రీకరంబైనట్టిచేజెర్లవంశజుం
    డగునాఱువేలకులాబ్ధివిధుండు
హరితసగోత్రుం డాపస్తంబసూత్రుండు
    కరుణాన్వితుండు కార్యఖడ్గవేది
యగుకొండనామాఖ్యుం డైనయామంత్రికి
    సుతుపాపరాజనసుజనప్రో
డతనికి నందనుం డన నొప్పుచుండును
    విష్ణుసేవాభక్తి వెలయుచుండు
మంత్రివరులకునెల్లను మేటి యగుచు
సకలకార్యంబులెల్లను సమతం జేయు
నుపమశాలియు పరఉపకారి యనియు
వెలయు వేంకటరామన్న యండ్రు బుధులు.

క. శ్రీవిష్ణువువక్షంబున
భావింపంగ లక్ష్మియున్నపగిదిని దనకున్
శ్రీవెలయః బత్ని గాంగను
నావేంకటలక్ష్మమమ్మ యన నుతికెక్కెన్.

క. ఆదంపతులకుం బుట్టి
మేదినిలాపుత్రు లనంగ మెఱయనలువురం
మోదగవారిలో నను (?)
శ్రీదయితునికరుణచేం గనిష్ఠుండ నేనున్.

క. శ్రీరామచంద్రకరుణా
కోరిన వేదాంతశాస్త్రగురుబోధితుండన్
శ్రీరామయోగచరితుండ
ధారుణి నేరామనామధరుండన్ వరుండన్.

క. గురుసేవావ్రతచర్యుండ
గురువాక్యాధిష్ఠితుండను గురిగలవాండన్
గురు . . కవివరుడను
గురుతరవేదాంతరంహావాసితుండన్.

క. యతిగణప్రాసంబులు నే
మతి నెఱుంగను సుజనులార మతిసద్గురునిన్

గతి యనినమ్మినవారికి
యతిగణప్రాసంబు లెల్ల నెందుకుఁ దెలియన్.

* * * *

వ. ఇట్టిగ్రంథంబునకుఁ బ్రారంభం బెట్టిదనిన నైమిశారణ్యంబున శ్రీవిష్ణుక్షేత్రంబున నపవర్గకాంక్షితు లైనశౌనకాదిమహామునులును సూతునిచే సకలపురాణేతిహాసంబులు విని వేదాంతసారం బైనయోగశాస్త్రంబు వినఁ గోరి యతని కిట్లనిరి.

క. శ్రీరాజయోగమహిమల
ధారుణిలో జనులు మోక్షగతి గనిరనియున్
న్నారయఁ జెప్పఁగ విందుము
యేరీతినిసలుపవలయు నీయోగంబున్.

End:

వ. అనిరాజయోగసారం బైనవ్యాఖ్యానంబు సూతుండు సంక్షేపరూపంబుగాఁ జెప్పినశౌనకాదిమహామునులు విని సంతోషస్వాంతులై పరమానందసముద్రంబునం దేలి అఖిలభూతకర్త యైనయీశ్వరుని గురించి . . . రింపుచు సూతుం గొనియాడి సుఖం బుండిరిట్లు.

క. పరమాత్మ విశ్వరూపా
కరివరద ముకుంద యోగకల్పకభూజా
పరమాణరూపకారణ
గురుబ్రహ్మేంద్రమహాత్మ కోవిదవినుతా.

Colophon:

గద్యము. ఇదిశ్రీరామబ్రహ్మేంద్రకరుణాప్రసాదలబ్ధ సరసకవిత్వగవనానిపుణహారితసగోత్ర చేజర్లవంశపయః పారావారపూర్ణిమాకువలయమిత్రాది వెంకట్రామయ్య సుపుత్ర వెంకటలక్ష్మమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల సకలయోగిజనవిధేయ రామయ నామధేయప్రణీతం బైన జ్ఞానాంజనేయం బను యోగశాస్త్రంబునందు సర్వంబును దృతీయాశ్వాసము.

(బి-బి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత యంతబాగుఁగాలేదు. విర్ధుష్టము కాదు. గ్రంథపాతము లేదు.

ఈ మూఁడాశ్వాసముల గ్రంథమున వేదాంతవిచారము చేయఁబడినది. చేజర్లరామయ చేసినాఁడు. ఇతఁడార్వేలనియోగి. దీని నితఁ డధ్యాత్మపరబ్రహ్మమునకంకిత మొనరించెను. కవిత్వము లక్షణవిరుద్ధమై యపశబ్దభూయిష్ఠమైయున్నయది.

R. No. 312.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll, 20. Lines, 7 in a page. Mode of writing, good but containing mistakes. Good.

Transcribed in 1916-17 from the MS. of M.R.Ry. Cintalapāṭi Vēṅkaṭaśāstrulugāru of Chintapalli, Gudivada taluk.

నాగరఖండము.

NĀGARAKHAṆḌAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 294 *ante.*

The name of the scribe and the date of transcription of the MS. from which this was copied are given in the Telugu extract below as found at the end of the MS.

Complete in 5 Āśvāsas.

End:

మ. హానుమతేఁతనచక్రశూల నవలోహాభీతిపు(హా)స్త్రాకనూ
త్రకవీనాగనపంచకత్రిణయనోద్యన్మానదండంబులఁ
ఘనఖాహాదశకంబు శుద్ధకనకాంగంబుఁ లసన్మేఘవా
హన మొప్పంగను విశ్వకర్మ చనియెఁ హార్షాంతరంగంబుతోఁ

* * * *

గీ. మును వసిష్ఠాదిమునులు సమ్మోహమునను
దమతమనివాసములకు నంతయును జనిరి
శాశ్వతైశ్వర్యధుర్యుండు శంకరుండు
నద్రిసుత తాను జెన్నొందె హర్షమునను.

* * *

ఉత్సాహ —

ప్రాజ్ఞలోకకల్పభూజ భాగ్యరాజరాజ వి
శ్వజ్ఞగోత్రసత్పవిత్ర వైభవాదిగోత్ర భా
వజ్ఞమంత్రివర్గనిత్య వర్ణనీయసద్గుణా
శేజ్ఞరాజ్యపూజ్యకుండ ధిన్నయోగ్యశేఖరా.

Colophon:

గద్యము. ఇది శ్రీమద్దుర్గాదక్షిణామూర్తివరప్రసాదఫలితసారస్వతధురారాజకవివరాయ్యాంకి బాలసరస్వతీనామధేయప్రణీతంబైన శ్రీస్కాందం బనుమహాపురాణంబునందు సనత్కుమారసంహితయను నాగరఖండంబునందు సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

ఈ గ్రంథపుమాతృక కడపట "అక్షయనామ సంవత్సర పుష్య బ ౧౧ లు గురువారం కొమరవోలు రామలింగం విశ్వకర్మకు కొమరవోలు సుబ్బరాజు ఈ నాగరఖండము . . . . సంపూర్ణముగా వ్రాసి యివ్వడమయినది" అనియున్నట్టు లీగ్రంథాంతమున వ్రాయఁబడి యున్నది.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. అయిదాశ్వాసములు వ్రాలందముగా నున్నవి. తప్పులున్నవి. పాతము లేదు.

ఇది త్రై. క్యా. ఆర్. నెం 294 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. **313**.

Paper. 11 × 9¾ inches. Foll. 41. Lines, 20 in a page. Mode of writing, fair and incorrect. Good.

Transcribed in 1916–17 from a manuscript of M.R.Ry Kañcarla Kuṭumba Rao garu of Krishnāpuram, Kistna District.

అధ్యాత్మరామాయణము.

ADHYĀTMARĀMĀYAṆAMU.

A Telugu rendering, in the form of a Prabandha, of the Sanskrit work of this name (described under No. 2153 of the Des. Catalogue of Sanskrit Manuscripts, Vol. IV Part 1). The author is Kañcarla Śarabhanakavi, son of Narasamāmba and Ayyanāmātya of Ātrēyagōtra. One of the ancestors of this author was a village Karaṇa at Mēḍūru. Another named Rāmana is said to have received for the benefit of the Viṣṇu temple at Śrīkākula certian lands at Mēḍūru from Vīrasiranga-rāya, who was under the patronage of Vīrapratāpadēvarāya, in Śaka 1361. The grandfather of the author is stated to have composed Kāśīkhaṇḍa in Telugu Dvipada verse. Rājēndrula Annamārādhya of Maudgalyagōtra was the Guru of the family to which the author belongs.

Breaks off in the Ayōdhyākāṇḍa.

Beginning:

ఉ. శ్రీకరు లబ్జధారణులు సింధుసముద్భవభూషితుల్ దయా
లోకను లార్యభక్తజనలోలులు నాదిమదంపతుల్ సురా
నీకమునీంద్రవందితులు నిత్యవిభూతు లుమామహేశ్వరుల్
మా కొనగూర్త్రుగాత మసమానకవిత్వపటుత్వసంపదల్.

* * * *

సీ. కాళిదాసుని . . . .

. . . నన్నయభట్టును సన్నుతించి
సొంపుగాఁ దిక్కనసోమయాజిని వేఁడి
భాస్కరు కవివరు భక్తిఁ గొల్చి
నవకవీంద్రుల శ్రీనాథకవిని బోత
రాజుఁ బింగళిసూరపరాజు నల్ల
సాని పెద్దనఁ దిమ్మన సరసరామ
లింగకవి రామభద్రుల లీలఁ దలఁతు.

* * * *

క. భవబంధముక్తికొఱకై
కవనము రచియింపఁ బూని కనుమూసినచో
నవకంజనేత్రుఁ డొక్కఁడు
చెవిలో నా కిట్లుపలికెఁ జిత్తం బలరన్.

"అధ్యాత్మరామాయణ మాంధ్రభాషయా
కురు ప్రకాశం భవబంధముక్తయే."

వ. అనంతరంబున మేల్కాంచి స్వప్నప్రకారంబు విచారించి శ్రీరామప్రసాదంబునఁ గావ్యసాకల్యం బగునని నిశ్చయించి యొక్కశుభముహూర్తంబున మామకవంశావతారం బభివర్ణించెద.

* * * *

సీ. శోభితాపస్తంబసూత్రుఁ డాత్రేయస
గోత్రుఁడు కంచెర్లకులపవిత్రుఁ

దలరుమేదూరి సీమలమూలమున కెల్ల
స్థలకరణం బైనధన్యచరితుఁ
డిల సప్తసంతానములు నిల్పి ప్రఖ్యాతిఁ
గైకొని రాజిల్లె ఘనులు మెచ్చ
నిత్యాన్నదాననిర్నిద్రవైభవసంప
దలు పెంపువాటింపఁ దనరుసట్టి
దానకర్ణుండు సత్యవ్రతానువర్తి
విబుధసంస్తూయమానార్హవితతకీర్తి
సరసవిశ్రుతమారన(రామన)శంభుమూర్తి
సరవి ముఖ్యుండు ధార్మికచక్రవర్తి.

క. గరిమతో నాతనిపుత్రులు
శరభన నాగన్న నాగసచివుం డనఁగా
ధరఁ బ్రఖ్యాతి వహించిరి
వరువడి మూర్తిత్రయంబు భాసిలుమాడ్కిన్.

గీ. వారుమువ్వురిలోపల వరగుణుండు
బుధనిదానుండు సద్బంధుపోషకుండు
మానితైశ్వర్యధుర్యుండు మహితయశుఁడు
మంత్రిమాత్రుండె శరభనామాత్యవరుఁడు.

క. అతనికులాంగన పాపమ
పతిభక్తి నరుంధ తనఁగ బ్రణుతివహించెన్
సతతాన్నదాననిపుణత
బ్రతియగుఁ దా నన్నపూర్ణ భావింపంగన్.

చ శరభనమంత్రిపాపమకు సత్సుతు లిర్వురు గల్గి రెంతయున్
వరగుణవంతు లుత్తములు భాగ్యధురంధరులార్యసన్నుతుల్
స్మరనిభసుందరుల్ ఘనులు మల్లన సింగన నాఁగ ధాత్రిలో
నిరతయశోవివర్ధనులు నీరదకర్ణవితీర్ణు లారయన్.

గీ. మానినీమణి గురువమ్మ మల్లమంత్రి
భార్యయైపతిభక్తినిపార్వతనఁగ
గౌరవంబున భూదేవికరణినొప్పె
శివి భాగ్యంబులను శచీదేవి యనఁగ.

క. సింగనమంత్రికులాంగన
రంగలరఁగ లచ్చమాంబ రహి నతికీర్తిన్
శృంగారకళాసేవిత
యంగజుత ల్లనఁగ సిరుఁయందు నటించెన్.

వ. అరయఁగ మల్లమంత్రి గురువాంబికయందుఁ గుమారుఁ గాంచెఁ
. . . . . . నయ్యనమంత్రికుంజరున్.

* * * *

సీ. కృష్ణాపురంబునఁ గీర్తి నా(?)నందింప
మేడూరుపురమునఁ బ్రమదమలరఁ
నాగేశ్వరుని సురనాథు షారఁగంటేశు
స్థిరబుద్ధితోడఁ బ్రతిష్ఠచేసి
వనములు బావులు ఘనముగా వేయించె
మధురాపురముత్రోవ మనుజకోటి
కృష్ణవేణికిఁ జనఁ గృపనూఁడి(రా)వులు
ప్రేమ నిల్పెను భక్తి వృద్ధిఁబొందఁ
గలితరచనలు కురెండుపలుకు లమర
శబ్దనాటకాలంకారసరణు లొప్పఁ
జెలువు మెఱయఁ గాశీఖండ మెలమి ద్విపదఁ
జేసెఁ గంచర్లయయ్యన శ్రీలు ప్రబల.

గీ. ఖ్యాతి నీరంకిలో రెండునూతు లొనరు
గరిమ నేయించె నన్నసత్తరువు లునిచె
సరవి వడుగులు పెండ్లిండ్లు చాలఁ జేసె
కంచరల యయ్యనామాత్యకవివరుండు.

* * * *

గీ. అయ్యనామాత్యుఁ డుద్వాహ మయ్యెఁ దిరుమ,
లాంబ సద్గుణచారిణి యకలమాంబ
యనఁగ నిద్దరిలోఁ జాల నతిశయిల్లె
నమితసద్గుణనికురుంబ యకలమాంబ.

క. భారద్వాజసగోత్రుం
డారూఢిగమాగులూరియన్వయపాత్రుఁ
డారయ బావనసచివుఁడు
? ధారుణి వర్ధిల్లె సుజనసంఘము మెచ్చన్.

క. బావనమంత్రికులుంబిని
యోపికతో లచ్చమాంబ యున్నతి గనియెన్
ప్రాపుగ బంధులు మెచ్చఁగ
సోపాయతభోగభాగ్యశుభములు మెఱయన్.

క. ఆతనిపుత్రుఁడు శరభన
భూతలమునఁ గీర్తిఁగాంచెఁబుణ్యాత్ముఁడై
ప్రీతిగఁ జిన్నమ తనరన్
ఖ్యాతిగ నిల్లాలు గాఁగ భాసురగుణుఁడై

క. శరభనతమ్ముఁడు శ్రీగిరి
యురుతరమగు ప్రవణ మెఱయ నొప్పె ధరిత్రిన్
వరగుణవతి నాగమ తన
కిరువుగఁగులకాంత యగుచు నెలమి వసింపన్.

క. శ్రీగిరికిని సోదరుఁడై
రాగిలె వీరప్రధాని ప్రాభవ మెసఁగన్
బాగుగ లచ్చమ తన కను
రాగముతోఁ బెండ్లికూఁతు రై వర్తిల్లన్.

గీ. బావమంత్రీంద్రుఁ డొగిఁ గాంచెఁ బ్రబలి లచ్చ
మాంబయందును శరభనమంత్రివరుని
శ్రీగిరీంద్రుని వీరన శ్రేష్ఠగుణుని
నరసమాంబకు సోదరు లైనవారి.

* * * *

చ. ప్రమదము మీఱ మల్లనయు భద్రయశోనిధి భద్రమంత్రియున్
క్రమమున నయ్యవారు మఱి నాగనమంత్రియు శ్రీగిరీంద్రుఁడున్
విమలగుణాఢ్యులున్ దనకు వే జనియించిరి యరసమాంబకున్
అమరపయోధికిం జనన మైనసురద్రుమపంచకం బనన్.

గీ. మల్లసచివునికులకాంత మహిని బ్రబలె
భాసురానూనసంపదల్ పరిఢవిల్ల
నిరుపమానందసద్గుణనీతి యగుచు
విభుమనఃపద్మరోలంబ వీరమాంబ.

*   *   *   *

గీ. భద్రమంత్రిభార్య పతిభక్తిచే నొప్పెఁ
బద్మయనఁగ సుగుణసత్స్త్రీయగుచుఁ
బరమభక్తితోడఁ బతిని వ్యాప్తిని
నిలిపి కొలిచ్చభావమలరుచుండె.

ఉ. భద్రనసోదరుండు . . . . .
. . . . . అయ్యవారు.

క. జ్ఞానామృతనిధి యద్వై
తానందసరస్వతులకు నతిమోదముతో
మానుగఁ బ్రియశిష్యుండై
దీనుతి మనె నయ్యవారు తేజం బెసఁగన్.

క. ఇమ్మగసింగసబాపకు
తిమ్మన పద్మనయు నరసధీమణి యనఁగా
సమ్మతితో నుదయించిరి
తిమ్మన యీముప్పురందు స్థిరమతి యయ్యెన్

గీ. తిమ్మసచివుండు కేసమదేవియందుఁ
బుత్రులను గాంచె వంశ పవిత్రగుణుల
నరసనను సింగరయ్యను సరసుని చిన
నరసమంత్రిని నరసమ్మ నరుదు మీఱ.

గీ. వారిముప్పురితోఁబుట్టు వైననరస
మాంబ నతివేడ్కఁ గంచర్లయయ్యవారు
ప్రియము శోభిల్ల శుభ రీతిఁ బెండ్లియాడె
లోకు లెల్లను వినుతింపఁ బ్రాకటముగ.

ఉ. సాగరవేష్టితావని విశాలయశఃప్రభ లుల్లసిల్లఁగా
భోగములందు నింద్రుఁడన బుద్ధిసమగ్రత గీష్పతే యనన్
రాగిలె రాజపూజితుఁడు నాగవిభూషణపాదభక్తుఁడౌ
నాగనమంత్రి మంత్రికులనాథుఁడు భూరిదయాసముద్రుఁడై.

క. ఆనాగమంత్రికులసతి
భూనుతముగ గంగమాంబ పొలుపొందు ధరన్
సూనాస్త్రుతల్లిమాడ్కిని
నానాసంపత్ప్రచారనయగుణమహిమన్.

క. నాగనకు సోదరుం డగు
శ్రీగిరిబహుభోగభాగ్యచిహ్నాలు మెఱయన్
ధీగరిమంబునఁ బ్రబలెను
బాగుగఁ బాపమ్మ తనకు భార్యై చెలఁగన్.

* * *

క. వీరలతోఁబుట్టువు లగు
నారీమణు లవని వెలసినారు గుణాఢ్యల్
మారుచుగురువమ గిరియును
మారునితలిఁబోలు సర్వమంగళ యనఁగాన్.

ఉ. కంచరలాన్వయాంబునిధికైరవబాంధవుఁ డయ్యు వారికిన్
సంచితపుణ్యశీల నరసమ్మకుఁ బుత్రుఁడ రామభక్తుఁడన్
బంచశరారిపాదయుగభావనచేతఁ గవిత్వసంపదల్
గాంచినవాఁడ రామకథఁ గౌతుకవృత్తిని జెప్పఁబూనితిన్.

క. అగణితవిద్యావైభవ
సుగుణప్రావీణ్యుఁ డగుచు సూరిజనంబుల్
తగ నను భూషింపంగను
జగములఁ బ్రఖ్యాతిఁ గనినశరభాహ్వయుఁడున్.

క. అక్రమ లింగమ యచ్చమ
చక్కఁగఁ బాపమ్మ యనఁగ సరసగుణాఢ్యల్
మిక్కిలి నాతోఁబుట్టువు
లక్కజముగఁ బ్రబలి రవని నతిసంపదలన్.

గీ. సంస్కృతాలెల్ల నాంధ్రభాషను రచించి
పంచియధ్యాత్మరామాయణంబు నిలుపఁ
గవులనేరమి గా దిల కరుణ నన్ను
ధన్యుఁ గావింపఁ దలఁచినతలఁపు గాని.

గీ. శింగరాజానిబోధితశివ కరుండు
. . . . . రామకర్తృకాత్మపుత్రి
నెలయ మద్భార్యయయ్యెను వీరభద్రు
రాణి పేరిటిసతి పూర్ణరాజవదన.

సీ. శకవత్సరంబులు శశిఋతు గుణచంద్రు ౧౬
లగుక్రోధనాబ్దంబునందు భాద్ర
పదశుద్ధద్వాదశీభానువారంబున
భూపతివీరప్రతాపదేవ
రాయలకును (?)బుణ్యమాయతంబుగఁ గొండ
వలికెసనెడియలు కేమితెలిపి
ణంగుచువీరెనని(?) రంగరాయనిగారు
వీనా మొసంగిరి భూనుతముగ
నెలమి శ్రీకాకుళంబున వెలయుతెలుఁగు
వల్లభస్వామి కతిభక్తివర్ధిలంగ
సమతుపడిపిన్న తిరువడిఘములకున్న(?)
అంగరంగవైభవముల కమర మఱియు

క. రామానుజకూటంబున
కామీఁదట నృత్తగీత యాచకతతికిన్
దోమాలికకున్ భోగము
భామలకును నిత్యవాద్యపారీణులకున్

సీ. మేడూరిపాలములోదురు యప్పభో (?)
గాతి తేజస్స్వామ్యమలరునట్టి
స్థలకరణం బైనసత్యసంపన్నుఁడు
కంచర్ల రామనగారివశము
గా సర్వమాన్యముగనుమణ్ణుణటని
పాలుపొందఁ బంద్రెండుపుట్లు విత్తు (?)

లోఁగిఁటాఱుమేర బాగుగ నాచంద్ర
తారార్కమై(?)తనరుచుండు
(?)ననుచునిరాతిపైనలరుశాసనంబు
(?)బ్రఖ్యాతిజగతివిడుబమయ్యె
గజపతీశ్వరుఁ డేలెడుకాలమందు
నిష్టిమర్యాద వర్తిల్లెనెట్టణముగ.

క. కపిలేశ్వరపురిలింగము
విపరీతిగ నుదుటికన్ను విప్పినఁ జని తా
నువశాంతిగ నొనరించెను
జపమహిమన్ శరభరాజు సభ్యులు మెచ్చన్.

క. ఊరంకినిపాలివేరకుఁ
గోరికతో శరభరాజు కోడును కఱియున్
కూరిమితోడను(?)వే
మారును వేయించె ధర సుధీరత మెఱయన్.

గీ. పరమమౌద్గల్యగోత్రవిభ్రాజితుండు
రమణరాజేంద్రు లన్నమారాధ్యు లెలమి
వసుధకంచర్లవంశమువారికెల్ల
గురువులైచాలవిఖ్యాతిమహి(గరి)మ మెఱయ.

గీ కొండపల్లిని కొందఱు గొల్లపూడిఁ
(?)గొందఱుండిరి కాత్యాయనితంజాపురందుఁగొంద
ఱెలమి వసియించి ప్రబలిరి చెలువు మిగుల
మీఱి కంచర్లవంశంబువారు ధరణి.

గీ. వసుధఁ గంచర్లవంశంబువారికెల్ల
నాయురారోగ్యభాగ్యంబు లతిశయిల్లఁ
బొసఁగ నిలువేల్పు దానౌచు భూరికరుణఁ
బ్రజలరక్షించు శ్రీవీరభద్రుఁ డెపుడు.

క. . . . .
. . నయోధ్యనిలయశ్రీరామునకున్

వ. సంప్రీతిగా శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణమాహాత్మ్యంబు రచియించి తదనంతరంబున శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణంబు రచియించెద నందు శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణమాహాత్మ్యంబునకుఁ గథాక్రమంబెట్టిదనిన.

గీ. అఖిలలోకచరుఁడు హరిపరభక్తుండు
పరహితార్థలోకపావనుండు
నయగుణాఢ్యుఁ డైననారదుఁ డొకనాఁడు
సత్యలోకమునకు సంభ్రమమున.

Colophon.

ఇది శ్రీభవానీశంకరప్రసాదలబ్ధకవితాచాతుర్య శ్రీమదాత్రేయసగోత్ర కంచర్ల అయ్యనామాత్యపుత్ర సకలవిబుధవిధేయశరభననామధేయప్రణీతంబైన శ్రీమదుమామహేశ్వరసంవాదంబును, విశ్వామిత్రప్రోక్తంబును సకలపురాణసమ్మతంబును నగు శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణంబునందు బాలకాండము సంపూర్ణము.

End:

చ. విమలవిచార ధీర బలవిక్రమశాలివి నిన్నెఱుంగుటన్
సమయము గాదు సుమ్ము రఘుసత్తమ దృశ్యము లైనయట్టి రా
జ్యములు శరీరముల్ నిజము లైనఁ బ్రయాసము మేలుగాక దుః
ఖములకు మూలమై ధ్రువము గా దిది గానఁ బ్రయాసమేటికిన్.

* * * *

(వి-వి.)—

మొదటినుండి యయోధ్యాకాండమునఁ గొంతవఱకున్నది. వ్రాఁత యొకవిధముగానున్నది తప్పులేతడక. శైథిల్యపాతములు కొనఁ గావు.

కంచర్ల శరభనకవి యీయధ్యాత్మరామాయణమును రచియించెను. ఇతనితలిదండ్రులు నరసమాంబ అయ్యనామాత్యుడు; ఆత్రేయసగోత్రులు; ఆపస్తంబసూత్రులు. వీరిమూలపురుషుఁడు రామన మేడూరిస్థలకరణముగా నుండెనఁట. ఈశరభనతాత కాశీఖండమును ద్విపదకావ్యముగా రచియించెను. సప్తసంతానాదులొనరించెను. ఈకంచెర్లవారు కొండపల్లె గొల్లపూఁడి తంజావూరు మొదలగుస్థలముల వసించుచుండిరఁట. మాద్గల్య

గోత్రీయుఁ డైన రాజేంద్రులయన్న మారాధ్యులీవంశము వారి కెల్ల గురు వఁట. వీరియిలు వేల్పు శ్రీవీరభద్రుఁడు. ఈకవి తన వంశస్థుఁడగురామ నవశమున వీరసిరంగరాయ(?) లనునాతఁడు వీరప్రతాపదేవరాయల పేర శా॥శ ౧౩౬౧ వ సంవత్సరమున శ్రీకాకుళాంధ్రవిష్ణువునకు షోడ శోపచారపూజాదుల జరుపుటకుఁగా ఐంద్రెండుపుట్లవిత్తనాలవట్టుభూ మిని మాన్యముగా నిచ్చియుండినట్లు చెప్పికొనుచున్నాఁడు. ఇందుకు శిలాశాసనమును గలదఁట. ఈ సందర్భమును దెలుపు పద్యములు దోష ములతో సందిగ్ధార్థములుగానున్నవి. ఇంకనునీక వివంశీయులచేతఁ జేయఁ బడిన ఘనకార్యములు నుదాహృతభాగము వలనఁ దెలియనగు. ఏతత్ర వి దీనిని శ్రీరామున కుఁగృతిమిచ్చెను.

R. No. 314.

Paper. Size, 10¾ × 9½ inches. Foll. 74. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but containing mistakes. Good.

Transcribed in the year 1916-17 from the MS of M.R.Ry Krōvi Daksiṇāmūrti Garu of Chintakuntapalemu, Masulipatam.

విజ్ఞానేశ్వరీయము.

VIJÑĀNĒŚVARĪYAMU

A rendering into Telugu prose of the Sanskrit work on Dharma-Śāstra, Vijñānēśvarīya—Vyavahārakāṇḍa. It is divided into 24 sections. The name of the Telugu author is not known.

Contains only the Vyavahārakāṇḍa consisting of the Pūrva and the Uttarā Bhāgas.

The name of the scribe and the date of transcription are given in the Telugu extract, as found at the end of the original MS.

Beginning:

వ. రాజైనవాడు క్రోధము లోభము లేక విద్వాంసు లైనబ్రాహ్మ ణులతోఁగూడుకొని ధర్మశాస్త్రక్రమాన వ్యవహారాలు పరామర్శించవలెను. అందుల తప్పువచ్చినట్టాయెనా రాజునకు . . . ణులకు పని లేదు. నేరము లేనివారిని దండించినా నేరము గలవారినివండించకున్నా రాజు కపకీర్తిన్ని నరకమున్ను ధర్మశాస్త్రమునకు విరోధము లేనప్పుడు దేశా దిసమయధర్మములున్ను ధర్మశాస్త్రసమ్మత మనంబడును. వేదశాస్త్రము లువచ్చి ధర్మజ్ఞులై శత్రుమిత్రులయందు సమముగా నుండువార్లను సభకు పిన్న పెద్దలను సేయవలయును.

End :

రాజైనా అన్యాయముచేతను దండుగ పుచ్చుకోక వున్నట్టాయెనా బ్రాహ్మలతో దెలియఁజెప్పి పుచ్చుకొనినదండుగకు ముప్పైఅంతలు వరుణ దేవునికని పలుకరించి తీసి బ్రాహ్మణులకు యియ్యవలెను. దండుగ పుచ్చుకొన్నంతసొమ్ము వానికియ్యవలెను. విజ్ఞానేశ్వరీయము రెండోఅధ్యాయములోను ఉత్తరార్ధమాయెను.

ఈ అధ్యాయమందుప్రకారణాలవరుస.

౧. వ్యవహారమాతృకాప్రకరణము.
౨. భుక్తిలక్షణము.
౩. నిక్షేపహారణము.
౪. సాక్షిప్రకరణము.
౫. లేఖ్యలక్షణము.
దివ్యస్వరూపకథనము.
౭ దాయవిభాగము.
౮. సీమావివాదము.
౯. స్వామిపాలనవివాదము.
౧౦ అస్వామివిక్రయము.
౧౧. దత్తాప్రదానికము.
౧౨. క్రీత్వానుశయము.
౧౩. అభ్యుపేత్యాశుశ్రూష
౧౪. సంవిద్వ్యతిక్రమము.
౧౫. వేతనాదానము.
౧౬ ద్యూతసమాహ్వయము.
౧౭ వాక్పారుష్యము.
౧౮ దండపారుష్యము
౧౯. సాహసము.
౨౦. విక్రియాసంప్రదాయము.
౨౧. సంభూయాసముత్థానము.
౨౨. స్తేయప్రకరణము.
౨౩. సంగ్రహణము.
౨౪. ప్రకీర్ణసమితి.

Colophon :

ఇవి యిరువదినాలుగు. వ్యవహారకాండము సంపూర్ణము.

"తారణనామసంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ ౫ శుక్రవారమువరకు వేమూరి గో॥ పాలసోమయాజులు విజ్ఞానేశ్వరము వ్యవహారకాండ ౨౪ ప్రకరణాలు మాతృకలో వున్నక్రమాన సంపూర్ణంగా వ్రాసెను" అని యున్నది.

(వి-పి.)—

ఇందు వ్యవహారకాండము మాత్ర మున్నది. వ్రాఁత బాగుగా నున్నది. తప్పులుకలవు. క్రొత్తది.

ఇది విజ్ఞానేశ్వరీయమందలి వ్యవహారకాండమునకుఁ దెలుఁగువచనము దీని నెవరు చేసిరో తెలియరాదు. ఇరువదినాల్గు ప్రకరణములుగ భాగింపఁబడియున్నది.

R. No. **315**.

Paper. Size, $10\frac{3}{4} \times 9\frac{1}{2}$ inches. Foll. 88. Lines, 20 on a page. Mode of writing, settled but not free from mistakes. Good.

Transcribed in 1916-17 from a manuscript of M.R.Ry. Dēvata Raṅganāyakulu gāru of Bhimavarapukota, Tuni taluk, Gōdavari district.

నలచరిత్రము (ద్విపద)

NALACARITRAMU (Dvipada).

Same work as that described under R. No. 115 *ante*. The author is Cakrapuri Rāghavakavi, son of Tiruveṅgaḷārya.

Complete in two Bhāgas (Pūrva and Uttara).

Beginning:—

శ్రీరంగసదళాత్ము స్థిరకృపాకటాక్షు(?)
వాసవస్తుతభాషు వరభక్తపోషుఁ
బరమదయాకల్పుఁ బన్నగతల్పుఁ
గరిరాజవరదుఁ గౌస్తుభమణిహారు

నిరుపమజయ . . నిత్యకళ్యాణుఁ
గరుణామహోల్లాసు ఘటికాద్రివాసు
. . . . . . సన్నుతిచేసి
యురవొందు భూతపురీశు యతీశు

చిరకీర్తిగాంభీర్యు శ్రీభాష్యకార్యు
. . . .
కందర్పసంకాశుఁ గరుణావిశేషుఁ
గందాళగురుచంద్రు ఘనదయాసాంద్రు
. . . .
వరపుణ్యచారిత్రు వాదూలగోత్రు
దురిత(?)ర్యు దొడ్డయాచార్యు
మఱివరసేవించి మతి బ్రస్తుతించి
. . . .
భారతకథలోనఁ బంచమవేద
సారం బనఁగఁ గీర్తి సాధించెఁ గాన

వార్తగా నలచక్రవర్తిచరిత్రఁ
గీర్తించి హరికి నంకితముగాఁ ద్విపదఁ
గావింతు . . . .
. . . .
పరమపావనుఁ డైనపాండునందనుఁడు
ధరయెల్లఁ గపటజూదంబున నోడి

* * * *

End:—(of the Purvabhāga).

వినుతవాక్యంబుల వెలయంగఁ జెప్పె
ననుచు వాధృస(వాధూళ)గోత్రాబ్ధిచంద్రుండు(?)
చిరకీర్తివంతుఁ డాశ్రితహితోదయుఁడు
కరుణాపయోనిధి కందాళ దొడ్డ
యాచార్యునకు శిష్యుఁ డైనట్టివిష్ణుఁ
డాచారతత్పరుం డతిదయాకరుఁడు
పొలుపు మీఱినవక్రపురి దొడ్డఘనుఁడు
వలనొప్ప నతనికి వరమూర్తితనయుఁ
డకలంకమానసుం డతిపుణ్యయుతుఁడు
సకలవైష్ణవపాదసంసేవకుండు
రంగనామాత్యుఁడు రాజపూజితుఁడు
సంగీతసాహిత్యచతురమానసుఁడు
సరసత సత్కవీశ్వరుగు(రకు)లాధీశుఁ
డరయంగ నాతని కరయ సోదరుఁడు
దనరిన సకలవిద్యాప్రవీణుండు
జనలోకహితుఁడు సజ్జనలోకహితుఁడు
తిరువేంగళార్యుండు ధీరాగ్రగణ్యుఁ
డరయ నాతనిపుత్రుఁ డబ్ధిగంభీరుఁ
డమలమానసుఁడు విద్యావిశారదుఁడు
శమణనె వరకవి రాఘవాహ్వయుఁడు.
నరహరిఘటికాద్రినాథుని పేరఁ
బరువడి నేనాంధ్రభాషలు వెలయ
నవనిలోఁ గవిరాజు లైనట్టిసరస
కవుల సత్కృప నాకుఁ గలుగఁగ జేసి

యలవడి యానలోపాఖ్యాన మేను
బొలుపొందఁ జెప్పితిఁ బూర్వభాగంబు
రచియించి శ్రీహరి కర్పణచేసి
వినుతి కెక్కిన తి రామవిభుకరుణచేత.
ధర్మమార్గంబున ధరణి పాలించె
ధర్మజ యని బృహదశ్వుండు సెప్పి(ప్పె)
శ్రీరంగరాజ యాశ్రితకల్పభూజ
నీరజదళనేత్ర నిత్యచారిత్ర
మాస్త్రీంద్రసంరక్ష యమరారిశిక్ష
కౌస్తుభాంచితవక్ష కాలేయరక్ష
రంగనాయకరాజ రాజార్కతేజ
రంగుమెఱంగుభారత పురాణమున
బన్నుగా నారణ్యపర్వంబునందు
వన్నెగా నలచక్రవర్తిచరిత్ర
వినిన వ్రాసిన జదివినను బేర్కొనిన
శని పీడ వారలఁ జేరంగ వెఱచు
కమనీయ ధర్మార్థకామము ల్గలిగి
కమలాయతాక్షుని కరుణఁ జెన్నొంది
తలకొని యాచంద్రతారార్కముగను
వెలసి కీర్తుల నభివృద్ధిబొందెదరు.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. (పూర్వోత్తరభాగములు.) వ్రాఁత కుదిరికయైనది. తప్పులు కుప్ప. నూతనము.

ఈ ద్విపద నలచరిత్రమును చక్రపురి రాఘవకవి రచియించెను. ఇతఁడు వైష్ణవుఁడు. ఇతని తండ్రి తిరువేంగళార్యుఁడు. వీరు కందాళ దొడ్డయాచార్యుని శిష్యులు. ఈయాచార్యుడు వాధూల గోత్రజుఁడు. ఇది ఘటికాద్రినాథున కంకిత మీఁబడినది. ఇది వైు. క్యా. నెం 145 రున వర్ణింపఁబడినదియే యైనను దీనఁ జాల భేదము కూవట్టుచున్నది. ఇం దుదాహరింపఁబడిన భాగము విశేషములం దెలుపఁగలదు.

R No. 316.

Paper. 10¼ × 9⅛ inches. Fol. 32. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1916-17 from the MS. of M.R.Ry. Kāśīnātha Bhairavamūrti Ayya Garu of Elakurru, Kistna district.

భక్తానంద కల్పద్రుమము.

BHAKTĀNANDA KALPADRUMAMU.

Topics relating to astrology, palmistry, etc , are here discussed in the form of a dialogue between Bṛhaspati and Himavanta. The author is Bāpirāju. The composition is not faultless. The work was dedicated to Oṭla Subbanna.

Breaks off in the 2nd Āśvāsa.

Beginning:

క. శ్రీమన్మతజనసమ్మత
భాషాపతితుల్యవేత్త ప్రౌఢధురీణా
భూషణయుగపాండురవా
స్తోమ్మృతిసమవైభ వొట్లసుబ్బనవర్యా.

మ. అనుచుం బాపకవీంద్రు కల్పకము భక్తానందకల్పద్రుమం
బను ప్రాబంధముఁ జేసె నందుఁ గథలున్ న్యాయంబుగా నీవుమా
కును దెల్పు మ్మని కోరుదు డడుగ లోకుల్మెచ్చ గానూ విదుం
డును దెల్పంగఁ దలంచెఁ బుట్టుమొదలున్ గూర్చిన్ వచోద్గాథమై.

Colophon:

గద్య. ఇది శ్రీమహాదేవ కాళీవరప్రసాదలబ్ధసకల జనమతసమ్మత స్తుతవిహాయిత ధౌరేయ నిరంతరోద్గాఢార్ద్ర సౌందర్యతాత్పర్యమాధుర్య శబ్దగుంభనాలంకార ప్రేతీనుగుణ్యప్రకటనటననానాదేశాన్విత భాషాకవితాంధ్ర గీర్వాణఘటికాశతగ్రంథకల్పకవిద్వజ్జనాహ్లాదకర పాకనాటిశ్రేష్ఠ పరాశరగోత్రశివ పూజాధురంధర మట్పహాస్రనిగోరాగిరత్నాకర శశాంక పరమపాతివ్రతతుల్యచ్ఛమాంబాధ వేశ్వరవర్ధప్పాజాబ్ధిసుధాకర దివాకర రాజ శేషాచలానులావతి వేంకమాంబాసుత బాపిరాజప్రణీతంబైన భక్తానందకల్పద్రుమంబను ప్రబంధంబునందుఁ బ్రథమాశ్వాసము.

End:

సీ. మీభాషణముకంటె మించు పలుకుల జెలిఁ
జూడరా ధ్వనియందు శుకములాల
మీచదువుకంటెను మించి చదివిన చెలి
నగుబడె సరణికౌరికములాల(?)
మీస్వరతుల్యమా మేలయినయట్టియా
యతివె నెరుగర పరభృతములాల
మీదునడ సమానమేలుతరుణీమణిఁ
గనర విధాత వాహనములాల
గనర మిముఁబోలు జనులు కోకంబులాల
అనుచు యీలాగు సతికినై హడలుచూను(?).

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ద్వితీయాశ్వాసమున గొంతవఱకుఁ గలదు. వ్రాత సామాన్యము. తప్పులకు మేరయే లేదు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇయ్యది బృహస్పతికి హిమవంతునికినైన సంవాదము. ఇందు జ్యోతి స్సాముద్రికాది శాస్త్ర విషయములు చిన్న కథలుగఁ జర్చింపఁబడినవి. దీని రచయిత పాకనాటి నియోగియగు బాపిరాజు. కవిత్వము దుష్టము. దీనినీతఁడు ఒట్లసుబ్బన్న కంకిత మొసంగెను.

R. No. **317**.

Paper. 11 × 9½ inches. Foll. 64. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but containing mistakes. In good condition.

Transcribed in the year 1916-17 from the MS. of M.R.Ry. Paṇḍitārādhya Vīrēśaliṅgam Garu of Mummadivaram, Amalāpuram taluk, Godavari district.

వీరశైవదీక్షాబోధ (ద్విపద).

VĪRAŚAIVADĪKṢĀBŌDHA (DVIPADA).

A treatise in Vīraśaiva religion dealing with the initiation into the principles thereof. It is in the form of a dialogue between the Guru and the pupil. The author is Piḍuparti Basavana, son of Mallamāmba and Pamanaya. The work is based on the Kanarese work of Keriya Padmarasu who first wrote the work in Sanskrit. The work was dedicated to Vīrabhūpati, son of Timmabhūpati. The author states that

he was the disciple's disciple of Pālkuriki Sōmanātha's (the author of Basava Purāṇa) disciple's disciple. At the end of the Telugu extract there is a stanza in the Kanda metre in which is mentioned the name of the scribe.

Complete in three Āśvasas.

Beginning :

శ్రీగురులింగంబు చి(చి)న్మయాంగంబు
యోగాంతరంగంబు యోగిసంగంబు
దూతదుస్సంగంబు దోషభంగంబు
వీతాభిషంగంబు వేదరంగంబు

* * * *

తగఁ బడసిన పండితస్వామిఁ గొలిచి
బసవపురాణాది బహుకృతుల్ సెప్పి
వసుమతి వీరశైవ . . . .
. . . . బొగడి.

చిన్నప్రాయమునఁ జెప్పితి శివకథలు
. . . గా నూతనోక్తులను
గాల మాసన్నంబు గాకటమున్నె
లాలిత కావ్యకళాప్రౌఢి పేర్మి
. . . .
సకలాగమ పురాణసమ్మత మైన
యొకశివకథ యుఁక నొనరింపవలయు
వాంయార శివకథ వర్ధనార్థ(?)

ఉన్నతంబుగను నేనూహించుతఱిని
రాజశిఖామణి రాజమాన్యుండు

* * * *

. . శివపాదభక్తిసంబంధ
బాంధవాశ్రిత మిత్రపాలనశాలి.

* * * *

వీరశైవాచార విమలవర్తనుఁడు

జైత్రుఁడై సతతకృపాసాంద్రనిశాల
నేత్రుఁడై చనుతిమ్మనృపవరేణ్యుండు.
ఆతిమ్మ నృపతికి ననుఁగునందనులు

అం దగ్రజుఁడు బాంధవాశ్రితసుకవి
మందారభూజ మమందప్రతాపి.

* * *

రాజశేఖరుఁ డగురాజశేఖరుఁడు

* * *

వినుతి కెక్కినయట్టి వీరభూవరుఁడు.

కుంభిని వెలసిన గుర్వభూవిభుఁడు

* * *

వారిలో వీరభూవరుఁడు తిమ్మేంద్రు
గారాపుపట్టి సంగతి నీతిపట్టి

* * *

సరవితోఁ గాలంబు జరపుచు నుండు.
అంతటఁ గర్ణాట మందుండి భక్తి
మంతుండు శైవాగమపురాణవేది
పరమసద్గురు చెన్నబసవేశ
. . . . తకాయుండు పుట్టి

* * *

మతవీరశైవ ధర్మప్రచారుండు
నసపుభక్తిజ్ఞాని యభినవచెన్న
బసవేశుఁ డగుచెన్నబసవేశ్వరుండు
పొదలు శివస్థానముల శివజ్ఞాన
విదుల మహాత్ముల శిక్షించుకొనుచుఁ
గ్రచ్చర వీరభూకాంతుఁ డున్నెడకు
వచ్చినఁ బ్రణమిల్లి . . . .

సతతంబు వారిచే శైవశాస్త్రములు
నతిభక్తి వినుచుండి యట్లొకనాఁడు.
శైవదీక్షాబోధఁ జదివి యర్థాను
భావం బెఱింగింపఁ బరిణామ మొంది
యెలమి నీకృతి ముక్తికిడినసోపాన
మలయట్ల పర్యాయములు చెప్ప నొప్పు
నిది శివా(ను)భవైక హేతువుజ్ఞాన
పదవికి నిచ్చెన భక్తికిఁ ద్రోవ
తెలుఁగున నిట్టిభక్తివిధానచరిత
వెలయఁగ నెన్నఁడు విన మిది యాంధ్ర
కృతి యైన నెల్లవారికి భక్తియుక్తి
మతిఁ దోఁచు నుత్తరమార్గంబుఁ దెలియఁ
దెలుఁగుకవిత్వంబుఁ దేటగాఁ జెప్ప
బలియుండు పిడుపర్తిబసవనాహ్వయుఁడు
వారిచేఁ జెప్పింపవలయు నీచరిత
మారూఢి ద్విపదగా నని తలపోసి
వీరవాణా(ణ)తుమ(మా) విభుతిమ్మశౌరి
వీరభూపాలుండు వేడ్కదైవార
ధీనిధి పిడుపర్తి రమణయ్యకును
మానిని మల్లమాంబకుఁ దనూభవుని
పరమమాహేశ్వరపదసేవనైక
పరతంత్రుఁ బిడుపర్తిబసవనాహ్వయుని
ననుఁ బిలిపించి సన్మానంబు చేసి
వినయంబుతో భూతివీడ్య మర్పించి
కృతిదీక్షబోధ కేరియపద్మరసువు
రతిఁ గన్నడంబున రగడఁ గావించెఁ
దెలుఁగున నాకృతి ద్విపదగా మీరు
నలవరింపుఁడు మాకు నభిమతం బనిన
నతిసంతసమున మిన్నందినాకావ్య
చతురత నేఁడుగా సఫలత నొందె
భావింప నాజిహ్వ పావనం బయ్యె
భావశుద్ధుఁడు కేరియపద్మరసు తొల్లి

యకలంక వేదవేదాంత సిద్ధాంత
సకలాగమగ్రంథజాలము ల్గూర్చి
సరవిఁ గావించె దీక్షావిధానంబు
గరిమ నాసంస్కృతగ్రంథార్థ మెల్ల
వారికిఁ దెలియంగ వశము గాదనుచు
బోరున నయ్యర్థములు కన్నడమున
వెరవార రగడఁ గావించె గ్రంథములు
వరుస సాత్వులు గాఁగ వ్రాసిచూపుచును
జరిపిన బహుశాస్త్రసారంబుగాని
నరులు చేసినకల్పనాకృతి గాదు.

* * *

కావున నిట్టిదీక్షాబోధ కవిత
గావేడ్కఁ దెనుఁగునఁ గావింపఁ గంటి
వీరబాణుని తిమ్మవిభువీరనృపతి
కోరికయును సమకూర్పంగఁ గంటి
. జాజులుదేవరప్రసాదంబు
నతిశయంబుగ నాకు నబ్బినట్లయ్యె.
నని కృతి నీగితి నంగీకరించి
ననిచినమతి మహానందీశు నిలిపి
చెలఁగి దీక్షాబోధఁ జెప్పఁ బూనితిని
. . చారిత్రవిధ మెట్టి దనిన,
శ్రీవాస నిజరూప భక్తికలాప (?)

* * *

సర్వశ్రేయాధుర్య సజ్జనవర్య
పార్వతీనందన ప్రతిమానకదన
వీరబాణునితిమ్మవిభునికుమార
వీరమహోద్ధార విమలవిహార
భువి నాకుఁ బుణ్యంబు పూర్వజన్మార్జి
తవిశేషమున నాకింత వివేక మొదవ

End:

అని సదానందాత్ముఁ డైనశిష్యునకుఁ
దననిర్మలప్రసాదముఁ గృప సేసి

యనుపమలింగతత్త్వామృతవార్ధి
ననుదినంబును నోలలార్చ శిష్యుండు
నతిభక్తి గురునాథు నంఘ్రిపద్మములు
ప్రతిముహూర్తంబును భజియింపుచుండె
నని యిట్లు తెలియ(పద్మ)రుసు పురాణ
వినుతాగమగ్రంథతతుల సాక్షి
గా లిఖియించి దీక్షావిధానంబు
గావించి రగడగాఁ గన్నడభాష
ల(న)ప్పరమార్థంబులను భవుఁ దెలిపి
చెప్పంగ ద్విపదఁ జేసితిని నేనిట్లు
శ్రీవరాంకనపాద సేవాధురీణ(?).

*　　*　　*　　*

Colophon :

ఇది పాలకురికిసోమేశ్వరారాధ్య
　　　　　　　　　రుండు
సకలమహేశాంఘ్రిజలజషట్పదుఁడు
సుకరశైవాగమసూత్రార్థవేది
సవిమలత్రివిధప్రసాదసుఖాను
భవపూర్తి పిడుపర్తిబసవనాహ్వయుఁడు
రచియింపశైవపురాణతంత్రమునఁ
(బ్రచురమైభక్తి) సభాయోగ్యమైన
ఘనతరశైవదీక్షాబోధయందు
ననుపమంబుగఁ దృతీయాశ్వసమయ్యె

వ్రాయసకాని పద్యము :—

క　శివభక్తులు మతి మెచ్చఁగ
　　శివరహస్యగ్రంథ మిపుడు చేలిఖియించి
　　సువిధానంపత్రిణామయ
　　కవిరళమతి నొసగె చెన్నయాహ్వయుఁడెలమిన్.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాత బాగుగానున్నది. తప్పులు కలవు. గ్రంథ పాతము లున్నవి. నూతనము.

పిడుపర్తిబసవన చేసిన యీద్విపదకావ్యమున శైవవేదాంతము గురుశిష్యసంవాదరూపమునఁ బ్రతిపాదింపఁబడినది. మూఁడాశ్వాసములుగ విభజింపఁబడినది మల్లమాంబారమణయ్యలకు: గొమరుఁ డగునీకవి కెరియ(?)పద్మరుసు కర్ణాటకభాషయందు రచియించిన రగళగ్రంథమునుబట్టి దీనిని రచియించెను పద్మరుసు సంస్కృతమునఁ దొలుత రచియించి, పిమ్మటఁ గన్నడించెను. ఈబసవన పాలుకురికి సోమనాథునిశిష్య, శిష్య ప్రశిష్యుఁడనని చెప్పుకొన్నాఁడు. ఈ గ్రంథము వీరభూపతి కంకిత మీఁబడినది ఇతనితండ్రి తిమ్మభూపతి ఈ కవి చెన్నబసవపురాణ కర్త కాఁడు.

R. No **318**

Paper. 13 × 8⅜ inches. Foll. 27. Lines, 24 on a page. Mode of writing, good but full of mistakes. In good condition.

Transcribed in the year 1916-17 from a MS. of M.R.Ry. Vādrēvu Vīranna of Patakōta, Rāmachandrapuram taluk

ఆంధ్రకౌముది.

ANDHRAKAUMUDI.

This is the same work and of the same extent as the one described under R. No. 124(*b*) but the stanzas containing the author's name, etc., are not found

(వి-వి.)—

మొదటినుండి క్రియాప్రకరణంబునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు.

వ్రాఁత లెస్సఁగానున్నది. తప్పులు పెక్కు గలవు. గ్రంథపాత శైథిల్యరహితము.

ఈగ్రంథమే త్రై. క్యా. నం 124 (*b*) లోన సంపూర్ణముగా వర్ణింపఁబడియున్నది. ఇందుఁ గర్తృనామాదులం దెలుపు శ్లోకములు మాత్రము లేవు.

R. No. **319**.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll. 26. Mode of writing, fair but full of mistakes. In good condition.

Transcribed in the year 1916-17 from a MS. of M.R.Ry. Venkatachalam garu of Bhatlapenumarti, Divi taluk, Kistna district.

క్షేత్రగణితము.

KṢĒTRAGAṆITAMU.

Same work as that described under R No. 393 (*b*) of the Sanskrit part of the Triennial Catalogue of MSS. Vol I, Part 3, wherein see for the beginning. There are differences in reading, arrangement of matter, and manner of treatment The name of the author is not known.

Contains the chapter on Geometry incomplete. Foll. 20 to 26 contain Telugu stanzas relating to the solution of arithmetical problems based on rule-of-three etc.

Beginning:

See R. No. 398 (*b*), Sanskrit Part of the Triennial Catalogue of MSS.

End:

పాదచ్ఛాయఘటికానిర్ణయము.

శ్లో॥ నవత్యష్టపదాదేకానాడికాతత్రదృశ్యతే
పంచార్ధచత్వారింశద్వే అష్టావింశత్త్రియస్తథా
ఏకోనవింశచ్చత్వారిచతుర్దశ్యాంతుపంచకమ్
దశార్ధేనాడికాషట్చఅష్టకేసప్తనాడికాః
షట్పదేచాష్టకంవింద్యాచ్చతుర్థేనవసప్తకమ్ ?
త్రింశార్ధేదశకంవింద్యాద్వ్యర్ధఏకాదశస్తథా
ఏకత్రిపాదేద్వాదశకంపాదమేకంత్రయోదశ
చతుర్దశ్యర్ధపాదేచశూన్యేపంచదశస్మృతాః॥

తాత్పర్యము

98 అడుగులు వకఘడియ; 45½ అడుగులకు రెండు ఘడియలు; 28 అడుగులకు మూడుఘడియలు; 19 అడుగులకు నాలుగు ఘడియలు; 14 అడుగులకు అయిదు ఘడియలు; 10½ అడుగులకు ఆరు ఘడియలు; 9 అడుగులకు యేడు ఘడియలు; 6 అడుగులకు యెనిమిది ఘడియలు; 4½ అడుగులకు తొమ్మిది ఘడియలు; 3 అడుగులకు పది ఘడియలు; 2 అడుగులకు పదకుండు ఘడియలు; 1½ అడుగులకు పదిరెండు ఘడియలు; 1 అడుగుకు పదమూడు ఘడియలు; అర అడుగుకు పదునాలు ఘడియలు; శూన్యఛ్ఛాయ అయితే పదిహేను ఘడియ లని తెలుసుకునేది.

(వి-వి)—

అసమగ్రము. వ్రాంత సామాన్యము. తప్పులు లేకపోలేదు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది(సంస్కృతభాగము) త్రై. క్యా. నెం 393 (b) రున వర్ణింపఁబడినదే. ఇందు ఖాతగణితము లేదు. వివిధస్వరూపక్షేత్రమానవిధులును ఆయాక్షేత్రములయొక్క స్వరూపవిన్యాసమును, అంకవిన్యాసమును, ఇంకను గణితసంబంధములగు కొన్ని యితరవిషయములును గలవు. కవిపేరింకను దెలియరాదు. 39 వ పత్రమునుండి "మావుల లెక్క" యనుశీర్షికతోఁ త్రైరాశిక విషయముం దెలుపు నొకసీసమాలిక 50 వ పత్రము వఱకునున్నది. కర్త తెలియరాఁడు.

R. No. 320

Paper. 10¾ × 9 inches. Foll. 74. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In good condition.

Restored in the year 1916-17 from a MS. of the Library.

(a) కామకళానిధి.

KĀMAKALĀNIDHI.

Foll. 1a—58b.

A treatise in erotics based on the Sanskrit works in this subject: by Nellūri Śivarāma Kavi, son of Sūramāmba and Vīrarāghava Kavi, the author of the Yādavarāghavapāṇḍavīyamu. The author was a disciple of Nivṛtti Śēsācalarsi. The work was dedicated to Jayasiṁha, grandson of Ēkōji, who was the step-brother of Śivāji of the Bhōsala family and the ruler of the Cōḷa country. Śivāji is said to have conquered the Delhi Emperor and received the title Chatrapati. Ēkōji is stated to have defeated the kings that ruled the country lying to the south of the Narmada, to have set free the Pāṇḍya king from the yoke of the Mysore Raja, and to have ruled the Chōḷa country.

Complete in three Āsvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీగౌరీసతి పెండ్లివేళ స్వశిగస్సీమంతచంద్రాంతరో
ద్యోగాత్మాకృతి యన్యకాంత యని తా నూహింప రత్నాంకురా

(?)భోగశ్రీశుభ కాధృతిఁ మెఱుఁగుగాఁ బూనించు దేవుండు ని
త్యాగారస్థితిఁ బ్రోచుఁగాత జయసింహస్వామి నెల్లప్పుడున్.

* * * *

మ. సకలాంధ్రోక్తుల కాంధ్రపాణిని యనన్ శాస్త్రింబుఁగల్పించిత
త్త్వకృతిప్రత్యయనిర్ణయంబుకొఱకై భాష్యంబుఁ గావించి దే
శికుఁడై రాజులచేతఁ బూజఁ గొను నాశేషాచలర్షిన్ నిప్ప
త్తికులస్వామిని మద్గురున్ గొలుతు భక్తిన్ మానసాబ్జంబునన్.

క. ఆదిమకవులన్ వాల్మీ
క్యాదుల నాంధ్రు లగునన్నయాదుల మదిలోఁ
బాదుకొలిపి యథునాతను
లై తనరినబుధులఁ దలఁతు నతిమోదమునన్.

* * * *

వ. అని యిష్టదేవతావందనంబును . . . గావించి . .
. . నొకకృప్రబంధంబు రచియింపవలయు నని నిశ్చయించియున్న
సమయంబున.

సీ. ఒకవంక . . . . .

ని–డుకొలు వుండఁ జయసింహమండలేంద్రుఁ
డాశ్రితుం డగుననుఁ గాంచి యాదరమున.

చ. హితుఁడవు పాకనాట నుతికెక్కిన నెల్లురి వంశజాతుఁడ
వతులిత సాహితీ పటిమ యాదవరాఘవ పాండవీయమన్
గృతి గల వీరరాఘవకవీంద్రుసుతుండవు కొద్దివాఁడవే
తతమతి సంస్కృతాంధ్రకవితానిరతా శివరామ సత్కవీ.

క. హితమతిఁ బండితపామర
మతమై పురుషార్థమై సమ . . .
. . . . పన్
జతురత రచియింపవలయు సరసులు మెచ్చన్.

వ. అని సగౌరవంబుగా . . . . కర్పూర తాంబూలంబుఁ
బెట్టినఁ బట్టి సకల జనులకు నావశ్యకం బయినపురుషార్థంబు కామశా

స్త్రం బదియును బహుమతంబుల సంకీర్ణం బగుటను గీర్వాణ భాషామ యం బగుటను సర్వ సాధారణంబుగాదు కావున నది త్రిలింగభాషా రచితంబైనఁ దేటయై యికఁ గలికాలంబున కనురాగసౌహృదకరంబై గ్రాహ్యంబై సంరక్షణీయంబై యొప్పు . . . యీ కృతికిం బ్రా రంభించితి. ఏతదాదియందుఁ దదీయ వంశావతారం బభివర్ణించెద.

సీ. అఖిల జగత్స్రష్ట . . . . . .
నతఁడు పొగడొందు . . . .
. . . . భాస్కరుండు

క. వానికి నిత్యుఁ కుఁడు . . .

క. ఆయిక్ష్వాకు కులంబున
శ్రీయుతులు దిలీప రఘు . . .

. . ఉదయ మంది రతుల ప్రౌఢిన్.

గీ. వారి కులమునఁ గలిగె నవార్యబలుఁడు
భోసలాభిధధాత్రీ ప్రభుం డతండు
హితమతిని హాటదేశంబు నేలుచును య
శంబు దిశలను నించె భాస్వరవిభూతి.

గీ. అతనిపేరిట నా భాస్కరాన్వయంబు
భోసలకులం బనంగను పొగడు గనియె
నతనికిఁ బురోహితుఁడు గాధిసుతుఁడు గాన
ధాత్రి నతనికిఁ గౌశిక గోత్ర మమరు.

మ. అలగోత్రంబున సంభవించి . .
. . . .
. . . మాలోజి భూ
తలనాథుండు విరాజిలెన్ సకలవిద్యాభోజుఁడై యుద్ధరన్

* * * *

గీ. అమ్మహారాజు తనకు సర్ధాంగ లక్ష్మి
యగు నుమాదేవియందు శాహక్షితీశుఁ
గనియె . . . . . .

* * * *

గీ. తనదు భుజశక్తియును శౌర్యధైర్యమహిమఁ
గాంచి ఢిల్లీశ్వరుఁడు సంతసించి చెలిమి
నాప్తుడై మహారాజ విఖ్యాతి నొసఁగ
స్థిరతరవిభూతిచేతఁ బ్రసిద్ధిఁ గనియె.

క. అలఘునుఁడు గుహుఁడు శుభలీ
లల వల్లీదేవసేనలఁ బరిణయమై
వెలయుగతి జిజాదేవిని
దులజాదేవిని ముదంబుతో వరియించెన్.

గీ. అల జిజాదేవియందు మహానుభావుఁ
డగు శివాజినృపాలు వీరాధివీరుఁ
డైన శంభోజిరాజు నుదారవీల
నిద్దరఁ గుమారులను గాంచె నెసకమెసఁగ.

క. తులజాంబిక యగు రెండవ
లలనామణియందుఁ గనియె లాలితవిభవో
జ్జ్వలు నేకోజి మహీవిభుఁ
గలశాంబుధి పూర్ణచంద్రుఁ గాంచినమాడ్కిన్.

క. వారలలో నగ్రజుఁ డగు
సారమతి శివాజి (౧ వ) చంద్రుఁడు ఖాహా
ధారకరవాలధారా
దారితమువర్రరతురుష్కతతియై వెలసెన్.

మ. అతఁ డుద్వేల భుజాబలాఢ్యుఁడు తురుష్కాధీశుఁ డౌపాదుశా
నతిశౌర్యాప్తిఁ దృణీకరించి బహుదేశాధ్యక్షులం గూర్చి సం
తతధాటీగతి హస్తిపట్టణముపై దండెత్తి పోరాడి ని
ర్జిత ఢిల్లీశ సమాఖ్యఁ జెందె నృపతిశ్రేణుల్ ప్రశంసింపఁగన్.

సీ. ఏవీరు తేజోదినేశున కవురంగ
జేబుపాచ్ఛా ఘూకశిశుక మయ్యె
నేవీరు సాయకాహికిఁ గ్రూరపారసీ
కకులంబు మూషికప్రకర మయ్యె

నేరాజు హయకోటి పోరాడ గోలకొం
డ బిజాపురంబులు తావు లయ్యె.

. . . .

ఎవ్వఁడేకాతపత్రమై యొసఁగ ధరణి
నేలుచును "ఛత్రపతి" యన మేలుగాం చె
. . . . శివాజి భూపాలకుండు.

* * * *

క. ఆపీరున కనుజుఁడు . . .
. . . . సేకోజి
క్ష్మావిభుఁడు . . . .

సీ. పారసీకారట్ట బాహ్లీకరాజా నేయ
ఘోట్టాణ ధట్టముల్ గొలిచి నడువ
దండెత్తి నర్మదా దక్షిణావనిసీమఁ
గల భూపతుల నెల్లఁ గలఁచివైచి
చేరి కర్ణాటకక్షితి బెంగుళూరిలో
నిలిచి వింధ్యాచల తలమునందు
నతుల పాంచద్రవిడాధీశ జయకృతా
క్షరపంక్తితో జయస్తంభము నలిపి(నిచి ?).

మరియు మైసూరి బలముచే మగ్నుఁడైన
పాండ్యరాజును రక్షించి ప్రబలుఁ డగుచుఁ
జోళరాజ్యంబుఁ గైకొని యేలుచుండె
రమ్యగుణశాలి యేకభూపాలమౌళి.

క. మానితగుణ సైభాయియు
యగునానుబాయి దీపాంబ లనన్
శ్రీ నీలాభూరమణులఁ
(బోని) వధూమణుల నితఁడు ముపుర వరించెన్.

* * * *

క. ఆనరనాయకమణి విన
యానత యగుదీపమాంబయందుఁ గనెయశో

మానితుల మువురు తనయుల
శ్రీనిధుల గళావిశేషశేషుల నెంమిఁ.

సీ. సకలదిగ్రాజన్య సన్నుతచరితుఁడై
ప్రౌఢిఁ గాంచిన శాహరాజవిభుఁడు
భామినీ నూతన పంచబాణాకృతిఁ
బొలుపొందు శరభోజ భూమిరమణుఁ
డనియతజాతయయాతి యై బహురాజ్య (?)
సంపదఁ దగు తుళజ ప్రభుండు
నుమ్మూర్తుల వితాన మూర్ధన్యులై కళా
భోజులై భాస్కరతేజు లగుచుఁ

దనమదికి నింపు నింప సంతత విభూతి
న్యాయమార్గంబుఁ దప్ప కమేయమహిమఁ
జోళరాజ్యంబుఁ బాలించె శుభచరిత్రుఁ
డేక భూపాలఘనుఁడు వివేకధనుఁడు.

సీ. సుందరాకృతి యైన సుందరాంబాయియు
మాన్య యారాజకుమారబాయి
శుభతరచారిత్ర సుకుమారబాయియు
బాల యామోహనబాయిదేవి
రమణీయశీల యారామకుమారాంబ
లలితలక్షణ యగు లక్ష్మీబాయి
అనుపమతర భాగ్య యైన రాధాదేవి
సతి . . సద్గుణనిధి.

వీర లెనమండ్రు యాదవవిభుని యష్ట
మహిషుల వితానఁ దను నతి మహిమఁ గొలువ
విబుధ జనముల పాలిటి వేల్పనంగ
జగతి వర్ధిల్లుఁ దుళజరాజన్యవిభుఁడు.

సీ. అలయు . . బాయియందు సద్గుణనిధి
జనపాలమణి హరిశ్చంద్ర విభుని

ధర్మైకవసతి రాధాబాయియందు నృ
సిం హంవిక్రము జయసింహావిభుని
రమణీయ చరిత యా రాజకుమారాంబ
యందు నేకోజి ధరాధినాథు
వరరూప యగును మాబాయియందు గుణాఢ్యుఁ
డైన ప్రతాపసింహావనీంద్రుఁ.

గాంచి నాల్గు భుజమ్ముల ఘనతఁ గాంచు
శ్రీమహావిష్ణు కైవడిఁ జెలఁగునపుడు
సేతుపతి గర్వహరణ ప్రసిద్ధకీర్తి
చారుతరమూర్తి తుళజరాట్చక్రవర్తి.

క. ఆరాకొమరులయందు

. . . హరిశ్చంద్ర ధ
రారమణుఁడు సూర్యవంశరత్నం బనఁగన్.

* * * *

క. ఆయన కనుఁజుడు .

. . . .

. జయసింహరాజధీరుఁడు వెలయున్

. . . .

* * * *

క. పంచద్రవిడావని తల
పంచజనాధీశ మత్తవారణ పటలీ
పంచాననబిరుదునకు వి
పంచీవాదన కళాప్రపంచజ్ఞునకున్.

* * *

క. అతుల ప్రతాప విభవో
న్నతికిన్ . . .

. . జయసింహ వసుమతీతలపతికిన్.

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నా యొనర్పం బూనిన కామ
కళానిధి యను కామశాస్త్రంబునకుఁ బ్రారంభం బెట్టి దనిన.

గీ. వెలయు నఖిలభువనముల కధీశ్వరుండైన
కమలనాభునాభీ కమలయందు
సంభవించి బ్రహ్మసర్గంబునకు నధి
ష్ఠాత యయ్యెఁ బంచసాయకుండు.

End:

క. కాముకులకుఁ బ్రీతికరం
బై ముఖ్యమై భోగయోగ్యమై యీకృతి
. . . చంద్రతారక
మై మెఱయు త్రిలింగసుకవు లభినుతిసేయన్.

* * * *

మాలిని.

సలలితగుణజాలా సత్కళానందలోలా
విలసితబహులీలా విస్ఫురద్దానశీలా
అలఘుమతివిశాలా హారికీర్త్యాలవాలా
చలితవిమతసాలా సత్యవాక్యానుకూలా.

Colophon:

ఇది శ్రీగురుచరణారవిందమిళిందాయమానమానస నెల్లూరి వీరరాఘవామాత్యతనూభవ సూరమాంబాకుమార సంస్కృతాంధ్ర సాహిత్యసామ్రాజ్య సార్వభౌమ శివరామ నామ ప్రణీతంబైన కామకళానిధి యను కామశాస్త్రంబునందుఁ జతుర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. నాల్గాశ్వాసములు. వ్రాఁత బాగుగనే యున్నది. తప్పులు మెండుగాఁ గలవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతము లచ్చటచ్చట కలవు.

ఇది కొక్కోకరతిరహస్యము ననుసరించి నెల్లూరి శివరామకవి యొనరించిన కళాశాస్త్రము. ఇతని తండ్రి యాదవరాఘవపాండవీయ కృతికర్త యగు వీరరాఘవకవి. తల్లి సూరమాంబ. వీరు పాకనాటివారు. ఈ కవి నివృత్తి శేషాచలఋషి శిష్యుఁడు. ఈ గ్రంథము నీతఁడు శివాజి సవతి తమ్ముఁ డనుమఁడును జోళదేశమున కధిపతియు నగు జయసింహుని కంకితమొసంగెను. ఈ శివాజి ఢిల్లీపాచ్ఛా

మున్నగువారిని జయించి 'ఛత్రపతి' యను బిరుదము నందెను. ఈ జయసింహుని తాత ఏకోజి నర్మదానదికి దక్షిణపు వైపునఁ గల రాజుల నందఱను జయించెను. మైసూరివారి బారిఁ బడిన పాండ్యరాజును గాపాడెను. చోళరాజ్యము నాక్రమించుకొని యేలెను. ఈ రాజులు భోసల వంశమువారు. శేషించిన విషయము లుదాహృతభాగమువలనఁ గాన నగును.

(*b*) రతిరహస్యము.

RATIRAHASYAMU.

Foll. 58*b*—74*a*.

This is the same work as those described under R. Nos 6 and 152 *ante*. The author, Eṟṟanakavi, was the son of Kūcanāmātya and bore the titles of Aṣṭabhāṣākavitāpravīṇa and Navaghaṇṭāsuratrāṇa. The work was dedicated to Mallanamantri, son of Bhairava and Lakkamamba and the disciple of Tirumala Tiruvēṅgaḷācārya.

Incomplete. Contains the first Āśvāsa, with only the Ṣaṣṭhyantas in th· introduction.

Beginning:

ఉ. శ్రీయును సత్యభామయు భజింపఁగ రాధికకుం బ్రమోదముం
జేయుచు గోపకామినులచిక్కని చన్నులఁబేరురంబునన్
రాయఁగఁ గౌఁగిలించి రతిరాజుఁ గృతార్థునిఁ జేయు గోపికా
నాయకుఁ డేలు గావుత భైరయ (వ) మల్లదిమంత్రిన్. (?)

*   *   *   *

క. తిరుమల తిరువేంగళగురు
పరమ కృపాలబ్ధ విభవ భావోక్తునకున్
. . . .

క. శ్రీచండలాంబవరకరు
ణాచరితునకు . . .

క. లక్కాంబానందనునకు

. . . మల్లధీమంతునకున్.

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన కొక్కోకం బనురతిరహస్యకళాశాస్త్రంబునకుఁ గథాసూత్రం బెట్టిదనిన.

క. శ్రీవైశ్యదత్త కౌతుక
భావిత కొక్కోకసత్ప్రబంధనిగూఢ
ప్రావీణ్యాధిపకల్పక
భావాక్యము తెలుఁగు తెఱఁగు లరయఁగవలయున్.

End:

మాలిని. తిరుమలగురుసేవా దృష్టభావస్వభావా
పరహితనిజభావా భామినీస్మర్యహావా
వరవితరణసేవా పార్థివశ్రీస్వభావా
నిరుపమగుణశౌర్యా నీతినిత్యప్రభావా.

Colophon:

ఇది శ్రీమదష్టభాషాకవితాప్రవీణనవఘుండ (ఘంట) సురత్రాణ, కూచనామాత్యపుత్ర యెల్లయనామధేయప్రణీతంబైన రతిరహస్యం బనుకొక్కోకకళాశాస్త్రంబు నందు ఇష్టదేవతాప్రార్థనంబును గృతిప తివంశవర్ణనంబును, స్త్రీజాతులును, కళాస్థానంబులును, దినభోగక్రమం బులును, వాతపైత్యశ్లేష్మప్రకృతులును, షణ్ణవద్వాదశాంగుళభేదంబులు ను, దేశసాత్మ్యంబులును, ఆలింగన నఖదంతక్షతాదిబాహ్యసురతోపచారం బులు నన్నది ప్రథమాశ్వాసము —

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ప్రథమాశ్వాసముమాత్రము. వ్రాఁత మంచిదే కాని తప్పులు చాలఁగలవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

పతద్రచయిత ఎల్లయ. కూచనామాత్యుఁడు. "అష్టభాషా కవితాప్రవీణ" "నవఘంటాసురత్రాణ" అనుబిరుదములు కలవాఁడు. ఈ గ్రంథము భైరవమల్లమంత్రికిఁ గృతియొసఁగఁబడినది ఈ మల్లమంత్రి లక్కరాజు కొడుకు. తిరుమల తిరువేంగళాచార్యునిశిష్యుఁడు. ష ష్ఠ్యంతములుతప్ప తకిరినతువతరణికాభాగ మిందు లేదు. ఈ గ్రంథము షైప్రి. క్యా. నె 6, 152 రుల వర్ణింపఁబడినదియే.

R. No. 321.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll. 174. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and apparently correct. Condition, good.

Transcribed in the year 1916-17 from a MS of M.R.Ry. Cilukūri Sēsagiri Rao Garu of Kōṭipalli, Ramachandrapuram Taluk, Godavari District.

భగవద్గీత-సాంధ్రవ్యాఖ్యానము.

BHAGAVADGĪTA WITH TELUGU MEANING.

The Telugu commentary is said to have been written by Yōgīndrasūri and follows the Dvaita Vēdānta system of Ānandatīrtha

Incomplete; contains 1 to 17 Adhyāyas.

Beginning:

ధర్మక్షేత్రే కురుక్షేత్రే సమవేతా యుయుత్సవః
మామకాః పాండవాశ్చైవ కిమకుర్వత సంజయ.

వ్యాఖ్యాతృశ్లోకాః.—

“గుణగణనిలయం పతిం రమాయాః
జగదఘదహనంచవాసపిశునమ్ (?)
మునికులతిలకంచ పూర్ణబోధం
గురు మపి పరమం గురుం చ వందే.

ఆనందభగవత్పాదాచార్యనిర్మితం (?)
వ్యాఖ్యాస్యే భగవద్గీతాభాష్యం తత్కరుణాబలాత్
దేవం నారాయణం నత్వా సర్వోపనిషదర్చితమ్
పరిపూర్ణం గురుం చాపి గీతార్థం వక్ష్యేవి వేషతః” ?

టీక. హే సంజయ ధర్మక్షేత్రే = సకలసాధనంబై సాధుజనోపాసనపరమపవిత్రంబై శ్రీలక్ష్మీనారాయణవాసపాత్రంబైన, కురుక్షేత్రే = కురుక్షేత్రమందు, సమవేతాః = కూడియున్నవారైటి, యుయుత్సవః = కయ్యంబునకియ్యకొన్నవారైటి, మామకాః = దుర్యోధనప్రముఖాస్మత్పుత్రశతంబును, పాండవాః = పాండునృపాలకపుత్రులైదుగురున్ను, కిం = ఏమి, అకుర్వత = చేసిరి.

End:

అశ్రద్ధయా హుతం దత్తం తప స్తప్తం కృతంచ యత్
అస దిత్యుచ్యతే పార్థ న చ తత్ప్రేత్య నో ఇహ.

టీక. హే పార్థ = ఓ అర్జున, అశ్రద్ధయా = భక్తిరాహిత్యంబుచేతను, హుతం = హుతముచేయునది, దత్తం = ఇయ్యబడ్డది, యత్ = ఏది,

తపః = తపస్సు, తప్తం = చేయబడ్డది, యత్ కృతం = ఇదికాక యే
యేది అశ్రద్ధచేత చేయబడ్డమువంటిది అది, అసత్ ఇతి = అసత్తని ; ఉ
చ్యతే = చెప్పబడును. తత్ అది, ప్రేత్య = పొంది పరలోకసాధనం
బు లేదేకదా, నో ఇహ = ఈలోకమందుసుఖంబు లేదు, అదినిమిత్తానను
నిష్కామ్యంబుగా సత్వగుణంబాశ్రయించి శ్రీకృష్ణార్పణబుద్ధిగా క్షత్రియ
కులోచితం బైనయుద్ధమనియెడికర్మంబు చేసి మదనుగ్రహపాత్రుడవు క
మ్మని నరునకు హరి యెరింగించిన వృత్తాంతంబు యధ్యాయార్థము. హ
రిః ఓంతత్సత్.

Colophon:

ఇతి శ్రీమహాభారతే శతసాహస్రసంహితాయాం వైయాసిక్యాం శ్రీభీష్మ
పర్వణి భగవద్గీతాసూపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శ్రీకృ
ష్ణార్జునసంవాదే యోగీంద్రసూరి విరచితాంధ్రభాషాటీకాయాం శ్రద్ధా
త్రయవిభాగయోగోనామ సప్తదశోధ్యాయః.

(వి-వి.)—

పదునేడు అధ్యాయములు కలవు. వ్రాంత బాగుగా నున్నది. త
ప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది భగవద్గీతకుఁ బ్రతిపదాంధ్రటీక. దీనిని యోగీంద్రసూరి య
నునాతఁడు రచియించెను. ఈ టీక యానందభగవత్పాదాచార్యవ్యా
ఖ్యానము ననుసరించి వ్రాయఁబడినదఁట. ఇంతకన్న నధికమిం దేమియుఁ
దెలియరాదు.

R. No. **322.**

Paper. 10½ × 8½ inches. Foll. 22. Lines, 18 on a page. Mode of writing, good but containing mistakes. Condition, good.

Transcribed in 1916-17 from a manuscript of M.R.Ry, Tāḍēpalli Gurumūrti Garu of Jonnāḍa, Ramachandrapuram taluk, Godavari district.

సంతానగోపాలశతకము.

SANTĀNAGŌPĀLAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in Sīsa metre, in praise of God Santānagōpāla worshipped at Ellore, and dedicated to him. The author is Tippābhaṭla Vēṅkaṭaśivakavi, son of Liṅgāmbika and Varadasūri, and grand son of Sūrārya of Kauṇḍinyagōtra. Sanskrit notes called Sañjīvanī explaining certain words and added by the author are also found herein.

Complete (102 stanzas).

Beginning:

శ్రీగమ్యవ్యాదయానుసార సారసపత్ర
నేత్ర నేత్రత్రయస్తోత్రమహిమ
హిమగిరివసుగిగ్యహీనకనద్ధీర
ధీరజనోద్ధార ధారణాస
నాది యోగాంగక్రియావిచింతితపాద
పాదలగ్నానంతవేదబృంద
బృందారకోచ్చయార్పితసప్తసంతాన
సంతానతరుసమ సమరభీమ
భీమ శత్రువినాశ నాగమదేభ
తుండసన్నిభకౌశలదోర్విలాస
సరసదరహాస యేలూరిపురనివాస
గోపికాలోల సంతానగోపబాల.

ఏషాం పద్యానా మవసానే ప్రయోజితా స్సాంతశబ్దాః అపురూప (?) కోశేషు స్థితా అత ఏవ వ్యుత్పన్నాః వ్యుత్పన్నానాం స్ఫుటీకరణార్థం మయాస్పష్టం యథాభవతితథావిలిఖ్యం తేతద్యథా :—దోర్విలాసో నామ భుజలీలా. అదంతఃపుంసి. ఇతి నానార్థరత్నమాలా.

End:

సీ. సారిది నాపస్తంబసూత్రుఁడఁ గౌండిన్య
గోత్రుఁడ సూరార్యపౌత్రుఁడ వర
దాహ్వనసూరి లింగాంబికాపుత్రుఁడఁ
గామసూర్యనుజుఁడ రామయాహ్వ
నకుఁ గోనయాభిధునకును బూర్వజుఁడఁ (ది)
ప్పాభట్లవంశ్యుఁడ పంచవింశ
దబ్దవయస్కుఁడ నఖిలవేదాంతాది
సతర్కశాచతురుఁడ సంస్కృతాంధ్ర
భాషణవిశేషశబ్దగుంభనకవిత్వ
రసికుఁడ సుధీయుతుఁడ వేంకటశివకవిని
జెప్పితిని నీదుశతక మాశ్రితనివాస
సరసదరహాస ౧౦౧

నివాసోనామగృహః. అదంతః పుం సీత్యమరః.

సీ. . . . .

మాసర్త్వయనవర్ష మాహితోత్స
వాదులు సత్ప్రవర్ద్ధాన్వయాంబుధిచంద్రుఁ
డవు వేంకటనరసింహాప్పరావు
బహాదరుతోఁ జెప్పి బాగుగ నీకునే
నంకితంబుగ . . . .
. . . . పాలిక
. చోప్పున భూమి నాసోమసూర్య
తారకంబుగ నిప్పించి దయను జూడు
మయ్య పునరుదయోద్ధృతానంతదాస
సరసదరహాస . . . . .

Colophon:

దాసోనామభక్తః అదంతః పుం సీత్యమరః.
ఇతి తిప్పాభట్ల వేంకటశివసూరి
విరచితాయాం సంజీవనీసమాఖ్యా
యాం సంతానగోపాలశ . . .

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము, (౧౦౨ పద్యములు). వ్రాఁత యందముగానే యు
న్నది. తప్పులును గలవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతము కొంత
కాన్పించుచున్నది.

ఇది ఏలూరిలోనుండుసంతానగోపాలున కంకితముసేయఁబడినది.
"సరసదరహాస యేలూరిపురనివాస గోపికాలోల సంతానగోపబాల"
యను మకుటముగల సీసపద్యశతకము. కృష్ణస్తుత్యాత్మకము.

తిప్పాభట్లవేంకటశివకవి యీశతకమును రచించెను. ఈతఁడు
లింగాంబికావరదసూరుల పుత్రుఁడు. కౌండిన్యగోత్రుఁడు. ఈతనితాత
సూరార్యుఁడఁట.

ఈతఁడే యీ గ్రంథమునకు 'సంజీవని' యనునామముగల
యొక సంస్కృతటిప్పణిని రచియించెను. అదియు నిందుఁ గలదు.

R. No. 323.

Paper. 10⅝ × 8⅛ inches. **Foll** 18. **Lines,** 20 on a page. **Mode of writing,** fair but not quite free from mistakes. **Condition,** good.

Transcribed in the year 1916–17 from a MS. of M.R.Ry. Susarla Subrahmanya Cayanulu garu of Mandapēta, Ramachandrapuram taluk, Godavari district.

శ్రీ గుణరత్నకోశము.

ŚRĪGUṆARĀTNĀKŌŚAMU.

A rendering into Telugu stanzas of the Sanskrit work Srīguṇaratnakōśa of Parāśarabhaṭṭa (which is in praise of Goddess Lakṣmī). The author is Susarla Subrahmaṇyakavi, son of Mahālakṣmi and Pāpayasōmayāji of Śālāvatagōtra (belonging to the Viśvāmitra family), and disciple of Brahmayajva, Rāma and Lakṣmaṇa. The work was dedicated at the instance of Punnamarāju Rāmacandra to God Harihara of Māṇḍvayāpura (Mandapēta) near Dākṣārāma (which is stated to be the residence of the author).

Incomplete, containing 48 stanzas besides the prefatory portion.

Beginning:

ఉ. శ్రీవిధివిష్ణుశంకరుల సేవకరక్తులు మహాత్ములై
గోవనితేందిరాద్రిజలఁ గూడి యలౌకికు లయ్యు లోకవి
ద్యావిభవంబుఁ జూపిన గుణాకరులై త్రిజగత్కుటుంబులై
భావమునం దలంచెద నభంగురభక్తి నభీష్టసిద్ధికై.

శా. శ్రౌతస్మార్తములన్ బ్రయోగసరణీచాతుర్యయుక్తిన్ బుధ
వ్రాతం బెన్నఁగఁ జెప్పి యాజుషమహాగ్రంథత్రయిన్ లక్షణో
పేతస్ఫీతపదక్రమంబు లొగి నేర్పన్ ధాత్రి సర్వేశ్వర
ఖ్యాతిన్ మించినయజ్వ మజ్జనకుఁ డయ్యార్యున్ బ్రశంసించెన్.

చ. తొలుతఁ ద్రిభాష్యరత్నమునఁ దొమ్మిదిశిక్షలు వానిభాష్యముల్
బలుసరహస్యపద్ధతులఁ బాఠము జెప్పియు నాదుమానసం
బలర జటావధానవిధ మంతయు నాకు దయార్ద్రదృష్టిచేఁ
దెలిపినబ్రహ్మయజ్వవిబుధేంద్రునిపాదము లేను గొల్చెదన్.

క. అవ్యయతత్త్వజ్ఞానసు
ద్రవ్యముగాఁ గలుగు రామలక్ష్మణబుధులన్
కావ్యాలంకృతినాటక
భవ్యవ్యాకరణగురుల భావింతు మదిన్.

శా. శ్రీమద్రాజమహేంద్రనామనగరీశ్రీదుర్గనైర్ఋత్యస్థితా
సామాన్యస్ఫురమాణదక్షపురపశ్చాద్భాగతుల్యానదీ
గ్రామణ్యంతికపూర్వదిక్ప్రథితతీరప్రాంతవిద్యోతిత
శ్రీమాండవ్యపురీవరం బలరె ధాత్రీనూతనస్వర్గమై.

ఉ. ఆపురినుండు . . . .

క. విస్మయకరచరిత్రశ్రౌ
తస్మార్తాచారనిరత తత్పురవరగాథా
మాస్మృతదోషవ్యాప్తా
త్యస్మద్వంశావతార మదియెట్లన్నన్.

క. ఆగాధిపట్టివంశ
శ్రీగరిమకు హేతువగుచుఁ జెలువొంది తపః
ప్రాగల్భ్యముక్తసంస్తుతి
రాగుఁడు శాలావతర్షి రంజిలె జగతిన్.

సీ. శాలావతసగోత్ర సంభవుండై వేద
వేదాంగములు బాల్యవేళ నేర్చి
. . . వ్యాఘ్రేశ్వరసోమయాజి
(వసుధ) వర్ధిల్లె సుసరలాన్వయమునందు.

మ. ధర వ్యాఘ్రేశ్వరసోమయాజి సుతరత్నంబై సుసర్లాన్వయా
బ్ధిరమాసోదరుఁడై సమగ్రతరవిద్యాబ్ధి (?) భా
స్వరసర్వేశ్వరసోమయాజి తనరెన్ సర్వజ్ఞుఁడై భాగ్యబం
ధురుఁడై వందితసత్కవీంద్రజనతా స్తోతవ్యధీశాలియై.

క. తలిదండ్రులు తనబాల్యపు
బలుకులు విని ప్రేమఁజిన్నపాపఁడ యనుచున్
బిలిచిరి పిలిచిన నీఘనుఁ
డలరెన్ బాపయ్యసోమయాజియనంగన్.

సీ-గీ. . . . పాపయ్యసోమయాజివరుపత్ని
యై పరమసాధ్వి యనఁగ విఖ్యాతిఁ బూనె
సురుచిదీవి మహాలక్ష్మిసోమిదేవి

క. సుతుఁడను వారికి శాలా
వతగోత్రుఁడ సుసరలాన్వవాయోద్భవుఁడన్
హితుఁడను కవిబుధులకు నే
ధృతసుబ్రహ్మణ్యానామధేయుఁడ జగతిన్.

* * * *

క. ఒకనాఁడు శ్రీజనార్దను
నకు శ్రీమదగస్త్యదేవునకు నగుసేవల్
ప్రకటముగ జరగువేళన్
సకలప్రజ కూడినట్టిసభ నిటునడిచెన్.

* * * *

వ. ఇట్లు ప్రశంసించి యనంతరంబ సభాగతుండనైన నన్నవలోకించి.

క. ఎన్నఁగ భాషాద్వయమున
నున్నతకవితాసమృద్ధి నొనరితి వని నన్
బున్నమరాజకులీనుఁడు
సన్నుతచర్యుఁడు రామచంద్రుం డనియెన్.

వ అది యెట్లనిన.

ఉ. శ్రీగుణరత్నకోశ మనఁ జెల్వగుసంస్కృతపద్యకావ్యమున్
భోగిశయాన రంగపతిపుత్రపరాశరభట్టరార్యులే
లాగునఁ జేసి రట్లుప్రబలంబున నాంధ్రము సేయుఁడీ మహా
భోగము భాగ్యమున్ యశము పుత్రసమృద్ధియు మీకు నయ్యెడున్.

వ. ఇట్లు ప్రార్థించి తాంబూలం బొసంగిన . . . . . .
నిజతల్పంబున నిమీలితాక్షుండనై యున్న సమయంబున.

సీ-గీ. . . . .
హరిహరాత్మకుఁ డైనట్టి పరమపురుషుఁ
డొకఁడునాయందుఁ దనప్రేమ ప్రకటముగను

దర్శనం బిచ్చె నాజగత్పతిని జూచి
సన్నుతించితినిట్లు హర్షంబుమిగుల.

సీ. . . . .
మాండవ్యపురధామ మానితస్థేమ ఖం
డితరిపుతోమ గాండీవిసోమ

మ. నుతిగావించిన . . . . . .
. . శ్రీగుణరత్నకోశమదియాంధ్రంబొప్పఁగాఁ జేయుమా.

మ. అని యంతర్హితుఁడైన . . . .
. . . నాంధ్రరీతి నొనరింపం బూనితిన్ ధీరతన్.

క. హరిహరభావైక్యవిభా
స్వరమూర్తికి మానిచిత్తవృత్తికి వాగీ
శ్వరనుతకీర్తికి నరిదర
కరవిస్ఫూర్తికి నిరస్తగహనార్తి కొగిన్.

వ. సద్భక్తి సమర్పితంబు సేయఁ దలంచి.

క. ధీరపరాశరభట్టర
సూరివతంసప్రబంధసూక్త్యర్థము చే
నేరచియింపఁగఁ బూనుమ
హారమ్యాంధ్రప్రబంధ మది యెట్లంటే.

శ్లో. శ్రీస్తై సమస్తచిదచిద్విధానవ్యసనం హరేః
అంగీకారిభి రాలోకై స్సార్థయంత్యై కృతోంజలిః.

క. రంగేశాఖిలచిదచి
త్సంగతసుజగద్విధివ్యసనమును నిజదృ
ష్ట్యంగీకారముచేత ను
సాంగముగాఁ జేయుసిరికి సాంజలియగుదున్.

End:

శ్లో. యది మనుజతిరశ్చాం లీలయా తుల్యవృత్తే
రనుజను రనురూపా దేవి నావాతరిష్యః

అసరస మభవిష్య స్సర్మనాథస్య మాత
ర్ధరదళదరవిందోదంతకాంతాయతాక్షీ !

పద్యము.

మ. నరతిర్యక్క్రమవృత్తి లీలఁ గని నీనాథుండు జన్మింపఁ ద
ద్వరజన్మంబుల కానురూప్యముగఁ బద్మా నీవు జన్మింపవే
నిరసాపేతము తత్కథాతూవాలసముత్క్షేపంబు కించిద్దళ
త్సరసీజాంతరకాంతదీర్ఘనయనద్వంద్వా మదంబా సిరీ !

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. (నలువది యెనిమిది పద్యములు. వాని మూలశ్లోకములు). వ్రాఁత యంతమంచిది కాదు. తప్పులు లేకపోలేదు శైథిల్యపాతములు లేవు.

ఇది సంస్కృతమునఁ బరాశరభట్టరువారిచే రచియింపబడిన శ్రీగుణరత్నకోశమునకు సుసర్లసుబ్రహ్మణ్యకవిగారి యాంధ్రీకరణము. సంస్కృతశ్లోకములు, వానికి సరియగు నాంధ్రపద్యములు. మహాలక్ష్మికిఁ బాపయ్య సోమయాజులకుఁ బుత్రుఁ డగునీకవి శాలావతగోత్రుఁడు, శాలావతుఁడు కుశికవంశములోనివాఁడట. పున్నమరాజు రామచంద్రుఁడనునాతని ప్రోత్సాహమున దీని నీతఁడు తెల్గించెను. ఈ కవి రాజమహేంద్రవరమువద్దనుండు దాక్షారామసమీపమున మాండవ్యపురి (మండపేట.)? యందుండెడివాఁడు. ఆ మాండవ్యపురమునందు నెలకొన్న హరిహరనాథునకీ గ్రంథ మంకితము చేయఁబడినది. ఈతని గురువులు బ్రహ్మయజ్వ, రామలక్ష్మణులు అనువారు.

R. No 324.

Paper. 10⅝ × 9½ inches. Foll. 51. Lines, 20 in a page. Mode of writing, not good and not correct. Good.

Restored in 1914–15 from a MS. of the Library

ఔషధయోగములు.

AUṢADHAYŌGAMULU.

Gives a number of medical prescriptions both in Sanskrit and in Telugu.

Incomplete.

Beginning :

వెర్రికి.

బ్రొమ్మకచ్చెరుదుంపల దెచ్చి పైపెచ్చు దీసి రోట వేసి కుమ్మి రసం దీసి ఆరసంలో పచ్చిపోకంత్త నవాకు జిలకర పచ్చిపోకంత ముద్ద కలిపేది అంతా అరకాలెడుచేసేది. ప్రొద్దుప్రొద్దున అరసోలెడుసిరసం రెండుప్రొద్దులు యిచ్చేది. యీ అవుషుదాన పైత్యవెఱ్ఱి మానును.

End :

ఆవెనుక రసంపోసి కలిపి దంచేది. లేహం రసం కలియను దంచి అరచేతిలో కడిగి చూడగాను రసం యేమాత్రం కనిపిస్తేను మల్లా దంచి కడిగితె రసం కనిపించకుంటే చాలించేది. ఇందులో నిమ్మపంటిరసం యింతని . . . గొట్టుపికరాలం తేసి వుండలు చేసి కలివంటకం తినేది. పల్పువంటకం.

(వి-వి.) —

అసమగ్రము. వ్రాఁత బాగైనదికాదు. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు కలవు.

ఇందు వివిధము లగు నౌషధయోగములు గలవు. తెనుఁగుపద్యములు కొన్ని సంస్కృతశ్లోకములు కొన్ని విడిమాటలు చాలవఱకును గలవు. కూర్పరి యెవ్వరో.

R. No. 325.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll. 146. Lines, 20 in a page. Mode of writing, fair but not quite free from mistakes. Good.

Transcribed in 1916-17 from a MS. of M.R.Ry. Īraṅki Veṅkaṭa Raogāru of Annavaram, Tuni taluk, Gōdāvari district.

చంపూరామాయణము.

CAMPŪRĀMĀYAṆAMU

A Telugu rendering of Bhōja's Campū-Rāmāyaṇa (Sanskrit) by Bulusu Sītārāmakavi, son of Viśvēśvarayājva of Gautamasagōtra. The work was dedicated to Sirigāmpurapu Vīrarāghava and Bhāgana Pantulu of Bhāradvājagōtra.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీమద్విష్ణుఁ డనంతమూర్తి ధృతలక్ష్మీలక్షణుం డాత్మవి
ద్యామూలస్థితవిష్టపత్రితయముఖ్యప్రాణనాథుండు బల్
ప్రేమన్ శ్రీసిరిగాంపురాన్వయుల నుర్వీదేవతాచంద్రులన్
శ్రీమంతుం డగు వీరరాఘవఘనున్ శ్రీభాగనన్ బ్రోవుతన్.

* * * *

క. అని యివ్విధమున బలుకే
వన లోఁసఁగుచు నున్నహితుని ధర గౌతమగో
త్రుని ననుసీతారామునిఁ
గనుఁగొని యొకనాఁడు మదిని గౌతుక మలరన్.

* * * *

క. . . . .
శ్రీగరిమ వీరరాఘవ
భాగనపండితులు గురుతఁ బల్కెడి కరుణన్.
. . . .

క. కెంజిగురువంటికవనము
రంజిలు నీవదనతామరసమున వాణీ
మంజీరయుగళమంజుల
శింజితములమ్రోఁత బులుసుసీతారామా.

చ. కులుకుమ్మదార్తిగుంభనలఁ గోమలతం గనుపట్టు తేనియ
ల్వొలువడుభోజచంపు రఘువీరునివృత్తముఁ జెప్ప రెవ్వరున్
దెలుఁగున ముస్నవీశ్వరులు నీ వది సేవధిగాఁ దలంచి మి
క్కిలి సరసంబుగాఁగఁ దెనిఁగింపు మటంచు బహూకరింపఁగన్.

గీ. తగుదుఁ దగ నటంచుఁ దలఁచక బాహులే
యప్రసాదగరిమ నట్లు చేయ
నియ్యకొంటిఁ దత్కృతీశ్వరవంశప్ర
శంస సేతుఁ దొలుతఁ జతురగతిని.

సీ. సర్వకూటస్థుఁ డౌచతురాస్యుఁ డేకాస్యుఁ
డైభగద్వాజసమాఖ్యుఁ డనరి
యేమహాన్వయరాజ మిరవొందఁగఁ బవిత్ర
గోత్రర్షి యయ్యె నెక్కుడుఁబ్రకాశ

రేలుఁబగ శ్లోకరీతిగా నుండని
  పుండరీకాక్షుకన్నఁ బోసఁగుచున్నఁ
దనుచు నేయింటఁ బ్రియంబున సిరి గాఁపు
  రము సేయు సిరిగాంపురపుగృహాఖ్యఁ

దనరె నట్టిమహాసురోత్తమకులాధి
నాయకుం డగుకోనేటిరాయఁడలరు
వేంకటనృసింహుఁ డను పేరు వెలికలిగి
యతనిసతి లక్ష్మియను పేర నతిశయిల్లు.

క. ఆయిర్వురకును దిరుమల
రాయఁడు జనియించె జెలువురాయఁ డతనికిన్
బ్రేయసి భాగీరథయనఁ
గాయజరిపురాణివగిది ఘనకీర్తిఁదగెన్.

గీ. అట్టిదంపతులకుఁ బుత్రు లవతరించి
రౌర శ్రీవేంకటాచలనారసింహు
లనఁగ వేదాద్రిసుబ్బరాయాఖ్యులనఁగ
ధాత మోములభాతి వేదములరీతి.

ఉ. వారలతోడఁ బుట్టి రనవద్యచరిత్రలు లక్ష్మణాంబయుం
దీరగుబుచ్చమాంబికయుఁ దిర్మలనా ముగు రం

వసంతతిలకము.

ఆవేంకటాచలసమాఖ్యుఁడు ముప్పవార
శ్రీవంశచంద్రనరసింహతనూజలక్ష్మీ
దేవీకరాబ్జము విధిం గొని సర్వధర్మ
శ్రీవర్ధమానుఁ డయి చెందె ననంతకీర్తిన్.

గీ. అట్టిలక్ష్మ(మ్మ)కును జోగమాంబయనఁగఁ
దనరు నామాంతరం బట్టిధర్మపత్ని
యందు సంతతిఁ గనె వేంకటాద్రినాథుఁ
డద్రినాథుఁడు మేనకయందుఁ బోలె.

వ. అట్టిసంతానంబును.

* * *

సీ. నరసమ్మ యనఁనగ్రనందన యైపుట్టె
    నాయమతోడ డాయంగ వీర
రాఘవపండిత గ్రామణి జనియించె
    నమ్మేటితోడ డాయంగఁ బుట్టె
భాగన్న పంతులప్పండితేంద్రునితోడ
    నవతరించెను నాగమాంబతోడ
నందుమతర్తృతిపతులు

. . . . వృద్ధిఁ బొంది
రాశ్రితావనపరతంత్రు లైచెలంగ.

గీ. వీరరాఘవుండు వేంకటలక్ష్మివి
భుండు సర్వధర్మములు రచింప
భాగనార్యుఁ డౌర బాగు సావిత్రివి
భుండు తదనుమతమె పూని నడచె.

క. బలరామకృష్ణులకు నె
చ్చెలి యగునర్జునుఁడువోలె సింగితపుమహా
కులజుఁడు వేంకటరాయం
దెలిమిని గొల్వంగ నుండు రిర్వురు వారల్.

క. వాగీశజనకశాంతుల
కాగతసత్కీర్తిపూరితాశాంతులకున్
శ్రీగురుకువీరరాఘవ
భాగనపంతులకు సత్ప్రభావంతులకున్.

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నాతెనిఁగింపంబూనిన చంపూరామాయణంప్రకారం బెట్టిదనిన—

ఉ. శ్రీనిగమద్రుమార్గమునఁ జెల్వగుపల్లవ మంతరాయశై
    లానిమిషేంద్రహేతి లసదంబుజడంబరచౌర్యనిఘ్న మీ

శానసుతాంఘ్రియుగ్మము ప్రసన్నత మీఱఁగ మాకు సంతత
శ్రీ నిడుఁ గాత వేడ్కనిఁ జేరి భజింపక యుండునట్లుగన్.

End:

మ. విజయు ల్లక్ష్ములు గొల్వఁ బ్రేమమున నుర్వీపుత్రితో నమ్మహా
భుజుఁ డారీతిఁ బురంబుఁ జొచ్చియు విజాప్తు ల్సైకసీపుత్రుఁడ
రాజుఁడు స్సన్న గువార లాజ్ఞఁగొని సత్కారంబు గా నిండ్ల కేఁ
గ జగం బేలుచు దీర్ఘకాల మతిసౌఖ్యం బొందె సత్కీర్తిచేన్.

*　　　*　　　*　　　*

నర్కుటకము.

పరమదయాకరా విగతపంక గుణాభరణా
నిరుపమదానదర్పితవనీపక సాధుమతీ
గరుడగజాధిరూఢపదకంజమధువ్రత స
త్పురుషవరేణ్య దివ్యమణిభూషణకాంతియుతా.

Colophon:

ఇది శ్రీబులుసు వీరేశ్వరయజ్వకుమార కుమారచరణారవిందవందనా నందసందీపితాంధ్రగీర్వాణకవిత్వాభిరామసీతారామప్రణీతంబైన చంపూరామాయణం బను మహాప్రబంధంబునందు యుద్ధకాండంబు సర్వంబు షష్ఠాశ్వాసము.

"ధరణీసురపుంగవుఁ డగు
శిరిగాంపుర వంశవార్ధిశీతాంశునకున్
చిరకాలంబు వచింపగఁ
జరవేగమ వ్రాసెఁ జంపుసంపూర్ణముగన్.

అనియు—

విశ్వావసు జ్యేష్ఠ బ 30 లు సరిగ్గ బుల్సు సీతారామశాస్త్రిల్లగారి వ్రాసినప్రతినున్న క్రమంగాను రావర్తి వెంకన్న వ్రాసెను."

అనియునీగ్రంథమునొకరకుదను గలదు.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము వ్రాఁత యంతమేలైనది కాదు. తప్పులు లేకపో లేదు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఈ చంపూరామాయణాంధ్రీకరణము బులుసుసీతారామకవిచేఁ జేయఁబడినది. ఇతనితండ్రి విశ్వేశ్వరయజ్వ. వీరు గౌతమసగోత్రులు. దీని నీతండు సిరిగాంపురపువీరరాఘవభాగనార్యులకుఁ గృతియొసంగెను. వీరు భారద్వాజసగోత్రులు.

R. No. 326.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll. 10. Lines, 20 in a page. Mode of writing, fair but erroneous. Good.

Transcribed in 1916-17 from a MS. of M.R.Ry. Nāgam Veṅkanna-doragāru, Chēmavaram, Tuni, Gōdāvari district.

ఆంధ్రపాండవగీత.

ANDHRAPĀṆḌAVAGĪTA.

A Telugu rendering of the Sanskrit work, Pāṇḍavagītā, which is in praise of Śrī-Kṛṣṇa. The author is stated to be the son of Mantravādi Vēṅkaṭapati. The work was dedicated to God Kastūri Raṅga, worshipped at Srirangam.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీరంగనాయికాకుచ
సారంగమదానుషంగచంచద్వక్షో
దాధృతరథాంగా (?)
కారుణ్యయుతాంతరంగ కస్తురిరంగా.

క. అవధారు దేవ భువిఁ బాం
డవగీతలు సంసకృతంబునందానివై(?)
భవములె తెల్పఁగ నవి నే
వివరించెద నాంధ్రభాష విశదము గాఁగన్.

End:

ఉ. మంగళ ముల్లసద్గరుడమండితకేతన విష్ణురూప స
న్మంగళ మంబుజాక్ష రిపుమర్దన యోమధుసూదనా జయ
న్మంగళ మిందిరానయనమత్తచకోరసుధాకరాశుభ
న్మంగళ మయ్య నీకు వినుమా ఘనమా ననుఁ గాచు కీర్తితన్.

చ పటుతరవాగ్విలాసము పాండవగీతలు సంస్కృతార్థము
స్ఫుటులఁ దెనుంగుభాస వెలయన్ రచియించితి మంత్రవాదివేం
కటపతికూర్మినందనుఁడఁ గస్తురిరంగ కవేరజానదీ
తటమున రంగనాథుఁ డగుదానవవైరికి నంకితంబుగన్.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత యంత తిన్ననిది కాదు. తప్పులు కలవు. శైథిల్యపాతములు లేవు.

ఇదిసంస్కృతపాండవగీతలకు సరియైనతెనుఁగు. మంత్రవాది వేంకటపతిపుత్రుఁడఁట రచయిత. శ్రీరంగమునందలి కస్తురిరంగనికిఁ గృతి యీఁబడినది.

R. No. 327.

Paper. $10\frac{1}{4} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll. 16. Lines, 20 in page. Mode of writing, fair but incorrect. Good.

(*a*) స్త్రీవర్ణనము.

STRĪVARṆANAMU.

Foll. 1*a*—7*a*.

Transcribed in 1916-17 from a MS. of M.R.Ry. Vāḍrēvu Vīranna-gāru of Pātakōṭa, Rāmachandrapuram taluk, Gōdāvari district.

Stanzas describing the beauty of a woman from head to foot, and compiled from works like the Āmuktamālyada, the Vasucaritra, etc.

Complete.

Beginning:

(కేశవర్ణనము)

శా. హేమాభాంగవిభాధరారుణిమవక్త్రేందుప్రభాశ్రీలఁ ద
ద్భామారత్నము పొందదయ్యె మును దత్తద్వర్ణయుక్తాఖ్యలన్
శ్యామాత్వఁ బలిగర్వధూర్వహకచచ్ఛాయాచ్ఛటం గాంచె నాఁ
గా ము న్నర్వ శిరఃప్రధాన మనువాక్యం బిమ్మెయిన్ దప్పునే.

End:

(పాదముల వర్ణన)

* * * *

ఉ. భామపదద్వయం బడుగుఁ బాయక కొల్చు సరోజరేఖలన్
శ్రీ మెఱయన్ భజించి మధుజృంభణచే మొనమూపు పల్లవ
స్తోమము సౌకుమార్యమును శోభయుఁ గైకొనఁ బోలుఁ గానిచోఁ
గోమలతారుణత్వములు కోల్పడునే యివి నాఁడునాఁటికిన్.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత యంత తిన్ననైనది కాదు. తప్పులు కలవు. శైథిల్యపాతములు కాన్పింపవు.

ఇందుఁ గేశాదిపాదపర్యంతము క్రమముగ స్త్రీవర్ణనము చేయఁబడినది. ఆవర్ణనములు ప్రసిద్ధము లగువసుచరిత్ర ఆముక్తమాల్యద మొదలగు ప్రబంధములనుండి కైకొనఁబడినవి. కూర్చినవా రెవ్వరో తెలియరాదు.

(*b*) సభాపతిలక్షణము.

SABHĀPATILAKṢAṆAMU.

Foll. 9*a*—16*a*. Fol. 8 is blank.

Transcribed in 1916–17 from a MS. of M.R Ry. Dēvarakoṇḍa Vēṅkaṭarāmayyagāru of Kapileswarapuram, Gōdāvari district.

Gives the qualities necessary in a president of councils (royal darbars).

Complete.

Beginning:

క. శ్రీరమ్యుఁడు సంతతశౌ్యం
గారుఁడు రాజాన్వయప్రకాశుఁడు సతతా
నూఢుఁడు సకలకళా(?)
పారాయణుఁ డనఁగ నాసభాపతియొప్పున్.

క. తరుణుండై నవరత్నా
భరణుండై గంధపుష్పపరిమళయుతుఁడై

పరనారీవర్జితుండై
బరంగినవాం డమరు నాసభాపతి యనంగన్.

వ. ఇట్లు కొలువున్న సభాపతిలక్షణం బఖిలజగదుత్పత్తిహేతుం డైన బ్రహ్మదేవునివామదక్షిణభుజంబులం దుద్భవం బైన . . . . పరీక్షిన్నరేంద్రుం డొక్కనాండు కొలువున్నయెడ నారదు ం డరుగుదెంచిన . . . . .

End:

బ్రహ్మప్రతిష్ఠ వనప్రతిష్ఠ దేవప్రతిపలు సేయుచుం బరిభ్రష్టరాజ్యంబులు నిలుపుటయు |నిదియాదిగాంగల్గుధర్మప్రవర్తనల తెఱంగెఱింగి పాపంబులం బొరయక రాజ్యంబు సేయునతండు సభాపతి యనంబరగును.

(ఱి-ఱి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత యంత మేలైనది కాదు. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందువచనరూపమునసభాపతి(రాజు) యగువానికివలయుగుణములు, లక్షణములు వర్ణింపంబడినవి. రచయితయెవ్వండో గుర్తింపరాదు.

R. No. 328.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll. 130. Lines, 20 in a page. Mode of writing, fair but not correct Good

Restored in 1916-17 from the Library MS. described under R. No. 202A

చిత్రభారతము.

CITRABHĀRATAMU.

Same work as the one described under R. No. 202 ante.

Incomplete.

(ఱి-ఱి.)—

అసమగ్రము. వ్రాంత యంత మేలైనదికాదు. తప్పులుకలవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములుకలవు.

ఇది ఱై. క్యా. ఆర్. నె 202 రున వర్ణింపంబడినదె.

R. No. 329.

Paper. 10¾ × 9⅜ inches. Foll. 50. Lines, 20 in a page. Mode of writing, good but not correct. Good.

Transcribed in 1916–17 from the MS. of M.R.Ry. Jayanti Jōgannagāru, Hamsavaram, Tuni taluk, Gōdāvari district.

నృసింహగణితము (సమూలము).

NṚSIṀHAGAṆITAMU (WITH TEXT)

A treatise in astronomy explaining the rules for the preparation of Hindu almanacs. Sanskrit stanzas are herein given with word-for-word Telugu meaning.

Beginning:

షష్టి(౬౦)శ్శశికర(౨౧)(?)వ్యపగతసంవత్సరేణ సమ్మిశ్రమ్
నవగగనాబ్ధి (౪౯)సమేతం-శకనృపకాలం విజానీయాత్.

టీక. అ ౬౦ పెట్టుకొని ౨౧టగుణించి ప్రభావాదిగతసంవత్సరాలు కలియఁగూడి అందులోను (౪౦౯) ఇవి కలియగూడితేను శకవర్షాలు అవును.

End:

ఇంకను షడశీతిముఖాలు తెచ్చే అందుకు.

శ్లో. మిథునేష్టాదశ(౧౮)శ్చైవకన్యాయాంతుచతుర్దశ(౧౪)
ధనుష్షడ్వింశతి(౬)శ్చైవ మీనే ద్వావింశతి(౩౨)స్స్మృ
[తమ్.

టీక. అని సూర్యుఁడు మిథునకన్యధనుర్మీనాలయందు వుండగాను షడశీతులు వుండును. ఇందుకు ధ్రువాలు మిథునం ౨-౧౮-౦-౦. స్ఫుటసూర్యుడు యీరాశిభాగలకు సామ్యమయినప్పుడు షడశీతి వుట్టును. కన్యకు ౫-౧౪-౦-౦ ధనస్సుకు ౨౬-౦-౦ మీనమందు ౧౧-౨౨-౦-౦ యివిధ్రువాలు యీరాసులయందు సూర్యుడు వుండగాను యీ ధ్రువాలకు స్ఫుటసూర్యుండు సామ్యమయినప్పుడు గ్రహంలోధ్రువంతీసి అయినా ధ్రువంలో గ్రహంతీసి అయినా సంసకరించి గతయేష్యాలుయెరింగి లిప్తలుచేసి సూర్యగతిసవర్ణంచాత పాలు లబ్ధంఘడియలు ఆ శేషం ౬౦ టగుణించి యీగతిసవర్ణంచేతనే పాలులబ్ధంవిఘడియలు. యివిగతపష్యాలుయెఱింగి అహర్గలో ధనఋణాలు చేస్తేను ఆవారంనాడుఅన్ని

ఘడియావిఘడియలప్పుడు షడశీతిముఖాలు అవును. ఈ క్రమాన యా టానునాలుగుసంక్రాంతులయందును షడశీతిముఖాలు తెచ్చి వ్రాసుకునేది.

ఇది శ్రీప్రతిభాగగ్రహరత్నమాలకు తెలుగుటీక బాలబోధగాను ఆ చంద్రతారార్కమై వుండేటట్టుగాను వ్రాశినారము.

కల్యాదిద్యుగణంవల్ల మధ్యగ్రహాలు తెచ్చే అందుకు ద్యుగణంమూ డుప్రతులు పెట్టి గతులచేత గుణించి క్రిందిప్రతి౬౦ట పాలులబ్ధం నడిమి ప్రతిలోఁగూడి ఆప్రతి౬౦టపాలులబ్ధం ఆమీఁది ప్రతిలోగూడి అది౬౦టపా లు శేషంభాగలు. ఆలబ్ధం ౧౨ట పాలుగొంటేను శేషంరాసులు మునుపటి మూడుప్రతులు శేషాలున్నూ లిప్తావిలిప్తాపరలు అవును. ఈ క్రమానమధ్యగ్రహాలకు రాశిభాగలిప్తావిలిప్తాపగలు తెచ్చుకునేది.

(వి-వి.)—

ఇది సమగ్రమో యసమగ్రమో గుర్తింపరాదు. వ్రాఁత బాగుగా లేదు. తప్పులు కలవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు జ్యోతిషసిద్ధాంత గణితము ప్రతిపాదింపఁబడినది. సంస్కృత శ్లోకములును వానికిఁ దెనుఁగు దండాన్వయమును గలదు. ఇందలి గణిత ముపంచాంగముగుణించుంట కనుకూల మయినదిగాను నున్నది.

ఇందలిమూలమునకుఁ "ప్రతిభాగగ్రహరత్నమాల" యనునా మాంతరమును జూపట్టెడిని. ఈ యాంధ్రార్థమును వ్రాసినవారెవ్వరో తెలియరాదు.

R. No. 330.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll 11. Lines, 20 in a page. Mode of writing, fair but not quite correct Good.

Transcribed in 1916-17 from a MS. of M.R.Ry. Nanḍūri Jōgayya Rājugāru of Pennmāka, Gōdāvari district.

లలితాస్తోత్రము.

LALITĀSTŌTRAMU.

A centum of stanzas (in Sīsa metre) composed in praise of Goddess Lalitādēvi: probably by Śiṣṭu Sarva Śāstri.

Contains sixty-nine stanzas.

సీ. శ్రీమదాగమసమాశ్రితపరబ్రహ్మాంబ
విపులచిదానందవిలసనంబ
ఫలపరిపూర్ణసకలతంత్రసారంబ
చారుతరాననచంద్రబింబ
జితమహీమండలాకృతిభాసురనితంబ
నియతభక్తావననిర్విలంబ
లలితనిజోత్సంగలాలితహేరంబ
కబరీనివేశితఘనకదంబ

శయకృతవిస్మాపనతరకుశేశయవిడంబ
మానితాత్మీయకేళీకాధీనసాంబ
యధరజితబింబశ్రీనగరావలంబ
పదనమద్దేవమునికదంబ లలితాంబ.

End :

సీ. రాయంచగమి మోయ రాణించుతలఁపుమా
నికపువిమానంబు నీటుమీఱ
నెక్కి మిక్కుటమగుచక్కదనమ్మున
సురసతీసౌందర్యగరిమ యెల్ల
పారిమాండవ్యము భజియింప వాహ్యాళి
కరుగుచో నడుత్రోవ నమరవరుల
మొఱ యాలకించి సమ్మోదము నిండించి
వారల విడిదలఁ జేరఁజేసి

వాసికెక్కినదాన వీవే సితాంశు
శేఖరోత్సంగసంగభాసితనితంబ
యధరజితబింబ శ్రీనగరావలంబ
పదనమద్దేవమునికదంబ లలితాంబ.

“ శ్రీ భక్కృత్ సం॥ శ్రావణ బహుళ ౫ పంచమీ (శిష్టుసర్వశాస్త్రులు ప్రణీతం)” అని గ్రంథాంతమున నున్నది.

(వి-వి.)—

౬౯ పద్యములుమాత్ర మున్నవి. వ్రాత యొకతీరుననున్నది. నిర్దుష్టముగాదు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఈ సీసపద్యశతకము అధరజితబింబ . . . . . లలితాంబ యనుమకుటముఁ గలిగి లలితాస్తుత్యాత్మకమైయున్నది. ఏతద్రచయిత శిష్టుసర్వశాస్త్రులని విలేఖఁడు వ్రాసినాఁడు.

R. No. 331.

Paper. 10¾ × 9¼ inches. Foll. 32. Lines, 32 in a page. Mode of writing, fair but not quite correct. Good.

Transcribed in 1916-17 from a MS. of M.R.Ry. Pullela Sūrayyagāru of Indupalli, Gōdāvari district.

Fol. 1 contains some Sanskrit and Telugu stanzas relating to the preparation of certain medicines.

కేశవరాయచరిత్రము.

KĒŚAVARĀYACARITRAMU.

Foll. 2*a*—32*b*.

A treatise describing the various acts of worshipful honors shown to God Kēśavarāya worshipped in the shrine at Indupalli. The author is Pullela Vīrabhadra Sōmayāji. Songs in Sanskrit and Telugu languages are given with their tunes.

Complete.

Beginning:

ఓం దేవదేవోత్తమా దేవతాసార్వభౌమా అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండ నాయకా వేదవేదాంతవేద్యా పురాణపురుషోత్తమా శ్రీమదిందుపల్లి కేశవ రాయ నిత్యమహోత్సవధూపసేవాప్రియ ధూపసేవా మవధారయ.

నాట రాగః.

శ్లో. కర్పూరాగరుపాటీరదివ్యగంధసమన్వితమ్ ।
ధూపం గృహాణ లోకేశ శ్రియా సహ భువా సహ ॥
శ్రీమత్కేశవరాయ త్వం చందనాగరు సంయుతమ్ ।
ధూపం గృహాణ లక్ష్మీశ శ్రీభూసహిత కేశవ ॥
ఏతేన దేవస్య ధూపం దత్వా
అనంతరం సాకం దేవాలయస్య త్రిప్రదక్షిణంకుర్యాత్.

ఆటతాళః.

పల్లవి. శ్రీకేశవంభజే శ్రీకేశవంభజే శ్రీకేశవంభజే శ్రీకేశవం
క్షీరాబ్ధిజాధవం శ్రీకే॥ జితసర్వదానవమ్ శ్రీకే॥
తామరసలోచనం శ్రీకే॥ తారుణ్యభాజనమ్ శ్రీకే॥
నీలాభకుంతలం శ్రీకే॥ నీరధరకోమలం శ్రీకే॥
స్వర్ణాచలాంబరం శ్రీకే॥ స్మరకోటిసుందరమ్ శ్రీకే॥
శృంగారనిలయం శ్రీకే॥ సంగీతతోషణమ్ శ్రీకే॥
యిందుపల్లీశ్వరం శ్రీకే॥ శ్రీవీరభద్రేశ్వరమ్ శ్రీకే॥

* * * * *

సురట రాగః.

పల్లవి. వందనం విభో ॥
వందనం తే వనజనాభ వందనంజగదీశ్వర
వందనమిందుపల్లినివాస కేశవరాయభో

. . . .

సుబుధపుల్లెలవీరభద్రసోమయాజివరప్రద
రభసవికసితరాజవదనరాజరాజసుఖప్రద ॥ వందనంవిభో॥

End:

ముఖారి రాగః, ఆటతాళః.

పల్లవి. విజయ విజయ విజయ ॥
విజయ కేశవరాయ విబుధపూజితకాయ
సుజనసందోహగేయ సుందరహేమసిచయ
సరసిజభవనుత సంతోషితాబ్ధిజాత
కరుణసరసపూరిత కమనీయమనోమిళిత ॥ విజయ॥
నందారుమునివరబృందారకమందార
చందనకాశ్మీరచర్చితవాహాంతర ॥ విజయ॥
కోటిమన్మథాకారకోమలచికుర
కోటిమన్మథాకారకుందాభదంతహార ॥ విజయ॥
పరమపుల్లెలవీరభద్రసోమపవర
వరదమంజమంజీరవర్తులతారహార ॥ విజయ॥
ఇందీవరసంకాశ ఇందు(పు?)పల్లీశ
ఇందిరాప్రాణేశ ఇంద్రనీలాభకేశ ॥ విజయ ॥

* * * * *

"విక్రమనామసంవత్సర శ్రావణశుద్ధ౧ పాడ్యమి స్థిరవారముసరిగా పుల్లెలరామయ్య యీ కేశవరాయచరిత్ర సంపూర్ణముగా వ్రాసుకొనెను" అని యీగ్రంథపుమాతృకయం దున్నట్లుల నీ గ్రంథాంతమున వ్రాయఁబడియున్నది.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత వకరగాఁగా నున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు ధూపాదిగా దేవాలయములయందుజరుగు నుపచారములు వర్ణింపఁబడినవి. సంస్కృతాంధ్రగీతములును శ్లోకములును రాగతాళనిర్ణయముతోఁడఁ గలవు. ఇందుపల్లియందు నెలకొన్న కేశవరాయస్వామి కొనియాడఁబడియున్నాఁడు. కవి పుల్లెలవీరభద్రసోమయాజియఁట. గ్రంథాదిని 1-2 పుటలయందు అశ్వగంధ లేహ్యము రసాయనము చేయు విధానము చెప్పఁబడియున్నది.

R. No. 332.

Paper. 8¼ × 6¾ inches. Foll. 4. Lines, 16 in a page. Mode of writing, good and apparently correct. Fair.

Presented in 1916–17 by M.R.Ry. Paṇḍitārādhyula Vīrēśaliṅgam Garu of Mummaḍivaram, Amalāpuram taluk, Godavari district.

భవానీశతకము.

BHAVĀNĪŚATAKAMU.

A centum of stanzas in the Kanda metre in praise of Goddess Bhavāni composed probably by Paṇḍitārādhyula Vīrēśaliṅgam Garu (owner of the MS.) whose name is noted on the fly-leaf of the MS. thus:—"Bhavānīśatakamu by Paṇḍitārādhyula Vīrēśaliṅgam, Mummaḍivaram station".

Contains fifty stanzas.

Beginning:

క. శ్రీకరదివ్యపదాబ్జా
పాకారిప్రముఖదేవపంక్తిస్తుత్యా
(లోకేశ ?)నూతరాణీ
శేకొనుము మదీయకవిత శివుని భవానీ ౧

క. పలుమఱు నీపాదంబులఁ
గొలుతును నాకోర్కె లిమ్ము గురుతరకరుణా
జలనిధి వై వసియింపుము
వెలయఁగ నాయెడఁదతమ్మివిరిని భవాని

End:

క. ఎన్నివిధంబుల వేఁడినఁ
గన్నడ చేసెదవుగాని కరుణింపవు నీ
కన్నమఱి వేల్పు లేరెడ
నున్నారా తెల్పు మందు నొకని భవాని ౧౦

(వి-వి.)—

౩౦ దేఁబదిపద్యము లున్నవి. వ్రాఁతబాగుగా నున్నది. తప్పులును లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

భవానీస్తుత్యాత్మక మగునీకందపద్యశతకమును రచియించినవా రెవ్వరైనది గ్రంథమునఁగాన్పింపకున్నను ముఖపత్రమున నాంగ్లభాషయందు పండితారాధ్యుల వీరేశలింగ మని వ్రాయఁబడియున్నది.

R. No. 333.

Paper. 8¼ × 6¾ inches. **Foll.** 18. **Lines,** 12 in a page. **Mode of writing,** good and apparently correct. In fair condition.

Presented in 1916-17 by M.R.Ry Paṇḍitārādhyula Vīrēśaliṅgam Garu of Mummaḍivaram, Amalāpuram taluk, Godavari district.

రాజరాజేశ్వరీశతకము.

RĀJARĀJĒŚVARĪŚATAKAMU.

A centum of stanzas in Śardūla and Mattēbha metres composed in praise of Goddess Ambika (Rājarājēśvari). The authorship of the work is attributed to Paṇḍitārādhyula Vīrēsaliṅgam Garu (the owner of the MS.) in the statement found on the fly-leaf of the MS.

Complete.

Beginning:

1. శ్రీమత్పద్మభవాదినిర్జరశిరశ్శ్రేణీకిరీటాగ్రభా
గామూల్యాఖిల రత్నకాంతినికరవ్యాకీర్ణపాదద్వయా.

సామోద్భూతవిరోధిరాజగమనా శశ్వచ్ఛిదానందినీ
క్షేమారోగ్యసుఖప్రదాననిపుణా శ్రీరాజరాజేశ్వరీ !

End:

108. జననీ ! యీశతకంబుఁ జేసితి నమస్కారంబుఁ గావించి నీ
కు నివేదించితిఁ జిత్తగింపుము శిశూక్తుల్ తల్లి విన్నట్లు త
ప్పినఁ దప్పెన్నక సాధు లట్లగొని తృప్తిం జెంది కారుణ్యదృ
ష్టిని నన్ జూచినఁ జాలు పూజితసురీ శ్రీరాజరాజేశ్వరీ.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. ౧౦౮ పద్యము లున్నవి. వ్రాఁతయందమైనది. తప్పులు సంతగా నుండునట్లు తోఁపదు. గ్రంథపాతము లేదు. శైథిల్యమును కాన్పింపదు.

“ శ్రీరాజరాజేశ్వరీ ” యను మకుటముగల యీశతక మంబికం బొగడుచున్నయది. రచయిత యెవ్వఁడో యిందుఁ గానరాకున్నను దొలిపుటపై నాంగ్లభాషను “ పండితారాధ్యుల వీరేశలింగముగారిచే రచియింపఁబడియె ” నను నర్థము వచ్చునటుల వ్రాయఁబడియున్నది.

R. No. 334.

Paper. 8⅜ × 6⅜ inches. Foll. 8. Lines, 15 in a page. Mode of writing, good but not correct. In good condition.

Presented in 1916-17 by M.R.Ry. Paṇḍitārādhyula Vīrēśaliṅgam Garu of Mummaḍivaram, Amalāpuram taluk, Godavari district.

శనైశ్చరస్తవనక్షత్రమాల.

SANAIŚCARASTĀVANAKṢATRAMĀLA.

Containing twenty-seven stanzas praising God Śanaiścara (the presiding deity of the planet Saturn). This also appears to be the work of Vīrēśaliṅgam Garu (owner) as is stated on the title-page of the MS.

Complete.

Beginning:

1. శా. శ్రీమత్పూరికజబంధుపుత్ర నిజపత్నీవానురాగాశ్రిత
స్తోమావనధుర్భృదబ్జపత్ర మునిరాట్స్తోత్రవ్యచారిత్ర ను

త్రామా శ్చప్రతిమానగాత్ర దురితోద్యద్వల్లికాదాత్ర నీ
వే ముఖ్యుండవు వేల్పులందుఁ గరుణన్ వీక్షింపు ఛాయాసుతా!

End:

27. మ. భవదీయాఖ్యసమంకితంబు లగునీపద్యంబులన్ భక్తితో
నెవరైనన్ బఠియించి రేని బహు . . నిష్టార్థసంసిద్ధిఁ జే
యవలెన్ వారికి సంతతంబు విపులవ్యాజానుకంపంబుతో
దివిజప్రార్చితభక్తలోకసురధాత్రీజాత ఛాయాసుతా!

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత బాగుగానే యున్నది. తప్పు లున్నవి. శై
థిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

శనైశ్చరస్తోత్ర మగు నీ యిరువదేడు పద్యములనుసైతము పండితా
రాధ్యుల వీరేశలింగముగారు రచియించినట్లు యాంగ్లభాషను దొలికాగి
తముపై వ్రాయఁబడియున్నది.

R. No. 335.

Paper. 8⅜ × 6¾ inches. Foll. 17 Lines, 22 in a page. Mode of writing, fair but not quite correct. In fair condition.

Presented in 1916-17 by M.R.Ry. Paṇḍitārādhyula Vīrēśaliṅgam Garu of Mummaḍivaram, Amalāpuram taluk, Godavari district.

విఘ్నేశ్వరచరిత్రము.

VIGHNĒŚVARACARITRAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 65 ante.

Wants the beginning and the end.

(వి-వి.)—

తుదమొదళ్లు లేవు. వ్రాఁత చక్కఁగా లేదు. తప్పులు లేవు.
గ్రంథపాతములు కాన్పింపవు. శిథిలము. ఇది త్రై-క్యా. ఆర్. నెం 65
రున వర్ణితమైన గ్రంథమే.

R. No. 336.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll. 119. Lines, 20 in a page. Mode of writing, good but not correct. In good condition.

Transcribed in 1916–17 from a MS. of M.R.Ry. M. Ramakrishnakavi Garu, M.A., Special Assistant to the Curator, Government Oriental MSS. Library, Madras.

నలచరిత్రము.

NALACARITRAMU

A Prabandha describing the story of Nala and his wife Damayanti up to their re-union after banishment to the forest. The author is Siripragaḍa Dharmapuri, son of Vēṅkaṭāmba and Tippaya of Haritagōtra and disciple of Ācci Varadārya The work was dedicated to God Vēṅkaṭācalapati at the instance of his maternal uncle Tumurugōṭi Dharmapuri. They are said to have been the residents of the country of Indurtisīma.

Complete in six Āśvāsas

Beginning.

* * * *

క. సుకరముగ నేలు మముర
క్షకవృత్తిన్ శంఖచక్రశార్ఙ్గగదానం
దకములు హారికరసంస్థా
నకములు సంశ్రితవితానవకల్పకముల్.

సీ. శ్రీవైష్ణవశ్రేష్ఠుఁ . . .
. . . .
నతఁడు సత్యవచోవైభవాభిరాముఁ
డైన శ్రీరంగగురుసూనుఁ డాచ్చివరద
యార్యుఁ డస్మద్గురుం డమ్మహానుభావు
నాత్మలో నిల్పి వందనం బాచరింతు.

* * * *

ఉ. . . . .
నన్నయభట్టు నెఱ్ఱకవిధానుని(!) దిక్కనసోమయాజి ము
న్నెన్నఁగ నైషధంబుఁ దెనుఁ గేర్పడఁ జేసినయట్టి ధన్యులన్.

వ అని యభీష్టదేవతాప్రార్థనంబును . . . . గావించి సరసవచనరచనాసమర్థుండనైయుండి యే నొకప్రబంధం బొనరింపఁ గృతప్రారంభుండనైతి నందు మద్వంశక్రమంబు వర్ణించెద.

సీ. సురుచిరాపస్తంబసూత్రవర్ధిష్ణుండు
హారితగోత్రపవిత్రుఁ డైతనాఖ్యుఁ
డతనికూర్మివధూటి యగుకొండమాంబకుఁ
గొడుకులు నమ్మనకొండనార్యు
లను నామములఁ దగి రందుఁ గొండనకుఁ బ
ద్మకకు సుతు లార్యు రాఖ్యుఁ డెల్ల
నామాత్యవరుఁ డైతయప్రభుండును గొండ
ధీమణి తిప్పమంత్రియును బ్రెగడ
ఘనుఁడు సిద్ధన నాఁగఁ బ్రఖ్యాతు లైన
వారిలో మజ్జనకుఁ డత్యుదారగరిమ
వెలసె సిరిపెగ్గడాన్వయతిలకుఁడగుచు
దృఢయశోహారి కొండయతిప్పశౌరి.

గీ. అతఁడుదాస్తంభగిరినరహరినివాస
మైనయిందుర్తిసీమలో నమరి సిరులఁ
కలిమిఁ జెలువొందు నిడుకుడె నెలవు గాఁగ
నిలిచి వర్తిల్లునతని వర్ణింపఁ దరమె.

గీ. అతఁడు లోహితగోత్రాఢ్యుఁ డైనతుమురు
గోటితిమ్మయకును నీతికోవిదయగు
వేంగళాంబకుఁ బుత్రియైవెలయు వేంక
టాంబ నురుపుణ్యశీలఁ గల్యాణ మయ్యె.

క. అనువుగ నియ్యిరువురు నం
దనులం గని రతులమతుల నలువుర మము ధ
ర్మన నరసన రంగన తి
మ్మన . . శ్రుతిచతుష్టయము విధమమరగా.

క. అందగ్రజుండ నేను ము
కుందపదధ్యానపరతగురుకవితాళీ
లం దనరి బుధులసభఁ బ్రియ
మంది వెలసినాఁడ ధర్మనామాత్యుండన్.

*   *   *   *

సీ. తనరు నేఘనుప్రపితామహుం డన లోహి
తసగోత్రుఁడగు పుల్లదండనాథుఁ
డెసఁగు నేఘనుతాతయనదృశోన్నతిఁబుట్ట
మాంబాధవుఁడు తిమ్మనాహ్వయుండు
పెనిచె నేఘనుతండ్రి తనకీర్తిలత లాశ
లంటఁ బెంపగుఁ దిమ్మయప్రభుండు
వెలయు నేఘనుతల్లి విమలపతివ్రత
వివిధసద్గుణశీల వేంగళాంబ

యతఁడు తుమురుగోటవంశాబ్ధివిధుఁడు
సతతపేరూరికేశవస్వామ్యధీన
మానసస్థితిఁబరఁగు నామేనమామ
మతివి గురుసన్నిభుఁడుధర్మమంత్రివిభుఁడు.

క. . . . . . . ధర్మనరత్నా
సనమునఁ గూర్చుండి ప్రియం
బెనయఁగ ననుఁ జేరఁ బిలిచి యిట్లని పలికెన్.

చ. విను మనఘాత్మ ధర్మసుకవీ భవదీయవచోవిలాసముల్
ఘనకవిహృద్విలాసములు గావె చమత్కృతి మీఱ నీవు నే
ర్చినగతి నిప్పు డానలచరిత్రము వేంకటశైలరాణ్ణివా
సునకు సమర్పణంబుగను శోభనలీల రచింపు పెంపుగన్.

వ. అనినఁ దలపోసి సంతోషంబు ముప్పిరిగొనఁ బులకాంకితశరీ
రుండ నైయుండి యేతత్ప్రబంధంబు రచియింపఁ బూనితి నికావ్యకన్యా

రత్నంబున కధీశ్వరుం డైనశ్రీవేంకటేశ్వరుని వంశావతారంబభివర్ణించెద.

క. అక్షీణకృపాన్వితశుభ
లక్షణలక్ష్మీవధూట్యలంకారలస
ద్వక్షునకును విలసితప
ద్మాక్షునకును వేంకటాచలాధ్యక్షునకున్.

వ. సమర్పణంబుగా నాయొనర్పంబూనిన నలచరిత్రం బనుమహాప్రబంధంబునకుఁ గథాప్రారంభం బెట్టిదనిన.

End :

సీ. సంధ్యాద్యనుష్ఠానచతురక్రియలచేత
సంతతాక్షరసమాచరణచేత
నంబుజోదరపదాబ్జారాధనముచేతఁ
దత్కథాశ్రవణతత్పరతచేతఁ
గమనీయవైభవకైంకర్యములచేత
గురుజనవిద్వత్ప్రగోష్ఠిచేత
సతతాభిధేయపూజావిధానముచేత
సకలార్థదానప్రశస్తిచేత
నిఖిలశాస్త్రార్థనిర్ణయనిరతిచేత
విహితసజ్జనసంసర్గమహిమచేత
నెడపకానందములఁ బ్రొద్దుఁ గడపుచుండు
రాజమణి యైననలధరారమణుఁ డెపుడు.

మాలిని. సరసిజదళనేత్రా శాతకుంభోరువేత్రా
నిరతగిరిశమిత్రా నిర్జరాస్యాబ్జమిత్రా
పరమగుణపవిత్రా పాపవల్లీలవిత్రా
పరివృతరిపుగోత్రా పాణిపద్మాప్తగోత్రా.

Colophon :

ఇది శ్రీమదాంచివరదగురుచరణాభ్యాసనరసనావికాస తిరుమలగిరివేంకటేశ్వరవరప్రసాదలబ్ధకవితావిలాస హారితగోత్ర సిరిప్రెగడ తిప్పన

మనీషిపుత్ర సుజనవిధేయ ధర్మపురినామధేయ ప్రణీతం బైననలచరిత్రంబు నందు షష్ఠాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ఆరాశ్వాసములు. వ్రాఁత బాగుగానే యున్నది. తప్పులు మెండు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు కూపట్టుచున్నవి. తొలిపద్యములు కొన్ని కానరావు.

ఇందు నలునికథ యంతయు వర్ణింప బడినది. కృతికర్త యగుసిరిప్రెగడధర్మపురి హారితసగోత్రులగు వేంకటాంబాతిప్పయలకుఁ బుత్రుఁడు. అచ్చవరదార్యులశిష్యుఁడు. వీరు ఇందుర్తిసీమలోనివారఁట. తనమేనమామ యగుతుమురుగోటి ధర్మపురి యనునాతని ప్రోత్సాహమున నీకవి వేంకటాచలపతిని గృతిస్వామిని జేసెను. ఇందు వేంకటాచలమాహాత్మ్యము పైతము వర్ణింపఁబడినది.

R. No. 337.

Paper. 10¾ × 9⅜ inches. Foll. 133. Lines, 20 in a page. Mode of writing, fair but full of mistakes. Good

Transcribed from a MS. of M.R.Ry. Tejōmūrtula Veṅkaṭappa Siddhānti Garu of Tuni, Godavari district.

(*a*) సిద్ధాంతసారము.

SIDDHĀNTASĀRAMU.

Foll. 1*a*—8*b*.

A treatise in Sanskrit stanzas with Telugu meaning, dealing with the determination of the time of commencement of the day, the month, etc. The names of the author and of the commentator are not known.

Incomplete.

Beginning :

వారప్రవృత్తికి నిర్ణయము.

వారప్రవృత్తికి సూర్యసిద్ధాంతమందు అర్ధరాత్రియందు వారప్రవేశము.

సూర్యసిద్ధాంతవచనము.

శ్లో. వారప్రవృత్తిః ప్రాగ్దేశే క్షపార్ధేఽభ్యధికే భవేత్ ।
తద్దేశాంతరనాడీభిః పశ్చాదూనే వినిర్దిశేత్ ॥

ఇందుకుటీక నిర్ణయము.

దేశాంతరవిఘడియలు 30 నిర్ణయం మీద 30 విఘడియలకు భూరేఖకు తూర్పున వారప్రవృత్తి.

End:

శ్లో. శిలాతలేన సంశుద్ధే వజ్రలేపే దివాసమే।
ఇష్టశంక్వంగులైర్వృత్తైస్సమమండలమాలిఖేత్॥

తన్మధ్యే స్థాపయేచ్ఛంఖ(కు)ం కల్ప్యం చ ద్వాదశాంగుళమ్।
తన్మధ్యే తిమినా రేఖా చక్రే పూర్వాపరాభిధాః॥

(వి-వి.)—

గ్రంథ మెంతయున్నదో ? వ్రాఁతబాగుగా నున్నను తప్పులు చాలఁ గలవు. శైథిల్యపాతములు లేవు.

వారప్రవృత్తి, సంక్రాంతినిర్ణయము మున్నగువిషయములు గలయీ జ్యోతిశ్శాస్త్రగ్రంథమున సంస్కృతమూలముఁ దెనుఁగుటీకయును గలవు. టీకాకారు లెవ్వరో తెలియరాదు.

(b) లఘుమానసగణితము (సటీకము).

LAGHUMĀNASAGAṆITAMU (WITH TELUGU MEANING)

Foll. 9a—46b.

The text consisting of Sanskrit stanzas is the same as that described under No. 13475 of the Descriptive Catalogu of Sanskrit MSS., Vol. XXIV. The Telugu commentary was written in Śaka 1617 by Ayyalu sōmayāji Bālaya, son of Rāmacandra Bhaṭṭa and Accama of Kauṇḍinyagōtra. He calls the text by the name of Grahaṇa and the commentary by Daivajñamanōllāsa.

Contains four Adhyāyas.

Beginning:

రవిచంద్రగ్రహణాలకు తెలుగుటీక.

శ్లో. శ్రీవేంకటాచలావాసం శ్రీనిజాం(శాం)శభుజాంతరమ్।
వందారుజనమందారం వందే కమపి సుందరమ్॥

టీక. శ్రీవెంకటేశ్వరులకు నమస్కరించి గ్రహణశాస్త్రము తెలుగు శాయబూలినవాడను అయ్యలుసోమయాజికులసంభవుం డైనరామచంద్ర భట్లుగారికిన్ని అచ్చమకున్ను వరపుత్రుండబాల(య)యనువాఁడను కౌండిన్యసగోత్రోద్భవుండను నేను ఈ గ్రహణశాస్త్రానకు తెలుగుటీక సేయఁబూని ఈటీక చేసినవత్సరమాసదినవారలగ్నమున్నూ చెప్పంబడెను.

శ్లో. సప్తైకర్క్ష శశాంకవత్సరమితే శాకే యువాబ్దే చిరా
దాషాఢే బహుళే దశే గురుదినే స్త్రీబాలరాశ్యోదయే
శ్రీమత్య(మాన)య్యలుసోమయాజికులజశ్రీరామచంద్రాత్మజః
బాలాఖ్యో గ్రహణాఖ్యగ్రంథరచనాం వక్ష్యేఽంధ్రభాషాత్మికామ్ ॥

టీక. యువసంవత్సరమందు నిజఆషాఢబహుళదశమి గురువారము నాఁడు కన్యాలగ్నమందు ఈగ్రంథము తెలుగుశాయబూనినాఁడను.

* * * *

శ్లో. ప్రకాశాదిత్యవతాఖ్యతో భారద్వాజో ద్విజోత్తమః।
లఘుపూర్వం స్ఫుటోపాయం వక్ష్యేఽహం లఘుమానసమ్ ॥

End:

శ్లో. గ్రాసభేదా దశవిధా మోక్షభేదాస్తథా దశ।
న శక్తా వీక్షితుం దేవాః కింపునః ప్రాకృతా జనాః॥

టీక. ఈచంద్రసూర్యగ్రహణభేదాలు పట్టేలాగు 10 విధాలు. విడిచేలాగు 10 విధాలు. ఇవి తెలియను దేవతలకైనను శక్యంగాదనంగాను ప్రాకృతజనులకుయేమిచెప్పవలెను.

* * * *

Colophon:

ఇతి శ్రీమంజులాచార్యస్య కృతౌ లఘుమానసే సూర్యగ్రహణాధికారశ్చతుర్థః।

ఇతి శ్రీఅయ్యలుసోమయాజికులపారావారసంజనితకౌండిన్యసగోత్రపవిత్ర శ్రీరామచంద్రార్యపుత్రబాలయప్రణీతం దైవజ్ఞమనోల్లాసం బనుతెలుంగుటీకయందు సూర్యగ్రహణాధ్యాయము నాల్గవది.

(వి-వి.)—

నాల్గు అధ్యాయములు. వ్రాఁత బాగుగనేయున్నది. తప్పులున్నవి.

ఇది మంజులాచార్యవిరచిత మైన లఘుమానస మనుసంస్కృతగ్రంథమునకు నయిలుసోమయాజిబాలయచే రచియింపఁబడినతెలుఁగుటీక. ఈతఁడు కౌండిన్యసగోత్రుఁడు. రామచంద్రార్యునిపుత్రుఁడు. తల్లి అచ్చమ. ఈటీకకు దైవజ్ఞమనోల్లాస మని పేరు. అధ్యాయక్రమము:—

1. మధ్యగ్రహాధ్యాయము.
2. స్ఫుటగ్రహాధ్యాయము.

3. చంద్రగ్రహణాధ్యాయము.
4. సూర్యగ్రహణాధ్యాయము.

Foll. 46*b*—47*a*.

"త్రైరాశికం దెచ్చే సూత్రము" అను శీర్షికతోఁ గొన్ని శ్లోకములును వానికిఁ దెలుఁగు టీకయుఁ గలదు.

(*c*) సిద్ధాంతసారము, సటీకము.

SIDDHÂNTASÂRAMU, (WITH TELUGU MEANING)

Foll. 47*b*—67*a*.

A treatise in Sanskrit dealing with the determination of the time of solar and lunar eclipses in accordance with the Sūryasiddhānta and the Laghumānasa. The Telugu commentary herein added was written by Marla Appaya, son of Pērubhaṭṭa of Kauṇḍinyagōtra.

Complete.

రాశ్యాత్మకగణితాలను సూర్యచంద్రగ్రహణాలు తెచ్చేటందుకు.

గ్రహణయోగం కలిగినపర్వంనాడు రవిచంద్రరాహులను స్ఫుటాలు చేసేది. రాహువును మానసానకు సామ్యమైనట్టుచేసే సంస్కారము,

శ్లో. వస్విందునేత్రకళికాః (౨౧౮) షష్టి(త్రిం?)శ(౩౬)ద్వికలోనితా-
మానసాఖ్యసమంచైవ సిద్ధాంతసా(?)రముచ్యతే॥

సూర్యసిద్ధాంతము మొదలుగాగల తంత్రగణితాలను రాహువును దెచ్చి భాగలలోను ౩౭ లిప్తలలోను ౩౮ విలిప్తలలోను ౩౬ తీసివేస్తేమానస రాహువుకుసామ్యమైయుండును.

End:

ఆద్యంతపుణ్యకాలానకు.

గ్రాసానకు వగినస్థిత్యర్థ ద్విగుణిస్తే అనగా ౨ గుణిస్తేను ఆద్యంత కాలము అవును. ఈరీతిని శాస్త్రసమ్మతిగాను సిద్ధాంతసారమందు సూర్యచంద్రగ్రహణాలు తెచ్చివ్రాసేది.

Colophon (on fol. 62*b*):—

ఇతి శ్రీమర్లవంశపారావారసంజనితకౌండిన్యసగోత్రపవిత్రశ్రీపేరుభట్టారకపుత్రఅప్పయనామధేయప్రణీతంబైన సూర్యసిద్ధాంతసజనితతంత్రగణితవిధాంలఘుమానసానుగుణ్యస్య సూర్యగ్రహణాంధ్రటీకామూలం (?)సంపూర్ణమ్.

(వి-వి.)—

గ్రంథపరిమాణ మెంతయో తెలియదు.

ఇందును సంస్కృతశ్లోకములు వానికి మర్లఅప్పయ వ్రాసిన తెలుఁగు టీకయుఁ గలదు. సూర్యచంద్రగ్రహణసంబంధ మయినవిషయము చెప్పఁబడినది.

ఈ గ్రంథాంతమున—

" స్వస్తిశ్రీకాళయుక్తినామసంవత్సరనిజశ్రావణశుద్ధ ౭ సప్తమిశనివారంవరకు సిద్ధాంతసారము పుస్తకము గ్రహణాలు తెచ్చేటందుకు బాలబోధగాను తేలికగాను మర్లఅప్పయచేసినగ్రంథం తేజోమూర్తుల పేరుసోమయాజులుతనకుగుణించుకొనేటందుకవ్రాసికొనెను "

అనియున్నది.

(*d*) ग्रहचन्द्रिकागणितम्.

GRAHACANDRIKĀGAṆITAM.

Foll. 67*b*—76*b*.

By Ākhaṇḍala Pērājyōsyalu. See the Sanskrit part of the Triennial Catalogue, Vol. III.

(*e*) గ్రహచంద్రికాగణితము.

GRAHACANDRIKĀGAṆITAMU.

Foll. 77*a*—133*a*. Fol. 133*b* is left blank.

A Telugu commentary on the work described under (*d*) above. The commentator is Marla Appaya.

Complete

Beginning:

గ్రహచంద్రికగణితానకు తెలుగుటీక.

శకాబ్దాలలోను ౧౪౧౨ తీస్తేన గ్రహచంద్రికగణితకరణాబ్దాలు అవును.

కరణాబ్దాలు అనగాను అన్ని యేండ్లక్రిందట యీగణితం పుట్టింది. అని యెరిం గేది. ఈకరణాబ్దాలు ౧౨ ట గుణించి చైత్రాదిగతమాసాలు కూడి అది౨వ్రతులు పెట్టి క్రిందిప్రతి ౩౦ (ట)గుణించి అందులోను మరిన్ని ౬౦౦ కలయగూడి ౪౯౭౬ట పాలుగొన్నలబ్ధం ప్రతిమీదిప్రతిలోను గూడి అప్రతి౩౦టగుణించి శుక్లప్రతిపదాదితిథులు గూడి అది ౩ ప్రతులు పెట్టి ౩౦ వప్రతి ౭౧౨ట పాలులబ్ధం నడిమిప్రతిలో కూడి అంధులోను మరిన్ని ౩౮ కలియగూడి అప్రతి ౬౪ట పాలుగొన్నలబ్ధం ఆమీదిప్రతిలోను తీస్తేను అశేషం ద్యుగణం అవును.

End:

ఇతి కుజాదీనాం శీఘ్రపదకాని సమాప్తాని.

* * * *

Colophon:

శ్రీకాళయుక్తినామసంవత్సరే దక్షిణాయనే వర్షఋతౌ నిజశ్రావణ మాసే అసితపక్షే ద్వాదశ్యాం . . . శుక్రే కర్కాటకరాశౌ ధను ర్లగ్నే సూర్యోదయాదిద్వావింశద్ఘటికానాముపరి త్రయోవింశద్ఘటికా నాం మధ్యే . . . . అఖండలపేరాజ్యోస్యరచితగ్రహచంద్రికాగణిత సాంప్రదాయరహస్యే . . . . తస్య ఆంధ్రటీకాయాం మర్ల అప్పన్నరచనస్య తేజోమూర్తులవేంకటార్యకుమారస్య పేరుసోమయా జినా రచితమిదమ్.

(వి.-వి).—

ఇది ఆర్ నె 337(*d*) రున గలఅఖండలపేరాజ్యోస్యకృత మగు గ్రహచంద్రికాగణితమునకు మర్లఅప్పన్నగారు వ్రాసిన తెలుగువివర ణము. తిథ్యాదిగ్రహణాంతముగలగణితము, వర్షధ్రువగుణకోపకారము, దినగతిపదకములు,స్ఫుటపదకములుమున్న గువిషయము లిందుగలవు. పేరు భట్టుకుమారుఁ డగునీయప్పన్న రచియించినయొకశ్లోక మీక్రిందితీరున 67*b* వ పత్రమునందు.

శ్రీమర్లవంశకలశాంబుధికౌస్తుభేన
శ్రీపేరుభట్టతనయేన విరాజితేన।
సాధీయ(మ)తామభిమతాప్పయధీమతేయం
బోధాయ సర్వధరణీసురపండితానామ్।

R. No. 338.

Paper. 10¾ × 9¾ inches. Foll. 64. Lines, 20 in a page. Mode of writing, good but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1916–17 from a MS. of M.R.Ry. Macirāju Rāmaswāmi Gāru, Tōṭagunṭa, Tanuku taluk, Godavari district.

(*a*) మల్లారిచరిత్రము.

MALLĀRICARITRAMU.

Foll. 1*a*—24*b*.

The fragmentary portion contained in this MS. deals with the story of Paraśurāma in the form of a Prabandha.

Wants the beginning and the end.

Beginning:

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన మల్లారిచరిత్రం బనుశృంగారప్రబంధంబునకుం గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

* * * *

ఉ. వింటి భవత్కటాక్షమున విశ్రుతదేవచరిత్రముల్ జగ
త్కంటకదైత్యదానవులదారుణకర్మము లెల్లధర్మముల్
వింటిని పూర్వరాజులపవిత్రచరిత్రము లాలకించితిన్
తొంటికథావిధానములతో విన నాగిరిరాజునత్కథల్.

End:

శా. ఆమాట ల్విని సిద్ధిరాజు మదిలో నత్యంతమున్ గుంది తం
డ్రీ మత్ప్రాణభయంబుఁ బాపుటకు నై నిర్నిద్రజాగ్రత్ప్రతా
పామోఘవ్రతవంశగౌరవములున్ వ్యర్థంబుగాఁ జేయఁగా
నీమార్గంబున బుద్ధి చెప్పఁగలనా వృద్ధత్వసంప్రాప్తిచేన్.

స్రగ్ధరా.

వైకుంఠాంశోద్భవుం డైవరలు నతఁడు దు
ర్వారశౌర్యోగ్రుఁ డంచున్
నీకున్ భీతోక్తు లాడున్ నియతమె తలఁపన్
నీరజాతాక్షుకన్నన్
శ్రీకంఠుం డల్పుఁడే తచ్ఛివగురువరసం
సిద్ధయోనిప్రభూత
శ్లోకోత్కృష్టుండ వీవై . . .

(బి-బి).—

కృతి మొదలు లేదు. ఆశ్వాసవిభాగము లేదు. వ్రాఁత తిన్నఁగది. తప్పులున్నవి.

అల్పముగా నున్నయీగ్రంథభాగమునఁ బరశురామవృత్తాంతము కొంత కలదు. గ్రంథకర్త యెవరో తెలియదు.

(b) మల్లారిచరిత్రము.

MALLĀRICARITRAMU.

Foll. 25*a*—64*a*. Fol. 64*b* is blank.

This poem consisting of stanzas of Dvipada and Mañjari metres gives an account of the kings that descended from Karṇa, who was born to a Ṛṣi from his ear. It is stated that the Dvipada work was written formerly by Mariganṭi Vēṅkaṭācārya and that Errainillī Pērarājakavi enlarged it at the instance of Gōḍē Jānakayyamma, wife of Sūryaprakāśa Rao, by adding verses of Mañjarī metre. An ancestor of this prince is said to have obtained kingdom through the grace of God Mallāri (Malahara).

Incomplete, containing the Āśvāsas 1 to 4.

Beginning:

శ్రీనివాసం బైనశ్రీగోడవంశ
కలశవారిధిసుధాకరుఁడు గాంభీర్య
వీర్యధైర్యస్థైర్యవిశ్రుతౌదార్య
కలితసాహసశౌర్యఘనతరైశ్వర్య
యుతుఁ డురుసత్కృపాయుతుఁడు సూర్యప్ర
కాశరాయఁడుఁ దానఘనుఁ డని జగతిఁ
బ్రబలిన కేకినమేటిప్రభువున కెలమి
సద్ధర్మపత్ని యాసరసాంతరంగ
పరమపాతివ్రత్యభవ్యగుణశీల
*　　*　　*　　*
అలరినశ్రీజానకయ్యగారెలమి
రహి నెఱ్ఱమిల్లిపేరరాజును నన్నుఁ
దమయాశ్రితులలోనఁ దద్దయు నెపుడు
గారవించుచు నుంటఁ గరుణచే నిట్లు
తెలియఁ జేయించిరి విలసితం బైన
స్కాందపురాణసంగత మయియుండు
మల్లారిచరిత మిమ్మహిమీఁద వెలసి
ద్విపదకావ్యంబుగాఁ దేటపడంగఁ
సత్కావ్య మందొప్పనతిశయం బైన
కర్ణకులీనులఘనచరిత్రంబు
అది మత్కులాచారమంతయు నుండు
గ్రంథంబు గావునఁ గడిమి మీఱంగ
మున్నున్నపుస్తకమునఁ జాలఁదప్పు

లున్నవి కావున నన్నియు మీరు
సవరించుటే కాదు సరసంబు గాఁగ
మఱికొన్నిపట్టుల నరసి రచింప
వలసినగ్రంథంబుఁ దెలియఁజేసెదను
అదియును రచియించి ముదమున మీరు
వ్రాసి యొప్పింపఁగ వలయు నటంచు
నీరీతిఁ దెలియఁజేయించినపిదప
సంతసమంది యా సాధ్వీలలామ
సెలవునొప్పున నేను చిత్తంబులోన
మదభీష్టదైవంబుఁ గుదురుగ నిలిపి
పూనితి నకృథఁ బోఁడిమి మీఱ
దిద్ది లిఖింపంగఁ దీరుగా నిపుడు
శ్రీరమ్యధవళాంగ శ్రీశంభులింగ
చారుతరాపాంగ సదయాంతరంగ
అవధరింపుము బాదరాయణమునికి
సవిశేషమతి శరజన్ముఁ డిట్లనియెఁ
గృతయుగంబునమున్ను గిరిరాజనంగ
మతిమంతుఁ డాసక్తి మల్లారిఁ గొలిచి
యతనిసత్కృపచేత నతులితైశ్వర్య
యుతవైశ్రవణుఁడయి యుర్విఁ వర్ధిల్లె.

End:

పనిచిన నప్పుడు పరశురాముండు
ఉతివయుఁ దానును నానంద మొప్పఁ
దాతకుఁ బ్రణమిల్లి తనరారు వేడ్క
వందిమాగధులు శైవాగముల్ సేయ
ఘనరథారూఢుఁ డైకల్యాణవిభవ
మలరఁగఁ జతురంగబలములు గొలువ
మాహురిపురి కేఁగె మహిఁ గర్ణకులులు
ఈరీతి సిరి మీఱి యింపలరంగఁ
జిరకాల మవనిలోఁ జెల్వునఁ గీర్తి
చెందియుండెడి మీఁదఁ జెల్వుగవృద్ధిఁ
బోఁదమన్నా రనిపొల్పుగ నూతుఁ.

డెలమితో శౌనకాదులకుఁ దెల్పంగ
విని ముదమందుచు వేడుక నవలి
కథఁ దెల్పు మని సూతుఁ గని పలికి రంత
ఈరీతి వివిధలోకేశునిపేర
హీరప్రకాశగౌరీశునిపేర
రమణీయవృషభతురంగునిపేరఁ
బ్రముదితసదయాంతరంగునిపేరఁ
జారులక్ష్మీనాథసాయకుపేర
*
గురులీలమతిగంటికులపవిత్రుండు
సరసుఁడౌ వేంకటాచార్యుండు ఘనుఁడు
ద్రాఁకడగీర్వాణ . . . . .
వివరించిచెప్పెను విశ్వంబునందు
సారససంగీత సాహిత్యగరిమ
ధారుణిలోఁ బ్రసిద్ధముగమల్లారి
చరితంబునందుఁ . . . ప్రౌఢి
నరుదందఁగాఁ జతుర్థాశ్వాస మిదియు.

గ్రంథాంతమునఁ విలేఖకుని పేరును, కాలమును, దెలుపు

"సీ. గగనేభనగభూమిద(1780)గుశాలివాహన
శకమునఁ బిఁగళసంజ్ఞవత్స
రమ్మునఁ దగుకార్తికమ్మున శుక్లప
క్షమునఁద్ర . . . .
. . . . . . శ్రీగోడ
సూర్యప్రకాశరాయార్యవర్యు
జాయాశిరోమణిజానకయ్య యనుజ్ఞ
కుప్పిలి . . . ఖ్యుండుప్రేమ
నోజమైనెట్టమిల్లిపేరరాజసుకవి
వ్రాయుమాతృకఁ జూచి మల్లారిచరిత
. . . . గల్గెనా వానిఁ బండి
తోత్తములు చూచి సవరింపుఁ డొప్పు మీఱ."

అను పద్యముగలదు.

(బి-బి.)—

అసమగ్రము. మొదటి నాల్గాశ్వాసములు కలవు. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులు దిద్దఁబడినవి. గ్రంథపాతములు కలవు.

అకౢడకౢడ మంజరివృత్తముకలిపినయీద్విపదకావ్యమును మఱిగంటివేంకటాచార్యుఁడు రచియించినాఁడు. గోడె సూర్యప్రకాశరాయలభార్యయగుజానకయ్యమ్మగారియాజ్ఞచొప్పున ఎఱ్ఱమిల్లిపేరాజకవి అకౢడకౢడ సంస్కరించి పెంచికూర్చినట్లు తాను చెప్పికొన్నాఁడు. ద్విపదభాగము వేంకటాచార్యులదియును మంజరీభాగము పేరాజకవిదియును గావచ్చును. ఇందు గర్ణకులీను లగురాజులవంశానుచరిత్రము వర్ణింపఁబడినది. నె 338 (*a*) రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథ మిదేకథావృత్తాంతమునకుఁ బద్యప్రబంధరచనము.

R. No. 339.

Paper. $10\frac{5}{8} \times 7\frac{3}{4}$ inches. Foll. 58. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but not quite erroneous. In good condition.

(*a*) ధర్మగుప్తాభ్యుదయము.

DHARMAGUPTĀBHYUDAYAMU.

Foll. 1*a*—43*b*. Foll. 44 is left blank.

Transcribed in the year 1916-17 from a MS. of M.R.Ry Ivaṭūri Nāgabhūṣaṇam Pantulu Gāru of Masulipatam, Kistna district.

This Prabandha narrates the story of Dharmagupta who obtained salvation by observing the Sōmavāravrata. The author of the work is Kāśīnāthuni Vīrārādhya, a descendant of Śrīpatipaṇḍitārādhya, and he dedicates it to God Mallikārjuna worshipped at Śrīśaila. Another work of the author is Bhadrāyuścaritra.

Breaks off in the second Āśvāsa.

Beginning :

వ. అని యిష్టదేవతా ప్రార్థనంబును బ్రమథగణస్తోత్రంబును సుకవికీర్తనంబును, గుకవిపరిహాసౌన్నత్యంబును . . . శ్రీమద్ధర్మగుప్తాభ్యుదయంబను పురాణేతిహాసంబురచియించి శ్రీమద్భ్రమరాంబాహృత్కమలకర్ణికానిష్యందమరందబిందు సందోహాస్వాదనేందిందిరాయమాణమానసుండగు శ్రీగిరిమల్లికార్జునదేవునకు సమర్పించెద మద్వంశ

ప్రభావంబుమున్ను భద్రాయుశ్చరిత్రంబున సవిస్తరంబుగాఁ జెప్పంబడి యె, నైన నదియెట్లనిన :—

మ. అరయన్ నిష్కళశివసంజ్ఞుఁడైపరశివాఖ్యన్నామరూప క్రియా
కరమాయాతిగుఁడైయదిక్కలమహాకాలాపరిచ్ఛేద్యుఁడై
స్ఫురణారూపచిదాఖ్యశక్తిమయుఁ డొప్పన్ సచ్చిదానందభా
స్వరసస్ఫూర్తివెలుంగుచున్ శ్రుతిశిరోవాగ్వేద్యుఁడాద్యుండొగిన్.

క. పొందొనరఁగ నప్పరశివ .
బిందుక్షోభమునఁ బొడమెఁ బృథుతరనాదం
బం దుదయించెను బిందువు
బిందువున సదాశివుండు పెంపుగఁ బుట్టెన్.

సీ. తనరఁ బంచబ్రహ్మ మనువిగ్రహంబు దగు
నాసదాశివునకు నైదుముఖము
లానరునీశానాఖ్య మూర్ధ్వవక్త్రము తత్పు
రుషము ప్రాఙ్ముఖముతీరుగ నఘోర
మట దక్షిణాననం బగువామదేవాఖ్య
ముత్తరాస్యం బన నొప్పు మఱియుఁ
బశ్చిమవదనంబు పరగు సద్యోజాత
మనునామములతోడ నలరుచుండు.
దశభుజంబులు గలిగి నేత్రత్రయంబు
చంద్రరేఖావతంసంబు సాంద్రదీప్తి
పంచకాధీశతయుఁ గల్గి బైందవాఖ్య
మూర్తి యగునాసదాశివుముఖములందు.

చ. నలువురు వీరశైవగురునాథులు పుట్టిరి

* * * *

మ. ఇద్ధద్వాపరదేశికుల్ కలి . . . దీసాను వై రేవణా
సిద్ధోద్యన్మరళీశరామగురురాట్పండితారాధ్యాహ్వయుల్
సద్ధీమంతులు నల్వు రుత్తరశివాచారుల్ స్వశిష్యావళీ
బుద్ధాఖండశివత్వయాబ్దశమి . . . . .

* * * *

వ. తత్క్రమంబున వేర్వేఱ వివరిం . . .

సీ. . . . . నా
సీనుండు రేవణాసిద్ధగురుఁడు

గురుతరాత్రేయసగోత్రుండు ఋగ్వేది
శాంతేశ్వరేష్టప్రశస్తమూర్తి
ధరుఁడు యతీశ్వరుం డురుకవిప్రథమాఖ్య
. . . . దేశికుం డమృతసిద్ధి
. . సిద్ధుఁడుసిద్ధవటవాసి
రహిభరద్వాజగోత్రప్రసిద్ధుఁ
గీ. డాగి యజుర్వేది సిద్ధాసనోజ్జ్వలుండు
దనరఁగపిలాఖ్యమల్లికార్జునచిదర్చ
యజనసద్యోగివనవిహారాశ్రమాధ్యుఁ
డవని రెండవదేశికుం డగుచు నలరె.
సీ. గురుఁడు తృతీయుఁ డేకోరాముఁ డాగి బ్రహ్మ
చర్యాశ్రమస్థుండు సామవేది
సాంఖ్యాయనసగోత్రజనుఁడు భద్రాసనా
వేశుండు భోగమల్లేశమూర్తి
యోగిసద్ధ్యానగమ్యుం డుత్తరద్వార
మాహేశ్వరస్థాయి మఱియుఁ బండి
తుఁడు గృహాస్థాశ్రమస్థుండు బాలబ్రహ్మ
సంజ్ఞేశ్వరస్థాని సౌమ్యపేరి
చెన్నమల్లేశచిన్మూర్తి శిష్టయోగ
పరుఁడు కాశ్యపగోత్రసద్భావభావి
విమలచరితుఁ డథర్వణవేది యనఁగ
గరిమ నాలవదేశికాఖ్యను మెలంగి.
సీ. తత్త్వమసీతి . . . పండితగురుండు
* * * *
గీ. అరయఁ దత్పండితేంద్రనిజాంశభూతి
భవులు శ్రీపతిమంచనపండితులును
మల్లికార్జునపండితుఁ డెల్లజనులు
వినుతు లొనరింప వెలసి రుర్వీతలమున
గీ. అంత శ్రీపతి పండితాన్వయవరంప
రోద్భవుండయ్యె లింగనాఖ్యుం డతండ
నంతనామునిఁ గనియె నయ్యనఘమూర్తి
కాశినాథాహ్వయునిఁ జిత్ప్రకాశుఁ గాంచె.

సీ. శ్రీకాశినాథదేశికచక్రవర్తికి
హరపంచముఖతుల్యు లగుచు సుతులు
సోమేశయుగళంబు సొంపొందు లింగయ్య
బసవన్నయును కోటిపల్లివిభుఁడు
ననఁగ నేవురు గల్గి రందగ్రజుం డగు
సోమేశ్వరుఁడు గాంచె సుతుల ముగురఁ
గాశినాథుండును ఘనతమ్మ నార్యుఁడుఁ
బండితుండు ననంగ భవ్యమతుల
గరిమ తోడుత వారిలోఁ గాశినాథ
దేశికాగ్రణి చిద్రూపదివ్యమూర్తి
షట్స్థలబ్రహ్మవిద్యావిశారదుండు
సర్వతంత్రస్వతంత్రధీశక్తియుతుఁడు

శా. కాశీనాథకటాక్షసంభవలసత్కల్యాణచారిత్రు లా
వేశామానచిదర్కమగ్నవరదృగ్విశ్రాంతిసంధాను లా
కాశోద్భాసిశరీరు లంచితశుభాగారుల్ సదాప్రాప్తయో
గాశాకీర్తు లనంతగౌతమగురుల్ హంసాత్మకుల్ పావనుల్

సీ. గీ. అతఁడు శ్రీపతిపండితాన్వయపయోధి
పూర్ణిమేణాంకుఁ డనఘుఁ డపూర్వచరితుఁ
డగ్రజుఁడుఁ గౌతమునకు ననంతగురుఁడు
జగదుదగ్రశైవసిద్ధాంతచక్రవర్తి

గీ. అయ్యనంతాఖ్యగురునకు నరయమల్లి
కార్జునుం డమ్మహాత్మున కాత్మజుండు
లింగనార్యుం డతండు సల్లీల మెఱయఁ
గాంచె శ్రీకాశినాథు నఖండయశుని.

క. ఆకాశినాథ గురునకుఁ
బ్రాకటనిగమాగమార్థపారంగతుఁడై.

జోకన్ బుట్టిరి విమలశు
భాకారు లనంతగౌతమాఖ్యులు ప్రీతిన్.

సీ. వారిలో గౌతమవరునకు శరభాఖ్యుఁ
డయ్యాయు (లు) ననుపుత్త్రు లనఘమతులు
శరభేశ్వరుఁడు గాంచె సరసాఖ్యు నాగన్న
యతనికి శరభాఖ్యుఁ డమరఁబుట్టె
నాశరభన్నకుఁ గాశినాథాదులు
సంభవించిరి మహాసభ్యు లగుచు
నతని తమ్ముం డైన యయ్యప్పకును వీర
భద్రుఁ డాఘునునకు భవ్యమతులు
తనర నాగేశుఁ డయ్యసదాశివుండు
దురితహరుఁ డైన చంద్రశేఖరుఁడు బుచ్చ
నాఖ్యుఁడును బుట్టి కాశినాథా న్వయప్ర
కాశులై పులివర్తి నివేశు లైరి.

గీ. కాశినాథునిసుతుఁ డగుగౌతమాగ్ర
జుం డగు ననంతునకు గౌతముండు పుట్టె
నతనికి జనించె గౌతముఁ డభ్రతనుఁడు
వీరశైవాబ్ధి విధుఁ డన వెలసె దిశల

గీ. చిత్కళారూపసంసిద్ధిఁ జెలఁగుఁగౌత
మాహ్వయుఁడు బాచమాంబికయందు సుతుల
గనె ననంతుఁడు చంద్రశేఖరుఁడు వీర
భద్రుఁడును గౌతముఁడు ననుభవ్యమతుల

గీ. అరయ నందులఁ జంద్రశేఖరుఁ డఘోర
మూర్తివరుఁ గనె శరభాఖ్యముఖ్యుఁ డతని
కాత్మజుం డయ్యె నాదేశికాగ్రణికిని
వీరమహాదిపుత్రులు వెలసి రెలమి

* * * *

గీ. తనర గౌతమవర్యు పుత్రద్వయంబు
వీరభద్రుండు గౌతమవిభుఁడు ననగఁ

నంద త్రివిధప్రసాదభోగావధాన
మహిమ శిష్యుల కిడె గౌతమప్రభుండు ।

శా. అందగ్రోద్భవవీరభద్రుఁడు మదీయాచార్యుఁడై యొప్పె.

* * * *

క. ఏవంవిధశివసద్భ్రశ
స్తావక బుధముఖ్యజాల దానామృతశి
ష్యావన ధౌరంధర్యను
భావాఖ్యత గల్గు వీరభద్రేశునకున్.

గీ. ప్రణవసురశాఖికిని నాల్గుఫలము మెదవు
సరణి వీరేశ గౌతమచంద్రశేఖ
రులును శ్రీకాళహస్తీశ్వరుండు ననఁగ
వెలసితిమి మేము బుధజనుల్ వినుతి సేయు.

శా. అం దేనగ్రజవీరభద్రుఁడను నిత్యానందబృందాధ్యుఁడన్
కందస్థానరవిందుయోగజ చిదాత్రాంతాంతరంగుండ న
స్పందశ్రీగిరి మల్లికార్జున కృతిస్వామి ప్రయుక్తోక్తి లిం
పందన్ గూర్చుచు ధర్మగుప్తచరితం బారూఢి వర్ణించెదన్.

క. ఆత్రేయస గోత్ర ద్విజ
పాత్రాపస్తంబసూత్ర పటుయాజుషశా
ఖాత్రయ్యధ్యయనుఁడ (స
చ్ఛా) త్రాధ్యాపకుఁడ వీరశైవగురుండన్.

Colophon :

ఇది శ్రీమచ్ఛ్రీపతిపండితేంద్రాన్వయపయఃపారావారసుధాకర శ్రీగిరి భ్రమరాంబామల్లికార్జున కృపాలబ్ధ కవితాప్రబుద్ధ శ్రీకాశీనాథ వీరారాధ్యపుత్ర సుకవిమిత్ర వీరదేశిక ప్రణీతం బైన ధర్మగుప్తాభ్యుదయంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ బ్రథమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. రెండవ యాశ్వాసము ముగియలేదు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు సరిచూడఁబడినవి. అకడకడ గ్రంథపాతములు కలవు.

R. NUMBER 339.

శ్రీపతి పండితారాధ్యుని వంశపరంపరలోనివాఁడగు కాశీనాథుని వీరారాధ్యుఁ డీగ్రంథమును శ్రీశైల మల్లికార్జునస్వామి కంకితముగా రచించినాఁడు. గ్రంథ మెన్ని యాశ్వాసములో తెలియదు. ఇందు ధర్మగుప్తుని చరిత్రము వర్ణింపఁబడినది. ఈ కవి భద్రాయుశ్చరిత్రమును గూడ రచియించెను.

End:

మ. సతి దాఁబుట్టినయింటనుండి విభుఁగాంచఁగా వచ్చుచోఁగట్ల మం
చితలీలన్ గొనివచ్చురీతిఁ దటినుల్ శ్రీమీఱ పూజావళీ
సతతానందఫలప్రసూనలతికాసందోహముం దెచ్చె భూ
ర్యతులోత్తుంగతరంగభంగకలనన్ హర్షంబుతో వార్ధికిన్.

మ. ధరణీ నీకమృతంబు గావలయు నంతన్ బట్టు మం చాపయో
ధరగోరత్నము పల్కు మిక్కిలికి సాంద్రం బంచు భూతాశ్వవై
ఖరిగా నిండి తటాకదీర్ఘికల వేగన్ మించి పాఱెన్ పరి
స్ఫురణన్ వారిదవారి వారినిధికై పుంఖానుపుంఖక్రియన్.

క. పొన్నపువ్వులలోలతల్ పుట్టి మింట
దవులఁ బ్రాకినగతి వర్షధార లుదక
ము.

(*b*) రాధామాధవవిలాసము.

RĀDHĀMĀDHAVAVILĀSAMU.

Foll. 45*a*—57*b*.

Transcribed in the year 1916-17 from a MS. of M.R.Ry. C. Jōgayya Śāstrulu Garu of Piṭhāpuram, Godavari district.

A Prabandha describing the sports of Rādhā and Mādhava (Kṛṣṇa) by Velidiṇḍla Vēṅkaṭapati, son of Tiruvēṅkaṭācārya.

Incomplete, containing the first Āśvāsa only.

Beginning:

వ. అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన రాధామాధవ విలాసం బను శృంగార మహా ప్రబంధంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

End:

ఉ. కూరిమిఁ గొన్ని నాళ్లటుల గోపసుతుండు చెలంగుచుండి యే
మేర తలంపునం బడెనొ మెల్లనె రాధను నిద్రపుచ్చి దౌ
వారులకెల్లఁ దెల్పియును రాతిరి వేకువజామువేళ న
క్రూరుని వెంబడిన్ మధురకున్ జని వేడుక నుండె నయ్యెడన్.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్వేణుగోపాలవరప్రసాదలబ్ధశృంగారకవిత్వవైభవ వెలిదిండ్ల తిరువేంగళాచార్యతనూభవ విద్వజ్జనవిధేయ వేంకటపతినామధేయ ప్రణీతంబైన రాధామాధవ విలాసం బను శృంగారప్రబంధంబునందుఁ బ్రథమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. కృత్యవతరణిక లేదు. ఒకటి యాశ్వాసము మాత్ర మున్నది. వ్రాత తిన్ననిది. తప్పులు కలవు.

వెలిదిండ్ల తిరువేంగళాచార్యుని పుత్రుఁడగు వేంకటపతి దీనిని రచియించెను. రాధామాధవుల శృంగారవిహారము ఇందు వర్ణింపఁబడినది.

Fol. 58.

శృంగార సీసపద్యములు రెండు కలవు.

R. No. **340**

Paper. 10¼ × 9¾ inches. Foll. 47. Lines, 20 in a page. Mode of writing, good but fairly correct. In good condition.

కాళిందీ పరిణయము.

KĀḶINDĪPARIṆAYAMU.

Transcribed in the year 1916–17 from a MS. of M.R.Ry. Mañcirāju Rāmaswāmi Gāru of Tōṭagunṭa, Tuni Taluk.

A Prabandha narrating the story of the marriage of Kṛṣṇa with Kālindī by Dontirāju Accaya, son of Mallaya of Śāṇḍilyagōtra. The work was dedicated to Pērūri Veṅkayya, a Kōmaṭi by caste. Owing to the presence of many omissions in the MS. the genealogy of the author is not made out.

Breaks off in the third Āśvāsa.

Beginning:

చ. . . . . . . నిచ్చెదు ప్రౌఢపేర్మిని
లగఁడ సిరు లిచ్చుఁగాత కృతికర్తకు వేంకయ కిమ్ము మీఱఁగన్.

వ. అని యిష్టదేవతా ప్రార్థనంబును . . . .
శ్రీమదుదకాలగోత్ర పవిత్రుండును గృష్ణమవైశ్యశిఖామణి పౌత్రుండును
వీరయార్య పుత్రుండును సూర . . . . . . గంగమాంబాశుక్తి
ముక్తాఫలుం డును శ్రీవేంకటాద్రి నాయకవరప్రసాదసంజాతుండును నగు
వేంకయనామధేయుండు.

సీ. గీ. వఱలు శ్రీతేటగుంట సత్పురనివాసుఁ
డరయఁ బేరూరి వర(?)వంశాంబురాశి
పూర్ణచంద్రుండు సజ్జన పోషకుండు
నురుగుణాఢ్యుండు (వేంకయ) యొకరునాఁడు.

మ. ననులక్ష్మీరమణాంఘ్రిపంకరుహచింతాసక్త శాండిల్యస
ద్మునగోత్రాఢ్యువు దొంతిరాజ వరసంతా . . . (మ)
ల్లన మంత్ర్యాత్మజు నచ్చనాఖ్యకవిఁ బిల్వం బంచియాస్థానవా
సునిఁ గావించి మనోహరామలవచస్స్ఫూర్తిన్ బ్రశంసింపుచున్.

శా. శ్రీకృష్ణుం డెనమంద్రునాయికలఁ బేర్మిం బెండ్లియై . . . .
లోకోత్కృష్ట మహాప్రభావమహిమ న్మున్నుండె నంచున్ బుధుల్
సాకల్యంబుగఁ జెప్ప వింటి నిపుఁ డిచ్చన్ జేయు కాళిందిక
న్యాకల్యాణ వివాహసత్కృతి సముద్యద్భవ్యరమ్యాకృతిన్.

Colophon:

ఇది శ్రీమదిందిరాసుందరీహృదయారవిందమిళిందగోవిందచరణార
విందమకరందసమాస్వాదనేందిందిరాయామాణమానసోపేతలలితకవితా
సరసకవితావిచిత్ర శాండిల్యగోత్రపవిత్ర దొంతిరాజాన్వయాంభోధి
కల్హారమిత్రమల్లయామాత్యపుత్ర సుజనవిధేయ అచ్చనకవి నామధేయ
ప్రణీతంబైన కాళిందీపరిణయం బను శృంగారప్రబంధంబునందు ద్వితీయా
శ్వాసము.

End:

క. వచ్చిన బాలామణిఁ గని
నెచ్చెలు లానందకలిత నిజమానస లై
మచ్చిక ముచ్చట లాడఁగ
నచ్చటికి సుభద్ర వచ్చి . . . .

వి. వి.)—

మూఁడవ యాశ్వాసమునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులు దిద్దఁబడినవి గ్రంథపాతములు హెచ్చు.

ఈ శృంగార ప్రబంధ మెన్ని యాశ్వాసములుగలదో తెలియదు. గ్రంథకర్త దొంతిరాజ అచ్చయ. మల్లయ కుమారుఁడు. పేరూరి వెంకయ యనుకోమటి కంకిత మీఁబడినది. గ్రంథపాతములు మెండుగా నుండుటచేఁ గృతిపతి వంశావళి యుదాహరింప రాదయ్యె.

R. No. **341.**

Paper. 10⅞ × 9⅛ inches Foll. 56. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition.

(*a*) శృంగారమంజరి.

ŚṚṄGĀRAMAÑJARI.

Foll. 11*b*—37*b*.

Restored in the year 1916-17 from a MS. of the Library.

A Telugu rendering of a Sanskrit work dealing with the characteristics of the hero and the heroine of a Kāvya along with illustrations thereof. The author is Bālakṛṣṇakavi of Baudhakālarasagōtra.

Wants the beginning and the end. Contains a few Āśvāsas irregularly arranged. The date given by the scribe is noted below.

Beginning:

సీ. స్వాధీనపతి(తాని)జాధీశుపశునిఁగా
మెలఁపఁగా నేర్చినమీననయన
వాసకసజ్జిక వరునిరాకకు మేను
నిల్లుశృంగారించునిందువదన
రమణుండు వేళకు రాకున్నఁ దపియించు
మును విరహోత్కంఠ యనులతాంగి

వరకాంతఁ బొందినపతిచిహ్నములు చూచి
వగచు ఖండిత యనువనజగంధి.

గీ. ధవుని నెడబాసి ప్రోషిత తత్తరించు
నలరుఁ గలహాంతరితనాథునడ . .
వినకు(నుఁగు) పతి నిచ్చఁ గానక విప్రలబ్ధ
వెరవ దభిసారికాఖ్య గ్రుమ్మరువ . .

End:

సాక్షాద్దర్శనము.—

ఉ. సుందరియొకర్తు సుందరుఁడు చూడుకర్తలకుం బొడకట్టి యట్టె నా
డెందముఁ గొంచుఁబోయెఁ బ్రకటింపఁగ నూఁకొను పేరెఱుంగ న
య్యందపునవ్వు మోముఁ గనినప్పటినుండియు రోమహర్షముం
జెందెదుఁజూడుమీ . . . సేయుచునున్నదియే మొయత్నముల్.

* * * *

ఖడ్గబంధము.—

పూజితాజితాజిరంగపుణ్యపూరుషాజరా
రాజరాజపుత్రకోపరహితభవ్యమూర్తినా
నాజగత్సమేతగర్భనవ్యదివ్యసుందరా
రాజరాఘవేశదేవరాజినిత్యపారణా.

Colophon:

ఇది శ్రీమదనగోపాలకృపాలబ్ధకవితావిచిత్రబౌధకాలరసగోత్రపవిత్రబాలకృష్ణకవి ప్రణీతం బైన శృంగారమంజరియందు నవమోల్లాసము.

గ్రంథాంతమున:—"ఈ గ్రంథము ప్లవ సంవత్సర శ్రావణశుద్ధ ౧ శుక్రవారంనాడు కొల్లూరు నాగప్ప సంపూర్ణంగా వ్రాసెను" అని యున్నది.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. గ్రంథారంభము లేదు. ఉల్లాసము లన్నియుఁ గ్రమముగా లేవు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు గ్రంథపాతములు కలవు.

ఇందు శృంగారనాయికానాయకలక్షణములు సోదాహరణముగాఁ దెలుపఁబడినవి. దేనికేది యాంధ్రీకరణమో తెలియదు. గ్రంథకర్త బాలకృష్ణకవి. అతనినిగూర్చి విశేషములు తెలియరావు.

ఈ గ్రంథమునకుఁ బూర్వము Foll. 1a—2a వఱకు నాయికానాయకలక్షణములను వివరించుసంస్కృతశ్లోకములు, Foll. 2b—11b వఱకు కావ్యాలంకారచూడామణిలోని కొన్నిపద్యములు వ్రాయఁబడినవి.

(b) శృంగారమంజరి.

ŚṚṄGĀRAMAÑJARI.

Foll. 38a—56a. Fol. 56b is left blank.

Restored in the year 1916-17 from a MS. of the Library.

A treatise in Sanskrit similar to the above, written by Parvata vardhana, son of Raṅgamā and Appana of Nandavara sect. He lived in the court of the king sākamūri Raṅgapa, son of Mādana. The Sanskrit text is accompanied by a Telugu rendering made by Idulapalli Bhavānīśaṅkara. Further particulars about him have been given under R. No. 42 *ante*. The Telugu author gives some additional information about his contemporary poets which is found in the extracts below.

Complete.

Beginning:

ఉ. శ్రీవరముఖ్యనిర్జర కిరీటసమంచిత నూత్నరత్నశో
భావృతపాదపంకజుఁ డహార్యసుతాకరకంకణాంకిత
గ్రీవుఁడు భోగిభూషణుఁడు శ్రీగిరినాయకుఁ డింపు మీఱ నా
భావమునందు దాపుగొని భద్రము లెప్పుడు నిచ్చుఁగావుతన్.

క. అనిశము భక్తి భజించెద
నొనరఁగ నివటూరికులపయోనిధిహిమధా
ముని సద్గుణగణమణిధా
ముని మునినిభు శంభులింగమున్ గురుమూర్తిన్.

* * * *

సీ. కొంచెపు . . . మనోభయంకరు
గెలిచె విద్యావాదవిలసనమున
సద్గురు కృపకల్మిఁ జదువకయే సర్వ
శాస్త్రపాండిత్యంబు సంగ్రహించె

నయమొప్పఁ జిన్నటనాఁటనుండియునాంధ్ర
గీర్వాణభాషలఁ గృతు లొనర్చెఁ
బ్రౌఢి శ్రీవిష్ణుపురాణాదికములు సు
ధీవినుతంబుగఁ దెనుఁగుఁ జేసె
నతని వర్ణింతు సేతుకాశ్యంతరాళ
సూరివరనుతచాతుర్యు మేరుధైర్యు
లలితవెణుతురుపలికులకలశజలధి
సూర్యు మోహానవేంకటసుకవివర్యు

సీ. అభియాతిమానవప్రభుమహాళిమణిఘృణి
రాజినీరాజితరాజితాంఘ్రి
నీ రేరుహుఁడైనశ్రీరామమాధవ
రాయశౌరికి నతిప్రౌఢరీతి
వాసవదత్తాదిభాసురకృతు లనే
కములొనరించి తత్కరుణచేత
హారకేయూరాగ్రహారవిస్ఫారతు
రంగముల్ రంగుమీఱంగ నంది
సకలసుకవీశ్వరాంభోజనికరహేళి
యై యలరు వక్రలంకాన్వవాయకలశ
జలధిశశి వీరభద్రు మత్ప్రభు నుతించి
తదనుమతిఁ గృతిఁ యొనరింతు ముదముతోడ

* * * *

క. పూర్వము కర్ణాటకుఁ డగు
పర్వతవర్ధనుఁడు తత్ప్రబంధ మొనర్చెన్
గీర్వాణభాష నది నే
నుర్వరఁ దెలిఁగింతు సుకవు లౌగి నగు ననఁగన్

End:

శ్లో॥ ప్రాప్త శ్శ్లోకమురీంద్రమాదనసుత శ్రీరంగపేంద్రో స్సభా(ం)
చంద్రో రుద్రశిరో యథా హారిభుజా మధ్యం యథా కౌస్తుభః
శ్రీమన్నందవరాన్వయోఽప్పనసుత శ్రీరంగమానందనో
య స్తత్పర్వతవర్ధనేన రచితా శృంగారమంజర్యసౌ.

కవీశ్వరుఁడు నిజాన్వయజననీజనకులనున్ను, ప్రభువునున్ను తన మాహాత్మ్యమునున్ను ఉగ్గడించుచున్నాఁడు.

సీ. హారియురంబునఁ దిరం బగుకౌస్తుభమువోలె
హరుశిరంబున సుధాకరుఁడువోలె
ధరశాకమూరి మాదనసుత శ్రీరంగ
రాజ సభాస్థలిఁ బ్రబలువాఁడు
స్థిరతరం బగునందవరపురాన్వయుఁ డప్ప
యకు రంగమాంబకు నాత్మజాతుఁ
డరయఁ బర్వతవర్ధనాహ్వయసుకవి శృం
గారమంజరి యనుకావ్య మెలమి

సకలకలుషహారంబుగా సంస్కృతమున
హరిచరిత్రంబు శృంగారసరణిఁ జెప్పె
నదియు నేనేర్పు తెలుఁగున నాంధ్రభావఁ
గబ్బ మిరవుగఁ జేసితిఁ గవులు పొగడ.

మాలినీ. సరిదధిపనిషంగా చంద్రఖండోత్తమాంగా
వరసురగిరిచాపా వార్ధిజాధీశరోపా
సురపతినుతిపాత్రా సోమసూర్యాగ్నినేత్రా
పురదనుజవినాశా భూరిహాలాహలాశా.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్గురుకరుణాతిశయలబ్ధకవితావైభవ ఈఁదులపల్లి శంకర మంత్రితనూభవ సుధీజనవిధేయ భవానీశనామధేయప్రణీతం బైనశృంగారమంజరియనుధ్వనిప్రధానశృంగారకావ్యంబుసర్వంబు నేకాశ్వాసము.

(వి-వి) —

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులు దిద్దఁబడినవి. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

నందవరవంశ్యుఁ డైనపర్వతవర్ధనకవి సంస్కృతమున రచియించిన గ్రంథమున కిది యీదులపల్లి భవానీశకవిచేఁ జేయఁబడినతెలుఁగుసేఁత, ఆపర్వతవర్ధనకవి శాకమూరిరంగపేంద్రునిసభలో నుండువాఁడఁట.

భావాదీశకవినిగూర్చి ఆర్. సి 42 రున (జూచునది. మఱికొన్నివిశే షము లుదాహృతపద్యములవలనఁ దెలియునది. ఇందు శృంగారనాయి కానాయక లక్షణములు సోదాహరణముగాఁ దెలుపఁబడినవి. మూల శ్లోకములుగూడ నిందుఁగలవు.

R. No. 342.

Paper. 10¾ × 10 inches. Foll, 167. Lines, 20 in a page. Mode of writing, fair but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1916–17 from a MS. of M.R.Ry Vīrēśalingam Garu of Batchupēta, Masulipatam, Kistna district.

పరతత్త్వప్రకాశిక.

PARATATTVAPRAKĀŚIKA.

A treatise in Advaitavēdānta in the form of a Prabandha written by Penumacca Buccirāju, son of Subbamāmba and Vēṅkaṭapati of Dhanañjayagōtra. He was a Ksatriya by caste.

Complete in eight Āśvāsas.

Beginning :

శా. శ్రీలం బెంపొదవం బ్రసన్నకరుణాదృష్టి న్విలోకించుసీ
తాలోలాక్షి నిజాంకపీఠమునఁ బ్రత్యక్షంబుగా నెప్పుడుఁ
దా లో కోరుఁ గలవంటకుప్పయన నిత్యశ్రీల రంజిల్లును
ల్కా . . . .

గీ. శ్రీకరంబు నై ధాత్రిఁ బ్రసిద్ధి కెక్కు
శ్రీజనార్దనదేవుండు సిరిని గూడి
యనిశ మిచ్చట నుండెవ ట్టగుటవలనఁ
గర్ల . . . .

వ.* అందు.

శా. . . . .
క్షేమం బొప్పెనుమచ్చవంశమున పుత్రీయుక్తుఁ డై సంతత
ప్రామాణ్యంబున వేంకటాచలపతిప్రఖ్యాతనామంబు చేఁ
గాంచెన్ ధనంజయప్రకటమై . . . .

సీ. ఆరాజవర్యుని కనుకూలపత్నియై
తనరువసిష్ఠగోత్రప్రభూత
రహిఁ గాధిరాజు పేరమసద్గుణసమేత
సుజనసన్నుతనిత్యశుభచరిత
వారల కుదయించి వసుధఁ బెంపొందిరి
పుత్రులు మువ్వురు పుణ్యమతులు
అందగ్రజుఁడు వీరయశుఁ డైనజోగిరా
జాఖ్యుఁడాఘనునకు ననుజుఁ డగుచు
నలరుఁబేర్రాజనంగ విఖ్యాతి వెలయ
ధరణి విలసిల్లె వారల కిరువురకును
సోదరుఁడు సత్యవిజ్ఞానశోభితుండు
జగతి శ్రీవేంకటాచలపతిసుతుండు

* * * *

క. కలిదిండిరంగభూవగు
సలలిత సత్పుత్రి సుజనసన్నుతసాధ్వి

. . . .

సీ-గీ. . . . .
ఘనతఁ దగి యస్మదీయజనని ధరిత్రి
సురుచిరంబుగ భాసిల్లు సుబ్బమాంబ.

మత్తకోకిల.—అవధూవరులందు నుద్భవమైతి మిమ్మహిఁ మేము స
ద్భావుకంబుగ బుచ్చిరాజనిపల్కు వేంకటరాజన్
పావనంబుగరామరాజనఁ బ్రస్ఫుటంబుగ రంగరా
డ్భావితంబుగ నీక్రమంబున భద్రమై చెలువొందుచున్.

గీ. భువిని నల్వురందు బుచ్చిరాజాఖ్యచేఁ
బెద్దవాఁడ నగుచుఁ బెద్దలకును
భృత్యభావ మలరఁ బెంపొందఁ గంటిని
వసుధ నాదుభాగ్యవశత చెలఁగె.

End:

మాలిని. అభవవిభవశోభా పాటలాంభోజనాభా
శుభగుణసముదాయా శుద్ధబోధానుమేయా

త్రిభువనపరిపాలా దేవకార్యానుకూలా
సభయవికృతిదూరా జానకీచిత్తచోరా.

Colophon:

ఇది శ్రీరామచంద్రకరుణావిలసితోదయలలితకవిత్వవిద్యావిలాస యోగిజనమనోల్లాసవిజ్ఞానవిభవవిచిత్ర ధనంజయగోత్రపవిత్ర పెనుమచ్చవంశక్షీరపారావారపరిపూర్ణసుధాకరబుధజనవిధేయ బుచ్చిరాజనామధేయప్రణీతంబైనశ్రీపరతత్త్వప్రకాశిక యను వేదాంతప్రబంధంబునందు (బరీక్షిన్నరేంద్రుండు విదేహముక్తింగూడిపరతత్త్వసుధానందప్రాప్తింబొంది నచందంబునన్నది) సర్వంబు నష్టమాశ్వాసము సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ఎనిమిదాశ్వాసములు. వ్రాంత చక్కనిది. తప్పు లున్నవి. గ్రంథపాతములు మిక్కిలి కలవు

ఇది యద్వైతవేదాంతమును బ్రతిపాదించు గ్రంథము. దీనిని పెనుమచ్చ బుచ్చిరాజు రచియించెను. ఇతఁడు క్షత్రియుఁడు. ధనంజయగోత్రుఁడు. వేంకటపతిసుబ్బమాంబల కుమారుఁడు. గ్రంథము శ్రీరామాంకితము.

R. No. 343.

Palm-leaf. 14¾ × 1⅜ inches. Foll. 22. Lines, 6 in a page. Mode of writing, fair but containing mistakes. In fair condition.

Presented in the year 1916–17 by M.R.Ry. Chandrabhatla Jōgayya Śastri Garu, Pithāpuram, Gōdāvari district.

రాధామాధవవిలాసము.

RĀDHĀMĀDHAVAVILĀSAMU.

Foll. 1*a*—16*b*.

This is the same work as the one described under R. No. 339 (*b*) *ante*.

Incomplete, containing the first Aśvāsa.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ప్రథమాశ్వాసము మాత్రము వ్రాంత యొకతీర్ధుగా నున్నది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యముకలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నెం. 339 (b) రుణ వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

Foll. 17*a*-22*b* పత్రములలోఁ గొన్ని కట్టుపద్యములు కలవు.

R. No. 344.

Palm-leaf. 16¾ × 1⅝ inches. Foll. 58. Lines, 8 in a page. Mode of writing, settled and fairly correct. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. W. Rāmayya Garu of Chintalapūḍi, Kistna district.

(*a*) విక్రమార్క చరిత్రము.

VIKRAMĀRKACARITRAMU.

Foll. 1*a*—54*b*.

This is a Telugu rendering in prose of the Sanskit work Dvātriṁśat-sālabhañjika or Vikramārkacaritra described under Nos. 12207-12209 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit MSS., Vol. XXI. By Yādavārya, son of Bāpanāmātya of Bhāradvājagōtra.

Complete in two parts.

The name of the scribe and the date of transcription are given in the Telugu extracts below :—

Beginning:

క. శ్రీనారాయణ మాధవ
నానాజనవినుతదివ్యనామా నంతా
భానుకులవర్య విష్వ
క్సేనస్తుత భద్రశైలసీతారామా.

అవధరింపుము శ్రీకంఠు డంబికతో కైలాసగిరియందు ప్రమథగణములు గొలువం గాంగొల్వున్న వేళను పార్వతీదేవి పరమేశ్వరునకు మ్రొక్కి దేవదేవో త్తమా దేవతాసార్వభౌమా వింతలుదొంతరలు గావించెడి నొకపుణ్యకథ ఆనతియ్యవలె ననంగా.

* * *

సీ. వెలఁది నీవడిగినవిక్రమాదిత్యుని
జనకుఁ డౌచంద్రగుప్తునిచరిత్ర
మానుపూర్వికముగ నాభోజభూపాలు
కథ శాలివాహనువిధము నాతఁ
డావిక్రమార్కు నడివితుఁ గావించ
నతఁ డెక్కినట్టిసింహాసనంబు
నెక్క భోజుఁడుపూన నొక్కొక్కప్రతిమదా
మొక్కొక్కదినమున నొక్కకథయుఁ
గాఁగ నారాజు సాహసత్యాగములను
జతురమతు లయి వివరించి కుతుక మొసరఁ

దొల్లి నీశాపమునఁ దల్లడిల్లుచున్న
బొమ్మ లరుదెంచె నీసమ్ముఖమ్ము చేర.

End:

విక్రమార్కునిచరిత్ర మంబికకు ఆనుపూర్విగా వినిపించగావిని ఆమె సంతోషించి వరుణి పూజించి సేవ గావించెను.

మాలిని. కువలయదళనేత్రా కుంభినీజాకళత్రా
భవధురణవిదూరా భక్తహృద్యావతారా
సవనకరణపాలా సచ్చిదానందలోలా
పవనజనురగాథా భద్రశైలాధినాథా.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్భారద్వాజ గోత్ర పవిత్రబావనామాత్యపుత్ర సరసగుణ ధుర్యయాదవార్యప్రణీతంబైన విక్రమార్కచరిత్రంబునం దుత్తరభాగము సంపూర్ణము.

గ్రంథాంతమున

"ఆనందనామసంవత్సర చైత్రశుద్ధ ౧౦ బుధవారంవరకు ఉపాధ్యాయుల వెంకటనర్సు విక్రమార్కచరిత్రంబునం దుత్తరభాగము సంపూర్ణంగా వ్రాయనాయను"

అని యున్నది.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాఁతచక్కనిది. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

బాపనామాత్యుని పుత్రుఁడగు యాదవార్యుఁడు ద్వాత్రింశత్సాలభంజికల కథలనిట్లు వచనరూపమున రచియించెను. కథారంభములందా యాకథాసంగ్రహముగా నొక్కొక్కసీసపద్యమునుగూడఁగూర్చినాఁడు.

(*b*) నాగేంద్రమోక్షదండకము.

NAGENDRAMOKSADANDAKAMU.

Foll. 55a—57a.

A poem in the Daṇḍaka metre narrating the story of the Gajēndramōkṣa. The name of the author is not known.

Complete.

Beginning:

శ్రీరామచంద్రుఁడు సుధాకీర్తిసాంద్రుఁడు దినాధీశవంశాబ్ధిచంద్రుఁడు ధరాధీశలోకైకకోదండహస్తుఁడు ప్రశస్తుఁడు.

End:

శ్రీరామచంద్రాకృతిన్ జంద్రకీర్తిన్ బ్రకాశింప సీతామహాదేవితోఁ గూడి రాజ్యంబుఁ బాలింపుచున్ మమ్ము రక్షింపుచున్నట్టిదేవాదిదేవా నమస్తే నమస్తే నమః.

(ఓ-ఓ.)—

సంపూర్ణము. ఇందు గజేంద్రవిమోచన కథ వర్ణింపఁబడినది. కర్త యెవ్వరో తెలియరాదు.

(c) సూర్యదండకము.

SŪRYADAṆḌAKAMU.

Foll. 57*b*—58*a*. Fol. 58*b* is left blank.

A poem written in the Daṇḍaka metre, in praise of the Sun. The author's name is not known.

Complete.

Beginning:

శ్రీ సూర్యనారాయణా వేదపారాయణా లోకరక్షామణీ దైవచూడామణీ ఆర్తరక్షా నమో పాపశిక్షా నమో.

End:

ముంగొంగుబంగారు తంగేటిజున్నై తపంబుల్ ఫలించున్ మహాదైవరాయా నమస్తే నమస్తేనమః.

(ఓ-ఓ.)—

ఇది సూర్యస్తుత్యాత్మకము. రచయితయెవ్వరో తెలియరాదు.

R. No. 345.

Paper. 8 × 6½ inches. Foll. 17. Lines, 16 in a page. Mode of writing, bad but correct. In good condition.

Presented in 1917–18 by M.R.Ry. Kovela Śobhanādri Ācāryulu Garu of Taṇuku.

తిరుమంగయాళ్వారుచరిత్రము.

TIRUMAṄGAYĀḺVĀRUCARITRAMU.

A poem in the Yakṣagāna form giving an account of the life of Tirumaṅgaiyāḻvār, a Śrī-vaiṣṇava saint. By Kōvela Tiruvēṅgaḷadāsa, who dedicated the work to God Nṛsiṁha worshipped at Śōbhanādri in the Kistna district.

Complete.

Beginning:

ఉ. శ్రీకర మానిమానసవశీకర శోభనశైలపాద్విశ
ఙ్కకర సాధుపోషణసుధీకర సంభృతశంఖచక్ర చా
మీకరచేల సద్గుణసమీకరణా ప్రణతార్తిహారి ర
త్నాకరజాముఖోత్పలసుధాకర శ్రీనృహరీ దయాకరా!

End:

ద్విపద. శ్రీరంగనాథుని ప్రియపుత్త్రుఁడైన
శ్రీరంగతిరుమల శ్రీభట్టరార్య
గురువరశిష్యుండగో వెలాన్వయుండ
వర వేంకటాచార్యవరుని పౌత్త్రుఁడను
గురువరనరసింహగురునందనుండ
తిరువేంగళాచార్యదివ్యాహ్వయుండ
శ్రీమాధవుని పేర శ్రీహరి పేర
సారెకు శోభనాచలపతి పేర

* * * *

Colophon;

ఇది శ్రీశోభనాచలలక్ష్మీనృసింహ వరప్రసాదలబ్ధకవితావిలాస కోవె లతిరువేంగళదాసప్రణీతంబైన తిరుమంగయాళ్వారుచరిత్రం బను శృంగారనాటక గేయప్రబంధంబునందు సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతమంచిదికాదు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

పన్నిద్దరాళ్వారులలోని తిరుమంగయాళ్వార్లచరిత్రము యక్షగానముగాఁ గోవెల తిరువేంగళనను వైష్ణవుఁడు శోభనాద్రి నృసింహస్వామిపేర రచియించినాఁడు.

R. No 346.

Palm-leaf. 16 × 1½ inches. Foll. 76. Lines, 10 in a page. Mode of writing, fair and apparently correct. In fair condition.

Presented in 1917–18 by M.R.Ry. Vaḍḷamannāṭi Veṅkaṭarāmayya Garu of Masulipatam.

రాధామాధవము.

RĀDHĀMĀDHAVAMU.

A Prabandha describing the story of the love between Rādhā and Mādhava The author is Cintalapūḍi Yallayya, son of Kāmanārya and grandson of Kṛṣṇabhaṭṭāraka of Śrīvatsagōtra. King Kṛṣṇadēvarāya of Vijayanagar is stated to have conferred on him the title Rādhāmādhava. The author may be the same as the Rādhāmādhavakavi that composed, according to tradition, difficult stanzas as required by Peddanāmātya of the court of Kṛṣṇadēvarāya. The author refers to Jayadēva as the author of the Rādhāmādhava which is perhaps different from the Gītagōvinda. The work is dedicated to God Rādhākṛṣṇa. For further particulars about the author vide the next number, where his other work Tārakabrahmarājīya is described.

Complete in five Āśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీలావణ్యరసాధిదేవతలునాఁ జెన్నొందురాధాదిగో
పాలస్త్రీలఁ బదాఱువేల వివిధప్రాయంబులం గూడి బృం
దాలీలావనకేళి సల్పుతరుణీవత్సలుఁ గందర్పగో
పాలస్వామి మదీయచిత్తవిశదాబ్జస్థాయిఁ గావించెదన్

చ. పసగలనీకుచద్వయముపాటిఁగ జేయు మదీయకుంభముల్
పసలఁగనన్నమాడ్కి మదసక్తమధువ్రతఝంకృతిస్తుతుల్
పొసఁగఁగడాసి మత్తకరిపోతము లభ్రనదీజలం బనన్
బసిఁడిగలంతులం దిడఁ గృపం గొని మెచ్చుసిరిం దలంచెదన్.

క. నుతియింతు వాగ్విశేష
స్థితి రాధామాధవంబు చెప్పినవిద్యా
చతురాననుఁ నీలాచల
పతిహితు జయదేవు సుకవిపంచప్రదరుఁ

సీ. వాణీవధూపాణివీణాకలక్వాణ
కలితవచస్స్ఫూర్తిఁ గాళిదాసు
భారతీమంజుమంజీరఝుళంఝుళ
శబ్దవాఙ్మాధురి సార్వభౌము
శారదాహస్తకంజాతకీరాంగనా
గంభీరవాక్ప్రౌఢిఁ గవి మయూరు
భాషాబలోపరిపరిమళకలకల
తాటంకినీనాదోక్తిగరిమ మాఘు
నమృతధారాళవాచాలవిమలవాక్య
గతుల నన్నయభట్టుఁ దిక్కనకవీంద్రు
సన్నుతింతు నశేషభాషావిశేష
కావ్యరచనాధురీణుల భవ్యమతుల.

క. నానావిధనటనటదీ
శానశిరస్సరిదభంగసలిలోర్మిఘటా
మానధ్వనిమృదుమధురవ
చోనిధి శివదాసుఁ గొలుతు సుకవిశశాంకున్

శా. నానాస్త్రీప్రమదామదస్ఫురితవక్షోజాతకాఠిన్యముల్
బూనంజాలువచోవిలాసముల నేర్పుల్ సూపి కర్ణాటక
క్షోణీనాథేంద్రుసభం గవిత్వవిజయోత్సాహంబుఁ గైకొన్నమా
శ్రీనాథున్ కవిసార్వభౌముఁ గొలుతున్ సేవాంజలుల్ గీలొనన్

* * * *

క. బోధించియు [చుని?] ష్టదైవము
రాధాసతిఁ గూడి(డు?) సౌమ్యరమ్యాకృతి వ్యా
త్సేధమునఁ దోఁచి కృష్ణుఁడు
రాధామాధవముఁ జెప్పురా యనిపలికెన్

సీ. శ్రీవత్సలాంఛన శ్రీముఖాంబుజమున
శ్రీవత్సమునికులశేఖరుండు
ప్రభవించెనామహాభాగువంశాంభోధి
దివ్యరత్నంబులతెఱఁగుమీఱఁ
బుట్టి రనేకులు పురుషార్థపరులైన
వారు వారలలోనవంశకర్త
వర్ణితసత్కీర్తి శ్రీవల్లభుఁ డొప్పారె
నతనికి శ్రీకృష్ణుఁ డవతరించె
నతనియందుఁ గామనార్యుండుజన్మించె
నతనికేనులచ్చమాంబయందు
జననమైతినెల్లసత్కవిచంద్రుండ
సరసహితచకోరసంఘమలర.

శా. రాధామాధవ మచ్యుతాంకితముగాఁ బ్రౌఢక్రియం జెప్పిత
న్మాధుర్యంబునఁగృష్ణరాయవిభుఁగర్ణాటేశు మెచ్చించి, నా
నాధాతృప్రతిమానసత్కవులలోనన్ భూమణశ్రేణితో
రాధామాధవనామ మందినజగత్ప్రఖ్యాతచారిత్రుఁడన్.

* * * *

క. అంకురితరతికళావ్యా
త్పంకజగోపీకపోలపాళీకేళీ
కుంకుమరేఖారచనా
హాంకారనిశాతకరరుహాంకూరునకున్.

End:

క. అనిశుకమునిమాళిరచిం
చిన, శ్రీకృష్ణునకుఁజెప్పెఁజింతలపూఁడె
ల్లన రాధామాధవ మి
ట్లనుపమమధురముగ నాశశాంకార్కముగన్.

మాలిని. కనకపటపటీరా కంధరశ్రీశరీరా
మునిహృదయవిహారా మోహనిర్మగ్నదూరా
సనయగుణవిచారా సర్వవేదాంతసారా
మనసిజజయధారా మానినీచిత్తచోరా.

Colophon:

ఇది శ్రీమన్మదనగోపాలచరణకమలసేవాధురీణ సత్కళాపారీణ కృష్ణభట్టారకపౌత్ర చింతలపూఁడికామయప్రభుసుపుత్త్ర సుకవివర్య రా

ధామాధవయెల్లనార్యప్రణీతంబైన రాధామాధవం బనుశృంగారప్రబంధం బునందుఁ బంచమాశ్వాసము.

ఉ. సంతతభావశుద్ధియుతసంస్థితియుం సనయక్రియాపరి
క్రాంతియు సర్వలక్షణవిచారతయుం ఫలియించె, రాధికా
కాంతుఁడు ప్రాణవల్లభుఁడు గావునఁ బావనమూర్తియైన యీ
చింతలపూఁడియెల్లకవి శేఖరుకోమలకావ్యకన్యకున్.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతజీలుగైయస్పష్టముగా నున్నది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యమంతగా లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

అయిదాశ్వాసముల యీశృంగారప్రబంధమున రాధామాధవుల శృంగారచరిత్రము వర్ణింపఁబడినది. సంస్కృతమున జయదేవకవి "రాధామాధవము" రచియించిన ట్లిందుఁ జేర్కొనఁబడుటచే దాని కిది యనువాదముగాఁ దోఁచుచున్నది. జయదేవుఁడుగీతగోవిందముగాక రాధామాధవ మనిమఱొక గ్రంథమునుగూడ రచించెనేమో! శ్రీవత్సగోత్రుఁడును, కృష్ణభట్టారకపౌత్త్రుఁడును, కామనార్యుపుత్త్రుఁడును నగు చింతలపూఁడి యెల్లకవి దీనిని రాధాకృష్ణాంకితముగ రచియించినాఁడు. ఈ గ్రంథరచనమునకు మెచ్చి కర్ణాటేశ్వరుఁడగు శ్రీకృష్ణదేవరాయ లీ కవికి భూషణాది సత్కారముతో రాధామాధవుఁడను బిరుదనామమిచ్చె నట! "నగరు, తొగరు, తగరు, పగరు, అనుపదములు పాదాదులం దునిల్పి రామాయణభారతభాగవతార్థములు వచ్చునట్లు పద్యములర చింపఁ బెద్దనామాత్యుఁడు సమస్యయీయఁగా, శ్రీకష్ణరాయలసభలో మూఁడుపద్యములుచెప్పి సత్కరింపఁబడినట్లు తెలియఁబడెడురాధామాధవుఁ డీతఁడేకావలయును. తారకబ్రహ్మరాజీయ మనుకృతి మఱియొక టి యీతనిదికలదు. ఈ కవినిగూర్చి మఱికొన్నివిశేషములు తద్గ్రంథ విషయవివరణమునఁ జూచునది.

R. No. 347.

Palm-leaf. 14¾ × 1½ inches. Foll. 108. Lines, 5 in a page. Mode of writing, good but incorrect. In injured condition.

Purchased in 1917-1918 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Garu of Vizagapatam.

తారకబ్రహ్మరాజీయము.

TĀRAKABRAHMARĀJĪYAMU.

Foll. 1*a*—98*b*.

This Telugu Prabandha is a rendering of the Sanskrit work Rāmatārakabrāhmarājīya of Nārāyaṇāśramin of Prayāga. The author is Rādhāmādhavakavi, the same as that of the work described under the last number. The name Yellaya is not given in this work. The work was dedicated to Śrī-Rāma at the instance of Nañjaya Timmarasu, a minister in the court of Acyutadēvarāya, brother of Kṛṣṇa Dēvarāya. Timmarasu asked the poet to do so with a view to please the king, who had resolved to dedicate every year a work to God Vēṅkaṭēśa as a literary flower offering. Particulars about Timmarasu are found in the introduction extracted below.

Breaks off in the 4th Āśvāsa.

Foll. 99 *a*—108 *b* contains certain stanzas of the 18th Āśvāsa of Nirvacanottararāmāyaṇa.

Beginning:

శా. శ్రీరాజీవదళాక్షిఁ గౌస్తుభమణీసింహాసనం బెక్కి యు
ర్వారూఢస్ఫుటదీప్తియుక్తి బలెన నొంపారన్ నభోమండలా
కారశ్రీవిలసిల్లు విష్ణుఁడు జగత్కళ్యాణచారిత్రకం
ధీరున్ నంజయతిమ్మమంత్రివరు లక్ష్మీయుక్తుని జేయుతన్.

ఉ. భారతకావ్యహారమొకభాగము నన్నయభట్టు గూర్చెను
న్నారమణీయవాక్యములఁ దిక్కన భాగము సోమయాజి పెం
పారఁ జొనర్చె రెంటికి నలయన్ శివదాసుఁడు మధ్యనాయక
శ్రీరచియించె శారదధరింపఁ గవిప్రియకీర్తిమించఁగన్.

* * * *

వ. అఖిలయతిమతదేవతా . . . . శ్రీరామబ్రహ్మతారకరా
జీయంబు పరమభాగవతోత్తముండు ప్రయాగక్షేత్రవాసి నారాయణాశ్ర
ములను మహాయతీశ్వరుండు సంస్కృతంబున రచియించె నది తెలుంగున
సకల జనులకుం దెలియునట్లుగా . . . సమయంబున.

క. తిరుపతిఁ గల్పి పాండ్యనరదేవుని పట్టముగట్టి యుత్కళే
శ్వరుఁ గరుణించి క్రమ్మఱ నవాయికిఁ దా నభయంబొసంగి పెం

పరుడుగఁ గీర్తిఁ జేకొనిన యచ్యుతరాయల మంత్రిరత్నమై
తిరముగనున్న నంజవిభుతిమ్మరసుందగుఁ బ్రస్తుతింపఁగన్.

* * * *

ఉ. వేదపురాణశాస్త్రముఖవిద్యలకెల్ల గురుండు బ్రహ్మవి
ద్యాదృఢబుద్ధి నేర్చులిపులన్నియు వ్రాయ, సమస్తదేశభా
షాదులెఱుంగు స్వామిహితమైన ప్రయోజన మాచరించు నా
నాదిశలం బ్రసిద్ధుఁడగు నంజయతిమ్మనిఁ బోలరెవ్వరున్.

వ. అమ్మహామహీశ్వరుం డొకనాఁడు చతుస్సముద్రముద్రితమధ్య
మాభువనసింహాసనాధీశ్వరుండగు నచ్యుతదేవరాయల కొలువు చేసివచ్చి
నిజనివాసభాసురచంద్రశాలా ప్రాంగణ మణిమంటపంబున విజయనగర
రాజధానింగల బంధువర్గంబును విద్వత్కవీంద్రులును వందిమాగధగా
యకవారకామినీనికరంబును సముచితప్రకారంబున సేవింప సుఖగోష్ఠిం
బ్రవర్తింపుచు నిజస్వామియగు నచ్యుతదేవరాయలు ప్రతిసంవత్సరంబు
శ్రీ వేంకటేశ్వరునకు సత్కావ్యప్రబంధపుష్పాంజలి సమర్పించుచుఁ గీర్తి
సుకృతంబులు నిర్వహించుకొనుచున్నవాఁడు తదనుమతంబున నవ్వి
భునకు నాకు నభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధియుఁ జతుర్విధపురుషార్థసిద్ధియు
గలుగునట్లుగా నా యిష్టదైవంబగు శ్రీరామవిభునకు నంకితంబుగా నొక్క
పుణ్యప్రబంధంబు చెప్పింపవలయునని సువ్యాజ్జనంబులతో.

* * * *

క. రాధారుణాధరోరుప
యోధరకాశ్మీరపరశు (రసర) సోదయకవితా
మాధుర్యధుర్యు నన్నున్
రాధామాధవుని సుకవిరత్నముఁ బిలిచెన్.

* * * *

ఉ. నావుడు నీకు నంకిత మొనర్పఁదలంచినవాఁడ బంధుసం
భావన నీకు నిష్టముగ బ్రహ్మమయుం డగురామభద్రధా
త్రీవరమౌళి కంకితమిదే యొనరించి . . . వైఁడికిన్
దావి ఘటిల్లె నేమియుననంజ యతిమ్మ వివేకభూషణా

* * * * *

వ. . . . . . శ్రీరామమంత్ర సిద్ధుండగు నమ్మహాప్రధాన
శేఖరునభినందించి.

సీ. కాశ్యపగోత్రదుగ్ధపయోధిచంద్రుఁడై
భాగ్యలక్షణముఁ బ్రభవమొంది
రాయభారపరంపరాక్రమాగతమైన
నిజమంత్రకులము వర్ణితముసేయ
సకలదిగ్దేశరాజప్రధానుల కెల్ల
నాధారమయ్యె సింహాసనమునఁ
దనకు నేలిన మహీధవునకు సత్కీర్తి
తనర సామ్రాజ్య తంత్రంబునడపె.
నుభయకులపావనుండును నిజ[?]కులోచి
తక్రియాచార నిరతుఁ డుదారగుణుఁడు
విప్రబాంధవవాంభి తార్థప్రదుండు
విట్టలేశ్వరనిభమూర్తి [వట్టమరుని?].

క. ఆరాయమంత్రిమణికిని
నారీమణి తిప్పమాంబ . . . .

క. ఆశుభదంపతులకు గుణ
రాశి తపఃఫలమువోలెఁ బ్రభవించె యశ
శ్శ్రీశశినంజరుసుసురా
ధీశగురుప్రతిభవాఁడు తేజంబలరన్.

* * * *

ఉ. నంజరసయ్యమంత్రికులనాయకుఁ డుత్తమసాధ్వితిప్పమా
కంజదళాయతాక్షి శుభకారిణి శ్రీసతిఁ బెండ్లియాడు శ్రీ
కంజదళాక్షుఁడుంబలె జగంబులు ప్రస్తుతిసేయ బాంధవుల్
రంజిలభాగ్యసంపద నిరంతరమున్ గొనసాగుచుండఁగన్.

* * * *

శా. ఆతిప్పాంబకు నంజమంత్రికి సముద్యత్కీర్తిధుర్యుల్ సుఖా
న్వితుల్ తిమ్మరుసయ్యసంకవరుసుల్ వేదాంతవేత్తల్ మహీ
జాతా రాముల కాత్మజుల్ కుశలవుల్ జన్మించిన ట్లుత్కట
ప్రీతిన్ బుట్టిరి తల్లిదండ్రుల కతిప్రేమంబు సంధిల్లఁగన్.

* * * *

క. శృంగారవతీమణి వు
న్యాంగన నంజరుసుతిమ్మనార్యుని సతియం[యూ?]

లింగాంబిక యంబిక కెన
మంగళసూత్రప్రభావ మానధనములన్.

ఉ. ఆహారిణాక్షియందు సుగుణాఢ్యుఁడు తిమ్మరుసయ్యగాంచెఁ దే
జోహారి సత్కృపాహారి విశుద్ధయశోహారి నిత్యభోగల
క్ష్మీహారి నంజమంత్రిని సమిద్ధకులాంబునిధీంద్రచంద్రునిన్
మోహనపుష్పసాయకసముజ్జ్వలరూప విశాలవైభవున్.

* * * *

వ. అని కులస్థానపౌరుషంబులు విజయనగరసింహాసనంబునఁ బ్రసిద్ధంబులై యున్నవి. సర్వలక్షణగుణ సంపన్నుండ విట్టిమహానుభావుండవుని వానతిచ్చినట్ల నీయభిమతదైవంబగు శ్రీరామచంద్రులకు సీతారక బ్రహ్మరాజం బంకితంబు చేసెద.

Colophon :

ఇది శ్రీమదనగోపాల చరణకమల సేవాధురీణ సత్కళాపారీణ కృష్ణభట్టారక పౌత్ర చింతలపూఁడికామయప్రభుసుపుత్త్ర శుద్ధసారస్వత విభవరాధామాధవ ప్రణీతంబైన శ్రీరామతారకబ్రహ్మరాజం బను మహాప్రబంధంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

End :

చ. పవడపుమోవినీనగవుపల్లవభాగతుషారవారిబిం
దువుగతి నున్న నీవరిది తోయపు ముత్తియమున్ గరంబడ(?)
ద్దివియఁగనీప్రకోష్ఠరుచినింపుచు నుచ్చితపండటంటివా
భవదుచితోక్తిసత్క్రియలు పాయున నామది తోయజేక్షణా.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదటినుండి నాల్గవ యాస్వాసమునఁ గొంత దాఁకఁగలదు. వ్రాఁత తిన్ననిది తప్పు లున్నవి. శైథిల్యము హెచ్చు. గ్రంథపాతము లంతగా లేవు.

ప్రయాగక్షేత్రవాసి యగునారాయణాశ్రమి యను యతీశ్వరుఁడు సంస్కృతమున రచియించిన రామతారకబ్రహ్మరాజీయమను వేదాంత గ్రంథమున కీగ్రంథము తెలుఁగు. నాల్గాశ్వాసములకు మించి గ్రంథము

కలదేమో తెలియదు. చింతలపూఁడి రాధామాధవకవి దీనికిఁ గర్త. రాధామాధవ మనుశ్శృంగారప్రబంధము రచియించుటచే శ్రీకృష్ణదేవ రాయలీ కవికి బిరుదనామము నొసఁగెను. ఈతని తొల్లిటి పేరు ఎల్లయ. ఈ కవిని గూర్చి నెం 346 రున చూచునది. విద్యానగరాధీశ్వరుఁడగు నచ్యుతదేవరాయలమంత్రి నంజయతిమ్మరుసు ప్రేరణమున నీతఁడీకృతిని శ్రీరామున కంకితము చేసినాఁడు. ఈ తిమ్మరుసు వంశమునపూర్వులు గూడ విద్యానగర సింహాసనాధీశ్వరుల కొల్వున నున్నవారే. విద్యానగరాధీశ్వరుఁడగు నచ్యుతరాయలు ప్రతివత్సరమును వేంకటేశ్వరస్వామికి సత్కావ్యప్రబంధపుష్పాంజలి సమర్పించువాఁడు గావున నా ప్రభువునకును దనకును నభ్యుదయసిద్ధికై యీ ప్రబంధమును రామాంకితముసేయుమని యొకనాఁ డచ్యుతరాయల కొల్వు చేసి వచ్చి విద్యానగరమున నిజనివాసమున నంజయ తిమ్మరుసు కోరినట్లీకవి చెప్పుకొన్నాఁడు. నంజయ తిమ్మరుసు వంశవృత్తాంతము మొదలగు నది యుదాహృత గ్రంథభాగమును బట్టి యెఱుఁగునది.

ఈ గ్రంథము ముగిసిన తర్వాత 99a-108b ఆకులన నిర్వచనోత్తర రామాయణము మొదటి యాశ్వాసమున గొంతభాగము వ్రాయఁబడి యున్నది.

R. No. 348.

Paper. 9¾ × 7½ inches. Foll. 16. Lines, 25 in a page. Mode of writing, fair but not quite incorrect. Good.

Presented in the year 1917-1918 by M.R.Ry. Śri Rāja Kandukūri Śivaprasādabhūṣaṇa Rāo Garu, Zamindar, Narasāpuram, Kistna district.

అష్టావక్రగీతలు.

AṢṬĀVAKRAGĪTALU.

This is the same work as the one described under R. No. 195 ante.

Incomplete.

(వి-వి.)—

అసంపూర్ణము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు కలవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

[illegible] ఆర్ నె 196 రున వర్ణితమైన గ్రంథమే.

R No. 349.

Paper. 8¾ × 6¼ inches. Foll. 106. Lines, 24 on a page. Mode of writing, fair but contains plenty of mistakes.

The first leaf of the MS. is not found. In fair condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vāsireḍḍi Chandramallīśāvaraprasada Bahadur Gāru, Zamindar of Muktyala, Kistna district.

భిషక్సుధార్ణవము.

BHIṢAKSUDHĀRṆAVAMU

A treatise in medicine dealing with the feeling of the pulse, the symptoms of diseases, the preparation of medicines, etc., by Kambhamupāṭi, Vēṅkaṭabhaṭṭa, son of Rāmanna of Haritagōtra.

Breaks off in the ninth Āśvāsa.

Beginning:

క. మాలని రజకుని బోయను
దాలిమి లేకున్న గ్రామదైవార్చకునిం
లాలించి వైద్యమడిగినc
గాలుని వశమగును రోగి కళవళ మేలా

ఆ. ఆశc బొందినయెడ నాదరించక పోవ
వేళయెఱుంగకున్న వెఱ్ఱటువడిన
లేమిc బడిననాcడు తామసమతియైన
సరవి వైద్యదోష సప్తకంబు.

ఆ. రోగియుండునింట బాగుగా వైద్యుండు
కుడువ నిద్రపోవcగూరదేని
వెజ్జురోగికిcబు వెజ్జునారోగి
మృత్యువనcగc బరగుc బ్రీతిc లేక.

Colophon:

ఇది శ్రీమదఘోరశాస్త్రివరప్రసాదాసాదితకవితాధురీణ సకలవిద్యాప్రవీణ హారీతసగోత్రపవిత్రాపస్తంబసూత్ర కంభముపాటి రామనాహ్వయసుపుత్త్ర కవితా వైద్యసముద్ర వేంకటభట్టప్రణీతంబైన భిషక్సుధార్ణవంబను మహాప్రబంధంబునందు.

End:

ఆ. కలిగణంబువలన పులుసు గారము బెందు
జ్వరము వాత పైత్యవాంతులణcచు

దాహమేహహిక్కాపంబు లణచును
సొరిది మాంద్యమేహశూల లట్ల

క. ఆయుర్వేదం బెఱిగిన
నాయువు నీరోగగుణము నమరును ధరలో.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదటి కాగితము పోయినది. మొదటినుండి తొమ్మిదవ యాశ్వాసము నం గొంతదాఁక నున్నది. వ్రాఁత యొకతీరుగా నున్నది. తప్పు లధికము. శైథిల్యమంతగా లేదు. గ్రంథపాతములు హెచ్చు.

ఇది వైద్య గ్రంథము. ఇందు నాడీ నిదానము రోగనిదానము ఓషధ యోగములు మొదలగు విషయములు వివరింప బడినవి. గ్రంథకర్త కంభముపాటి వేంకటభట్టు. రామన్న కొడుకు. హారిత గోత్రుఁడు.

R. No. 350.

Paper. 8×6 inches. Foll. 59. Lines, 20 in a page. Mode of writing fair but not quite incorrect. In good condition.

Presented in 1917-18 by Śri Rājā Kandukūri Śivaprasāda Bhūṣaṇa Rao gāru, Zamīndar, Narasāpuram, Kistna district.

(*a*) వైజయంతీవిలాసము.

VAIJAYANTIVILĀSAMU.

Foll. 1*a*—37*b*. Fol. 38 is left blank.

A Prabandha describing the story of Toṇḍaraḍippoḍiyāḻyār, a Tamilian Śrī-Vaiṣṇava saint, by Sāraṅgu Tammaya. As the introductory portion is wanting in this manuscript, no extracts are given here.

Incomplete, wants the beginning.

(వి-వి.)—

గ్రంథారంభమున నాల్గుకాగితములు లేవు కడమగ్రంథ మెల్లఁ గలదు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు

ఇది సారంగుతమ్మయకృతమగు వైజయంతీవిలాసము. ఇందుఁ దొండరడిప్పొడి యాళ్వార్లచరిత్రము వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథావతరణిక యీ పుస్తకమున లేదు గావున నాద్యంతభాగములును, చరిత్రోపయుక్తాంశములును నిక్కడ నుదాహరింపరాదయ్యెను

(b) వీరభద్రదండకము.

VĪRABHADRADAṆḌAKAMU.

Foll. 39a—46a. Fol. 46b is left blank.

A poem in the Daṇḍaka metre, apparently in imitation of the Bhōginīdaṇḍaka of Pōtarāzu, by Velvari Śambhumantri This work relates to God Vīrabhadra worshipped at Murmuḷḷa.

Complete.

Beginning:

శ్రీభద్రకాళీసమంచత్కుచద్వంద్వవిస్ఫారపాటీరకాశ్మీరకస్తూరిపంకాంకితోరోమహాహారవిస్ఫారభవ్య నానావిశేషుండు శేషోజ్వలన్మస్తకస్తోకమాణిక్య నీరాజమానేంద్ర నీలాకృతిత్ర్యేక—

End:

లాలించి యానందవారాశిఁ దేలించి మేలెంచి మోదించి కోర్కుల్ ప్రసాదించి తన్మాత నుద్యద్ధనవ్రాతగా నాజ్ఞగావించి ముర్ముళ్లనామాంకితంబైన యప్పట్టణంబందు నేభద్రకాళీమహాదేవియుం దాను నన్యోన్యసల్లాపగోష్ఠీ విశేషంబులన్ శాశ్వతైశ్వర్యలీలాఢ్యులై దుష్టశిక్షాప్రభేదంబులన్ శిష్టరక్షావినోదంబులన్ బ్రోద్దుపుచ్చుచున్ ఉచ్చులన్ సత్ప్రభల్ హెచ్చ శ్రీవెల్వరీవంశపాథోధిచంద్రునిదయాసాంద్రు నుద్యత్కృపాసాంద్రు నాత్మేశసేవామహాత్ర్పహనావన్నమంత్రీంద్ర సత్పుత్రుడౌ శంభుమంత్రీంద్రుఁ దీర్ఘాయురారోగ్య సౌభాగ్యసంపన్నుఁగా సత్కృపాదృష్టి నీక్షించుచున్ బట్టసాద్రీశుడౌ వీరభద్రుండె తానై యనూనైకవిఖ్యాతివర్తింతెఁ దచ్ఛంక రాంగీకృతిస్వీకృతంబై విచిత్రీకృతంబైన యీ దండకంబుండు, నాచంద్రతారార్కమై.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తిన్ననిది. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

భోగినీదండకముం బోలిన యీ శృంగార దండకము ముర్తుల్ల యనువురమున నెలకొన్నవీరభద్రుని పేర వెల్వరి శంభుమంత్రిచే రచియింపఁబడినది.

(c) వేమనపద్యములు.

VĒMANAPADYAMULU.

Foll. 47a –59b.

A collection of Vēmana's verses relating to Nīti and Vēdānta.

Contains 347 stanzas

Beginning:

గీ. శ్రీకరంబుగ వేమన్న చెప్పినట్టి
పద్యముల నెప్పుడేనియుఁ బఠనసేయు
నట్టిపురుషుఁడు మనముచే నిట్టిదనుచు
చెప్పరానట్టవస్తువు చేరు వేమ.

* * * *

End:

గీ. జన్మకాలమందు జందెము మెడ లేదు
తల్లిమేన లేదు తనకు లేదు
తల్లి శూద్రురాలు తానెట్లు బ్రాహ్మఁడో
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ.

(వి-వి.)—

౩౪౭ పద్యము లున్నవి. వ్రాఁతచక్కనిది. తప్పు లంతగా లేవు.

నీతి, వేదాంతబోధకము లయినయీపద్యములు వేమనయోగిరచియించినవి.

R. No. 351.

Paper $6\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Foll 41. Lines, 24 in a page. Mode of writing, fair but not quite correct. In good condition.

Presented in the year 1917–18 by MR.Ry. Tōlēṭi Dakṣiṇāmūrti Garu of Neggipāḍi, Tanuku taluk, Kistna district.

(*a*) హనుమత్పంచవింశతి.

HANUMATPAÑCAVIṀŚATI.

Foll. 1*a*—6*a*.

This is the same work as the one described under R. No. 276(*d*) ante.

Incomplete. The first two stanzas are wanting.

(తె-టి.)—

తొలి రెండుపద్యములు లేవు. వ్రాఁత యొకతీరుగా నున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నెం 276(d) రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

(*b*) ఆంజనేయదండకము.

ĀÑJANĒYADAṆḌAKAMU.

Foll 6*b*—19*b*.

A poem in the Daṇḍaka metre, written in praise of Āñjanēya, the monkey-warrior of the Rāmāyāṇa, by Vāsudēvakavi, son of Jaṅganāmātya.

Complete

Beginning:

శ్రీరామనామామృతాస్వాదలీలావిలాసస్ఫురద్వజ్ర సంకాశ దేదీప్య గాత్రా లసద్బాలభానుప్రభాశోభితాలిప్తసంరక్తనేత్రా జగత్ప్రాణపుత్రా మునిస్తోత్రపాత్రా సుచారిత్ర నీసుస్థిరానందసౌజన్యసత్కీర్తిసత్యవ్రతానేక సుజ్ఞానముం బ్రస్తుతింపంగ నే నెంత కారుణ్యవంతా

End:

చమత్కారభాషావిశేషంబులన్ దండకారూఢిఁ గావించె నార్వే లవంశాబ్ధిచంద్రుండు మీకీర్తిచేఁజెల్మి చేకూరఁ(బ్రసిద్ధి)గా నెన్నికైనట్టి యాజంగనామాత్యపుత్రుండు సామీరికారుణ్యలబ్ధానుసారుండు విద్వజ్జనామోదసేవాధురీణుం డసాధారణప్రజ్ఞచే వాసుదేవుండు సద్భక్తితోడన్ హనూమంతుపేరన్ సమర్పించె నీదండకం బుర్విలో మానవుల్ వ్రాసి వాచించినన్ విన్న సర్వంకమప్రజ్ఞచే మించి . . . శ్రీరామదాసా మహానందలీలావిలాసా జయోల్లాస దేవా నమస్తే నమస్తే నమః.

(బి-బి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాఁత యొకతీరుగా నున్నది. తప్పు లున్నవి.

ఆంజనేయస్తుతిరూప మగునీదండకమును ఇంగనామాత్యునిపుత్త్రుఁ డగువాసుదేవకవి రచియించెను.

(c) తులసీదళమాహాత్మ్యము.

TULASĪDALAMĀHĀTMYAMU.

Foll. 21a—36a. Fol. 20 is left blank.

A small Prabandha extolling the greatness of the Tulasī plant by an illustrative story; by Narasimhārya, son of Sītamba and Lakṣmaṇa of Kāśyapagōtra

Incomplete with many omissions.

Beginning:

శా. శ్రీరామాయ నమోనమో శ్రితజనశ్రేయఃప్రదాత్రే స్ఫుర
న్నీరేజాయతలోచనాయ పలభుజ్ఞ్నత్రోఘవిధ్వంసినే
కారుణ్యాంబుధయే తపాదవనితాకష్టాపనోదక్రియా
పారీణాయ నమ స్సదా యనుచు లో భావించి సేవించెదన్.

సీ. గీ. అనఘుఁ డాతఁడు సర్వశాస్త్రార్థవేది
సంస్కృతాంధ్రకవిత్వవిచక్షణుండు
కాశ్యపాన్వయవార్ధిరాకామృగాంకుఁ
డనఁగ లక్ష్మణగురువర్యుఁ డలరుచుండు.

*ఉ. ఆకరుణాంబురాశికిఁ బ్రియం బొనగూర్చుచునుండుఁ బత్నియై
. . . . . నిజ్జగతిం బతయె సీతాంబనన్. (?)

గీ. అమ్మహాత్ముల కాత్మజు లగుచు సుమతు
లలఘుగుణశాలి వేంకటాచార్యు లనఁగ
నారసింహార్యుఁ డనఁ గృష్ణనామకుండు
ననఁగ వెలయుదు రార్యసేవార్థు లగుచు.

ఉ. వారల కగ్రజుండు . . . .
ధారుణి వేంకటార్యుఁ . . . .

వ. అవ్వుణిఘలార్థికి ననుజుండు నయిననరసింహాభిధుండ నయిన నేను . . . . భగవతర్థాప్రతిపాదకంబుగాఁ దులసీదళమాహాత్మ్యం బనుగ్రంథంబు రచియింపంబూనితి. తత్కథాప్రసంగం బెట్లనిన.

End;

వ. అని మఱియు సత్యభామను గనుంగొని నాయనుమతి మహావ్రతంబు సలిపితివి. నీపుణ్యవశంబున సాంగంబయ్యెంగాన నీవును రుక్మిణియు సకలసౌభాగ్యంబులుగల్గి వృద్ధిఁగాంతురుఁగాక యని యాశీర్వదించి కృష్ణు నాలోకించి యిట్లనిస్తుతియించె.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత యొకతీరుగా నున్నది. తప్పులు పెక్కులు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు మెండుగాఁ గలవు.

దీనిని గార్గ్యపసగోత్రుఁ డగునరసింహార్యుఁడు రచియించెను. ఈతఁడు లక్ష్మణగురు సీతాంబలకుఁ బుత్రుఁడు. ఇందుఁ దులసీదళమాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడినది.

(*d*) నృసింహదండకము.

NṚSIṀHADAṆḌAKAMU.

Foll. 36*a*—37*b*.

This is a poem in the Daṇḍaka metre composed in praise of Narasiṁha (fourth of the ten incarnations of Viṣṇu). The author's name is not known

Incomplete.

Beginning:

శ్రీమన్మహేంద్రాదిబృందారకానందసంధాయకా శత్రుదైత్యార్తిసంధాయకా మానిరాత్మానసాంభోజవాసా యహోబిలా శ్రీనివాసా.

End:

సుజ్ఞానదం బైనయజ్ఞోపవీతంబునుం దాల్చి మూఁ వామనాకారి వై శిఖకర్ణుండు గాఁడంచు భిక్షుండవై యాబలిం బట్టి శిక్షించి దేవేంద్రు రక్షించితేవే గదా.

(ఏ-ఏ.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు మెండుగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు కలవు.

నృసింహస్తుత్యాత్మక మయినయీదండకమును రచియించినవా రెవ్వరో గుర్తింపరాదు.

Foll. 38a—40a. ఒకశ్లోకాగరగీతము కలదు. Foll. 40b—41 are left blank.

R No. 352.

Paper. 6¼×4 inches. Foll. 80. Lines, 18 in a page. Mode of writing fair but containing mistakes. In a fair condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Tōlēṭi Dakiṣṇāmūrti Gāru of Neggipūḍi, Taṇuku taluk, Kistna district.

(a) గణనాథాభ్యుదయము.

GAṆANĀṬHĀBHYUDAYAMU.

Foll. 1a—29a.

A Prabandha describing the incidents that led to the curse pronounced on the moon for having jeered at the size of Gaṇēśa's belly. This story is usually read on the fourth day of the bright fortnight in the month of Bhādrapada. The author is Cāṇāsi Vēṅkaṭarāmaya.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీమహితనుగుణధామా
భూమిసుతాకుముదసోమ భూపలలామా
రామా జగదభిరామా
కామారిస్తుత్యనామ కలుషవిరామా.

వ. అవధరింపు మభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నారచియింపంబూనిన గణనాథాభ్యుదయంబునకుఁ గథాక్రమంబెట్టిదనిన పరీక్షిన్నరేంద్రునకుశుక యోగీంద్రుఁడిట్లనియె

End:

మాలిని. దశరథకులదీపా దైత్యసంహారచాపా
శశిధరనుతరూపా శాశ్రితాశేషపాపా

విశదశుభకటాక్షా విద్విషద్దాహకాక్షా
దశముఖకృత ధారుణీముఖ్యభూషా.

Colophon:

ఇదిశ్రీమద్గౌతమగోత్రపవిత్ర చాణాశిలక్ష్మీనృసింహార్యతనూభవ వేంకటరామ నామధేయప్రణీతంబైన గణనాథాభ్యుదయంబునందు సతీదేవి వలన గణనాథు . . . ఈకథలు వ్రాసిన చదివిన జనుల భాద్రపదశుద్ధచవితిని జంద్రుని జూచిన నిందలు లేక శుభంబులు పొందుదురని శ్రీకృష్ణుండానతిచ్చెఁ యును, శ్రీశుకులు భారతప్రభావంబు చెప్పిన పరీక్షిన్నరేంద్రునిఁ గొనియాడి యీచరిత్రంబు వ్రాసినచదివిన జనులకు శుభంబు చేకూఱు నని శ్రీశుకులానతిచ్చిన కథలును గల యేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతతిన్ననిది. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

భాద్రపదశుద్ధచతుర్థినాఁడు చదువఁబడు, గణనాథోపాఖ్యానకథ యేకాశ్వాసప్రబంధముగా నిట్లు చాణాశి వేంకటరామయ రచియించినాఁడు.

Foll. 29*b*—45*a* లలోఁ గొన్ని భక్తి వేదాంతవిషయికము లగు గీతములును, గొన్ని చిల్లరపద్యములును, గలవు.

(*b*) నీలాపనిందానివారణము.

NĪLĀPANINDĀNIVĀRAṆAMU.

Foll. 45*b*--59*a*.

A Prabandha narrating the story of the Śyamantaka gem as relating to Śrī-Kṛṣṇa ; by Nṛsiṁha, son of Varadācārya.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీకాకుత్స్థకులాంబుధి
రాకానీహారధామ రాజలలామా
స్వాకార విజితకామా
శ్రీకంఠధనుర్విరామ సీతారామా !

గీ. అవధరింపుము శౌనకాద్యఖిలమునులు
సూతుఁ గనుఁగొని హర్షసమేతులగుచు
పుణ్యతమమైన విష్ణ్వధిపునిచరిత్ర
తెలియఁజెప్పుము మాకని పలుకుటయును.

End:

మత్తకోకిల.—జానకీప్రియ వార్ధిబంధనసంయమీశ్వరపాల స
న్మాననీయ దశాస్యభంజన మంజుభాషణ ధర్మసం
ధానతత్పరదీనరక్షణ భవ్యదివ్యతరోల్లస
ద్గానతర్పితభూమిదేవవితాన రామ దయానిధీ.

Colophon:

ఇది శ్రీ కాశికాన్వయ సంభూత వరదాచార్యతనూజాత సంతతా
రాధితశౌరి నృసింహసూరివిరచితం బైననీలాపనిందానివారణం బనుప్రబం
ధంబునందు సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చిన్నదిది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యము
గ్రంథపాతములు లేవు.

శమంతకోపాఖ్యానమునే వరదాచార్యుల కుమారుఁడగు నృసింహ
సూరి యేకాశ్వాసప్రబంధముగా నిట్లు రచియించినాడు. నెం 352 (a)
రు గలది వేఱు. ఇది వేఱు.

(*c*) పంచాయుధావినాభావసంబంధదశావతారస్తవము.

PANCĀYUDHĀVINĀBHĀVASAMBANDHADAŚĀVATĀRASTAVAMU.

Foll 60*b*—63*b*. Fol. 59*b* and 60*a* are left blank.

These 12 stanzas in the Sīsa metre praising the ten incarnations of Viṣṇu were composed by Kāśicarla Lakṣmaṇakavi in such a way that the names of the five weapons of Viṣṇu might appear in each stanza.

Complete.

Beginning:

సీ. శ్రీకరంబై సుప్రసిద్ధమై నాణ్యమై
తనరు వైకుంఠభవనము నందు
బ్రహ్మాదిసురులెల్లఁ బ్రస్తుతింపఁగఁ జెలు
వొందుచున్నట్లు నాయందుఁగరుణ

R. NUMBER 352. 1038

నుంచి స్వప్నమునఁగాన్పించి కాశీచర్ల
లక్ష్మణ నీవు సలక్షణముగ
మత్స్యకచ్ఛపముఖమద్దశలీలావ
తారముల్ పెంచి పద్యములుగాఁగఁ
బంధాయుధాభినా భావసంబంధము
గాఁ గూర్చుమన్న మేలర్థని ముదమున

నీపదాబ్జములకు మ్రొక్కి నేర్చినట్లు
పంచపదసీసముల రచియించినాఁడఁ
గృష్ణ! వైకుంఠనాథ లక్ష్మీసనాథ
రక్షణపరాయణుండ నారాయణుండ.

End:

సీ. శ్రీహరీ నీవిట్లు చేసినచర్యల
భక్తిచే నెవ్వరైనఁ బఠనసేయ
ధర్మార్థకామముల్ దయచేసి తుద మోక్ష
మొసఁగుదువందురు యోగివరులు
ప్రత్యక్షముగను స్వప్నమున నా కగపడి
దశయవతారపద్యముల ధరను
రచియించు మని నరుల్ వ్రాయ వినినఁ జది
విన భవంబులఁ బాపి ఘనులఁజేసి

యిహపరసుఖంబు లిచ్చెద నిచ్చ నంటి
వహహ నీవాక్యములు చాలకష్టతభవ (?)
కృష్ణవైకుంఠ . . . . . .

(వి-వి.)—

సమగ్రము. పద్రెండు పద్యములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. గ్రంథపాతములు లేవు.

"కృష్ణ వైకుంఠనాథ! లక్ష్మీసనాథ! రక్షణపరాయణుండ! నారాయణుండ" అను మకుటముగల యీ దశావతారస్తవమును గాశీచర్ల లక్ష్మణ కవిరచియించినాడు. ఇందొకొక్క పద్యమునను బంధాయుధనామములను జేర్చియున్నాఁడు.

(*d*) పంచపదసీసమాలికాదశావతార స్తవము.

PAÑCAPADASĪSAMĀLIKĀDAŚĀVATĀRASTAVAMU.

Foll. 64*a*—67*a*.

A short poem consisting of 12 stanzas in Sīsa metre and of five lines each and in praise of the ten incarnations of Viṣṇu. The author Kāśicerla Lakṣmaṇakavi states that he was informed in a dream of the superiority of his own work (described under the last sub-section) to the similar eulogistic poem composed by Diṭṭakavi Prakāśakavi.

Complete.

Beginning:

సీ. శ్రీరమాధవ భవత్సేవచేయుమనుండఁ
గలలోనఁ గనుపించి కరుణించి
పంచాయుధావినాభావసంబంధద
శావతార స్తవ మవధరించి
మునుదిట్టకవిప్రకాశునిచే విరచితమై
యున్నపద్యంబులకన్నమించి
యున్నవి యివియని మన్నించి వాటిని
బంచపదలనియు బహుపదలని
యును నిరువిధముల నుచితంబుగాఁ గూర్చు
మన విని కూర్చితి నట్లు కాశి
చెర్ల లక్ష్మణుఁడను దరిఁజేర్చిప్రోవు
దీనులను గావ హరి నీవె దిక్కు గావె
కృష్ణ ! వైకుంఠనాథ ! లక్ష్మీసనాథ !

End:

సీ. అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయక మీరు
స్వప్నమందున నాకుఁ జెప్పినట్లు
దలఁచి మున్నీమీఁద గలమత్స్యకూర్మాది
దశయవతారపద్యముల నిట్లు
మహిఁ బంచపదసీసమాలికలఁగఁ గూర్చి
నాఁడ నాకర్ణింపు నళిననాభ
మునుభగీరథుఁడు గంగను దెచ్చి పితరులఁ
దరియింపఁజేసిన దానివలన

నితరు లాతనివశే నీప్సితములఁ జెంది
తమతమపితృదేవతలఁ దగింపఁ
జేసికొన్నట్టునట్రోఁ ఫు కాశిచెర్ల
లక్ష్మణుండను దీనసంరక్షణ హరి.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. పంద్రెండు పద్యములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఆర్ నె 352 (౦) రున వర్ణింపఁబడిన దశావతార స్తవపద్యము లంద లివిషయమే పంచపదసీసములుగా నా కాశిచెర్ల లక్ష్మణకవిచేత నే యిట్లు పెంపొందింపఁబడినది.

(౬) బహుపదసీసమాలికలు.

BAHUPADASĪSAMĀLIKALU.

Foll. 67a--72a.

Similar to the above and by the same author The stanzas here consist of more than five lines.

Complete, containing 12 stanzas.

Beginning:

సీ. శ్రీశ నీవనయంబు శృంగారమున శంఖ
చక్రగదాఖడ్గశార్ఙ్గములను
ధరియించికొనియొ మత్స్యముఖదశావతా
రములను దాల్చి యాక్రమములెల్లఁ
బ్రత్యక్షముగను స్వప్నమునందుఁ జూపింప
నానందమొంద నే నావిధముగఁ
బంచాయుధావినా భావసంబంధద
శావతార స్తవ మనెడిపంచ (పదసీసములు)
బహుపదములఁగనుబరఁగఁజేయు మనంగఁ
బ్రథమమందునఁ బంచపదలఁ జేసి
పిదపనిట్టులబహుపదసీసమాలిక
ల్గావించినాఁడ పేఁ గాశిచెర్ల

లక్ష్మణాఖ్యుఁడ నుపలక్షించు (?)
మఖిలలోకాధార హరి ముకుంద
యుష్మదీయచరిత్రముల్ యోగ్యులైన
వినుతిసేయంగ లేరు నే వేఁడగలనె
కృష్ణ! . . . .

End:

సీ. పద్మనాభ హరీ స్వపాంచజన్యరథాంగ
శార్ఙ్గగదాఖడ్గసంయుతముగ
నీవు ధరిత్రి జనించినమత్స్యాది
యవతారముల నెంచియర్థముగను
పాదపంచకసీసపద్యము ల్నేగూర్చి
చదువంగ విని నీవు సంతసించి
మును దిట్టకవిప్రకాశునిచే విరచితమై
యున్నపద్యంబులకన్న వన్నె
గలిగియున్నవి యివి కాశీచయనుల ల
క్ష్మణకవి యని నాదుకలను జెప్పి
యాపద్యములను నట్లయి దైదుపదములు
గా బహుపదములు గాద్విగతుల
రచియింపుమని సాదరముగ మీరానతి
నిచ్చిన మేలని యెచ్చికూర్చి
నాఁడనీపద్యముల్ వేడుకగా నేన
రులుపఠించిన విన్న రూఢిగాఁగ
నైహికఫలముల నాముష్మికమునిచ్చి
దేవ నన్నీదివ్య దేహమందు
నైక్యమును జేసికొనుమ యిట్లయినమేలు
చాలుజన్మంబులిం కెత్తఁజాలఁ బ్రోవు.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. పంద్రెండు పద్యములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు. కడచిన ఆర్ నె 352 (c), (d) రులక్రింద వర్ణింపబడిన విషయమే దత్తార్త్రయకులక్ష్మణకవిచే బహుపదసీసములుగా బెంపొందింపఁబడినది.

Foll. 73*b*—80*b*.

“ కామమ్మ కథ ” యను గ్రంథమునందలి కొంతభాగము కలదు.

R. No. 353.

Paper. 8 × 6¼ inches. Foll. 120. Lines, 21 on a page. Mode of writing, fair but full of errors. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Tōlēṭi Dakṣiṇāmūrti Gāru of Neggipūḍi, Taṇuku taluk, Kistna district.

చిత్రభారతము.

CITRABHĀRATAMU.

This Prabandha in eight Āśvāsas narrates the story of the Pāṇḍavas as related in the Mahābhārata with an eye to poetical excellence in the form of composition. The author is Caṟigoṇḍa Dharmana, son of Timmanāmātya of Kauṇḍinyagōtra and disciple of Bhaṭṭaparāśaraprabhu Raṅgaguru. The author had the title Śatalēkhinīsuratrāṇa which shows his skill in composition. The work was dedicated to Yenumulapalli Peddāmātya, son of Mādana, and minister of Cittāmbu Khan. The author mentions frequently God Nṛsiṁha worshipped at Dharmapuri. Peddanāmātya's younger brother, Timmana, is stated to have constructed a temple to Lakṣmīśvara and a Gōpura (tower) in front of the temple of Pāñcālēṣvara at Ōrjanṭi (Warrangal).

Contains the Āśvāsas 1 to 5 complete and each of the Āśvāsas 6 to 8 incomplete.

Beginning:

శా. శ్రీలక్ష్మీకుచపారిజాతకలికాశ్లిష్టోరువక్షుండు దే
వాలీన్నాళిమణిప్రభారుచిరపాదాంభోజుఁ డుద్యద్దయా
లీలం ధర్మపురీశ్వరుండు గుణశాలిన్ మాధవా (దయా)ంభోనిధి
ప్రాలేయద్యుతిఁ బెద్దనప్రభు సమగ్రశ్రీయుతుం జేయుతన్.

సీ.గీ. అతఁ డింగహిందు లాటకర్ణాటభోట
ఘూటకరహాటపాండ్యపానాటగౌళ
చోళమళయాళరాజసంస్తూయమాన
మానధనుఁడైనచిత్తాంబుఖానవిభుఁడు.

శా. ఆరాజేంద్రశిఖావతంసనిజబాహాయత్తవిశ్వంభరా
ధారేయుండు విరోధిమంత్రిముఖముద్రాదక్షుఁ డుద్యద్దయా
పారీణుండు వటీగతారకసుధాపాణింధమశ్రీయశో
హారుం డెన్నులవల్లిమాదవిభుపెద్దామాత్యుఁ డుల్లాసిల్లై.

సీ. లలితశాస్త్రాగమాలంకారనాటకా
భ్యాసనదక్షవిద్వజ్జనంబు
లత్యంతమధురవాక్యప్రౌఢికావ్యని
ర్మాణబంధురకవిగ్రామణులును
శ్రవణసమ్మోదసంజననకారణహృద్య
గానవిద్యాభిజ్ఞగాయకులును
దత్తిలభరతమతంగాదిమునికృత
నాట్యకళాప్రౌఢినర్తకులును
బంధువులు సోదరులు హితుల్ భామినులును
వందిమాగధవరులు గొల్వఁగ వినూత్న
చంద్రకాంతశిలానద్ధసౌధరత్న
పీఠికాసీనుఁడై మనఃప్రేమమీఱ.

సీ. కౌండిన్యగోత్రదుగ్ధసముద్రచంద్రుఁ డా
పస్తంబసూత్రు శోభనగరిష్ఠు
సర్వవిద్యాభిజ్ఞ చఱిగొండ తిమ్మనా
మాత్యాగ్రణికి . . మాధవునకుఁ
గూరిమినందను (నతిశాంతు) ? నారాయణధ్యాన
తత్పరు శ్రీరంగధామసదృశ
భట్టవరాశరప్రభురంగగురుపాద
నీరేజబంభరు నిర్మలాత్ము
ధర్మనామాహ్వయు సతర్కవితాధురీణు
దాంతు శతలేఖనీసురత్రాణబిరుద
కలితు నను వేడ్కఁ బిలిపించి . .
తేనియలు చిల్క నిట్లని యానతిచ్చె.

మ. శతలేఖిన్యవధానపద్యరచనాసంధానసురత్రాణచి
హ్నితనామా చఱిగొండధర్మసుకవీ నీవాగ్విలాసంబులా
శితికంఠోజ్జ్వలజూటకోటరకుటీశీతాంశురేఖాసుధా
న్వితగంగాకనకాబ్జనిర్ఝరరసావిర్భూతమాధుర్యముల్.

గీ. కావున విచిత్రగతి నలంకారసరణి
మీఱ రసములు చిప్పిలి మెచ్చు లొసఁగఁ

తెనుఁగు గావింపు న్నాపేర ననఘసుకవి
ధీరు లరుదందఁగాఁ జిత్రభారతంబు.

* * * *

వ. . . . . . మద్విరచితకావ్యకన్యకాకరమంగళసూత్రాయమానం బగుతదీయవంశక్రమం బభివర్ణించెద.

సీ-గీ. . . . . కశ్యపబ్రహ్మ వెలసె.

క. ఆమునికులదుగ్ధాంబుధి
సోముఁడు భువనప్రపూర్ణశుదయశశ్శ్రీ
కాముఁడు పద్మాక్షీజన
కాముఁడు చెన్నప్రధానఘనుఁ డుదయించెన్.

చ. ధరపయి (నిందొక ?) జన్నమంత్రివనితామణి కాంచనమాంబకున్
సురుచిరకీర్తి నారయ విశుద్ధయశోనిధిలంకరాజు శ్రీ
హరిచరణారవిందయుగళార్చనశీలుఁడు వల్లభన్న సు
స్థిరమతి సింగమంత్రియు నృసింహవరంబునఁ బుట్టి రున్నతిన్.

క. అందగ్రజుండు నరహరి
కుందేందుసమానకీర్తి గుణవతిలకాఖ్యం
బం దగ నుద్వాహంబై
నందితసుజనుల మువ్వురుతనయులం గనియెన్.

వ. వారెవ్వరనిన.

ఉ. ధీరుఁడు సింగమంత్రియు సుధీజనవర్యుఁడు ధర్మరాజు
లక్ష్మీరమణీశపాదసరసీరుహభక్తుఁడు తిమ్మనార్యుడున్
ధారుణి నుల్లసిల్లిరి వదాన్యగుణంబుల నందు సర్వథా
శ్రీరమణస్తుతుం డనఁగఁ దిమ్మనమంత్రి చెలంగె నున్నతిన్.

క. చెన్నగనా తిమ్మనయ
మ్మన్నమునఁ గనియె రూపమదనుల గుణసం ?
పన్నిధుల నత్యుదారుల
నన్నయమంత్రీంద్రు వేంకటార్యునిఁ బేమన్.

వ. అందు.

క. అన్నయ్య యర్థికోటికి
నన్నియును సమస్తవాంఛితార్థప్రదుఁడై
మున్నిటి లేని సంపద
మున్నిటి లెఱుంగునట్ల సమున్నతిఁ దనరెన్.

ఉ. అన్నమానీయకీర్తికిఁ బ్రియం బగుతమ్ముఁడు వెంగళన్న రూ
పమ్మున దానసంపదల బాహుబలంబున రూఢిమించఁగా
నెమ్మిని లజ్జ నొందుదురు నీరజసంభవుఁ డాసినట్టిపెం
దమ్ముఁడు సాగరాత్మభవతమ్ముఁడు ధర్మతనూజతమ్ముఁడున్.

గీ. తజ్జనకపూర్వజుం డగుధర్మరాజు
ధర్మపదమున విహరించుధర్మరాజు
శ్రీరమాధీశపాదరాజీవభక్తుఁ
డై తనర్చును శుకయోగియట్లు జగతి.

వ. అందగ్రజుండు.

చ నరహరిగమంత్రిసింగఁడు దినంబును విప్రులకోరుకులీయఁ ద
ద్గరుతరకీర్తి మించి సురకోటుల నద్భుతమందఁ జేయగాఁ
బొరిపొరి కల్పకంబు లుడివోయెను . . . . చం
దురుఁడును గందె సాగరము తోడనె భంగమునొందె సిగ్గునన్.

క. ఆమంత్రికులవరేణ్యుని
భామామణి సింగమాంబ పరహితసుగుణ
స్తోమావలంబ కనియెన్
హేమాచలధైర్యయుతుల నిరువురుసుతులన్.

సీ. గీ. . . . .
వారినారయ మాదయగారినలరి.

శా. వందారువ్రజదోషమేఘపవనున్ వారాశిగాంభీర్యు నా
నందాత్మున్ హరిపాదభక్తు నిఖిలామ్నాయజ్ఞు విశ్వంభరా
మందారక్షితిజాతమున్ నిగమసన్మార్గప్రతిష్ఠాపకున్
కందాళాఖ్యగురున్ వివేకనిధి లోకఖ్యాతు వర్ణింపుచున్

క. ఆదేశికపదకమలము
లాదరమునహృదయవీధి ననవరతంబున్
మోదమునని లిపి శ్రీలల
నాద . . . భక్తియుతులు నారనయు మాధవుఁడున్

వ. అందు.

సీ. . . . .

శ్రీయుతుఁడు సింగమంత్రినారాయణుండు

గీ. కోరియాతఁడు శ్రీవత్సగోత్రజాతుఁ
డైనయుప్పలనారయయతివసింగ
సానికాంచినచెన్నాఖ్యచంద్రవదనఁ
బరిణయం బయ్యె సంతోషభరితుఁ డగుచు.

* * * *

కం. ఆజంపతులకుఁ గలిగిరి
తేజోవిభవముక విమలదీధితి భాస్వ
ద్రాజులు వైభవనిర్జర
రాజులు నరసింగవిభుఁడు రంగప్రభుఁడున్.

*

ఉ. వారలలోన నగ్రజుఁ డవారితశౌర్యధురంధరుండు ది
గ్వారణదంతసంకలితకప్రయశోవిభవుండు దీనమం
దారుఁడు సంగరస్థలవిదారితశాత్రవుఁ డంగనామనో
హారుఁడు నారసింహసచివాగ్రణి మించు వసుంధరా

సీ. గీ. . . . .

బ్రహ్మవంశాంబునిధిరాజు రంగరాజు.

కం. ఏతజ్జనకానుజుఁ డగు
నాతతనయశాలి మాధవార్యుఁడు పుణ్యో
పేతగుణంబుల వెలయు ధ
రాతలకల్ప మని సుకవిరాజులు పొగడన్.

* * *

గీ. అతఁడు కౌశికగోత్రవిఖ్యాతుఁ డనఁగఁ
దనరు గొబ్బూరిలకరామ ధర్మపత్ని
చెన్నసానమ్మ గన్న రాజీవపత్ర
నేత్రఁ గృష్ణాఖ్యఁ బెండ్లాడె నిండుప్రేమ.

* * *

క. ఆ లేమ గనియెఁ గీర్తి
శ్రీలలనావరుల రూపరేఖావిజిత

ప్రాలేయాంశుల|విద్యా
నాళీకోద్భవుల సుతుల నలువుర వారల్

సీ. సిద్ధబుద్ధిప్రభాజితకార్యజీవన కుం(?)
భీనసకులరాజు పెద్దిరాజు
నానావిధోపాయనయకళా(వి)జ్ఞాన త
ర్జితవైరినృపమంత్రి సింగమంత్రి
యమృతధారాశ్వనానార్థసంపద్వచ
స్థితిరమావరు నయ్యతిరుమలయ్య
యఖిలభూదేవతాహ్లాదకారణసము
ద్యమపుణ్యసంచారుఁ డన్నగారు
ననఁగ శ్రీహరిభుజముల యనువుదోఁప
మానవత్వంబుఁ బొందునంభోనిధాన
ములన మహిమయు గాంభీర్యమును దలిర్ప
మీఱుదురు సర్వలక్షణోదారులందు.

* * * *

మ. అలఘుప్రాభవుఁడైన మాదవిభుతిమ్మామాత్యముఖ్యుండు లే
(?)న(ల)గూడన్ రజితాచలంబుగతి లక్ష్మీశాలయంబర్థి ని
శ్చలభక్తిన్ విలసిల్లఁ జేసి మఱిపాంచాలీశ్వరప్రాంగణ
స్థలిఁ గట్టించె సువర్ణకుంభవిలసత్సౌధంబు నోర్గంటిలోన్.

* * * *

సీ. గీ. తనరు (అతఁడు) చిత్తాంబుఖానదయాత్తహేమ
చామరాందోళికార్జునఛత్రవీటి
కాకగంక కళాచి భృంగారుకాది
రాజచిహ్నాంచితుఁడు సింగరాజు భువిని.

* * * *

సీ. గీ. మించి చిత్తాంబుఖానభూమీమహేంద్ర
సకలసామ్రాజ్యలక్ష్మీవిశారదుండు
భాగ్యసంపన్నుఁ డెనుములపల్లిమాద
మంత్రిశేఖరు పెద్దనామాత్యవరుఁడు.

* * * *

సీ. గీ. పాలవెల్లికి నల్లుఁడైపరగినట్టి
యాదిదేవుండు సర్వంసహావధూటిఁ

బెండ్లియాడినవిధమునఁ బెద్దమంత్రి
లక్ష్మిఁ బరిణయ మయ్యె నుల్లాస మెసఁగ.

గీ. తమ్ములెల్లను దను నిధానంబుఁగాఁగ
దైవమును దేశికుండుఁ గా దాతగాఁగ
నాత్మఁ దలపోసి సేవ సేయంగ మెఱయు
నీదృశగుణాఢ్యుఁ డైనమంత్రీంద్రునకును

*　　　*　　　*　　　*

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన చిత్రభారతం బనుమహాపురాణంబునకుం బ్రారంభం బెట్టిదనిన.

Colophon:

ఇది శ్రీమత్కౌండిన్యగోత్రపవిత్రసకలవిద్యాపారీణ శతఘంటసురత్రాణ సుకవిజనవిధేయధర్మయనామధేయప్రణీతంబైన చిత్రభారతంబను పురాణంబునందుఁ బంచమాశ్వాసము.

End:

సీ. యుద్ధసంగ్రామస్థలోద్ధవుం డుద్ధవుం
　డుగ్రసేనుండగునుగ్రసేను
డభియాతిరాజ మహాక్రూరుఁ డక్రూరుఁ
　డరితమోనిచయాద్యదరుఁడరుఁ
డతులితధీరతా కృతవర్మ కృతవర్మ
　కాంచనమణిమయాంగదుఁడు గదుఁడు
ధారుణిసమరైకతానుండు చేకితా
　నుం డాస్యజితపుష్కరుండు పుష్క
రుండును శుకుండు దీప్తిమంతుండు భాను
విందుఁడు సునందనుండును వేదవాహుఁ
డును బృహద్భానుఁడును వృకుండును రథంబు
లెక్కి చని రనికి ధరణి గ్రక్కదలఁగ.

వ. మఱియు భానుదేవుండును, సారణుండును శ్రుతదేవుండును వరూథియుఁ జిత్రబర్హియునాదిగాఁగల . . . . .

అంతనిరంతరదానధారాగంధలుబ్ధపుష్పధయఝంకారబధిరీకృతదిక్తటంబులై చలితఘంటాఘణఘణ . . . . .

(బి-బి.)—

అసంపూర్ణము. ౫ ఆశ్వాసములు, నిండుగను, ౬, ౭, ౮ ఆశ్వాసము లరకొఱలుగ నున్నవి. ౮ వ అశ్వాసము ౫, ౬ ఆశ్వాసములకునడుమ నున్నది. వ్రాఁత తిన్ననిది కాదు. తప్పులుకుప్పలు. శైథిల్య లేదు.

ఈ రసవత్ప్రబంధము చఱిగొండ ధర్మనకవి రచించినది. భారత కథ యిందు వర్ణింపఁబడినది. ఇది "చిత్ర భారత" మను సంస్కృత గ్రంథమునకుఁ దెలుఁగుసేఁతగాఁ దోఁచుచున్నది. ఈ ధర్మన, కౌండిన్యగోత్రుఁడు, తిమ్మనామాత్యుని కొడుకు - 'భట్టపరాశరప్రభురంగగురు' శిష్యుఁడు. శతలేఖినీసురత్రాణుఁడను బిరుదు పేరుఁగలవాఁడు. ఎన్మలపల్లి మాదన కుమారుఁడగు పెద్దామాత్యునకీకృతి యంకితముసేయఁబడినది. ఈ పెద్దామాత్యుఁడు చిత్తాంబుఖాన్ ప్రభునకుమంత్రిగాఁ దెలియవచ్చుచున్నాఁడు. ఈ ఖాన్ ఎక్కడిరాజో తెలియదు. ధర్మపురీశ్వరుఁడగు నరసింహస్వామి యిందుఁ దఱచుగాఁ బేర్కొనఁబడుటచే కృతికర్తయుఁ గృతిపతియు నాధర్మపురి ప్రాంతములవారుగాఁ దోఁచుచున్నారు. ధర్మపురి నైజాం రాజ్యమున గోదావరిచేరువ నున్నది. మఱియుఁ గృతిపతి తమ్ముఁడగు తిమ్మామాత్యుఁడు, ఓర్జంటిలో (ఓర్గంటిలో ?) లక్ష్మీశ్వరాలయమును, పాంచాలీశ్వర ప్రాంగణమున (పాండవుల గుడి ?) సువర్ణ కుంభములతో గోపురమును, గట్టించెనట. విశేషము లుదాహృత పద్యములంబట్టి యెఱుఁగునది.

R. No. 354.

Palm-leaf. 11¾ × 1½ inches. Foll. 12. Lines, 8 in a page. Mode of writing, good and correct. Fair.

Presented in the year 1917–18 by Śrī Rāja Vāsireḍḍi Chandramaḷu Iśvaraprasāda Bahadur, Zamindar of Mutyāla, Kistna district.

పరమశివస్తవరాజము.

PARAMAŚIVASTAVARĀJAMU.

A hymn of 114 stanzas of different metres and in praise of God Śiva as the supreme deity.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీకంఠుఁ డ్గిరిజామనోహరు మునిశ్రేణీసమారాధ్యు వి
శ్వాకారుం ఫణిభూషణుం నిఖిలభూతావాసు గంగాధరుం
నాకాధీశముఖామరార్చితు జగన్నాథుం దయాసాగరుం
శ్రీకాంతాప్రియుఁ జంద్రశేఖరుఁ బరుం సేవింతు నెల్లప్పుడుం

శా. దేవారాధ్యుల నీశ్వరేశ్వరుల మద్ధ్యేమానసాసీనులం
భావాతీతమహాప్రభావుల మునీంద్రధ్యేయులం భక్తిమ
త్సేవాప్రీతుల వాగగమ్యు విలసద్దివ్యాంగ సౌందర్యులం
దేవత్రాణుల సంస్తుతింతు గిరిజాదేవీ మహాదేవులం.

End:

క. పరమశివస్తవ రాజము
పరమ శివప్రియముగాఁ గఁ బఠియించినయా
పరమ శివపాదభక్తులు
పరమశివైక్యప్రసిద్ధిఁ బడయుదురు తుదిం

క. పరమ శివస్తవరాజము
తిరముగనాచంద్రవసుమతీతారాది
కరిరివరసాగరకులగిరి
తరణికమై వెలయుఁగాత ధరణీతలమునం.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. 108 పద్యములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్య మించుక కలదు.

శివపారమ్యప్రతిపాదకమగునీస్తోత్రగ్రంథమునకుఁ గర్త యెవ్వరో!

R. No. **355**.

Palm-leaf. 17 × 1¼ inches. Foll. 122. Lines, 5 or 6 in a page. Mode of writing, good and apparently correct. Good.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Vĕṅkaṭa-rāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భారతము.

BHĀRATAMU.

By Tikkanasōmayāji. Same work as the one described under R. No. 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Volume I.

The name of the scribe and the date of transcription are given below as found at the end of the manuscript.

Contains the Aśvamēdha and the Āśramavāsa Parvams.

(వి-వి.)—

అశ్వమేధాశ్రమవాస పర్వములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇది డి. క్యా. నెం. 163 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

గ్రంథాంతమున.—

"నందన సంవత్సర మాఘ బ॥ ౧౦ ధిషణవారం సరికి నూతులపాటి గుర్రాజు కుమారుడు అంకరాజు . . . . వ్రాసెను" అని యున్నది.

R. No. 356.

Palm-leaf. $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 101. Lines, 5 in a page. Mode of writing, fair and not quite correct. In fair condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Nandirāju Calapati Rao Gāru of Ellore, Kistna district.

భోజరాజు కథలు.

BHŌJARĀJUKATHALU.

This is a prose version of the stories connected with Bhōjarāja as dealt with in Anantāmātya's Bhōjarājīya.

Complete but imperfect.

Beginning :

క. శ్రీనాగినయనచకో
రానంద సుధాంశుబింబ హారిదశ్వసహ
స్రానత తేజోనిర్జర
సేనాసంసేవ్యమానశ్రీనరసింహా.

వ. అవధరింపుము

క. సూత్రకథ భోజరాజుచ
రిత్రం బానడుమ భక్తనృపనీతికథల్ !

చిత్రకథ లయి తలిర్పఁగ
శ్రోతృసుఖముగా నొనర్పఁ జొప్పడియుండున్

వ. ఆ కథ యేలాగంటేను

క. మహితసముజ్జ్వలతేజుఁడు
(?)విహితాచారైకరతుఁడు పూర్వరహితా
శ్వైశ్వవాఁడు బహురాజ్యదక్షుఁడు
మహుఁ డనుకాంభోజరాజు మహిఁ గడు నెప్పెన్.

ఇటువంటి కాంభోజరాజు అతి భీకరమైన పరాక్రమముగల్గి తన దేశమందు "యథా రాజా తథా ప్రజా" అనే న్యాయముతప్పకుండా నడువ కట్టడి చేసి ప్రజలకలిమి అసూయలేక రాజ్యం చేస్తూవుండెను.

End:

సిద్ధుడు తిరిగి తపస్సుకు బోయె ననిదత్తా . . . మహుఁడుసం . . . . ఆయన కృపవల్ల వైకుంఠప్రాప్తుఁడాయెను.

గ్రంథాంతమున.—

"విరోధికృతినామ సంవత్సర ఆషాఢ బ. సోమవారంరోజు వరకు . . . . . భోజరాజచరిత్ర కొండూరినందప్ప సంపూర్ణంగా . . . వ్రాసుకొనెను" అని యున్నది.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాఁత యంతతిన్ననిదికాదు. తప్పులు లేకపోలేదు శైథిల్యముకలదు. గ్రంథపాతములు మెండు.

ఈ భోజరాజకథల నిట్లు వచనముగ రచియించినవారెవ్వరో తెలియరాదు. అచ్చటచ్చట నంనతామాత్యుని భోజరాజీయములోని పద్యములు సైతము చేర్పఁబడియున్నవి.

R. No. 357.

Palm-leaf. 15 × 1¼ inches. Foll. 38. Lines, 7 or 8 in a page. Mode of writing, bad and erroneous. In fair condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Kōvela Śōbhanādri Ācāryulu Garu of Tanuku, Kistna district.

రామాయణకీర్తనలు.

RĀMĀYAṆAKĪRTANALU.

The story of the Rāmāyaṇa written in the form of songs by Rāghavadāsa. It was dedicated to God Nṛsiṃha worshipped at Śōbhanādri.

Complete.

Beginning:

శ్లో. శ్రీమత్సమస్తార్థయశః ప్రదేన
ప్రశస్తశస్త్రాకరసత్కథేన
శ్రీరాఘవార్యప్రణుతేనరామ
రామాయణేనాథసముత్ప్రసీద.

మ. పరమానందకరంబునుం గసరళసంపచ్ఛ్రీదముం శ్రావ్యసు
స్వరతంత్రీలయయుక్తముం సతతశిష్టప్రాప్యముం రమ్యముం
నరసంబుం బరతత్వముం సుగుణపుంజగ్రంథమైనమీసత్కథల్
విరచింతుం గృపచేఁ గనుంగొనుము నిర్విఘ్నంబుగా రాఘవా!

నాటరాగం, ఆదితాళము.

రామా జగదభిరామా రవిశత,ధామా దురితస్తోమవిరామా, శ్రీమను కులవార్ధిసోమ సూర్యాన్వయశిఖామణి దైవతగ్రామణి, ధీమణి ; రామాయణకథ రమ్యకీర్తనల ప్రేమ మెనర్చి యర్పించెద గొనుమిదె॥ రామా॥

వాసుదేవ రాఘవదాసదేవశోభన వాస శ్రీశోభనాద్రివాస విలాసా రామా.

End:

మధ్యమావతి, త్రిపుటతాళం.

కోదండపాణిధృతసత్కృపాణి, కోదండపాణి ; వేదండశుండబాహాదండచండీశ కోదండవిచ్ఛేదనాదండితాఘౌఘ ; కోదండ.

* * * *

భండనాంతరభీమా శోభనశైల మండనపూర్ణకామా, కుండలిశయన హృన్మండలస్థితసుగుణకాండరాఘవదాసాఖండవరప్రద॥

నిండారుముదముమీ మదికోర్కులు పండగరుణచేర, దండియౌయుద్ధ కాండంబునుబూల దండగాఁగఁగొనుదండముపెట్టెద, కోదండపాణి-ధృత సత్కృపాణి.

(బి-బి.)—

సమగ్రము. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు. వ్రాఁత తిన్న నిది. తప్పులు లేవు.

ఇది శోభనాద్రినృసింహస్వామి కంకితముగా రాఘవదాసకవి రచియించిన గేయ రామాయణము. శోభనాచలము కృష్ణామండలమున నున్నది.

R. No. 358.

Palm-leaf. 13¾ × 1½ inches. Foll. 118. Lines, 7 in a page. Mode of writing, illegible but fairly correct. Fair.

Presented in the year 1917-18 by M R.Ry. Kalidindi Narasimharāju Gāru of Mogalturru, Narsāpuram taluk, Kistna district.

రుక్మిణీపరిణయము.

RUKMIṆĪPARIṆAYAMU.

This Prabandha gives an account of the marriage of Rukmiṇī with Śrīkṛṣṇa. In the introduction, Kopparti Narasanna states that he composed this work with the assistance of Rāvūri Sañjīvirāyakavi, and that he founded the village of Madanagōpālapura with a temple dedicated to Madanagōpālasvāmi near Kōḍūr on the Kṛṣṇa river in the Koṇḍapalli country. Narasanna was the son of Accama and Gōpanna of Bhāradvājagōtra and Kātyāyanasūtra. Sañjivirāyakavi was the son of Guruvakavi of Śāṅkhyāyanagōtra and belongs to the Hanumakoṇḍa section of the Prathamaśākhā (Vājasanēyasaṁhitā). He is said to have written Vīranārāyaṇaśataka and other works. The work is said to have been composed in Śaka 1709, Parābhava. Reference is made in it to Atharvaṇācārya as the author of Vikṛtivivēka.

Complete in five Āśvāsas.

Beginning :

శా. . . . .

ఖర్వంగొమ్మున నేకదంతుఁడగుచున్ భాసిల్లు హేరంబునిన్
నిర్విఘ్నంబు మదీయసత్కృతికిఁగా నేఁగొల్తు నశ్రాంతమున్.

సీ. క్షమనాంధ్రశబ్దశాసనబిరుదాంకఁబు
గన్నకళాధుర్యునన్నయార్యు
బ్రాబంధపరమేశ్వరత్వాంకుఁ గవ్యబ్రు
డవిని నెఱ్ఱాప్రెగ్గడాఖ్యకవిని
ఖాత్రితోభయకవిమిత్రతాంకతగన్న
స్తుతిభాజి దిక్కనసోమయాజి
వికృతివివేకకృద్విబుధతగనుతప
శ్చరుని నధర్వణాచార్యవరుని.
సీ. ఆంధ్రకవితాపితామహత్వాంకధారిఁ
బెం డెరముగన్నయలసాని పెద్దనూరి
నభినుతించెద వైకృతిఖ్యాతకవుల
నఖిలలక్షణకవుల నే నహరహంబు.

వ. ఇట్లుమదీయస్వప్నంబున సాక్షాత్కరించి నీవు ప్రయోజనంబున సంచారంబు సల్పుకొండపల్లి మండలంబునఁ గృష్ణవేణీ నద్యుత్తరభాగసార్ధయోజనస్థలంబునఁ గోడూరనియెడుగ్రామంబు దక్షిణజాంగలస్థలంబున నొక్క నీలప్రస్థరాంతరంబున వెలయుప్రతిమా రూపంబుగలయాంజనేయుండను మదీయానుజ్ఞ నాస్థలంబున మదన గోపాలపురంబను నగరంబుఁగట్టించి యందు మదనగోపాలమూర్తిప్రతిష్ఠగావింపుము. అద్దేవునకునంకితంబుగా నొక్క దివ్యప్రబంధంబు మదనగోపాలచరిత్రంబనునామంబున రుక్మిణీపరిణయ కథానుబంధబంధురంబుగా నొక్కసుకవిసింధురసాహాయ్యానుగ్రహంబునరచియించుమని పలికిన నతని యాదేశంబు మదీయమనంబున సంతోషాతిశయంబు . . . .
. . . . . మఱియుఁదదీయస్థలంబునఁ దటాకకూపంబులు నూతనంబుగా సంఘటించి పురంబునిర్మించి తదుక్తకావ్యంబు రచింపసమకట్టితత్సహాయంబునకు నొక్క మహాకవిసందర్శనంబపేక్షించియున్న సమయంబున నొక్కనాఁడు.

సీ. శ్రీకృష్ణపదయుగాశ్రితుఁడు సాంఖ్యాయన
గోత్రుఁడు రఘుపతిపౌత్త్రుఁడు గురు
వకవీంద్రపెద్దమాంబాపుత్త్రుఁడు రఘునా
ధునకుఁబూర్వజుఁడు మృత్యుంజయునకు

నుజుఁడు రావూరివంశజుఁడు హనుమకొండ
సంజ్ఞనుగలయాదిశాఖను వెల
సినవాఁడు జాతకసిద్ధాంతముఖకళా
చతురుండు నుభయభాషావిశేష
రసగుణాలంకృతికవిత్వరాజితుఁడు వి
రచితబహుకావ్యవీరనారాయణాది
శతకదండకసంసర్కృత సరసపద్య
గేయపదుఁ డైనసంజీవరాయసుకవి.

వ. అమ్మహాను భావుండును మదీయభాగ్యంబునం జను దెంచి దర్శనంబిచ్చినవతనికి జాంబూనదాంబరాభరణంబులొసంగి బహూకరించి నిలిపితత్సహాయాను గ్రహంబునఁ బ్రబంధారంభంబుగయికొన్నవాఁడనై మద్వంశ ప్రకారం బభివర్ణించెద :—

* * * *

గీ. అభరద్వాజగోత్రంబునందు నవని
సంభవించిరి రామలక్ష్మణులఁ బోలి
రామధీమణి నరసింహనామఘనులు
సుభగు లిరువురు రామకృష్ణులవిధమున.

* * * *

సీ. గురుతరాంతర్వేదినరసింహమూర్తికిఁ
గోవెలల్ కట్టించెఁ గొమరుమిగుల
భావనారాయణస్వామికిఁ గల్పించె
వరగేహములు సర్పవరమునందు
రహిమీఱవిశ్వాసరాయపురంబను
నగ్రహారముఁ జేసె [నధికలీల?]
నాయగ్రహారంబునందు నుదిగువయా
తిరుపతిగావించెనరహరికిని
గరిమ నరసాపురస్థలధరణిశోడఁ
గాల్వ(?)సీమకుఁ దాస్థలకరణ మగుచు
ఘూతిఁ దనరె సీతారామపురమునందు
రమ్యగుణహారి కొప్పర్తిరామశౌరి

క. సీతారామపురంబును
ఖ్యాతిగఁ గొప్పర్తియనెడు గ్రామమునకు వి
స్ఫీత స్థావరికత్వవి
భూతిని రామాఖ్యమంత్రి భువిఁ బైఁదనరుఁగా.

రామ మంత్రి తమ్ముఁడు నరసింహామంత్రికి వీరమంత్రిపుట్టెను. అతనికి రామన్న పోచన్న కొడుకులు. రామన్నకు వీరన్న నరసన్నలు పుత్త్రులు. ఈ వీరన్నకు నరసన్న కొడుకు ఈ నరసన్నకు వీరన్న వెంకన్న రఘుపతి తిరుమలప్పయ్యలు కొడుకులు. ఈ రఘుపతికి గోపన కొడుకు :—

సీ. కొప్పర్తివంశాబ్ధికువలయమిత్రుండు
మిత్రుండుశాత్రవవృ[పు?]త్రతతికి[?]
విద్వద్ద్విజేంద్రభారద్వాజగోత్రుండు
గోత్రుండుశ్రితపాళిగోపనమున
అగ్రశాఖియకాత్యాయనసూత్రుండు
సూత్రుండుగుణమణిస్తోమమునకు
సాహసౌదార్యాదిసద్గుణచైత్రుండు
చైత్రుండువిఖ్యాతసచివవనికి
బొల్లిపెగ్గడవంశభ వెల్లనార్య
లింగమాంబాతనూజాచ్చమాంగనాక
ళత్రుఁడై నిజవంశపవిత్రుఁడైమదీయ(?)
జనకుఁ డలరారె గోపన్నసచివమౌళి.

క. ఆగోపనాహ్వయమహా
భోగికినాయచ్చమకును బుత్రుఁడవిద్యా
భాసుఁడరచింతుమదనమ
హాగోపాలకృతి నరసనాఖ్యుఁడ నీకుఁగా.

* * * *

వ. సమర్పితంబుగా నాయొనర్పంబూనిన మదనగోపాలచరిత్రం బను రుక్మిణీపరిణయాఖ్యాన ప్రబంధంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

End :

క. ఈ తీరునఁ బారిక్షిత
నేతను శుకయోగి రుక్మిణీకల్యాణ

ఖ్యాతకథఁ దెలిపి పరమ
ప్రీతునిఁ గావించె నమృతపేశలత గనన్.

*

మాలిని. దళితనిగమచోరా దైవకూర్మావతారా
నలహరుచిశరీరా నారసింహావతారా(?)
ప్రళయితబలిసారా రామరామావతారా
బలహాలధరవీరా బౌద్ధకల్క్యవతారా.

Colophon:

సీ. శకమజఖర్షిందుసంఖ్యనుదగుపరా
భవరాధపూర్ణిమాభానుతిథికిఁ
– బరిపూర్ణ రుక్మిణీపరిణయమనెడుప్ర
బంధంబుమదనగోపాలచరిత
భారతరణమందుఁబార్థునకాప్తుఁడై
కృష్ణదేవుఁడుఁ బర్వహింపినట్లు
రాఘూరిసంజీవిరాయసోభయభావ
ఘనకవి నిర్వాహకంబుసేయఁ
జెప్పి యీకృతి నీకునర్పించు(?) గంటి
నుభయకవులకుఁ గైవల్య మొదవఁగోరి
సరసకొప్పర్తిగోపన్నసచివసుతుఁడ
భువిననరసింహనామకకవి నేను

మ. ఇదిగో ప లక్ష్మపావలబ్ధకవితాహేలాకథాభాకళా
స్పదకొప్పర్తికులీనగోపనసుధీసత్పుత్రనర్యాఖ్యస
ద్గదితంబైతగురుక్మిణీపరిణయాఖ్యంబౌప్రబంధంబునం
దుదితాశ్వాసముపొల్పు నైదవదియై యుర్వీన్ బుధస్తుత్యమై.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత జిలుగుగానున్నది. తప్పు లంతగా శైథిల్య మక్కడక్కడఁ గలదు. గ్రంథపాతము లల్పముగాఁ గలవు.

మదనగోపాలచరిత్రమను నామాంతరముగల యీ రుక్మిణీపరిణయ మయిదాశ్వాసములు గల శృంగారప్రబంధము. దీనికిఁ గర్త కొప్పర్తి నరసనయని యిందుఁగలదు. ఈ నరసన కాత్యాయనసూత్రుఁడు. భారద్వాజగోత్రుఁడు. గోపన్నకును అచ్చమకును కుమారుఁడు. కొం డపల్లి మండలమునఁ గృష్ణానదికి సార్ధయోజనదూరమునఁ గల కోడూరు

గ్రామము దక్షిణదిక్కున పొలమున శిలాప్రతిమగానున్న యాంజనేయ మూర్తికలలోఁ బ్రత్యక్షమైనట్లును దదాజ్ఞానుసారముగా నాస్థలమునమదన గోపాలపురమను గ్రామమును గట్టించి తటాక కూపాదులు కల్పించి మదనగోపాలమూర్తి ప్రతిష్ఠచేసి, తదంకితముగా నీప్రబంధమునుగూడ రావూరి సంజీవరాయకవిసహాయానుగ్రహమునఁ దాను రచియించి నట్లును నీతడు చెప్పుకొన్నాఁడు. ఈతనివంశమునఁ బూర్వుఁడగుకొప్పర్తి రామన యంతర్వేదినరసింహస్వామికిని, సర్పవరమున భావనారాయణ స్వామికిని గోవెలలుకట్టించెనట! విశ్వాసరాయపురమను నగ్రహారమును గల్పించి యచ్చట దిగువ తిరుపతి కల్పించెనట. సీతారామాపురమున నివసించెనట! ఈ ప్రబంధము నరచింప నీకొప్పర్తి నరసన్నకు సహాయమై యనుగ్రహించిన రావూరి సంజీవిరాయకవి సాంఖ్యాయనగోత్రుఁడు. హనుమకొండ ప్రథమశాఖా బ్రాహ్మణుఁడు. గురువకవికుమారుఁడు. వీరనారాయణశతకాది బహుగ్రంథములను రచియించినవాఁడు ననియుందుఁగలదు. సంజీవిరాయకవియే రచియించి యీ ప్రబంధమును గొప్పర్తి నరసన్న పేరఁ బ్రకటించెనని వాడుకకలదు. శాలివాహన శకము 1709 యగు పరాభవ సంవత్సర వైశాఖపూర్ణిమాభానువారము నాఁటికీప్రబంధము ముగింపబడినదట! ఆంధ్రకవిప్రశంసలో నాధర్వణాచార్యుఁడు వికృతివివేక కర్తగా నిందుఁ జేర్కొఁబడినాఁడు.

R. No. 359.

Palm-leaf. $18\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches Foll. 158. Lines, 7 or 8 in a page. Mode of writing, fair but not free from mistakes. Slightly injured.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Sammatam Nāgaliṅgam Gāru of Narsāpuram, Kistna district.

బసవపురాణము.

BASAVAPURĀṆAMU.

This work gives in the form of a Prabandha an account of Basava as contained in Pālkuriki Sōmanātha's Dvipada work of this name. The author is Mahādēvakavi, son of Śambhuliṅgārādhya connected with the line of pontiffs headed by Śrīpati Paṇḍitārādhya. The work was dedicated to God Mallikārjuna worshipped at Vijayavāṭika (Bezwada).

Contains the first Āśvāsa (wanting in the beginning) and the Āśvāsas 2 to 7 complete. Many leaves are wanting in the middle.

Beginning:

వ. భాగుండ వగుచు నగణ్యప్రామాణ్యలావణ్యతారుణ్యకారుణ్య ధురీణుండవై కోటిసూర్యప్రకాశమానుండ వై . . . . మిమ్ముఁ దలంచి ప్రణుతించి ప్రార్థించి పూజించి నమస్కరించెద.

గీ. అనుచు నిబ్భంగి వినుతించునట్టివిబుధ
సంయమీంద్రునికరుణాసత్కటాక్ష
దృష్టిఁ జూచుచు హరుఁ డుమాదేవితోడ
నపుడు గనుసన్న చేసిన నాభవాని

శా. నానాలోకవిహార నారదమునీంద్రా! నీవు సద్భక్తి సం
ధానాంతఃకరణంబుతో నిచటి కేదారత్రీతలాశ్చర్యముల్
ఆనందంబుగఁ జూచి వచ్చి తివు డాయావార్త లుద్యన్మతిన్
జా (నొంగన్) . వినుతింపుమన్నఁదదనుజ్ఞాయోగసంపన్నుఁడై.

End:

క. అనువుగ బసవపురాణం
బెనసినమతి నెవ్వఁడైన నిలఁ దమయింటన్
బనిపూని యొనిచె నేసియు
ఘనముగ నిహముం బరంబుఁ గలుగు సులభతన్.

క. శ్రీమజ్జయవాటీపుర
ధామగ్రావాధిరాజతనయావిలస
ద్వామాంగ మల్లికార్జున
నామప్రఖ్యాతకీర్తి నానామూర్తీ.

*   *   *   *

Colophon:

గద్య . . ఇది శ్రీమద్విజయవాటికామల్లేశ్వరకరుణా ప్రసిద్ధలబ్ధకవితాధురీణ శ్రీపతిపడింతారాధ్య సింహాసనారూఢజగన్నిరూఢ సంప్రదాయార్ణవపూర్ణరాకాసుధాకర మహాదేవారాధ్యపౌత్రశంభులింగారాధ్యపుత్ర శివభక్తజనవిధేయ మహాదేవనామధేయసత్కవిప్రణీతంబగు బసవపురాణంబునందు బసవేశ్వరుండు శివనాగుమయ్యను సేవించుటఁ గని విప్రులు గూడి యంత్యజునిఁ గలసెనని బిజ్జలునికిఁ జెప్పుటయు . .

* * * * * అనంతరంబు మర్త్యంబునఁ గీర్తిస్వీతుం డగుచు నున్నభక్తగణంబులందఱుబసవేశ్వరునిమహత్త్వంబుఁజెప్పికొనుచుఁ బర మశివానందభరితులైయుండుటయు నన్నది సర్వంబును సప్తమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసంపూర్ణము. ప్రథమాశ్వాసమునఁ గొంతభాగమునుండి సప్త మాశ్వాసాంతమువఱకు నున్నది. అందందుఁబెకుపత్రములు కాన్పిం పవు. వ్రాఁత యొకతీరున నున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యము కలదు.

ఇది మహాదేవకవికృత పద్యాత్మకబసవపురాణము. కవి మహాదేవా రాధ్యుని పౌత్రుఁడు ; శంభులింగారాధ్యుని పుత్రుఁడు. ఇది విజయవా టి (బెజవాడ)యందలిమల్లికార్జునస్వామికిఁగృతిగానీఁబడినది. ఇందలి గద్యమునుబట్టి శ్రీపతిపండితారాధ్యసింహాసనారూఢుఁ డీకవియే యని నిర్ణయింపరాకున్నది. కృత్యాది పద్యములు లేమిచే విశేషించి తెలుపరాదయ్యెను.

R. No. 360.

Palm-leaf. 14 × 1½ inches. Foll. 42. Lines, 7 on a page. Mode of writing, good and correct In fair condition.

Presented in 1917-18 by M.R.Ry. Prērēpa Subbayya Gāru of P.kōru, Tanuku taluk, Kistna district.

(a) శంకరవిజయము.

SANKARAVIJAYAMU.

Foll. 1a—19b.

The author of this poetical work is not known. As the MS. contains a small portion of the work, full particulars are not given here.

Incomplete with neither the beginning nor the end. Only the end of the second Āśvāsa is found.

Beginning:

క. శ్రీచిదచిదీశభేదవి

వేచనజనసింహాసింహావిదళనపాండి

LO47

తోచితశరభమృగాయిత
వాచంయమివర్య సత్యవాక్చాతుర్యా.

వ. అవధరింపుము శ్రీమహానందమునీంద్రుం డమ్మహాసిద్ధులతో నవ్వ
లికథ యిట్లని చెప్పందొడంగెను.

End:

స్రగ్ధర. భ్రాంతావిద్యాబ్ధిమగ్నభ్రమదమితపరబ్రహ్మరూపప్రపంచా
త్యంతో(?)ద్ధారవారాహకనదధికదంష్ట్రాఘణాఘాయమాన
స్వాంతస్వాంతాప్రధానాంచదనవధిజగజ్జన్మహేతుత్వవాది
ధ్వాంతాక్రాంతాఖిలాత్మత్సవదవిశదమార్తాండదేదీప్యమా
[నా!

Colophon:

ఇది శ్రీశంకరాచార్యవిజయంబునందు ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదలు లేదు. రెండవయాశ్వాసము ముగింపు కలదు. వ్రాంత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు.

ఈ శంకరాచార్యవిజయమునకుఁ గర్త యెవ్వరో తెలియదు. ఇది యాద్యంతములు లేని యేకదేశమే యగుటచే నేమియు నిక్కడఁ దెలుపరాదయ్యె.

(b, रतिरहस्यम्.

RATIRAHASYAM.

Foll. 20a—42b.

By Kokkōka Paṇḍita. See the Sanskrit part of the Triennial Catalogue of MSS.

R. No. 361.

Palm-leaf. 17¾ × 1½ inches. Foll. 82. Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. Injured.

Presented in the year 1917-18 by Śrī Rāja Vāsireḍḍi Candramauḷīśvara Prasāda Bahadur Gāru, Zamindar of Muktyāla, Kistna district.

బసవవిజయము.

BASAVAVIJAYAMU.

This Prabandha gives an account of Basavēśvara and of some Jaṅgamas as having been narrated by Śivadēvayōgi to Kākatīya Pratāparudradēva. The story is apparently based on Pālkuriki Sōmanārādhya's Dvipada work The author is Tummalapalli Nāgabhūsaṇakavi, son of Tripurāntaka of Haritasagōtra He resided at Guḍivāda.

Contains three Āśvāsās.

Beginning:

ఉ. శ్రీగురుమూర్తిపాదములు చిత్తములోనఁదలంచి భక్తితో
నాగమవేదతత్త్వవిదుఁడగ్రవరేణ్యుఁడు దివ్యభూరిశ్రీ
భోగవిశేషధీరగుణపూర్ణుఁడు నాశ్రిత భక్తవత్సలుం
డీగురుమల్లునిన్ భజనమేను ససంభ్రమలీలఁ జేసెదన్.

సీ. . . . . . .

బసవనిమహిమంబు పాల్కురికి సోమన్న
కర్ణామృతముగాఁగఁ గలియుగమున
వర్ణించి చెప్పెను వరుసతో వెలయించి
భక్తులునానంద పదవినొంద
నాంధ్రదేశమునందున నమరియున్న
ప్రాభవంబైన గుడివాడ పట్టణమునఁ
బ్రబలమైనట్టి తుమ్మలపల్లివంశ
సంభవుండును నాగభూషణుఁడనంగ

గీ బసవవిజయంబు రచియించుతుఁ బద్యకావ్య
ముగను కవివరుల్ మెచ్చియు మోదమందఁ
జిన్నపెద్దలు వినియును బ్రీతిఁజేయ
భువిని బ్రఖ్యాత మానట్లు పొందుపఱిచి.

End:

వ. అని శివదేవుండు నాప్రతాపరుద్రునకు బసవన్నమాహాత్మ్యం బువినిపించిన సతండును విని సంతసిల్లి శివదేవునకు వివిధాంబరంబులును, వివిధవస్తువులును, ప్రతాపరుద్రుం డొసంగి యతని సంతుష్టుం జేసి సుఖంబుండిరి.

* * * *

Colophon:

ఇది శ్రీ మన్మహామల్లేశ్వరవరప్రసాదలబ్ధ దివ్యసౌరభవత్సల జ్ఞాన వర్య వేద సదాచార జంగమలింగైక్యాపస్తంబసూత్రహరితసగోత్రో

ద్భవ తుమ్మలపల్లి వంశాబ్ధిసుధాకర త్రిపురాంతక వరపుత్ర నాగభూషణ నామధేయప్రణీతంబైన బసవవిజయంబను మహాపురాణంబునందు బిజ్జల రాజచరిత్రంబును గురుజకాళవ్వచరిత్రంబును . . . చోరశంకరుండు సత్యశంకరుండై గురునియందైక్యంబగుటయునన్నది తృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

మూఁడాశ్వాసములు సమగ్రముగా నున్నవి. శైథిల్యము కలదు గ్రంథపాతములు కలవు వ్రాఁత యంత నంచిదిగాదు. తప్పులున్నవి.

శివదేవయోగి కాకతీయప్రతాపరుద్రదేవునకుఁ జెప్పినట్లు బసవేశ్వరుని చరిత్రము ప్రధానముగాఁ జేసికొని మఱికొందఱు జంగమారాధ్యుల చరిత్రములుకూడఁ జేర్చి యీ ప్రబంధమును దుమ్మలపల్లి నాగభూషణకవి రచియించెను. పాలుకురికి సోమనారాధ్యుఁడు రచియించిన ద్విపద బసవపురాణమే దీనికి మాతృకగాఁ దోఁచెడిని. కవి హారితసగోత్రుఁడు. కృష్ణామండలమందలి గుడివాడపురమందుండినవాఁడు.

R. No. 362.

Palm-leaf. 17 × 1¼ inches. Foll 51. Lines, 6 or 7 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. P. Vēdāntācāriar of Vijayarāyi, Kistna district.

హంసవింశతి కథలు. (వచనము)

HAMSAVIMŚATIKATHALU (PROSE)

A collection of twenty stories said to have been related by a Hamsa (swan) to the wife of a merchant who was absent from home. They point out her difficulties involved in going astray, and they are similar to the stories in the Sanskrit work Śukasaptatikathā.

Complete.

Beginning:

భూమండలంబున "నిషధ" అను వక పట్టణంబు గలదు. అదివేదవేత్తలు అయినవిప్రోత్తములచేతను ర్యధుర్యులైనరాజన్యులచేతను మహాభాగ్యవంతులైనవైశ్యులచేత ధర్మచింతయు భూసురభక్తియు

గలశూద్రులచేతను వొప్పియుండును. ఆపురంబున యిందువనుచక్ర వర్తియేలుచుండును.

End:

గాన భూవిభుండు పురుషు లన్యసతులం గోరుట పాతకం బని తలంచి యయ్యింతిపై నున్నమనంబుబోఁగొట్టి యథోచితమార్గంబున నుండెను. అని పురోహితుండగుప్రత్యుత్పన్నమతిహంసవింశతికథలు ఎఱింగించిన నలరాజమహాళి విని మనంబున మెచ్చుకొని యతనికి సకల బహుమానంబు లిచ్చి సుఖంబుననుండెను.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

దీనిని వచనముగ రచియించినవా రెవ్వరో తెలియరాదు.

R. No. **363**.

Palm-leaf. 15¾ × 1½. inches. Foll. 20. Lines, 7 or 8 on a page. Mode of writing, fair but not correct In fair condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Prērēpa Subbayya Gāru of Pēkēru, Taṇuku taluk, Kistna district.

జాతకపద్ధతి, సటీకము.

JĀTAKAPADDHATI WITH TELUGU MEANING.

A Sanskrit treatise in astrology dealing with horoscopy, accompanied by Telugu meaning for the stanzas. The authors of the text and of the Telugu Ṭīka are not known.

Wants the beginning and the end.

Beginning:

. . . . జ్యం లగ్నలిప్తలుచేసి ౨౧౦౦ విన్యాలుగొన్నలబ్ధం పోగాను చిక్కిన శేషం ౨౦౦ పాలుగొంటేను సామాన్యలగ్నాయుర్వ ర్షాదులవును. లగ్నచంద్రసూర్యులకంటె లగ్నం బలం గలది అయినా లగ్నరాసులు కుడిచి భాగాలు లిప్తలు వేసి ౨౦౦ పాలుగొనంగా వచ్చి నవి వర్షాది. సామాన్యలగ్నోద్దేశో లగ్నోద్దేశో ననుంటెచ్చి ననుంటెచ్చిన వర్షాధిలోను కలయగూడగాను లగ్నాయుర్దాయమాను.

శ్లో. లగ్నార్కయో రర్కశశాంకయోశ్చ.

* * * *

End :

తాత్పా. ఆ మహాదశాంతర్దశా విదశోపదశలవల్లను సంవత్సరమా సదినరాత్రిమ . . . . తల్పాలు చెప్పందగినదికాన.

శ్లో. జన్మకాలకలిలియాతవత్సరో
? త్పన్నమధ్యమరవాసమండలే
నిక్షిపే దథ నిజాధికా స్సమా
మానరఘటికావినాడికాః ?
తాదృశో భవతిభాస్కరాయరా
మధ్యమోపరదసాయః.

(వి.వి.)—

తుద మొదళ్లు లేవు. వ్రాంత యొకతీరుగానున్నది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇదియొక జ్యోతిష గ్రంథము. ఇందు జాతకభావము చెప్పఁబడినది. సంస్కృత శ్లోకములు; వానికిఁదెల్గు టీక; తప్పులకుప్ప.

R. No. 364.

Palm-leaf. 10 × 1⅜ inches. Foll. 116. Lines, 7 or 8 on a page. Mode of writing, bad and incorrect. In fair condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Sōmañci Subbanna Śāstri Gāru of Pēkēru, Taṇuku taluk, Kistna district.

నలచరిత్రము (ద్విపద).

NALACARITRAMU (DVIPADA),

This is the same work as the one described under R. Nos. 145 and 315 ante. The author is Cakrapuri Rāghavakavi.

Complete.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాంత రోంత. తప్పులు మెండు. శైథిల్యమించుక కలదు. గ్రంథపాతము లేదు.

ఇది ఆర్. నెం 145, 315 రుల వర్ణింపఁబడినగ్రంథమే.

R. No 365.

Palm-leaf. 15¼ × 1⅛ inches Foll. 17. Lines, 5 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. Injured. Many leaves are not found.

Presented in 1917-18 by M.R.Ry, Sātulūri Śōbhanādri Āchāryulu Gāru of Tanuku, Kistna district.

(*a*) బలరామశతకము.

BALARĀMAŚATAKAMU.

Foll. 1*a*—13*a*. Fol. 13*b* is left blank.

This is the same work as the one described under R No 228 (*b*) ante. The author is Subhadrārya, disciple of Prativādibhīkara Rāghavadēśika.

Contains 49 stanzas.

Beginning:

సీ. శ్రీకోరుకొండనృసింహులఁ సేవించి
భద్రాద్రిరాములఁ బ్రస్తుతించి
శ్రీరంగనాయకశ్రీపాదముల మ్రొక్కి
కాంచివరదరాజకథఁ దలంచి
రామానుజాచార్యరమ్యాంఘ్రులను బట్టి
భక్తి నైడాధూరివరదుఁ గొల్చి
సకలభాగవతాంఘ్రిసలిలంబుఁ జేకొని
శ్రీరమాపాదాబ్జసేవఁ జేసి
పీరశృంగారరసధునీవిశదసీన
పద్యశతకంబు నీపాదపద్మమందుఁ
జేర్చి పూజింతు నన్నురక్షింపుమయ్య
రేవతీకామ బలరామ రిపువిరామ.

సీ. నిఖిలోపనిషదర్థనిపుణపారాశరి
ఘనతరర్కశాస్త్రజ్ఞగౌతముండు
పటుమహాభాష్యార్థవదవీపతంజలి
కైయటగ్రంథారఖండనుండు
గాదాధరగ్రంథఖండనచతురుండు
మీమాంసకౌఘజైమినిగురుండు
కపిలమునివ్యాసగాఢైకతార
(?) కరినగీష్త్రిగ్రంథకరణచతురుఁ

డట్టి ప్రతివాదిభీకరాఖ్యాన్వవాయ
శరధిచంద్రుని రాఘవగురుని మదిని
దలఁచి సేవించి వినుతింతు దాస్యమొప్ప
రేవతీ . . . .

సీ. ప్రతివాదిభీకరాప్రతిమవంశాంబుధి
చంద్రరాఘవదేశికేంద్రసాంద్ర
కరుణాకటాక్షావగతతర్క వేదాంత
సిద్ధాంతపద్ధతి స్థేమయుతుఁడ
బాల్యకాలాభ్యాసఫలితాంధ్రగీర్వాణ
కవితామనోహరకల్పనుండ
సాధుభర[ద్వాజ?]సంతతిజాతుండ
శ్రీమసుభద్రార్యనామధరుఁడ
నామహృదయాబ్జకర్ణికావేదినిల్చి
విదితవివిధోపమోత్ప్రేక్షవిమల(?)
పద్యశతకంబుఁ జెప్పించుహృద్యముగను
రేవతీకామ

End:

సీ. గీ. మురళి బలభద్రునధరంబు ముట్టిమ్రోసె
ఎంతగయ్యాళియవికాంత లెల్లఁ బలుక
బ్రహ్మగాంధర్వగీతంబుఁ బాడితీవు
రేవతీకామ బలరామ రిపువిరామ.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. దాదాపు 40 పద్యములున్నవి. వ్రాఁత యంతతిన్నని కాదు. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యమించుకకలదు. నడుమనడుమఁ గొన్ని యాకులు కాన్పింపవు.

ఈశతకమును రచియించిన యతఁడు ప్రతివాదిభీకరరాఘవదేశికుని శిష్యుఁ డగుసుభద్రార్యుఁడు.

(b) నృసింహశతకము.
NṚSIMHAŚATAKAMU.

Foll. 14a—17a. Fol. 17b is left blank.

In praise of God Nṛsiṁha worshipped at Kōrkoṇḍa.

Contains 32 stanzas.

Beginning:

మ. అసుహృత్యంబిదినీకభీకరనభోయాతాంఘ్రిశంజాతరూ
ఢసదంగుష్ఠనఖాగ్రనిర్దళదజాండస్రస్తగంగాధునీ
రసపూతాఖిలలోకలోకవిలసత్పృద్యోతనాలోకభూ
ర్యసమశ్లోకసుకోరుకొండనరసింహాద్వైవసింహాహరీ.

End:

మ. పరమాకాశనివాసవాసవశిలావర్ణాపనోదక్రియా
కరుణోన్ముఖ్యకనిష్ఠికాగ్రఘటితగ్రావాతపత్రార్జితా?
మరణాభీరమనోవిలాసకరసామర్థ్యానుమేయాప్రమే
యగసోల్లాససుకోరుకొండనరసింహాద్వైవసింహాహరీ.

(వి-వి.)—

నృసింహాస్తుత్యాత్మక మైనయీశతకమునకు రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. ఇందు 32 ముక్తపదగ్రస్తమత్తేభవిక్రీడితవృత్తము లున్నవి.

ఇందుఁ స్తుతింపఁబడిననృసింహస్వామి కోరుకొండయందు నెలకొని యుండువాఁడు.

R. No. 366.

Palm-leaf. 16¾ × 1⅝ inches. Foll. 65. Lines, 8 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct Injured.

Presented in 1917–18 by Śri Rāja Vāsireḍḍi Candramauḷīśvara Prasāda Bahadur Gāru, Zamindar of Muktyāla, Kistna district.

ముచ్వార్తవైభవము.

MUVVĀRTAVAIBHAVAMU.

A treatise in Śrī-Vaiṣṇava religion dealing specially with the various manifestations of Godhead as expressed by Śrī-Vaiṣṇavas in the formula Para, Vyūha, Vibhava, Antāryami and Arcāvatāra. The author is Gōvardhana Anantakavi, son of Vēṅkaṭarāya and disciple of Vēṅkaṭakṛṣṇa. The work was written in the year Ānanda, 1716 Śaka (expired). He mentions Saumyajāmātṛmuni and Paravastu Lakṣmaṇamunīndra.

Complete in three Āśvāsās.

Beginning:

ద్వి. శ్రీహరికమలాకుచరక్తపాదకు
కూహకజనశిక్షకు . . .

End:

ముద్రికాళ్వారులుముదమునసంసక్తి
తద్రావిడాంధ్రవిద్యాప్రభావముల
నివ్వసుమతిసర్వహితకృతంబుగను
మువ్వార్తలతెలుఁగుమోక్షార్థులకును
దయచేసి రని చెప్పి తర్వాత జ్ఞాన
మయగమనస్థితిమతియు నిట్లనియె
ప్రకటింప మహిని ధర్మజవిక్రమార్క
శకములు జరుగఁగా శాలివాహనుని
యదనుశకంబుసహస్రమేనూట (?)
పదునాలుసముమ లేర్పడఁజన్న వెనుక
నానందసంవత్సరాశ్వీజమునను
సానందమనమునసంపూర్ణముగను

* * * *

Colophon:

గద్యయితిశ్రీజగన్మంగళార్థ
విద్యావిశేషప్రవీణస్వరూప
కౌశలతెన్నరంగంపొన్నడిప్ర
భాశుంభదాకారపరవస్తునిస్తు
లాక్షీణకరుణాకటాక్షలబ్ధక్ష
ణేక్షణవేంకటకృష్ణార్యచరణ
కమలమిళిందవేంకటరాయపుత్త్రి
విమలగోవర్ధనవిఖ్యాతవంశ
శ్రీనిరుపమగుణాంచితయనంతాభి
ధానకవిప్రణీతంబైనయట్టి
ప్రతిలేనిమువ్వార్తవైభవంబందు
చతురత్వవిభవాదిమటర్కళాకృతులు
పదములునవశతోపరిడెబ్బదెనిమి
దదిసర్వమునుదృతీయాశ్వాసమయ్యె.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతయంతమంచిదికాదు. శైథిల్యము మిక్కిలి. గ్రంథపాతములు కలవు.

పరవ్యూహావిభవాద్యవతారవర్ణనపూర్వకముగా విశిష్టాద్వైతమతస్వరూపమును దెలుపునీగ్రంథము శాలివాహనశకము 1716 అగునానంద సంవత్సరమున గోవర్ధనవంశ్యుఁడగు ననంతకవిరచియించినది. ఈతనితండ్రి వేంకటరాయఁడు.

R. No. 367.

Palm-leaf. 12¼ × 1⅜ inches Foll. 30. Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair and apparently correct. In good condition.

Presented in 1917–18 by M.R.Ry. Sōmanchi Subbanna Śāstri Gāru of Pēkēru, Taṇuku taluk, Kistna district.

కురంగేశశతకము.

KURAṄGĒŚAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in the Sīsa metre composed by Prērēpa Lakṣmaṇārya, son of Purusōttama, in praise of God Kuraṅgēśa (Śiva) worshipped in the shrine at Kōraṅgi at the instance of Pragaḍapāṭi Subbarāya, a resident of Kōraṅgi in the Gōdāvari country.

Contains 105 stanzas.

Beginning:

సీ. శ్రీదేశికోత్తముఁ జిత్తమ్ముతో నిడి
హరిహరబ్రహ్మాదిసురులఁ బొగడి
మానుల వేఁడి సుజ్ఞానులఁ గొనియాడి
కాళిదాసాదిసత్కవులఁ బాడి
సకలచరాచరాత్మకమైనవిశ్వంబు
పేర్వాడి నాదైనభీతి వీడి
సకలంబు నీయందు సకలంబుతో నీవు
గూడియున్నవిధంబుజాడఁ దెలిసి

సీసశతకంబుఁ జెప్పెదఁ జిత్తగింపు
భువనమందార కోరంగిపురవిహార
భావభవభంగ భక్తహృత్పద్మభృంగ
శ్రీశివార్ధాంగ యోకురంగేశలింగ.

సీ. శ్రీమదాంధ్రక్షమాసీమంతినీముఖ
మ్మునఁగఁ బేశే రనుఘనపురమ్ము

గలదు వసిష్ఠావగాపూతమై యందు
నెందుఁ బేరొందిన్న బాలేందుధరుని
నర్చించుపురుషోత్తమాఖ్యుఁడై ప్రేరేవ
వంశవర్ధనుఁ డన వసుధ వెలసె
నామహాత్మునిఁ బుత్త్రుఁడగు లక్ష్మణార్యుఁ డఁ
గోరంగియనుపురి న్గోరి వెలయఁ
బ్రగడపాటికులంబునఁ బ్రబలుచున్న
సుబ్బరాయనిప్రార్థన సుస్థిరముగఁ
జేసి నీమీఁదఁ బద్యముల్ చెప్పినాఁడ
శ్రీశివార్ధాంగ యోకురంగేశలింగ.

End:

సీ. వరహంసఖగపతివాహనప్రముఖగీ
ర్వాణులు సంతోషవార్ధిఁ దేల
భారతీముఖదివ్యభామిను లేతెంచి
పార్వతీదేవిని బలసికొలువ
బాణుండు మొదలగుప్రమథు లత్యంత సం
తుష్టాంతరంగులై స్తుతులుచేయ
హిమవత్ప్రభృతిబంధుహితజనంబులు ప్రీతి
సలుపుచుఁ దమలోన సందడింప
సర్వమంగళతోఁ గూడి సంతసమున
నందివాహనమెక్కి యమందగతిని
బరమకైలాసపురిఁ జేరి ప్రబలితౌర
భువనమందార కోరంగిపురవిహార
భావభవభంగ భక్తపాపద్రుమభృంగ
శ్రీశివార్ధాంగ యోకురంగేశలింగ.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ౧౦౫ పద్యములున్నవి. వ్రాఁత యొకతీరుగా నున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

'కురంగేశలింగ' యనుమకుటముగల శివస్తుత్యాత్మక మైనయీసీసపద్యశతకమును ప్రేరేపపురుషోత్తమునిపుత్త్రుఁ డగులక్ష్మణార్యుఁడు రచించెను. ఈకురంగేశ్వరుఁడు కోరంగియందు వెలసినదైవము. దీని నీకవి కోరంగియందలి ప్రగడపాటి సుబ్బరాయనిప్రార్థనపై రచియించెనఁట.

R. No. 368.

Palm-leaf. 16¼ × 1½ inches. Foll. 51. Lines, 7 on a page. Mode of writing, good and erroneous. Much injured.

Presented in the year 1917–18 by Śrī Rāja Vāsireḍḍi Candramaulīśvara Prasāda Bahadur Gāru, Zamindar of Muktyāla, Kistna district.

శ్రీశైలస్థలరహస్యవివరణము.

ŚRĪŚAILASTHALARAHASYAVIVARAṆAMU.

A work explaining in colloquial language the greatness of the Śrīśaila hill in the Kurnool district. It gives a description of the various sacred rivers, tanks, ponds, trees, temples, saints, etc., abounding on the hill.

Wants the beginning and the end.

Beginning :

. . . . . . శ్రీపర్వతమహిమ నాకు సవిస్తారంగా కృప చేసి కృతార్థురాలినిచేసి రక్షింపుమా . . . . . ర్వతికి శివుఁడు చెప్పఁదొడంగెను. శ్రీ మల్లికార్జున దేవరకు దక్షిణదిక్కున రెండు పర్వ్వల . . . . ర్థనచేసేది. మంత్రం హ్రాం హ్రూం హ్రీం హ్రాం భగవతే నమః అని 25000 జపం చేయఁగాను ఆ భగవతివచ్చి అవి అన్ని దూరయిచ్చును. అవి బయలు వెళ్లేటందుకు శెలవు ఇచ్చును.

End :

మఱిన్నీ ఆ చెరువువెనుక ఒక చెలిమెగలదు. అందులోను విద్రుమలతలు గలుగఁగలవు. అవి కార్తిక పౌర్ణమినాడు . . . ఆ చెరువునిండా అలుముకొని పారును.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ఒకప్రక్క నెలుకకొటుచేనైన శైథిల్యము గలదు. గ్రంథపాతములు పెక్కులు. వ్రాఁత తిన్ననిది.

కర్నూలుమండలమందున్న శ్రీశైలమాహాత్మ్యమును, నక్కడి తీర్థ క్షేత్రాదుల వివరణమును, వాని మాహాత్మ్యాదులను, నిందుఁ దెలుపఁబడినవి. వ్యావహారిక వచనము.

R. No. 369.

Palm-leaf. $14\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 67. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In fair condition.

Presented in the year 1917–18 by Śrī Rāja Kandukūri Śivaprasāda Bhūṣaṇa Rao Bahadur Garu, Zamindar of Narasāpuram, Kistna district.

(*a*) సుభాషితరత్నావళి.

SUBHĀṢITARATNĀVAḶI.

Foll. 1*a*—49*b*.

This is the same work as the one described under R. No. 187 *ante.* but without the Sanskrit stanzas. By Ēnugu Lakṣmaṇakavi.

Complete in three Āśvāsas.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. మూఁడాశ్వాసములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య మంతగా లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ట్రై. క్యా. ఆర్. నెం 187 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే. ఇందు మూలశ్లోకములు లేవు.

(*b*) చాణక్యశతకము.

CĀṆAKYAŚATAKAMU.

Foll. 50*a*—60*b*.

A Telugu rendering in verse of the Sanskrit work Cāṇakyanītiśataka

Contains 95 stanzas.

Beginning:

క. నానాశాస్త్రములందు న
నూనం బగురాజనీతి యుక్తక్రమమా
చాణక్యంబును జెప్పెద
దీని సకలబీజ మని మదిం గనుఁడు బుధుల్.

క. మనుజుఁడు నేశాస్త్రముఁ జది
వినఁ బండితుఁ డౌనా దాని వీను లలరఁగా
మునుపటిచాణక్యంబున
ఘనమూలం బైనశాస్త్రగరిమ రచింతుగా.

End:

క. లాలనమున బహుదోషము
పోలఁగఁ దాడనముచేత బుద్ధులు గల్గున్
మేలుగ శిష్యునిఁ బుత్రునిఁ
దాళిమితో యత్నములన దండింపవలెన్.

(వి-వి.)—

౯౫ పద్యము లున్నవి. వ్రాఁత యందమైనది. అంత నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యపాతములు లేవు.

ఇది చాణక్యనీతిశతకమునకుఁ దెనుఁగు. కర్త యెవ్వరో తెలియదు.

(*c*) రాజనీతివిషయము.

RĀJANĪTIVIṢAYAMU

Foll. 61*a*—67*b*.

Herein a king while preparing to set out on a hunting expedition advises his son as to how the administration should be carried on in his absence. The names of the work of which this forms a portion and of its author are not given.

Beginning:

చ. తనయుని మోముఁ జూచి ప్రమదంబున నిట్లను నీవు భూమి పా
లన మొనరింపు మే నడవులన్ గజసింహలులాయఖడ్గసం
హనన మొనర్చి క్రమ్మర రయంబున విక్రమ రేఖమీఱఁగన్

. . . .

క. నరనాయకుండు నీతి
స్ఫురణన్ ధర మేలెనేని సురపతికరుణన్
జనియించు నీతిశూన్యతఁ
దిరిగిన సిరులందుఁ బాసిదీనతనొందున్.

End:

గీ. అనుచు బుద్ధి చెప్పి యవనీశ్వరుఁడు కుమా
రకుని నునిచి యాటవికులఁ జూచి
సాధనములు పూని చనుదెండు నావెంట
విపినములకు వేగ వెడలవలయు.

గీ. వండుకొను టగ్ని దేవార్థివర్గమునకు
ధర్మపత్నీరతంబు సంతానమునకు
జీవితము ధర్మమునకు నార్జించుధనము
యాగయాత్రల కనుట గృహస్థవృత్తి.

(వి-వి.)—

రాజనీతిబోధకములగు కొన్ని పద్యములు. ఒకరాజు తాను వేఁటాడఁబోవునపుడు తన పుత్త్రినకుఁ బోధించుపట్టునందలివి. కర్త ఎవ్వరో తెలియదు.

R. No. 370.

Palm-leaf. 17¾ × 1½ inches. Foll. 168. Lines, 9 or 10 on a page. Mode of writing, good and apparently correct. In fair condition.

Presented in the year 1917–18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Veṅkaṭa-rāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భాగవతము.

BHĀGAVATAMU.

By Bammera Pōtanāmātya. This is the same work as the one described under No. 36 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I.

Contains the Skandhas 1 to 4.

(వి.వి.)—

అసంపూర్ణము. మొదటి నాల్గుస్కంధములు సంపూర్ణముగాఁ గలవు. వ్రాఁతయందమైనది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యమించుక కలదు.

ఇది క్యా. నెం 36 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. 371.

Palm-leaf. 18½ × 1½ inches. Foll. 266. Lines, 8 or 9 on a page. Mode of writing, beautiful and correct. In fair condition.

Presented in the year 1917–18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Veṅkaṭa-rāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భాస్కరరామాయణము.

BHĀSKARARĀMĀYAṆAMU.

This is the same work as the one described under No. 138 of the Descriptive Catalogue of the Telugu MSS., Vol. I. By Bhāskara, etc. The date of transcription and the name of the scribe are noted below.

Complete.

(వి.వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాంత సుందరమైనది. తప్పులు లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డి. క్యా. నెం 138 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

గ్రంథాంతమున—"వృషనామ సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౧ ఆదిత్యవారం వడ్లమన్నాటి వెంకయ్యగారికి నండూరి పల్లయ్య భాస్కర రామాయణము వ్రాసియిచ్చెను" అని యున్నది.

R. No. 372.

Palm-leaf. 17 × 1¼ inches. Foll 182. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct. In injured condition. Leaves are arranged in disorder

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vadlamannāṭi Vēnkaṭa-rāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భాగవతము.

BHĀGAVATAMU.

This is the same work as the one described under No. 36 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I. By Pōtanāmātya.

Contains the Pūrvabhāga of the tenth Skandha incomplete.

(వి.వి.)—

దశమస్కంధపూర్వభాగమేని సమగ్రముగ లేము. వ్రాంత యొక తీరున నున్నది. తప్పులును గలవు. శైథిల్యముకలదు. పత్రములు తారుమారుగ నున్నవి. గ్రంథపాతములుండవచ్చును.

ఇది డి. క్యా. నె 36 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. 373.

Palm-leaf. 18 × 1¼ inches. Foll. 157. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good and apparently correct. In fairly good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vadlamannāṭi Vēnkaṭa-rāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

(*a*) భాగవతము.

BHĀGAVATAMU.

Foll. 1*a*—143*b*.

Same work as the one described under Nos. 36 and 37 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I. By Gaṅgana and Siṅgana.

Contains the Skandhās 5 and 6.

(వి-వి.)—

ఐదాఱుస్కంధములు. వ్రాఁత యందమైనది. తప్పు లంత గా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డి. క్యా. నె 36, 37 రుల వర్ణితమైన గ్రంథమే.

(*b*) భారతము.

BHĀRATAMU.

Foll. 144*a*—157*a*. Foll. 157b is left blank.

Same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I. By Tikkana Sōmayāji.

Contains a portion of the Bhīṣmaparva from its beginning.

(వి-వి.)—

భీష్మపర్వాదిఁ గొంతయున్నది. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డి. క్యా. నెం 163 రున వర్ణింపఁబడినదియే.

R. No. 374.

Palm-leaf. 16½ × 1¼ inches. Foll. 217. Lines, 7 on a page. Mode of writing, good and apparently correct. In fair condition.

Presented in the year 1917–18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Vēnkaṭarāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భారతము.

BHĀRATAMU.

Same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I. By Tikkana Sōmayāji.

The name of the scribe and the date of transcription are given below as found at the end of the MS. and composed in the Śīsa metre.

Contains the Śāntiparva complete.

(వి-వి.)—

శాంతి పర్వము మాత్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులట్టె లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు. ఇది డి. క్యా నెం163 రున వర్ణింపఁబడినదే.

గ్రంథాంతమున:—

"సీ. అవనిలో పల ఖరహాయనంబునఁ జైత్రబహుళ
సప్తమి మిహిరవాసరమునరికి
వసర నూతులపాటి వంశాబ్ధిసోముండు
హరిరామభజనుండు వరఘనుండు
గురువసమంత్రికిఁ గొమరొప్పు తనయుండు
నంకరాజాఖ్యుఁడైయవనిఁ బరగు
భారతంబందున సారవంతంబైన
శాంతి పర్వంబు సంభ్రాంతితోడ
లిఖియించి . . . . .
రాముకర్పించె . . . ."
అని యున్నది.

R. No. 375.

Palm-leaf. 16¼ × 1⅝ inches. Foll. 265 Lines, 7 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Vēṅkaṭarāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district

భారతము.

BHĀRATAMU.

Same work as the one described under No 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS, Vol. I. By Tikkana Sōmayāji.

The name of the scribe and the date of transcription are extracted below as found at the end of the MS.

Contains the Virāta and the Udyōga Parvas.

(వి-వి.)—

విరాటోద్యోగ పర్వము లున్నవి. వ్రాఁత యందముగానున్నది. తప్పులు మెండుగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు కాన్పింపవు. ఇది డి. క్యా. నె 163 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

పింగ్గళనామ సంవ్వత్సర ఆశ్వీజశు 3 స్థిరవారం వరకు రావు పంతులుగారి మాతృక క్రమంగాను వడ్లమన్నేటి వెంకయ్యగారు ఖాసాకుం బెదురుకోట బాబూ విరాట పర్వమున్ను, వుద్యోగ పర్వమున్ను విస్సా వెంకయ్య దస్తూరీని వ్రాయించిరి.

R. No. 376.

Palm-leaf. 17¼ × 1⅝ inches. Foll. 100. Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair and correct In fair condition.

Purchased in 1917–18 from the President, Sarasvati Club, Vijayarāyi, Kistna district

తిరువాయ్మొழிటీక.

TIRUVĀYMOLIṬĪKA.

Gives the word for word Telugu meaning for the Tamil Śrī-Vaiṣṇava work, Tiruvāymoli of Śāthakōpayati. The commentator's name is not known.

Contains the first Śataka incomplete.

Beginning:

తోళ్ మాఱి, భుజాలు మలువుకొని, అడియై, తిరువడికళ్లను, ఉళ్లం కేటి, మనశ్శుద్ధి కలిగి, ఈరిల్, అంతము లేనటువంటి, ఐశ్వర్యవ్యావృత్తి అత్తు వ్యర్థపదము, ఇఱపత్తిరువేళ్లం ఇరుఇరుమై, పెరుమై, ఉత్పన్ననవ శస్వాధ్యమెన్ను, బృందావనమెన్ను నపుంసకనిర్దేశం, వనముకె నిర్దేశం, స్త్రీలింగమైనపుంసకం చేసినాఁడు తత్త్వంకమై, చిదచిదీశ్వరతత్త్వాలను, కూట్టరవిలె సంసర్గమందు, అఱివిలె జ్ఞానమందు.

End:

. . . . వళర్తు = వృద్ధి బొందించి, కండుకొల్ = చూచు కొమ్మి ఇష్టపుకర్రవనోటు, నేడు ప్రవేశించినవానితోఁగూడ, నిన్ను నిన్ను, తడబడివున్నాడు. మూర్ఖకర్రసాకల్యంగాను, మిఱుకుర-క్లేశపడి, తరుం ఇచ్చును, చొన్న వైత్తె = సాలోక్యసారూప్య సామీప్యసాయుజ్యాలను, సారూప్యం అష్టగుణావిర్భావం ఆయ్.

అసమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. గ్రంథ పాతేములు లేవు.

ఇది శఠకోపయతి రచియించిన తిరువాయ్మొழி ప్రథమ శతకము నకుఁ బ్రతి పదాంధ్రటీక - ఎవరు చేసినదో.

R. No. 377.

Palm-leaf. 17¾ × 1⅝ inches. Foll. 318. Lines, 6 or 7 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct. Much injured. Many pages are torn and broken.

Presented in 1917–18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Vēṅkaṭaramayya Gāru of Masulipatam, Kistna district.

(*a*) భారతము.

BHĀRATAMU.

Foll. 1*a*—308*b*.

Same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I. *By* Tikkana Sōmayāji.

Contains the Śāntiparvamu.

(వి.వి.)—

శాంతిపర్వము. వ్రాఁత యొక తీరుననున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యమధికముగా నున్నది. గ్రంథపాతములు కలవు. పత్రములు తాఱుమాఱుగా నున్నవి. ఇది డి. క్యా. నె 163 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

(*b*) భాగవతము.

BHĀGAVATAMU.

Foll. 309*a*-318*b*.

This is the same work as the one described under No. 36 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I. By Bammera Pōtana.

A fragmentary portion of the seventh Skandha.

(వి-వి.)—

సప్తమస్కంధాంతభాగము. పత్రములు తారుమారు తప్పులున్నవి శైథిల్యాదులు లేవు. ఇది డి. నె 36 రుల వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. 378.

Palm-leaf. 17×1⅝ inches. Foll. 69. Lines, 8 on a page. Mode of writing fair but correct. Fair with slight omissions.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Veṅkaṭarāmayya Gāru of Masulipatam, Kistna district.

విశ్వగుణాదర్శము.

VIŚVAGUṆĀDARŚAMU.

Herein Tirumala Bukkapaṭṭaṇam Cinatātācārya, son of Vēṅkaṭācārya and grandson of Śrīnivāsācārya of Śaṭhamarṣaṇagōtra rendered into Telugu Prabandha, the Sanskrit work of this name, written by Araśānipālai Vēṇkaṭācārya. The Telugu author was an inhabitant of Ciṭṭāpuram and dedicated the work to God Rāma worshipped at Cilakalūrpēṭa, at the instance of Vaḍlamannāṭi Vēṅkaṭayajvan. The author's ancestor Pāñcālatātācārya is said to have been the preceptor of king Kṛṣṇadēvarāya and received the grant of a village named Bukkapaṭṭaṇa, south of the Pennār.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీ తనదివ్యవీక్షణవిశేషముల న్నిజ కాంతుఁ డెల్ప సం
ప్రీతినిసృష్టిచేసివిహరింపఁగ నాసతికిచ్చినట్టి వి
ఖ్యాతుఁడు రామనామ హరియాత్మకళాఢ్య గుణాళిచే నసం
ఖ్యాతుని వేంకటాధ్వరి నహర్నిశముం దయ నేలుఁగావుతన్.

సీ. శఠమర్షణాన్వయశరధిశశాంకుఁడౌ
తిరుమలనంబియన్ పరమపురుషు
నన్వయంబునఁబుట్టి యలకృష్ణరాయల
కాచార్యులై యతఁ డభిమతముగ
నిచ్చినయూళ్లలో నింపుగాఁ బ్రవహించు
పెన్నదక్షిణమునఁ బెంపుగనిన
బుక్కపట్టణ మనుపురమునఁనిజగృహ
దేవాలయాదుల ధృతిరచించి
యడరుపాంచాలతాతార్యునన్వయమునఁ
బ్రభవమొందినతాతార్య పౌత్రులుమఱి
శ్రీనివాసార్యపుత్త్రులై చెలఁగు వేంక
టార్యులకుఁదిర్మలాంబకు నలఘులీల !

క. తనయుఁడనై చిట్టాపుర
మునకధిపతినగుచు సుకవిముఖ్యులు పొగడన్

జినతాతయార్య సంజ్ఞను
దనరినిజంబుగుభవంబు ధన్యత చెందన్.

క. ప్రకృతిచేనొక్కసుకృతిని వికృతిచేసి
ప్రకృతమందున నేనొక్కసుకృతికివ్వ
దలఁప దానిని ననుకూలధర్ముఁడైన
సుకృతిదొరకమి నేమది వికృతినొంది.

* * *

సీ. గీ. అట్టిరామానుగుణగుణుఁడైనకతన
రామచంద్రప్రతిష్ఠాభి రాముఁడగుచు
సారతరమైనశ్రీచిల్కలూరిపేఁట
వడ్లమన్నాటివేంకటాధ్వరియెసంగె.

చ. అలఘుగుణాభిరాముఁ డగునాత డు మున్న సురద్విపేణ్ణిర
ర్గళనిగళంబనేకృతినిగారవ మొప్పరచింపఁజేసి కే
వల శుభవస్త్రవిత్తములవారిగ నిచ్చినదాతగానమ
మ్ముల మగలన్ నిజేప్సితము పూర్ణ మొనర్పఁగఁ బిల్వనంపుటన్.

* * * *

క. మునుపాకకృతిమాశ్రీరా
మునిపేరనొనర్చి మాకు మోదంబొనరిం
చినముఖ్యాశ్రితు లింకొక
ఘనకృతి తెనిఁగించవలయుఁ గౌతుక మొప్పన్.

End:

క. శ్రీచిల్కలూరిపాటి
శ్రీచిత్తసరోమరాళసేవితభక్త
ప్రాచుర్య వేంకటాధ్వరి
రోచిష్ణుహృదబ్జ మత్తరోలంబవరా.

Colophon:

ఇది శ్రీమత్తిరుమల బుక్కపట్టణకుల జలధిజైవాతృక శ్రీనివాసార్య పౌత్ర వేంకటార్య పుత్రమృదుమధురకవితా చమత్కారధుర్యజినతాతార్యకవివర్య ప్రణీతంబైనశ్రీవడ్లమన్నాటివంశపయః పారావార రాకాసుధాకరవేంకటసోమయాజి నిష్ఠాప్రతిష్ఠాపిత చిల్కలూరిపాటి మహాపురీ విరాజమాన సీతాలక్ష్మణసమేతశ్రీరామ . . . మర్పితకుసుమాయ

మానంబైన విశ్వగుణాదర్శంబను మహా ప్రబంధంబునందు సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాతయంత తిన్నదిగాదు. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములల్పముగాఁ గలవు.

శ్లేషయమకచక్రవర్తి అరిశాణఫాల వేంకటాధ్వరి రచియించిన విశ్వగుణాదర్శమనుచంపూ కావ్యమునకిది తెలిఁగింపు. తిరుమల బుక్కపట్టణ వంశ్యుడగు చినతాతాచార్యులీకృతికిఁ గర్త. తానుతిరుమలనంబివంశము వాఁడనియుఁ గృష్ణరాయలకు గురువులై యాయనచేఁ బెన్న దక్షిణమున నీయఁబడిన బుక్కపట్టణమను నగ్రహారమునఁ దనపూర్వులుండిరనియు నీతఁడు చెప్పికొన్నాడు. వడ్లమన్నాటి వేంకటయజ్వ ప్రేరణమున నీకృతిని చిలకలూరిపేట శ్రీరామునకంకితము చేసినాఁడు. ఇంతకుముందు గూడనొకకృతిని వేంకటయజ్వ ప్రేరణమున నీకవి రచియించెనట. ఈ కవి తాను చిట్టాపురమను గ్రామమునకు నధిపతినని చెప్పుకొన్నాఁడు.

R. No. 379.

Palm-leaf. 17¾+1⅜ inches. Foll. 269 Lines, 6 on a page. Mode of writing, good but not quite correct. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M R Ry. Vaḍlamannāṭi Vēṅkaṭa rāmayya Gāru of Masulipatam, Kistna district.

పద్మపురాణము (ఉత్తరఖండము.)

PADMAPURĀṆAMU (UTTARAKHAṆḌAMU.)

By Maḍiki Siṅganārya This is the same work as the one described under No. 18 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS, Vol. I.

The date of transcription and the name of the scribe are given below as found at the end of the MS.

Complete.

సంపూర్ణము. వ్రాఁత యందమయినది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు. ఇది. డి. క్యా. నె 18 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే

చివర "శ్రీ భకృతుసవ్వత్సరఫాల్గుణ బ ౧౨ ఆదివారం వడ్లమన్నాడ వెంకట సోమయాజులుగారికి నూతలపాటి వెంకట నారాయణప్ప . . . . వ్రాసి యిచ్చేను" అనియున్నది.

R. No. 380.

Palm-leaf. Size, 17 × 1¼ inches. Foll. 249. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vaḍḷamannāṭi Vēṅkaṭa-rāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

బృహన్నారదీయము.

BṚHANNĀRADĪYAMU.

By Krottalaṅka Mṛtyuñjayakavi. Same work as the one described under R. No. 86 *ante*.

The date of transcription and the name of the scribe are given below as noted at the end of the MS.

Complete.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాఁతయందమైనది. తప్పులు లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ట్రై. క్యా. ఆర్. నెం 86 రున వర్ణింపఁబడినగ్రంథమే.

"ఖర సంవత్సర మార్గశిర శు ౧౦ బుధవారము రోజున వడ్లను న్నాటి వెంకన్నగారికి నూతులపాటి అంకరాజు . . . వ్రాసి . . యిచ్చెను."

అని గ్రంథాంతమున నున్నది.

R. No. 381.

Palm-leaf. Size, 17¼ × 1¼ inches. Foll. 248. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vaḍḷamannāṭi Vēṅkaṭa-rāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భారతము.

BHĀRATAMU.

By Tikkana Sōmayāji. This is the same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I.

Contains the Bhīṣma and the Drōṇa Parvas,

(వి-వి.)—

భీష్మద్రోణ పర్వములు. వ్రాంత యందమైనది. తప్పులు నంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డి. క్యా. నెం 163 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. 382.

Palm-leaf. Size, 18¾ × 1½ inches. Foll. 160. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair and correct. In fair condition.

Presented in the year 1917–18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Vēṅkaṭarāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భారతము.

BHĀRATAMU.

By Tikkana Sōmayāji. This is the same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I.

Contains the Ānuśāsanika Parva.

(వి-వి.)—

అనుశాసనిక పర్వము. వ్రాంత యొక తీరున నున్నది. గ్రంథపాతములు లేవు. శైథిల్యము నంతగా లేదు.

ఇది డి. క్యా. నెం 163 రున వర్ణింపఁబడినదే.

R. No. 383.

Palm-leaf. Size, 18 × 1½ inches. Foll. 250. Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In fair condition. The first fol. of the MS. is broken.

Presented in the year 1917–18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Vēṅkaṭarāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భారతము

BHĀRATAMU

By Nannayabhaṭṭāraka and Erṟāpragaḍa. This is the same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I.

Contains the Āraṇyaparva.

The name of the scribe and the date of transcription are given below as found at the end of the MS.

(వి-వి.)——

అరణ్యపర్వము. వ్రాఁత యొకతరబడిగా నున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము కలదు. తొలిపత్రము విరిగిపోయినది.

ఇది డి. క్యా. నెం 163 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

గ్రంథాంతమున "పార్థివ నామ సంవత్సర చైత్ర సుద్ధ ౨ గురు వారం సరికి . . . కాట్రాలపల్లి లింగరాజు ప్రతిక్రిమానుకు . . . . బెహారా భ్రమరయ వ్రాసెను." అనియున్నది.

R. No. 384.

Palm-leaf. Size, 13⅝ × 1½ inches. Foll. 396. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct. Fair.

Presented in the year 1917-18 by M R Ry Vaḍlamannāṭi Vēṅkata-rāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district

ఉత్తరరామాయణము.

UTTARARĀMĀYAṆAMU.

By Kaṅkanṭi Pāparāju. This is the same work as the one described under R. No. 137 *ante*.

Complete.

The name of the scribe and the date of transcription are found at the end of the MS. as extracted below.

(వి-వి.)——

సంపూర్ణము. వ్రాఁత యొక తీరున నున్నది. నిర్దుష్టముకాదు. గ్రంథపాతములు లేవు. శైథిల్య మించుక కలదు.

ఇది ట్రై. క్యా. ఆర్. నెం 137 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథము.

" ప్రమాదీచ నామ సంవత్సర చైత్ర శు ౧ వరకు నుత్తరరామా యణం తాడికొండ బుచ్చన ప్రతిచూచి ఆలూరి . . . భద్రాచలం . . . వ్రాసుకొనెను " అని గ్రంథాంతమున నున్నది.

R. No. 385.

Palm-leaf. Size, 17½ × 1⅝ inches. Foll. 250. Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair and correct. In a fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Mallampalli Subrahmaṇyam Gāru, Ellore, Kistna district.

హాలాస్యమాహాత్మ్యము.

HĀLĀSYAMĀHĀTMYAMU.

A Telugu rendering in Prabandha form of the Sanskrit work Hālāsyamāhātmya which describes the 64 sports of God Śiva worshipped as Hālāsyanātha at Madura. The author is Mallamapalli Buccikavi, son of Vīrārādhya. He studied under Attalūri Pāpaya, who was probably the same as the author of the Basavapurāṇa The author's spiritual master was Pērayaliṅga

Complete in six Āśvāsas

Beginning:

శా. శ్రీ తారాద్రినివాసునిన్ బశుపతిన్ శ్రీకంధరున్ శంకరున్
శీతాంశుద్యుతి మౌళిభక్తవరదున్ శీతాద్రిజాతాధవున్
ఖ్యాతామర్త్యధునీశిరస్కు నభవుంగారుణ్య పాథోనిధిన్
జేతోవీధి నిరంతరంబు . . . . . మ్మహాభక్తిచేన్.

* * * *

క. శ్రీ సంగమేశ సాంద్రద
యాసాగర పూర్ణచంద్రు నసదృశభక్తా
వాసమనో మందిరునిన్
నాసత్యాకారు బసవనాముఁ దలంతున్.

క. పిన తండ్రియు దీక్షాగురుఁ
డును మద్రక్షాభిలాషుఁడును నై దయచే
ననిశము ననుఁ జేపట్టిన
ఘనుఁ బేరయలింగగురునిఁ గాంతున్ గొలుతున్.

గీ. రహిఁ బురాణేతిహాససూత్రములు చెప్పి
నట్టి వ్యాసుని నీలకంఠాఖ్యు శైవ
భాష్య కర్తను హరదత్త పండితేంద్రుఁ
బ్రస్తుతించెదఁ గావ్య సంపత్తికొఱకు.

మ. గుహలు నంశంబునఁ బుట్టి యన్యమతులం గోల్పుచ్చి శంభుండె పా
పహరుం డవ్యయుఁ డాఢ్యుఁ డీశుఁడు పరబ్రహ్మంబు యజ్ఞేశ్వరుం
డు హరిస్థుం డని పెక్కు గ్రంథములఁ బ్రౌఢు ల్మెచ్చఁగాఁ బ
[ల్కు స
న్మహు నయ్యప్పయ దీక్షితుం దలఁచెదన్ మతాంత్య వ్యసంసిద్ధికిన్.

క. శివకర భృంగీశాంశో
ద్భవుఁడై యన్యనుతి మాని భవశైవనుతుల్
కవు లెన్నఁగ విరచించుట
నవనము పాల్కురికి సోమనాథు నెనర్తున్.

వ. అని యిష్టదేవతావందనంబును . . . హాలాస్యమాహా
త్మ్యంబు తెలుంగున రచియింపం బూనితి మద్వంశావతారం బెట్టిదనిన.

క. హారితుఁడు శివయోగ కళా
భరితుఁడు విశ్వేశపాదపద్మసమర్చా
చరితుఁడు పాటిత దుస్తర
దురితుఁడు గలఁ డొకరు హానిధూర్జటి కాశిన్.

క. అలవిశ్వేశ్వరు కరుణన్
గలుగుట విశ్వేశుఁ డనెడు ఘననామమునన్
బిలుచుచుఁ బెనుచుచుఁ దా నా
స్థలమునఁ గొన్నాళ్లు నిలిచి తనచిత్తమునన్.

సీ. శ్రీ శైలనాథు దర్శించువాంఛ జనింపఁ
గొడుకుతోఁ గాశి వెల్వడి యెడ నెడ
శ్రీ దక్షవాటికా శ్రీపట్టి సామరే
శ్వరముఖ్య శంకరస్థలులుగనుచు
శిఖరదర్శనమునఁ జింతితార్థప్రద
శీలఘాసిరిగిరిఁ జేరి మల్లి
కార్జున దేవసమర్చ గావింపుచు
నచటఁ గొన్నిదినంబు లకుర్మార
గీ. యుక్తముగనుండె నంతట నొకనాఁడు
తన్నగంబునఁ గలగుహల్ దరులు నదులు

కుండములు గోపురంబులుఁగుడులుఁ జిత్ర
వనపురంబులు గాంచుచు వచ్చివచ్చి.

*   *   *   *

క. గురుపట్ట బద్ధుఁడొనరిచి
హరపాద ధ్యాన నిష్ఠ హరితుఁడుఁదా శ్రీ
గిరినుండి రంత విశ్వే
శ్వరుఁడు తదాజ్ఞ మెయి శిష్యవర్గము గొలువన్.

క. శ్రీశిఖరి వెడలి పాపవి
నాశక కృష్ణాతటాంగణప్రథితము నా
గేశస్థానము దక్షిణ
కాశి యనం బేరుగన్న కడలిపురంబున్.

ఉ. ఛాత్రులుఁ దానుఁ జొచ్చి యొక బ్రాహ్మణసురునింటవసించి దుర్జనా
మిత్రుఁడతండు తత్పురి సమీపమునంగల దేశ్యులందయా
పాత్రులఁజేసి శైవమత పద్ధతిఁదీక్షలొసంగియంతస
ద్గోత్రభవన్వరించి కొడుకుంగనియెన్ గమలాప్తసన్నిభున్.

క. ఈకరణింగని నిజగురుఁ
డేకోరాముఁడగుకతన నిడెనన్నామం
బాకాంతమీఁదఁ బదపడి
యాకొమరుఁడు పల్లినాథుఁ డను సుతుఁగనియెన్.

సీ. అప్పల్లినాథాఖ్యుఁ డాఖేటరతుఁడైన
యాదేశనృపతి సైన్యములు గ్రీష్మ
కాలాతపాతిరేకంబున క్షుత్పిపా
సార్తులైజీవమాత్రావశిష్టు
లైనవారలఁగాంచి యాత్మతపః ప్రభా
వమున మాసరమూరి వచ్చుకుల్య
గల్పించి తెప్పిరఁగాఁజేసి యలరాజు
ప్రార్థన మల్లమపల్లియనెడు.

నగరహారంబుఁ బడసి తానందుఁ ద్యాగ
భోగముల నొందియుండి యంభోజవదన
భాగ్యశాలిని సుగుణసంపత్ప్రపూర్ణ
యొకకన్యక నుద్వాహమయ్యె నెలమి.

వ. అట్లు వివాహంబై సాధ్వీమణియగు నక్కులాంబయం దష్ట మూర్తి సమానంబగు కుమారాష్టకంబుఁ బడసెఁ దత్కుమారాష్టక వంశంబు వెల్గుచు విస్తరిల్లి మల్లమపల్ల్యగ్రహారంబునం బూర్వంబు వసియించుటంజేసి గ్రామనామంబు మల్లమపల్లివారనఁ బ్రసిద్ధిగాంచె నందగ్రజుండు వీరారాధ్య వంశంబున.

క. గౌరారాధ్యుఁడు మహిమో
దారుం డుదయించె నతని తనయుండయ్యెన్
శ్రీరామదేశికుఁడు జగ
దారాధ్యుం డతని సూనుఁడై భాసిల్లెన్.

క. నయవిజ్జగదారాధ్యత
నయుఁడై పెంపొందె వీరన యతఁడు మృత్యుం
జయగురుని వీరబసవ
న్నయను సుతుల్ భోగలింగనాముం గనియెన్.

క. ఆముగ్గురిలో నగ్రజుఁ
డౌ మృత్యుంజయుఁడు సంతతావిత శిష్యుం
డామోదితబంధుఁడు భ
ర్గామల తత్త్వజ్ఞుఁడగుచు నచలం బ్రబలెన్.

గీ: అనుగుణరాశి కనుజన్ముఁడైనయట్టి
వీరబసవాహ్వయుండంతరారివిజయు
డాగమజ్ఞుండు రాజయోగావధాని
యగుచువన్నియగాంచె ననంతయందు.

సీ. ఆయన యనుజన్ముఁడగు భోగలింగాఖ్యుఁ.
* * * *

గీ. అతనియన్న మృత్యుంజయుం డతులకీర్తి
నమరు వీరాఖ్యుఁ బార్వతీశాఖ్యలింగ
నామకోమా మహేశ్వరనామబసవ
నామసుత పంచకముఁ గాంచి భూమిలోన.

సీ. వారిలోఁ బెద్దయై వరలు వీరారాధ్యుఁ
డసముల శరభన్నయ్యగురుస
మాఖ్యునాగాఖ్యు బుచ్చన్నను శ్రీవీర
నాముఁ బేరయలింగనామధేయు

శ్రీశైలపతిఁగనిసిరులొందె నయ్యాత్మ
జలధిలోన నైదవ సూనుఁ డైన
వీరదేశికుఁడు సాధ్వీరత్నమగునట్టి
నందమ్మ యను పత్నియందు వేడ్క.

దుష్టజనభూధరపవిని దురితతిమిర
రవిని శివభక్తి జితపునర్భవినిఁ జిత్త
భవన నందతగ తహతసవిని బుచ్చి
కవిని నను(ఁ)గని సౌఖ్యంబుగనియె భువిని.

End:

మణివిభూషణము.

సానుమతర్కనకనిర్మితచారునికేతనా
ఘ్నానిభాస్య వృషభేంద్రసమంచిత కేతనా
దాని రాక్షసదురంతమదప్ర ?
దానవాహితముఖాఖిలదైవతశాసకా.

Colophon:

ఇది శ్రీమదత్తలూరి పాపయాహ్వాయ ప్రసాదలబ్ధ కవితావాగ్వి భవవీరారాధ్య తనూభవ శ్రీపేరయ లింగగురుదత్త శివలింగధర బుచ్చికవి ప్రణీతంబైన హాలాస్య మాహాత్మ్యంబునందుసర్వంబు షష్ఠాశ్వాసము.

సమగ్రము. వ్రాఁత చిన్ననిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

మధురాఖండ మనునామాంతరముగలహాలాస్యమాహాత్మ్య మను సంస్కృతగ్రంథమున కిది తెలుఁగు సేఁత. ఆఱాశ్వాసములు. ఇందు దక్షిణమధురానగరమున నెలకొన్న హాలాస్యనాథుని యఱువదినాలుగు లీలలు వర్ణింపఁబడినవి. గ్రంథకర్త మల్లమపల్లి బుచ్చికవి. ఆరాధ్య బ్రాహ్మణుఁడు. వీరారాధ్యుని కుమారుఁడు. పేరయలింగమునొద్ద శైవ దీక్ష గొన్నవాఁడు. అత్తలూరి పాపయ శిష్యుఁడు. చెన్న బసవపురాణము రచియించిన యత్తలూరి పాపకవి యీతఁడే కాఁబోలును.

R. No. 386.

Palm-leaf. Size, 16⅝ × 1¼ inches. Foll. 233. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

విష్ణుపురాణము.

VIṢṆUPURĀṆAMU.

A Telugu rendering in the Prabandha form of the Sanskrit Viṣṇu Pūrāṇa by Kalidiṇḍi Bhāvanārāyaṇa, son of Vēṅkaṭādri and Sūramāmba of Sālaṅkāyana Gōtra and Āpastambasūtra. The author was the disciple of Kandāḷa Śrīraṅgācārya. He had written previously Puruṣōttamakhaṇḍa and it is to God Puruṣōttama worshipped at Pūri that the work under notice was dedicated. Rāmakṛṣṇabhaṭṭu, a Gōsāyin of Pūri is praised herein by the author.

Contains the first four Aśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీనీలాచలశృంగభాగమున సంశ్లిష్యత్సుభద్రాలతా
వా   మెలర్ప నాశ్రితమనోవాంఛావిధానావధా
నానూనంబగుపూరుషోత్తమసుపర్వానోకహస్వామి మా
కానందప్రదకామితార్థఫలవర్గావాప్తిఁగావించుతన్.

* * * *

గీ. గాంగవాధూల గోత్రసాగరశశాంక
భావనాచార్య తనయుఁడై ప్రబలునపర
హారిని గందాళ శ్రీరంగగురుని మద్గు
రుని భజింతు నభీష్టార్థరూఢికొఱకు.

* * * *

సీ. సమధికస్ఫూర్తిఁ గృష్ణాగౌతమీమధ్య
దేశంబునకు భవ్యతిలకమగుచుఁ
బొగడొందు కలిదిండి పురమునకధిపతి
సుగుణుఁడాపస్తంబసూత్రుఁడఘకుఁ
డసమసాలంకాయన సగోత్రుఁ డడవిరా
చయమంత్రి వెలయు నయ్యలఘుమతికి
తనయుండు మంత్రిరాజనఘుఁడాతఁడుగాంచె
విమలచారిత్రుని వేంకటాద్రి
నమ్మహాత్మునకును సూరమాంబికకును
నందనుఁడఁబూరుషోత్తమనాథపాద
వందనానంద మహిత జీవాతుజీవ
నాథ్యుఁడను భావనారాయణాభిధుఁడను.

గీ. ఘనత శ్రీపురుషోత్తమ ఖండమాంధ్ర
నవ్యపదబంధములఁ బ్రబంధంబుచేసి
యొస్నఁగులదైవమైయున్న వెన్నముద్దు
ముద్దుకృష్ణునకం కితంబుగనొనర్చి.

వ. మఱియు నొకపురాణంబు తెనుంగుచేసి శ్రీజగన్నాథునకు సమర్పింపవలయునని తలంచి.

*   *   *   *

మ. దినముల్ శ్రీపురుషోత్తమాధిపతికిన్ దేదీప్యమానప్రసూ
ననవోద్యద్వనమాలికాఫలవి మానంబుల్ సమగ్రంబులై
తనరన్ దోఁటలు క్షేత్రరాజమునఁ జెంతన్నిల్పియప్పద్మలో
చనుఁడేతానగు రామకృష్ణ భటుగోసాయిన్ బ్రశంసించెదన్.

క. కృతి శ్రీ విష్ణుపురాణము
కృతికి నధీశ్వరుఁడు నీలగిరిపతికవితా
మతిదాత్రి శ్రీసుభద్రా
సతి యహహా! మదీయభాగ్యము సఫలముగాదే!

End:

వనమయూరము. భాసురమణీవిసరబద్ధమహితోద్య
చ్ఛ్రీసహిత సౌధఘనశృంగనిహితార్య
ద్భాసిరుచిదీపితనభః కకుబిలాంతా
హాసరుచిరానన సుధాంశురుచికాంతా.

Colophon:

ఇది శ్రీసుభద్రాకరుణాకటాక్షవీక్షాలబ్ధకవిత్వతత్త్వపవిత్ర వేంకటామాత్యపుత్ర కందాళ శ్రీరంగాచార్యకృపాపాత్ర సజ్జనమిత్ర శ్రీహరిగురు చరణారవిందవందనపరాయణ కలిదిండిభావనారాయణ ప్రణీతంబయిన శ్రీ విష్ణుపురాణంబునందు మనువంశావతారంబున . . . . . పృథవీగీతలు ననుకథలంగల చతుర్థాంశంబునందుఁ జతురాశ్వాసము.

గ్రంథాంతమందిట్లున్నది :—

"ప్లవనామసంవత్సర నిజఫాల్గున శు 3 సోమవారం రోజు సరికి . . . . కందాళం అప్పదు వ్రాసి విన్నకోట జగ్గన్నకు అత్యంత స్నేహపూర్వకంగా యిచ్చెను."

అసమగ్రము (నాలుగంశములు-నాల్గాశ్వాసములు) వ్రాఁతలిన్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

సంస్కృత విష్ణుపురాణమున కిది తెలుఁగుఁ పు. కలిదిండి భావనారాయణకవి దీనికిఁ గర్త. వేంకటాద్రికిని సూరమాంబకును గుమారుఁడు. ఆపస్తంబ సూత్రుడు. సాలంకాయన సగోత్రుఁడు. కందాళ శ్రీరంగాచార్యుల శిష్యుఁడు. తెనాలి యన్నయ తన సుదక్షిణాపరిణయమునఁ గూడనీ శ్రీరంగాచార్యుల నుతించినాఁడు. ఇంతకుఁ బూర్వ మీకవి పురుషోత్తమఖండమును దెలిఁగించినాడు. ఈ గ్రంథమును గూడ నా పురుషోత్తమ క్షేత్రమున నెలకొన్న జగన్నాథస్వామి కే సమర్పించినాఁడు. ఇందు జగన్నాథ క్షేత్రమున నున్న రామకృష్ణభటు గోసాయియను భక్తుని ప్రశంసకలదు.

R. No. **387**.

Palm-leaf. 13 × 1⅛ inches. Foll. 127. Lines, 5 on a page. Mode of writing, fair and correct. Much injured. Some leaves in the beginning and some in the end are broken.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

శంకరవిజయము.

ŚAṄKARAVIJAYAMU

This Prabandha was rendered into Telugu from the Sanskrit work of this name written by Ānandagiri. The author is Rāpāka Lakṣmīpati, son of Liṅganārya of Parāśaragōtra.

Complete.

Beginning:

క. అదిగావున సుదతీమణి
మదనాహతఘూర్ణమానమానస యగుచుఁ
హృదయేశు నూర్ధ్వతాపను
ముదముఁ దగఁ జేరఁ బోయిముందఱనిలిచెఁ

గీ. దానిభావంబుగని యూర్ధ్వతాపనుండు
దా బతివ్రతయయ్యు నేతద్విధంబు
పూనె నిది దృఢనిశ్చయజ్ఞానమాన
యని మనంబున రోసి యిట్లనియె నపుడు.

గీ. నియమవిఘ్నంబు సమకూడె నీకతనను
నీరజాసన ఘనశాపనియతిఁ బూని

మనుజయోనిఁ జనింపు మీవని శపించి
యూర్ధ్వతాపనుఁ డరుగ నయ్యొవిద యపుడు.

Colophon:

శ్రీమద్రామచంద్రసాంద్రకరుణాకటాక్షవీక్షణప్రసాదప్రాప్త కవితా విలాస భాసురపరాశరగోత్ర పాత్రలింగనార్య పుత్త్ర లక్ష్మణార్యప్రణీతం బైన శ్రీ మచ్ఛంకరాచార్య (చరిత్రం) బనుమహాప్రబంధంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

End:

సీ. శంకరాచార్యులు సకలశిష్యులు గొల్వఁ
బవమాన దిశను వైభవసమేత
పదము మల్లాభిఖ్య పట్టణంబును జేరఁ
జని యేకవింశతిదినము లచట
వసియించి తద్విప్రవరులఁ గన్గొని భవ
దాకారవిధి యేమియనిన విప్ర
లందఱు నమ్రులై యాచార్య మద్వంశ
జాతమానేత . . . . త్త
గీ. వినుము మల్లారి పరమేశ్వరునిచరిత్ర
దేవతారాధ్యుఁ డతడు మూర్తిభవించి
భువన జననావనక్షయంబుల . . . చు
వెలయునప్డు . . . . త్తమెపుడు.

అతిశిథిలము. సమగ్రమయినను, ఆదిని బదియు, నంతమున నిర్వది యుఁ బత్రములు తునాతునుకలయి పోయినవి. గ్రంథపాతములు మిక్కిలి. వ్రాఁతలిన్ననిది. తప్పులు లేవు.

ఆనందగిరికృత శంకరవిజయమునుబట్టి రాపాక లక్ష్మీపతికవి తెలుఁగున నీనాల్గాశ్వాసముల ప్రబంధమును రచియించినాఁడు. ఈతఁడు లింగనార్యుని పుత్త్రుఁడు. పరాశరగోత్రుఁడు. అతిశిథిలమయియున్న యీ ప్రతినుండి యింతకన్న నెక్కువ యెఱుఁగరాదయ్యె.

R. No. 388.

Palm-leaf. Size, $17\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Foll. 311. Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In a fairly good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Vēṅkaṭa rāmayya Gāru of Masulipatam, Kistna district.

భాగవతము.

BHĀGAVATAMU.

By Pōtana. Same work as the one described under No. 36 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I.

Contains the Skandhas VIII and X complete and VII in complete.

(వి-వి.)—

దశమాష్టమస్కంధములు సమగ్రముగను సప్తమస్కంధ మసమగ్రముగను గలవు. వ్రాఁత యొకతీరుగా నున్నది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు. ఇది డి. క్యా. నె 36 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. 389.

Palm-leaf. 16¾ × 1⅝ inches. Foll. 148. Lines, 8 on a page. Mode of writing, good but not quite correct. In a bad condition. All leaves are worm-eaten; many leaves in the beginning and in the end are broken and torn.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Mallampalli Subrahmaṇyam Gāru, Ellore, Kistna district.

చెన్నబసవపురాణము.

CENNABASAVAPURĀṆAMU.

By Attalūri Pāpakavi. The work is not described here as the MS. is in a much injured condition.

(వి-వి.)—

అతిశిథిలము. వ్రాఁతమంచిది. గ్రంథపాతములు పెక్కులు.

ఇది యత్తలూరి పాపకవి రచియించిన చెన్న బసవపురాణము. ఆద్యంతభాగము లతిశిథిలములగుటచే యీ గ్రంథమును గూర్చి యిక్కడ వివరింపరాదయ్యె.

R. No. 390.

Palm-leaf. 17 × 1¼ inches. Foll. 264. Lines, 5 or 6 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Veṅkaṭarāmayya Gāru, Masulipatam, Kistna district.

భారతము.

BHĀRATAMU.

This is the same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of the Telugu MSS., Vol. I. By Tikkanasōmayāji.

Contains the Karṇa, Śalya, Sauptika, and Strī Parvas.

(వి-వి.)—

కర్ణ, శల్య, సౌప్తిక, స్త్రీపర్వములు కలవు. వ్రాఁత యందమయి నదికాదు. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డి. క్యా. నెం. 163 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. **391**.

Palm-leaf. 15¼ × 1⅝ inches. Foll. 261. Lines, 7 or 8 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Presented in the year 1917--18 by M.R.Ry. Vaḍlamannāṭi Vēṅkaṭarāmayya Gāru of Masulipatam, Kistna district.

భారతము.

BHĀRATAMU.

This is the same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of the Telugn MSS., Vol. I. By Nannayabhaṭṭāraka.

The name of the scribe and the date of transcription are given below as found at the end of the MS.

Contains the Ādi and Sabhā Parvas.

(వి-వి.)—

ఆదిసభాపర్వములు కలవు. వ్రాఁత బాగుగనున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డి. క్యా. నెం. 163 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

కడపట.—“పింగళనామ సం॥ మాఘ శు ౫ ఆ॥ వడ్లమన్నాటి వెంకట్రయ్యగారు, ఆదిపర్వ సభాపర్వాలు విస్నా వెంకట్రయ్యచాత వ్రాయించ్చిరి” అనియున్నది.

R. No. 392.

Palm-leaf. 16¾ × 1½ inches. Foll. 226. Lines, 6 on a page. Mode of writing, not quite good and incorrect. In good condition.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

వైద్యవిషయము.

VAIDYAVIṢAYAMU.

A treatise in medicine containing Sanskrit stanzas with Telugu meaning and other Telugu passages.

Beginning:

వైద్యశాస్త్రాల పేళ్లు.—

రసార్ణవం వాహటంచ పారిజాతం చ కౌముదీ
నాగార్జునం చ కాపాలీ దామోదరమతం తథా
రససారం సిద్ధసారం సూతరాజంచ టంకణమ్
కళ్యాణభేషజం కల్పం సూత్రస్థానంచ సంగ్రహమ్
కపాలి బిందునాదంచ గుణచింతామణిం తథా(?)
శారీరం వీరభద్రంచ వైద్యదీపకమేవచ
సోమనాథంమహాశాస్త్రం నందినాథం తథైవచ
భీమనాథం వైద్యనాథం ధన్వంత్రి చ మదాశ్వికా (?)

చాతుర్థిక జ్వరానకు తర్పణంచేసేమంత్రం.—

యోఽసౌసరస్వతీతీరే అపుత్రో బ్రాహ్మణో హతః
చాతుర్థిక వినాశాయ ఇదమస్తుతిలోదకమ్.

శొంఠిశుద్ధి.—

శుంఠీని స్త్వక్కృతంచాథ శిలాక్షారం విలేపయేత్
నిశీపేదాతపాయాంచ సమ్యక్శుద్ధిర్భవేద్ధ్రువమ్.

శొంఠిమీద పొరగీసి రాసున్నంపూసి యెండబెట్టను శుద్ధియగును.

End:

చెవులో కురుపుకు.—

చెవులో కుర్పు అయినా పూరికెచేశినా (?) చెవులో నీళ్లుబడ్డ నొప్పి అయినా అందుకు మందు. ములుగోరంట ఆకు తెచ్చి నల్చి ముష్టాటు చెవులో పోస్తే మట్టుపడును.

(వి-వి.)—

గ్రంథ మెంతకలదో తెలియదు. వ్రాఁత యంత మంచిదికాదు. ము లేదు.

ఇం దనేక వైద్యగ్రంథములనుండి వివిధ విధౌషధములు, వానిఁ జేయు రీతులు, ఓషధులు, వానిగుణములు, రోగలక్షణములు, తత్తద్రోగనివారకౌషధములు మున్నగునవి చెప్పబడినవి. సంస్కృతశ్లోకములు. వానికిఁ దెలుఁగు టీక, కొన్ని విడిమాటలును గలవు. కూర్పరి యెవ్వరో ?

R. No. 393.

Palm-leaf. 17¾ × 1¼ inches. Foll. 175. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good but not quite correct. Injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) వీరభద్రవిజయము.

VĪRABHADRAVIJAYAMU.

Foll. 1*a*—90*a*. Fol. 90*b* is left blank.

This is the same work as the one described under R. No. 282 (*a*) *ante*. By Bammera Pōtana.

The name of the scribe and the date of transcription are given below as found at the end of the MS.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతమంచిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యమట్టె లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఈ గ్రంథమును గూర్చి తెలు. క్యా. ఆర్. నెం 282 (*a*) రు చూచునది. ఈ ప్రతియందు, "భాగవత ప్రబంధమతిభాసురతఁ రచియించి దక్ష—" ఇత్యాది పద్యము లేదు.

గ్రంథాంతమునఁ బ్రతిలేఖకుఁ డిట్లు వ్రాసికొన్నాఁడు. "విశ్వావసు సంవత్సర మార్గశిర శు ౧ ఆదివారం రోజు జాముప్రొద్దుసరికి విస్సలు శివన్నగారి వీరభద్రవిజయం ప్రతిలోవున్న క్రమంగాను, బంకా వియ్యన్న శ్రీరామార్పణంగా వ్రాసెను.

(b) భల్లాణచరిత్రము.

BHALLĀṆACARITRAMU.

Foll. 91a—153b.

A Prabandha describing how Bhallāṇa, a royal saint of the Sindhu-kaṭaka country, maintained his vow of liberality even by a gift of his wife to one who afterwards turned out to be no other than God Śiva in disguise. The author is Mallavarapu Vālēśvara, son of Virūpākṣa of Gautamagōtra, and disciple of Ivvaṭūri Rāmanārādhya. The author resided at Mallavaram in the Vinnakōṭa country.

Complete in five Āśvāsas.

Beginning:

మ. శ్రీమదుమామహేశ్వరుల సిద్ధచరిత్రులనీలపాండురో
ద్దామతనుప్రకాశులను ధన్యులసత్కరుణార్ద్రచిత్తులన్
సోమకళావతంసుల విశుద్ధకులీనులసార్వకాలిక
క్షేమములనాదిదంపతులఁ గీర్తనచేసెద నిష్టసిద్ధికిన్.

* * * *

సీ. అనఁ బాడఁ జదువఁ జెప్పను నేర్చు సర్వజ్ఞ
భోజుండు మాతాతపోతురాజు
బహుపురాణజ్ఞుండు బాంధవాశ్రితకల్ప
భూజంబు మాతండ్రిపోలుమంత్రి
పరమశాంతుడు కృపాపాథోధి మాపిన
తండ్రి విరూపాక్షదండనాథుఁ
డఖిలవిద్యానిధి యర్థార్థితతిఁ బ్రోచు
దాత మత్సుతుఁడు సదాశివుండు
ప వితరింపవరకవితావిశేష
వరదుఁడను బాకనాటింటివాఁడ శుద్ధ
శైవుఁడను గౌతమసగోత్రసంభవుండ
నెంచఁదగుమల్లవరపువాలేశ్వరుఁడను.

End:

క. ఈకథ యెవ్వరుచదివినఁ
గైకొన్నను విన్నఁ గోరికను వ్రాసినవా

రేకాలముశంభునికృప
నాకల్పముగందురిప్సితార్థములుమహిన్.

తోటకము.—అంబరకేశదిగంబరరూపా
శంబరవైరివిశంకటకోపా
త్ర్యంబకశంకరహైమవతీశా
యంబుధితూణసదాద్రినివేశా!

Colophon:

ఇది శ్రీమదివ్వటూరి రామనారాధ్యగురుచరణసరసీరుహషట్పదాయమాన సరసకవితాచాతుర్య విద్యాసంధాన పరమమాహేశ్వరవతీమల్లవరపురాధ్యక్ష గౌతమసగోత్రపవిత్ర పోలయామాత్యపుత్త్రసంతతానంద విధేయ వాలేశ్వరనామధేయ ప్రణీతంబైన భల్లాణచరిత్రం బనుమహాప్రబంధంబునందుఁ బంచమాశ్వాసము.

గ్రంథాంతమున విలేఖకుఁ డిట్లు వ్రాసికొన్నాఁడు.—"పరాభవ నామసంవత్సర జ్యేష్ఠబహుళసప్తమీజయవారం పగలు జాముప్రొద్దు సరికి . . పురుజాంకోనేటి కాశీపతికుమారుడు వీరయ్యసాంబ శివార్పితంగాను వ్రాసుకొనెను."

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు కలవు.

సింధుకటకాధీశ్వరుఁడగు భల్లాణుఁ డనురాజు కథ యిందు వర్ణితము. వీరశైవారాధకుఁడగు నారాజు జంగము లడిగినదెల్ల నిచ్చువాఁడై యొకనాఁడు శివుఁడే జంగమవేషమునవచ్చి పతివ్రతయగు స్త్రీనిగోరఁగాఁ దనభార్యనే యొసఁగెనట! ఆ శైవవ్రతదీక్షకు మెచ్చి శివుఁడు నిజరూపమునఁ బ్రత్యక్షమై యాదంపతులకు మోక్షమొసఁగెను:—ఈ కథను మల్లవరపు వాలేశ్వరుఁడను కవి యైదాశ్వాసముల ప్రబంధముగాఁ గూర్చినాఁడు. ఈతఁడు చిన్నకోటసీమలోని మల్లవరమునందున్న వాఁడు. గౌతమగోత్రుఁడు. విరూపాక్షుని కుమారుఁడు. ఇవ్వటూరి రామనారాధ్యుని శిష్యుఁడు.

(c) వీరశైవదీక్షాబోధ.

VĪRAŚAIVADĪKṢĀBŌDHA.

Foll. 154a--167b.

This deals with the rules prescribed for the followers of Vīraśaiva religion. It is apparently the translation of a Sanskrit work.

Complete.

Foll. 168a—175b. Contains a fragmentary portion of the Nītiśataka. of Bhartṛhari's Subhāsita, translated by Ēnugu Lakṣmaṇakavi.

Beginning:

యధామృగపతిందృష్ట్వా తథాభీతోవనేమృగః,
అదీక్షితార్చయోర్లింగం తథాభీతోమహేశ్వరః.

సింహామును జూచి యేనుగ భీతిచెందినట్లూబలెనే, లింగమూర్తి అదీక్షితుఁడై తన్నుపూజించవచ్చిన వానినిజూచి భీతుఁడై వానికి వెరచును.

End:

. . ప్రణవం, ద్వయం, దేహత్రయం హృదిస్తోత్రం, త్వక్, నేత్రం, జిహ్వా, ఘ్రాణం, ఈ ఆరు అంగాలు, ఈ ఆరు అంగాలలో ఒకొ్కకరు . . గురులింగప్రసాదమే కోరుతూవున్నాము.

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు గలవు.

వీరశైవదీక్షాబోధ మను శైవాచారవిధులను దెలుపు సంస్కృతగ్రంథమునకుఁదెలుఁగు తాత్పర్యము.

గ్రంథాంతమునఁ బదియాకులలో ఏనుఁగు లక్ష్మణకవి రచించిన భర్తృహారిసుభాషిత పద్యములు కొన్నిగలవు.

R. No. 394.

Palm-leaf. 16¼ × 1¼ inches. Foll. 11. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good and correct. The last leafs broken.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Garu of Vizagapatam.

మగటపల్లి కామయశతకము.

MAGAṬAPALLI KĀMAYAŚATAKAMU

A centum of stanzas in the Kanda metre eulogizing one Magaṭapalli Kāmayya (a Kōmaṭi) son of Veṅkanna. The author of the work is not known.

Contains 12 stanzas.

Beginning:

క. శ్రీమద్గిరీంద్రకన్యా
కోమలకుచలిప్తగంధ గురువక్షుండా
సోముఁడు నీకిచ్చు సదా
కామితములు మగటపల్లి కామయచంద్రా !

క. సిరియురమునఁ భూనీలలు
పరిసరములఁ గొలువ జిలువపాన్పున జలధి
న్నైజయురమాధీశుఁడు నిను
గరుణించును మగటపల్లి కామయచంద్రా !

End:

క. శ్రీరామలింగమూర్తికృ
పారసమునఁ బాలుపొంగ భంగిని బుష్పల్
చేరె త్తినట్లువర్ధిలు
గారవమున మగటపల్లి కామయచంద్రా !

క. చెరువు గుడి తోఁట బావియు
ధరఁబుట్టినశించు స్థిరత దాల్చును దిరమై
పరగుఁగదా పద్యము హిను
కరునివలెను మగటపల్లి కామయచంద్రా !

(తె-వి.)—

౧౦౨ పద్యములున్నవి. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. కడపట నొకపత్రమున కొంత తునిగిపోయినది. అకర్త్తృక గ్రంథపాత మున్నది.

మగటపల్లి వెంకన్నపుత్త్రుఁడగు కామయ్య (కోమటి ?) పై నీతిప్రధానముగా నిట్లు శతకమును రచియించిన వారెవ్వరో తెలియరాదు.

R. No. 395.

Palm-leaf. 15¾ × 1¼ inches. Foll. 22. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

హయలక్షణవిలాసము.

HAYALAKṢAṆAVILĀSAMU.

Same work as the one described under R. No. 105 (a) *ante*; but there is considerable addition in matter and also much difference, and the whole is differently arranged under Adhikāras and not as Āśvāsas. The author is Manumanci Bhaṭṭāraka.

Contains the Adhikāras 1 to 3 complete, but without the introduction. The date of transcription and the name of the scribe are given below as found in the MS.

Beginning:

క. శ్రీజన్మసరససరాజ
రాజీవసమాననయనరాజీవునకున్
రాజకులదుగ్ధవారిధి
రాజునకుఁ గుమారకంపరాజున కెలమిన్.

వ. అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధిగా నా చెప్పంబూనిన హయలక్షణ విలాసం బనుకృతిప్రకారం బెట్టిదనిన, నశ్వప్రశంసయు నావర్తలక్షణం బును, దశక్షేత్రవిభాగంబును, వయోజ్ఞానంబును, వర్ణలక్షణంబును, అశ్వ లక్షణంబును, గండలక్షణంబును, పుండ్రలక్షణంబును, నిధానలక్షణంబును, చికిత్సయును, లవణవిధియును, నుదకవిధియును, ఘాసగ్రాసప్రకారం బులు క్రమంబునం జెప్పెదు [illegible]దల నశ్వప్రశంస మెట్టిదనిన.

ఉ. అంబుధివేష్టితావనియు నాజిజయంబు మహాయశఃప్రతా
పంబులు నిత్యలక్ష్మియు నపారసుఖంబు నమందదానధ
ర్మంబులు వైభవోదయసమగ్రముదంబులుగల్గి యొప్పు
వాహంబులు చాలఁగల్గు వసుధాధిపుఁ డెప్పుడు నింద్రతుల్యుఁడై.

End:

మ. చెలువంబై హలశంఖచక్రకలశ శ్రీవృక్షఖండేందుమఖ
ఖ్గలతాష్టాపదవేదికాంకుశపతాకావజ్రకూర్మీగదా

కలితాతర్పణ తారనీల శుభదాకారంబు లైయొప్పవా
జిలలాటస్థలినున్న బొల్లుపతికిన్ జేకూరునిష్టార్థముల్.

* * * *

స్రగ్ధర. స్వర్ధేన్వౌదార్యధైర్యాచలకవిరచనాస్ఫారకీర్తిక్రపాణీ
నిర్ధూతారివ్రతాపా నిఖిలజననుతా నిత్యభాషావిశేషా
స్వర్ధాహీపుత్రచండప్రకట రిపుమహీపాల వాస్సైన్యరాజీ
(?) మూర్ధాసుత్రాగ్రింగిభారా ముదితకవివరా మూర్తిలక్ష్మీకుమారా!

Colophon:

ఇది సకలసుకవిజనవినుత సంస్తూయమాన కవితాచాతురీధురీణ నిఖిలభాషాప్రవీణ భైరవాచార్యపుత్ర మనుమంచిభట్ట ప్రణీతంబైనతురంగ (హయలక్షణ) విలాసంబను కృతియందు . . . నన్నది తృతీయాధికారము.

గ్రంథాంతమున.—

"శుక్లనామసంవత్సరం పుష్యబ గురువారం రోజ్న అశ్వశాస్త్రం వ్రాసేవు వెంకాజీ . . వ్రాయనయినది" అని యున్నది.

(వి-వి.)—

మూడధికారములున్నవి. వ్రాంత యందమైనది. తప్పులు లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది పైన్రి. క్యా. ఆర్ నె 105 (*a*) రున వర్ణింపబడిన గ్రంథమే. అది యాశ్వాసములుగ విభజింపబడినది. ఇది యధికారములుగ విభజింపబడినది. విషయము, పద్యములు నందున్నక్రమమున నిందు లేవు. అందు గొన్ని విషయములు పద్యము లధికముగ నున్నవి. ఇందు మఱి కొన్ని యధికముగ నున్నవి. ఏకకర్తృకములయ్యు నిట్లు భిన్నరూపముల నుండుటకు గారణము తెలియరాకున్నయది.

R. No. 396.

Palm-leaf. 12¼ × 1⅜ inches. Foll. 37. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Garu of Vizagapatam.

(*a*) శ్రీకాళహస్తీశ్వరశతకము.

ŚRĪKĀLAHASTĪŚVARAŚATAKAMU.

Foll. 1*a*—19*b*.

A centum of stanzas in praise of God Śrīkālahastīśvara worshipped in the shrine at Kālahasti. The authorship is traditionally attributed to Dhūrjaṭikavi who also wrote Śrīkāḷahastimāhātmya. Some of the stanzas contained in this MS. are not found in the printed editions of this work.

Contains 128 stanzas.

Beginning:

శా. శ్రీవిద్యుత్కలితాజవంజవమహాజీమూతపాతాంబుధా
రావేశంబునమన్మనోబ్జసముదీర్ణత్వంబుగోల్పోయితిఁ
దేవేనీకరుణాశరత్సమయమింతేచాలుసద్భావనా
సేవన్దామరతంపరైమనియెదన్ శ్రీకాళహస్తీశ్వరా.

End:

మ. శ్రుతులభ్యాసముసేయనీ స్మృతులుసంశోధింపనీ శాస్త్రిసం
గతిగండూషముసేయనీ నిఖిలమంత్రజ్ఞానిగానీ నితాం
తతపోనిష్ఠఁజరింపనీ కలుగదద్వైతప్రమోదంబు వ
ర్జితసంసారియె కానివానికిఁ మదిన్ శ్రీకాళహస్తీశ్వరా.

గ్రంధాంతమం దిట్లున్నది.—

"వెణుతురుపల్లి పార్వతీశం పుష్పల అప్పయ్యకు యీశతకం వ్రాశి యిచ్చెను. కీలకనామ సం॥ మాఖ శు బుధవారం."

(వి-వి)—

128 పద్యములున్నవి. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము, గ్రంథపాతములు లేవు.

కాళహస్తిమాహాత్మ్యకర్తయగు ధూర్జటికవి రచియించినట్లు చెప్పఁబడునీశతకము, శ్రీకాళహస్తీశ్వరస్తుతిరూపమై లోకనీతులతో నిండియున్నది. ఇప్పటికి ముద్రితమగువానికంటె నెక్కుడుగా నిందు మఱికొన్ని పద్యములు గలవు.

(*b*) రామప్రభుశతకము.

RĀMAPRABHUŚATAKAMU.

Foll. 20*a*—37*b*.

This is the same work as the one described under R. N. 179 ante.
Complete in 111 stanzas.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. నూటపదొకొండు పద్యములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. శ్యా. నెం. 179 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే. ఇదియును ‘వెణ్తురుపల్లి పార్వతీశం’ వ్రాసినదే.

R. No. 397.

Palm-leaf. $12\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Foll. 12. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good but incorrect. In good condition.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

భద్రాచలధామశతకము.

BHADRĀCALADHĀMAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in Kanda metre with ‘ల’ Prāsa eulogizing God Rāma worshipped in the shrine at Bhadrādri. The author is Prayāga Kāmēśvarakavi.

Contains 102 stanzas.

Beginning :

క. మొలనూలుపైఁడిగంటలు
గలుగల్లనఁ గౌశికునిమఘము గాచుటకై
విలుపూనిచనవె భద్రా
చలధామా ! రామ ! నీలజలదశ్యామా.

క. తొలుతఁ దాటకవక్షః
పలలముధరమీఁదరాల్చి పనుపవె యమరా
ణ్ణిలయముచెంతకు భద్రా
చలధామా ! రామ ! నీలజలదశ్యామా

End ;

క. స్థిరమతిఁబ్రయాగకామే
శ్వరకృతలప్రాసకంద శతకము నరుతె

వ్వరు సదిబి రేనివారికి
సరవిఁ సిరులీర భద్రశైలవిహారా.

క. సీతాసమేతశుభగిరి
నేతా శ్రితపారిజాత నిగమనుతగుణ
వ్రాతా మీకర్పితమా
గాత . . శతక మఖిలకవిసమ్మతమై.

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు.

"భద్రాచలధామా రామ నీలజలదశ్యామా" యను మకుటముతో "ల" ప్రాసముగా నీ శతకమును బ్రయాగ కామేశ్వరకవి రచియించెను. ఇది భద్రాద్రి రామస్తుత్యాత్మకము.

R. No. 398.

Palm-leaf. 14 × 1⅝ inches. Foll. 18. Lines, 6 or 7 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. Much injured. Leaves are broken.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

మురుమళ్లశతకము.

MURUMAḶḶAŚATAKAMU.

Foll. 1—6*b*.

As the leaves of this book are much injured, a description of the work is not given here.

(వి-వి.)—

పత్రములు సగముతునిఁగిపోయినందున నీ గ్రంథముఁ గూర్చి యే మియుఁ దెలుపరాదయ్యె.

Foll. 7*a*—18*b* contain a number of stanzas selected from various works.

పెక్కు-చాటు పద్యములు, భల్లీరకగివేల్పుశతకములోని కొన్ని పద్యములునున్నవి.

మచ్చునకొక పద్యము 17 వ పత్రమునుండి యుదాహరింపఁబడినది.

సీ. భుజియించి శతపదంబులు ద్రొక్కుచున్నను
  నయముతో సింహాసనమున నున్న
హారగంధప్రసూనాదు లలరుచున్నఁ
  జెలఁగి తాంబూలంబు సేయుచున్నఁ
గమ్మపూబంతి నాఘ్రాణింపుచున్నను
  సుముఖుఁడై యద్దంబుఁ జూచుచున్నఁ
జతురత నడిదంబు జళిపించుచున్నను
  నలవేళఁ బురవీథు లరుగుచున్న
మందహాసంబు మోమున మలయుచున్న
వేశ్యకాంతలు నిరుగడఁ దెలయుచున్న
ముద్దుకొమరుండు తొడలపై మూరియుచున్న (!)
రాజు కావేళఁ జెప్పంగవచ్చు మనవి.

R. No. 399.

Palm-leaf. 16 × 1¼ inches. Foll. 17. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. Much injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) కవిసంశయవిచ్ఛేదము.

KAVISAMŚAYAVICCHĒDAMU

Foll. 1*b*—12*b*.

A treatise in poetics by Aḍidamu Sūrakavi who also wrote Āndhra nāmaśēsa, (R. No. 4 (*b*) ante), and Rāmaliṅgēśvaraśataka (R. No. 64 ante).

Incomplete.

(వి-వి.)—

మిక్కిలి శిథిలము. గ్రంథపాతము లెక్కువ. వ్రాఁత యంత మంచిదికాదు. తప్పులు లేవు.

అడిదము సూరకవికృతమగు కవిసంశయవిచ్ఛేద మను లక్షణ గ్రంథము. ఈ ప్రతి మిక్కిలి శిథిలమగుటచే పద్యములుదాహరింపరాలేదు.

(*b*) ఆంధ్రభాషారత్నాకరము.

ĀNDHRABHĀṢĀRATNĀKARAMU.

Foll. 13*a*—16*a*. Fol. 16*b* is left blank.

This lexicography, of which only the third Āśvāsa is given here, is Paiḍipāṭi Lakṣmaṇakavi and is similar in nature but different from the Āndhranāmasaṅgraha of the same author described under R. No. 4(*a*) ante. The father's name given here is Amaranāmātya and not Ēkāmramantri.

Contains the third Āśvasa alone

Beginning:

క. కడిమియనఁగ వడియనఁదగు
నాడికంబన వేగ ననుటకొన రొనపరినా
బుడమిని జక్కఁగననుటకుఁ
దొడరెననఁగ జెలఁగెనంట తోరమగుభుజఁగ.

సీ. అడరె నలరె నసెడు నుడుగులన్ని తెనుఁగు
బాస . . . చటపబలియున్న (?)
నన్ని యొప్పిదఁబులయ్యె నఁటకుఁ జెల్లు
వెలయుతెల్లతేజిగలుగురాజ !

గీ. సరవిపాసఁగుచుండెఁ జక్కఁగానుండెను
జెలఁగె వేడ్కనుండె వెలయుచుండె
ననుచు నిట్లు పెక్కులై చాలఁదగువల్కు
లన్ని యొప్పుచుండె ననుటకొప్పు.

End:

క. కెన్నాఁగను జెన్నాఁగను
వన్నెగఁ గట్టెలఁపు పేరుబొలు నాఁబొన్నా
నెన్నఁగ బంగరుపేరగుఁ
జెన్నగ మలచూలితోటి చెలఁగెడుమేటీ !

Colophon:

ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వరవరప్రసాదలబ్ధకవిత్వవైభవ అమరనామాత్యపుత్త్ర పైఁడిపాటి లక్ష్మణకవిప్రణీతంబైన యాంధ్రభాషారత్నాకరంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

(వి.వి.)—

మూఁడవయాశ్వాసము మాత్రమున్నది. వ్రాఁత చిక్కగానున్నది. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతము లున్నవి.

ఇది పైఁడిపాటి లక్ష్మణకవి రచియించిన యాంధ్రభాషారత్నాకర మంబలి తృతీయాశ్వాస మని యీగ్రంథగద్యము తెలుపుచున్నది. పైఁడిపాటి లక్ష్మణకవిరచన మాంధ్రనామసంగ్రహ మను నిఘంటువు సుప్రసిద్ధముఖునది. దానికి దీనికి సంబంధమున్నట్టుతోఁచదు. ఆంధ్రనామ సంగ్రహమున లక్ష్మణకవి యేరామమంత్రి కుమారుఁ డని యున్నది. ఇం దు అమరన కుమారుఁ డని యున్నది. రెండు గ్రంథములందును గర్తపేరు పైఁడిపాటి లక్ష్మణకవియే యని కలదు ఇందుఁగొన్ని యచ్చ తెనుఁగుఁ పదముల కర్థము తెలుపఁబడినది. ఈ గ్రంథము నాంధ్రనామసంగ్రహ మును బోలినదే.

R. No. 400.

Palm-leaf. 14¾ × 1½ inches. Foll. 18. Lines, 4 on a page. Mode of writing, bad and incorrect. In fair condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

హరిశ్చంద్రకథ.

HARIŚCANDRAKATHA.

A poem describing the story of Hariścandra. The author's name is not known.

Incomplete.

Beginning:

క. శ్రీజానకీమనోహర
పూజితభక్తానుమోద పురుషోత్తమ ది
గ్రాజనుతపదసరోజా
రాజితతేజోవిశాల రామనృపాలా.

వ. అవధరింపుము గాధేయుండు ప్రతినగావించి హరిశ్చంద్రుని సత్యంబుదప్పించెనని, తద్రాజ్యధనధాన్యాగారసహితంబుగాఁగొనియత నిం గానకుందోలెనని కుంభసంభవుం డానతిచ్చిన విని రఘునాథుం డేమ నుచున్నాఁడు—

గీ. ఓమునీశచంద్ర తామరసాప్తవం
శాధినాథుఁ డైనయానృపాలు
నార్తునెట్లుచేసె నాహరిశ్చంద్రుండు
సత్యమెట్లు నిలుపఁజాలెఁ జెపుమ.

End:

సీ. విరజాజు లేవేళఁ దురిమెడు వేనలి
ముడివిప్పి జడలుగా మురియఁజేసి
గురుతరలలితదుకూలముల్ దొలఁగించి
కాశిన్వవలాంశుకములు గట్టి
మణిమయమకుటభూషణములు దొలఁగించి
యక్షమాలికలు నెయ్యమునఁ దాల్చి
శ్రీచందనము వగ చిల్కెడు మేన ధ
రాపరాగము దాల్చి యొప్పుమిగిలి
రాజయోగిరీతి రాజవర్యుం డేఁగ
సతియుసుతుఁడు నట్లు చనిరి తోడఁ
జూచి పౌరులెల్ల శోకార్తులై యుట్టి
కారణంబు చేసెఁగా విధాత.

క. సర్వంబొసఁగితి వపుడో
యుర్వీశ్వర యాగధనము నొగి మాకిడకే
గర్వమున నూరకుంటివి
గర్వాలు . . . . .

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదిగాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు.

హారిశ్చంద్రకథ. పద్య ప్రబంధము. రచియించినవారెవ్వరో ?

R. No. 401.

Palm-leaf. 13½ × 1½ inches. Foll. 9. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. Much injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

రామశతకము.

RĀMAŚATAKAMU

A centum of stanzas in Kanda metre composed in praise of Rāma, by Sārepāka Vēṅkaṭakavi

Complete in 101 stanzas.

Beginning:

క. శ్రీమన్నామ పయోద
శ్యామ మహీపుత్రికాహృదంబుజతేజో
ధామ కృతభక్తలోక
క్షేమ ధరాధిపలలామ సీతారామా.

క. భూవిబుధుఁడ నభివందిత
కోవిదుఁడను సారెపాకకులసంభవుఁడన్
శ్రీవేంకటాఖ్యుఁడను . . . .
. . . . నిన్నువినుతిచేసెద రామా.

End:

క. ఈశతకము నతిభక్తిన్
వ్రాసినఁజదివినను వినినవారికిఁగోర్కుల్
వేసమకూలును . . . .
వాసుఁడ వగునీదు సత్కృపను రఘురామా.

వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు గలవు.

సారెపాక వేంకటాఖ్యుఁడు శ్రీరామస్తుత్యాత్మకమయిన యీ కందపద్యశతకమును రచియించినాఁడు.

R. No. 402.

Palm leaf. 16½ × 1⅛ inches. Foll 16. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good but containing mistakes. In fair condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

కాళహస్తిసాంబశివశతకము.

KĀḶAHASTISĀMBAŚIVAŚATAKAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 242 (*b*) ante. By Bāṇāla Vīraśarbhēndra.

Contains 103 stanzas.

103 పద్యములున్నవి. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యము, గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నెం 242 (b) ని వర్ణింపఁబడినదే.

R. No. **403.**

Palm-leaf. 13¾ × 1½ inches. Foll. 14. Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair but incorrect In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

వరాహ నరసింహశతకము.

VARĀHA NARASIṀHAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in the Sīsa metre addressed in praise of God Varāha Nṛsiṁhasvāmi worshipped at Simhācalam The author's name is not known.

Contains 101 stanzas.

Beginning:

సీ. శ్రీలక్ష్మివల్లభు చిత్తంబు రంజిల్ల
నతనితోఁ దగుమాట లాడరమ్మ
కాయంబు లొకరికై కలసియుండెడివేళ
నలుక లేమిటి కని యడుగరమ్మ
ఓర్వఁజాలని యట్టియువిద లేమన్నను
జెవిఁ బెట్టవల దని చెప్పరమ్మ
నన్నెడబాసిది న్యాయంబుగాదని
చెల్లబో విన్నపముసేయరమ్మ(?)
దానితోఁ గూడి నాపొందుఁ దలఁచఁడమ్మ
చెలులఁ జేపట్టి నన్నెడచేసెనమ్మ
అలివ నీ వేగి నేఁడు సింహాద్రినున్న
వరహానరసింహుఁ దేగదే వారిజాక్షి

End:

సీ. సింహాద్రిరాయని సీసశతకమును
జదివిన నిహపరసౌఖ్య మేల
యాలించివినువారి కఖిలసంపదలును
గామితార్థంబులు గలుగుచుండు

భక్తిచే నెవ్వరు పద్యంబు లేప్రొద్దు
 నుతియింప గ్రహగండగతులు దప్పు
శ్రీహరిచరితను జిహ్వనుజదివిన
 సిరులిచ్చులక్ష్మీనృసింహమూర్తి

వసుధలోఁదలఁచు నేజాతివారికైనఁ
గరుణ వర్ధిల్లుదురు యెల్లకాలమునను
అతివ నీ వేఁగి నేఁడు సింహాద్రిదనున్న
వరహనరసింహుఁ దేగదే వారిజాక్షి.

(వి-వి.)—

౧౦౦ పద్యములున్నవి. వ్రాఁత యంత తిన్ననిది కాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఈసీసపద్యశతకమున సింహాద్రివరాహనృసింహస్వామి పేరుపెట్టి విప్రలంభశృంగారము వర్ణింపఁబడియున్నది కవి పేరు తెలియదు.

R. No. 404.

Palm-leaf. 10¾ × 1¼ inches. Foll. 9 Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair but incorrect In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Garu of Vizagapatam

గొలివెకన్నమనాయశతకము.

GOLIVEKANNAMANĀYAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in the Kanda metre eulogizing one Golive Kannamanāyaḍu. The name of the author of this work is not known.

At the end of the MS. there are eight Kanda stanzas in praise of Golive Śitamanāyaḍu and Pēramanāyaḍu.

Contains 100 stanzas.

Beginning:

క. శ్రీమేఘోవమదేహుఁడు
భూమీతనయామనోబ్జపుల్లుఁడు శ్రీతి-
సీమహితమందిరాంతర
కాముం డైవెలుఁగు గొలివెకన్నమనాయా.

End:

క. తా నిచ్చినఁ బరు లిచ్చిన నే
నేనాఁడును ఘాత కూడ దెవ్వరికైనన్
మానితము గాదు మికిలి
కానీనసమాన గొలివెకన్నమనాయా.

(వి-వి).—

సంపూర్ణము. ౧౦౦ పద్యములు. వ్రాఁత యంత తిన్ననిది కాదు. తప్పులు కలవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఈకందపద్యశతకమున గొలివెకన్నమనాయఁడు పొగడఁబడియు యున్నాఁడు. కర్త యెవ్వరో తెలియరాదు.

గ్రంథాంతమున గొలివె సీతమనాయఁడు, గొలివె పేరమనాయఁడు చెరినాల్గు కందములఁ గొనియాడఁబడియున్నారు.

R. No. **405**.

Palm-leaf. 10½ × 1⅛ inches Foll. 19. Lines, 5 on a page. Mode of writing, fair but containing mistakes. Slightly injured. Some leaves here and there are missing.

Purchased in the year 1917-18 from M R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Garu of Vizagapatam.

వికృతివివేకము.

VIKRTIVIVĒKAMU

A treatise written in Sanskrit stanzas of Anuṣṭhup metre and dealing with the grammar of the Telugu language under five chapters viz., 1 Saṃjñā, 2 Sandhi 3 Śabda, 4 Samāsa, and 5 Kriyā. According to the colophon the author is Atharvaṇācārya Quotations are found herein from Daṇḍin's Kāvyādarśa and mention is made of previous grammarians, viz., Hari, Sṛṅgārabhuṣaṇa, Viṣṇuśarman, Śrīkavi, Kaviśikhāmani, Śauri. There are 273 stanzas in this MS., but in another MS of the Library there are 222 stanzas without division into Paricchēdas

Contains 5 Paricchēdas.

Beginning:

శ్లో. త దల్పమపి నోపేక్ష్యం కావ్యే దుష్టం కథంచన
స్యా ద్వపు స్సుందరమపి శ్విత్రే ణైకేన దుర్భగమ్

గౌర్గాః కామదుఘా సమ్యక్ప్రయుక్తాస్స్మర్యతే బుధైః
దుష్ప్రయుక్తా పునర్గోత్వం ప్రయోక్తుస్సైవ శంసతి.

End :

యథాప్రసిద్ధి సర్వత్ర శబ్దానాం కల్పనా మతా
ధాతోరర్థాంతరే వృత్తే ర్ధాత్వర్థే నోపసంగ్రహాత్
ప్రసిద్ధే రవివక్షాతః కర్మణోఽకర్మికా క్రియా ।
. . ప్రమాణ మకలంకస్య పూజ్యపాదస్య లక్షణమ్.

Colophon :

ఇది శ్రీమదథర్వణాచార్యవిరచితే వికృతివివేకకృతౌ క్రియాపరిచ్ఛేదః.
శ్లోకసంఖ్య. 273.

గ్రంథాంతమం దిట్లుకలదు—

"శ్రీవేదమూర్తులయిన పిట్టలసూరిశాస్త్రులుగారికి వడ్డాది కామయ్యవ్రాసియివ్వడమయినది. కాళయుక్తినామ సంవత్సరం మాఘ 8 శనివరుకు"

(వి-వి).—

సమగ్రము కాని సమాసపరిచ్ఛేదముతుద నొకపత్రము పోయినది. వ్రాఁతతిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

అథర్వణాచార్యుఁడు రచియించినట్లు త్రిలింగశబ్దానుశాసనమని, వికృతివివేకమని (అథర్వణకారికలు) రెండాంధ్రవ్యాకరణములు సంస్కృతమునఁ గలవు. అందిది వికృతివివేక మనఁబడునది. ఇది సంజ్ఞా సంధి, శబ్ద, సమాస, క్రియా పరిచ్ఛేదములని యయిదుప్రకరణములు గలది. ఇందాచార్యదండికృత కావ్యాదర్శమునుండి కొన్నిశ్లోకములుఁ గైకొనఁబడినవి. ఈప్రతిలో రెండువందల డెబ్బదిమూఁడు కారికలున్నవి. మఱియొక ప్రతిలోని నింతకంటెఁదక్కువగాఁ 222 కారికలు కానవచ్చుచున్నవి. ఇందున్నట్లు ప్రకరణవిభాగమందుఁ గానరాదు. ఈవికృతివివేకమున హరి, శృంగారభూషణుఁడు, విష్ణుశర్మ, శ్రీకవి, కవిశిఖామణి, శౌరి, యను వైయాకరణుల పేళ్లు స్మరింపఁబడినవి. గ్రంథముముగిసినతర్వాతఁ "ప్రమాణమకలంకస్య పూజ్యపాదస్య లక్షణమ్" అనియున్నదికాని యీవాక్యము గ్రంథాంతర్గముగా లేదు. ఈయథర్వణాచార్యునిగూర్చి యేమిఁయుఁ దెలియరాదు.

లక్షణగ్రంథములం దథర్వణాచార్యునిభారతమందలివిగాఁ గొన్ని పద్యములు గానవచ్చుచున్నవి.

R No. **406**.

Palm-leaf 16¼ × 1¼ inches. Foll. 55. Lines, 3 or 4 on a page. Mode of writing, fair but contains plenty of mistakes. Much injured.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

యతికులరాజచంద్రశతకము.

YATIKULARĀJACANDRAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in the Sīsa metre composed in praise of Rāmānujācārya, the chief exponent of the Viśiṣṭādvaita philosophy The author's name is not known

Contains 100 stanzas.

Beginning:

సీ. శ్రీకరా ఓంప్రణవాకరా త్రయపద(?)
యాకరాద్వయకళాకారమూర్తి
పంచ . . . . . .
పంచార్థస్వీకారావంచమూర్తి
యష్టాక్షరీసార యష్టప్రణవాకార
యష్టత్రయాధార యష్టమూర్తి
మంత్రముద్ధార తిరుద్వయాధికార (?)
చరమశ్లోకాధారచరమమూర్తి
జీవపరమాత్మజీవితజీ . . ర్తి
శేషిశేషవిశేషాదిశేషమూర్తి
ప్రణవసింహాసనాదిప్రపత్తిమూర్తి
రామసోదర యతికులరాజచంద్ర (?)

End:

సీ. రహాస్యత్రయార్థంబురతకత్వంబును
అర్థపంచకజ్ఞానమమరఁగాను
తత్త్వత్రయార్థంబుధర్మధర్మంబు ?
శ్రీవచనభూషణస్థితియుగు . .
. గ్గ ఆళ్వారుచరితముల్
అంకించినవృత్తియు అతిశయంబు
పరమునిహాము రెంటఁబట్టివిడువును దెలియ
నాత్మలోగురుఁడుండియానతిచ్చె
రామసో . . . . . ను
చదివితెలిసినమోక్షంబుసంభవించు

నాత్మ నశియించిచెడిపోరు అధములైన
రామసోదర యతికులరాజచంద్ర. (?)

(బి-బి).—

109 సీసపద్యము లున్నవి. వ్రాంతయంతబిన్నదిది కాదు. తప్పు లత్యధికము. పత్రములన్నియు నొక యోరఁగొంత కునిఁగిపోయినవి.

"రామసోదర యతికులరాజచంద్ర" యనుమకుటముగల యీసీస పద్యశతకమున విశిష్టాద్వైతమతస్థాపకులగు రామానుజులవారు స్తుతింపఁబడిరి. కర్తయెవ్వరో తెలియరాదు.

గ్రంథాంతమున నాలుగయిదుపత్రములలోఁ గొన్ని గీతములున్నవి.

R No. **407**.

Palm-leaf. 17 × 1¼ inches. Foll. 43. Lines, 7 on a page. Mode of writing, good and correct. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R Ry Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

గోపాలలీలాసుధాలహరి.

GŌPĀLALĪLĀSUDHĀLAHARI.

This Prabandha in three Āśvāsas is said to be based on Prayāga Vēṅkaṭādri's work Gōpikāvastrāpahāra in the Dvipada metre, and describe Lord Kṛṣṇa's sports with the Gōpīs (the shepherdesses). The author is Prayāga Kāmēśvarakavi, son of Sarvēśvara of Kauśikagōtra. The work is dedicated to Śrī-Rāma worshipped at Rāmatīrtham near Vizianagaram. The author's other work is Sudantāpariṇaya. For further particulars about Vēṅkaṭādri see Telugu extracts below.

Complete

Beginning.

శా. శ్రీసీతాస్తనజాతరూపగిరులఁ జెన్నొందిపీతాంబర
శ్రీసౌదామనిగాఁగ రాఘవమహాజీమూతమంద్రఘోషధ్వయా
దాసవ్రాతమభీష్టసస్యములపైదాక్షిణ్యనిర్విద్రవీ
తోసారంబులుచల్లిచల్లి నను నిత్యానందునిం జేయుతన్.

* * * *

క. మునుపుసుదంతాపరిణయ
మనుకృతిభద్రాద్రిరాముఁ డగురామున కి

చ్చినగతి నీకృతి తన కిం
పున నిమ్మనిరామతీర్థపురరాముఁ డనెఁ.

* * * *

సీ. శ్రీధరేంద్రస్వామిచేఁజతుర్దశవిద్య
లభ్యసించిన వినయాన్వితుండు
ప్రత్యక్షమై చోరభయముమాన్పిన రామ
లక్ష్మణుల నుతించులక్షణాఢ్యుఁ
డారోహణావరోహణముగా నొకసారి
విని పారసీ వచించినఘనుండు
మెచ్చి ఢిల్లీశ్వరుం డిచ్చిన వచ్చల
పల్లకీగొనినకృపాసముద్రుఁ
డగుప్రయాగవేంకటాద్రీంద్రకృతగోపి
కాంశుకాపహార మనెడిద్విపద
కావ్య మేను బద్యకావ్యంబనల్పక
ల్పనలఁ జేయఁ దలఁచి భక్తి నతని.

End:

గీ. కోరిక పల్లవింప గోపికావస్త్రాప
హారకావ్య మెవ్వఁడైనఁ జదువ
వ్రాయ వినఁగ నతఁడు వరపుత్రపౌత్రాభి
వృద్ధినొంది ముక్తివెలఁది నెనయు

వృత్తవిశేషము. వరవిచక్షణా వన్యభక్షణా
సరసరక్షణా చారువీక్షణా
గురుజపక్షణా కుజనశిక్షణా
దురితమోక్షణా తోయజేక్షణా.

Colophon:

ఇది శ్రీరామచంద్రకరుణారసాప్లుతహృదయాలవాలసంజాతభక్తిలతావేల్లితానల్పకల్పనాప్రసూనసమంచితకవితాశచీప్రియ ప్రయాగనారసింహపౌత్ర, సర్వేశ్వరపుత్ర, కౌశికగోత్రపవిత్రనిఖిలసుధీజనవిధేయ కామేశ్వరనామధేయ ప్రణీతంబైనగోపాలలీలాసుధాలహరియను శృంగారప్రబంధంబునందు సర్వంబును తృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ప్రయాగ వేంకటాద్రియను కవి రచియించిన గోపికావస్త్రాపహారమను ద్విపదకృతినిబట్టి ప్రయాగ కామేశ్వరకవి గోపాలలీలాసుధాలహరి యను పేర నీమూఁడాశ్వాసముల ప్రబంధమును రచియించినాఁడు. ఈ కవి కౌశికగోత్రుఁడు; సర్వేశ్వరునిపుత్త్రుఁడు. ఈకృతి విశాఖపట్టణ మండలమందలి రామతీర్థమున వెలసిన శ్రీరామున కంకితముసేయఁబడినది. సుదంతాపరిణయమను పేర వేఱొకకృతినీతఁడింతకుముందు రచియించెనట. ప్రయాగ వేంకటాద్రికవిసామర్థ్యాదు లుదాహృతపద్యమునఁజూచునది.

R. No 408

Palm-leaf. 14 × 1½ inches. Foll. 16. Lines, 5 on a page. Mode of writing fair but incorrect. Much injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

రాఘవశతకము.

RĀGHAVAŚATAKAMU.

A centum of stanzas composed in praise of God Rāma worshipped in the shrine at Vēnkaṭarāmapuri; by Mēḍūri Kṛṣṇadāsa.

Contains 116 stanzas.

Beginning:

ఉ. శ్రీకరమైనసత్కృతులఁ జిత్తమునం దలపోసి వ్యాసవా
ల్మీకుల కాత్మ్రమ్రొక్కి శుభలీలరమామణిఁ బూజచేసి వాక్
ఛ్రీకరమిచ్చువాణిని బ్రసిద్ధిగ నెమ్మదిలోన నిల్పి ద
ర్వీకరనాథునిం గొలుతు వేంకటరామపురీశ రాఘవా.

* * * *

End:

ఉ. ఆరయనత్రిగోత్రుఁడుమహాత్ముఁడ శ్రీవిఘునాహ్వయుండు మే
డూరికులోద్భవుండుసుగుణోజ్జ్వలుఁడాతిరువేంగళార్యుకుꣿ
గారవమైనపుత్త్రుకునిఁ గంజదళేక్షణుఁ గృష్ణదాసునిꣿ
వేఁడదలంచ కేలిలిరి వేంకటరామపురీశ రాఘవా!

ఉ. ఉత్పలచంపకంబు లన నొప్పగుమాటపదాలుఁ పద్యముల్
ఉత్పలచంపకాఖ్యకుసుమోజ్జ్వలమాలికగా ధరించుఁడీ

తత్పరతన్ ద్వితీయనిజదాసునిఁగా నను(జూచి వేడ్క భూ
భృత్పరతత్త్వరూపహరి వేంకటరామపురీశ రాఘవా!

సమగ్రము. ౧౧౬ పద్యములున్నవి. వ్రాఁత తిన్ననిదిగాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములునున్నవి.

'వేంకటరామపురీశరాఘవా' యను మకుటముగల యీ శతకము మేడూరి కృష్ణదాసు రచియించినది. శ్రీరామస్తుత్యాత్మకము.

R. No. 409.

Palm-leaf. 13⅝ x 1¼ inches. Foll. 160. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good but incorrect. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

మాఘమాహాత్మ్యము.

MĀGHAMĀHĀTMYAMU.

A Telugu rendering in the Prabandha form of the Sanskrit Māghamāhātmya contained in the Vāyu Purāna and describing the greatness and sanctity of the Māgha month (February-March) The author Oḍḍepūḍi Peddakavi, son of Pēramāmba and Vēṅkaṭamantri of Kāśyapa-gōtra. He was a Karaṇa of the Oḍḍepūdi village He dedicated the work to Dāsari Cina Ganga Vibhu of Kamma sect and disciple of Maddāli Tirumalācārya. The patron lived at Purusōttamapaṭṭana built by the king Vīrapurusōttama Gajapati, who reigned at Cuttack; and he is said to have been honoured by Bāhubalīndra and Hariścandra.

Contains 1 to 5 Āśvāsas except colophon and a few stanzas at the end of the fifth Āśvāsa.

Beginning:

శా. శ్రీలింపొందఁగ నాల్గుహస్తముల లక్ష్మీదేవినుం జెక్కుటన్
బాలిండ్లన్ సవినోదలీలమకరీపత్రావళుల్ వ్రాయుచా
బాలంకారుఁడు శోభనాచలనృసింహస్వామి సద్ధర్మసం
శీలున్ దాసరిచిన్నగంగవిభు దాక్షిణ్యంబునన్ బ్రోవుతన్.

వ. . . . . . కొండపల్లికిం బ్రాగ్భాగంబున నున్నతస్థలంబునఁ గటకసింహాసనాధీశ్వర వీరశ్రీపురుషోత్తమగజపతినిర్మితంబును

. . . . . పురుషోత్తమనామపట్టణంబునఁ బరిపూర్ణకరుణాసముద్రుండును జౌదరిపట్టభద్రుండును గమ్మవంశపారావారచంద్రుండును . . . . . శ్రీమన్మారుట్లగోత్రపవిత్రుండును, సూరివర్ణితచరిత్రుండును, మద్దాలి తిరుమలాచార్యశిష్యుండును గలితవైదుష్యుండును . . . . అగు దాసరిగంగ చినగంగనాహ్వయుండు సముచితవర్తనంబునం బ్రవర్తిల్లుచు నొకనాఁడు :—

* * * *

చ. వినతసమస్తభూభుజుని వేంకటమంత్రికిఁ బేరమాంబకున్
దనయునిఁ బుణ్యవర్తనుని దానగుణాన్వితు నారసింహప
ద్వనరుహచంచరీకు ననివార్యవచోరచనావిశారదున్
ననిచినయొడ్డెపూఁడిపురనాథునిఁ బెద్దకపీంద్రచంద్రునిన్.

* * * *

వ. . . . . వాయుపురాణంబుత్తమం బనియార్యజనంబులెన్నుదురు తదీయఖండత్రయంబులో మాఘమాహాత్మ్యఖండంబు పయఃపారావారమథనంబుననుదయంబగు సుధారసంబుపోలిక హరిభక్తిహేతుకంబును సకలజనవర్ణితంబునునై యొప్పునప్పుణ్యకథ యాంధ్రభాషానిరూఢి నొకకృతిచమత్కృతిగా రచింపుమని కర్పూరతాంబూలంబులును .

ఉ. పంకజగర్భదారకటిభాగవిభాసితభర్మమేఖలా
కింకిణికావిరావములఁ గేరి తదీయకరాగ్రవిస్ఫుర
త్కంకణనిక్వణంకనినదంబు నగన్ జినయొడ్డెపూఁడిమా
వేంకటమంత్రి పెద్దనకవీశవిలాసవచోనిగుంభనల్.

* * * *

వ. అని శ్రీమద్వరాహగిరి వేంకటలక్ష్మీనృసింహులందలంచి తదనుగ్రహంబుననిరఘుండనై కృతార్థతం జెందితి. నేతత్ప్రబంధభర్తయగు గంగనివంశావతారం బభివర్ణించెద.

చ. హరిపదసంభవుల్ బుధహితాతిశయుల్ కమలాశ్రయుల్ శుభా
చరులును బుణ్యజీవనులు సత్పథవర్తులు లోకపావనుల్
సరసకవివ్రజాస్పదులు చారుగభీరులునై వియన్నదీ
స్థిరగతులైనవారి నుతిచేసెదఁ గమ్మకులాగ్రగణ్యులన్.

క. ఆకమ్మవంశమున నుగు
ణాకరుఁ డగునాగధీరుఁడరిసముదయహృ
ద్భీకరుఁ డుదయించి ధరన్
శ్రీకాంతునికరుణచేత సిద్ధివహించెన్.

చ. అతనికిఁ దిమ్మనేఁడుదయమై శుభసంయుతు నాగధన్యు శా
శ్వతయశుఁ గాంచె నావినయశాలికి సూరమకున్ జనించి రు
న్నతమతి గంగయప్రభుఁడు నాగనతిమ్మయమొల్లినాఖ్యలన్
జతురగుణాభిరాములయి సన్నుతికెక్కెడువారలోపలన్.

క. గంగాధరశరసుర ?
పుంగవపత్త్రోశిపవనుభుగినయశ (?)
స్సంగతివిలసిల్లుచుఁ బెద
గంగనధరఁబ్రబలు దానగౌరవలీలన్.

క. భూసురబంధుహితత్రా
ణాసక్తుఁడుధర్మనిరతుఁ డరిధరణీభృ
ద్వాసవుఁడు ప్రజ్ఞఁదనరెను
దాసరిపెదగంగఘనునిఁ దరమే పొగడన్.

గీ. అట్టి పెదగంగవిభునియర్ధాంగలక్ష్మి
యకన్కమకు నుదయించి పెంపలరి రవని
నాగినేఁడును జనగంగనప్రభుండు
రామకృష్ణులరీతి సుత్రామనిభుఁడు.

క. శ్రీగలిగివిదితసంతత
భోగకళారూఢిఁ దనరి భూపలయమునన్
సాగరగభీరుఁడనఁగా
నాగన విలసిల్లు మేరునగధృతివెలయన్.

వ. తదీయానుజుండు.

సీ. సహకారపనసకేసరనింబజంబీర
సరళాదిభూరుహవ్రాతకరమునిల్పె
నిఖిలజీవాధారనిమ్నపుష్కరమైన
చెరువుచేయించెనచ్చోటువుగాఁగఁ

జతురదేవాగారశార్ఙ్గకోదండప్ర
తిష్ఠాసమాసుఁ దేజరిల్లె
నుర్వీసురశ్రేణి కుపనయనోద్వాహ
వస్త్రప్రదాఢ్యుఁడై వాస్తు (సి?) కైకొ
నారయనమీతెఁ బురుషోత్తమాభిదాన
పట్టణస్థిరచౌదరి పట్టభద్రుఁ
డనుపమోదారనియతవర్తనుఁడు మాన
ధనుఁడు దాసరి చినగంగ ఘనయశుండు.

ఉ. సాంద్రయశోధనుండు హరిశౌర్యుఁడు బాహుబలేంద్రుఁ డాహరి
శ్చంద్రమహీతలేశుఁడు భృశంబుగ సత్యవచో ? నొసంగఁగా
చంద్రసుగంధపుష్పఘనసంకుమదాంబరరత్నరాజిని
స్తంద్రశుభోక్తిఁ గైకొనియె దాసరిగంగన లోకమెన్నఁగన్.

*

చ. హరిచరణాంబుజాతభజనాత్మకుఁడై తనరారునట్టి దా
సరిచినగంగధీరుసతి చారుగుణాన్వితమల్లమాంబ సు
సిరబహుభోగసంపదలచే నలరెన్ నిరతాన్నదానత
త్పరనిజచిత్తయై నిఖిలబాంధుగణంబులు సన్నుతింపఁగన్.

క. ఆమల్లమాంబకనియెన్
సోమనిభునిబాసఘనుని సొబ్బనఁ బ్రకట
శ్రీమహితునినంకన్నను
ధీమంతుని నకటధీరుఁ దేజోఘనులన్.

వ. వారిలోన.

చ. వినయగుణాభిరాముఁ డరివీరభయంకరమూర్తి మిత్రస
జ్జనపరిరక్షణుండు హరిశౌర్యుఁడు దానకళానిరూఢవ
ర్తనుఁ డనఁగా ధరం బ్రబలు దాసరిగంగనకూర్మినందనుం
డనఁదగుబాపినేఁడు కమలాక్షపదాంబుజమత్తభృంగమై.

క. జనవినతుండైన దాసరి
చినగంగనసొబ్బినేని స్థిరతరకీర్తుల్
ఘనవాహన ఘనదాహన
ఖనదీచంద్రార్కతుహినకరులహసించున్.

క. పంకజలోచనభక్తుఁడు
బొంకఁడు కలలోననైన భూజనసుతని
శ్శంకబిరుదాంక దాసరి
యంకనఁ బ్రణుతింతురుర్వి నార్యజనంబుల్.

క. చక్కెరవిల్తునికన్నను
జక్కనివాఁ డతులదాన సద్గుణములఁ బెం
పెక్కినవాఁ డిల దాసరి
యక్కనఁ బ్రణుతింపఁదగుజనాధిప సభలన్.

గీ. ఇట్టినల్వురఁబుత్త్రిల నెలమిరామ
లక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నుల మహనీయ
గుణులఁబొంది విధేయులై కొలువనిచ్చ?
సిరులు చినగంగనవహించి ధరణిఁ బ్రబలె.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్వరాహగిరి లక్ష్మీనృసింహవరప్రసాదలబ్ధసారస్వతవిచి త్రాపస్తంబసూత్ర కాశ్యపగోత్రపవిత్ర ఒడ్డెపూఁడి వేంకటమంత్రిపుత్త్ర సకలసుకవిజనవిధేయ పెద్దయనామధేయప్రణీతం బైనవాయుపురాణం బునందు మాఘమాహాత్మ్యం బనుమహాప్రబంధంబున . . . చతుర్థాశ్వాసము.

End:

క. నిమియనురాజుమహాధ్వర
మమరఁగఁజేయంగ సురసుఁ డష్టావింశ
త్పురుషులకీ మహిమముఁ దె
ల్పె పొల్పగను మునీశ్వరుఁడగు శాండిల్యుండున్. (?)

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. ఐదాశ్వాసములు. పంచమాశ్వాసము కడపటి పద్యములును, గద్యమును లేవు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు గలవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది వాయుపురాణాంతర్గతమాఘమాహాత్మ్యమునకు నొడ్డెపూఁడి పెద్దకవి యాంధ్రీకరణము. ఈ పెద్దకవి వేంకటమంత్రికిని, బేరమాంబకును బుత్త్రుఁడు. కాశ్యపసగోత్రుఁడు. ఒడ్డెపూఁడికి నధిపతి (కరణము)యఁట. దీని నీతఁడు దాసరి చినగంగవిభునకుఁ గృతిచేసెను.

ఈ గంగవిభుఁడు కమ్మకులజుఁడు. చౌదరి పట్టభద్రుఁడు. మద్దాలి తిరుమలాచార్యుని శిష్యుఁడు. బెజవాడ సమీపముననున్న కొండపల్లికిఁ దూర్పుననుండెడి పురుషోత్తమపట్టణముననుండెడివాఁడు. ఈ పట్టణము కటకసింహాసనాధిపతియగు వీరపురుషోత్తమగజపతిచే నాతని పేరఁ గట్టింపఁబడెనఁట. మఱియు నీకృతిపతిని బాహుబలేంద్రుఁడు - హరిశ్చంద్రుఁడు సన్మానించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ బాహుబలేంద్ర హరిశ్చంద్రనామములుగల యాంధ్రరాజులుండినట్టు తెలియవచ్చుచున్నది. విశేషాంశములనుదాహృతపద్యములవలన నెఱుఁగనగును.

R. No. 410.

Palm-leaf. 13⅜ × 1¼ inches. Foll. 7. Lines, 5 in a page. Mode of writing, fair but incorrect. In fair condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R.Ry Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

అంతర్వేదినృసింహశతకము.

ANTARVĒDINṚSIṀHAŚATAKAMU.

A centum of stanzas (Sīsa metre) in praise of God Nṛsiṃha, who is worshipped in the shrine at Antarvēdi (Godavari district). The author's name is not known.

Complete.

Beginning:

సీ. శ్రీరమారమణీమణీరమ్యవక్షోజ
కుంకుమాగరుఘుమాఘుమితహృదయ
కరుణాకటాక్షవీక్షణ సుధారసబిందు
బృందనందచ్చిదానంద నిచయ
ప్రణతపద్మజభవ ప్రముఖమూర్ధన్య స
న్మణిరుచిప్రచురకోమలపదాబ్జ
బహువిధబ్రహ్మాండ భాండమండితదివ్య
రోమకూపకలాప రుచిరచాప
నిగమసంచార నిత్యసన్నిహిత శూర
దళితరిపుజాల సంతతోద్ధరణశీల
విమలరవిభాస యంతరవేదివాస
భవ్యగుణధామ నరసింహభవవిరామ

End:

సీ-గీ. పొంచియున్నావు తురకలఁ బొడుతు ననుచు
బాకు మొలఁజెకిగ్గి యిది యొకగ్గి బంటుఁ దనమె
విమలరవిభాస . . . . . .

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. 25 పద్యము లున్నవి. వ్రాఁత యంతమంచిది కాదు. తప్పులు కలవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది నృసింహస్తుత్యాత్మకమగు సీసపద్యశతకము ఈ నృసింహస్వామి యంతర్వేదియందు నెలకొనియుండెడివాఁడఁట. కర్త యెవ్వరో తెలియరాదు.

R No. 411.

Palm-leaf. 12×1 inches. Foll. 260. Lines, 5 in a page. Mode of writing good and apparently correct In good condition

Purchased in the year 1917–18 from M.R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) వరాహపురాణము.

VARĀHAPURĀṆAMU.

Foll. 1*a*—207*a*. 207*b* is left blank.

This Prabandha is a Telugu rendering of the former part of the Sanskrit Varāhapurāṇa by Haribhaṭṭa, son of Rāmavidvanmaṇi. He bore the title Aṣṭaghaṇṭāvadhāna. The work was dedicated to Kolipāka Yarrayamantri of Kambammeṭṭu The patron was the son of Gaṅgāmba and Sarvaya and disciple of Tirumala Nārāyaṇaguru. The other works of the author are Matsyapurāṇa (Telugu), the 11th and the 12th Skandhas of the Telugu Bhāgavata and probably the Ratirahasya (Sanskrit).

Complete in five Āśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీకాంతాకుచహారకౌస్తుభమణిశ్రీ లాత్మవక్షస్స్థల
వ్యాకీర్ణత్వమునొంది చూపఱకు నుద్యద్గంధకాశ్మీరచ
ర్చాకారంబు భజింప మించినసరోజాక్షుండు రక్షించుఁ దై
ర్యాకల్పుం గొలిపాకసర్వవిభుయెఱ్ఱామాత్యచూడామణిన్.

సీ. గీ. నరసుతాంధ్రవచోధుర్యు నన్నపార్యు
సూక్తిమణిరాజిఁ దిక్కనసోమయాజి
మతిసురాచార్యు నెఱ్ఱనామాత్యవర్యు
ప్రౌఢిఁ దలఁచెద సాహిత్యరూఢి మెఱయ.

* * * *

సీ. వరుణదిగ్వీథి నేపురమునఁ బ్రవహించెఁ
బావనసలిలసంపన్న పెన్న[మున్న?]
దీపించె నేపురి గోపికామానసా
స్పదవర్తి చెన్నగోపాలమూర్తి
భాసిల్లె నేపేటఁ బ్రహ్లాదభక్తివి
శ్రాణి కొండనృసింహ శార్ఙ్గపాణి
ఏ పట్టణంబునఁ జూపట్టె హితపద్మ
హేళి వీరేశ బాలేందుమౌళి.

చతురచతురంగబలరత్న సౌధయూధ
సాలగోపురతోరణ సకలవర్ణ
పౌరవారాంగనా జనప్రముఖవస్తు
మేదురంబట్టి కంబము మెట్టపురము.

గీ. ఆంధ్రమండలగిరిదుర్గహారలతకు
విమలనాయకరత్నభావము భజించి
యున్నతోన్నతశైలసంపన్న మగుచు
సకలపుటభేదనముల నెన్నికకు నెక్కె.

వ. ఇవ్విధంబునం జూపట్టుచు విద్వేషిహృదయఘట్టనం బగు నమ్మహా
పట్టణంబున సలకరణికాగ్రగణ్యుండై.

* * * *

మ. అమృతప్రాయవచోవిశేషరచనాహంభావపుంభావ వా
గ్రమణీమూర్తివి వేదశాస్త్ర)వివిధగ్రంథార్థనిర్ణీతినే
కముఖబ్రహ్మవు యాజుషప్రకటశాఖాధర్మధుర్యుండవ
ర్యమతేజుండవు రాఘవార్యహరిభట్టా సత్కవిగ్రామణీ.

గీ. అష్టఘంటాభిధాన[వధాన?] విశిష్టబిరుద
నీవు రచియింపఁ దలఁచిన నిరుపమార్థ

రమ్య మగునీ వరాహపురాణకావ్య
మంకితముసేయు నాపేర నభిమతముగ. *

*　　*　　*　　*

క. వారలలోపల నగ్రజుఁ
డైరాజిలు జెన్నసైనికాగ్రణి యకారం
బారమణియందుఁ గనియె మ
హారసికుల బసవవిభు ననంతామాత్యున్.

చ. సురుచిరలీలఁ జెన్నవిభుసోదరుఁడైన యనంతమంత్రిశే
ఖరుఁడు దిశాంగనాకబరికాతతులన్ నిజకీర్తిమంజరీ
పరిమళభాసురంబులుగ భక్తి నొనర్చుచు గంగమాంబికం
బరిణయమయ్యె శంకరుఁడు పార్వతిఁబోలెఁ బ్రమోదమానుఁడై.

వ. తదనుసంభవుండు.

శా. నించెంగీర్తులు పద్మజాండమున మన్నించెంగవిశ్రేణి నా
లించెన్ విష్ణుపురాణసంహితలఁ బాలించెన్ ధరాకాంత నీ
క్షించెన్ లోపలనంబుజోదరుని రక్షించెన్ సుహృద్బంధులన్
మించెన్ మంత్రులఁ సర్వయప్రభుఁడు నిర్మించెం బ్రతాపారుణిన్.

శా. రంగచ్చక్రపయోధరన్ గమలవక్త్రన్ బంధుజీవాధరన్
శృంగారోరురసాన్వితన్ గువలయాక్షిన్ జంచరీకాలకన్
గంగాంబన్ వరియించె నాసచివలోకస్వామి వారాశిశే
వం గళ్యాణగుణావళీమణిగణవ్యాసంగగంభీరుఁడై.

క. ఆరమణీరమణులకుఁగు
మారులుజనియించిరనుపమానులు ఘనులై
ధారుణిఁ బొడమిన సాక్షా
త్పారసభవశివఫణీంద్రశయనులనంగన్.

*　　*　　*　　*

ఉ. చిత్రచరిత్రుఁ డాసచివశేఖరుసోదరుఁ డెట్టిమంత్రి సౌ
భ్రాత్రధురంధరుండుహరిభక్తిసమేతుఁడు మారమాంబ లో

* కశ్యపగోత్రమున నెట్టిమంత్రిపుట్టెను, అతనిభార్య మల్లమాంబ, వీరికి నల్వురు కొడుకులు—చెన్న విభుఁడు, అనంత మంత్రి, సర్వఘనుఁడు, రామశౌరి.

కత్రయవర్ణనీయగుణకాంతఁ బతివ్రత నన్నమంత్రిరా
ట్పుత్త్రికఁ బెండ్లియాడె సిరిఁబోల్పఁగఁ గొను శౌరికైవడిన్.

శా. ఆసాధ్వీమణియందు నెట్టవిభుఁ డార్యానందసంధాయి సు
శ్రీసంపన్నుల భూసురోత్తమకృతాశీర్వాదసంవర్ధితో
ల్లాసోత్సాహచిరాయురున్నతులఁగళ్యాణాత్ములంగాంచె వి
ద్యాసంపూర్ణుల వేదమంత్రిపునసంతానూత్యకందర్పునిన్.

(తెదనుజుండు తిప్పన.)

* * * *

ఉ. విరలపిన్నతండ్రి ధరవిశ్రుతిగాంచినరామమంత్రిమం
దారుఁడు చంద్రచందనసుధాకరకుందమరాళమల్లికా
హారపటీరహీరసముదంచితకీర్తియుతుండు వీరమాం
బారమణీమణిం బరమభాగ్యవతిన్ వరియించెఁ గూరిమిన్.

గీ. ఆవధూటియందు నామంత్రివరునకు
నుదయమంది రర్థి సదయమతులు
హేమశైలధీరుఁ డెట్టమంత్రీంద్రుఁడు
పంచబాణసిభుఁడు పంచవిభుఁడు.

వ. ఇవ్విధంబున లోకోత్తరగుణ రత్నోదారంబగు కశ్యపగోత్ర పారావారంబునఁ గొలిపాకసర్వయ ప్రభుగంగాంబికా గర్భశుక్తిమౌక్తికంబులగు తనూభవులు ముప్పురలోనఁ గృతినాయకుండును రూపరేఖా విజితపంచసాయకుండునగు నెట్టయమంత్రిసార్వభౌముని త్రిభువనపవిత్రంబగు చరిత్రం బెట్టిదనిన.

* *

క. తిరుమలనారాయణ గురు
చరణాబ్జధ్యానమధురసస్థిరమతిప
ట్పరణునకు ఫలితకృష్ణ
స్మరణునకునరాతిమంత్రి మదహరణునకున్.

క. శ్రీమహిత స్తంభాచల
నామసముద్దామపట్టణస్థల గణక
గ్రామణికి బంధుహితర
క్షామణికిఁ గవీంద్రపంకజనభోమణికిన్.

End:

మ. కపటస్వాంతులుగాక యెవ్వరిల నాకాంక్షించి యేతద్వరా
హపురాణంబున నాదిఖండచరితం బాద్యంతముం గందురా
నిపుణుల్ గాంతురు పుత్త్రపౌత్త్రధనవాణీసంపదాయుష్యముమ
ఖ్యపదార్థోదితసౌఖ్యవృత్తియుఁ దుదిం గైవల్యసంప్రాప్తియుం.

మాలిని.

శతమఖసమభోగా సాధురక్షానురాగా
సతతహరిసపర్యా సత్తసంతానధుర్యా
వితరణగుణధామా విస్ఫురత్కీర్తిసీమా
హితజనసురభూజా యెఱ్ఱయామాత్యరాజా!

Colophon:

ఇది శ్రీహనుమత్కరుణాప్రసాదాసాదిత సారస్వత నిరాతంకచంద్ర నామాంక రామవిద్వన్మణితనూజాత అష్టఘంటావధాన పరమేశ్వర బిరుద విఖ్యాత హరిభట్టప్రణీతంబైన వరాహపురాణంబునం గైవల్యఖండంబను పూర్వభాగంబునందు . . . . . . పంచమాశ్వాసము సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

కైవల్యఖండ మను పేరుగల వరాహపురాణపుఁ బూర్వభాగమునకిది తెలిఁగింపు. అయిదాశ్వాసములు గలది. కర్త హరిభట్టారకుఁడు. రామవిద్వన్మణి కుమారుఁడు. అష్టఘంటావధాన బిరుదముగలవాఁడు. గద్యమందున్న చంద్రనామాంక పదము నర్థమేమో! తెలుఁగున, మాత్స్య పురాణము భాగవతైకాదశద్వాదశస్కంధములు నీతని కృతులు గలవు. శృంగారదీపిక, రతిరహస్యము, నను నామములతో సంస్కృతభాషనుగల కామశాస్త్రగ్రంథగద్య మీతని గద్యముతోఁ గొంత పోలుచున్నది. ఆ గద్యమిది "ఇది సర్వవిద్యానవద్యసహజసారస్వత చంద్రనామాంక రామవిద్వన్మణికుమార హరిహరనామకవి విరచితాయాం శృంగారదీపికాయాం రతిరహస్యే." ఈ వరాహ పురాణము కంబము మెట్టపురమునకుఁ గరణముగానున్న కొలిపాక యెఱ్ఱయమంత్రి కంకితము చేయఁబడినది.

ఈ యెఱ్ఱయమంత్రి కశ్యపగోత్రుఁడు. సర్వయప్రభుఁ గాంబల పుత్త్రుఁడు తిరుమలనారాయణగురు శిష్యుఁడు. వీరి వంశవృత్తాంత ముదాహృత పద్యములఁ జూచునది.

వారాహ పురాణమును, దుళువ వీరనరసింహరాయల (కృష్ణదేవ రాయల తండ్రి) కంకితముగా నందిమల్లయ ఘంటసింగయ అను కవులు గూడఁ దెలిఁగించి యున్నారు.

(*b*) రాధామాధవవిలాసము.

RÅDHĀMĀDHAVAVILĀSAMU.

Foll. 208*a*—260*a*. Foll. 260 (*b*) is left blank

This is the same work as the one described under R No 343 *ante*. By Velidindla Vēnkatapatı.

The name of the scribe and the date of transcription are noted below as found at the end of the MS.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథ పాతములు లేవు.

ఇది త్రై. క్యా. ఆర్. నెం 343 రున వర్ణింపబడిన గ్రంథమే.

గ్రంథాంతమున—"పార్థివ సం॥ భాద్రపద బ ౯ శుక్రవారం సరికి కొడుకుళ్ల వెంకట సోమయాజులు . . వ్రాసుకొనెను" అని యున్నది.

R. No. 412.

Palm-leaf 15½ × 1¼ inches. Foll 47 Lines, 5 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

రుద్రాక్షమాహాత్మ్యము.

RUDRĀKṢAMĀHĀTMYAMU.

This Telugu Prabandha describes the sanctity of the Rudrākṣa bead worn in the neck by Saivites. The work was composed by Amalāpurapu Sannyāsikavi son of Kāśana of potter caste and was dedicated to God Pañcamukhēśvara worshipped in a shrine on the bank of the river Vēgavati near Sālūru (Vizagapatam district). The author was the disciple of Kaṭṭamūri Kāmēśvarārya.

Complete in three Āśvāsās.

Beginning:

శా. శ్రీమద్భూధరవల్లభప్రియసుతా చేతోభిరాముఁ గుణో
ద్దాముఁ సోము జటాభరార్పితసుధాధాముఁ బృహన్నామము ని
ష్కాముఁ నిస్తులపాదభక్తపటలీకల్పద్రుమారాము సు
త్రామారాతివిరాముఁ గోటిఖరరుద్ధాముఁ బ్రశంసించెదన్.

క. కళ్యాణగుణోద్దాముఁ
కళ్యాణాన్వయలలాముఁ గళ్యాణశుభ్ర
త్తుల్యోజ్జ్వలధీరున్ సా
కల్యతఁ ద్రిపురారిదేశికప్రభు నెంతున్.

క. శ్రీకట్టమూరికులర
త్నాకరరాకాశశాంకు నభినవపుణ్య
శ్లోకున్ మద్విద్యాప్రదు
శ్రీకామేశ్వరగురున్ భజించెద నిమన్.

క. చారుకులాలకులాలం
కారున్ గౌరీశ్వరాంఘ్రికమలమిళిందా
కారున్ నిరహంకారు ను
దారున్ మజ్జనకుఁ గాశనాఖ్యు నుతింతున్.

*　　　*　　　*

గీ. శ్రీమదమలాపురాన్వయగ్రామణి యనఁ
గుంభకారకులంబున సంభవించె
మల్లికార్జుననాముఁడు మల్లికార్జు
నామలయశోభిరాముఁ డీయవనియందు.

గీ. ఆమహామహునకు నంకమ్మయనెడు ప
యోజపత్రనయన కుద్భవించె
వసుధ న్యాయమార్గవర్తి నారాయణ
మూర్తి చంద్రికాభకీర్తి యగుచు.

క. ఆనూరివర్యులకు ల
క్ష్మీసతికి దయించి యుర్విఁ గేవలకరుణో
ల్లాసులు మల్లనకాశన . .

క. అందగ్రజుండు దుదారుఁడు
మందరధీరుఁ డఖిలార్థిమందారుఁడు బా
లేందుకళాధర పూజా
మందానందాంతరుండు మల్లన నెమ్మిన్.

మ. ఇలలోఁ బెంకెకులామృతాంబునిధి తారేశుం డనా నొప్పు ని
శ్చల కామేశ్వరనామధీమణికి శ్రీచల్లాంబకున్ బుత్త్రికా
తిలకంబైన సుభద్రికాఖ్యయుతసాధ్వీన్ బెండ్లియాడంగ న
చ్చలిభక్తిన్ నిజభర్తతో ననుగమించెన్ బెద్దలౌరా యనన్.

క. పెనుగుదిటి వంశపావనుఁ
డనఁదగు లింగనకుఁ బాపమాంబికకు నిలన్
దనయ యగు గంగమాంబిక
యను సతినివరించెఁ గాశనాహ్వయుఁ డెలమిన్.

గీ. ఆవధూవరులకును నిజాత్మభవులు
ముగురుతనయులు నల్వురిమ్ముగ జనించి
రందులోఁ బూర్వజుండు చిన్నయ్యతదను
జుండు సోమాఖ్యుఁడాతని సోదరుండు.

క. ఫాలాక్షచరణసేవా
లాలసుఁడన్ గన్నమాకళత్రాన్వితుఁడన్
లాలితసుగుణనికాయో
ద్వేలుఁడ సన్న్యాసి నామధేయోజ్జ్వలుఁడన్.

సీ. పొన్నమండకులాబ్ధిపూర్ణేందుఁ డగు గుర
వయ్యకు నంకమయను సతికిని
దనుజన్ములిర్వురు జనియించి రుర్విలో
పలవినాయక వీరభద్రుఁడనఁగ
గంగాధరయ్య శ్రీకరశరభయ్యయు
నాదయాంకరులలోనగ్రజుండు
గంగాధరయ్య నన్నుంగనెమహాదమ
లాపురీవంశప్రదీప సద్గు
ణాఢ్యసన్న్యాసిసుకవి రుద్రాక్షఫలమ
హాత్మ్య మింపుగఁబద్యకావ్యమురచింపు

మనియనుజ్ఞయొసంగఁదదాజ్ఞఁ బూని
చెప్పఁదొడఁగితినేము క్తిసిద్ధికొఱకు.

క. భూలోకనాకమనఁదగు
సాలూరు పురోపకంఠసద్వేగవతీ
కూలోద్యానవనాంతర
ఖేలనరతుఁ బంచముఖుని గిరిధరసఖునిన్.

క. కృతిపతినానరిచిప్రాసవి
రతిగణనియమంబు లెఱుఁగ రక్షింపు ముమా
పతి యంచు వేఁడి ముదమునఁ
జతురత్వ మెలర్పఁ జేతుపద్యంతంబుల్.

End :

మాలినీ. అమృతకరకిరీటా యార్యదీనారకూటా
సమధికవృషఘోటాస్వర్ణదీసిక్తజూటా
కమలభవకరోటా గాఢపశ్వల్లలాటా
సమరజితనిశాటా జాంబవత్కాలకూటా.

Colophon :

ఇది శ్రీమత్పంచముఖేశ్వరచరణారవింద నిష్యందన్మరందధారాభి నందితేందిందిరాయమాణమానసవైభవ కాశనాఖ్యతనూభవ శ్రీమదమలాపురాన్వయపయఃపయోధిరాకాసుధాకర సమస్తగుణాకర సకలసుకవిజనవిధేయసన్న్యాసినామధేయవిరచితంబైనరుద్రాక్షఫల మాహాత్మ్యం బను శైవకథయందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

కుమ్మరకులమువాఁడగు నమలాపురపు సన్న్యాసికవి మూఁడాశ్వాసముల యీగ్రంథమునకుఁ గర్త. రుద్రాక్ష మాహాత్మ్యమిందు వర్ణింపఁబడినది. సాలూరు పురము దగ్గఱ వేగవతీనదీతీరమున వెలసిన పంచముఖేశ్వరస్వామి కిది సమర్పింపఁబడినది. సాలూరు విశాఖ పట్టణమండలమందున్నది. ఈ కవి కట్టమూరి కామేశ్వరార్యుని శిష్యుఁడు ; ఈ తని వంశవృత్తాంతముదాహృతపద్యములఁ బట్టి యెఱుఁగునది.

R. No. 413.

Palm-leaf. 15⅜ × 1⅛ inches. Foll. 31. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good but contains plenty of mistakes. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

సిరియాళచరిత్రము.

SIRIYĀLACARITRAMU.

A Prabandha narrating the story of the Tamil Śaiva saint Sirut-toṇḍanāyanār (vide a Dvipada work under R No. 278 *ante*). The author of the work is Gaṇikipāṭi Tammaya.

Complete in three Āśvāsas

Beginning:

ఉ. శ్రీనగమందిరుండనుజశిక్షు మహోన్నతుఁ బార్వతీశ్వరున్
భానుమహోగ్రదీప్తనతభక్తగృహాంగణపారిజాతమున్.

*   *   *   *

సీ. శివకవిశ్వరులను జిత్తంబునం గొల్చి
నందిశో (?) మేశు నమస్కరించి
పిడుపర్తి బసవన్నఁగడఁ బ్రస్తుతులు చేసి
తత్పుత్త్రు సోమయ్యఁదలఁచితలఁచి
బాణమయూరులఁబ్రస్ఫుటాంజలిచేసి
కాళిదాసాదులఁగాంక్షచేసి
శ్రీహర్షమఘువసు సేవించి పూజించి
వాల్మీకులకుఁ జేసివందనంబు
పూనికొలిచెదబమ్మెర పోతవిభుని.

End:

దేవదేవమునీంద్రవందిత ద్విరదచర్మవిచేలనా
భావజాంతక త్రిపురభంజనభక్తమానసగంజనా
జీవితేశ్వర భూతనాయక సింధుతూణగిరీశ్వరా
కోవిదస్తుతవృజినదూరిత కోటిసూర్యప్రకాశితా.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్గురుసిద్ధవీరేశ్వరవర ప్రసాదలబ్ధ కవితాసామ్రాజ్య ధురంధర ఘనయశోబంధుర సమధిక వీరశైవాచారనిదాన గణికిపాటి

లింగనామాత్యపుత్త్రతమ్మయనామధేయ ప్రణీతంబైన సిరియాళ చరిత్రంబన్నకావ్యంబున సర్వంబును తృతీయాశ్వాసము.

(బి-బి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత తిన్ననిది. తప్పులు మెండు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

సిరియాళచరిత్రమను నీమూఁడాశ్వాసముల నీరసప్రబంధము గరికి పాటి తమ్మయకవిచే రచియింపఁబడినది. చిఱుతొండఁడను వీరశైవుని చరిత్రమిందు వర్ణింపఁబడినది. ఆర్. నె 278 రున వర్ణింపబడినది. వేఱు. ఇదివేఱు.

R No. 414.

Palm-leaf. 16 × 1⅛ inches Foll. 178. Lines, 6 or 7 on a page. Mode of writing, good and fairly correct In an injured condition Many leaves are broken here and there.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

రాఘవపాండవయాదవీయము, సటీకము.

RĀGHAVAPĀNDAVAYĀDAVĪYAMU WITH COMMENTARY.

The stories of Rāma, the Pāndavas, and Śrī-krsna are narrated in this Prabandha wherein the stanzas and the passages are so written as to give three different meanings so as to suit the context of each of the three stories. The author is Ayyagāri Vīrabhadra, son of Sōmanārādhya of Kaundinyasagōtra

Complete in three Āśvāsas

Beginning:

శా. శ్రీమచ్ఛైలసుతాపయోధరతటీ శ్రీచందనార్ద్రీకృతో
దారోరస్స్థలము భూషణాయితపాతాళంబుశార్ఙ్గిస్వయం
భూమాణిక్యకిరీటరాజితపదాంభోజాతయుగ్మంబును
త్రామాదిత్రిద తగ్గము పరబ్రహ్మంబు భావించెదన్.

ఉ. హారికిరీంద్రవిగ్రహవిహారికి నాశ్రితబృందదుఃఖసం
హారికి భూతదేవనవ హారికిఁ గౌస్తుభసంజ్వలన్మణీ

హారికిహస్తపద్మగమహారికి సాగరబాలికామనో
హారికి వాహనత్వణపహారికి శౌరికిఁ గేలుమోడ్చెదన్.

*   *   *   *

సీ. కౌండిన్యగోత్రరాకానిశాకరుఁడౌచు
బహుయామములు రవిబద్ధుఁ జేసి
యొప్పారుశివదేవయోగియు మొదలైన
యారాధ్యులుదయించి రకులమున
గౌరనారాధ్యుండు మీఁదట నాతనికివి
శ్వేశ్వరుండుదయించె నెలమినతని
కుదయించె సుతుఁడు మృత్యుంజయుం డతనికి
సోమన్నయుదయించె సుగుణశాలి
యతనికాత్మజులగుచుఁ జల్లమ్మయందు
నీవు రామేశ్వరుం డుదయించినారు
నీవుమఖకర్తుఁడవుగాన నిఖిలశుభము
లొసఁగెడ భవత్ప్రబంధంబు నొసఁగు మాకు.

*   *   *   *

క. నేటుఁగబాటిలు బత్తుల
గాటపుమదుల నెడుతమ్మిగమిఁ ద్రిమ్మఱుబ
త్తేటికి నీటగు దోసము
మీటించెడి కొండపీటిమేటికిబత్తిన్.

వ. అంకితంబుగా నారచియింపంబూనిన రాఘవయాదవపాండవీయంబను మహాప్రబంధంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

End:

(సుగంధి). పక్కిజక్కినెక్కిచొక్కు బల్లిదుండుతూపుగాఁ
జొక్కమైన పుడమియల్లు చొక్కటంపుఁ దేరుగా
నిక్కుఁజెవుల వాపురౌతు నెలవుకొండవిల్లుగా
ముక్కటికలరక్కసులను మోదినట్టిపోటరి.

Colophon:

ఇది శ్రీమదుమారమణీరమణ రమణీయకరుణాకటాక్షవీక్షణ లబ్ధకించిద్గీర్వాణాంధ్రవిద్యాపరిచయ అయ్యగార్యన్వయ కౌండిన్యసగోత్రపవిత్ర సోమనారాధ్య పుత్త్రసుజనవిధేయ వీరభద్రనామధేయ ప్రణీ

తంబైన రాఘవపాండవయాదవీయంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును దృతీయాశ్వాసము.

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము మిక్కిలి. గ్రంథపాతములుండును.

రాఘవ పాండవ యాదవీయమను నీత్ర్యర్థిప్రబంధమున రామ, పాండవ, శ్రీకృష్ణచరిత్రలు పొసఁగించి వర్ణింపఁబడినవి. కౌండిన్యగోత్రుఁడగు నయ్యగారి వీరభద్రకవి కర్త. ఈతఁడు సోమనారాధ్యుని కొడుకు. ఇందుఁ బద్యములకుఁ టిప్పణికూడ వ్రాయఁబడినది. ఈ టిప్పణికూడ గ్రంథకర్తృకృతమే కావచ్చును.

R. No. **415**.

Palm-leaf. 15⅝ × 1⅜ inches. Foll 100. Lines, 5 or 6 on a page. Mode of writing, fair but fairly correct. In injured condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu gāru of Vizagapatam.

తత్త్వసంగ్రహరామాయణము.

TATTVASAṄGRAHARĀMĀYAṆAMU.

This Prabandha was rendered into Telugu from Sanskrit by Ākoṇḍi Vēṅkaṭakavi, son of Jagannāthabudha of Āśvalāyanasūtra.

Contains the Sundarakāṇḍa only.

Beginning:

క. శ్రీమజ్జాంబవతీయువ
తీమణి మణితస్వనశ్రుతిప్రోద్గతభూ
ర్యామోదవికసదురుకరు
ణామాధ్వీభరితహృద్వనజహరికృష్ణా.

సీ. అవధరింపుము శౌనకాద్యఖిలమౌని
జనులకాసూతుఁ డిటుదెల్పె శర్వుఁజూచి
యనిలసుతుఁడంతఁ దానేమియాచరించెఁ
దెల్పుమని గౌరివేఁడ నద్దేవుఁడనియె.

End:

మాలిని. హరిహయసుతమోదార్థాదరాత్తప్రతోదా
పరపరిభవభేదాపాదనాస్త్రప్రభేదా

వరబుధనుతివాదాస్వాదనోద్య ద్వినోదా
హరిముఖసేవనాదాహ్లాదనాత్మప్రసాదా.

Colophon:

ఇది శ్రీమదాశ్వలాయన సూత్రా (?) త్రపవిత్ర శ్రీమదాకొండి వంశార్ణవపూర్ణి మాత్రేయ సూరిజనగేయ శ్రీమజ్జగన్నాథనామధేయ విద్వత్సుతబుధవితతహిత శ్రీరామభద్రకృపారసాసాదితఘనకవిచంద్ర కళానిధాన శ్రీవేంకటాభిధాన ప్రణీతంబైన శ్రీమత్తత్త్వసంగ్రహరామాయణంబున సుందరకాండంబు నేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పులు లేవు. శైథిల్య మెక్కువ కలదు. గ్రంథపాతములుండును.

సంస్కృతమున నున్న తత్త్వసంగ్రహరామాయణమునకా కొండి వేంకటకవి చేసిన తెలుఁగుసేఁతలోనిది సుందరకాండమాత్రము. కవి ఆశ్వలాయన సూత్రుఁడు. జగన్నాథబుధుని కుమారుఁడు.

R. No. 416.

Palm-leaf. 17¼×1⅜ inches. Foll. 312. Lines, 6 or 7 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In fair condition.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu gāru of Vizagapatam.

నారదీయపురాణము.

NĀRADĪYAPURĀṆAMU.

A translation into Telugu Prabandha of the Sanskrit Upapurāṇa of this name, by Allāḍa Narasiṁhakavi, son of Cennayāmātya of Kaśyapagōtra and disciple of Kañcarla Koṇḍamācārya, whose ancestor, Kēśavācārya, is spoken of as having propogated the Rāmānujamata at Ēkaśilānagara. The author speaks highly of Śrīvaiṣṇava religion.

Complete in eight Āśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీమైనుండుయువాంబుదంబు యమునాసింధూర్మిగాహార్థమై
భూమింజెంది నిజాప్తబంధువయియొప్పంగేళివ్యాంగముల్

దాశార్థిఁ ధరియించెనో యన శిఖోత్తంసతరులాహంసుఁడై
శ్యామాత్యంతమనోజ్ఞమూర్తి యగుకృష్ణస్వామి నన్నేలుతన్.

* * * *

సీ. లక్ష్మీసమాఖ్యయాలలనచే గృహమేధి
భావంబుచేఁజాలఁ బ్రబలినాఁడ
కలితవైభవులు సింగన్నయనంతుండు
నాదిగాఁ బుత్త్రుల నందినాఁడ
శోభితాపస్తంబ సూత్రపవిత్రకీ
ర్తిస్ఫూర్తిచేత వర్తిల్లినాఁడ
అఖిలవైష్ణవరహస్యార్థోపదేశంబు
లనుపమభక్తిమై నందినాఁడ
గీ. నందనందనపూజ నానందవార్ధి
నోలలాడుచుసద్గోష్ఠి నున్నవాఁడ
సూరిమాన్యుండ నల్లాడ నారసింహ
నామకుఁడ సంతతగురు ప్రణామకుండ.

సీ. ఏదేశికాగ్రేశుఁ డిద్ధబుద్ధిస్ఫూర్తి
బ్రహ్మరాక్షసులశాపం బడంచె
ఏదేశికోత్తముం డెదిరించి గెలిచిన
శక్తికిఁ జక్రాంకశక్తి యొనఁగె
ఏదేశికాధ్యక్షుఁ డేకశిలాపురి
నిజమతం బంతయు నిర్వహించె
ఏదేశికశ్రేష్ఠుఁ డాదియై రామాను
జాచార్యవిజయ ధ్వజాంకమయ్యె
నతఁడు వైష్ణవ పీఠసింహాసనస్థుఁ
డుభయవేదాంతవిద్యా మహోన్నతుండు
శుద్ధసాత్త్వికధర్మప్రసిద్ధ కీర్తి
శాలి కంచర్ల కేశవాచార్యమూర్తి.

End:

మాలిని. కుముదహితకులేశా కోటిసూర్యప్రకాశా
విమలకమలనేత్రా విస్ఫురన్నీలగాత్రా
భ్రమరచికురజాలా భక్తచిత్తాబ్జఖేలా
సమదఖలవిదారీ సర్వలోకాప(ర్తి)హారీ ! [కోపకారీ ?]

Colophon:

ఇది శ్రీమత్కంచర్లకొండమాచార్య పాదారవిందమిళిందాయమాన చెన్నయామాత్యపుత్త్రకశ్యపగోత్రపవిత్ర శ్రీమదల్లాడనారసింహప్రణీతం బైననారదీయపురాణంబునందు సర్వంబు నష్టమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

సంస్కృతమునఁగల నారదీయమను నుపపురాణమున కిది తెలుఁగు. అల్లాడ నరసింహకవి దీనికిఁ గర్త. ఈతఁడు చెన్నయామాత్యుని కొడుకు. కశ్యప గోత్రుఁడు. కంచర్ల కొండమాచార్యుల శిష్యుఁడు. వైష్ణవమతాభిమాని. ఈ కొండమాచార్యుని వంశకర్త కేశవాచార్యుఁడు ఏకశిలానగరమున వైష్ణవమతమును వ్యాప్తపఱిచినాఁడట.

R. No. 417.

Palm-leaf. $14\frac{1}{2} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Foll, 38. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but not correct. In fairly good condition. Many leaves are not found.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry, Nidadavōlu Sundaram pantulu gāru of Vizagapatam.

చిత్రాంగదవిలాసము.

CITRĀṄGADAVILĀSAMU.

A composition in the Yakṣagāna form narrating the story of the prince Dharmāṅgada who was born as a serpent but subsequently assumed the human form by the endeavours of his wife. The author is Ayyagāri Vīrana.

Breaks off in the 3rd Āśvāsa.

Beginning:

క. శ్రీకాశీవ్యాదయేశ ది
వాకరకోటిప్రకాశ వాసవనుత భ
క్తాకరసుగుణాకర శశి
శేఖర హర భవవినాశ శ్రీవిశ్వేశా!

వ. అని యిష్టదేవతాప్రార్థనంబుచేసి.

గ్జితనిజధామం బగుటన్
ప్రతిపత్తి విశేషమగుచుఁ బాటిలుననుచున్.

ఉ. చేయరె తొల్లి సత్కవు లశేషపురాణములుం దెలుంగునన్
[దీ]నియితిహాస మెందు రచియింపమి తావక పుణ్యమెంత యా
మ్నాయ చతుష్కసారము సనాతన గారుడ సంహితాశతా
ధ్యాయి తెనుంగు సేయనాకఁ డర్హుఁడె నేఁటికవీంద్రకోటిలోన్.

మ. హరిదాసక్షితిపాలశేఖరుఁడు కృష్ణాంబాసతీరత్నమున్
జిరకాలంబు రమేశుఁగూర్చి రహిఁ బూజింపంగఁ బూర్వార్జిత
స్థిరపుణ్యంబిది నీస్వరూపమయి మించెంగాన యీభాగ్యమి
ద్ధరపైనన్యులకేలకల్గు వరదేంద్రా! దానచింతామణీ!

* * * *

మ. తెలుఁగుంబిజ్జలరాజశేఖరునికీర్తిస్తోత్రగాథావళుల్
తలమేయెన్నఁగఁ గల్గెరంగవిభుఁ డేతద్వంశవిస్తారుఁడై
బలవత్సంగర రంగభీమధరణీపాలావళీసింహుఁడై
లలనామంగళలతికాసహానఖలత్ఖడ్గ బాహాబాహాగ్రుఁడై.

క. ఆరంగవిభునితనయుఁడు
శ్రీరంగాధీశ్వరాంశ సిద్ధాకృతియై
శ్రీరంగవైభవుఁడై
శ్రీరంగప్రభుఁడు వెలసె స్థిరశౌర్యమునన్.

క. ఆకట్టరంగవిభునకు
నాకద్రుమపంచకంబనఁగ గుణరత్నా
శ్రీకరనీరాకరమహి
మాకరులై వెలసిరేవురాత్మజులెందున్.

సీ. చత్రాతిపైనాలియెత్రా యొలిచెఁ గట్ట
కత్రాజనుచురిపుల్ కంపమెసఁగ
ఉద్దిరాజులలోన నద్దిరాపేరెందుఁ
బెద్దిరాజుకునన్న వద్దువెలయ
శరదాగమారూఢ శరదాభి నుతకీర్తి
హరిదాసరాజశేఖరుఁ డనంగ
రఘునాథతేజోని రఘుసాధితారాతి
రఘునాథరాజన్న రవణమెసఁగ

ఇచ్చి రాకున్నఁ బిలిపించి యిచ్చురాజు
లచ్చిరాజని యర్థిజాలంబు పొగడఁ
గట్టరంగేశ గర్భముక్తాఫలములు
గలిగె రేవురువారిలో నలఘుయశుఁడు.

Colophon:

ఇది శ్రీవేంకటేశ్వరవరప్రసాదాసాదిత చాటుధారాసిరాఘాటసగస చతుర్విధచతురకవిత్వరచనాచమత్కారసకలవిద్వజ్జనాధారకట్టహరిదాస రాజగర్భాబ్ధిచంద్రవరదరాజేంద్రప్రణీతంబైన గారుడపురాణశతాధ్యాయి శ్రీరంగమాహాత్మ్యంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును దశమాశ్వాసము సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిది కాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు గలవు.

శ్రీరంగమాహాత్మ్య మను పేరి యీ పదియాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము గరుడపురాణమందలి శతాధ్యాయి శ్రీరంగమాహాత్మ్యమునకుఁ దెలిఁగింపు. కర్త కట్ట వరదరాజను క్షత్త్రియుఁడు. హరిదాసరాజునకును గృష్ణాంబకును గుమారుఁడు. కరికాల చోడుఁడు, తెలుంగుబిజ్జలుఁడు తమ వంశమున పూర్వులని యీతఁడు చెప్పుకొన్నాఁడు. ఈ కవి యింతకుముందు పరమభాగవతచరిత్ర మనుప్రబంధమును రచియించె నఁట! వీరి వంశవృత్తాంతాదిక ముదాహృతపద్యములఁబట్టి యెఱుఁగ నది.

R. No. 419.

Palm-leaf. Size, 13¾ × 1½ inches. Foll 25. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good but fairly correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavolu Sundaram Pantulu gāru of Vizagapatam.

ఇల్లమనాయకేంద్రశతకము.

ILLAMANĀYAKĒNDRAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in Sīsa metre invoking on one Cīḍi Illamanāyaka, the blessings of Śrī Kṛṣṇa whose erotic sports are incidentally described in the first four lines of each stanza. The poem is composed of sweet little Telugu words but the name of the author is not known.

Complete.

Beginning:

సీ. సిరులపై కమ్మలసిరులఁ బిసాళించు
జిడ్డు సంద్రము పుట్టుదొడ్డ కెంపు
కన్నులసింగాణి సాన్నిళిఁ గన్న కెం
దలిరుటాకుం బోఁడిగల వెడంద
తొమ్మ నీలపుటాలు తమ్మి కెంపులమాని
కాలుపచ్చల పుల్గురాలు మూల
రాలుగీలు కొలుపు మేలిమి బంగరు
సందికడెములఁ బెంపొందు నలుబు
జములు ధరియించి దేవకీసతికిఁ బొడము
చిన్ని కృష్ణుఁడు నీకిడు సిరులగములు
అరికరి మృగేంద్ర! చీడికులాబ్ధి చంద్ర!
నవ్యగుణసాంద్ర! యిల్లమనాయకేంద్ర!

End:

సీ. అంభోజనీపగీరంభణక్రియ చేతఁ
గొఆలుచునుండెడు కువలయారి
తుణదానితంబినీమణిసుఖవారాశి
నోలాడుచున్న మహాత్ములారి
సకలగీర్వాణ సంచార విభ్రాజిత
సానుకులాచలసంచయంబు
వివిధపయోరాశి వేష్టితనవఖండ
మండితమగు మహీమండలంబు.
నెంతగాలంబు సుస్థితి నిరవునొందు
నంతగాలంబు నీకృతియలరుగాత
నరికరి మృగేంద్ర! చీడికులాబ్ధిచంద్ర!
నవ్యగుణసాంద్ర! యిల్లమనాయకేంద్ర! ౧౩౩.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది శ్రీ కృష్ణుని శృంగార విలాసవర్ణనపూర్వకముగా, చీడియిల్లమ నాయకుని యాశీర్వచనమై మగియు సీసపద్యముల శతకము. చకరాని తెలుఁగుఁబలుకులచే హృద్యమయిన యీ శతకమునకుఁ గర్తయెవ్వరో తెలియదు.

R. No. 420.

Palm-leaf. Size, 15 × 1⅝ inches. Foll. 9. Lines, 8 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram pantulu gāru of Vizagapatam.

కందుల చినవెంకన్నశతకము.

KANDULA CINAVEṆKANNAŚATAKAMU.

A centum of stanzas (Kanda metre) eulogizing one Kandula Cinavenkanna of Bērisetti caste, composed by Rēgulagaḍḍa Sāmbaśivakavi, son of Jōgāmba and Gōpana.

Complete in 103 stanzas.

Beginning:

క. శ్రీ గౌరీవాక్యాద్యుల
కేగణపతి యిష్టసిద్ధులిచ్చుమని పెనో
యాగణపతి మీకీవుత
వేగిరిమున కందులచిన వేంకన్నార్యా!

End:

క. శ్రీరమణచరణవినత
శ్రీరేగులగడ్డ సాంబశివ కృతకృతి యా
తారార్కముగఁ జెలఁగుచుఁదగ
ధీరతగాను కందుల చిన వేంకన్నార్యా!

క. ధీగుణ హిత సాంబశివుఁడ
రేగులగడ్డాన్వయుండ శ్రీమజ్జోగాం
బాగోపనకుఁడుఁజేసితి
వేగ్కృతిగాను కందుల చినవేంకన్నార్యా!

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

"కందుల చిన వేంకన్నార్యా" యనుమకుటముతో మరియు నీ కందపద్య శతకము నీతిస్తుత్యాత్మకము. కర్త రేగులగడ్డ సాంబశివ కవి. జోగాంబాగోపనల కొడుకు. ఈ కందుల చిన వెంకన్న బేరిసెట్టియఁట!

R. No. 421.

Palm-leaf. Size, 14⅜ × 1⅜ inches. Foll. 55. Lines, 8 on a page. Mode of writing, fair but correct. In good condition.

Purchased in 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu gāru of Vizagapatam.

రాఘవచరిత్రము.

RĀGHAVACARITRAMU.

A poem describing the story of the King Raghu of the solar dynasty, by Kavirāyani Rāmabhadrakavi. It is based on the portion of Kālidāsa's Raghuvaṁsa dealing with this narrative.

Complete in 3 Āśvāsas.

Beginning:

ఉ. శ్రీకరుణారసైకపరచిత్తుఁడు పల్లవకోమలాత్ముఁ డు
ల్లోకనమత్ప్రికోత్సవకరుండు సుమోజ్జ్వలవాసనాగుణ
శ్రీకమనీయమూర్తియు వశీకృతలోకుఁ డలిప్రవృద్ధనా
ళీకవయుండు మాధవుఁ డలీన శుభాంకురదాయి గావుతన్.

క. స్థాణునకు నిఖిలభూత
స్థాణునకుపచారవిధి సమాదరపరగీ
ర్వాణునకు మునిసులభ ని
ర్వాణునకుఁ గృతాదిదానవ త్రాణునకున్.

End:

చ. అని విజయంబుఁ గైకొని ప్రియాన్వితుఁడై యరుదెంచినట్టి నం
దనుఁ గనిగారవించి ప్రమదంబున నాత్మకుటుంబభారమా
తని పయి నిల్పి మోక్షపదతత్పరుఁడయ్యె రఘుక్షితీశుఁడా
య్యనఘులధుర్యుఁ డబ్బిన గృహంబున నిల్తురె సూర్యవంశజుల్.

మాలిని.

పురదనుజవిదారీ పూతగంగాంబుధారీ
సరసగుణవిహారీ శైలజాచిత్తహారీ
శరనిధిసునిషంగా శాంతమార్గానుషంగా
కరకలితకురంగా గర్వహీనాంతరంగా.

Colophon:

ఇది శ్రీమత్పార్వతీపరమేశ్వర వరప్రసాదాసాదిత కవితాభిరామ భద్రకవిరాయని రామభద్రకవి ప్రణీతంబైన రాఘవచరిత్రంబను మహా ప్రబంధంబునందు సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. మూండాశ్వాసములు. వ్రాంత యొక్క తీరున నున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఈ ప్రౌఢ ప్రబంధమును కవిరాయని రామభద్రకవి రచియించెను. ఇందు రఘు మహారాజు వృత్తాంతము వర్ణింపఁబడినది.

R No. **422**.

Palm-leaf Size, 15¾ × 1½ inches. Foll. 32 Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but incorrect In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niadadavōlu Sundaram pantulu gāru of Vizagapatam.

సోమవారవ్రతమాహాత్మ్యము (ద్విపద).

SŌMAVĀRAVRATAMĀHĀTMYAMU (DVIPADA).

This is the same work as the one described under R No. 242 (*n*) *ante.*

Complete.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాంత యొక్క తీరుననున్నది. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతము లంతగా లేవు.

ఇది త్రై. క్యా. ఆర్. నెం 242 (*n*) రున వర్ణింపఁబడినదే. కర్త యెవ్వరో తెలియరాదు.

R. No. **423**.

Palm-leaf. Size, 17 × 1½ inches. Foll. 51. Lines, 8 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In injured condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu garu of Vizagapatam.

లక్ష్యసారము.

LAKṢYASĀRAMU.

A treatise in Yōga and Vēdānta dealing with the nature and characteristics of the various kinds of Yōga, such as, Sāṅkhya, Tāraka, Amanaska, Rājayōga, etc, and of Samādhisiddhi, etc. The author is Rāja, son of Kōṭannamantri of Parāśaragōtra and disciple of Prativādibhayaṅkara Vēdāntacinmaya.

Complete in 2 Āśvasas.

Beginning:

సీ. నీలమేఘమువంటి నిర్మలతనువు పై
భసితాంగరాగంబు ప్రబలువాని
కాంచన ప్రభగల్గు ఘనజటాభారంబు
. . . తోమలయువాని
రూఢికెక్కియు వెల్గురుద్రాక్షహారముల్
కంఠధామంబునఁ గల్గువాని
నాదబిందు కళాంతనవ్య దివ్యప్రభ
నిలయంబుతాన యైని . . . వాని.

గీ. పరమహంసస్వరూపుఁ బ్రఖ్యాతయశుని
నారదానుగ్రహము నొందినట్టి ఘనుని
శ్రీ గురుస్వామియైన శ్రీచిన్మయులను
బరమభక్తితో సతతంబుఁ బ్రణుతిచేతు.

వ. మఱియు ;

End:

మాలిని :—

అమలకమలనేత్రా! అంబుదశ్యామగాత్రా
విమలఘనచరిత్రా విశ్వమాతాకళత్రా
అమితగుణపవిత్రా ఆర్యసద్బృందస్తోత్రా.

Colophon.

ఇది శ్రీరామచంద్రవరప్రసాదలబ్ధకవిత్వరచన సుకవిజనబుధారాధనచిత్తపరాశర గోత్రపవిత్ర శ్రీమత్ప్రతివాది భయంకర వేదాంత చిన్మయగురు పదధ్యానపారీణ కోటన్నమంత్రితమాభవ రాజనామాంకితప్రణీతంబైన లక్ష్యసారంబను శ్రీ వేదాంత ప్రబంధంబునందు ధర్మ

రాజునకు నారదుండు జ్ఞానభక్తి వైరాగ్యయుక్తంబైన పూర్ణకుంభకధ్యాన యోగసమాధి లక్షణంబులన్నియును నెఱింగించుటయును హృదయగ్రంధి విచ్ఛేదనంబునన్నది సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము మిక్కిలి. గ్రంథపాతములున్నవి. గ్రంథారంభము నాల్గు మూఁడాకులు మిక్కిలి తునిగిపోయినవి.

లక్ష్యసారమను పేరుగల యీ వేదాంత గ్రంథమున సాంఖ్యతారకా మనస్క రాజయోగ సాధన లక్షణములు సమాధిసిద్ధి మొదలగు యోగ వేదాంత విషయములు ప్రతిపాదింపఁబడినవి. కర్త రాజన్న. కోటన్న మంత్రికొడుకు. వేదాంత చిన్మయగురుని శిష్యుఁడు.

R. No. 424.

Palm-leaf. 13¼ × 1⅛ inches. Foll. 44 Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

ధర్మగోచరిత్రము.

DHARMAGŌCARITRAMU.

A Prabandha in a single Āśvāsa narrating the story of how a cow seized by a tiger kept its word to return after milking its calf and how they all obtained salvation. The author is Śaṅkhula Cōḍaya, son of Śaṅkarāmba. He salutes God Viśvanātha worshipped in the shrine at Narasipura, which may probably be the same as Narasipaṭṭaṇa in the Vizagapatam district.

Complete.

Beginning:

ఉ. శ్రీనగజాను ధారసము చేఁదగు దుర్విషశోక జిహ్వకిం
పైనరుచుల్ రచింప ననలాక్షశిఖోన్నము నెంచి మించి గం
గానదితుంపరల్ గురియఁ గాంతలచేఁ దనుతాప మోర్చు మే
ఘానిధి విశ్వనాథుఁడు సదామధురోక్తిఘటించుమత్కృతిన్.

- - - -

అని కృత . . . గావించి స్కాందపురాణంబున శంకర సంహితయందు ఉమామహేశ్వరసంవాదంబున గోప్రసంగంబునందు నాకర్ణయిలితిహాసంబు ధర్మగోచరిత్రనామంబున సూక్ష్మంబుగా రచియింపఁ దత్కథావిధానం బెట్టిదనిన.

End:

మాలిని. విధివిధునుతిపాత్రా విద్వదంభోజమిత్రా
విధువిధికరభూషా విశ్వమాయావిశోషా
మధుమధురచిదర్థా మర్దితారాతిమూర్ధా
బుధవిబుధనుతాంహో భూరిదేవాఘసింహో.

Colophon:

ఇది శ్రీవిశ్వనాథదయోదయ లలితకవితాలతావితానస్ఫుటవాకుర్ సుమమంజరీరంజిత కావ్యదివ్యాంగనాచికురనికర ప్రకటీకృత మధుక రాయమానమానస శంకరాంబాగర్భక్షీరపారావార సముత్పన్నసుధా నిధాన శంఖులచోడయార్యాఖ్యసత్కవీంద్రప్రణీతంబైన ధర్మగోచరిత్రమను నిర్మలపుణ్యప్రబంధంబునందు సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

గ్రంథాంతమం దిట్లున్నది.—

"మన్మథసం॥ పుష్య బ 3 శుక్రవారం పగలు పదిగంటలప్రొద్దె క్కేసరికి ప్రతిలోనున్న క్రమంగాను శంఖుల చోడయ్య మనవడు నం దీశ్వరాఖ్యునిచే సంపూర్ణంగా వ్రాయఁబడ్డ మైన దీపుస్తకము."

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

గోవ్యాఘ్రచరిత్రమను ప్రసిదకథయే ధర్మగోచరిత్ర మను పేర శం ఖుల చోడయ యనుకవిచే నేకాశ్వాస ప్రబంధముగా రచియింపఁబడినది. ఒక గోవు పెద్దపులికిఁ జిక్కి సత్యమాహాత్మ్యముచే ముక్తినిబొందుట యిందలి కథాసారము. కవినిగూర్చి విశేషములు తెలియరావు. నరసి పురపు విశ్వనాథదేవుని స్తుతించినాఁడు. నరసిపురమనఁగా నరసీపట్టణ మగునేమో.?

R. No. 425.

Palm-leaf. 9¾ × 1¼ inches. Foll. 89. Lines, 5 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In injured condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

గౌరీకల్యాణము.

GAURĪKALYĀṆAMU.

This Prabandha describes the marriage of Pārvati and Paramēśvara and the incidents leading thereto. It was composed by Maṅgaḷapalli Sūryanārāyaṇa, son of Vēṅkaṭēśvara of Hāritagōtra.

Complete in three Āsvasas but without the prefatory portion.

Beginning:

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నారచియింపంబూనిన గౌరీకళ్యాణంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

మ. అమరస్త్రీజనగానఘూర్ణితదరీవ్యాప్తేందుకాంతస్రవ
త్కమనీయామలవారియుక్తదివిషద్గంగా సమాలోకన
ప్రమదాయాతమరుద్విమానయుత శుంభచ్ఛృంగసంఘంబుతో
హిమవంతుండలరారు నుత్తరదిశన్ భృథ్వీధరాధీశుఁడై.

ఉ. ఆనగరాజుకూటములనంటుచు నేఁగెడు తారకాళి పం
చాననపోతకాతనఖరాగ్రహతద్విపకుంభనిర్గతం
బైన విశుద్ధమౌక్తికసమూహముగాఁ దలపోసి చెంచురా
చానలు చేరనేఁగ నవి చాగిన నిచ్చరపోదు రచ్చరల్.

End:

క. నీలిజలోశన సంకర
భూతేశ వధూకదంబ పుష్పాస్త్రరిపు
శ్వేతలనాథ కిరీటను
శీతల్లజ కేసరౌఘుని దితపదాబ్జా.

భుజంగప్రయాతము.

సురాధీశ సద్భోగ శుభ్రాంశుకీర్తీ
సరోజాతసంభూత సామ్యోరుబుద్ధీ
కురంగేక్షణా మారకోటిప్రకల్పా
దరీసంచరద్వైరిధాత్రీతలేశా.

Colophon:

ఇది శ్రీమదిష్టదేవతావరప్రసాదలబ్ధోభయ . . . . .
కవితాచాతురీధురీణాంతఃకరణమంగళపల్లివంశపయః . . . . .
హరితసగోత్రాభరణ వేంకటేశ్వరతనూభవసూర్యనారాయణ.

(వి-వి.)—

కృత్యవతరణిక లేదు. వ్రాఁత తిన్ననిది. శైథిల్యము మిక్కిలి. గ్రంథపాతము లనేకముగా నున్నవి.

గౌరీపరిణయమను నీ మూఁడాశ్వాసముల పబంధమునఁ బార్వతీ వరమేశ్వరుల వివాహకథ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త మంగళపల్లి సూర్యనారాయణుఁడు. వేంకటేశ్వరుని కుమారుఁడు. హరితసగోత్రుఁడు.

R No. **426**

Palm-leaf 14⅛ × 1⅛ inches Foll. 21. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair and correct. In injured condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

ఐరావతచరిత్రము.

AIRĀVATACARITRAMU

A literary composition in the Yakṣagāna form narrating the same ory as is contained in the Airāvatacaritra described under R. No. 119 *ante*. The author is Daruvūri Appalācārya, son of Raṅgārya of Ātrēyagōtra. For further particulars about the author, see extracts given below.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీసింహాచలవాసుం
డాసరసిజభవభవాఖిలామరవినుతుం
డాసరసిజాలయావిభుఁ
డాసర్వేశ్వరుఁడు హరిదయం బ్రోచు మముం

సౌరాష్ట్రీ - దరువు త్రిపుట.

శరణు శరణు హరి !
శరణు శ్రీకమలామనోహర శరణు హరిగిరిమందిరా

శరణు నారదముఖమునీశ్వర సాంసావళిభాస్కరా! శర॥ శర॥
పరమపూరుష పద్మలోచన పద్మనాభ జనార్దనా,
వరద దామోదర సుదర్శనధర ధరాధర శ్రీధరా! శర॥ శర॥

* * * * *

ద్విపద. శ్రీలకు నెలవయి చెన్నొందుచున్న
పాలమున్నీటికిఁ బ్రతియగుచున్న
యాత్రేయగోత్రంబు నందుద్భవించె
చిత్రంబుగా శ్రీనృసింహార్యమౌళి
యానవ్యగుణనిధి కాత్మజులైరి
శ్రీనివాసార్యులు శ్రీజగన్నాథ
వేంగళసుందర వినుతనామముల
సంగతి నొప్పెడు సద్గుణశాలు
లందు శ్రీశ్రీనివాసార్యశేఖరుని
సుందరియగుచును సొబగొందుచున్న
నరసమ్మగర్భంబు నను జన్మమొంది
నిరుపమగుణముల నెగడుచున్న
నరసింహగురువరునకుఁ దమ్ములగుచు
మఱిజగన్నాథార్యమౌళికినగ్ర
జన్ములౌ రంగార్య జనశేఖరునకు
సన్మతిరంగాంబ సతియయ్యె మఱియు
శ్రీమాధవుఁమాడిరఁ జెలఁగుచున్న
యామహాత్ముల కగ్రపుత్రుండు
రహి శ్రీనివాసార్య రంగార్యులనఁగ
సహజన్ములరయ లక్ష్మణనామధేయుఁ
డును సర్వజనులు వేడుకనప్పలార్యు
లనఁగఁ బేర్కొనువాఁడు హరిపేరఁ గృతులు
దేవభాషను గొన్ని తెలుఁగున గొన్ని
ప్రావీణ్యమునఁ జేసి భక్తి నర్పించి
యనుదినియనిమతి నూహతో నిప్పు
డొనరించు నైరావణోత్తమచరిత
మను నామమున నొప్పునది యక్షగాన
మొనర శ్రీనరహరి కొసఁగఁదలంచి.

End:

క. దరువూరి యప్పలార్యుం
డరుదుగ నైరావణవ్రతాఖ్యానము తా
విరచించెను గురుభక్తికి
నిరవుగనే తేటి పార్వతీ . . . .

Colophon:

వ. . . . . హయగ్రీవనిర్హేతుక కటాక్షలబ్ధో
భయభాషాకవిత్వ చాతుర్యాదార్యసకలకవిమిత్రాత్రేయగోత్రపవిత్ర
శ్రీనివాసా . . . . విధేయ దరువూర్యప్పలాచార్యనామధే
యప్రణీతంబగు నైరావత చరిత్రం బను యక్షగానం . . . .

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు శైథిల్యము హెచ్చు.
గ్రంథపాతములున్నవి

ట్రై. ఆర్. నెం 119 గున వర్ణితమగు గ్రంథమునందలి కథయే య
క్షగానరూపమున దరువూరి అప్పలాచార్యకవి యిట్లు రచియించినాఁడు.
కవిని గూర్చి యుదాహృత గ్రంథభాగమునఁ జూచునది.

R. No. **427.**

Paper. 10⅜ × 6¾ inches. Foll 21. Lines, 20 on a page Mode of writing, good but in correct. In good condition.

Transcribed in the year 1917–18 from M R.Ry. Mantri Venkaṭasānnayya Gāru of Ākipūḍi, Kistna district.

వచనవిచిత్రరామాయణము.

VACANAVICITRARĀMĀYAṆAMU

This is the same work as the one described under R. No. 218 *ante.*

Incomplete. Contains the portion wanting in the MS. described under the above noted number

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ట్రై. క్యా. ఆర్. నెం 218 గున వర్ణితమైన గ్రంథమున లేని ప్రారంభభాగము.

R. No. 428.

Palm-leaf. 14¼ × 1¼ inches. Fl. 150. Lines, 7 or 8 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917--18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

సంకల్పసూర్యోదయము.

SAṄKALPASŪRYŌDAYAMU.

A Telugu rendering in the form of a Prabandha of the Sanskrit drama, Saṅkalpasūryōdaya of Vēdāntadēśika, which is an allegorical work in support of the Viśiṣṭādvaitavēdānta, like Kṛṣṇamiśrás Prabōdhacandrōdaya. The author is Rāyadappa Raṅgārāya, son of Subbamāmba and Annārāya. He bears the title Sarvajña The reading of this MS. in regard to the portion dealing with the acquisition of kingdom by the royal author varies from that found in the printed edition.

Contains ten Āśvāsas.

Beginning:

ఉ. శ్రీ తనయంకమందున వసించి మెఱుంగుతెఱంగు చూపవి
ద్యోతితశార్ఙ్గ మింద్రధనురున్నతిఁ బూనమునీంద్రచాతక
వ్రాతములం గృపాలలితవర్షమునన్ ముదమందఁ జేయుచీ
మూతసమానచారుతరమూర్తి ముకుందుఁడు మమ్ముఁ బ్రోవుతన్.

*　　*　　*　　*

శా. కందాళాన్వయదుగ్ధవారినిధిరాకాచంద్రునిన్ సంతతా
నందోపేతుని వేంకటాఖ్యుని రమానాథాంఘ్రిభక్తాగ్రణిన్
మందారేందుసమానకీర్తిధను నస్మద్దేశికాగ్రణ్యునిన్
గందర్పోజ్జ్వలసుందరాకృతిని వేడ్కన్ సన్నుతింతున్ మదిన్.

సీ. బహుసంస్కృతాంధ్రప్రబంధనిర్మాణవి
చక్షణుం డతిశుభలక్షణుండు
సగ్రంథత్రయాన్విత జ్యోతిషజ్ఞానవి
భ్రాజితుం డవనీశపూజితుండు
సత్యయుతాఖిలజనసన్నుతప్రియ
భాషణుండు దయావిభూషణుండు
కౌటికలపూఁడిసత్కులపయోరాశిసు
ధాకరుం డుచితగుణాకరుండు

మైథిలీవల్లభాంఘ్రి తామరసయుగభ
రాయమాణసమగ్రాంతరంగుఁ డగుచు
నెఱు వేంకటకృష్ణాపితాగ్ని మత్పు
రోహితుని సన్నుతింతు గరూఢమతిని.

శా. తర్కవ్యాకరణాగమాంతముఖశాస్త్రద్రవ్యవిజ్ఞానపా
లారోహచ్చాటితకామలోభమదమోహక్రోధమాత్సర్యసం
పర్కున్ శ్రీగరిమెళ్లవంశజుని దీవ్యత్సుబ్బయాభిజ్ఞునిన్
కోర్కిన్ మత్కృతికిన్ సహాయుఁడగుటన్ గూర్మిన్ దలంతున్
[మహిన్.

* * * *

గీ. వారిలోపల యనపోతవసుమతీశుఁ
డాదిరాజులతో సమమైనవాఁడు
శత్రుభూపాలకుల నెల్ల సంహరించి
రణము మడిపెను సంగ్రామరంగమునను

గీ. వరుసలందున నుదయించె ధైర్యశౌర్య
వైభవైశ్వర్యగాంభీర్య వర్ణనీయుఁ
డగుచు సర్వజ్ఞనృపుఁడు భాగ్యాతిశయము
నం జయించును నిర్జరనాథుసేన.

* * * *

మ. హరిపాదోద్భవులైన వెల్మదొరలత్యంతప్రతాపాఢ్యులా
దొరలందెన్నఁగ రావువారు బలవంతుల్మేటి సర్వజ్ఞభూ
వరుఁడా రావుకులీనులం దతిసిసద్వంశంబునం బుట్టు స
త్పురుషుం లాహరణజిష్ణులంచు గుణవంతు ల్మెత్తు రెల్లప్పుడున్

క. రింగపరంగేంద్రుండా
వంశమునఁ బుట్టి ప్రబలవైరినృపాలో
త్తుంగోత్తమాంగములఁ జర
ణాంగుష్ఠను మోపి ధరణి నతఁ డేలుకొనెన్

క. తనరాజధాని బొబ్బిలి
యను నగరముఁ జేసికొన్ని సమగ్రబలమునన్
జనులనుపాలించెను రిపు
మనుజేంద్రు లుపాయనము సమర్పణచేయన్

శా. కొట్టెం బస్తగుదేశ ముత్కళుల నాక్రోశింపఁ గాఁ జేసెఁ జే
పట్టెన్ ఖర్బురభూమిపాలకులసామ్రాజ్యంబు సౌరాష్ట్రులన్
గట్టెన్ మత్తగజాంఘ్రులన్ లఘురిపుక్ష్మాభర్తలన్ గారలన్
బెట్టెన్ లింగపరంగరాయఁ డతనిన్ బృథ్వీపతుల్మెచ్చరే *

* * * *

మ. సహజుల్ వేఁకటవేంగళక్షితిపతుల్ శత్రుక్ష్మాభర్తలన్
గుహాలందూరఁగఁ జేయఁగా నెలమితో గోపాలకృష్ణేంద్రుఁ డీ
మహియేలెన్ నలకార్తవీర్యసగరక్ష్మాజాధిపానంగరం
తిహరిశ్చంద్రభగీరథప్రముఖ ధాత్రీభర్తలన్ బోలుచున్.

క. గోపాల కృష్ణగంగో
ర్వీపతికిఁ గుమారుఁడగుచు వేంకటరాయ(రంగ)
క్ష్మాపాలుఁడు బొబ్బిలిలో
నేపునను వసించి రాజ్యమేలెఁ జతురుఁడై.

క. ఆవేంకటరంగధరి
త్రీవిభుఁడు సమగ్రదివ్యదేశంబులకున్

* ఈ లింగపరాయని తదనంతరమున
వెంగళరాయభూపతియు,
నతని తర్వాతను
శ్రీరంగపతియు,
నాపిమ్మట
వేంకటవిభుఁడు,
నాపైని
జనార్దన రంగభూరమణుఁడు,
నాతని వెనుక
రాయిడప్పయు,
నటుపిమ్మట
గోపాలరాయఁడును రాజ్యము నేలిరి.

ఇతనికి గోపాలకృష్ణరంగోర్వీపతి, వేంకటవిభుఁడు, వెంగళరాయఁడునను ముఖ్వురు పుత్రులు.

బోవఁగఁ దదీయరాజ్య
శ్రీవిభవము లాక్రమించిరి విమతనృపతుల్.

గీ. వెలమవారు కొండ తెలమి మీఁద గ్రిడివ
ద్దికిని నప్పుడేగుదెంచి పలికి
రనఘపద్మనాయకాధారమగు రాజ్య
మన్య లాక్రమించి రన్నరాయ.

ఉ. నీజనకుండు జోగిధరణీపతి వైరివసుంధరేంద్రులన్
దేజమణంగఁ జేసె; భవదీయపితామహుఁ డన్నరాయ వి
భ్రాజితసౌమ్యుఁడై రిపునృపాలకులన్ జతురంగయుక్తుఁడై
యాజి జయించి గైకొనె సమగ్రగతిన్ యిలమండలాదులన్.

* * * *

ఉ. తావకసోదరుం డచలధైర్యుఁడు వేంకటరాయఁ డొక్కఁడే
చేవదలిర్పఁగా సమరసీమఁ గృపాణముఁ గేలఁబూనిదం
తావళముఖ్యవైరిబలదర్ప మణంపఁగ నోపు నుర్వి నా
నావనిపాలకుల్ కలియుగార్జునుఁడంచు నుతింతు రాతనిన్.

ఉ. నీపినతమ్ముఁడౌచు ధరణిం దనరారెడుకృష్ణరాయధా
త్రీపతి సంగరంబున నుదీర్ణగతిన్ వసియింప దేవసే
నాపతియైనమానసమునం జలియించును దక్కనట్టివా
రోపుదురే రణంబున సముద్ధతితో నెదిరించిమారొకనన్

సీ. గీ. కడిమి నితఁడేయటంచు నిన్గంటి వేంక
టావనీశుండు తన పుత్రియైనసుబ్బ
మాంబికను నీకొసంగెఁ బయఃపయోధి
చక్రపాణికి లచ్చి నొసంగినట్లు.

శా. నీ వాసాధ్విని బెండ్లియాడి హితులున్ క్షేమంబునం జెందఁగా
దీవిన్ గంటివి రాయఁడప్ప యను పట్టిన్ దద్ధరాభర్త పా
రావారావృతమేదినీభరముదోర్దండంబునన్ బూనుమే
ధావుల్మెచ్చనటంచుఁ బలుకుదు రిలన్ దైవజ్ఞచూడామణుల్.

ఉ. దైవబలంబుదోర్బలము ధర్మబలంబుఁ జమూబలంబు సే
నావరమంత్రిసోదరజనద్రవిణాదిబలంబులెల్ల ను
ర్వీవలయంబునం గలిగి వేంకటరంగనరేంద్రురాజ్యల
క్ష్మీవిభవంబు శాత్రవులు చేకొన నూరకయుండఁబాతియే.

క. మీయయ్యయైన యన్నా
రాయుఁడు తద్బంధువచనరచనల విని య
న్యాయపరులైన రిపుభూ
నాయకులజయించెఁ దత్త్క్షణంబున ననిలోన్.

మ. రిపులం బాఱఁగఁదోలి బొబ్బిలిధరిత్రీనాథునిన్ గ్రమ్మఱన్
నృపతుల్మెచ్చఁగఁ దత్పురిన్ నిలిపెఁ బెంపేపార మీతండ్రి నే
రుపుతో వేంకటరంగభూవిభుఁ డపుత్త్రుండై హాయస్యందన
ద్విపవిత్తాదులతోడ మీకొసఁగె మైత్రిన్ రాజ్యమాత్మీయమున్

* * * *

ఉ. ఖేచరసన్నుతారిభయ కృన్మహనీయ విలాసవిభ్రమల్
యాచకరక్షకు ల్దశరథాత్మజతుల్యు లనం జెలంగు శ్వే
తాచలరంగభూపతి జనార్దనరాయనిసీతరామచం
ద్రోచితనాము వేంకటనృపోత్తముఁ గంటివి లోకులెన్నఁగన్

వ అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన సంకల్ప సూర్యోదయం బను వేదాంతనాటకంబు నకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

End:

చ. అనఘులు బ్రహ్మవిద్య ననయంబుపఠింతురు గాత యిద్ధరి
త్రిని బగివూర్ణధర్మముగరిమ్మగతిన్ వసియించుఁగాత యొ
య్యనమురవైరివాగ్విషయుఁడై కరుణాంబుధియైనువక్త్రయై
వినఁదగువాఁడునైమదిని వేమఱుఁబ్రీతిఁ జెలంగుఁగావుతన్.

మాలిని. నరకహర మురారీ నారదస్తోత్రపాత్రా
నరనుత యదునాథా నందగోపాలపుత్రా
సురవరవరదాస్రీ సుందరీస్తుత్యగాత్రా
పరమపురుష దైత్యప్రాణవల్లీలవిత్రా.

Colophon:

ఇది శ్రీవేణుగోపాలక రుణాకటాక్షవీక్షణపరిలబ్ధసకలసామ్రాజ్యవిరాజమాన రావువంశకలశపారావారపరిపూర్ణచంద్ర సమాన, నిఖిలశాస్త్ర వ్యాసనాసముదితవిజ్ఞాన, శ్రీ అన్నారాయ పుత్ర సుబ్బమాంబికాగర్భ

శుక్తిముక్తాఫలోపమాన రాయరాహుద్వేశ్యాభుజంగసర్వజ్ఞాది మహాబిరుదాధేయ సమరవిదళితామిత్ర రాజాధిరాజమహారాజ తేజోనిధి మహారాజ శ్రీరాయడప్పరంగారాయనామధేయప్రణీతంబైన సంకల్పసూర్యోదయం బను వేదాంతనాటకంబునందు నిశ్శ్రేయసలాభంబను దశమాశ్వాసము.

(వి-వి.) —

సమగ్రము (పదియాశ్వాసములు). ప్రాఁత యొకతీరుననున్నది. తప్పు లంతగా లేవు శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

అద్వైతవేదాంత ప్రతిపాదకముగాఁ గృష్ణమిశ్రుఁడు ప్రబోధచంద్రోదయ నాటకమును రచియించినట్లు విశిష్టాద్వైత వేదాంత ప్రతిపాదకముగా వేదాంతదేశికులు రచియించిన సంకల్పసూర్యోదయ నాటకమునకిది ప్రబంధ రూపముగు తెలుఁగుసేఁత. రచయిత శ్రీరాయడప్ప రంగారావు. ఇతఁడు బొబ్బిలి నేలిన ప్రభువు. అన్నారాయనికిని సుబ్బమాంబకును బుత్త్రుఁడు. రాయరాహుద్వేశ్యాభుజంగసర్వజ్ఞేత్యాదిబిరుదములుగలవాఁడు. ఈ బొబ్బిలిరాజ్య మితనికి వేంకటరంగవిభునిచే నభిమానపూర్వకముగ నొసఁగ బడియెనఁట. సుప్రసిద్ధవీరుఁడగు గోపాలకృష్ణరంగారాయలకుఁ బుత్త్రుఁడగు నీవేంకటరంగరాయలు తీర్థయాత్ర సేయఁ బోయినపుడు రాజ్యము శత్రువులపాలైపోఁగా నాతనిబంధువును గృతికర్త తండ్రియునగు నన్నారాయఁడా శత్రురాజులం బాఱఁదోలి మఱల నారాజ్యము నాతనికైవసమొనరించినట్లును, తర్వాత నాతఁ డపుత్త్రకుఁ డౌటచేత నీకృతిపతికి రాజ్యము నొసఁగినట్లును దెలియవచ్చుచున్నది. ముద్రితప్రతులయందుఁ బైయట్లుగాక వేంకటరంగవిభుఁ డీకృతికర్తను దత్తపుత్త్రునిగా గ్రహించెనని మార్పఁబడియున్నది. అందే కృతికర్త వంశాదివిషయకమగుపద్యములును ఆశ్వాసాంతగద్యములును వారి యభిప్రాయానుగుణముగ మార్పఁబడినవి. ముద్రిత గ్రంథమునందుఁ గృతికర్త తాతతండ్రులవృత్తాంతము పట్టుననే భేదముచూపట్టుచున్నది. తత్పూర్వులవిషయమున నంతగా భేదము చూపట్టదు.

ఈ గ్రంథకరణమునం దీకవికి గరిమెళ్ల సుబ్బయ్య యను నాతఁడు తోడుపడెనఁట. ఈ కవి కందాళ వేంకటార్యుని శిష్యుఁడు. కొటికలపూఁడి వేంకటకృష్ణసోమయాజి యాతని పురోహితుఁడు. విశేషముల నుదాహృతభాగమునం గాంచునది.

R. No. 429.

Palm-leaf. 12¾ × 1¼ inches. Foll. 41. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good but incorrect. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R Ry Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

భామకలాపము.

BHĀMAKALĀPAMU.

A kind of literary composition intended to be sung in accompaniment to gesticular representations It deals with the love pangs of Satyabhāma caused by separation from her lord, Kṛṣṇa.

Complete

Beginning:

శా. శ్రీవిఘ్నేశ్వరపాదపద్మముల నే సేవించి నాయాత్మలో
భావింతుం బరమేష్ఠి నచ్యుతుని సద్భావేందుమౌళిం దగన్
శ్రీవాగ్వాణి రమన్ హిమాచలసుతన్ శ్రీలొంద మేల్సన్నుతుల్
గావింతుంగృతికర్తఁ బ్రోచుటకు నాకావ్యార్థ మీడేర్పఁగన్.

త్రిపుట, దరువు.

అంబుజాసనురాణి హరిరాణిగొలువాగా, అంబావో.
తుంబురునారదాదులు హెచ్చిపాడేరు, అంబావో.

End:

సీ. అంతరంగంబైన సంతోషముకూడ
బాహ్యంబులికూడ భాసురాంగి
సంగీతసాహిత్యసల్లాపముకూడ
మటుమాయలికూడ మందయాన
మురిపెంబుగలముద్దు మోహంబులకూడ
కోపంబులికూడ కోమలాంగి
సరసంబుసమరతుల్ జరుపుటలకూడ
జాలంబులికూడ జలజగంధి
ఇంతకపటంబుననుఁజేసె నెమ్మెకాఁడు
వేడుకలుమీఱి మదితాను నేకమయ్యె
మానినీ వినుమీ యిఁకమాట లేల
అకూరుక్మిణియింటికి నరుగుమనవె !

నారాయణాచ్యుతానంత కృష్ణముకుంద కందర్పజనక మంగళమునీకు
మాధవగోవింద మధుసూదనోపేంద్ర కరిరాజవరద మంగళమునీకు
గోపాలజనపాల గోపాంగనాలోల కరుణాలవాల మంగళమునీకు.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

భామకమలాప మను పేరుగల యీ పీఠిభాగవతమున సత్యభామావిరహము వర్ణింపఁబడినది. కర్తపేరు తెలియదు.

R No. 430

Palm-leaf. 17¼ × 1½ inches. Foll 44. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) ఆంధ్రనామసంగ్రహము.

ANDHRANAMASAṄGRAHAMU.

Foll. 1*a*—29*a* Fol. 291(*b*) is left blank.

This is the same work as the one described under R. No. 4 (*a*) *ante*.

By Paiḍipāṭi Lakṣmaṇakavi.

Complete.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. శైథిల్య మించుకకలదు.

ఇది ఆర్ నెం 4 (*a*) యున వర్ణితమైనదే.

(*b*) ఆంధ్రనామశేషము.

ĀNDHRANĀMAŚEṢAMU.

Foll. 30*a*—37*b*.

By Aḍidamu Sūrakavi. This is the same work as the one described under R. No. 4(*b*) *ante*.

Complete.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత తిన్ననిది. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్ నె 4 (b) రున వర్ణితమైనదే.

(c) ఆంధ్రభాషారత్నాకరము.

ĀNDHRABHĀṢĀRATNĀKARAMU.

Foll. 38a—44b.

This is the same work as the one described under R. No. 39 (b) *ante*. By Paidipāṭi Lakṣmaṇakavi.

Contains the third Āśvāsa only.

(వి-వి)—

మూండవయాశ్వాసముమాత్రమున్నది. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్ నె 399(b) రున వర్ణితమైనదే; కాని యీ రెంటను గద్యము కొంత భేదించుచున్నది. ఇందు గద్య మిట్లున్నది.

"ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వర వరలబ్ధకవిత్వవైభవ పైడిపాటి యేకామ్రమంత్రితనూభవ లక్ష్మణకవిప్రణీతంబైన యాంధ్రభాషారత్నాకరంబను నైఘంటికశాస్త్రంబునందు సర్వమును తృతీయాశ్వాసము.

R. No. 431

Palm leaf $11\frac{5}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Foll. 44. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In injured condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu garu of Vizagapatam.

(a) రామతీర్థ శ్రీరామసేవ

RĀMATĪRTHAŚRĪRĀMASĒVA.

Foll. 1a—14b.

Songs composed by Gōgulapāṭi Kūrmanāthakavi and addressed to God Śrī-Rāma worshipped at Rāmatīrtha, a village near Vizianagram (Vizagapatam district). These songs were intended to be sung during the performance of various acts of formal worship.

Incomplete.

Beginning :

సౌరాష్ట్రరాగం. త్రిపుటతాళం.

శరణుశరణుమహా!

శరణుశరణు అహల్యాపావన శరణు దశరథనందనా
శరణు తాటకప్రాణహరణా శరణు సీతావల్లభా!
సకలసురగణ యక్షకిన్నరసేవితపదపంకజా
నిఖిలమునిగణవనసరోరుహానిలయ మాగమగోచరా!

End.

రేగుప్తిరాగం, త్రిపుటతాళం.

మగువానిన్నెదనమ్మినదిరా నామాటగైకొననీరాగదరా
తగవుమాలియింతదయఁజూడవైతివే మగువాబోధించేరామదనజనకనిన్ను.
ఎన్నాడు లేనిదియేమీ మా, కన్నెపైఁగోపము లేమీ
మన్నించిమాటాడవేమీ, ఐతి మాలినదయఁజూడవేమి
ఇన్నాళ్లూ గా శ్రేష్ఠ:ఁనినుఁవాసివున్నాది గాదురయెన్ని చెప్పినగాని—

(ఐ-ఐ.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత చిన్నదిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములుగలవు.

ఇందు శ్రీరామతీర్థమున వెలసిన రామదేవునిమీఁద గోఁగులపాటి కూర్మనాథ విచేఁ జెప్పఁబడిన పాటలు గలవు. ఇవి యా దేవుని యుత్సవకాలమందుఁ బాడుదురు.

(*b*) లక్ష్మీనారాయణ సంవాదము.

LAKSMĪNĀRĀYANASAṀVĀDAMU.

Foll. 15*a*—44*b*.

A Prabandha narrating the life incidents of Tirumaṅgaiyālvār, a Tamil Vaisnava saint, by Gōgulapāṭi Kūrmanāthakavi, son of Buccanāmātya and disciple of Tirumala Peddinṭi Sampatkumāra Vēṅkaṭācārya The work was dedicated to God Śri-Rāma worshipped at Rāmatīrtha (Vizagapatam district).

Breaks off in the second Āśvāsa.

Beginning:

క. అతులితపదరేణుధురీ
కృతగౌతమమహానిసుందరీపాషాణా
కృతికింగృతికృతనిజకథ
కృతికిఁ శ్రీరామతీర్థగిరిరఘుపతికిఁ.

వ. సమర్పితంబుగా నా యొనర్పంబూనిన లక్ష్మీనారాయణసంవాదంబను మహాప్రబంధంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

Colophon:

ఇది శ్రీమన్నారాయణచరణదాస్యపవిత్ర గోఁగులపాటి బుచ్చనామాత్యపుత్త్ర శ్రీతిరుమలపెద్దింటి సంపత్కుమార వేంకటాచార్య దేశికానుగ్రహసనాథ శ్రీకూర్మనాథప్రణీతంబైన లక్ష్మీనారాయణసంవాదం బను మహాప్రబంధంబునందుఁ బ్రథమాశ్వాసము

End:

సీ. అనమద్ధివిజవిజ్ఞానముద్రితహృద్వి
తానమునత్సంధానతే నమోస్తు
దీనకారుణ్య మాన్యవృ
త్తేనధామజితేనతే నమోస్తు
మేనమోహితదైత్యసేనమోహితభక్త
ధీనమోదితపాపతే నమోస్తు
మాననిస్తులమానిమానసస్థ

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. తొలియాశ్వాసము, మలియాశ్వాసమునఁ గొంత వఱకుఁ గలదు. వ్రాఁత తిన్ననిది. శైథిల్యముకలదు. గ్రంథపాతములును గలవు

తిరుమంగయాళ్వారు చరిత్రమే, లక్ష్మీనారాయణ సంవాద మను పేర గోఁగులపాటి కూర్మనాథుఁడను కవిచేఁ బ్రబంధరూపమున రచియింపఁబడినది. కవి బుచ్చనామాత్యునికొడుకు. తిరుమలపెద్దింటి సంపత్కుమార వేంకటాచార్యుని శిష్యుఁడు.

R. No. **432**.

Palm-leaf. 16¼ × 1¼ and 17¼ × 1¼ inches. Foll. 184. Lines, 5 or 6 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

రామరసామృతసింధురామాయణము.

RĀMARASĀMṚTASINDHURĀMĀYAṆAMU.

This is a Prabandha, based on the Telugu prose version made by Banṭupalli Rāmaya of the Rāmāyaṇa written in the Oriya language. The author of the Telugu Prabandha is Gaṇḍrōṭi Guravaya, son of Narasiṁhadāsāmātya of Kāśyapagōtra. He belongs to the caste called Sṛṣṭikaraṇa.

Breaks off in the Yuddhakāṇḍa

Beginning :

క. శ్రీరుక్మిణీమనోహర
నీరదదేహోదర సురారినికరహరప్రలం (?)
వారిజదేహాకరవిమలాం
భోరాశిగభీరనిఖిలభువనాధారా.

క. రామరసామృతమను నా
రామాయణకావ్యసుకథ రచియించి ధరిన్
తేటముగ జెందుకొని శుభ
నామకనీకేను సర్వగుణం బొనరింతున్.

* * * *

క. ఇకను ధపూర్వమునందు ను
దకను దికున వచించె దగ నోఢ్రము గా
నొకను ధరణీసుపర్వుం
డకను ధ తెలుగున వచనముచ్యే ధరిత్రిన్.

గీ. అష్టవచనకావ్య మలరారవచియించె
జిత్రగుప్తవంశశేఖరుండు
ధరను బంటుపల్లి రామయామాత్యుండు
గురుగుణుండు సృష్టికరణవరుడు.

* * * *

సీ. పూర్వతపస్సుగాంబోలును ఫలియించె
నేమొకో మామకాదృష్టరేఖ
యెంతనిపొగడు దిదేయరిదియొ నాదు
జన్మమిన్నాళ్లకు సఫలమయ్యె
ఘనఘమౌ రామరసామృతసింధువ
నే యొకసుకథ రామాయణంబు

గలదది గ్రంథంబు గావింతునాకుఁదోఁ
చినరీతి నిటుల నెమ్మనములోను
బుద్ధిపుట్టించె శ్రీరామమూర్తి తనదు
పాదపద్మంబు నమ్మినభక్తజనుని
పైనిగరుణారసం బనల్పంబుగాక [?]
నుల్లమందున నిండుగానుండుఁగాదె.

Colophon:

ఇది శ్రీరామకృష్ణపాదారవిందమకరందపుష్పంధయ పార్వతీవరప్రసన్న చిత్రగుప్తకులశేఖర కాశ్యపసగోత్ర గంద్రేటిసోమనాథపౌత్త్ర నరసింహదాసామాత్యపుత్త్ర గురవయనామధేయప్రణీతంబైన రామరసామృతసింధురామాయణంబునందు సుందరకాండ సంపూర్ణము.

End:

క. కాచెఁ బాలుండై మా
రీచుమదమణఁచి సుబాహు వృజినస్వాంతున్
వేచగిపి గాధిసుతమఖ
మాచంద్రార్కముగ నాతఁడానందింపన్.

(వి-వి.)—

మొదటినుండి యుద్ధకాండమునఁ గొంతవఱకుఁగలదు. వ్రాఁత యొక తరబడిగానున్నది. తప్పులు గలవు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు గలవు

రామరసామృతసింధువను పేరుగల యీ రామాయణమును, ఓఢ్రభాషలో నొక బ్రాహ్మణుఁడు వ్రాసిన గ్రంథమునుబట్టి బంటుపల్లి రామయ యను సృష్టికరణము తెలుఁగున రచియించిన వచనగ్రంథమును జూచి గంద్రేటి గురవయ యనుకవి రచియించినాఁడు. ఈతఁడును సృష్టికరణమే. కాశ్యపగోత్రుఁడు. నరసింహదాసామాత్యుని కొడుకు.

R. No. 433.

Palm-leaf. $14\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Foll 15. Lines, 6 on a page. Mode of writing, not good and not quite correct. In fairly good condition

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

వేణుగోపాలశతకము.

VĒṆUGŌPĀLAŚATAKAMU.

A centum of eulogistic stanzas in the Sīsa metre addressed to God Vēṇugōpāla, worshipped in the shrine at Bobbili The author is Janārdana Raṅgārāya, a former Rāja of Bobbili

Contains the first 55 stanzas only.

Beginning.:

సీ. సిరులవెలుంగుబొబ్బిలిపురవరమునఁ
బరగుశ్వేతాచలపతి నరవర
మందిరోత్తరభాగమందుఁ జెన్నొందుకుం
దనపుఁగప్పులసొంపుతళుకులొలుకు
పక్షిరాపచ్చకంబములనీలపురాల
మేలిగోడలఁజాల మిక్కుటంపు
బేడామినుమొనలు బెనఁగుననుకడాని
గుమ్మముల్ గల గోపురంబులునలు
గవనులవెలయఁజెలఁగు మంగళతరాల
యమునరుక్మిణి సత్యభామాదిమదవ
తులుగొలువ నిల్చునీకు నతులుసలిపెద
భవ్యగుణజాల వేణుగోపాలబాల!

End:

సీ. ముంజేతమురుగులు మురిడీలు వెలుఁగదం
డలబాజుబందులు డంబుమీఱ
చౌలమేల్ముత్యంపు చౌకట్లు దనర శి
రంబునమణికిరీటం బెసంగ
నక్షతబంగరు చంద్రహారముల్ తులకింపఁ
గొనచెవి బావిలీ మినుకులీన
మొలఁగుందనపునిగ్గు మొలత్రాడు చెలువొంద
వ్రేళ్లను రత్నముద్రికలు చెలఁగ
రమణనేతెంచు నీయొయారంబుఁ జూడ
ముద్దుగులుకంగ దేవిడివద్ద నిలుచు
నతనుయుద్ధంబునకుయోధయైనరాధ
భవ్యగుణజాల వేణుగోపాలబాల!

(ఋ-వి.)—

అసమగ్రము. ఏఁబదియైదుపద్యములున్నవి. వ్రాఁత మంచిది కాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు కలవు.

"భవ్యగుణజాల వేణుగోపాలబాల" అను మకుటముగల యీ సీసపద్యముల శతకమున బొబ్బిలిపురమున రాజప్రాసాదమున కుత్తర దిక్కున వెలసిన వేణుగోపాలమూర్తి స్తుతియింపఁబడినాఁడు. కర్త బొబ్బిలిపాలకుఁ డగుజనార్దన రంగారాయప్రభుఁడు.

R. No. 434

Palm-leaf. 11 × 1¼ inches. Foll. 51. Lines, 5 or 6 on a page. Mode of writing, bad but correct. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

(*a*) భల్లాణదండకము.

BHALLĀṆADAṆḌAKAMU.

Foll 1*a*—32*b*.

A poem describing the story of King Bhallāṇa composed in the Daṇḍaka metre by Nadiminṭi Rāmajōgi, son of Lakṣmīnṛsiṁha. Reference may be made to R. No 280 *ante* for the story herein described

Complete.

Beginning:

దండకము శ్రీజానకీమానసాంభోజధామానవశ్యామశోభావరాభూతనీలాంబుదస్తోమభామామనఃకామకామాంతకస్తుత్యభాస్వద్గుణారామరామాభిరామామహావీరకోదండరామాసముద్దామసంగ్రామరంగస్ఫురద్భీమనానేర్చుచందంబునన్ నైమిశారణ్య :—

End:

నీయిష్టసంసిద్ధిగావింతు రెమ్మంచునాలోకనాథుండు శ్రీమల్లమాచల్లమాంబాసమేతంబుగాఁగన్ రథారూఢుఁగావించి భల్లాణభూపాలుఁదోడ్తెంచురంభానటీనాట్యముల్ మీఱఁగా దుందుభిధ్వానముల్ మ్రోయఁగా నాత్మకైలాసముంజేర్చి భృంగీశ్వరాదిష్టవర్గంబులో నొక్కఁడింగాఁ గటాక్షించి సర్వప్రపంచావళీరక్షణాక్షీణదాక్షిణ్యదీక్షాత్ముఁడైయుండె దా

ఝాయణిప్రాణనాథుండు శ్రీమద్వసిష్ఠాన్వయోత్పన్న కౌండిన్యగోత్రాఢ్య లక్ష్మీనృసింహాత్మభూరామయోగిప్రణీతైనదుస్తుంగభల్లాణరాడ్దండకంబొప్ప నాచంద్రతారార్కమై శ్రోతృగాతృప్రజాంచచ్ఛుభోదర్కమై శ్రీమతే వీరకోదండరామాయ పట్టాభిరామాయతుభ్యం నమస్తే నమస్తే నమః॥

ఉ. రాణదలిర్పఁజెప్పిరఘురామున కంకితమిచ్చినాఁడ భ
ల్లాణచరిత్రదండక మలక్ష్యము సేయఁగఁబోక యాంధ్రగీ
ర్వాణరసజ్ఞులైనకవివల్లభులార పరీక్ష సేయుఁడ
క్షీణపదార్థగర్భరససిద్ధమదీయకవిత్వతత్త్వముల్.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిదిగాదు. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఈ భల్లాణదండకము, నడిమింటి రామయోగికవిచే రచియింపఁబడినది. ఈతఁడు లక్ష్మీనృసింహుని కుమారుఁడు. ఇంకని కథకు టై. క్యా. ఆర్. నెం. 280 చూచునది.

(*b*) భద్రాద్రిరామదండకము.

BHADRĀDRIRĀMADAṆḌAKAMU

Foll 33*a*—48*b*

This is a poem in the Daṇḍaka metre composed in praise of God Śrī Rāma worshipped in the shrine at Bhadrācalamu. The author's name is not known

Complete.

Beginning:

దండకము. శ్రీజానకీచిత్తకాసారసంచారహంసా రఘూత్తంస ఘోరాసురధ్వంస కాకుత్స్థవంశాబ్ధి రాకాసుధాధామ నీలాంబుదశ్యామదివ్యాశుగస్తోమసంధానలీలాలసల్లాఘవా రాఘవా రామభద్రాజగద్భద్ర :—

End:

ఓదేవ నీవుంగృపాంభోధివింగానకానాకుం బునర్జన్మమింతేనివారించి మీపాదపంకేరుహధ్యాన సేవన్ గృపన్ మించిరక్షింపుమో రామధారాధరశ్యామదైత్యేంద్రదావాగ్నిధూమ సద్భక్తహృత్పద్మదామాయ భద్రాచలప్రేమధామాయ శ్రీరామదాసేశనామా నమస్తే నమస్తే నమః॥

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాఁత మంచిది కాదు. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

భద్రాద్రిరామస్తుత్యాత్మకమైన యీశతకమునకుఁ గర్త యెవ్వరో తెలియరాదు.

(c) రామదండకము.

RĀMADAṆḌAKAMU

Foll. 49a—51b.

A poem in the Daṇḍaka metre praising Śrī Rāma The author's name is not known.

Complete.

Beginning :

శ్రీరామరామా త్రిలోకాభిరామా పరంధామ నిష్కామసంపూర్ణకామా బుధేంద్రాంతరంగాబ్ధిసోమా ఆసద్దివ్యనామా విరాజద్గుణస్తోమ యుష్మత్ప్రకాశస్వరూపంబవాచ్యంబచింత్యంబనంతంబు—

End ;

నిర్గుణబ్రహ్మమాత్రుండవైయొప్పు నీదివ్యతత్త్వంబు నీసంభృతాంచత్కటాక్షంబుచేతన్ గనుంగొంటిదేవా నమస్తే నమస్తే నమః॥

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

శ్రీరామస్తుత్యాత్మకమగునీదండకమునకుఁ గర్త తెలియరాఁదు.

R. No. 435.

Palm-leaf. 18½ × 1½ inches. Foll. 380. Lines, 6 or 7 on a page. Mode of writing, good but not correct. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

లక్ష్మణవిజయము.

LAKṢMAṆAVIJAYAMU.

A poetical work describing the story of the Rāmāyaṇa and composed by Beharā Rāmakṛṣṇakavi, son of Bairāgi of Bhāradvāja gōtra

and a disciple of Tirukkacci Rāghavācārya He belongs to the Sṛṣṭikaraṇa class. This poet is also the author of the Nalacaritra, the Dharmāṅgacaritra, and the Jagannāthacaritra.

Complete in 8 Āśvāsas.

Beginning:

ఉ. శ్రీకళ్యాణధురీణు రావణశిరశ్ఛేదాస్త్రపారీణుఁ బు
ణ్యాకల్పోన్నతకౌశికాధ్వరతపోవ్యాపారనిర్వాణుఁ గం
కేకాలోజ్జ్వలచాపనిర్దళదకుంఠీభూతబిభ్రాణుసు
శ్లోకున్ శ్రీకరనారదాదిమునిసంస్తుత్యామరత్రాణునిన్.

* * * *

ఉ. కుప్పిలికూర్మనాగ్రణిసుకోవిదుదాశరథిన్ సుధీమణిన్
అప్పలనార్యచంద్రువరహాలునృసింహులు నన్నయార్యున
య్యప్పనుకృష్ణజగ్గయల నాయతకీర్తిధురీణులైధరన్
మెప్పగు మేనమామల మనీషివరేణ్యులనెంచి మ్రొక్కెదన్.

* * * *

చ. కనులకు నొప్పివచ్చికృతిగ్రంథముఁవ్రాయఁగ నడ్డమాటచే
తను వెతనొంద సజ్జనని దన్వఁగ స్వప్నములోమదగ్రజా
తనుగొనివచ్చినాయన మృతస్థితురాలిది దీనినీకృతిన్
ఘనమతినుంచుమంచుఁబలుకన్ వినిమ్రొక్కి ఘటించితిం గతిన్.

క. ఆరల్లి తన కుమారిక
తోతాండవకృష్ణదుగ్ధతోయధిశయనా
సీతాపతిరాఘవయని
గీతములు పాడి తానదృశ్యతనొందెన్.

* * * *

క. ఈతమ్ములు విద్యార్థులు
భూతలమునరామకృష్ణపూతాహ్వయవి
ఖ్యాతుండను సూరిజనో
పేతుండను శౌరికరుణవీతాఘుండన్.

క. కరిపతి హరిపతి నరపతి
వరకార్యధురంధర ప్రవర్తకులై యు
ద్ధరణిఁ బ్రసిద్ధిం గాంచిన
కరణమ్ములలోన సృష్టికరణకులజుఁడన్.

క. నల ధర్మాంగ జగన్నా
థుల దివ్యచరిత్రలసితధూర్జటి శ్రీరా
ములకృతులిచ్చి రచించితి
నలువుగఁ జెప్పెదను లక్ష్మణవిజయ మొప్పన్.

క. శ్రీలక్ష్మణవిజయము గో
పాలవరేణ్యునకొసంగి భవబంధకముల్
దూలించెదనని ప్రజ్ఞా
లోలత విహరింతు శుభములుం బొడగాంతున్.

సీ. పీభూతిరేఖలు శోభసర్రమ్ముగా
ఫాలభాగంబుపైఁ బ్రస్ఫురింప
భద్రముద్రితదివ్యరుద్రాక్షమాలికల్
గళసీమ నొకవింతఁ గదలుచుండ
తనుభూతివిస్తాహి ధాతుసుందరరుచుల్
పండువెన్నెలకాంతి నిండివెలుఁగ
వ్యాకోచనవనళినీకషాయద్యుతుల్
సొంపారు కనుదోయి నింపుఁగులుక

శ్రీమహాదేవమూర్తి వేంచేసి నేను
గన్నమున నొకర్రే తెలిప్పగాఁ బరుండఁ
జదువుకొన్న సహస్రకోవిదులు నీకు
సాటిగారంచుఁ దానదృశ్యత్వమొందె.

Colophon:

ఇది శ్రీమత్సర్వమంగళాదేవతావరప్రసాదలబ్ధకవితావిశారద శ్రీమత్తిరుకచ్చిరాఘవాచార్యదేశికచరణదాస్యపవిత్రశ్రీమద్భారద్వాజగోత్రోద్భవ చంద్రశేఖరపౌత్ర బైరాగిపుత్ర విద్వజ్జనవిధేయ రామకృష్ణనామధేయప్రణీతంబైన శ్రీలక్ష్మణవిజయం బనుమహాకావ్యంబునం దష్టమాశ్వాసము సర్వము సంపూర్ణము.

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యమంతగా లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది జెహూరా రామకృష్ణకవి రచియించిన లక్ష్మణవిజయమను నెన్మి దాశ్వాసముల ప్రబంధము. రామాయణకథయే యిందలి యితివృత్తము. ఈ కవి తిరుకచ్చి రాఘవాచార్యుని శిష్యుఁడు. భారద్వాజ గోత్రుఁడు. బైరాగి కొమారుఁడు. సృష్టికరణము. ఇంతకుముందీతఁడు నల, ధర్మాంగద, జగన్నాథచరిత్రములను రచియించినాఁడట!

R No. 436.

Palm-leaf. 17⅜ × 1¼ inches. Foll. 156. Lines, 6 on a page Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R Ry Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

శేషధర్మములు.

SĒṢADHARMAMULU.

By Veṇuturupalli Viśvanāthakavi This is the same work as the one described under R No, 78 *ante*,

Wants the first Āśvāsa and a few stanzas in the beginning of the second Āśvāsa

(వి-వి.)—

గ్రంథారంభమున ముప్పది పత్రములు పోయినవి. తక్కిన గ్రంథ మెల్లఁగలదు. వ్రాఁత మంచిది. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ట్రై. క్యా. ఆర్. ని 78 రున వర్ణింపఁబడినదే

R. No. 437.

Palm-leaf. 15½ × 1⅜ inches. Foll 260. Lines, 5 or 6 on a page. Mode of writing, good (by two different scribes) and fairly correct. Four leaves are broken in the beginning. In injured condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

సురతాణీపరిణయము.

SURATĀṆĪPARIṆAYAMU.

A Prabandha describing the incidents that led to the marriage of a foster-daughter of the Sultan at Delhi with God Raṅganātha of Śrīraṅgam. The author is Vāraṇāsi Acyutarāmakavi, son of Yerrama

and Narasiṁhakavi of Bhāradvājagōtra ; and he states that the work was composed with the assistance of Daruvūri Appalācarya and at the instance of Mariṅganṭi Bhaṭṭar Rāmānujācārya, who was the author of a number of works like Gaṇacaturthyupākhyāna. The work was dedicated to God Varāha-Nṛsiṁhasvāmi worshipped at Siṁhācalam. The date of composition of the work is given as Śaka 1716. The MS. under notice was written by Daruvūri Appalācarya

Complete in 6 Āśvāsas

Beginning :

సీ.గీ. ఆతఁడు గుణశాలి రిపువనవితతకీలి
భవ్యమణిగంటిభట్టరన్వయసుధోర్మి
మాలి తారామనోహరిమహిత విద్వ
దబ్జగణహేళి ! రామానుజార్యమౌళి.

క. వేడుక మీఱఁగ నతఁడొక
నాఁడు దమకు వాసమైన సద్భవనశ్రీగు
జ్జ్వ?డాగ్రహారమునఁ గవి
రాడాప్తులతోడ సభనురంజిలి కరుణన్.

సీ. సురుచిరాపస్తంబసూత్రు భరద్వాజ
గోత్రు విద్వత్కవికోటిమిత్రు
ఘనవారణాసి సాంబనపౌత్రు నరసింహ
సుకవికి నెల్లమాంబకు సుపుత్త్రు
రహిమీఱు నెనమండ్రరామయోగికిని దౌ
హిత్రు సద్గుణనుతిపాత్రు నుతన
యుఁడయిన గు రామయోగికగ్రజుఁ గవి
నచ్యుతరామాఖ్యనలరు నన్నుఁ
బ్రియము మీఱఁగ బిలిపించి పెద్దయును బ
హూకరించి కృపారసము . . నిట్లు
పలికె గాంభీర్యమృదువచః పటిమ మెఱయ
సచటికవివరులానందమంది వినఁగ.

శా. శ్రీరామాంఘ్రిసరోజ భక్తిగుణ వర్ధిష్ణుండవ ణవా
క్ష్మారాపూరితసత్కవిత్వసరసాంభోరాశి వార్యానుసే
వారంభుండవు మాకుశిష్యుఁడవు నీవన్నింటవిన్నాణివౌ
రా రాయచ్యుతరామనామసుకవీంద్రా సాంద్రతేజోనిధీ.

చ. మునుపు సమస్త సత్కవివిభుల్ రచియించి రనేక కావ్యముల్
వెనుకను నేను జెప్పితిఁ బవిత్రముగా మఱికొన్ని యిప్పుడీ
వనువుగ నొక్క కావ్యము రసాంచితవృత్తి రచించి శ్రీవరా
హనగమృగేంద్రు పేరను సమర్పణసేయుము మేలుసేకుఱున్

క. అరయఁగ నదిసురతానీ
పరిణయమన యక్షగానపద్ధతిగాను
విస్తరింపంబడె నిప్పుడు
విరచింపుము గద్యపద్యమిశ్రితకృతిగాన్.

గీ. ఎనయఁగా నిట్లు పలుకుటయే రచింప
నేరకయుఁ గాదు నీకృతి నేర్పు మేఱ
తెలియుటకుఁగాని నరసింహదేవుకరుణ
నెనయ రచియింపు గురుకట్నమిదియుఁగాఁగ.

గీ. అటులు నిన్నుఁ బ్రబంధము నెంచి చేయు
మనుచుఁ జెప్పె నా పెద్ద సేయక సహాయ
మగుచు నుండుదు దీనికి వారిగిరీశుఁ
డైనకిరి నరహరి కర్త యగుటఁ జేసి.

* * * *

సీ. అనిపలికె యేధీరు నర్మిలి తాత ద
యా లిశ్రీనివాసార్యమౌళి
యేసూగితంత్రి నానాసుగుణామృతాం
భోరాశి రంగార్యపుణ్యమూర్తి
యేకపీంద్రుని తల్లి లోకాభినుత పతి
వ్రతగుణనికురుంబ రంగమాంబ
యే పండితుని తమ్ము లెలమి నిశ్రీనివా
సార్య బుచ్చార్య రంగార్య లక్ష్మ
ణార్యులాత్రేయగోత్రజు లట్టిగుణయు
తుండు దరువూరియప్పలార్యుండు తోడు
పడఁగనే తత్ప్రబంధంబు పద్యకావ్య
ముగరచింపఁ గడంగితి ముదముమీఱ.

End:

ఉ. ఈయితిహాస మెవ్వరుపఠించిన వ్రాసిన విన్నవారికిన్
శ్రీయు ననమేయకీర్తి శుభసిద్ధియు దారతనూజవృద్ధిని

ద్యాయుతబుద్ధి మోక్షము నుదారతఁ గోరినయట్లొసంగెడిన్
శ్రీయుతుఁడైన రంగఁడు ధరిత్రిని సత్కృతుణార్ద్రచిత్తుఁడై.

* * * *

Colophon:

ఇది శ్రీజానకీరమణ చరణారవిందనిష్యంద మరందపానకందళి తానందస్వాంతసరోజ శ్రీనృసింహకవిరాజ తనూజ భరద్వాజసగోత్ర పవిత్రసాంబనార్యపౌత్త్ర సకలసుకవిజనమిత్ర మఱింగంటిభట్టరు రామానుజాచార్య గురుకరుణాకటాక్ష లబ్ధసరసకవిత్వ భాగధేయవారణాసి యచ్యుతరామనామధేయ ప్రణీతంబైన సురతాణీపరిణయంబను శృంగారరసప్రధానమగు ప్రబంధంబునందు సర్వమును షష్ఠాశ్వాసము.

క. పదుమూఁడునూర్లపయి నేఁ
బది తొమ్మిదియయ్యె గద్యపద్యమ్ములు దీ
నఁదగుగథాశ్వాసములకు
మదనజనక భక్తజనకమలయమజనకా.

మ. విరచింపంబడె నీప్రబంధము జగద్విఖ్యాతిగా రామచం
ద్రరమే పశాలివాహన శకాబ్దాళిన్ రసాగక్షమా
ధరచంద్రాంచిత సంఖ్యకాంతర రసన్మానోన్నతానందవ
త్సరసత్కార్తిక శుక్లసప్తమిని భాస్వత్సౌరివారమ్మునన్.

క. తీరిని భావాఖ్య వత్సర జ్యేష్ఠశుక్ల
పక్షమున ద్వాదశీ గురువాసరంబు
సరికిసురతాణి కన్యకాపరిణయంబు
నాగర దరువూరియప్పలార్యుఁడు లిఖించె.

(వి-వి.)—

సమగ్రముకాని గ్రంథారంభమున నాల్గయిదు పత్రములు తునిఁగి పోయినవి. వ్రాఁతమంచిది. తప్పులు లేవు.

సురతాణీ పరిణయమను నీయాఱాశ్వాసముల ప్రబంధమున శ్రీరంగనాథుఁడు తురుష్క కన్యకావల్లభుఁ డగుకథ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త వారణాసి యచ్యుతరామకవి. భారద్వాజగోత్రుఁడు. ఎఱ్ఱమకును నరసింహకవికిని గొడుకు. ఏనమంద్రరామయోగికి దౌహిత్రుఁడు. ఈ గ్రంథమురచించుటలో దరువూరి యప్పలాచార్యుఁ డీకవికిఁ దోడు

పడినాఁడట ! తన గురువగు మతింగంటి భట్టరు రామానుజాచార్యుని ప్రేరణచే నీకృతిని కవిరచియించి వరాహగిరి నృసింహస్వామి కంకితము చేసినాఁడు. ఆ రామానుజాచార్యుఁడు గణచతుర్థ్యుపాఖ్యానాది ప్రబంధములరచియించినాఁడట ! — ఈ గ్రంథము శాలివాహనశకము 1776 అగు నానందసంవత్సరమున రచింపఁబడెను. కృతిరచనమునఁ గవికిఁ దోడ్పడిన దరువూరి యప్పలాచార్యుఁడే యీ ప్రతినివ్రాసినాఁడు. విశేషము లుదాహృతభాగములఁబట్టి గుర్తించునది. రామానుజాచార్యుని వంశవత్తాంతము గల గ్రంథభాగము శిథిలముగా నుండుటచే నుదాహరింపలేదు.

R. No. 438.

Palm-leaf. 11¾ × 1⅛ inches. Foll 152. Lines, 5 or 6 in a page. Mode of writing, good but not quite correct. In injured condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

పారిజాతము.

PĀRIJĀTAMU.

A Yakṣagāna describing the story of the bringing of the tree called Parijāta from the heaven to the earth by Śri-Kṛisna; by Burijāla Lakṣmīnārāyaṇadāsa son of Nāgayāmātya of Kāśyapagōtra and a disciple of Tirumala Tātācārya. This was composed at the instance of Pālakoṇḍa Rāmabhadranṛpati.

Complete.

Beginning:

శ్రీకరంబుగఁ జంద్రశేఖరుపుత్త్రు
నేకదంతుని మదినిష్టసిద్ధులకు
నీకృతి నిర్విఘ్నమై పారఁ జేయ
లోకైకవంద్యుమేలుగ భజియించి
నారాయణునకుఁ బ్రణామంబొనర్చి
క్షీరాబ్ధితనయను జింతనసల్పి
ధాతకు భక్తి వందనముగావించి
భూతేశు నాత్మలోఁ బొలుపొంద వేఁడి
వారిజభవురాణివాక్కునవేఁడి

నాకు దోఁచినరీతి నరులకింపొందఁ
బారిజాతంబు సద్భక్తిరచించి
పేరుగాధరణిలోఁ బెంపొందగాను.

* * * *

సీ. శ్రీవేంకటేశ్వరు సేవించి గణనాథు
పాదపద్మములకుఁ బ్రణతిచేసి
వ్యాసవాల్మీకుల కతిభక్తినతిసల్పి
కాళిదాసాదిసత్కవులవేఁడి
సకలవిద్వజ్జనసమితిని నుతియించి
తిరుమలవంశప్రదీపకులగు
తాతార్యగురునకుఁ జేతులుజోడించి
ధరలోనఁ బారిజాతంబు వెలయ
పద్యగద్యద్విపదపదభరితముగను
వరుసరచియింతుఁ బురిజాలవంశజుఁడను
పాపయామాత్యపౌత్రుండఁ బరగనాగ
యామాత్యకనంతమాంబకునగసుతుఁడ

క. శ్రీరంగజల్లెడులక్ష్మీ
నారాయణదాసుఁడనెడు నామమువాఁడన్
బేరౌకాశ్యపగోత్రుఁడ
ధీరులు మెచ్చంగ నీకృతినిరచియింతున్.

గీ. పాలకొండాన్వయుఁడు రామభద్రనృపతి
నన్నుఁ దగినట్టి సంభావనలను దనిపి
కృష్ణునకుఁ బారిజాతమంకితమొనర్చి
చెప్పుమన యక్షగానమేఁ జేసితిట్లు.

End:

మాలిని. విలసితపటుచాపా విశ్వవిఖ్యాతరూపా
కలితగుణవిచారా కామినీచిత్తచోరా
సలలితఘనకీర్తీ సంతతానందమూర్తీ
జలజనయనశౌరీసాధులోకోపకారీ.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్రమారమణీమణీనాథపాదారవిందసన్నిలింద శ్రీవేంకటేశ్వరవరప్రసాదలబ్ధకవిత్వవైభవ కాశ్యపగోత్రోద్భవ పాపయరాజ

పొ_త్రి నాగయామాత్యపుత్త్రి లక్ష్మీనారాయణదాస ప్రణీతంబైన పారి జాతంబను యక్షగాన ప్రబంధంబునందు సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

(వి.-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మందిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు గలవు.

శ్రీకృష్ణుని పారిజాతాపహరణకథను దిరుమలతాతాచార్యుల శిష్యుఁడును కాశ్యపగోత్రుఁడును, నాగయామాత్యపుత్త్రుఁడును, నగు బురిజాల లక్ష్మీనారాయణదాసుఁడు యక్షగానముగా రచియించినాఁడు. పాల కొండ రామభద్రనృపతి యాజ్ఞచే నీగ్రంథమును రచియింపను త్సాహ పెట్టినాఁడట.

R No. 439.

Palm-leaf. 14¼ × 1⅛ inches. Foll 21. Lines, 5 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In injured condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

చాంపేయశతకము.

CĀMPĒYAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in the Sīsa metre composed in praise of Śrī-Kṛṣṇa worshipped at Campakāraṇya; by Godavarti Appalācāryadāsa.

Complete in 109 stanzas.

Beginning:

సీ. శ్రీలచే నలరారు చిఁదంబుచక్రంబు
గదఖడ్గధనువులు కరములందు
ఘనతరశ్రీవత్సవనమాలికలు లచ్చి
తోఁబుట్టురతనంబుతోరమైన
యురమున మెఱయంగ నురుకిరీటాంగద
హారకాంచీకంకణాంగుళీయ
మంజీరకింకిణుల్ మహితత త్తద్ధ్యాన
ములనొప్పనతిజగన్మోహనముగ
దేవకీగర్భమునఁబుట్టి తేజరిల్లు
నట్టినినుఁగొల్తు నందుని యనుఁగుఁబట్టి

వరగుణాధార చాంపేయవనవిహార
బాలగోపాల రాధికాకేళిలోల.

End:

సీ. తరళ్‌వైశేషికోదర్కపాతంజల
వైయాకరణతంత్ర వాగ్విశేష
పరిచయసాహిత్యపాండిత్యమిసుమంత
గలుగఁజేసితివని గర్వమంది
కోకిలకేశ్లబ్ధముల్‌ కొన్ని దొంతరపెట్టి
తద్దివ్యనామాంకితముగ గరపి
అలగొడవర్త్యప్పలాచార్యదాసుఁడు
పద్యశతకమొనర్చె నీపాదయుగళి ?
దార్చుఁ గైకొనియాచంద్రతారకముగ
బ్రబలఁజేయుము ధరణి శుభప్రచార
వరగుణాధార చాంపేయవనవిహార
బాలగోపాల రాధికాకేళిలోల 106

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతమంచిదికాదు. తప్పులు మెండు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు గలవు.

"వరగుణాధార . . . . కేళిలోల" అనుమకుటముగలిగి చంప కారణ్య క్షేత్రవాసియగు బాలగోపాలస్తుత్యాత్మకమయిన యీసీసపద్య శతకము గొడవర్తి అప్పలాచార్యదాసుఁడు రచియించినాఁడు.

R. No. 440.

Palm-leaf. 13¼ × 1 inches. Foll 49. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R Ry, Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

సుకుమారీపరిణయము.

SUKUMĀRĪPARIṆAYAMU.

A Yakṣagāna describing the story of the marriage of Nārada with Sukumārī, daughter of king Sṛñjaya; by Pōḍūri Vēṅkaṭadāsakavi.

A small portion is wanting in the end.

Beginning:

ఉ. శ్రీధర మందరోద్ధర వశీకృతశంకర సిద్ధయక్షవి
ద్యాధరవైనతేయవిబుధస్తుతనామ దినేంద్రధామగో
త్రాధర ధీర దుర్ధరితదారుకశోరకుఠార చిత్రర
మ్యాధికవేంకటాచలవిహార కృపాకర వేంకటేశ్వరా !

భైరవిరాగం-ఆటతాళము

వేంకటేశ తేనమోనమో, వేంకటేశ శ్రీవేంకటాగనివేశ, పంకజ లోచన, పాపవిమోచన, దీనజనావన నానాసురార్చన దానవభంజన దాస హృద్రంజన మంజులభాషణ మణిమయభూషణ రంజితాశ్రితగణ రక్షిత వారణ.

End:

వరాళిరాగం, ఆదితాళం.

ఎంతోభాగ్యముమాకు ఋషిసుల్లుండౌట, ఇంతోపుణ్యముమాకు, ఎంతోభాగ్యము మాకు చింతలెల్లనుబాసె సంతతమత్యంతసంతోషమా యెను.

మున్నునేఁజేసినపుణ్యములెట్టివో అన్నియుఁజేకూరెనవనీసురేశ్వర.

మాన్యముగాను మాకన్యనుమానికిఁగన్యాదానముసేయుగలిగె ధన్యాత్మక. ఎంతో.

విశ్వములో వేంకటేశ్వరకవినేలువిశ్వాధ్యుఁడగు వేంకటేశ్వరు కరుణను.

(వి-వి.)—

గ్రంథాంత మల్పభాగము లేదు. వ్రాఁతచిన్నఁగానున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

సుకుమారియను పేరుగల సృంజయరాజకుమారిని నారదమానివివా హామాడుకథయక్షగానముగాఁ బోడూరి వేంకటదాసకవిచే రచియింపఁ బడినది.

R No. 441.

Palm-leaf. 16¼ × 1⅝ inches. Foll. 156. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. In a fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(a) పృథుచరిత్రము.

PṚTHUCARITRAMU.

Foll. 1a—108a. Fol. 108 b is left blank.

By Paṭṭameṭṭa Sarasvati Sōmayāji. This is the same work as the one described under No. 569 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I.

Breaks off in the fourth Āśvāsa.

(వి-వి.)

అసమగ్రము. మొదటినుండి చతుర్థాశ్వాసమునం గొంతవఱకు గలదు. వ్రాంత మంచిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డి. క్యా. నె 569 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

(b) భారతము.

BHĀRATAMU.

Foll. 109a—156a.

By Tikkana Sōmayāji. This is the same work as the one described under No. 163 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS., Vol. I

Incomplete. Contains the Strīparva.

(వి-వి.)—

స్త్రీపర్వమాత్రమున్నది వ్రాంత మిక్కిలి మేలయినది. దోషములు లేవు. మంచిమంచి పాఠము లిందుఁగానవచ్చుచున్నది. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డి. క్యా నె 163 రు చూచునది.

R. No. **442**.

Palm-leaf. 17 × 1¼ inches. Foll. 302. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

వచనవిచిత్రరామాయణము.

VACANAVICITRARĀMĀYAṆAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 218 *ante*. By Gōpināthakavi.

Complete.

(బి-బి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత యందమైనది. తప్పులు లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది త్రై. క్యా. ఆర్. నె 218 రున వర్ణింపఁబడినదే.

R. No. 443.

Palm leaf. 14 × 1⅜ inches. Foll. 77. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

కాళిందీకళ్యాణము.

KAḶINDĪKALYĀṆAMU.

A Prabandha describing the story of Śrī Kṛṣṇa's marriage with Kāḷindī, one of his eight chief consorts. The author of the work is Tumnrāḍa Pāpakavi, son of Buccana of Bhāradvājagōtra. The work was composed at the instance of king Sannyāsi. A stanza given in the extract below mentions the names of his father, brothers, etc., but no information about his country is found therein.

Complete in 3 Āsvāsās.

Beginning:

ఉ. శ్రీసంయుక్తకృపారసార్ద్రవిమలాక్షిద్వంద్వసంవీతచే
నాసుగ్రీవువిభీషణుఁ మహితరాజ్యారూఢులం జేయుసీ
తాసౌభాగ్యవతీకళత్రుఁడు దశరథాంజాతనేత్రుండు స
న్న్యాసిక్ష్మాపతికామితప్రదుఁడు మత్స్వాంతేప్సితం బీవుతః.

*　　*　　*　　*

సీ. పరాజుతాతబలాలి సింహాంకుఁడై
భాసిల్లె దెసల సన్న్యాసినృపతి
పమహిపుని తండ్రి రామచంద్రావని
పాలుండు సత్కీర్తి లోలుఁడలరు

పసామితల్లి సీతాసోమిదేవినాఁ
బరఁగుగుణంబుల భవ్యసాధ్వి
పభర్త పినతండ్రు లెసఁగిరిపారుఁడుం
బునభోజభూపతి బుచ్చినృపతి
పజనేశ్వరు ననుజన్ము లెలమినరస
రాజ కృష్ణావనీశ్వర రామభద్ర
భూపకూర్మేంద్ర సన్న్యాసి భూమినాథు
లలరుచుండుదు రట్టి సన్న్యాసి విభుఁడు.

* * * *

శా. శ్రీరామాంఘ్రిసరోరుహద్వితయ సంసేవాపరస్వాంతుఁడన్
భారద్వాజమునీంద్రగోత్రుఁ బ్రథితాపస్తంబసూత్రుండ ఘను
సూరీంద్రుండు మురాడ బుచ్చనత నూజుండ పాపనాఖ్యుండ ననున్
జేరంబిల్చిసుధామయోక్తుల వచించెం బ్రీతిసంధిల్లఁగన్.

End:

పద్మనాభము.

రాకేందు బింబాస్య పాకారిముఖ్యాసురప్రాతిభీమాసుర శ్రేపబాణా
కాకాసురత్రాణ సాకేతగేహాయుగ ప్రస్ఫురద్బాహాసందీప్తదేహా
యాకాశరత్నప్రకాశా సురేశా మహాదేవబాణాసనధ్వంసదక్షా
త్మాకన్యకాలింగితాంగాసువృత్తంగ సన్న్యాసిరాణ్మానసాంభోజభృంగా.

Colophon:

ఇది శ్రీరామచంద్రకరుణాకటాక్ష లబ్ధోభయభాషా కవితావిచిత్ర భారద్వాజగోత్రపవిత్ర బుచ్చనార్యపుత్త్ర పాపనకవిప్రణీతంబైన కాళిందీకల్యాణంబను శృంగారప్రబంధంబునందు సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాఁత మంచిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

కాళిందీకల్యాణమను పేరుగల యీ మూఁడాశ్వాసముల శృంగార ప్రబంధమున శ్రీకృష్ణుఁడు కాళిందిని బెండ్లాడుకథ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త మురాడ పాపకవి. భారద్వాజగోత్రుఁడు. బుచ్చన కొడుకు. సన్న్యాసిరాజు ప్రేరేపణమున రచియించెను. ఈ సన్న్యాసిరాజునుగూర్చి యుదాహృతపద్యమునఁ జూచునది.

R. No. 444.

Palm-leaf. 13⅝ × 1 inches. Foll. 219. Lines, 7 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu gāru of Vizagapatam.

బృహన్నారదీయము.

BṚHANNĀRADĪYAMU.

By Krottalanka Mṛtyuñjayakavi. This is the same work as the one described under R. No. 86 *ante*.

Complete.

(ఆ-ఆ.)—

సమగ్రము. వ్రాంత మంచిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథ పాతములు లేవు.

ఇది ట్రై. క్యా. ఆర్. నెం. 86 రున వర్ణితమే.

R. No. 445.

Paper. 9¼ × 6½ inches. Foll. 189. Lines, 22 on a page. Mode of writing, good and correct In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizāgapatam

లలితాంబోపాఖ్యానము.

LALITĀMBŌPĀKHYĀNAMU.

A Telugu poetical rendering of the Lalitōpākhyāna occurring in the Sanskrit Brahmāṇḍapurāṇa; by Ātukūri Pāpayakavi, son of Ādimūrtikavi of Parāśaragōtra and Apastambasūtra. This work was dedicated to God Amarēśvara (a form of Siva) worshipped in the shrine at Dhānyavāṭi (Amarāvaṭi), Guntūr district

Complete in seven Āśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీగౌరీస్తనభద్రకుంభయుగళశ్రీగంధకస్తూరికా
సాంగంధ్యాన్వితబాహుకుడ్మలుఁడు సుధాసాగరభాసురుణ్డై పి
తాగో పాయితసర్వలోకుఁడు రమాచద్రాన్వవాటీపురిం
ద్రాగారుం డమరేశ్వరుండు మము నిత్యంబున్ గృపం బ్రోవుతన్

క. ముఖ్యంబగు బ్రహ్మాండా
ఖిఖ్యపురాణంబులోనఁ బెంపొంది జగ
త్ప్రఖ్యాతము లలితాంబో
పాఖ్యానము వెలయు సరసపండిత సభలన్.

గీ. అయ్యుపాఖ్యాన రాజంబు నాంధ్రభాష
సుప్రబంధంబు గాఁజేసి సూరిజనము
మదిముదము నొందఁజేయుదు సదయహృదయ
సాంబశివకరుణాకటాక్షంబువలన.

End:

హంసగమనము :—

పరిపాలితసురపాలక ప్రమథాధిప కరుణా
పరిపూరితనయనాంబుజ ప్రకటీకృతమహిమా
గిరిజాధిపగిరికార్ముక గిరి భృచ్ఛర సుగుణా
కర భాస్వరశరదోపమగళ వారిధిశరధీ.

Colophon:

ఇది భవానీ శంకర కరుణాకటాక్ష వీక్షాసుధారసాసారప్రసారణ సులబ్ధకవితావై భవాపస్తంబ సూత్రపరాశరగోత్ర విలసదాతు కూరివంశ సంభవ అయ్యనామాత్యపౌత్ర ఆదిమూర్తినామసత్కవిపుత్త్రి సకలసు కవిజనవిధేయ పాపయ నామధేయ ప్రణీతంబైన లలితాంబోపాఖ్యానంబునందు సప్తమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

ఏడాశ్వాసములు మాత్రము గలవు. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

బ్రహ్మాండపురాణాంతర్గతమగు లలితాంబోపాఖ్యానమను సంస్కృత గ్రంథమున కిది తెలుఁగుసేఁత. కర్త ఆతుకూరి పాపయకవి. ఆదిమూర్తికవి కొడుకు.

R. No. **446.**

Palm-leaf. 18 × 1½ inches. Foll. 53. Lines, 8 on a page. Mode of writing, fair and correct. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

ప్రబోధచంద్రోదయము.

PRABŌDHACANDRŌDAYAMU

By Nandi Mallayya and Ghanta Singaya This is the same work as the one described under R.No 50 *ante.*

Complete.

(తె-తె.)—

సమగ్రము. వ్రాంతయంత కొంచిది కాదు. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది త్రై. క్యా. ఆర్. నెం 50 రున వర్ణితమైన గ్రంథమే.

R. No. **447.**

Palm-leaf. 16¼ × 1¼ inches. Foll. 27. Lines, 5 or 6 on a page. Mode of writing, fair but contains mistakes. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) గోవ్యాఘ్రచరిత్రము.

GŌVYĀGHRACARITRAMU.

Foll. 1*a*--5*b*.

This is the same work as the one described under **R. No. 59(*b*)** *ante.*

Complete.

(తె-తె.)—

సమగ్రము. వ్రాంతతిన్నదిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది త్రై. క్యా. ఆర్. నె 59 రున వర్ణితమే.

(*b*) కృష్ణమాచార్యసంకీర్తనము.

KṚṢṆAMĀCARYASAṄKĪRTANAMU.

Foll. 6*a*—8*a* Fol 8*b* is left blank.

Same work as that described under R. No. 206(*a*) *ante*.

Contains the portion describing the greatness of the Tulasi plant.

Beginning:

దేవా కృష్ణమాచార్యులు వోరుగంటిలో పతివ్రతా గృహంబున కేగిన ఆ యింటి బ్రాహ్మణుడు దండప్రణామంబుచేసి స్వామీ మీరు విజయంచేసుట నా గృహంబు పావనంబాయెను. నేమూ కృతార్థుల మైతిమి. మాయింట ఆరగించి మమ్ముల రక్షించుమని విన్నపంబుచేసిన కృష్ణమాచార్యులు ఏమనుచున్నారు.

End:

ఈ దివ్య నామస్మరణ యెవరు వ్రాసినా యెవరు చదివినా యెవరు విన్నా గోసహస్రదానంబులు చేసిన ఫలంబుగలుగును పితృపితామహు లు విష్ణుసాయుజ్యంబుగాంతురు సకల దోషములున్నూ సర్వత్రాతా జేసిన పాపములున్నూ నివారణమై ఆపదలు తొలగును.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథ పాతనులు లేవు.

ఇది మై౹. క్యా.ఆర్. నె 206-(*a*) రు వర్ణితమగు గ్రంథమున నొక భాగమగును. ఇందు తులసీమాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడినది.

(*c*) గొడుగులవచనము.

GOḌUGULAVACANAMU.

Foll. 9*a*—16*b*.

Prose passages written in colloquial language and narrating that portion of the story of the Rāmāyaṇa, wherein Rāvaṇa holds a council of his ministers just previous to the declaration by him of war with Rāma. The name given to the work is not understood.

Complete.

Beginning:

శ్లో. శతయోజన విస్తీర్ణం శతయోజన మున్నతమ్
. . . . రావణేనాభిరక్షితమ్.

అన్నాడు గనక అటువంటి లంకాపురీపట్నం యెటువలె నుండెనం టేను అరువదియోజనముల విస్తీర్ణమున్నూ నూరు యోజనంబుల నిడు

వున్న యెనిమిదికోట్ల వాకళ్లున్న అరవైకోట్ల గోడబార్లున్న ముప్పై కోట్ల రచ్చకూటములున్న.

End:

రానివారెల్లా మన విభీషణుపోయిన త్రోనను పొమ్మనుచు వుత్తర గోపురంబు డిగ్గి రథంబుయెక్కి అంతఃపురంబునకు జనుచు తన మంత్రుల బిలిపించి లంక పదిలంబని అప్పగించి మందోదరింగాంచి యీ వృత్తాంతం బంతయు నెఱింగించి చెక్కిటచెయిచేర్చి ఆ రామచంద్రుల గుణపౌరుషం బులు గొనియాడుచు చింతింపుచుండెనయ్యవసరంబున.

ఈకథ వ్రాసిన చదివినవారికి భవరోగంబులు దొలంగి వైకుంఠపద విని బొందగలరు.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చెడ్డదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథ పాతములు లేవు.

రావణుఁడు యుద్ధమునకుఁ బూర్వము, తన మంత్రులతో యుద్ధవి షయ మాలోచించుట మొదలగు కథాంశముగల యీ వచన భాగమేదో వచనరూపముననున్న రామాయణమందలిది కాఁదగును. ఈ భాగము నకు గొడుగులవచన మని పేరు. ఈ పేరి కర్థమేమో !

(*d*) భారత సావిత్రి.

BHĀRATA SĀVITRI.

Foll. 17*a*—23*b*.

A Telugu prose rendering of the Sanskrit Bhārata-Sāvitri. It is said to occur in the Bhāratasaṅgraha and gives a summary of the story of the Mahābhārata. The author's name is not known.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీజానకీమనోహర
పూజితచరణారవింద పూర్ణానందా
రాజితరవికులవికసిత
రాజీవదళాయతాక్ష రంగద్వసా.

వ. అవధరింపుము ధర్మరాజు ద్వారకానగరంబుననున్న శ్రీకృష్ణదేవునిఁ బిలిపించి కౌరవులకు మాకు సంధిచేయవలెనని ప్రార్థించి రాయబారంబును వసుదేవుండు హస్తినాపురంబునకు జనునప్పుడు [?] కృపద్రోణగాంగేయాశ్వత్థామ కర్ణాదియోధులును, దుర్యోధనుండు లోనుగాఁగల కురుకుమార వర్గంబులుం జనుదెంచి యవ్వసుదేవనందనుంగాంచి భేరీమృదంగాదితూర్యఘోషంబులు చెలంగ రాజమందిరంబునకుఁ జనుదెంచి పేరోలగంబుననున్న సమయంబున దుర్యోధనుండు దుష్టచతుష్టయంబునంగూడి.

End:

ఇది భారత సంగ్రహంబున భారతసావిత్రియనంబరగు నెవ్వరేనియు ప్రాతఃకాలంబున . . . . . . స్వర్ణమాలికాలంకృతంబులైన వేయిధేనువులు సత్పాత్రంబుగా దానంబుచేసిన ఫలంబు గలుగునని వ్యాసవచనంబు గలదు. విన్నవారలు వ్రాసినవారలు పఠియించినవారు సకలైశ్వర్యాలు భోగంబు లనుభవించి పుత్త్రపౌత్రాభివృద్ధిజెంది యనంతరంబున విష్ణుసాయుజ్యంబు గల్గి సుఖంబునం బొందియుందురు.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చెడ్డదికాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

సంస్కృతమునఁ గల భారతసావిత్రి కిది తెలుఁగువచనము. భారత సంగ్రహమందలిదట. భారతసావిత్రి కర్త యెవ్వరో తెలియదు.

(*e*) రామనవరత్నములు.

RĀMANAVARATNAMULU.

Foll. 24 *a*—25*b*.

Nine stanzas (including the concluding stanza) in the Sīsa metre composed in praise of Śrī Rāma. The author's name is not given.

Complete.

Beginning:

సీ. శ్రీ జానకీదేవి చెలువుగా వామాంక
తలమున ముద్దులుగులుకుచుండ
నగ్రభాగంబున నాంజనేయుఁడు నిల్చి
పాదంబు లొత్తుచు భక్తినెఱప

వెనుక నెమ్మనమున వినయుఁడై దనరారు
సౌమిత్రిమార్తికచ్ఛత్రమూన
నుభయపార్శ్వంబుల నొదిగి వింజామరల్
భరతశత్రుఘ్నులు పట్టికొలువ.
దండసుగ్రీవుఁడు విభీషణుండు నంగ
దుండు జాంబవదాదులునుండఁదల్లి
దల్లగావచ్చి చూడఁగా నల్లనికళ
లలరు నినుగొల్తు . . . పట్టాభిరామ.

End;

సీ. శ్రీరామలక్ష్మణు పేర నంకితమ్మైన
నవపద్యనామ సుందరమ్మైన
నవపద్య నవకమే నరుఁడైన భక్తితో
వ్రాసినఁజదివిన వరుసతోడ
సంగ్రహించిన విన్న సకల ఫలంబులు
శ్రీరాములిచ్చును సిద్ధమెప్పు
డాయురారోగ్యంబు లైశ్వర్యములు గల్గు
నిత్యసంసిద్ధియు నెల్లవేళ
ప్రతిదినంబును మానక పరమభక్తి
వినెడి పురుషుండు ధర సర్వజనులలోన
నుత్తమోత్తములగు వేదవేత్తలైన
వానితో సాటిరారు భూవలయమునను.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. గ్రంథపాతములు లేవు.

శ్రీరామస్తుత్యాత్మకములయిన పది సీసపద్యము లివి ; వీని రచయిత పేరు తెలియఁబడదు.

(*f*) దశసీసములు.

DAŚASĪSAMULU.

Foll. 26*a*—27*b*.

This consists of ten stanzas in the Sisa metre composed in praise of God Viṣṇu. The name of the author is not known.

Complete.

Beginning:

సీ. పాలమున్నీటిలో ఫణిరాజశయ్య పై
యోగనిద్రాసక్తి నున్నవాని
కోటిసూర్యప్రభ మేటికిరీటముల్
వేయుమస్తకముల వెలయువాని
కౌస్తుభమణియును గర్ణకుండలములు
కమలనేత్రంబులు గలుగువాని
సిరియును భూదేవి చరణంబులొత్తంగఁ
గరుణారసము చాలఁ గలుగువాని

తలఁతు నుతియింతు ధ్యానింతుఁ దగ భజింతు
నన్నుఁ గృపతోడఁ బ్రోవు మనాథనాథ
శ్రీమనోనాథ మాధవ శ్రీయనంత
పద్మనాభ దయానిధీ పరమపురుష.

End:

సీ. విన్నపం బవధారు విశ్వేశ యీవది
సీసముల్ చెప్పితిఁ జిత్తగించు
ఇవి కడుభక్తితో నేప్రొద్దునుతిసేయు
పఠనసేయ మహానుభావులకును
ఆయురైశ్వర్యంబుగతిశుభప్రదములు
విష్ణుకీర్తనములువినుటబుద్ధి
కోరినకోరికల్ కొనసాగఁగాఁజేసి
ధనధాన్య పుత్త్రపౌత్త్రాభివృద్ధి.
సకల సంపత్కరంబులు సౌఖ్యములును
గలుగఁజేయు దృఢాంగులఁగానొనర్పు
శ్రీమనోనాథ మాధవ శ్రీయనంత
పద్మనాభ దయానిధీ పరమపురుష.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. గ్రంథపాతములు లేవు.

“ శ్రీమనోనాథ . . . . . పరమపురుష ” అనుమకుటము గలిగి విష్ణుస్తుత్యాత్మకములగు పది సీసపద్యము లివి. వీని రచయిత యెవ్వరో.

R. No. 448.

Palm-leaf. 15 × 1¼ inches. Foll. 15 Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and correct. Good.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru, Vizagapatam.

బ్రహ్మాండవచనము.

BRAHMĀṆḌAVACANAMU.

This is a prose work in which the mode of creation of the universe is described. The name of the author is not known.

Complete.

Beginning:

దేవా శివుండు పార్వతీదేవికి సకలలోక పరిభ్రమాణ రహస్యంబుఁ జెప్పిన తెఱంగు నీకు చాతుర్లక్షగ్రంథసంకీర్తనా మోచ్చారణంబు సేయుచునుండి మీకు విన్నపంబు సేయుచున్నవాఁడను. దేవా శివుండు కైలాసోపరిభాగంబున సుఖాసీనుండై పేరోలగంబుననున్న సమయంబునఁ బార్వతీదేవి సాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి కరకమలంబులు మొగిడ్చి దేవా సకలజీవదయాపరుండవు. ఉత్పత్తిలయంబులకుఁ గారణ కర్తవైన :—

End:

శౌనకాదిమహామునులకు సూతుండెఱింగించెనని యీ మహావ్యాఖ్యానంబు అఖిలపురాణసారం బని వేదవ్యాసుండు నిర్దేశించెనని మహా కులాచలసాగరద్వీపసోమసూర్యులుగలంత కాలంబు విద్యాభాగవతరసాయనంబై వర్ధిల్లుచుండురు.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు బ్రహ్మాండసృష్టిక్రమము వర్ణింపఁబడినది. కర్తయెవ్వరో !

R. No. 449.

Palm-leaf. 18 × 1⅜ inches. Foll. 42. Lines, 10 in a page. Mode of writing, good but not quite correct. Injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

సత్యభామాసాంత్వనము.

SATYABHĀMĀSĀNTVANAMU.

An erotic poem narrating the story of how Krṣṇa consoled his passionate spouse Satyabhāma. It was composed by Kāmēśvara Kavi, and was dedicated to Muddaḻagari, who was the brother of Cokkanātha, the king of Madura, and who reigned at Tanjore for a short period. As the MS. is in an injured condition the genealogy and other particulars of the patron are not extracted here.

Breaks off in the fourth Āśvāsa.

(వి-వి.)—

మొదటినుండి నాల్గవయాశ్వాసమునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము గలదు. గ్రంథపాతములంతగా లేవు.

సత్యభామాసాంత్వనమను నీ నాల్గాశ్వాసముల శృంగారప్రబంధమున శ్రీకృష్ణుఁడు సత్యభామనూరార్చుకథ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త కామేశ్వరకవి. మధురరాజగు చొక్కనాథనాయని సోదరుఁడును, కొలఁదికాలము తంజావూరి రాజ్యమునకుఁ బాలకుఁడునయిన ముద్దళగిరి కీకృతియంకితము సేయఁబడినది. పుస్తక శైథిల్యముచేఁ గృతిపతి వంశవృత్తాంతమిక్కడ నుదాహరింపరాదయ్యె.

R. No. 450.

Palm-leaf. 17½ × 1¼ inches. Foll. 48. Lines, 6 on a page. Mode of writing, not good and not correct. Injured

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

వీరశైవాచారసంగ్రహము.

VĪRAŚAIVĀCĀRASAṄGRAHAMU.

This is a Telugu rendering in 3 Āśvāsas of the Sanskrit Śaṅkarasaṁhitā of the Skāndapurāṇa. Śivarāmaliṅgakavi, pupil of Sōmaśekharadēva, chief of the Gōkarṇa mutt, composed this work and gives in a stanza the date of its composition which is —

Sunday, the third day in the dark fortnight of the month of Āśvija in the year Pramādīca corresponding to the Śaka year 1655.

Beginning:

క. శ్రీపార్వతీశమాధవ
తాపసహృదయాబ్జ భృంగధనదార్చితవి
ద్యోపాయనిలయనిర్మల
శ్రీపతిచిత్తాంతరంగ శ్రీగురులింగా!

సీ. గీ. పరమశివతత్త్వశాస్త్ర మేర్పడ వెలుంగు
నరయఁగాస్కాందమను పురాణాంతరమునఁ
ఘనులుశంకరసంహితాఖ్యాన మనఁగ
నది తెనుంగున రచియింతు నభినవముగ.

End:

సీ. చనినట్టిశాలివాహన శకాబ్దంబులు
పాటింపవేయునార్నూటిమీఁద
నిరవందఁగానేఁబదేనుప్రమాదీచ
విమలవత్సరమునాశ్వీజమందు
బహుళతృతీయలోభానువాసరమున
రచియించినట్టినిర్ణయచరిత్ర
వీరశైవులసదాచారసంగ్రహాతదాఁ
ఖరిపూర్ణమయ్యెఁబ్రబంధరీతి

సముచితాచారనిష్ఠులుసాధుజనులు
నంతరింద్రియబాహ్యేంద్రియాదులెల్ల
నాత్మలింగాభిమానసాధ్యానుభవులు
శివసమర్పకులైయభ్యసింపవలయు.

* * * *

Colophon:

ఇది శ్రీమదఖండ సచ్చిదానందనిత్యపూర్ణైక లింగైక్యనిష్ఠాపరవీర మాహేశ్వరసందోహచరణ కమలఖండమకరందపానమత్తద్విరేఫాయమానమానసతావన్మోకర్ణమతాధీశ్వరపంచవర్ణిగయతిరాయపట్టభద్రశ్రీ సోమశేఖరదేవ దివ్యశ్రీపాదారవిందచుంభరుండైన శ్రీనందికేశ్వరకరసీరజగర్భోదభవుండైన శివరామలింగప్రణీతంబైన స్కాందపురాణోత్తర శంకరసంహితాఖ్యానంబన వీరశైవాచారసంగ్రహంబునఁ దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత మంచిదికాదు. తప్పులు కలవు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

స్కాందపురాణమందలి శంకరసంహితకిది తెలుఁగు. కర్త శివరామలింగకవి. గోకర్ణమఠాధీశ్వరుఁడయిన సోమశేఖరదేవునిశిష్యుఁడు. ఇయ్యదిశకవర్షము 1655 లకు సరియైన ప్రమాదీచ సంవత్సరాశ్వీజ బహుళ తృతీయ భానువాసరమున రచియింపఁబడెనఁట.

R. No 451.

Palm-leaf. 12⅝ × 1⅝ inches. Foll 46. Lines, 5 on a page Mode of writing, fair but in correct. Slightly injured. Laves are irregularly arranged.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

మైరావణచరిత్రము.

MAIRĀVAṆACARITRAMU.

This work is written in stanzas of various metres—such as Dvipada, Mañjari, Kanda etc—and in prose bits. The story contained herein is the same as the one described under R.No. 141(c, *ante.* The author's name is not known.

Complete.

Beginning:

శ్రీకాంతహృదయేశ ! శ్రితమనోల్లాస
వైకుంఠనాయక వైభవాకార
కాకుత్స్థకులవీర కలుషసంహార
లోకేశవరభక్త, లోకసంహార
నిగమాంత సర్వేశ నిర్గుణాకార
రామాభిరామ నిర్జరవైరిభీమ.

* * * *

End:

నటుమీదట రామభద్రుఁడు హనుమత్సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారంబుగా గొల్వ సకలజనంబులానందంబుగా నిష్టానుగ్రహ దుష్టనిగ్రహంబుగా రాజ్యభారంబుశాయుచూనెనపుడు.

(బి-బి.)—

సమగ్రము. వ్రాంతయొకతీరుననున్నది. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములంతగా లేవు. పత్రములు తాటియాకులుగానున్నవి.

ఇందలికథ ఆర్. నె 141(c) యున వర్ణింపఁబడినదే. కర్తయెవ్వరో తెలియదు. ఇందు ద్విపద, మంజరీ, కందము మొదలగువృత్తములు, వచనములు గలవు.

R. No 452.

Palm-leaf $15\frac{1}{8}\times 1\frac{1}{8}$ inches. Foll 101. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good but incorrect. Good.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

తాళలక్షణటీక (సమూలము).

TĀLALAKṢAṆAṬĪKA (WITH TEXT)

Foll. 1a—23b

The Sanskrit text Tālalakṣaṇa described under No. 12992 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit MSS. together with the Telugu meaning thereof.

A list of additional matter found from fol. 21a to end is given below in the Telugu remarks.

Incomplete.

Beginning:

కళ్యాణగుణసంపన్నం కర్ణాంతాయతలోచనమ్
కౌసల్యాతనయం రామం కలయే కమలాపతిమ్.

ఇహ ఖలు సకలభరతమండితమండలాఖండలసకలభరతప్రవర్తకశిఖామణిః కోహలాచార్యనామకః పరమకారుణికః కశ్చిద్విపశ్చిత్సకలలోకోపకారాయ . . . తాళస్వరూపం సప్రపంచం ప్రతిపాదయితుకామ . . . సర్వేశ్వరనమస్కారాత్మక మంగళాచరణపూర్వకం చికీర్షితం ప్రతిజానీతే విష్ణుమితి :—

టీక. ఈ అవతారికకు అర్థము :—ఈలోకమందు సకల . . . . . . తాళస్వరూపమును తెన్నగా ప్రతిపాదించెదనని ప్రతిజ్ఞ సేయుచున్నాడు.

శ్లో. విష్ణుం లోకగురుం ప్రణమ్య శిరసా మత్వార్థసందర్భకం
కీర్తిప్రీతికరంజనస్స్వలఘునా కాలేన కామప్రదమ్
సేవ్యం సద్యతిభిర్ధ్రువప్లుతపదం న్యాసాంతలోకత్రయం
తాళానాం కథయామి లక్షణ మహం పూర్వోక్తశాస్త్రక్రమాత్.

అథ ప్రస్తారః.

End:

శ్లో. ప్రస్తారేస్మిన్విజానీయాదల్పాంప్రత్యధికం మహత్
ఇచ్ఛాతాళంలిఖేత్పూర్వం దక్షిణాద్యమ ? గామినమ్.

టీక. తనమనస్సునకువచ్చినతాళం తాళగతమైన అంగం మొదట వ్రాసి ఈ ప్రస్తారమునందు అధికం ప్రతి . . . . అల్పమైన అంగం మహత్తుగాఁ జేసుకొని ప్రస్తారం వృద్ధిపొందించబడ్డది భవేత్ - అవుతున్నది. కడపట "ఈ తాళాధ్యాయం సంపూర్ణంగా వ్యాఖ్యానపూర్వకంగా . . . . అలవెల్లి అన్నప్ప వ్రాసినాడు" అనికలదు.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత చిన్నది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది సంస్కృతము డిస్క్రిప్టివు క్యాటలాగు నె 12992 రున వర్ణిత మగు గ్రంథమునకే తెలుఁగుటీక. సంస్కృతమూలముకూడ నున్నది. సంస్కృతగ్రంథము కోహలాచార్యకృతమట! ఇందు, దాళలక్షణము చెప్పఁబడినది.

మఱి యీ పుస్తకమునందీ క్రింది విషయములుగూడ సంస్కృతశ్లోకములు తెలుఁగుటీకయుఁగాఁ గలసియున్నవి.

1. సూళాదిసూటాదికర్తాళాల ప్రకరణము.
2. రత్నాకరప్రకారము (సంగీతరత్నాకరమందలి విధము ?)
3. మద్దెలగాని లక్షణము.
4. డోలు లక్షణము.
5. భరతశాస్త్రప్రవర్తకులు.
6. వీరణలక్షణము (తెలుఁగుపద్యాలు).
7. నళలక్షణము (తెలుఁగుపద్యాలు).

8. సప్తతాళాలకు అలంకారము.
9. అక్షరకాలసప్తతాళ నిర్ణయము.
10. ఆదిభరతము.
11. తాళాధ్యాయం దరువులుమిశ్రితం.
12. భావాధ్యాయము.

గ్రంథముఖపత్రములు నీవిధమున వ్రాయఁతకలదు:—ఇది చెప్పిన వారు కోహళాచార్యులవారు కళావిలాసంవారి మతం యీశాస్త్రం, ఆంజనేయులవారిమతం 1 ప్రకారం చింతామణిమతం 1 ప్రకారం.

1. తాళకళావిలాసం.
2. సంగీతవిద్యావినోదం,
3 సంగీతమణిదర్పణం.
4. చతురసభావిలాసం.
5. కాత్యాయనీమతం.
6. ఆంజనేయమతం.
7. జైనమతం.
8. శార్ఙ్గదేవునిమతం.

ఈ శాస్త్రం శార్ఙ్గదేవునిమతం.

భరతభాష్యవ్యాఖ్యానకర్తలు.

1. భట్టులవారు.
2. లోలటులవారు.
3. త్రిశంఖులవారు
4. కపర్దులవారు.
5. కోహళాచార్యులవారు.

R. No. **453**.

Palm-leaf. 15¾ × 1¼ inches. Foll. 36. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but contains plenty of errors. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(a) గంగావివాహము.

GAṄGĀVIVĀHAMU.

Foll. 1*a*—19*b*.

A poem composed in a form of the Mañjarī metre and describing the story of God Siva's marriage with Gaṅgādēvi. The plot here is not of Purāṇic origin and is original. The name of the author is Gaṅgādharayya.

Complete.

Beginning :

శ్రీకంఠసత్పుత్త్రి . . . . .
కాళోదరస్తోత్ర కాళికాపుత్త్రి.

* * *

విద్యలమొదలైన విఘ్నేశనీకు
కడియపుటట్లులు కమ్మనుండ్రాళ్లు
మంచితేనెయు మంచి పంచదారయును
అరటిపండ్లనుకరియావులజున్ను
నల్లనిచెఱకులు తెల్లచెఱకులును,

* * * *

End :

ఈపుణ్యచారిత్ర మీశ్వరుపేర
శిరువకోడూర్పుర క్షేత్రనివాసి
రామేశ్వరునిపేర . . . .
కరమర్థినర్పించె గంగాధరయ్య

* * *

ఈగంగకళ్యాణ మెవ్వరుగాని
చదివిన విన్నను సర్వేశుకృపను

* * * *

వ్రాసినవారికి వైభవోన్నతులు
శ్రీయును నెన్నాళ్లు శివుడు నెన్నాళ్లు.

(వి-వి)—

సమగ్రము. వ్రాంత విన్నదిదే. తప్పులు మెండు. శైథిల్యము పాతము లేవు.

గంగావివాహమను పేరుగల మంజరివికారమనుపదు నీ పదమున శివుండు గంగాదేవిం వివాహమాడు కథ క్రొత్తగా వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త పేరు గంగాధరయ్య.

(b) రుద్రాక్షమాహాత్మ్యము.

RUDRĀKṢAMĀHĀTMYAMU.

Foll. 20*a*—36*a*. 36*b*. is left blank.

A poem, describing the greatness and sanctity of the Rudrākṣa bead. It was composed by Parvatamantri Liṅganāmātya in the Dvipada metre.

Complete.

Beginning :

ద్విపద. శ్రీవిశ్వనాథుండు శ్రితశంకరుండు
దేవాదిదేవుండు దేవపుంగవుండు
పక్షాక్షవరదుండు పద్మార్చితుండు

* * *

నేయెడఁ జూచిన నెల్లరుద్రాక్ష
ఫలమహాత్మ్యంబది ప్రబలమైయుండు
పాలుపాకనవియొట్లు భువినుద్భవించె
నదలకధరియించు వారికిఫలము.

End :

ఇందేందుధర శక్తికామ్యాంతరంగ
శివకృపాంచితగాత్ర శ్రీవత్సగోత్ర
ప్రవిమలనిగమోక్త భవ్యచారిత్ర

* * * *

లీలపర్వతమంత్రి లింగనామాత్య
విరచితముగ సర్వ వేదోక్తమగుచు
శ్రీరమ్యమై సర్వ సేవ్యమైయొప్పు
వీరమాహేశ్వరాచారసంగ్రహణ
మందులోనొప్పు రుద్రాక్షమాహాత్మ్య
మందమైయొప్పును నఖిలలోకముల
ధరణినినాచంద్ర తారారకముగను.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్నదిదే తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథ పాతములు లేవు.

రుద్రాక్షమాహాత్మ్యమను పేరుగల యీ ద్విపద గ్రంథమున, రుద్రాక్షఫలము మహిమ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త పర్వతమంత్రి లింగనామాత్యుఁడు.

R. No. 454.

Palm-leaf. 13⅝ × 1⅛ inches. Foll. 147. Lines, 5 or 6 on a page. Mode of writing, good but containing mistakes. Good.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(a) శారదారామాయణము.

ŚĀRADĀRĀMĀYAṆAMU.

Foll. 1a—55b.

A work intended to be sung and narrating the story of the Rāmāyaṇa. The name of the author is not known.

Complete.

Beginning:

ఎంచివిఘ్నేశ్వరుని ముందుఁబూజించి
శారదాంబనేర్పడ బ్రస్తుతించి
సత్కవులనెల్లను మనసుననుంచి
రాముఁడవతరించినవద్దనుంచి
చెప్పఁదొడఁగెదను గుణచర్యలెంచి

End:

అంబు, ఇది శారదరామాయణంబు
విన్నవారలకుఁ జాలఁబుణ్యంబు
మేలైనట్టి రామనామంబు
మధురమైనట్టి యమృతసారంబు
వేంకటేశ్వరునిపాలిదైవంబు
చేసినాడయ్య యీపురాణంబు
రామచంద్రులమూర్తిమంతంబు

* * *

దొరికినంతలోసకల పుణ్యంబు
భాగ్యవంతులుసారవంతంబు
పాపనాశంబు, బహుపూజితంబు
అవుశారదా ! కరుణానిధీ ?

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాఁత మంచిది తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

శారదారామాయణమను పేరుగల యీగేయప్రబంధమున రామాయణ కథ వర్ణింపఁబడినది. కర్తపేరు తెలియదు.

(*b*) ధర్మాంగదచరిత్రము.

DHARMĀṄGADACARITRAMU.

Foll. 56*a*—124*b*

This is a poem in the Dvipada metre dealing with the story of the celebrated "snake song" in Telugu (vide R. No. 417), by Bommaganṭi Narasiṁhakavi.

Complete.

Beginning:

ద్విపద. శ్రీరుక్మిణీశ రాజితకీర్తిసాంద్ర
సారసదళనేత్ర సజ్జనాధార
ధారాధరశ్యామ ధర్మసంచార
చారుమంజులభావ జగదేకపాల
పాలితామరసత్య భామసుల్లోల
లోలమానససుర లోకమందార

* * * *

చేసితి ధర్మాంగ చరితంబు నేను
వాసిగాఁగవు లెల్ల వర్ణనచేయ

చారుమదీయవంశం బెట్లనిన :—

సరసంబుగా యజుశ్శాఖయనంగ
గురుతైనకౌండిన్య గోత్రంబునందు,
కరమర్థిశ్రీబొమ్మకంటివంశాబ్ధి
పరచంద్రుఁడగు మాధవాఖ్యుండనంగ
పరమవైష్ణవమూర్తి భవ్యసద్వృత్తి
ఆతనిపత్ని సర్వాంబను సాధ్వి
అరయంగనరసింహుఁ డందురునన్ను
విరచింతునీకథ విఖ్యాతిగాను

End:

ఘనమైన తత్కథాక్రమ మెట్టిదనిన.
ఘనముగా శ్రీబొమ్మ కంటినరసింహుఁ

డరయుఁగ శ్రీకృష్ణు కర్పితంబుగను
సిరియునాయువుగల్గు సిద్ధంబుభువిని.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ధర్మాంగదచరిత్ర మను పేరుగల యీ ద్విపదకృతియందు "పాము పాట" కథ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త బొమ్మకంటి నరసింహాకవి.

(e) భారతసావిత్రి.

BHĀRATASĀVITRI.

Foll. 125a—147b

This is the same work as the one described under R. No. 417 (d) *ante*.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. ఆర్. 417(d) రున వర్ణింపఁబడినదే.

R. No 455.

Palm-leaf. 17½ × 1¼ inches. Foll 65 Lines, 6 on a page. Mode of writing, good and apparently correct. Good

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

జాతకదర్పణము.

JĀTAKADARPANAMU.

This is a Telugu poetical rendering of an astrological work of the same name in Sanskrit by Yellumahanti Nārasiṁhapātra, apparently of Siṣṭu-Karaṇa caste. The subject matter dealt with in the work may be known from the author's colophon itself which is given below.

Complete, but without introduction.

Beginning:

క. సకలసతభక్తవత్సలు
నకునళినీపతికి సూర్యనారాయణమూ
ర్తికి సర్వవేదమృదుభా
షికి సంతతమఖిలదివచింతామణికిన్.

వ. అంకితంబుగా నారచియింపంబూనియున్న సకలజన మహోపకరణంబగు జాతక దర్పణంబునకు భావప్రకరణంబులెట్టిదనిన.

End:

స్రగ్విణి.

ఆదినారాయణ ? లోకదేవాగ్రణీ
వేదవేదాంతసంవేద్యపారీణుని
నాదబిందుప్రధానప్రభాభీతుసిన్
నేదలంతున్ సదా నమ్మితో భాసురాన్.

Colophon.

ఇది శ్రీసూర్యనారాయణవరప్రసాదలబ్ధకవితా మాధుర్యప్రభావశ్రీమత్కోదండభట్టరు కొండమాచార్యగురువరప్రసాదపాత్రసుకవిజనమిత్ర నాగేశ్వరగోత్రయల్లుమహంతి పరశురామపాత్రపౌత్రగోపాలకృష్ణపాత్రపుత్త్ర నారసింహపాత్ర ప్రణీతంబైన జ్యోతిశ్శాస్త్రంబున జాతకదర్పణంబను మహాకావ్యంబునందు సంజ్ఞాప్రకరణంబును, ఆయుర్భావప్రకరణంబును, తనుభావప్రకరణంబును, ధనభావప్రకరణంబును, సహజభావప్రకరణంబును, వాహనభావప్రకరణంబును, పుత్త్రభావప్రకరణంబును, షష్ఠభావప్రకరణంబును, కళత్రభావప్రకరణంబును భాగ్యభావప్రకరణంబును, రాజ్యభావప్రకరణంబును, లాభభావ ప్రకరణంబును, వ్యయభావ ప్రకరణంబును నను నీ పదుమూఁడు ప్రకరణంబులుగల సర్గంబును నేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)---

కృత్యవతరణిక తర్వాత గ్రంథమెల్లఁగలదు. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులంతగాలేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

జాతకదర్పణమను పేర సంస్కృతమునఁగల జ్యోతిషగ్రంథమునకిది తెలుఁగుసేఁత. ఇందుఁగల విషయములుమీఁద నుదాహరింపఁబడిన గద్యమునఁ జూడనగును. గ్రంథకర్త యెల్లుమహంతి నారసింహపాత్రుఁడు. పేష్కరణమగును.

R. No. 456.

Palm-leaf. 10¾ × 1 inches Foll. 190. Lines, 6 on a page. Mode of writing fair but incorrect. In fairly good condition

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) కృష్ణవిలాసము.

KṚṢṆAVILĀSAMU.

Fol 1*a*—49*b*.

A collection of stanzas and passages from various Prabandhas and dealing with the amorous sports of Śrī-Kṛṣṇa. The compiler is Kumāra Acyuta Rāmarāja. There are quotations from works like Manucaritra of Peddanāmātya, etc. The latest of the authors quoted is Kaṅcimañci Timmakavi.

Contains the first three Āśvāsas.

Beginning:

ఉ. శ్రీలకుఁ దానకంబగుచు జెన్నలరారెడు నాడి కొండపై
మెలికదానిదాల్పు హాయలు మెఱుఁగు జాబిలి వాలమేడలో
వేలుపుతేఁడు నల్వయును వెన్నుఁడుఁ గొల్వఁగ మందు కొండతా
మాలిని గూడివేడుకలఁ జొక్కెడు లేనెల తాల్పుఁగొల్చెదన్.

వ. అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన సకలశృం
గార ప్రబంధసార శ్రీకృష్ణలీలా విలాసంబను నత్యంతశృంగార ప్రబంధం
బునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన :—

End:

మ. దళితారాతి నికేటభాసురవియద్గంగా జటాజూటమం
జులరాజార్ధకిరీటఘోరసమరక్షోణీనిరాఘాటని
స్తులవేదత్రయఘోటపాటితమహాదోస్సాటవిఘ్నాటని
ర్మలధారాచలకూట   గ్రామ్యత్సురోద్ఘాటనా.

Colophon:

ఇది శ్రీమదుభయభాషాకవిమిత్రాల్లసాని పెద్దనామాత్యకాంచిమంచి
తిమ్మరాజాదిసకలసుకవిసార్వభౌమప్రణీతానేక శృంగార ప్రబంధసార
శ్రీకుమారాచ్యుతరామరాజ ప్రయత్నసంధానిత శ్రీకృష్ణవిలాసంబను
నత్యంతశృంగార ప్రబంధంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

మూఁడాశ్వాసములున్నవి. వ్రాతచక్కనిదిగాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

అల్లసాని పెద్దనామాత్యుని మనుచరిత్రము మొదలగు శృంగారప్రబంధములనుండి రసవంతములగు శృంగారపద్యముల నేర్చి శ్రీకృష్ణుని శృంగార విలాసముల వర్ణనమువచ్చునట్టుగా నిట్టి గ్రంథమును గుమారాచ్యుత నామ రాజు కూర్చినాఁడు. ఈ రాజు విషయమేమియుఁ దెలియరాదు. ఇందుఁ గూచిమంచి తిమ్మకవిప్రభృతులపద్యములుగూడఁ గూర్పఁబడినవి.

(*b*) నీలాసుందరీపరిణయము.

NĪLĀSUNDARĪPARIṆAYAMU.

Foll. 50*a*—106*b*.

This is the same work as the one described under R. No. 62(b) *ante.* By Kūcimañci Timmakavi.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదిగాదు. శైథిల్యముగలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 62(*b*) రున వర్ణింపఁబడినదే.

(*c*) పారిజాతాపహరణము.

PĀRIJĀTĀPAHARAṆAMU.

Foll 107*a*—190*b*.

This is the same work as the one described under R. No. 185(*a*) *ante.* By Nandi Timmakavi.

Incomplete.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁతమంచిదిగాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 185(*a*) రున వర్ణితమైన గ్రంథమే.

R No 457.

Palm-leaf 17 × 1¼ inches. Foll. 76 Lines, 6 on a page Mode of writing, fair but containing mistakes. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

శ్రీనివాసవిలాసము.

ŚRĪNIVĀSAVILĀSAMU.

A composition in the Yakṣagāna form narrating the story of the marriage of God Śrīnivasa worshipped at Tirupati with a Ceñcu girl. The name of the author is not known. When the main work is finished a portion of the story is again written in an expanded and developed form.

Contains neither the beginning nor the end.

Beginning:

ద్విపద. నారాయణుఁడు జగన్నాథుఁ డచ్యుతుఁడు
జగములురక్షించుసంసక్తిఁజిత్త
మిగురొత్తనచ్చట నెలమివసించి
అనరసద్భక్తబృందము లెల్ల నెపుడు
తనరూపనామసందర్శనస్మరణ
మునఁజేసియొసఁగునిష్ఠులనభీష్టముల.

* * * *

క. పంకరుహపరిమళాంతర
కుంకుమగంధాంకుర ద్విగుణమృగనాభీ
పంకాంచితవాసితమై
పంకజముఖిపొలుపుదెలుపుపవనము వీచెన్.

గీ. ఆతఁడవ్వాతజాత సంకేతమరసి
ఖ్యాతిగాఁబద్మినీ జాతినాతిరీతి
గరిమతోఁ దెల్పుచున్నదిగంధవహము
నొంటుగాదని యావంకనొనర నేఁగి.

* * * *

End:

దరువు కాంభోది.
ఏమనియనవచ్చునావిభునడకలకింతినేఁడూ, అయిన
నే ముందునోచిననోముగాకవాని నేమనందూ

అందఱు మాడగానఘమంపుసవతిపోరందనాయె
ఓ యిందువదన వాఁడు ఎగ్గుసిగ్గు రెండెఱుఁగడాయె.

యేమందునమ్మ యి దేమందుగుణమో! మున్నింత లేదే,
యింత కాముకుఁడని మందుదెలిసితేఁగట్టిగాదె.
ఈ రీతిఁగడకలునడచేటివారలు ఎందతెందఱుందురే,
కొమ్మవారలునిటువలె నన్నింటికి తోడుకో వచ్చినారటే.

వ. అయ్యవసరంబున :—

(b) **Beginning:**

శ్రీకరంబుగను మాచెంగువారెల్ల
జోకతోనుండేటి చోటుబువినుము
శ్రీగిరిరాజ్యంబు సింహాచలంబు
బాగొప్పునరుణాద్రివట్టిసాచలము.

*   *   *   *

మాకుఁలంబునఁగల్గుమర్యాదలెల్ల
శ్రీకరంబుగమీకుఁ జెప్పెదవినుము
సరవితోనోబలసామినిదకరు-
గురిచేసి యితరులఁ గొలువంగరాదు
బంగారు సొమ్ములేర్పడనెన్నియున్న
సంగతినెమిలిపింఛముఁబూనవలయు.

End:

*   *   *   *

దరువు అటతాళం వరాళిరాగం.

*   *   *   *

అందంపు మోవితేనెలానిముద్దుగొనుచునన్ను
సందిట బిగియంగబట్టిసకియవిడియమొసగె. సంతోష.

*   *   *   *

కలికిసిగ్గేలనాతో బలుకుమనిమనసుదీర
వలరాజుకేళిలోనకళలంటి నెమ్మిమీఱ.

(వి-వి.)—

కృత్యారంభమును సమాప్తియును లేవు. వ్రాఁత కొంత శిథిలమైనది. కొంత శిథిలమైనదికాదు. శైథిల్యము, గ్రంథపాతములు లేవు.

శ్రీనివాసవిలాసమను పేరుగలరసవంతమయిన యీ యక్షగానము నరసరుపతి శ్రీనివాసమూర్తి చెంచుగన్నియను జెంట్లాడుకథవర్ణింపఁబడినది. కర్తపేరు తెలియదు. ఈ పుస్తకమున ముందిగ్రంథరచన మొక విధముగా ముగిసినతర్వాత సందునడిమి కొంతభాగముమరలఁ గొంత భేదముతో విషయమువిస్తృతముగా వ్రాయఁబడియున్నది. దానికి(b) సంజ్ఞతో నాద్యంతములు చూపఁబడెను.

R. No. 458.

Paper. 8¾ × 6¼ inches. Foll. 26. Lines, 28 on a page. Mode of writing bad and incorrect. Slightly injured

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

రుక్మిణీపరిణయము.

RUKMINĪPARIṆAYAMU.

A composition in the form of Yakṣagāna describing the story of the marriage of Śrī-Kṛṣṇa with Rukmiṇī. The author is Caudari Rāmadāsakavi, son of Gurvappa of Kolucunūḷḷa gōtra.

Complete, but the first fol. is wanting.

Beginning :

కోరికోలుచునూళ్లగోత్రోద్భవుండు
వెలయను త్తనధీరు వేంకమాంబకును
నలువొందనుదయించెనాయఁడు పుణ్య
గరిమనాతనిపత్ని గంగమాంబకును
వరతనూజుండగు వన్నెమీఱంగ
గురుతరపుణ్యుండు గుర్వప్పసుగుణి
అరయనాతనిపత్ని కాయరుంధతికి.

* * *

కోరిసన్నుతి సేయఁగోనమాంబకును
వారికిద్దఱికిని వరకుమారుండు
రమణకోనుదయించె రాయప్పఘనుఁడు
అమరంగనతనికినను జుండనేను
తనరిచౌదరిరామదాసుఁడనువాఁడ
వసర(శ్రీ)రఘురాముపరమునఁ జేసి.

* * *

సిరిమించి కబ్బమ్ము చెప్పఁగా నేర్తు
పరగ సంగీతంబు పాడఁగా నేర్తు
వరుసఁ జిత్రంబుగ వ్రాయఁగా నేర్తు
సరవిఁ బ్రబంధముల్ చదువఁగా నేర్తు.

* * *

నిరుపమంబగు రుక్మిణీవిలాసంబు
గరిమమించిన యక్షగానంబుగాఁగ
వినిపింతు నాకథావిధ మెట్టిదనిన.

End:

ధరను జౌదరి రామదాసాహ్వయుండ
కరుణించరయ్య సత్కవులైనవారు
వారిధియెన్నాళ్లు వసుధయెన్నాళ్లు
మేరువు నెన్నాళ్లు మిన్ను నెన్నాళ్లు
శ్రీవిష్ణుఁ డెన్నాళ్లు సిరియు నెన్నాళ్లు.

* * *

వాసిగా నన్నాళ్లు వసుధలోపలను
నాచంద్రతారార్కమైయుండుఁగాత.

(వి-వి).—

సమగ్రము. మొదటిపత్రము పోయినది. వ్రాఁత మంచిదిగాదు తప్పులున్నవి. శైథిల్యమున్నది. గ్రంథపాతము లల్పముగాఁ గలవు.

శ్రీకృష్ణుఁడు రుక్మిణిని బెండ్లాడుకథను చౌదరి రామదాసకవి యక్షగానముగా రచియించినాఁడు. కవిశూద్రుఁడు; కొలచుమాల్లగోత్రుఁడు; గురవప్పకొడుకు.

R. No. 459.

Palm-leaf. 13¼ × 1¼ inches Foll. 360 Lines, 6 or 7 on a page. Mode of writing, good but incorrect.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

స్కాందపురాణము (శివరహస్యఖండము).

SKĀNDAPURĀṆAMU (ŚIVARAHASYAKHAṆḌAMU).

This is the same work as the one described under No. 322 of the Descriptive Catalogue of Telugu MSS, Vol. I.

Contains up to the end of the 4th Kāṇḍa (Yuddhakāṇḍa).

(వి-వి.)—

మొదటినుండి యుద్ధకాండాంతమువఱకుఁ గలదు. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది డిస్క్రిప్టివు క్యాటలాగు నె 322 రున వర్ణితమయిన గ్రంథమే.

R No. 460.

Paper $8\frac{1}{8}\times7$ inches. Foll. 23 Lines, 23 on a page. Mode of writing bad and incorrect. Injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

కళాశాస్త్రము (వచనము).

KALĀŚĀSTRAMU (PROSE).

A treatise in Telugu prose dealing with certain erotical topics collected from Sanskrit works like Ratirahasya of Kokkōka, etc. By Allūri Purușōttamakavi.

Incomplete.

Beginning:

శ్రీశైలము భీమకాళేశము మహేంద్రగిరియను నీ మూఁడు స్థలంబులు లింగాధిష్ఠానంబులు గావున నిట్టి లింగస్థలంబులకు మూఁటికి నంతర్భూతంబగు దేశంబు త్రిలింగదేశం బనంబరగునట్టి త్రిలింగదేశంబునందలి దగు విశాఖపట్టణమండలాగ్రేసరంబునకు నాయకరత్నంబగుచు కీర్తిమయమగు శ్వేతముఖులచే కీర్తనీయంబై వెలయు విజయనగరపట్టణాగ్రేసరంబునందు వసియించియున్న శ్రీరాజగోపాలునకు నంకితంబుగ నేజేయంబోవు కళాశాస్త్రంబునకు కథాక్రమం బెట్టిదనిన ;—

End:

గాఢచుంబనముచేతను నేత్రములయందుండుకళను ద్రవింపజేయవలయును. పంచాంగుళముచేతను మూర్ధకళను ద్రవింపజేయునది

(వి.-వి).—

అసమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదిగాదు. శైథిల్యముకలదు.

కొక్కోక రతిరహస్యాదులనుండి కామశాస్త్రవిషయములనేర్చి తెలుఁగుమాటలుగా నీగ్రంథమును అల్లూరి పురుషోత్తమనామధేయుఁడు కూర్చెను.

R No 461.

Paper. 10¾ × 7½ inches Foll. 42. Lines, 25 on a page. Mode of writing fair but contains mistakes. In fairly good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) మిత్రవిందాపరిణయము.

MITRAVINDĀPARIṆAYAMU.

Foll. 1—30 and 30-*b* is left blank.

A Prabandha in four Āśvāsas describing the story of Śrī Kṛṣṇa's marriage with Mitravinda (one of his chief consorts); composed by Janārdana Raṅgarāya, (son of Rāyadappa Raṅgarāya, the author of the Saṅkalpasūryōdaya) both of them being Rajas of Bobbili.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీసీతోజ్జ్వలచంద్రికాన్వితుఁ డరిశ్రేణీమనోభీకరుం
డాసన్నాంచితసద్గణావనుఁడు దివ్యశ్లోకుఁడుద్యత్కళా
వాసుండభ్రవిభాసుఁడత్యమలసర్వజ్ఞావతంసుండు[శో(?)]
భాసూనాస్త్రిఁడు రామచంద్రుఁ డనుకంపన్ మశత్ర్యన్ బ్రోవు
[తన్.

* * * *

క. హరిచరణాబ్జంబున ని
ర్జరరఘురితో వెలమవారు జనియించిరి యా
దొరలందు రావువారలు
ధరయేలిరి రిపులు కుధరదరులను జారన్.

గీ. వారిలోపల నె(న)న పోత వసుమతీశ
మౌళిపూర్వమహీశులఁ బోలి రాజ్య
మేలుకొని పాకడలిని శేషుఁ గలిన
కరణిసర్వజ్ఞుఁడను పుత్త్రుఁ గనె నతండు

సీ-గీ. తనరె సర్వజ్ఞనృపతి యాతనియనంత
రమున మహిఁ యేలె లింగపరంగరాయ
ధరణిపతి శత్రురాజులు తల్లడిల్ల
సకలబాంధవమిత్రులు సంతసిల్ల.

ఇట గ్రంథపాతముగలదు.

గీ. ఆర్యులనుతింపఁదనరుమదగ్రజన్ము
రాణి వేంకటరమణాంబ రమణఁదలఁతు.

End:

మాలిని. రఘుకులకలశాంభోరాశిసంపూర్ణచంద్రా !
మఘుభుగ్రహితభూభృన్మండలీనిర్జరేంద్రా !
మఘవగజసుధారుఙ్మాన్యసత్కీర్తిసాంద్రా !
యఘతిమిరదినేంద్రా హారిశ్రీరామచంద్రా !

Colophon;

ఇది శ్రీమైథిలీమనోహర కరుణాకటాక్షవీక్షణ పరిలబ్ధభాస్వదైశ్వర్య మృదుమధురోభయకవితావిచిత్ర రావుకుల సుధాశరధిసంపూర్ణయామినీకళత్ర సకలవిద్వజ్జనవినుతసచ్చరిత్ర రేచర్లగోత్రపవిత్ర శ్రీమదన్నారాయపౌత్రరాయరాహుత్త్వేశ్యాభుజంగసర్వజ్ఞాదినుహాబిరుదాధేయ రాజాధిరాజరాజతేజోనిధి మహారాజశ్రీ రాజారాయడప్పరంగారాయపుత్త్ర నిజబాంధవోద్యానవనచైత్ర కాంచనఘటితపంచయసమంచితగాత్ర భండనాఖండదోర్దండసముద్దండ మండలాగ్రక్రూరధారా ఖండితామిత్ర బుధజనవిధేయసమరాజేయ పోషితసత్కవినికాయ దానగుణరాధేయ గాంభీర్యకరుణాదిసద్గుణకౌసలేయ శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజకందర్పరాజ తేజోనిధిమహారాజశ్రీరాజాజనార్దనరంగారాయనామధేయప్రణీతం బైనమిత్రవిందాపరిణయం బనుమహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును జతుర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత యంత మంచిదిగాదు. శైథిల్యము లేదు. గంథపాతములు కలవు.

శ్రీకృష్ణుఁడు మిత్రవిందను బెండ్లాడుకథను, బొబ్బిలిపురాధీశ్వరుఁడగు జనార్దనరంగారాయప్రభువు మిత్రవిందాపరిణయ మను పేర నాల్గాశ్వాసముల గ్రంథముగా నిట్లు రచియించినాఁడు. ఈ కవి సంకల్పసూర్యోదయకర్తయగు రాయడప్ప రంగారాయప్రభువు కుమారుఁడు

(b) రామప్రభుశతకము.

RĀMAPRABHUŚATAKAMU.

Foll. 31a—42a. Foll. 42 (b) is left blank.

This is the same work as the one described under R. No. 179. *ante*.

Contains 111 stanzas.

(౮-౮).—

సమగ్రము. ౧౧౧ పద్యములున్నవి. వ్రాఁత మంచిది కాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 179 రున వర్ణింపఁబడినదే.

R. No. 462.

Paper. 8 × 6½ inches. Foll. 103. Lines, 23 on a page. Mode of writing fair but incorrect. Good.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

శైవాగమశిఖామణి.

ŚAIVĀGAMAŚIKHĀMAṆI.

A treatise in Vīraśaiva religion dealing with the sanctity and greatness of Vibhūti (sacred ash), Rudraksa beads, Liṅga (phallic emblem of worship), Śivapūja, etc The author is Neppalle Appanārya, son of Brahmaliṅgārya and disciple of Ivvaṭūri Rāmanārādhya,

Complete in 5 Āśvāsas

Beginning:

శా. శ్రీశైలేశుని మల్లికార్జునుని దిక్చేలుఁ శివానాయకుఁ
నీశానీ(?)భవరోగభేషజునిలోకైకాధినాథుఁ బియ
తే(-శుఁ అవ్యయలోకభక్తవరదుఁ గీర్వాణసంసేవితుఁ
దాశరదప్రదదుఁ నిరంతరముసద్భక్తిఁ బ్రశంసించెదఁ. ?

* * * *

గీ. అనఘునివటూరివంశమహాబ్ధిశశిని
వీరనార్యాత్మజుని సారవినుతయశుని
సకలపరవాదిమత్తేభశస్తహారిని
రామనారాధ్యమద్గురుస్వామిగొల్తు.

End:

మాలిని. తరుణశశికలాపా తాపసాధీశ . . పా
సురరిపుమదభంగా శుభ్రగంగోత్తమాంగా
శరనిధిఘనతూణా శార్ఙ్గహస్తప్రమాణా
ధరణిధరనివేశా దక్షయాగప్రకాశా !

Colophon:

ఇది శ్రీమదివ్వటూరి రామనారాధ్యచరణాంబుజసేవాధురీణ శైవశాస్త్రార్థపారీణ సరసకవితాచాతుర్య అనవరతగాంభీర్య వీరమాహేశ్వరాచారనిరత సకలసద్గుణభరిత కౌండిన్యసగోత్రపవిత్ర బ్రహ్మలింగార్యసుపుత్రి నెప్పల్లె అప్పనార్యప్రణీతం బైనశైవాగమశిఖామణి యనుప్రబంధంబునందుఁ బంచమాశ్వాసంబు సర్వంబు సంపూర్ణము.

(వి-వి).—

సమగ్రము. (అయిదాశ్వాసములు). వ్రాఁత యంత మంచిది కాదు. తప్పులు మెండు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

భస్మరుద్రాక్ష శివలింగమాహాత్మ్యములును, దద్ధారణమువలన ఫలములును, మఱియు శివపూజాదుల మాహాత్మ్యములును ఇందుఁ జెప్పఁబడినవి. గ్రంథకర్త నెప్పల్లె అప్పనార్యుఁడు. ఇవ్వటూరి రామనారాధ్యుని శిష్యుఁడు. కౌండిన్యగోత్రుఁడు. బ్రహ్మలింగార్యుని కొడుకు.

R. No. 463.

Paper. 7¾ × 6½ inches. Foll. 47. Lines, 21 on a page. Mode of writing, fair but not quite incorrect. Good.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

రాఘవచరిత్రము.

RĀGHAVACARITRAMU.

This is the same work as the one described under R. No 421 *ante* By Kavirāyani Rāmabhadrakavi.

Complete.

(వి-వి).—

సమగ్రము. వ్రాఁతయంత మంచిదికాదు. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 421 రున వర్ణింపఁబడినదే.

R. No. 464.

Paper. $8\frac{1}{4} \times 6\frac{7}{8}$ inches. Foll. 28. Lines, 18 on a page. Mode of writing good but incorrect. Good.

Purchased in 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

బసవకళ్యాణము.

BASAVAKALYĀṆAMU.

A Yakṣagāna composition giving an account of the life of Basaveśvara. The author is Anumōda Sanyāsikavi.

Complete in one Āśvāsa.

Beginning:

శ్లో. శ్రీగంగానందకందాయ చిదానందస్వరూపిణే
వందితా మరబృందాయవృషభాయనమోనమః.

చ. శ్రీలలితంపువీరవ్రతసింధు సుధాకరు లౌపురాతనుల్
లాలితరుద్రులుగా బ్రమదలక్షణవంతులనేకకోటులగా
జాలనుతించెదగా మహితసౌఖ్యముతో బసవాదిముఖ్యసం
స్ఫాలన పాదపద్మములు భక్తిని మ్రొక్కినుతించి కొల్చెదగా.

End:

మాలినీ. సకలభువనపాలా సర్వదేవానుకూలా
ప్రకటనిగమలోలా ప్రాణికోట్యానుమూలా
ప్రకటితకరశూలాం పాపసంహారశీలా
సుకరశరణజాలా సూర్యబింబానుకూలా.

Colophon:

ఇది శ్రీభక్తమాహేశ్వర పాదారవిందమకరందపానానందమిళింద మానస శ్రీమద్గిరిమఠమల్లియభాగి చంద్రశేఖరాహ్వయహస్తాంబుజసంభూతభక్తుల యెఱుకాహ్వయకరుణాకటాక్షవీక్షణ అనుమోదసన్యాసి నామప్రణీతంబైన శ్రీబసవకళ్యాణయక్షగాన ప్రబంధంబునందు సర్వంబు నునేకాశ్వాసము సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

బసవకళ్యాణమను పేరుగల యీయక్షగానమున బసవేశ్వరుని చరిత్రము వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త అనుమోదసన్యాసికవి.

R. No. 465.

Paper. $8\frac{5}{8} \times 7$ inches. Foll. 39. Lines, 22 on a page. Mode of writing bad and incorrect. Good.

Purchased in 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

తారకబ్రహ్మరాజీయము.

TĀRAKABRAHMARĀJĪYAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 347 *ante*.

By Rādhāmādhavakavi.

Contains the 1st and the 2nd Aśvāsas.

(వి-వి.)—

ప్రథమద్వితీయాశ్వాసములు మాత్రమున్నవి. వ్రాంతయంత తిన్నఁగా లేదు. తప్పులున్నవి శైథిల్యము, గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 347 రున వర్ణితమే.

R. No. 466.

Paper. $8\frac{1}{2} \times 7$ inches. Foll. 35. Lines, 22 on a page. Mode of writing fair but incorrect. Good.

Purchased in 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

సకలలక్షణసారసంగ్రహచింతామణి.

SAKALALAKṢAṆASĀRASAṄGRAHACINTĀMAṆI.

A treatise on prosody by Uppulūr Veṅkatareḍḍi of Āpastamba-sūtra and Kāśyapa gōtra. It is mostly a compilation from Āppakavīyamu and other works.

Complete in 3 Paricchēdas.

Beginning:

క. శ్రీశైలకన్యకాప్రా
ణేశనియతేశయోగి హృదయనివేశా
కాశభవనాశ నేశా
కాశధునీనిభయశఃప్రకాశ మహేశా!

గీ. వసుధనుప్పులూరి వంశాంబునిధి చంద్రుఁ
డైతనర్చు వేంకటార్యమణికి

ప్రియతనూభవుండు వెంకటరెడ్డినాఁ
బరగినాఁడ దేవ పార్వతీశ!

సీ. అవధరింపుము దేవతాగ్రణిదశవిధ
చ్ఛందముల్ శోధించి యందులోన
రాజిల్లు పద్యసమాజంబు లిఖియించి
నాకవిత్వంబొకింతయు రచించి
సకలలక్షణసార సంగ్రహచింతామ
ణియనంగఁ బేరిడి ప్రియమెసంగ
నీకర్పణ మొనర్తుఁ బ్రాకటకారుణ్య
దృష్టిచేఁ గనుఁగొని దీనియందు
తప్పులున్న నుక్షమియించి యొప్పుగాఁబ
రిగ్రహించిధరాస్థలి వృద్ధిఁబొందఁ
జేయు నీపాదజలజాత సేవకుండ
భక్తహృదయాంబుజనివేశ పార్వతీశ?

End:

మత్తకోకిల. వారణాసురబాహుగర్వనివారణా శుభకారణా
తారకాచలవాసపోషితదాసమేరు శరాసనా
సారవేద మయసజ్జన ప్రకరక్రియా
సారశైవలినీజటాగ్ర యశస్సమస్త సురాగ్రణీ?

Colophon:

ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వర చరణారవిందధ్యానానంద కందలిత హృదయసరసీరుహ చందనకుంద మందాకినీకీర్తి ప్రకాశ సకలదిగ్దేశ ధరణీశపూజిత సలలితాపస్తంబసూత్ర కాశ్యపసగోత్రపవిత్ర ఉప్పలూరి కులకలశపారావారరాకాసుధాకర వేంకటార్యమణిపుత్ర సుకవిబుధ విధేయ వేంకటరెడ్డి నామధేయ ప్రణీతంబైన సకలలక్షణసారసంగ్రహ చింతామణియను మహాలక్షణ గ్రంథంబున సర్వంబును తృతీయ పరిచ్ఛేదము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. మూఁడు పరిచ్ఛేదములు. వ్రాఁత చెడ్డదిగాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది యొకలక్షణ గ్రంథము. గణవృత్త లక్షణములు యతిప్రాస లక్షణములు తద్భవాది లక్షణములు నిందుఁగలవు. లప్పకవీయాది

ప్రసిద్ధలక్షణ గ్రంథము లందలి విషయములే మార్చి యుండున్నవిగాని క్రొత్తవిశేషము లేమియు లేవు. గ్రంథకర్త ఉప్పలూరి వేంకటరెడ్డి. ఆపస్తంబ సూత్రుడు, కాశ్యపగోత్రుడు.

R. No. 467.

Paper. 13½ × 8½ inches. Foll. 7. Lines, 58 on a page. Mode of writing good but not quite incorrect. Much injured.

Purchased in 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

ఇందుమతీపరిణయము.

INDUMATĪPARIṆAYAMU.

By Pantula Brahmadēvakavi. As the MS. contains many omissions and injuries on account of its injured condition extracts are not given here.

Breaks off in the 3rd Āśvāsa.

(వి-వి.)—

మొదటినుండి తృతీయాశ్వాసమున కొంతవఱకుగలదు. వ్రాతచక్క నిది కాని జీర్ణమై యున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు గలవు.

పుస్తక శైథిల్యముచే గ్రంథవిషయ మిక్కడ వివరింపరాదయ్యె. ఈ గ్రంథమును రచించిన యాతడు పంతుల బ్రహ్మదేవకవి.

R. No. 468.

Palm-leaf. 10 × 1 inches. Foll. 154. Lines, 5 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct Good.

Purchased in 1917-18 from M.RR.y. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(a) సీతావిజయము.

SĪTĀVIJAYAMU.

Foll 1*a*—63 *a* and 63 *b*. is left blank.

A poem narrating the story of the destruction of Śatakantharāvaṇa by Sīta, by Penumalli Bāpayāmātya, son of Kōnayāmātya. There is a reference here to the sacred place called Viṣṇusamvēdyamu which is said to be on the bank of the river Kauśiki, a branch of the Godāvari. This work is also called Viṣṇusamvēdyamāhātmyamu.

Beginning:

క. శ్రీపార్వతీమనోహర
యాపద్మభవాది దేవతార్చితవరచి
ద్రూపజగన్మయ భూతివి
లేపనధవళాంగ రామలింగమహేశా.

వ. దేవాయవధరింపుము రోమశమహామునింగని ధర్మరాజు వినయంబున మ్రొక్కి సీతావిజయ కథాశ్రవణ కుతూహలుండై శతానన వధ ప్రకారంబు వినవలతుం జెప్పవేయన.

End:

మాలిని. నిగమనిచయఘోటా నీరజారిందుజూటా
నగపతివరచాపా నవ్యధావళ్యరూపా
(?)సుగుణమ గజహారా సుందరీమానచోరా
యగణితబలశీలాయద్రిజామానలోలా.

Colophon:

ఇది శ్రీరామేశ్వర చరణారవిందభజనానంద ఫలవరప్రసాదలబ్ధకవితారచనవిశేషచారిత్ర పెనుమల్లి కోనయామాత్యసత్పుత్త్రబాపయామాత్య ప్రణీతంబైన శ్రీవిష్ణుసంవేద్యమాహాత్మ్యంబునందు సీతావిజయంబున సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)

కృత్యవతరణిక తక్కఁదక్కిన గ్రంథమెల్లఁగలదు. వ్రాఁత తిన్ననిదిగాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

సీతావిజయమను నామాంతరముగల యీ విష్ణు సంవేద్య మాహాత్మ్యమున, సీతాదేవి శతకంఠరావణుని జంపుట మొదలగు కథ వర్ణింపఁబడినది. విష్ణు సంవేద్యమను పుణ్యక్షేత్రము (కౌశికీ తీరమునఁగలదట) ప్రస్తావమిందుఁగలదు. గ్రంథకర్త పెనుమల్లి బాపయామాత్యుఁడు. కోనయామాత్యుని కొడుకు.

जगन्नाथाष्टकादि.

JAGANNĀTHĀṢṬAKĀDI.

Foll. 64*a*—154.

See the Sanskrit part of the Triennial Catalogue of MSS.

R. No. 469.

Paper. $8\frac{3}{8} \times 6\frac{1}{8}$ inches. Foll. 19. Lines, 32 on a page. Mode of writing, good and correct. Good.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

సంకల్పసూర్యోదయము.

SAṄKALPASŪRYŌDAYAMU.

By Rāja Rāyaḍapparaṅgārāya, Raja of Bobbili. This is the same work as the one described under R. No. 428 *ante*.

Contains the first Āśvāsa complete, and the second incomplete.

(వి-వి.)—

మొదటినుండి ద్వితీయాశ్వాసమునఁ గొంతవఱకుఁగలదు. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులు. లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నెం 428 రున వర్ణింపఁబడినదే.

R. No. 470.

Paper $8 \times 6\frac{5}{8}$ inches. Foll. 32. Lines, 21 on a page. Mode of writing good but fairly correct. Good.

Purchased in 1917–18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

వీరభద్రవిజయదండకము.

VĪRABHADRAVIJAYADAṆḌAKAMU.

A composition in the Daṇḍaka metre and in praise of God Śivā who is described here as having destroyed Dakṣa's sacrifice. The author is Śaṅkhula Cōḍayakavi, son of Liṅgaya.

Complete.

Beginning :

శ్రీమన్మహాభద్రకాళీ ముఖాంభోజహేళీ లసచ్చంద్రమౌళీ చరద్భృంగ వాదగ్రజాగ్రన్మహాయుద్ధకేళీ నటద్బాహుజంఝామరుద్ఘంజితోద్యన్మహా మోఘమేఘావళీపూర్వగీర్వాణ దోర్గర్వసర్వంసహాభృద్ధరాఖర్వదంభోళి ఘ్నాంపాహి గాంభీర్యసంపత్సముద్రా సదాఘోరరౌద్రా జగద్భద్రనిర్నిద్రకారుణ్య వీక్షార్ధకోట్యర్కసంకాశరుద్రా మహావీరభద్రా భవత్కోమలాబ్జోపమానాంఘ్రియుగ్మంబునా చిత్తమందుంచి ధ్యానించిపూజించి పూదండగానుండగానిండుగా దండకంబొప్పగాఁజెప్పి యర్పించెదర నీక డెల్లన్న:—నయ్యాదిదేవుండు.

End:

మహావీరభద్రుండు సర్వేశ్వరానుగ్రహప్రాప్తుఁడై యుండె దేవా
వళుల్ సంతసంబొందుచున్ శంభునింగొల్చుచున్ దార్కిజస్థానముంజేరి
రాదక్షుఁడున్ శంభునింగొల్చియుండెన్ భువిన్ నిత్యకళ్యాణసంయుక్తి
గాఁబూర్ణమైనట్టి యీ దండకంబాత్మసంసిద్ధిచే వీరభద్రార్పణంబై వెలుం
గన్ రచించెన్ వచించంగ విశ్వేశ్వరానుగ్రహప్రాప్త ధారాకవిత్వామృత
శ్రీసమేతుండు మాహేశ్వర శ్రీపదాంభోజ భక్తుండు లింగయ్య పుత్త్రుండు
శ్రీశంఖులఖ్యాత సద్వంశుఁడున్ జోడయాఖ్యుండు సన్మార్గుఁడీ సచ్చిదా
నంద కళ్యాణకృద్దండకంబెవ్వరైనన్ బ్రియంబొందఁగాఁ బాఠముంజేసి
నన్ వ్రాసినన్ జూచినన్ బుద్ధినేర్పొప్పఁగాఁజెప్పి విన్పించినన్ విన్న
వారిన్ మహావీరభద్రుండు శ్రీమంతులంజేయు ధీమంతులంజేయు వాక్సి
ద్ధిఁబొందించు సత్పుత్త్రపౌత్త్రాయురారోగ్యభాగ్యంబు లొందించునై
ర్మల్య మద్వాక్యముల్ సత్యముల్ చేయుమీ విశ్వనాథా ! సదాపూరితా
నందబోధా జయశ్రీసనాథా నమస్తే నమస్తేనమః.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతచక్కనిది. తప్పులంతగాలేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

వీరభద్ర విజయదండకమను పేరుగల యీ దండకమున దక్షయజ్ఞము, సతీమృతి, పార్వతీజననము, మొదలు మన్మథపునరావిర్భావము, దక్షపునర్యాగము, వీరభద్రోత్పత్తి, దక్షయాగనాశనము, వీరభద్ర విజయము, శివస్తుతి, యనువిషయములు గలవు. గ్రంథకర్త శంఖులచోడయకవి, లింగయ్యపుత్త్రుఁడు.

R. No. 471.

Paper. 7¾ × 6½ inches. Foll. 66. Lines, 22 on a page. Mode of writing bad and incorrect. Fair.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

మదనసాయకావిలాసము.

MADANASĀYAKĀVILĀSAMU.

An amorous Prabandha dealing with the story of the marriage of Ṛtudhvaja (a king of the solar race) with Madanasāyakā, daugh-

ter of a Gandharva named Tumburu. The author of the work is Caduvulā Sōmaliṅgakavi, son of Vēnkatācalamayya and Annapūrṇa and grandson of Guruliṅga and Nannamāmba. The work is dedicated to God Mallikārjuna worshipped at Śrīśaila.

Breaks off in the fourth Āśvāsa.

Beginning:

క. శ్రీగిరిజాసతుర్ఘచలి
ప్తాగురుకాశ్మీరచందనాంకితవక్షో
భాగప్రాగల్భ్యుఁడగు
శ్రీగిరిమల్లేశు నాత్మఁ జింతింతునొగిన్.

* * * *

ఉ. అందముమీఱ నాగిరికి నబ్బురమొప్పఁగ నేఁగుదెంచినా
యందునభక్తిచేతను నయంబలరారెడు నూఱుకండముల్
పొందుగఁబుష్పమాలవలెఁ బూన్చితివందుకు సంతసంబునే
నొందినవాఁడనైతిఁదగనుర్విని పట్టలరాజవంశజా !

గీ. కావునను నీవునొనఁగూర్చు కావ్యమధిక
భక్తితోమాకొసంగినఁబరమమాని
గణనమగునైహికాముష్మికములుగల్గు
సురుచిరసమాఖ్య చదువులసోమయాఖ్య.

గీ. అనినిరాకారమందిన యంత నేను
మల్లికార్జునదేవుఁడమందకృపను
వచ్చికృతివేఁడుటకు మదిమెచ్చిపూర్వ
పుణ్యసంపత్ఫలంబులుపొందెననుచు.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్గురులింగజంగమచరణ కరుణాకలితసదభ్యాసోచిత నవరసాలంకారకవితాధురంధర ఘనయశోబంధురగారుత్మతద్యుతి గోత్రపవిత్ర సకలలింగాంగసంఘ స్తవనీయ చదువులవంశామృతపారావారపూర్ణచంద్రోదయ గురులింగనన్నమాంబాసుపుత్త్ర వేంకటచలమయాన్నపూర్ణాంబికా గర్భశుక్తిముక్తాఫల సోమలింగాహ్వయ ప్రణీతంబైన మదనసాయకా విలాసంబను శృంగార ప్రబంధంబునందుఁద్వితీయాశ్వాసము.

End:

సీ. త్రిదివరాజ్యాధిపతి నికాయ్యసాన్నిధ్య
శుభవారిజాతప్రసూనమనఁగ

ప్రాచీమదేభకుంభాభ్యంతరాళశుం
భత్ప్రభాంకితవజ్రపట్టమనఁగ
తారాపథాంబుజాతదృగాంచలికర
సంభృతసితసారసంబనంగ
వారిదస్వాస్థానమంటపాంతరవజ్ర
పంజరస్థితసితపక్షమనఁగ
తిమిరఫలభుకర్ఖేబర స్థిరతభూత
హారణకృతాలకమలాక్షకరవిభాస
చక్రమనఁదగితోఁచె నిర్వక్రుఁడగుచు
సుందరకరుండు నానిండుచందురుండు.

(వి-వి.)—

మొదటినుండి నాల్గవయాశ్వాసమునఁ గొంతవఱకుఁగలదు. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము, గ్రంథపాతములు లేవు.

మదనసాయకా విలాసమను పేరుగల యీ శృంగార ప్రబంధము చదువుల సోమలింగ కవిచే రచియింపఁబడినది. ఈతఁడు వేంకటాచల ముకొడుకు. ఈ కృతి శ్రీశైల మల్లికార్జునన కంకితము సేయఁబడినది.

R. No. 472.

Paper. 8 × 6½ inches. Foll. 99. Lines, 22 on a page. Mode of writing fair but not quite incorrect. Fair.

Purchased in 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavolu Sundaram Pantulu Garu of Vizagapatam.

బ్రహ్మోత్తరఖండము.

BRAHMŌTTARAKHAṆḌAMU.

This is the same work as the one described under No. 33 of the D. Cat. of Telugu MSS., Vol. I, but with full colophon which gives the author's name as Paṭṭametṭa Sōmanātha Sōmayājin.

Complete, but without the prefatory portion.

Beginning:

క. శ్రీమల్లింగారాధ్య
స్వామికటాక్షప్తసకలవైభవయెల్ల
క్ష్మామండలేంద్రనుమనో
ధామావేశునకు సిద్ధరామేశునకున్.

వ. నిశ్చితాంతఃకరణభక్తి సమన్వితంబుగా నారచియింపంబూనిన బ్రహ్మోత్తరఖండంబను మహాఖ్యానంబునకుఁ గథావిధానం బెట్టిదనిన.

End:

శా. కారుణ్యాకరబిక్కనోలి వసుధాకాంతావతంసేంద్రకా
మారెడ్డిక్షితిపానుసంభవ జగన్మాన్యప్రభావాఢ్యమ
ల్లారెడ్డిప్రభుశేఖరాంఘ్రిభవయెల్లారెడ్డిభూపాలచే
తోరాజీవనిజైక్యభావన సుధాతుష్టద్విరేఫార్భకా!

* * * *

క. ఎల్లారెడ్డినృపార్పిత
పుల్లాంబుజహల్లకౌఘపూజాసంభా
రోల్లాసజాతకుండలి
హల్లీసకముఖ్యతాండవార్భటిలోలా!

Colophon:

ఇది శ్రీభవానీశంకరకింకరతాఖిలప్రియాకర కవితాపట్టభద్ర పట్టమట్టవేంకటామాత్యపుత్త్ర హరితసగోత్ర ఆపస్తంబసూత్రసాధుమేధావిరాజి సోమనాథసోమయాజి ప్రణీతంబైన బ్రహ్మోత్తరఖండంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ బంచాక్షరీప్రభావంబును మహాశివరాత్రిమాహాత్మ్యంబును కృష్ణచతుర్దశీ మహిమంబును ఉభయత్రయోదశీ ప్రదోషకాలపూజావిధానంబును సోమవారవ్రతవిశేషంబును సీమంతినీప్రభావంబునునందు జిత్రకథయును విభూతిమాహాత్మ్యంబును రుద్రాక్షమాహాత్మ్యంబును శ్రద్ధాభక్తివిశేషంబును ఉమామహేశ్వర వ్రతలక్షణంబునునందు జిత్రకథయును ననుకథలరిగల సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

కృత్యవతరణిక తక్కఁదక్కిన గ్రంథమెల్లఁగలదు. వ్రాఁతమంచిది తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యములేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది తెలుఁగు డిస్క్రిప్టివుక్యా నెం 33 రున వర్ణింపఁబడినదే. గ్రంథకర్తృ విషయాదిక మిక్కడ స్పష్టముగాఁ దెలియవచ్చుచు నక్కడ వ్రాయఁబడిన విషయవివరణము సిద్ధాంతపఱుచుచున్నది. సూతసంహిత యీ పట్టమెట్టసోమనాథకవి కృత్యంతరము. సూతసంహితారచనానంతరము సోమయాజియై యీ కృతిని రచియించినాఁడు.

R. No. 473.

Palm-leaf. 15 × 1½ inches. Foll. 275 Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but not quite incorrect. Much injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(a) భార్గవపురాణము.

BHĀRGAVAPURĀṆAMU.

Foll. 1—210b.

This is a Telugu rendering in 7 Āśvāsas of the Sanskrit Bhārgava-purāṇa in which is given an account of the Tamil Śrī-Vaiṣṇava saints called Āḷvārs and Divyasūris. The author's name is Kāṇḍūri Vēṅkaṭa dāsakavi, son of Lakṣmaṇācārya of Bhāradvājagōtra and disciple of Tīrumala Tātācārya. Information regarding the genealogy of the poet is found in the Telugu extracts given below.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీసమ్యక్సదనోరువక్షము విరాజిల్లంగ సచ్చందన
శ్రీసమ్మేళిత సుందరాంగమమరన్ శిష్టాగ్రణీస్తుత్యులౌ
శ్రీసేనేశ సుపర్ణశేషముఖు లర్థింగొల్వ సానందుఁడౌ
శ్రీసింహాచలనారసింహు మదిలో సేవింతు నెల్లప్పుడున్.

* * * *

గీ. నూతన గ్రంధరచనావినోది వగుట
గానుపించెను గానభార్గవ పురాణ
మాంధ్రముగఁజేయు లోకవిఖ్యాతి వెలయ
వేంకటాచార్య నామాట విని ముదమున.

మ. ధరలోనన్ మునుయజ్ఞమూర్తి యన నిద్ధఖ్యాతిచే మించి యం
తరహిన్ భాష్యకృదంఘ్రిపూజనకళాధౌరేయుఁడౌ దేవరా
డ్గురు రాజేంద్రుఁడు జ్ఞానసారముఖ సద్గోష్ఠ్యంబులంగూర్చి కాం
డురివంశాగ్రణియౌచు భాసిలెగుణాఢ్యుల్ మెచ్చఁగూటస్థుఁడై.

శా. * * * * ల

శ్రీరమ్యుండున హోబలార్యమణి సత్కీర్తిం జెలంగెన్ భువిన్.

గీ. అమ్మహాత్ముని తనుజాతుఁ డఘువిదారుఁ
డుభయవేదాంతధర్మమహోన్నతుండు

భాష్యకారమతావనోద్భాసిసత్య
సంగరార్యుఁడు సింగరాచార్యుఁ డలరు.

గీ. కనియె నాతఁడు నలువురాఘనసుతులను
దనరు లక్ష్మమ్మయ నెడు సతాకాంతయందు.

సీ. వేదవేదాంతార్థ విజ్ఞానబోధకుం
డగుచుశోభిల్లె ననంత గురుఁడు
ప్రతివాదితిమిరమార్తాండుఁడై తనరారె
సద్గుణివల్లభాచార్యమౌళి
సకల దాసస్తోమసారథరాజమై
కడుఁగీర్తి నొప్పె వేంకటగురుండు
రామానుజమతాబ్ధిరాజబింబం బన
నలరారె రామానుజార్య ఘనుఁడు.
ఇట్లు వెలసిరి నలువురు నిద్ధమహిమ
నుండవ్వ్యాహ ! యీనలుగురిలోన
నతుల వేంకటగురుఁడు రామానుజార్యుఁ
డును జిరాయువులైయుండి రనఘగతిని.

* * * *

గీ. అంతశ్శృంగార లక్ష్మీనారాయణార్య
తనయ వినయాదిసుగుణ వితానయగుచు
వరలు వల్లమయనెడి సద్వనితఁ బరిణ
యంబు నొందెను రామానుజార్య గురుఁడు.

వ. అమ్మహాపతివ్రతాతిలకమ్మునందు.

శా. శ్రీరాంభోనిధిచంద్రుఁగన్నకరణిన్ శ్రీసింగరాచార్యునిన్
శ్రీరామానుజ పాదపద్మయుగళీసేవారతున్ దాసమం
దారంబౌహరితత్త్వపాలనమహోదారున్ గృపాధారునిన్
శ్రీరామానుజదేశికుండు గనియెన్ శిష్టుల్ ముదంబందఁగన్.

శా. శ్రీమత్సింగరదేశికుండుగనె లక్ష్మీతుల్యబుచ్చమ్మనే
భామారత్నమునందు నార్యజనసంభావ్యున్ శతారాతివా
చామాధుర్యకథార్థముల్ తెలుపుదాసస్తోమ రక్షాపరున్
రామగ్రంథమహార్థదానచతురున్ రామానుజార్యుందగన్.

సంస్కృతమునఁగల భార్గవపురాణమున కిది తెలుఁగు. ఇందు దివ్యసూరులనఁబడు నాళ్వార్ల చరిత్రము వర్ణింపఁబడినది. పదాశ్వాసములు గల యీ గ్రంథమును గాండూరి వేంకటదాసకవి రచియించెను. ఈతఁడు కాండూరి లక్ష్మణాచార్యుని కొడుకు, తిరుమల తాతాచార్యుల శిష్యుఁడు, భారద్వాజగోత్రుఁడు. ఉదాహృతపద్యములఁబట్టి కవి వంశవృత్తాంతాదివిషయము తెలుఁగఁదగును.

(*b*) तारकब्रह्ममाहात्म्यम्.

TĀRAKABRAHMAMĀHĀTMYAM.

Foll. 211*a*—275*b*.

See Sanskrit part of this Catalogue.

R. No. 474.

Paper. 8½ × 6¾ inches. Foll. 41. Lines, 31 on a page. Mode of writing, good and correct. Good. Written only on one side of the paper.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) పురుషోత్తమచరిత్రము.

PURUṢŌTTAMACARITRAMU.

Foll. 1—32*a*. 32*b* is left blank.

This prose work gives an account of how Purusōttama, son of Pamiḍipāti Paṭṭābhirāmayya, a Brahmin resident of Isukapalli (of the Māṇikkārao Zamin), became a great magician. The author is Allūri Lakṣmīnṛsiṁhakavi, son of Puṇḍarīkākṣāmātya of Bhāradvājagōtra.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీకాంతాత్మజు నబ్జనేత్రునభవుఁ సృష్టిస్థితిన్నాశముఁ
బీకంజేయననుగ్రహించి విబుధానీకంబుదుస్థానముఁ
శ్రీకైవల్యపదంబుఁ జేరఁగభృశాంతిన్పొందఁగాఁ జేయునా
శ్రీకామప్రదసింహ వక్త్రు యెడు సౌఖ్యప్రాప్తి మాకెప్పుడుఁ.

* * * *

గీ. ఆమిథునమున కుద్భవమైతిమేము
ముగురమగ్రజు లతితపోమూర్తులుపురు
షోత్తముఁడు రాజరాజేశ్వరోత్తముఁడుదద
నుజుఁడ లక్ష్మీనృసింహాఖ్యనుతచరితుఁడ
. . . జన్మపావన మనితలంచి.

క. ప్రత్యంగిరకుఁ ద్రినేత్రకు
సత్యాకారకుఁ ద్రిలోకసాక్షికభవకుఁ
ప్రత్యూషారుణ వర్ణకు
నత్యద్భుతకుఁ జగాది మానురతతికిఁ.

గీ. అర్పణంబుగనాజగదంబ పాద
రానుకంపాతిశయమున నేనుజేయు
నట్టి పురుషోత్తమచరిత్రయనెడుగద్య
కావ్యమునకెట్టులనఁగను గథతెఱంగు.

వ. శ్రీమద్వసుంధరామండలమండనాయమానంబును విచిత్రచిత్రిత
ద్వారతోరణవేదికా . . .

End:

పిమ్మటఁబంచవాసరంబులు జరుగుడుఁ బురుషోత్తముండు సహధర్మి
ణీసహితుండై యతివిచిత్రమహిమలజనుల నానందితులఁజేయుచు
సత్కారంబులఁగావించుచు నఖిలేశ్వరిఁబూజించుచు నధికకాలంబు సు
ఖంబునుంబరగె.

* * * *

మాలిని. చలితదనుజదైత్యా శంకరస్తుత్యచర్యా
దళితకలుషజాలా ధర్మరక్షాసుశీలా
కలితకమలవాణీ కాలజీమూతవేణీ
లలితగుణకలాపా లక్షసూర్యప్రతాపా.

Colophon:

ఇది శ్రీబాలాత్రిపురసుందరీ కరుణాకటాక్షవీక్షణసంలబ్ధ సరసకవి
తాధురంధర అల్లూర్యపాహ్వయబంధుర భారద్వాజసగోత్రపవిత్ర పుం
డరీకాక్షామాత్యపుత్త్ర బుధజనవిధేయ లక్ష్మీనృసింహనామధేయ ప్రణీ
తంబగు పురుషోత్తమచరిత్రంబను గద్యకావ్యంబున సర్వంబునేకా
శ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాఁతమంచిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము, గ్రంథ
పాతములు లేవు.

జంగన్నారావు మాణిక్యారావుగారి జమీనులోని యనుకపల్లె
యను గ్రామమునఁగల పమిడిపాటి పట్టాభిరామయయను బ్రాహ్మణునకుఁ

కుమారుఁడగు పురుషోత్తమాఖ్యుఁడు నానాదేశములఁదిరిగి మహామాంత్రికుఁడయిన చరిత్రాంశ మీవచనప్రబంధమున వర్ణింపఁబడినది. దీనికిఁ గర్త యల్లూరి లక్ష్మీనృసింహయ్యఁడు.

(b) అపరోక్షానుభూతి.

APARŌKṢĀNUBHŪTI.

Foll. 33 *a*—41 *b*.

A versified translation of the Sanskrit philosophical work called Aparōksānubhūti of Śaṅkarācārya (described under No. 4540 of the Des. Catalogue of Sanskrit MSS. Vol. IX). The translator's name is not given.

Incomplete

Beginning:

మ. పటురోద్రంబున విశ్వరూపమలరన్ బ్రహ్మాండభాండంబుల
న్నిటనాకుర్మ్మడి నాశమేర్పడమహా నేత్రాగ్నిచే దగ్ధమా
నటుగావించిన నిష్ప్రపంచముగ నన్యంబెచ్చటన్ లేని పి
మ్మట శేషించిరి ముఖ్యకారణులు ధీమంతుండుదానిద్దఱున్.

End:

వ. . . . . . పరమాత్మయను తానన వేఱులేక యేకంబై నిస్సంశయంబై యొప్పునని సంకల్పప్రవృత్తి ప్రకరణం బితిహాస మార్గంబుగా వినిపించిన విని యజ్ఞవర్యుం డత్యంతామోదభరితమానసుండై మఱియును.

అసమగ్రము వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

అపరోక్షానుభూతి యను సంస్కృతవేదాంతగ్రంథమునకుఁ దెలుఁగుపద్యములు. కర్త యెవ్వరో ?

R. No. **475.**

Paper. $12\frac{7}{8} \times 8\frac{3}{8}$ inches. Foll. 138. Lines, 35 on a page. Mode of writing, good. Fair.

Purchased in 1917-18 from M.R.Ry., Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

రామకథాసుధార్ణవము.

RĀMAKATHĀSUDHĀRṆAVAMU.

A Prabandha in 7 Taraṅgas narrating the story of the Rāmāyaṇa, by Tumurāḍa Pāpakavi. It is based on the Telugu prose work called Vicitra-rāmāyaṇa, which was a translation by Gōpīnātha from an Oriya work of the same name by Siddhēndrayōgi. The author composed the Prabandha at the instance of one Pakki Lakṣmīnṛsiṁhaṁ who belonged to Śiṣṭukaraṇa class and who was the daughter's son of Gōpīnātha referred to above.

Complete

Beginning:

క. శ్రీమజ్జననీజనకుల
కోమలపాదాంబుజములకుఁ బ్రెుక్కి గురు
స్వామి వినుతించి నెమ్మదిఁ
బ్రేమాతిశయంబు చాలఁ బెనఁగొనుచుండన్.

సీ-గీ. అట్టిలక్ష్మీనృసింహసమాహ్వయుండు
పక్కికులవార్ధి చంద్రుండు పరగుచుండు.

* * *

క. ధీరుని దుమురాడకుల
క్షీరాంబుధిపూర్ణచంద్రు శ్రీరామకృపా
సారజనితోరుకవితా
హారవిభూషణుని బాపనాఖ్యుని నన్నున్.

సీ-గీ. గోకనకవస్త్రకన్యాద్యనేకదాన
ములను విప్రులకనుదినమును నొసంగె
నతఁడు భూకల్పకంబననలరుచుండె
గోపినాథుండు సత్కీర్తిదీపితుండు.

వ. మఱియు నతండు వినుము.

గీ. మున్ను సిద్ధేంద్రయోగియన్మునివరుండు
సకలకథలను బొందుగా సంఘటించి

పరగరచియించెనుతర్కళభాషచేత
నదియుఁదనరె విచిత్రరామాయణమన.

క. అదియామూలాగ్రంబుగఁ
జదివితదద్భుతకథాప్రసంగతులను దా
మదిమెచ్చి గోపినాథుఁడు
విదితంబుగఁ దెలుఁగువచనవిధముగఁ జేసెన్.

గీ. దానిలోపలికథలు సంధానపఱిచి
భువినిరామకథాసుధార్ణవమనంగఁ
గృతినిజేయింపునాకునంకితముగాను
మానితశుభావ్యాపకిర్లక్ష్మీనృసింహా !

End:

క. సిద్ధేంద్రుండుతర్కళవా
గ్బద్ధముగరచించిదీనిఁబఠియించినవా
రిద్ధరనిఖిలైశ్వర్యస
మృద్ధింగనియుండుదురునుమీయనిపలికెన్.

మాలిని.—శయగరసకలార్థార్థామ్సురార్థార్జితార్థా
. . యుతకరచాపార్థాళితానేకపాపా
వియదుపమితకాయా వేదవేదాంతగేయా
నయముఖగుణలఖౌనారసింహావనేతా !

Colophon:

ఇది శ్రీరామచంద్రకరుణాకటాక్షలబ్ధోభయభాషాకవితావిచిత్ర భా
రద్వాజగోత్రపవిత్ర బుచ్చనార్యపుత్ర పాపయకవి ప్రణీతంబైన రామ
కథాసుధార్ణవంబునందు సర్వంబును సప్తమతరంగము.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య
ము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

రామకథాసుధార్ణవమను పేరుతో నేడుతరంగములుగా విభక్తమైన
యు ప్రబంధమున రామాయణకథ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త రుము

రాడ పాపశివి. ఓఢ్రభాషలో సిద్ధేంద్రయోగి రచించిన విచిత్రరామాయణమునుబట్టి తెలుఁగున గోపీనాథుఁడు రచించిన వచనగ్రంథమును జూచి యీ పద్యగ్రంథము నీకవి రచించినాఁడు. పకిర లక్ష్మీనృసింహమను శిష్టుకరణమీకవి నీగ్రంథము రచియింపఁ బురికొల్పెను. గోపీనాథుఁ డీలక్ష్మీనృసింహునకు మాతామహుఁడు.

R. No. 476.

Paper. $8\frac{1}{8} \times 6\frac{1}{8}$ inches. Foll. 86. Lines, 22 on a page. Mode of writing good but incorrect. Good.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(a) ప్రబోధచంద్రోదయము.

PRABŌDHACANDRŌDAYAMU.

Foll 1*a*—75*b*.

A Telugu rendering in the Prabandha form of the Sanskrit Prabōdhacandrōdaya which is an allegorical drama by Kṛṣṇamiśra. embodying the philosophical tenets of the Advaita Vēdānta. The author of the Telugu work is Koṭikalapūḍi Vēṅkaṭakṛṣṇa Sōmayājikavi, son of Veṅkaṭarāma of Haritasagōtra. He wrote other works such as Dilīpacaritra, etc., Koṭikalapūḍi Kōdaṇḍarāmakavi is the son of this poet.

Complete in three Āśvāsas.

Beginning:

శా. మృగతృష్ణాసలిలంబువోలె సతతం బేతత్త్వమం దజ్ఞతన్
జగమున్మీలితమై నిమీలితమగున్ స్రగ్భోగిభోగోపమం
బగునీవిశ్వము క్రమ్మఱన్ బుధులకజ్ఞాతానసనాద్యర్చితం
బగుతత్త్వముఁ గొల్చెదన్ నిరుపమానానందసౌఖ్యార్థినై.

మ. భ్రమదంతర్గతనాడికానియమితప్రాణోద్ధృత (?) బ్రహ్మరం
ధ్రమునిర్గత్వరమానసాబ్జనిహితానందంబు యోగీశ్వరో
త్తమపూజ్యంబు చెలంగుగాత శివుప్రత్యగ్జ్యోతిలాలాటనే
త్రముఖభంగిన్ బ్రకటీకృతంబయి జగద్వ్యాపిత్వమార్జించుచున్.

వ. నాంద్యంతమున సూత్రధారుం డిట్లనియె.

దివ్యాస్త్రములతాకుదెబ్బనేకడతేరి
కొలువున్నలాగునేకూలిరారథులు
రథులుసారథుల్పైరథులమీదగుర్రాలు
వానిమీదరథాలుకూలెవింతగను
పదులు నూరులు వేలు బహులక్ష బహుకోట్లు
ఒక్కొక్కదెబ్బనే యుర్విగూలిరిగా.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాంత మంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములుగలవు.

బాణాసురుని కూఁతురగు నుషను, అనిరుద్ధుఁడు పెండ్లియాడు కథను సీసవికారమనఁదగు పదమున నడిమింటి రామజోగియనుకవి యిట్లు చక్కఁగా వర్ణించినాఁడు.

(*b*) తారకబ్రహ్మము.

TĀRAKABRAHMAMU.

Foll. 39*a*—56*b*.

A work in verse describing the greatness of Rāma. The author is Koṭikalapūḍi Vēṅkaṭakṛṣṇa Sōmayāji Kavi.

Contains a portion of the 4th Āśvāsa and the 5th Āśvāsa complete.

Beginning:

గీ. రత్నములు గొంటకైననురాష్ట్రమాత్ర
మించుటకునైనరణమొనరించలేదు
చాలలేకున్నజనమునీజోలిరాను
సమరమొనరించితేనినిన్ జంపువాఁడ!

క. రామా! విను విను రణమున
భీమగతింద్రుంచి విజయభేరీధ్వనులు
ద్దామాకృతిఁదివిఁగ్రమ్మఁగ
మామకనగరమునకేఁగిమఱియామీఁదన్.

End:

చ. ధరణిరహస్యతంత్రమగుతారకమంత్రమహత్త్వమెల్లమీ
కెఱుకపడంగఁజెప్పితినిదెవ్వరుభక్తినివిందురల్లవా

రురువుగఁబుత్త్రపౌత్త్రధనయోగముగల్గిచిరాయువొందిశ్రీ
హరిపురికంతమందుఁజనియందువసింతురునిత్యభూతితోఁ.

సీ. ఇదివినువారును జదువువారును వ్రాయు
వారును బహురత్నవసుమతీతి
లాన్నదానఫలంబు యజ్ఞకోటిఫలంబు
సకలతీర్థోదకస్నానఫలము
గురుమంత్రశతపురశ్చరణఫలంబును
గాంతురు కనకార్థకాంచనంబు.

(వి-వి.)—

నాల్గవయాశ్వాసము గొంతనుండి యైదవయాశ్వాసము తుదదాఁకఁ గలదు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులంతగాలేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములుగలవు.

ఇందు రామమాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడినది. ఈ గ్రంథైకదేశమునుబట్టి యింతకంటె నెఱుఁగరాదు. కర్త కొటికలపూఁడి వేంకటకృష్ణసోమయాజికవి.

(c) విశ్వనాథశతకము.

VIŚVANĀTHAŚATAKAMU.

Foll. 57a—62b.

A centum of stanzas in different kinds of metre in praise of God Śiva. The author's name is not known.

Contains 1 to 97 stanzas.

Beginning:

శా. శ్రీకళ్యాణగుణౌఘశీలహిమధాత్రీభృత్సుతాలోల వా
ణీకాంతాధిపనారదప్రముఖమౌనీంద్రావళీదేవతా
నేకార్యాశ్రితపాలవైభవ సుఖానీకోల్లసత్కాశికా
భూకైలాసపురీంద్రశైలశివశంభూ ! విశ్వనాథప్రభూ !

End:

మ. పలుకేబంగరువాయెనేపిలిచితే బాగాయెఁగాకేమిహా
తెలిసెగా నీగుణమెల్ల నేటికి జగద్విఖ్యాతిగానిట్లు నే

ఖలభ_క్తిగా నిను వేఁడుకొన్న వరమివ్వం జూడవేమందునీ
చెలి మింతేకద నమ్మినందుకును గాశీవిశ్వనాథప్రభూ !

శా. రాయా నీమనసేమియుం గరుగదేరా దీనసంరక్షకో
పాయంబుల్ . . . నీ పాపేమదిగా నమ్మితిన్
నాయంబేననుఁ బ్రోవనీకు . . . నాయందుఁ గార్పణ్యముల్
బాయం జేలు సెభక్తరక్షణ . . . విశ్వనాథప్రభూ !

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములుగలవు.

“ విశ్వనాథప్రభూ ” అను మకుటముగల యీ శతకము శివస్తుత్యాత్మకము. కర్త యెవ్వరో !

R. No. 478.

Paper. 7⅞ × 6 inches. Foll. 70. Lines, 25 on a page. Mode of writing good and correct. Good.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

వీరరాఘవకృతులు.

VĪRARĀGHAVAKṚTULU.

A collection of songs composed in praise of Gods Rāma and Kṛṣṇa by Tōlēṭi Vīrarāghavakavi, a follower of the Suklayajuśśākhā and of Bhāradvāja Gōtra.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీమహిజాకళత్ర సరసీరుహనేత్ర పవిత్రగాత్ర సు
త్రామముఖాఖిలామరవితానకృతస్తుతిపాత్ర పాతక
స్తోమలతాలవిత్ర ఖరదూషణకాననవీతిహోత్ర పూ
ర్వామరజైత్ర చక్రజితవైరిమహాఘ [హ] వవీరరాఘవా !

తే-గీ. వీరరాఘవనీపేరవేడ్క-మీఱ
సంకితంబుగసత్కృతులాచరింతు

సకలకవివర్యులెల్లను సంస్తుతింప
నవనినాచంద్రతారార్కమై వెలుంగ.

* * * *

కల్యాణిరాగము - ఏకతాళము.

స్వాహావధూనాయకా, సకలాదిత్యసమితిసత్ఫలదాయకా,

పల్లవి॥

దేహధారులెల్ల దేవదేవనీకుజోహారుగావించిశుభములుగాంతురు॥ స్వాహా॥

* * * *

కరుణవీరరాఘవ, దాసునికృతులు, చరితార్థముగఁ జేయవా,
యరయగబరమార్థసరణికైనినుఁగోరి స్మరియించెదనునన్నాదరలీలరక్షించు॥

End:

వసుదేవదేవకీవనితాత్మజాత శ్రీవాసుదేవకృష్ణా మేలుకో!
అసురారులెల్లనిన్నాసతోఁజూడంగ నరుదెంచియున్నారు మేలుకో!

* * * *

తొలికోడికూసెను జలజమిత్రుఁడుపొడుపు, మలయందుఁబొడమెను మేలుకో సలలితతోలేటికులవీరరాఘవా, మలకృతులనాలింప మేలుకో!

* * * *

ఈకృతుల్ నిరతంబు నెగడినభక్తిఁ
గైకొనిచదివినఁగలిగించుముక్తి
పూనిపఠించినఁబొందుగావిన్న

* * *

భాగ్యభోగ్యాయురారోగ్యముల్ కూర్చి
యోగ్యులఁగాఁజేయుముర్విలోఁజేర్చి.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్వీరరాఘవేశ్వర వరప్రసాదలబ్ధ కవితామాధుర్యధుర్య శ్రీశుక్లయజుశ్శాఖ భారద్వాజగోత్రోద్భవతోలేటివంశపయఃపారావార రాకాసుధాకర శ్రీకృష్ణమాభిఖ్య శ్రీవేంకమాంబాతపఃఫలజనిత సుకవిజనవిధేయ శ్రీవీరరాఘవనామధేయప్రణీతంబైన శ్రీవీరరాఘవకృతులు సమాప్తము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత తిన్ననైనది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యగ్రంథ పాతములు లేవు.

రామ, కృష్ణస్తుత్యాత్మకమగు గేయము లిందుఁ గలవు. గ్రంథకర్త తోలేటి వీరరాఘవకవి. శుక్లయజుశ్శాఖాబ్రాహ్మణుఁడు. భారద్వాజ గోత్రుఁడు.

R. No. 479.

Paper. 11 × 8¾ inches. Foll. 38. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and apparently correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru, of Vizagapatam.

గౌరీసంవాదము.

GAURĪSAṀVĀDAMU.

A poem narrating the story of the marriage of God Śiva with Gaṅga (the Ganges) and the quarrel between Gaṅga and Gaurī, the wives of God Śiva. The author is Rāmacandra, son of Sāntamahanti of Nāgēndra Gōtra and belongs to the caste of people known as Śiṣṭukaraṇa.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీమత్తేరసరిభూధరప్రభువరాంఘ్రిద్వంద్వమస్మన్మన
స్సీమన్ నిల్పుచుఁ దత్ప్రసాదమహిమన్ జెన్నొందిధన్యస్థితిన్
భీమబ్రహ్మలవేఁడి శ్రీసతిభవానీవాణులందొల్చిసు
త్రామాభిస్తుతమూర్తి సంతిమఘువిద్యావార్ధిఁ బ్రార్థించెదన్.

గీ. దేవభాషాకవులవి నుతించి తెనుఁగు
కవుల నెమ్మదిఁ బొగడికుకవులఁ దెగడి
ఘనుని శ్రీవత్సగోత్రపావనునిఁ దిరుమ
లార్యుమద్గురుసద్వృత్తినలరఁ మ్రొక్కి.

క. వాయవ్యపురాణోద్భవ
మైయలగౌరీవివాదమనుకథగలదే

నాయతమతినగుచునునది
యీయెడఁదెలిఁగింతుహరిగిరీశునికరుణన్

క. వనజభవుఁడాత్మకల్పిత
మునునైనెగడొందువిశ్వమున్బరిశీలిం
పనుమదిఁగోరి నిజాలో
కనములఁబుట్టించెసృష్టికరణములనౌగిన్.

సీ. ఆసృష్టికరణాన్వయశ్రేష్ఠుఁడనఁదగు
రామనతత్పూనితిరామకృష్ణుఁ
డారామకృష్ణునకాత్మజన్ములుసాంత
మయశేఖరుఁడుకూర్మనయుననఁగ
నందగ్రజునకుసాంతమకుపాపమనాఁగ
దనరినసాధ్వీకిఁ దనయుఁడనఁగ
బ్రబలినవాఁడనురామనాభిఖ్యుండ
నాశైశవాదిసింహాశవనీధ
వరహనగహరిదివ్యాంఘ్రివనజయుగళి
తతమతింగొల్చితత్ప్రసాదప్రభావ
మునఁ గవిత్వంబు రచియింప బూనినాఁడ
ఘనధరాధరగోత్రపావనుఁడ భువిని.

క. గౌరీసంవాదంబను
భూరిచరిత్రంబుచెప్పఁబూనితిఁగరుణా
సారమునాయెడఁగూర్చియు
జారుమతిందిద్దరయ్యసత్కవులారా !

End:

మాలిని. శతదళనిభనేత్రా చారునీలాభ్రగాత్రా
పతగవరతురంగా భక్తచేతోబ్జభృంగా
అతులితగుణధామా యాగభృత్సార్వభౌమా
జితదితిసుతయూధా సింహశైలాధినాథా !

Colophon:

ఇది శ్రీమద్వరాహనృసింహావరప్రసాదలబ్ధకవితావినోద సకలసుకవి
నానుమోద నాగేంద్రగోత్రపవిత్రసాంతమహంతిపుత్ర చతురమృదుపద

సంధానరామచంద్రాభిధానప్రణీతంబైన గౌరీసంవాదంబనుకథను సర్వంబునేకాశ్వాసము.

గ్రంథాంతమందీపద్యమున్నది :—

క. అంగజజనకునికృపను బ్లవంగాబ్దాశ్వీజబహుళప్రతిపదసరికిన్
గొంగాళరామచంద్రుఁడు
గంగాగౌరీవివాదకథవ్రాసెమహిన్.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతమంచిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

గౌరీసంవాదమను నీప్రబంధమున, శివుఁడు గంగను బెండ్లియాడుటయు, గంగాగౌరీ సంవాదమును వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త సాంతమహాంతి రామచంద్రకవి. శిష్టుకరణకులుఁడు.

R. No. 480.

Paper. 85/8 × 7 inches. Foll. 35. Lines, 24 on a page. Mode of writing, not good and not correct. Contains many omissions. Injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(a) మేఘసందేశము.

MĒGHASANDĒŚAMU.

Foll. 1a—9b.

A Telugu rendering of the Sanskrit Mēghasandēśa of Kālidāsa by Kotikalapūḍi Vēṅkaṭakṛṣṇa kavi.

Contains the second Sarga only.

Beginning:

క. శ్రీవైదేహీలోచన
జీవంజీ వానవరత సేవితరాకా
జైవాతృక సన్నిభవద
నావిర్భూతస్మితేక్షణావితభక్తా.

వ. అవధరింపుము క్రమ్మఱ నమ్మేఘునకు యక్షుండిట్లనియె.

మ. చపలాన్వీతుని సేంద్రచాపుని సగర్జానాదునిన్ సాంబున
ప్రభవదస్థున్ నిను సాటి చేసికొను తత్ప్రాసాదముల్ శీతరు
గ్గ్లపనల్ చిత్రరుచుల్ మృదంగనినదోల్లాసంబురత్నస్థలుల్
విపులోన్నత్యము గల్గిత త్తదుచితావిర్భూత లీలాగతిన్.

చ. కరమున మంజులాబ్జ మలకంబున ఫుల్లనవీనమల్లికో
త్కరము ముఖంబునం ధవళితం దగు లోధ్రరజంబు కొప్పునన్
గురువకమున్ జెవిన్ దళుకు గుల్కుశిరీషముపాపటన్ భవ
త్తరుణ జనించునీప మొకదాల్చి చెలంగుదు రింతురప్పురిన్

End :

వ. ఆహితుండంచునైనఁ గృపనైన వియుక్తుఁడటంచునైన లో
నతిశయబుద్ధి మానుచు మదర్థము దౌత్య మొనర్చి ప్రా
ర్జితరుచి నిష్టదేశములఁ బ్రీతిఁజరింపు తటిద్వియోగమీ
గతిఁదృటియైన నీకు ననఘాలభియింపకయుండుఁగావుతన్.

* * * *

క. ఖండిత ఫాలాంబకకో
దండధ్వని చకితమేరు ధరణీధరదే
ఖోండాధీశ్వర రఘుకుల
మండన వాల్మీకి వినుతమహితచరిత్రా.

Colophon :

ఇది శ్రీ జానకీరమణ చరణసమర్పితమనశ్శతపత్ర హారితసగోత్ర కొటికలపూఁడికుల పవిత్ర శివరామయపౌత్త్రి వేంకటరామయ పుత్త్రి విద్వజ్జన విధేయ వేంకటకృష్ణ నామధేయ ప్రణీతంబైన మేఘ సందేశంబను మహాకావ్యంబునందు సర్వంబు ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము, గ్రంథపాతములు గలవు.

ఇది కాళిదాసుని మేఘసందేశమునకుఁ దెనుఁగు. మొదటి సర్గమునకుఁ దెనుఁగుపద్యము లీ ప్రతిలో లేవు. ద్వితీయసర్గము పద్యములున్నవి. గ్రంథకర్త కొటికలపూఁడి వేంకటకృష్ణకవి.

(*b*) ప్రబోధచంద్రోదయము.

PRABŌDHACANDRŌDAYAMU.

Foll. 10*a*—24*b*.

This contains the prefatory portion by Koṭikalapūḍi Vēṅkaṭakṛṣṇa Sōmayāji for the Prabandha called Prabōdhacandrōdaya of the same author.

Incomplete.

Beginning:

శా. శ్రీ సీతాపినుతుండ హీనగుణుఁడా జిష్ణుక్ష్యుఁడధ్యాత్మవి
ద్యాసంపత్ప్రదుఁడబ్జలోచనుఁ డహల్యాపావనఖ్యాతుఁ డ
త్యాసన్నాప్తగణార్చితుండచల ధర్మాధారుఁడ ర్యాన్వితుం
డీ సత్కావ్యవధూటిఁ దానతులసాహిత్య స్ఫుహం బ్రోవుతన్.

* * * *

క. వేదాంతజ్ఞుం డనఘు జ
నాదరణీయుండు మామకాచార్యుండౌ
కోదండరామతీర్థుల
పాదాబ్జంబులకు మ్రొక్కి ప్రస్తుతి సేతున్.

ఉ. విప్రకులాగ్రగణ్యుఁడు పవిత్రచరిత్రుఁడ నేకవేదశా
స్త్రప్రతిభాప్రవీణుఁడు విశాలయశోదళి తాంధకారుఁ డా
ర్యప్రియుఁడన్న దానపరుఁడై తగు కృష్ణకవిన్ మదీయవృ
ద్ధప్రపితామహున్ మఱిఁబితామహసన్నిభు సన్నుతించెదన్.

End:

మ. క్షితిలో సర్వధరాధినాయక శిరశ్చేదక్రమం బేకవిం
శతిపర్యాయముగా నొనర్చి బహుయజ్ఞంబుల్ ప్రయాగాదిస
న్నుతదేశంబులఁ జేసి కశ్యపునకత్యుగ్రంబుగా . . . .
ప్రదతభూమండల మిచ్చి పూనెముని వృత్తిన్ భార్గవుం . . .

(వి-వి)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పులు లేవు. శైథి
ల్యము గ్రంథపాతములు గలవు.

కొటికలపూఁడి వేంకటకృష్ణ సోమయాజి రచియించిన ప్రబోధ
చంద్రోదయ ప్రబంధమున కిది కృత్యవతరణిక.

(c) శార్దూలశతకము.

ŚĀRDŪLAŚATAKAMU.

Foll. 25a—35a. Fol 35b is left blank.

The author Vikkirala Raṅgācārya here in condemns the Zamindar Rājagōpāla of Veṅkatagiri.

(వి-వి.)—

నూఱు పద్యములు, వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

శార్దూల శతకమను పేరుగల యీ శార్దూల వృత్త శతకమునకుఁ కర్త విక్కిరాల రంగాచార్యుఁడు. ఈతఁడు వేంకటగిర్యధీశ్వరుఁడగు రాజగోపాల నృపాలుని యెడ ద్వేషించి యాయన దోషము లెన్నుచు నిందుఁ దూషించినాఁడు. ఆద్యంతము లుదాహరింపరానివి.

R. No. 481.

Palm-leaf. 18 × 1¼ inches. Foll. 27. Lines, 6 on a page. Mode of writing, not good and incorrect. Injured.

Purchased in 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam

గొల్లకలాపము.

GOLLAKALĀPAMU.

Similar to the work described under R No. 429.

Incomplete.

Beginning:

క. దంతిని భయానవినుమా
కాంతను గవగూడి వేఱుగాఁ జూచియు నా
కాంతుండీయెడలను నా
చెంతకు రాఁడాయె నేమి సేతును కొమ్మా.

End:

దరువు. మధుకరాలకనాదు మగనితోడితేవే
బుధవారపు సొమ్ములిత్తునే.

(వి-వి.)—

ఆద్యంతములందు శైథిల్యమెక్కువ. వ్రాఁత చిక్కుగానున్నది. తప్పులున్నవి. గ్రంథపాతములున్నవి.

ఈ యక్షగానమున శ్రీకృష్ణునిపారిజాతాపహరణ కథ వర్ణింపఁబడినది. ఇది ఆర్. నె 429 రున వర్ణింపఁబడినదాని వంటిదే. కర్త పేరు తెలియదు.

R. No. 482.

Palm-leaf. $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 41. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. Injured.

Purchased in 1917–18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

హయలక్షణవిలాసము.

HAYALAKṢANAVILĀSAMU.

This is the same work as the one described under R. Nos. 105 (*a*) and 395 *ante*; but the arrangement of stanzas here differs from that found in those MSS. and the work is also divided into Adhikāras. In the last few leaves, certain prescriptions for the treatment the diseases of horses are given.

Incomplete.

Beginning:

క. శ్రీరమణీముఖపద్మ
స్మేరాసితమధురసాను సేవానిపుణో
దారభ్రమణవిహార
స్ఫారుఁడు కృతిపతికి నిత్యసంపదలొసఁగున్.

End:

ఉ. గాయక సత్కవీంద్ర బుధకల్ప మహీరుహమైన దొడ్డ భూ
నాయకు కీర్తియెంత సురనాగమహా . . . . కృతిన్
దోయధి సప్తకావృతచతుర్దిశభూమి వెలుంగుచుండ బ్ర
హ్మాయువు శ్రీయునయ్యెడు మహామహిమోత్త మగండభూవరా.

క. కరివరదుని గమలాసను
నిరుగురువుల విద్య శిక్ష యిచ్చిన . .
నారగ్రియ విద్యకు
గరకలితాబ్జములు మోడ్చి కామయఁ గొల్తున్.

(వి-వి.) —

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములుగలవు.

ఇందు మనుమంచి భట్టారకుఁడు సాళువకంప భూపతి కంకితముగా రచియించిన హయలక్షణవిలాసము కొంతవఱకుఁగలదు. ౨౩ వ పత్రమునుండి కల గ్రంథభాగము మీఁదఁ బేర్కొన్న హయలక్షణ విలాసాంతర్గతముగాఁ దోఁచదు. ఈ తర్వాతి గ్రంథభాగమున "సూర్యవంశోద్భవుఁడా! ఉత్తమగండభూవరా! భీమతనూజా! ఎలదాయ సింహమా! అని సంబోధనములున్నవి. ఇవి సాళువకంప భూపతికి సంబంధించినవి కావు. గ్రంథాంతపద్యమున దొడ్డ భూపతి నామమున్నది. ఈ గ్రంథ భాగముఁగూడ నశ్వములమంచి చెడ్డలు రోగములు ఓషధములు మొదలగునవి చెప్పఁబడినవి. ఈ గ్రంథభాగమునకుఁ గర్త యెవ్వరో ఈ యుత్తమగండ భూపతి యెవ్వరో తెలియరాలేదు.

R. No. 483.

Paper. 12¾ × 8 inches. Foll. 61. Lines, 36 on a page. Mode of writing good and apparently correct. Good.

Purchased in 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

సహస్రకంధరరామాయణము.

SAHASRAKANDHARARĀMĀYAṆAMU.

A poetical work describing the destruction by Rāma of the demon Sahasrakaṇṭha (thousand-headed) Rāvaṇa and Rāma's departure to the celestial world The author of the work is Muddu Lakṣmīnārāyaṇakavi, son of Vēṅkaṭēśvara of Kauśikagōtra and a disciple of Maṇḍapāka Kāmakavi. The undermentioned poets are herein commended:— Maṇḍapāka Pārvatīśvarakavi, Kollūri Brahmasūri, Kollūri Kāmā Śāstri, Pantula Brahmakavi, Dvivēdi Narasiṁhabudha, Cellapiḻḻa Narasiṁhasvāmi and Dūsi Vēṅkaṭarāmabudha.

Complete in six Āśvāsas.

Beginning :

శా. శ్రీమంగాసతి గబ్బిగుబ్బలపయిన్ శ్రీగంధముంబూసి త
త్సీమన్ప్రేమ నఖక్షతంబులనుపన్ జిత్తంబునం బ్రీతితో
సామిన్నవ్వుచుఁ బెళుకుఁగన్నుఁగవచేఁ జక్కంగవీక్షింపఁద
ద్భామన్నొంగిటఁ జేర్చు వేంకటపతిన్ ధ్యానింతు నశ్రాంతమున్.

ఉ. పాయనిభక్తిఁ గొల్చెద నపార కృపాయుతరమ్య దృష్టి జా
లాయతచంద్రికా ప్రముదితాశ్రిత శిష్యచకోరు మాయుపా
ధ్యాయుని మండపాకకుల జాంచితకామయ పండితేంద్రునిన్
ధీయుతు సాహితీవిభవ దీపితు సత్కవితాధురంధరున్.

క. ముదమున మద్గురుపుత్త్రున్
మృదుల మధురసుకవితాధురీణువరకళా
స్పదు మండపాకకులజుని
విదితయశునిఁ బార్వతీశు వినుతి యొనర్తున్.

క. అతులితసుకవిత్వాలం
కృతసురుచిరసాహితీ పరిస్ఫుటవిద్యా
న్వితుమజ్జననీభగినీ
సుతుని న్గొల్లూరి బ్రహ్మసూరిం గొల్తున్.

గీ. కావ్యనాటకలసదలంకారసహిత
సాహితీయుతు న్యాయశాస్త్ర ప్రవీణు
మహితుమస్మత్పృభగినీకుమారు సుకవి
ననఘుఁ గొల్లూరు కామశాస్త్రి నిభజింతు.

చ. సరస కవీంద్ర వందితవిశంకట సత్కవితావిభాసితున్
గురు తరధీయుతున్ నృపతి కుంజరరంజిత వాగ్విరాజితున్
సురుచిరసాహితీ విభవశోభిత దీప్త గుణప్రజాంచితున్.
బరమకళాసమున్నతుని? బంతుల బ్రహ్మకవిన్నుతించెదన్.

క. ప్రకటాలంకార విలా
సకరోభయసాహితీ విశారదు మత్సా
లకు సద్ద్వివేదినరసిం
హాకళాధరు సత్త్వగుణ సమంచితు నెంతున్.

శా. ఆయుర్వేద విశారదుండు సుకవిత్వాలంకృతాత్మాసము
ద్భ్యాయుం డన్వహ వేంకటేశ్వర పదాంచద్ధ్యాన సక్తాత్ముఁడున్
ధీయుక్తుండు మదీయమిత్త్రుఁడు సముద్దీప్యత్పృభాభూషితుం
డైయింపొందిన చెళ్లపిళ్ల నరసింహస్వామినే నెంచెదన్.

క. సలలితవాగ్వ్రజనిర్జిత
బలభిద్గురు మద్గురున్సుభద్రగుణధరున్

గొలిచెదఁ గళాభిరాముఁ
విలసత్కవిసోము దూసి వేంకటరాముఁ.

క. కాకరపర్తి కులాబ్ధిని
శ్రీకరు గురు మత్పితృవ్యజామాత మదు
త్సేకకరు లక్ష్మణాఖ్యుని
భాకరు విద్యానిధిం గృపాంచితు నెంతుఁ.

సీ. గీ. కార్యఘటనాసమర్థుఁ డవార్యదాన
జనిత కీర్తి సురాపగా సలిలధౌత
బహుళమార్గణ దారిద్ర్య పంకనిచయుఁ
డెసఁగుఁ బసుమర్తి కనకమల్లేశ్వరుండు.

End :

మాలిని.—

సదమలగుణ శీలా సత్య సంకల్పశీలా
విదళితరిపుజాలా విశ్రుతానందలోలా
మదన శతశుభాంగా మౌని బృందాఘభంగా
పదనమదమరేంద్రా పన్నగాద్రీంద్రచంద్రా.

Colophon :

ఇది శ్రీమద్వేంకటేశ్వరవరప్రసాదలబ్ధకవితావిచిత్ర కౌశికసగోత్ర పవిత్ర ముద్దు వంశకలశపారావారరాకాసుధాకర వేంకటేశ్వర పుత్త్రశ్రీరామచంద్ర చరణకమలధ్యాన పరాయణ లక్ష్మీనారాయణ కావ్యంబునందు సర్వంబును షష్ఠాశ్వాసము.

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య ము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు శ్రీరాముని సహస్రకంఠ రావణవధాది వృత్తాంతమును గడపట సరయూస్నాన మొనర్చి వైకుంఠమున కరుగుటయు వర్ణింపఁ బడినది. గ్రంథకర్త ముద్దులక్ష్మీ నారాయణకవి. మండపాక కామ కవి శిష్యుఁడు. కౌశికసగోత్రుఁడు. మండపాక పార్వతీశ్వరకవి, కొల్లూరి బ్రహ్మసూరి, కొల్లూరు కామశాస్త్రి, వంతుల బ్రహ్మకవి, ద్వివేది నరసింహబుధుఁడు, చెళ్లపిళ్ల నరసింహస్వామి, దూసి వేంకటరామబు ధుఁడు, కాకరపర్తి లక్ష్మణబుధుఁడు, నను కవులు ప్రశంసింపఁబడిరి.

R. No. 484.

Paper. 7⅞ × 6⅜ inches. Foll. 26. Lines, 17 on a page. Mode of writing bad but not quite incorrect. Good.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

వ్యాసభుజస్తంభము.

VYĀSABHUJASTAMBHAMU.

This work describes the story of how Vyāsa's arm lifted for pronouncing a curse on Benares, was stopped by God Śiva and how eventually the former was driven out of the same Kṣētra. The author is Bobbi Vīrabhadruḍu, son of Rāmaliṅga of Dāsumayagōtra.

Complete in two Āśvāsas.

Beginning:

క. శ్రీజామిపురవిహారసు
ధీజనమందారపార్వ తీసతిహృదయాం
భోజవిహారపరాత్పర
రాజితరాజితగిరివరమలవిహారా !

సీ. భువనంబులన్నియుఁ బుట్టింపఁబోషింప
నణఁగింపనితరుల కలవియగునె
కాలునినణఁగించి గ్రక్కునఁ బోషింప
నీవెగాకొరులట్లు ప్రోవనగునె
మృత్యువునణఁగించి మృత్యుంజయుండన
నీవెగాకన్యుల నెన్నఁనగునె
ముల్లోకములఁబ్రోవఁ బూనినవిక్రమును
నీవెగాకన్యులు నిలుపఁగలరె
నీప్రభావంబు వర్ణింప నీరజాస
నాహిభర్తలకైనను నలవియగునె
నేననఁగ నెంతవాఁడ నహీనచరిత
యస్మదాభీష్టమొసరింపు మభవ ! యీశ !

Colophon:

ఇది శ్రీమత్సకలజనానుగ్రహపాత్ర దాసుమయగోత్రపవిత్రసాహిబ వర్యపౌత్త్రి రామలింగార్య పుత్త్ర వీరభద్రప్రత ంబైన వ్యాసభుజస్తంభంబను గ్రంథంబున సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత చక్కనిదికాదు. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

శివుండు వ్యాసునిభుజమును స్తంభింపంజేసినకథ యిందు వర్ణింపంబడినది కర్తరొబ్బి వీరభద్రుండు.

R. No. 485.

Palm-leaf. 8¼ × 1⅛ inches. Foll. 47. Lines, 5 on a page. Mode of writting, bad and incorrect. Fair.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

గొల్లకలాపము.

GOLLAKALĀPAMU.

This is similar to the work described under R. Nos. 429 *ante*.

Incomplete.

Beginning:

క. ఘనులార! ధీరవిద్వ
జ్జనులార! సమస్తసభలం జాతురిమెరయన్
వినరయ్య గొల్లకధయన
తన రెడునాత్రేయపురపుం దమ్మయకవితన్.

End:

క. లోకేశ నీకుమిక్కిలి
లోకములో నలవిగాని విఘమదిపుట్టెన్
లోకములు నిలువరింపుము
నాకంబులుగూడి బ్రహ్మస్తుతిగావించిర్. (?)

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాంత జిలుగై చదువరాకయున్నది. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు హెచ్చు. తప్పులు మెండు.

ఇది ఆర్. నె 429 రు వర్ణితమగుదానివంటిది. సముద్ర మథన కథ యిందుంగలదు. కర్త ఆత్రేయపురపు తమ్మయ.

R. No. 486.

Palm-leaf. 18¾ × 1½ inches. Foll. 187. Lines, 6 on a page. Mode of writing, good but not quite correct Injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(a) నాగరఖండము (వచనము).

NĀGARAKHAṆḌAMU (PROSE).

Foll. 1a—45a. and Fol 45b is left blank

This is a Telugu prose rendering of the Sanskrit Nāgarakhaṇḍa of the Skānda Purāṇa and a poetical version of the same is described under R. No. 294 *ante*. The work was written by Pullaṁbhaṭla Narasiṁha Śāstri at the instance of Maṇḍa Vīranna, a gold-smith of Vizagapatam

Complete.

Beginning:

వారు యెవరు యెవరు అంటే వశిష్టుఁడున్ను, ఋష్యశృంగులున్ను విశ్వామిత్రులు, అత్రి గౌతములు, భృగువు, జమదగ్ని, భరద్వాజులు మొదలయినవారు తపస్సుచేసుకొంటూవుండగా ఆ నైమిశారణ్యమునకు వ్యాసశిష్యులైన సూతులువచ్చిరి.

End:

ఈలాగున బదరికాశ్రమమందు కుమారస్వామి ముఖతావిన్నవారై ఆ కుమారస్వామిని చాలా స్తోత్రంచేసి నీమహిమలోకోత్కృష్టమైనది. దేవతాసేనాధిపతివి. అందఱికి నానందకరుఁడవు. నీమహిమ అవాఙ్మానసగోచరమని మన్వి చేసి మహర్షులు వెళ్లినవారైరి.

ఇది శ్రీ స్కాందపురాణంలో నాగరఖండం విశ్వకర్మమాహాత్మ్యం. ఉమామహేశ్వరకళ్యాణం పదమూడో అధ్యాయం తెనుగున చెప్ప వచనకావ్యం సంపూర్ణం.

ద్విపద. శ్రీ మీఱంగలుములు చెన్నొందుచున్న
బాగొప్పువైశాఖ పట్ణంబునందు
విశ్వకర్మకులుండు విబుధులుమెచ్చ
మండవీరన్ననే మహితోత్సవుండు
నాగరఖండంబు నయమార్గమునను
అర్థంబుతెనుగున ననుమతితోడ
సెలవియ్యవలెనని శరణనిపలుక

పుల్లభట్లాన్వయ పుణ్యాత్ముండు
నరసింహశాస్త్రులు నయతత్త్వవేత్త
కళ్యాణగరిమను కవులు మేలనఁగ
దెనుఁగునవచియింపఁ దెల్లంబుగాను
నిమిషకవి వెంకన్న నిండైనభక్తి
పరమేశ్వరునియందుఁ బాయకనిలిపి
వ్రాసియర్పణజేసె వ్రాఁతతప్పునిన
దయచేసిక్షమియుంచి దాక్షిణ్యబుద్ధి
నన్నుమన్నించుఁడీ నయవేత్తలార
ధరణిపైనాచంద్ర తారార్కముగను
వర్ధిల్లవలెఁగృతి వైభవంబలర.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లున్నవి. శైథిల్యము కలదు. పాతములు లేవు.

ఇందలి విషయములు త్రై-క్యా. ఆర్ నె 294 రున వర్ణించిన గ్రంథమందలివే. సంస్కృత నాగరఖండమునకిది తెనుఁగువచనము. విశేషములకుదాహృతభాగముఁగనునది.

(*b*) మూలస్తంభము.

MŪLASTAṀBHAMU.

Foll. 46*a*—103*a*.

This is a Telugu prose version of the Sanskrit work described under R. No. 2791 of the Sanskrit Part, Vol. III, of this catalogue.

Beginning:

శ్రీసదాశివుండు సుఖాసీనుండై ఉన్న సమయంబున జగన్మాతయగు పార్వతీదేవి సాష్టాంగదండప్రణామంబుగావించి, కరకమలంబులు మొగిచి దేవా సకల జగదుత్పత్తిస్థితిలయంబులకు కారణకర్తవై మూర్తిత్రయంబును దదీయాంతర్గంబైన మూఁడులోకంబులు, చతుర్భువనంబులవరుసయును స్థావరజంగమాంతకంబైన యెశ్వలయపంచరంబును (?), ప్రళయకాలంబును నేవిధంబునం గలిగియుండు నమృతం బెట్లువుట్టైనంతయుందెలియ నానతియ్యమ్మనిన

End:

వాయువువలన సమాది వాయుపంచకమాయెను. ఆకాశమువలన నంతఃకరణపంచకమాయెను. ఈవిధంబుగా వేదంబు చెప్పుచున్నది.

(వి-వి)—

వ్రాంత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు. ఇందు విశ్వకర్మవిషయమే వర్ణింపఁబడినది.

(*c*) पुष्पबाणविलासः.

PUṢPABĀṆAVILĀSAḤ.

Foll. 104*a*—105*b*

See the Sanskrit Part of this Catalogue.

(*d*) पुष्पबाणविलासव्याख्या.

PUṢPABĀṆAVILĀSAVYĀKHYĀ.

Foll. 106*a*—136*a* Fol 136*b* is left blank.

See the Sanskrit Part of this Catalogue.

(*e*) वास्तुशास्त्रम्—सान्ध्रटीकम्.

VĀSTUŚĀSTRAM (WITH TELUGU MEANING).

Foll. 137*a*—160*a* Fol 160*b* is left blank.

See the Sanskrit Part of this Catalogue.

(*f*) ఆంధ్రనామసంగ్రహము.

ĀNDHRANĀMASAṄGRAHAMU.

Foll. 161*a*—180*a*.

This is the same work as the one described under R. No. 4 (*a*) *ante*

Breaks off in the Nānārthavarga.

(వి-వి.)—

నానార్థవర్గమునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు. వ్రాంత యంత మేలైనది కాదు. తప్పులు కలవు. శైథిల్యము కలదు.

ఇది ఆర్. నె 4 (*a*) రున వర్ణింపఁబడినది.

(*g*) స్వర్ణకారకులాచారవిషయము.

SVARṆAKĀRAKULĀCĀRAVIṢAYAMU.

Foll. 181*a*—187 *b*.

Deals with the eligibility of the five industrial castes for Vedic sacraments as described under R. No. 186 *ante*, Vol II.

Probably complete.

Beginning:

శ్రీవిశ్వకర్మవంశజులైన పాంచాననంవారి చతుర్వేదాధ్యాయము-
లం మంత్రాలుకు విశ్వకర్మ ఋషీశ్వరుఁడు. విశ్వకర్మదేవతయని
ఆశ్వలాయన అనుక్రమణికయందు చెప్పినది. "విష్ణుర్యోనింకల్పయేత్"
అనే మంత్రానకు త్వష్టఋషీశ్వరుఁడు త్వష్టదేవతయని ఆశ్వలాయన
అనుక్రమణికయందు మఱిన్ని చెప్పినది.

End:

ఈలాగున సమస్తమైన వేదశాస్త్ర(శ్రౌత)శ్రుతీతిహాసపురాణాల
యందు బ్రహ్మవిద్వాంసులు పరిశీలనచేయఁగా విశ్వకర్మ సమస్తమైన
లోకములను పుట్టించినాడని దేవతలను మనుష్యులను పుట్టించినాఁడనిన్ని
సృష్టిస్థితి సంహారకర్తయనిన్ని, దేవత్వము, దేవతాశ్రేష్ఠత్వము. దేవ
ర్షిత్వము. దేవ పురోహితత్వము? దేవవర్ధ చెతు(కి)?త్వము కద్దు అనిన్ని
వడ్రం, కమ్మరం, కంచర, కాశి, కంసాలపనిచేసే పంచాననంవారి వంశ
కర్త అనిన్ని. వీరికి ఉపనయనం, వేదం, అధానం, యజ్ఞంకద్దు అని వ్రాయిం
చిన ధర్మశాసననిర్ణయం.

(వి-వి.)—

సమగ్రమే. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్య మిం
చుక కలదు.

ఇందుఁ గంసాలివారికి యజ్ఞాదివైదికకర్మము లాచరించుటకుయో
గ్యతకలదనుట మున్నగు విషయములు చెప్పఁబడినవి. కర్త యెవ్వరో?

R. No. 487.

Palm-leaf. 11¼ × 1¼ inches. Foll. 32. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good but incorrect. Injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

గొల్లకలాపము.

GOLLAKALĀPAMU.

A work similar in composition to the work described under R. No. 429.

This deals with the story of the churning of the milky ocean. The author is Vēṅkaṭadāsa.

Incomplete.

Beginning:

గొల్లభామవచ్చెను, చల్లోయని, గొల్లభామ వచ్చెను;
గొల్లభామవచ్చె మెల్ల మెల్లనపాల, వెల్లిబుట్టుపాలు చల్ల పెరుగు దెచ్చి
గొల్లభామవచ్చెను.

End:

మ అమరవ్రాతములోనఁజొచ్చి దివిజుండై రాహువీయూషపా
నము సేయంగను జంద్రభాస్కరులు నారాయణుం
డమరారాతిశిరంబు చక్రహతిఁద్రుంచెన్ సుధాశక్తిమై
నమరత్వంబునఁబొందె మూర్ధము తదీయాంగంబు నేలంబడన్.

(పి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు గలవు.

గొల్ల కలాపమను పేరుగల యీ వీథినాటకమున సముద్ర మథనకథ వర్ణింపఁబడినది. కర్త వేంకటదాసుఁడు.

R. No **488**.

Palm-leaf. 1¼ × 11¼ inches. Foll. 92. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good but incorrect Good.

Purchased in the year 1917–18 from M.R.Ry Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) లక్ష్మణమూర్ఛ.

LAKṢMAṆAMŪRCHA.

Foll 1*a*—61*a* Fol. 61*b* is left blank.

Similar to the work described under R. No. 252 *ante*. The author is Cāpa Gōpāla. This work also is composed in the form of songs.

Complete.

Beginning:

శివుని కేశవునైన చిత్తమునదలచితే
శివలోకవైకుంఠపురమొకటిగలదు
కాలకంటకుసుతుఁడుఘనవిద్యలకు గురువు
కంఠమునబైలెల్లుగణనాయకుండ
ఏకదంతుఁడనీవుమాకుసహాయముకమ్మీ
లోకగణనాథుఁడావాకునారమ్మీ
మూడుకన్నులవేల్పుముద్దుకుమారుఁడా
మూషకావాహనా మొక్కెదనునీకు

ఆచంద్రతారకముగ అయోధ్యరామకథ
చాపగోపాలుడును తెలిగించిచెప్పె.

మరుగుచోచ్చినవానిమరికొన్నిబోధించి
అకడాకపర్వతముహస్తమునబట్టి
అకడోకపర్వతముహస్తమునఁబట్టుకొని
రావణునిపైలగువుయేసెసుగ్రీవు.

End:

శీఘ్రమున తొల్లియుండియుఁడినచోట
ద్రోణాద్రిపర్వతము యేర్పాటుగాను
యెప్పటిరూపమున యేర్పాటుగానిలిపి
మహావేగమునమల్లిరమ్మిహన్మంతా.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 252 రున వర్ణింపఁబడిన దానికన్న వేఱయినది. కర్త చాప ! గోపాలుఁడఁట. పాటగానే రచియింపఁబడినది.

(*b*) బాణాసురయుద్ధము.

BĀṆĀSURAYUDDHAMU.

Foll. 62a—83b.

The fight between Lord Kṛṣṇa and Bāṇāsura is herein deeoribed in the form of songs.

Complete.

Beginning:

అహ్లాదమున లేచియసురేంద్రుఁడున్నట్టి
పట్ణంబు చేరువను బాగుగా నిలచె
సాలుపైనయొకవింత పూఁతోటలలోన
నలతనున్న పౌజు యేలాముదీర్చి
తీరైన సైంబట్టు డేరాలలోపలను
నీలవర్ణుఁడుదా నిలిచెనంతటను

End:

ఏమి చెప్పఁగవచ్చు . . . బు
భక్తుఁడైపోరాడి పరవశుండయ్యె
ఆనందమునఁ బొంది యాదివిష్ణుండంత
శంఖంబుపూరించె జనులు మెచ్చగను
. . శౌతనబలంబులనెల్ల మేలుకొల్పెను శౌరి
మేలుకొల్పెను శౌరి మేలుగానపుఁడు

(వి-వి)—

సమగ్రమే. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములుఁగలవు

ఇందుకృష్ణబాణాసురయుద్ధము గేయరూపమున వర్ణింపఁబడినది. కర్త తెలియరాదు.

नीतिशास्त्रम्—आन्ध्रटीकासहितम्.

NITIŚĀ3TRAM. (with Telugu meaning).

Foll. 84*a*—92*a*. Foll 92*b* is left blank.

See the Sanskrit Part of the Triennial Catalogue of MSS.

* * * *

R. No. **489.**

Paper $10\frac{7}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Fol.l 52. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and apparently correet. Injured.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry. Boḍḍapāṭi Vēṇkaṭēśvara Rao Gāru of Ramaṇapūḍi, Guḍivāḍa taluk, Kistna district.

వేదాంతవిచారణము.

VĒDĀNTAVĪCĀRAṆAMU.

Foll. 1*a*—48*b*. Foll. 49*a*—52*a* deal with certain Vēdāntic topics.

This prose work deals with certain aspects of the Advaita Vēdānta in a popular manner.

Complete.

Beginning

ఓం వేమనసద్గురవేనమః గురుబ్రహ్మ పాదపద్మములు నమ్మిన వారు శివరామదీక్షితులవారి అచలబోధను తుర్యాతీతంప్రతిపాదించేమార్గం :—

నిశ్శబ్దపూర్ణానందబోధగురుతెలిగితే శరీరం యేమిలేదు. కోటి మాటలకు ఇదేజ్ఞాపకము. అంతకంటెయెక్కువలేదు గనుక ఇదిమరవ వద్దు. కలలోశరీరం మెలుకుంటే యేమిలేదు అనినిశ్చయంవున్నట్టు వుండవలెను. ఈలాగైతేభ్రాంతిరహితం. మూలములేని యీగురుతెరిగే శరీరముతోటియేమియున్నదని ఆశపడ్డభ్రాంతిరహితంకాదు. ఏమీ లేని మూలములేని గురుతెరిగెశరీరం వున్నన్నభ్రాంతి రజ్జుసర్పభ్రాంతి.

End :

ఈ ఉత్తబట్టబయలువలనవేదాలు భగవద్గీతలు పుట్టనేలేదు. ఈ ఉత్తబట్టబయలుకు జ్ఞానాజ్ఞానాలు విద్యావిద్యలుసదసత్తులు పుట్టనేలేదు. అత్యంతవిలక్షణం ఈ ఉత్తబట్టబయలు మునుపేవున్నవి. ఈ వాక్యం సంతతంమరవకయుండవలెను వుంటే యేమితోచదు. అక్షరం పాపం. క్షరంపాపమే. ఈ ఉత్తబట్టబయ లే నిరాకారంనిర్గుణం నిర్వికారం నిరంజనం. “ నిర్గుణోఽక్రియోనిత్యోనిత్యముక్తోస్మినిర్మలః, అవర్ణస్థూల మహ్రస్వమదీర్ఘమజమవ్యయమ్ ; అరూపగుణ వర్ణాఖ్యంతద్బ్రహ్మైవావధారయేత్. ” బ్రహ్మట మహేశ్వరుడట ఛీఛీ ! లోకులమాటలు, కాకులకూతలు ఛీఛీ ! తనకుతానేస్వతస్సిద్ధం.

Colophon :

శ్రీమద్గురుశివరామ దీక్షితప్రభావే వేదాంతవిచారణే ఉత్తరభాగే అమృతరసప్రకరణం చతుర్థోధ్యాయః.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత మంచిది. తప్పులు దిద్దంబడినవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

వచనరూపమునవున్న యీ వేదాంత గ్రంథము అచలబ్రహ్మమును బ్రతిపాదించుచున్నది. కర్తపేరు తెలియరాదు. గద్యమందున్న శివరామ దీక్షితనామము గ్రంథకర్తగురునిదైయుండఁదగును.

గ్రంథాంతమున అయిదుపుటలపై అష్టపాశములు పంచక్లేశములు అవస్థాత్రయము వివరింపఁబడినవి.

R. No. 490.

Paper. 100 × 9¾ inches. Foll. 16. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and correct. In fairly good condition.

Transcribed in the year 1917–18 from a Ms. of M. R. Ry. Jayanti Jōganna Gāru of Haṁsavaram, Tuni taluk, Godavari district.

మాధవరాజీయము.

MĀDHAVARĀJĪYAMU.

A treatise in astrology dealing with the influence of planets on the fortune of a person as made out from the relative position they occupy in his horoscope. This appears to be the Telugu rendering of the Sanskrit work of this name, a copy of which is described under R. No. 2469(*a*) of the Sanskrit part.

Incomplete. The name of the scribe and the date of transcription are given below in the Telugu extracts.

Beginning.

లాభాధిపతి భాగ్యమందు భాగ్యాధిపతిలాభమందున్ను భాగ్యలాభాధిపతులకు సంబంధంవున్నా సరేవే. ధనాధిపతి పంచమమఁదు పంచమాధిపతి ధనమందువుండవలెను. ధనాధిపతిలాభమందు లాభాధిపతిధనమందు పంచమాధిపతిపంచమమందు భాగ్యాధిపతిలాభమందు వుంటే విశేషధనమున్నూ భాగ్యమున్నువుంచుంది.

End:

కర్మాధిపతికి రవికుజులతోటి సంబంధంవుంటే క్షత్రియమూలమైన ధనాగమంవస్తుంది. పంచమాధిపతిన్ని గురుడున్ను ఉచ్ఛస్థులైవుంటే పుత్రులు భాగ్యవంతులనిచెప్పవలెను. మిథునలగ్నానకులాభమందు వుంటే భ్రాతృవులతోటి బహువిరోధంవుంచుంది.

గ్రంథాంతమందిట్లున్నది:—

శో భకృత్సం మాఘ బ ౧౩ శుక్రవారం జయంతి వెంకటాచలంగారి శ్రీపాదవెంకటరాయడు మాధవరాజియ్యం యనమండ వెంకట రెడ్డి వ్రాసిన ప్రతినున్నక్రమానను వ్రాసి శ్రీరామార్పణంగా యిచ్చెను.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది యొక జ్యోతిషగ్రంథము, ఇందుద్వాదశభావఫలములు చెప్పఁబడినవి. ఇది మాధవరాజీయమను సంస్కృతగ్రంథమునకుఁ టీకయై యుండును.

R. No. 491.

Paper $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches. Foli. 36 Lines, 20 on a page Mode of writing, not good and not correct Good

Transcribed in the year 1917–18 from a MS. obtained through the Sub-Magistrate of Kovvur, Kistna district.

యాజ్ఞవల్కిచరిత్రము.

YĀJNAVALKICARITRAMU.

This Prabandha in three Āśvāsas describes the origin of the sage Yājñavalkya and the incidents that led to the study of the white Yajurvēda as distinct from the black Yajurvēda. Gattuprabhu, the author of this work, was the son of Yellanāmātya and dedicated it to Uddaṇḍa Liṅgāmātya. The stanzas describing the genealogy of the patron are left out in this MS. The author also wrote Kucēlōpākhyāna, Rambhārā vaṇasamvāda and Surābhāṇḍēśvara.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీమత్పర్వతకన్యకాకుచయుగ శ్రీగంధకాశ్మీరచం
ద్రామోదాతి విశాలవక్షుఁడు మహాహాద్యత్రిపాతకోటావ్యయ
గ్రామాధీశుఁడు శేషభూషుఁడు దయాగంభీరుఁడుద్దండలిం
గామాత్యాగ్రణికిచ్చుఁగాత సుతపౌత్రానేకసౌభాగ్యముల్.

*   *   *   *

మ. అనఘోద్దండకులావతంసుఁడగు లింగామాత్యునాశీర్వచ
స్స్వనదివ్యామృతభవ్యసూక్తిశివునిన్ వాక్రుచ్చి గంగానదీ
కనదుత్తుంగతరంగఘుంఘుమితవాక్ప్రౌఢిన్ విజృంభించిత
ద్ఘనవంశంబు దిగంతరాళములఁ బ్రఖ్యాతంబుగా నెన్నఁగన్ (స్నె
దన్ ?).

వ. తత్ప్రకారం బెట్టిదనిన :—

(వంశవర్ణనపద్యములు వ్రాయఁబడియుండలేదు.)

వ . . . . . శుక్లయజుర్వేదపారాయణులైన ప్రథమశాఖాన్వయ ప్రభుశిఖామణులు ఒకనాఁడు సూర్యోపరాగ పుణ్యకాలమందు సప్తనదీసంగమేశ్వరమందిరప్రాకారగోపురద్వారంబున సుఖాసీనులై యిష్టగోష్ఠీవినోదంబులఁ బ్రొద్దు పుచ్చుచుండి స్వశాఖాయుక్తుండగు మంజుభాషణుండను పౌరాణికున్ గనుంగొని యిట్లనిరి.

క. మనవంశమునకుఁ గర్తగు
మునివరుఁడౌ యాజ్ఞవల్క్యముఖ్యచరిత్రం
బనుక్రమమున విరచింపుము
వినవలతుము సకలలోకవిఖ్యాతముగన్.

వ. అనిన మహాత్ములారా! మీరడిగిన యాఖ్యానంబు స్కాందపురాణంబున శౌనకాదిమహామునులకు సూతునిచేత వక్కాణింపఁబడియె నందుఁ బూర్వంబును శ్రీమన్నారాయణుని నాభికమలంబునం బు . . . . బ్రహ్మరాతి తేజంబు సునందగర్భంబునఁ బంచవర్షంబు లుండుటయు నంత గర్భస్థుఁడైన యర్భకునకు వైకుంఠుఁడు వచ్చి బ్రహ్మోపదేశంబు చేయుటయు నంత . . లుండు మాతృగర్భంబున వెడలుటయు, నాతనికిఁ గణ్వమార్కండేయ గౌతమవసిష్ఠాది మహామునులు యాజ్ఞవల్క్యయను నామధేయం బొసంగుటయు; నమ్మహామహ . . . తజ్జనకుండు చౌలోపనయనాదులు చేయుటయు, వేదాదివిద్యాభ్యాసంబు గావించుటయు సాత్యవతేయుండు భూప్రదక్షిణం బరుగుటయు . . . టయు నమ్మాణవకుఁడు వైశంపాయనునివద్దఁ జదువుటయు వైశంపాయనునకు బ్రహ్మహత్య సంభవించుటయుఁ, దద్బ్రహ్మహత్య . . . సునందానందనుండు పరిహరించుటయుఁ, దత్ప్రభావంబునకందఱు సహింపకుండుటయు, నతఁడు జనకచక్రవర్తిపురంబునకున్ జని మంత్రాక్షతస్పర్శనమాత్రంబున సభాస్తంభంబులఁ బల్లవింపఁజేయుటయుఁ, దద్బ్రహ్మరాతిసుతుం

డుగురువాక్యోల్లంఘనంబు సేయుటయు, నేదంబుమఱలం గ్రక్కుటయుఁ, దద్వేదంబాప . . . బాది పరమపురుషులు బాదరాయణునను మతంబునభజించుటయు, నిట్లుయాజ్ఞవల్క్యుగాయత్రీ మహాదేవి నా రాధించుటయు, నాశక్తిసూర్యునిరథసమీపంబున శుక్లయజుస్సు నభ్యసించుటయు, నతండుగంధర్వుని శాస్త్ర వాదంబునం గెలిచి నిజాశ్రమంబు నకువచ్చుటయుఁ, గాత్యాయనియను దానివివాహంబగుటయు, దత్కాలంబున జనకుండధ్వరంబు సేయుటయు, నచ . . . . . , య మిసభామధ్యంబున నహంబ్రహ్మంబని స్వర్ణధేనువుదానంబు ప్రథమతః అందుటయు, దత్కారణంబునమునులు విరోధించుటయు, నమ్మహాత్ముండు చండాలు . . . . . . చ్చిపిదపఁబరిగ్రహించిననిర్జీవకాంచన గోగణంబులనపహరింపఁజేయుటయుఁ దత్ప్రకారంబున భంగపడి మహర్షు లందఱునరవిందసంభవుపాలికింజనుటయుఁ దత్పితామహుండు గార్గియ నుదానింగల్పించియతనిఁ బరిభవంబునొందించుమనుటయు నమ్మహాభాగ వతియతనితోడంబ్రతి ఘటింపక కూడివర్తించుటయు నుద్దాలకుండు కల హించుటయు, శాకల్యుడు తత్ప్రసాదంబున సాకల్యంబుగావర్తింపఁ జేయనేరక పరమారుణమంత్రంబునఁగుశఘాతంబునఁ బ్రాణంబువిడుచుటయు, మహర్షులప్రార్థనంబున నతనిమగుడం బ్రతికించుటయు, భార ద్వాజ శాండిల్య కశ్యపప్రముఖులైన తాపసులు పుత్త్రిభావంబున యాజ్ఞవల్క్యుఁడామును బ్రథమశాఖాన్వయాను గుణులైనడచుటయు దీనిని సవిస్తరంబుగా . . . . చ్చెదనని సభాస్థితులకుం మంజుభాషణుం డిట్లనియె.

End:

భుజంగప్రయాతము.

సమసావనీనాథ సంస్తూయమానా
హిమక్షీరధాకీర్తి హేలానిదానా
విమాలిన్యవిజ్ఞాన(?)విద్యావిధానా
ప్రమాదాదిహీనప్రభావప్రధానా.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్భ్రమరాంబికావర ప్రసాదలబ్ధకవితాధురంధర పూర్వకవి ప్రయోగశబ్దానుబంధబంధుర సరసకవిమిత్ర యెల్లనామాత్య పుత్త్రిఘట్టు ప్రభునామధేయ ప్రణీతంబైనయాజ్ఞవల్క్యచరిత్రంబను మహాకావ్యంబునందుసర్వంబును దృతీయాశ్వాసము సంపూర్ణము.

గ్రంథాంతమందిట్లున్నది :—

శుక్లవత్సర చైత్రశుక్లే ౫ గురువాసరే దక్షిణదేశే ఆరణిగ్రామేయాజ్ఞవల్క్యనరామనాథేన అనుముకొండసంప్రదాయ విశిష్టేన దత్తమిదం పుస్తకమ్ సూచిమంచ్యాగ్నిమన్నారు శాస్త్రిణః.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదిగాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథ పాతము లక్కడక్కడగలవు.

మూఁడాశ్వాసముల యీప్రబంధమున శుక్లయజుర్వేదశాఖా ప్రవర్తకుఁడగు యాజ్ఞవల్క్యమహర్షి చరిత్రమువర్ణింపఁబడినది. కర్త గల్టుప్రభుపు. ఈతఁడే కుచేలోపాఖ్యాన రంభారావణసంవాదములకునుగర్త. కృతిపతియుద్దండలింగామాత్యుఁడు. ఆతనివంశవర్ణనపద్యములు పుస్తకమున విడువఁబడుటచేనాతనిఁ గూర్చియిందేమియుఁ దెలుపరాదయ్యె.

R. No. **492**.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches. Foll. 10. Lines, 20 on a page. Mode of writing, bad and correct. In good condition.

Transcribed in the year 1917–18 from a MS. of M.R.Ry. Boḍḍapāṭi Vēṅkaṭēśvara Rao Gāru, Ramaṇapūḍi, Guḍivāḍa Taluk.

అపరోక్షానుభూతి.

APARŌKṢĀNUBHŪTI.

Foll. 1*a*—9*a*. Foll. 9*b* and 10 are left blank.

Deals with the realization of the Brahman as conceived in accordance with the Advaita Vēdānta. The work is written in the form of an allegorical story like the Prabōdhacandrōdaya.

A fragmentary portion without the beginning or the end

Beginning:

మ. పటురౌద్రంబున రుద్రరూపమలరన్ బ్రహ్మాండభాండంబుల
న్నిటినాకుక్ష్మడినాశమేర్పడ మహానేత్రాగ్నిచేదగ్ధమా
నటుగావించిన నిష్ప్రపంచముగ నన్యంబెచ్చటన్ లేనిపి
మ్మట శేషించిరి ముఖ్యకారణులు ధీమంతుండుతానిద్దఱున్.

క. అయ్యోడధీమంతునితో
నెయ్యంబుననిట్టులనియె నేఁబుట్టినచో
టెయ్యది నామర్మవిధం
బెయ్యది వివరంబు వనరనికఁ దెలియపలెణ.

End.

నావివాదంబులసందడిఁలోఁజిక్కి చిక్కాకై వితర్కకుతర్కంబుల కోర్వక యలసి వేసరి పూర్వదుఃఖంబు స్మరించుచు ఘనతర దావంబున బరమాయాసంబుంబొంది తెప్పిరిలుచు.

వి-వి.)—

ఆద్యంతములు లేవు. వ్రాఁత మంచిదిగాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ముఖపత్త్రమున నపరోక్షానుభూతి యనుపేరున్నది. కాని యిక్కడగ్రంథము భాగమాత్రమేయుండుటచే గ్రంథనామము కర్తృనామము మొదలగునవి యెఱుఁగరాదయ్యె. ఇందు అద్వైతవేదాంతసిద్ధాంతముచొప్పున నపరోక్షానుభూతి ప్రకారము కథారూపమునఁ జెప్పఁబడినది.

R. No. 493

Paper $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{8}$ inches. Foll. 80. Lines, 20 on a page. Mode of writing good but contains mistakes. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from the MS. acquired through the Sub-Magistrate of Kovvur.

యాజ్ఞవల్క్యవిజయము (ద్విపద).
YĀJÑAVALKYAVIJAYAMU (DVIPADA).

This is a Prabandha in 6 Kāṇḍās narrating the story of Yājñavalkya, by Calla Guravayya, son of Pērayya belonging to the white Yajurvēda. The author bears the title " Bālasarasvati ' and composed the work at the instigation of Kṛṣṇāpātruni Vēṅkaṭamantri who also belonged to the class of the white Yajurvēda Brahmins. Particulars regarding the patron are given in the extracts.

Incomplete.

Beginning:

ద్విపద. అగ్రభాగంబున నతిమోదమునను
సుగ్రీవుఁడునువాలి సుతుఁడునుగొల్వ
విక్రమస్ఫూర్తిచే విల్లసిల్లిభూమి
చక్రంబుపాలించు స్వామినిహృదయ
కమలంబులోపల ఘనయోగమార్గ
విమలుండనైభక్తి వివరంబుతోడఁ
గనుఁగొనికీర్తించి ఘనతగ్రమొకిర్
వినుతవిక్రమమహా విశ్వేశుఁడైన
పరమేశునభవుని బ్రహ్మాండమయుని

వైభవంబునయాజ్ఞ వల్క్యవిజయము
ప్రాభవంబునఁజెప్పఁ బరగిమోదమున
సలలితంబై నట్టి జన్మకాండయును
విలసిల్లుచుండెడు వేదకాండయును,
ధ్రుతిమహనీయమైత్రేయకాండయును
బ్రతిభనుండెడు పరబ్రహ్మకాండయును
నారూఢితోడుత యజ్ఞకాండయును
శ్రీరమ్యమగువిశ్వ జితా ండయునఁగ
సమరషట్కాండంబు లంచితస్ఫురణ
విమలతతోడుత వివరింతునిపుడు
వరలబ్ధమగు యాజ్ఞవల్క్యవిజయము
సిరులురంజిల్లగ శ్రీరామచంద్రు
నకుసంకితంబుగా నవరసంబులును

దుర్గావరప్రసాదుఁడవుకవిత్వ
మార్గమెఱింగిన మహితపుణ్యుఁడవు
బాలసరస్వతిప్రౌఢనామమున
ధీలలితుండవై దికుల్లమించి
తనిగారవించిన నర్థిఁగైకొనుచు
ఘనతరసంతోషకలితచిత్తమున

విలసితంబగుకొండవీటికిఁగలుగు
స్థలకరణంబును సజ్జనగుణుఁడు
వెలయుకృష్ణాపాత్రు వేంకటమంత్రి
తిలకునివంశంబు తెలుఁగువర్ణంతు
గురుతరమైనట్టి కొచ్చెర్లకోట
వరమంత్రియమరాఖ్యవనితలక్ష్మమ్మ
కునునుదయించెను గోత్రవర్ధనుఁడు
ఘనుఁడుమాదనమంత్రి గంభీరగుణుఁడు
అతనికిసతితిర్మలమ్మయనంగ
వితతవిఖ్యాతిచే విలసిల్లిరెలమి
నావధూవరులకు నాత్మజుఁడైన
కేవలపుణ్యుండు కేసప్రధాను
కతనికి భార్యతిప్పమ్మయనఁగ
నుతికెక్కిరెలమి మనోవిలాసమున
నాపుణ్యులకుఁగల్గె నతిధర్మశాలి
శ్రీపతిపదపద్మసేవాధురీణు

తనరంగనాచంద్రతారార్కముగను
ఘనముగఁబెండ్లిసుంకములుమాన్పించి
వినుతికెక్కినకీర్తి విజయుండనంగ
ఐతామహాపాత్రుఁడెలమిజన్మించె

ఆతనికిగోపమ్మయను సాధ్వి చెలఁగ
ఆదంపతులకును నధికవిక్రముఁడు

సర్వజ్ఞగుణుఁడుకృష్ణామహాపాత్రు

జనియించెసంపూర్ణచంద్రునిమాడ్కి
నానరంగనతనికినుత్తమాంగనయు
ననుపమగుణశీలయమ్మమాంబనఁగ
మంజులవాక్కులమద్వంశసగణి
గరిమతోవర్ణింతుఁగ్రమముననిపుడు
సిరులురంజిల్లెడు శ్రీకొండపల్లి
పురముననుండెడు భూసురవరుఁడు
చల్లయనంతయసాధ్వియజ్ఞమ్మ
సలలితంబుగఁదాను సత్పుత్త్రిఁగనియె
దిప్పయమంత్రి వర్ధితయశోధనుని
నొప్పుగనతఁడు దానొగిఁబెండ్లియయ్యె
వీరమాంబను విమలాంగియనంగ
నారూఢినిద్దఱకత్యంతప్రేమఁ
దనయులు పేరప్రధానిమల్లాఖ్యుఁ
డానరఁగూనయమంత్రియునుగల్గిరపుడు
నాపేరమంత్రికినర్ధాంగలక్ష్మి

ఎల్లమాంబయనంగనింపువహించె
నిరువురకునుగల్గిరనయంగసుతులు
గురవయాఖ్యుండును గురువాహ్వయుండు
సొగసైనమల్లికార్జునుఁడనఁబరగి
మగఁటిమితోరాజమాన్యులైనట్టి
యనఘులు గలిగిరి యందగ్రజుఁడను
వలనైనశ్రీయాజ్ఞవల్క్యవంశజుఁడఁ
గొలఁదిగఁగౌండిన్య గోత్రచరిత్రుఁడను

End:

కొలఁదిమీఱినయట్టి కోటియజ్ఞముల
ఫలము గల్గును మహాపంచపాతకులకు
గురుతరంబుగనైదుకోటులఫలము
వరుసనిర్వదియొక్కలక్షంశంబువారు
కరమర్థితోడ స్వర్గారూఢులగుచు

బుందురుమనములనుల్లాసులగుచు
సఁ సంఖ్యతోడభోజనముఁ గావించి

*   *   *

విరువురకుదయించిరీప్సితమతిని
బరగంగనెల్లియపాత్రుండనంగ
బ్రేమంబుమీఱంగఁ బాపమంత్రియును
నమితసుందరుఁడెల్ల నార్యుండుదనరె
సరసమూర్తివిలాసచతురుఁడైనట్టి
వరయశోధనుఁడుగుర్వయమంత్రిఘనుఁడు
నలుగురుగలిగిరినవగుణోజ్జ్వలులు

ధీగౌరవంబువర్తిల్లినయట్టి
యాగుర్వమంత్రికినతిపుణ్యశీల
కొండమాంబయనంగఁ గోమరువహించె
దండిగ సతతాన్నదానంబులొసఁగి
యాయిద్దఱకుఁగూర్మియైననందనుఁడు
ధీయుతగుణుఁడు మంత్రియుగంధరుండు

*   *

ఆరూఢిరాయసింహాసనంబైన
విలసితంబగుకొండవీటికిఁగలుగు
స్థలకరణంబును సజ్జనగుణుఁడు
శ్రీవేంకటేశ్వరాంచితవరలబ్ధ
పావనశీలుండుపరగజన్మించి
వేంకటమంత్రిప్రావీణ్యంబు మెఱసి

*   *   *

అతనికిఁబ్రియభార్యలైదుగురగుచు

*   *   *

అలఘుమోహంబుననగ్రభామినికి
నానరనిద్దఱుతనయులుగల్గిరెలమి

రామచంద్రుండును రసికుండైనట్టి
యామహామహుండెల్లనామాత్యవరుండు
ఇద్దఱు తనయులైయేపుమీఱుచును
దద్దయు వేంకటాధన్యుండు తనరఁ
జతురత శ్రీరామచంద్రునింపుగను

* * *

(వి-వి.)—

మొదటి నాల్గుకాండములు సమగ్రముగాను, నయిదవకాండము సమగ్రముగాను గలదు. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములున్నవి.

యాజ్ఞవల్క్యవిజయమను పేరుగల యీ ద్విపదగ్రంథ మాఱు కాండములు గలది. ఇందుయాజ్ఞవల్క్యమహర్షి చరిత్రము వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త చల్ల గురువయ్య; పేరయ్య కొడుకు. శుక్లయజుశ్శాఖబ్రాహ్మణుఁడు; బాలసరస్వతియను బిరుదనామముగలవాఁడు. కృతిప్రేరకుఁడు కృష్ణాపాత్రుని వేంకటమంత్రి. ఈతఁడును శుక్లయజుశ్శాఖబ్రాహ్మణుఁడే. ఈతనిఁగూర్చి విశేషముల కుదాహృతగ్రంథభాగమును జూచునది.

R. No. 494.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches Foll. 64. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry. Rāyavarapu Narasayya Garu, Kottapalli, Godavari district.

వాస్తుసారసంగ్రహాలక్షణము. (సటీకము).

VĀSTUSĀRASAṄGRAHALAKṢAṆAMU. (WITH MEANING).

A treatise in architecture dealing mainly with the construction of dwelling houses. The author is Pērusōmala Gaṇapayāmātya, son of Maṅgamāṁbā and Vēṅgalāmātya, and grandson of Gaṇapayāmātya of Vāsiṣṭhagōtra and Āśvalāyanasūtra.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీమహిళామనోవిభుఁడు చిన్మయమూర్తి సమస్తదేవతా
గ్రామణివారిజాసనశుక స్తవనీయ పదారవిందుఁడు

ధ్వామయశో ధురంధరుఁడు తామరసాక్షుఁడు పేరుసోమల
గ్రామనివాసుఁడాశ్రితశరణ్యుఁడు కృష్ణుఁడుమమ్ముఁ బ్రోవుతన్.

* * * *

క. నిరతమువిద్వత్సంగతిఁ
దిరముగఁదద్గ్రంథమహిమ తెలియుటకతనన్
విరచింతుఁబద్యఫణితుల
సరసంబగువాస్తుసారసంగ్రహమవనిన్.

సీ. శ్రీకృష్ణపదపద్మసేవాధురంధర
వాసిష్ఠగోత్రసంభవుఁడుఘనుఁడు
ననుపమానాశ్వలాయనసూత్రుండు
విద్వత్కవీశ్వరవినయపరుఁడు
శ్రీమంతుడగుపేరుసోమలశివరాజ
వంశవార్ధికినిజైవాతృకుండు
కమనీయగుణకీర్తిగణపరాజయమంత్రి
పౌత్త్రుఁడౌపరమపవిత్రచరిత

మల్లమకువేంకనామాత్యమణికిసుతుఁడు
సకలసిద్ధాంతగణితశాస్త్రజ్ఞుఁడెంచ
వాస్తుశాస్త్రంబుగావించివార్తగాంచి
మహిని జెలువొందుగణపయామాత్యకవిని.

క. వాస్తుగతుల్ బహువిధములు
విస్తారమొసగ్గ్రంథవిస్తారములన్
ప్రస్తావనకొలఁదినిగృహ
వాస్తువుమాత్రంబొనర్తువసుధం దెలియన్.

End :

కంచములుతొల్చిచల్లినఫలము.

సీ. ఎలమిభుజియించుకంచముల్ తొలిచిచల్లు
దిశలఫలమెత్తుసురపతిదిక్కుమొదలు
గాఁగఁ గల్మియు మానభంగంబు మృతియు
రుజలు సిరియును భగయు భూతియునుగృష్ణ.

Colophon :

ఇదిశ్రీమదనగోపాలస్వామి కృపాకటాక్షవీక్షణ ప్రసాదాసాదిత సకలగణితగుణితప్రశస్తవాస్తు విస్తారశాస్త్రాంబురాశి ప్రమథనమందరాచలాయమానబుధజనావేశశ్యానహృద్యచరిత్ర మహాశ్వలాయనసూత్ర వసిష్ఠగోత్రపవిత్ర పేరుసోమలగణపయామాత్యపౌత్త్రవేంగళామాత్యమంగమాంబికాగర్భశుక్తిముక్తాఫలవిరాజమాన సూరిజనవిధేయ గణపయామాత్యప్రణీతంబైన వాస్తుసారసంగ్రహాలక్షణంబనెడిది సర్వంబును నేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇండ్లుకట్టుటకు శుభాశుభస్థితులు మొదలగునవియిందు వర్ణింపఁబడినవి. కర్తపేరు సోమల గణపయామాత్యుఁడు. ఆశ్వలాయనసూత్రుఁడు. విశేషముల కుదాహృతగద్యముఁ జూచునది. ఇందుఁబద్యములకుఁ టీకయుఁ గలదు.

R. No. **495**.

Paper. 10¾ × 9¼ inches Foll. 182. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1917–18 from the MS obtained through M.R.Ry V. Prabhākara Śāstri Gāru, Telugu Pandit, Government Oriental MSS. Library, Madras.

సాంబోపాఖ్యానము.

SĀṀBŌPĀKHYĀNAMU

A Prabandha describing the incidents leading to the marriage of Sāṁba (son of Śrī-Kṛsna) and Laksanā (daughter of Duryōdhana); by Mōcarla Nannaya, son of Mādhavāmātya of Bhāradvājagōtra. For other particulars refer to the extracts given below.

Complete in 5 Āśvāsas.

Beginning :

శా. శ్రీమద్గోపనితంబినీహృదయ రాజీవాంతరోల్లాసలీ
లామోదభ్రమరాయమాణమహిత శ్లాఘ్యప్రభావుండును

క్షేమానందమెలర్ప దాసులఁగటాక్షించుఁ గృపాలోలుఁడై
శ్రీమోచర్లపురాధివాసుఁడధిక శ్రీలుల్లసిల్లన్ దయన్.

క. అస్మద్దేశికవరుల న
తిస్మితులగు చక్రవర్తితిరుమలగురులన్
విస్మయ మొప్పఁగ నేను స
దాస్మరణ మొనర్చువాఁడఁ దాత్పర్యమునన్.

* * * *

సీ. ధరనాంధ్రకవితాపితామహు నన్నయ
భట్టుసద్భక్తితోఁ బ్రణుతిచేసి
భారతసాగరోత్తారణనిపుణుఁ డి
క్కనసోమయాజుల వినుతిచేసి
హరివంశభారతాఖ్యానావధాన స
జ్జనను నెఱ్ఱప్రెగ్గడనుభజించి
ప్రేమమదీయమాతామహవంశవి
హారుఁ బింగళిసూరపార్యుఁ దలఁచి.

గీ. వెలయ శ్రీనాథ భట్టారకులకుఁ బోత
రాజకవివర్యునకు మ్రొక్కి రామలింగ
పెద్దనార్యులఁ గొనియాడి బిరుదులైన
వర్తమానకవీంద్రుల వరుసఁదలఁచి.

* * * *

గీ. అట్టియన్నపరాజుపుణ్యములమూల
కందమైనట్టి పార్వతినందముగను
బెండ్లియైపుత్త్రికులఁగాంచెఁ బృథివిజనులు
మేలుమేలనిపొగడ భూమీశులలర.

వ. వారెవ్వరం టేని

క. మన్ననతో నాగేంద్రుఁడు
చెన్నొందఁగనారదుండు శ్రీకంఠులనన్
సన్నుతకీర్తిపవిత్రతు
ఙ్గోన్నతితో వెలసిరంచితోన్నతగరిమన్.

* * * *

గీ. అట్టివీరమ్మవలన నెయ్యంబుమీఱ
సుతులఁగాంచెను నాగేంద్రుఁ డతులభాగ్య

రాశియైనట్టి యన్నపరాజవరుని
ప్రథితబలశాలి శ్రీరామభద్రుఁడనఁగ.

గీ. సరవిషట్సహస్రశాఖాభిమాన ప్ర
యత్నమున నియోగిరత్నమనఁగ
సకలజనులు మెచ్చ జగతిపైనాగేంద్రు
నన్నపార్యుఁడొప్పె నాల్గుదిశల.

క. క్షేమాంకూరుఁడు తుమ్మిడిఁ
గామించె రాజధానిగా స్థలపతియై
సేమముతో వీరమ యను
భామను వరియించెఁ గాంచెఁ భాగ్యయశంబుల్.

* * * *

సీ. గీ దొరసిపుట్టిరి వేదచతుష్టయంబు
భాతిగాన్పింప వీరమాంబకును నన్న
పార్యునకు సంభ్రమోచిత కార్యులగుచు
ధరణి నెన్నంగ నాదిమధాతలనఁగ.

వ వారిలోన.

* * * *

క. ఓజను బింగళిసీతమ
రాజతనూజాత నూర్బురంబు గనిష్ఠన్
రాజసమున మాధవుఁడతి
తేజంబునఁ గొనియెఁ దనసతిగ సింగమ్మన్.

క. ఆసింగమాంబ మాధవుఁ
డత్రిశాంత ప్రౌఢిమీఱనను రాగమునన్
క్షేశని భాస్యులసుతులఁ బ
రాశరముని సముల మువ్వురం గని రెలమిన్.

వ. వారెవ్వరంటేని

ఉ. శ్రీమహితుండు బ ధుసరసీజదినేశుఁడు సూరమంత్రి శ్రీ
రామకటాక్షవీక్షణపరంపరయుక్తుఁడు వీరరాఘవుం
డామహితాత్ములిద్దఱు మదగ్రజులైనను గారవింపనా
నామము పెద్దలెన్నుదురు నన్నపరాజనుచున్ ప్రియంబునన్.

శా. కాశీఖండము వేడ్కతో ద్విపదగా గావించి నేనిచ్చితిన్
వాసిన్ మీఱనరాంకితంబుగనుదానన్ లాభమేమంచు న
ల్లాసంబొప్పఁగ సర్వలక్షణములన్ లక్షించి సాంబోదయం
బాసర్వేశ్వరు కంకితంబుగను జేయంబూనియున్నట్టిచోన్.

End:

పంచ. పరాపరేశ్వరా ప్రపన్నభవ్యమానసోజ్జ్వలా
క్షరాత్మరస్వరూపతత్త్వసారశౌనకార్చితా
ధరాధరిత్రినాయకప్రధానయుక్తజాలకా
మురాసురప్రధానదైత్యభూరిగర్వభంజనా.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్బాలగోపాలవరప్రసాదలబ్ధ కవిత్వచాతుర్యధుర్య మోచ
ర్లాన్వయపయఃపారావారసుధాకరాపస్తంబసూత్ర భారద్వాజసగోత్ర
పవిత్ర మాధవామాత్యపుత్త్ర సుజనానందవిధేయ నన్నయనామధేయ
ప్రణీతంబైన సాంబోపాఖ్యానంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును
బంచమాశ్వాసము

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతమంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు.
గ్రంథపాతములు లేవు.

అయిదాశ్వాసముల యీ ప్రబంధమున సాంబుఁడు లక్షణను
బెండ్లాడు కథ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త మోచర్ల నన్నయ, మాధవా
మాత్యునికొడుకు, భారద్వాజగోత్రుఁడు. విశేషములకుదాహృతగ్రంథ
భాగముఁజూచునది.

R. No. 496.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches. Foll. 68. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS of M.R.Ry. Bhaṭla-penumarti Tāṇḍava Kṛṣṇayya Gāru of Bhaṭlapenumarti, Divi taluk, Kistna district.

వల్లభాభ్యుదయము.

VALLABHĀBHYUDAYAMU.

Foll. 1a—67a Foll. 67b and 68 are left blank.

A Prabandha in four Āśvāsas describing the sanctity and holiness of Śrīkākuḷakṣētra on the bank of the river Kistna. The work is a Telugu rendering of the story occurring in the Sanskrit Brahmāṇḍapurāṇa by Bhaṭlapenumarti Kōdaṇḍarāmakavi of Haritasagōtra and a disciple of Tirumala Tātācārya.

At the end of the MS. there is a stanza giving the date of the completion of the work and the name of the poet which stanza is extracted below.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీమత్కాకుళనాథు మాధవు విరించిప్రార్థనాధీను సు
త్రామాశ్మోపమ మేచకాంగు నతమాభా(?) రుఁసుపర్వాశ్వ ని
త్యామర్త్యాపచితాబ్జపద్వయు సరోజాక్షుఁ జగద్వల్లభ
స్వామిఁ సద్గుణు నాశ్రయించెదనభీష్టప్రాప్తికిన్నిష్ఠతోఁ.

శా. శ్రీపత్యంఘ్రిసరోజసంశ్రితజనాశీర్వాదలబ్ధప్రతి
ష్ఠాపర్యాప్తిత (?)నాంధ్రకావ్యరచనాసామర్థ్యదైవజ్ఞవ
ర్యాపస్తంబసుసూత్రపాత్రపరిచర్యాభట్లపెన్మర్తిస
ద్గోపామాత్యతనూజసాధుహృదయాకోదండరామాహ్వయా!

End:

స్రగ్విణి. శ్రీరమావల్లభా క్షీరవారాశిసం
చారఘోరాభిసంసారరత్నాకరో
త్తారపాదారవిందాన తానీకమం
దార బృందారకాధార నారాయణా!

Colophon:

ఇది శ్రీమత్తిరుమలతాతార్యగురుచరణారుణాబ్జయుగళ సమాశ్రయణదురితలతాలవిత్ర హారితసగోత్రపవిత్ర భట్లపెనుమర్తికులోద్భవ గోపాలసచివతనూభవ విద్వజ్జనవినుతాభిరామ కోదండరామ ప్రణీతంబయిన బ్రహ్మాండపురాణోత్తరఖండంబున శ్రీవల్లభాభ్యుదయంబను శ్రీకాకుళక్షేత్రమాహాత్మ్యంబునందు సర్వంబును జతుర్థాశ్వాసము.

గ్రంథాంతమందీపద్యమున్నది :

గీ. విక్రమాఖ్యాబ్ద కార్తిక విశదపక్ష!
పూర్ణమాసికి వల్లభాభ్యుదయమెల్ల!
పూర్తిగావించె భట్లపెన్మర్తివంశ!
రత్నమీభువిఁ గోదండరామసుకవి.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

నాల్గాశ్వాసముల యీ ప్రబంధమునఁ గృష్ణాతీరమందుఁగల శ్రీకాకుళక్షేత్ర మాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడినది. సంస్కృతబ్రహ్మాండపురాణాంతర్గతముగానున్న సంస్కృతగ్రంథమునకిది తెలుఁగుసేఁత. గ్రంథకర్త భట్లపెనుమర్తి కోదండరామకవి హరితసగోత్రుఁడు తిరుమల తాతాచార్యుల శిష్యుఁడు. విశేషములకుదాహృతగ్రంథభాగమును గాంచునది.

R. No. **497**.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll. 38. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry. Caduvula Rāmaliṅgayya Gāru of Narasāpuram, Kistna district.

చిఱుతొండభక్తకథానిధానము.

CIṚUTOṆḌABHAKTAKATHĀNIDHĀNAMU.

This work is in the form of a Yaksagāna, and treats of the story of a Śaiva devotee called Ciṛutoṇḍa. The author is Vāle Kōṭayakavi, son of Rācayya.

Another work based on this story appears under R No. 278 *ante*.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీకాంచీపురమధ్యగేహవిలసత్సింహాసనాధ్యాసియై
పాకారిప్రముఖామరార్చితపదద్వంద్వుండునై యొప్పునా
యేకామ్రేశ్వర లింగమూర్తి సకలాభీష్టంబులిచ్చున్ గృపా
సేకంబొందఁగ మంచికంటికులజశ్రీనాగలింగయ్యకున్.

Ends:

క. అని సూతుఁడు శౌనకముఖ
మునివర్యులకిట్లు పలికె మోదంబలరఁ
మను శౌనియట్లు రచించిరి
ఘనచిరుతొండకథ యక్షగానముగాఁగ.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్గురుమహాదేవవర ప్రసాదలబ్ధనిగమాగమోక్తవీరశైవాచార సిద్ధాంతప్రవీణ వాలెవంశసుధాపయోనిధి శీతకిరణ ఉచ్ఛ్వయాభిధాన పౌత్ర రాచయ్యపుత్ర పట్నలపల్లింగావధాన ఇష్టప్రాణభావైక్యసుఖానూన గురులింగజంగమభక్తిప్రధాన కోటయ్యాభిధాన విరచితంబైన బసవపురాణోక్తచిఱుతొండభక్తకథానిధానం బనుయక్షగానంబు సర్వంబును సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

చిఱుతొండభక్తకథానిధాన మనునీయక్షగానమునఁ జిఱుతొండ భక్తుని చరిత్రము వర్ణింపఁ బడినది. గ్రంథకర్త వాలెకోటయకవి.

R. No. 498.

Paper. $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll 22. Lines, 20 on a page. Mode of writing, bad and full of mistakes. In good condition with many omissions.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M R.Ry. Śaraṇyācārlu of Rāghavapuram.

నవరాత్రచరిత్రము.

NAVARĀTRACARITRAMU.

A poem describing the grandeur of the Dasara festivals as celebrated by a king called Varigoṇḍa Ramana. The author is Kumāra Śaraṇyārya, son of Śaraṇyārya of Kauśikagōtra.

Complete.

Beginning:

ఉ. శ్రీమిథిలావనీశసుత చెన్నగువామనిజాంకసీమ ను
ద్దామవిభూషణావళులు దాల్చి వసింపఁగఁ దేజమొందు శ్రీ

రామునిపాదపద్మమకరందము గ్రోలి విశుద్ధబుద్ధినై
కోమలవాఙ్నిబద్ధరసగుంభితవాక్యకథాచమత్కృతిన్.

క. వరిగొండరమణధరణీ
వరునవరాత్రోత్సవ. . వాహ్యాళిలస
చ్చరితంబూహించిసవి
స్తరముగనుతియింతుఁదద్విధంబెట్లనినన్.

End:

మాలిని. సకలగుణనివేశా సర్వలోకప్రకాశా
సుకవివినుతమూర్తీ శోభనోల్లాసకీర్తీ
అకలుషసుచరిత్రా యాజిభూమీశపుత్త్రీ
ప్రకటసమరకేళీ రామభూపాలమౌళీ.

Colophon:

ఇది శ్రీమద్విద్వజ్జనానుగ్రహపాత్ర కౌశికగోత్రపవిత్ర శరణ్యార్య పుత్త్రకుమారశరణ్యనామధేయప్రణీతంబైన నవరాత్రచరిత్రంబను చాటు ప్రబంధంబునందు సర్వంబునేకాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిది కాదు. తప్పులు మెండు శైథి ల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు గలవు.

వరిగొండరమణుఁడెవరో తెలియరాలేదు. ఆయనచేసిన శరన్న వరాత్రోత్సవమందలి వైభవమిందు వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త కుమార శరణ్యార్యుఁడు. కౌశికగోత్రుఁడు. శరణ్యార్యుని కుమారుఁడు.

R. No. 499.

Paper. $10\frac{3}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll. 76. Lines, 20 on a page. Mode of writing, not good and not correct. In good condition.

Transcribed in the year 1917–18 from a MS. of M.R.Ry. Munnang Lakṣmīnṛsiṁha Śarma Gāru, Ellore, Kistna district.

కాళిందీపరిణయము.

KĀḶINDĪPARIṆAYAMU.

A Prabandha describing the story of the marriage between Śrī-Kṛṣṇa and Kālindī, (one of his eight chief consorts). The author is Cāmarti

Śēṣagirirāyakavi, son of Vēṅkaṭamantrin and grandson of Pāpayāmātya of Kaṇvagōtra.

Fol. 74 is left blank, and in foll 75 and 76 the prefatory portion of this work is copied instead of in the beginning.

Complete in five Āśvāsas.

Beginning.

ఉ. శ్రీకమలాక్షి జగ్గునను జెక్కులు ముద్దిడితమ్ములఁపుడా
లాకలకంటి బోనడవ నల్లన నవ్విన నట్లసేయు త
తోఱకకుచంగవుంగిటను గూర్చి తదాప్తిఁ దోలంగఁ జేయు సం
శ్లోకుఁడు రుక్మిణీవిభుఁడు సొంపుగ నింపుగ మమ్ముఁ బ్రోవుతన్.

* * * *

ఉ. శ్రీగిరిజామనోహరుని చిన్నిమిటాగపుటోరచూపు నా
పైఁగలుగన్ సమస్తజనవర్ణనశీలుఁడనై చరింతు భూ
భాగమునందు స్వస్తవముఃభావ్యముగాదని పల్కఁజాల స
ద్రాగవిరాగ శేషగిరిరాట్కవిచంద్రుఁడుఁ గీర్తిసాంద్రుఁడన్.

End:

మ. ఇది బ్రహ్మైక్యవిశేషశాస్త్రకథనాహేలామనోలోలితా
స్పదసంభావితధీరశిష్యపరిచేతస్తుష్టసన్నిష్ఠసౌ
ఖ్యదచామర్తికులీన శేషగిరిరాయాప్తకృతంబైతగిం
పాదవాశ్వాసము భానుజాపరిణయంబున్ బంచసంఖ్యాకమై.

Colophon:

ఇది శ్రీమదుమారమణకరుణాకటాక్షవీక్షాసుధారసపరిలబ్ధసరస కవితాభినందిత రసికజనసముదయసకలరాజసభాంతరాళజేగీయమాన అఘటనఘటనచాతురీసామర్థ్యసమారంభితయుక్తకార్యనిర్వాహక సదయహృదయ నిరంతరానుష్ఠితతైలధారావదవిచ్ఛిన్న శుద్ధబుద్ధ బ్రహ్మతత్త్వసాక్షాత్కార విద్వజ్జనవిధేయ చామర్తివంశపయఃపారావార సంపూర్ణపూర్ణిమాత్రేయ పాపయామాత్యపౌత్ర వేంకటమంత్రిపుత్త్ర కణ్వసగోత్రపవిత్ర విబుధమిత్ర సుందర శేషగిరిరాయ కవిపురందర ప్రణీతంబైన కాళిందీపరిణయంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ బంచమాశ్వాసము.

(బి-బి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిదిగాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

కాళిందీపరిణయమను పేరుగల యైదాశ్వాసముల యీశృంగార ప్రబంధమున శ్రీకృష్ణుఁడు కాళిందిని వివాహమాడు కథ వర్ణింపఁబడినది. ఇందయిదాశ్వాసములు మాత్రముగలవు. గ్రంథకర్త చామర్తి సుందర శేషగిరిరాయకవి. కణ్వగోత్రుఁడు. వేంకటమంత్రికొడుకు.

75, 76 పత్రములందు గ్రంథావతరణికా పద్యములు వ్రాయఁబడినవి.

R No. 500.

Paper. 10⅝ × 9¼ inches. Foll. 28. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry Munnangi Laksmīnrsimha Śarma of Ellore, Kistna district.

(*a*) నమశ్శివాయశతకము.

NAMAŚŚIVĀYAŚATAKAMU.

Foll. 1 *a*–11 *b*. Fol. 12 is left blank.

A centum of stanzas in Gītā metre in praise of God Śiva etc., by Cāmarti Śēṣagirikavi.

Complete in 108 stanzas.

Beginning :

గీ. శ్రీమదఖిలజగజ్జాలజీవనాయ
భక్తజనహృదయాంభోజభాస్కరాయ
నిన్ను సతతంబు మదిలోన నిల్పనాయ
మథితగజదనుజాయ నమశ్శివాయ.

గీ. గురువు లేక నరుండెట్లు పరమసుఖము
గాంచు; నెట్లన్న నదినీఁదఁగాఁదలంచు
వానికిఁబ్లవంబు లేకున్న వశమె చెపుమ
మథితగజదనుజాయ నమశ్శివాయ.

End :

గీ. విమలకణ్వసగోత్రుండ వేంకటాఖ్య
మంత్రిరాట్తనయుండఁ జామర్తి శేష

గిరికపీంద్రుండ నిధిచిత్తగింపవయ్య
మథితగజదనుజాయ నమశ్శివాయ.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు దిద్దఁబడినవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

"మథితగజ దనుజాయ నమశ్శివాయ" యను మకుటముతో ముగియు నీ శతకమున లోకనీతులు, ఈశ్వరస్తుతి, మొదలగు విషయములు ప్రతిపాదింపఁబడినవి. కర్త చామర్తి శేషగిరి కవి.

(*b*) రామకథాసుధాలహరి.

RĀMAKATHĀSUDHĀLAHARI.

Foll. 13*a*—26*a*. Fol. 27 contains 5 stanzas in praise of Nīlakaṇṭhaguru. Foll. 26*b* and 28 are left blank.

A poem in 100 stanzas of different kinds of metre dealing with the story of the Rāmāyaṇa. The author is Cāmarti Śēṣagirirāyakavi.

The date of the completion of the composition of this work is śaka 1796.

Complete in one Āśvāsa.

Beginning:

ఉ శ్రీవరనీలలోహితవిరించనులౌ ముదమొప్ప నెంతుస
ద్భావలయాధిపత్యము విభూతిచిరాయువుఁ గోరియుందిరా
ర్యావచనాబ్జనేత్రలరయంబునఁ గొల్చెద భాగ్యవశ్యవా
చావిభవాప్తిఁ వేఁడి గిరిజానుతు నెంతు నిజాభివృద్ధికై.

గీ. వ్యాసవాల్మీకిశుకగంధవహజకాళి
దాసభాస్కరవాగనుశాసనాది
కవివరుల నెంచి నే రామకథవచింతుఁ
బద్యశతకంబుగా నతి హృద్యఫణితి.

End.

సీ. అనినుతింపఁగ మోదమందివారలఁదమ
తమలోకములకంపి తరణితనయ
ముఖ్యవానరులకుఁ బుణ్యజనాధిపు
లకు బహుమానము ల్ప్రకటితముగ

సల్పి పావని భవిష్యద్బ్రహ్మగావర
మిచ్చి నిషాదుల నెచ్చుచేసి
స్వనివాసములకుఁ బోవఁగ నాజ్ఞయొసఁగి దా
రాజ్యంబుపాలించె రామవిభుఁడు.
ముఖ్యకథలఁజెలంగునీ సౌఖ్యదాయి
లలితరామకథాసుధాలహరియనెడి
చరితమెవ్వరైన నిరతంబు చదివిరేని
గరిమ సకలార్థసిద్ధులు గలుగకున్నె.

Colophon:

ఇది శ్రీమదుమాగమణకరుణాకటాక్షవీక్షాసుధారసపరిలబ్ధ సరస కవితానందితరసికజననికాయ చామర్తివంశపయఃపారావార సంపూర్ణ పూర్ణిమాత్రేయ పాపయామాత్యపౌత్ర వేంకటమంత్రిపుత్త్ర విబుధమిత్ర సుందర శేషగిరిరాయ కవిపురందర ప్రణీతంబైన రామకథాసుధాలహరి యను పుణ్యప్రబంధంబు సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

శాలివాహనశకం ౧౭౯౬ యువనామసం॥ మార్గశిర శు ౫ భాను వారం వరకు సంపూర్ణముగా చెప్పబడినది.

R. No. 501.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll. 12. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry , Sātulūr Kṛṣṇamācāryulu Gāru of Tanuku, Kistna district.

రామానుజశతకము.

RĀMĀNUJAŚATAKAMU.

A centum of stanzas in praise of Rāmānujācārya, the well known propounder of the Viśiṣṭādvaita Vēdānta ; by Śāntalūri Tirumalakavi, son of Gōpālācārya.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీవేదార్థవిచారనిశ్చితమహాశేషాహిపర్యంక ల
క్ష్మీవాసాఖిలమూలతత్త్వముమదిఁజింతించి తన్మూర్తి యా
దేవాధీడ్గురుపాదసంశ్రయముచే దీపించు మాతండ్రి వో
రా వే కావవె నీవె యేలవె సుగుణ రామానుజార్యాగ్రణీ!

శా. శేషీభూతసమస్తశేషివరుచుఁ శేషావతారుండవై
దోషాకారుఁడనైన నన్నుఁ బరిశుద్ధుం జేయ వేంచేసితౌ
పాషండాదిసమస్తదుష్టనివహప్రధ్వంసదీక్షానిస
ర్గా షాడ్గుణ్యసుపూర్ణదివ్యహృదయా ! రామానుజార్యాగ్రణీ !

End

శా. భారద్వాజుఁడఁ దిర్మలాఖ్యుఁడను గోపాలార్యపుత్రుండ స
త్సారప్రాభవశాంతలూరికులసంజాతుండ యుష్మద్గుణ
శ్రీరంజిల్లఁగ భక్తిఁ బద్యశతముం జెల్వొప్ప నర్పింతు మ
త్ప్రారంభంబు ఫలింపఁ జేకొనుదయా రామానుజార్యాగ్రణీ !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ౧౦౮ పద్యములున్నవి. వ్రాఁతచక్కనిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

"రామానుజార్యాగ్రణీ" యను మకుటముతో ముగియు నీ శతకమున విశిష్టాద్వైతమతప్రవర్తకుఁడగు రామానుజాచార్యుఁడు స్తుతింపఁబడెను. కర్త శాంతలూరి తిరుమలకవి. గోపాలాచార్యుల కొడుకు.

R. No. **502**.

Paper $10\frac{7}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll. 46. Lines, 20 on a page. Mode of writing, not good and contains mistakes. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry., Caduvula Rāmaliṅgayya Gāru of Narasāpuram, Kistna district.

శివతత్త్వసారము.

ŚIVATATTVAŚĀRAMU.

This work which is composed in stanzas of the Kanda metre treats of the superiority of Śiva over all other gods and of the greatness of the devotees of God Śiva, etc. The name of the work is not found in it, but from the 388th stanza the author is known to be Mallikārjuna Paṇḍitārādhya. There is reference in the work to Śrīpati Paṇḍitārādhya, Baṇḍāru Basavanna etc.

Incomplete; contains 491 stanzas.

Beginning :

క. శ్రీపతివాక్పతిముఖ్యమ
హాపురుషులు నెఱుఁగఁజాలరతివాఙ్మనస
వ్యాపారమైన నీనిజ
రూపము నేనెట్టిదని నిరూపింతుశివా !

క. ఒందంగ శివునితత్త్వం
బందఁగ విజ్ఞానమేకమజమణుచరమా
నందంబని యెఱుఁగానియ
నిందితముగ నిట్టిదనఁగ నేరవు శ్రుతులున్.

క. వాదేమియనంతావై
వేదాయను వేదములును వివిధవిధములన్ (?)
వాదిడి వెదకెడినన్నమ
హాదేవా ! నిన్నెఱుంగ నన్యులకలమే.

* * * *

క. ఒందేమి మల్లికార్జున
పండితుఁడన నుండుకంటెఁ బ్రమథులలో నె
న్నండోకోనీయాజ్ఞోన్నతి
నుండంగాంతునని కోరుచుండుదు రుద్రా !

* * * *

క. ఒక్కఁడె దైవము శివుఁడని
నిక్కము సేయుటకుముడిచె నిప్పులుచీరన్
స్రుక్కక శ్రీపతిపండితుఁ
డక్కజముగ విజయవాడ నలజమ్మిశివా !

End :

క. స్నానములకు దానములకు
మౌనములకు హోమములకు మదిఁ జేకొనఁడీ
శౌనుఁడు నమ్మినభక్తి
మానక . . . . .

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ౪౯౧ పద్యములున్నవి. వ్రాఁత యంతమంచిది కాదు. తప్పులు మిక్కిలి యెక్కువ. గ్రంథపాతములు లేవు. శైథిల్యము లేదు.

శివతత్త్వసారమను పేరి గ్రంథము ముఖపత్రమున నున్నదేగాని గ్రంథమునఁగానరాదు. ఇందలి పద్యములన్నియుఁ గందములే. శివపారమ్యము, గణాడంబరము, శివభక్తమాహాత్మ్యము, మొదలగు విషయము లిందు వివరింపఁబడినవి. గ్రంథకర్త వీరశైవమతప్రవర్తకులలోఁ బ్రధానుఁడగు మల్లికార్జున పండితారాధ్యుఁడు. ఈ విషయము ౩౮౮ పద్యమునఁ జెప్పఁబడినది. శ్రీపతి పండితారాధ్యుఁడు, బండారు బసవన్న, ప్రభృతులగు వీరశైవులు మఱికొందఱుకూడ నిందుఁ బేర్కొనఁబడినారు. మల్లికార్జున పండితారాధ్యునకుఁ గొంతతర్వాతికాలమందున్న పాల్కురికి సోమనారాధ్యుఁడు, "శివతత్త్వ సారగద్యపద్యసమితిశివుని। మహిమఁ దెలిపినట్టి మల్లికార్జున పండి। తయ్యగారిఁ దలఁతు ననుదినంబు" అని శివతత్త్వసారము, మల్లికార్జున పండితారాధ్యకృతముగా ననుభవసారమునఁ బ్రస్తుతించినాఁడు. పాల్కురికి సోమనారాధ్యుఁడీ మల్లికార్జున పండితారాధ్యుల చరిత్రమునే "పండితారాధ్యచరిత్ర" మను పేర ద్విపదకృతిగా రచియించుటయేకాక యందు, అద్వైతాది మతాంతరనిరాసముపట్టున నీ శివతత్త్వసారమందున్న పద్యములనే కొన్నింటిని గొంచెముమార్చి కూర్చుకొన్నాఁడు.

R. No. 503.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches. Foll. 38. Lines, 20 on a page. Mode of writing, not good and not correct. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M R.Ry. Prativādibhayaṅkaram Aṇṇan Vēṅkaṭarāghavācāryulu Gāru, Gūṭāla, Godavari district.

యతిరాజశేఖరవచనములు.

YATIRĀJAŚĒKHARAVACANAMULU.

One hundred and eight prose passages in praise of Rāmānuja, also called Yatirāja. It explains the principles of the Viśiṣṭādvaita Vēdānta. The author's name is not given, but he is said to be the son of Paravastu Vēṅkaṭācārya

Complete.

Beginning:

శ్రీగార్గ్యవేంకటాచార్యశ్రీపాదకమలాశ్రయమ్।
జ్ఞానవైరాగ్యసంపన్నం రామానుజగురుంభజే॥

శ్రీవైకుంఠనాథహృదయస్వరూపా గుణానంత్యంబులచేత ననంతుండవనియును, ప్రకృష్టజ్ఞానబలసంపన్నతనివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుకోపధానవర్షాతపవారణాది శరీరభేదంబుల శ్రియఃపతికిఁ దత్తదవసరోచిత శేషశేషిభావంబులందిన కతంబున శేషుఁడనియును, ప్రఖ్యాతిగాంచిన నిత్య

సూరివర్య మండితుండనవలసి, యశేష ప్రాచీన దేశికాశయ నిశ్చయ క్రమంబున జ్ఞానిత్వాత్మైవమే మతమిత్యుక్త స్థలజ్ఞానిశబ్దంబున కర్థంబు నీవేయాటచేత భగవదర్చనంబులెల్లఁ దదనంతరాత్మభూతభవత్పర్యంతంబు పర్యవసానంబులెయాఁగావున సతతోత్సవంబులు సంతత మంగళంబులును దేవరవారికే ఘటించె. మేలుమేలు మఝ్ఝేలు శేషనగరాధినాథ రామానుజ నమోనమో యతిరాజశేఖరా!

End:

. . . . అట్లనేను బాలుండను, నీవు పరవస్తు విఖ్యాతినొందిన వేంకటాచార్య రూపంబమరి నన్నుఁ గన్నవాఁడవు. రక్షించుతండ్రివి పోషించుతల్లివి మెచ్చుదొరవు ఇచ్చుదాతవు తోడగుబంధుండవు జోడగు మిత్రుండవు అఖిలంబులున్నీవె నన్ను నీ కారుణ్యశీతల కటాక్షామృత ధారాపరంపరలగ్రమ్మి నీ హృదయంబు నా కభిముఖంబుగానిమ్ము కైంకర్య విరోధుల భంజింపుము. నీ యాడికంబులు చేయుటకు అనుమతిచ్చి కైకొమ్ము. కైకొని ప్రసన్నుఁడవుగమ్ము. శేషనగరాధినాథ రామానుజ నమోనమో యతిరాజశేఖరా!

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిదిగాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

"రామానుజనమో యతిరాజశేఖరా" యను మకుటముగల యీ నూటయెనిమిది వచనములందు, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతములు తెలుపఁబడినవి. రామానుజ యతిరాజు స్తుతింపఁబడినాఁడు. గ్రంథకర్తపేరు తెలియదు. పరవస్తు వేంకటాచార్యుల కొడుకట.

R. No. 504.

Paper. 10⅞ × 9⅜ inches. Foll. 11. Lines, 20 on a page. Mode of writing, not bad. Good.

Transcribed in 1917-18 from M.R.Ry. Boḍḍapāṭi Vēnkaṭēśvara Rao Gāru, Karnam, Ramaṇapūḍi, Gudivāḍa taluk

నిగమాంతసమగ్రవాగ్రసాయనము.

NIGAMĀNTASAMAGRAVĀGRASĀYANAMU.

This is a Telugu poetical work on Advaita Vēdānta in the form of a conversation between Nārada and Purūravas. The name of the author of the work is not known.

Incomplete.

Beginning:

ఉ దేహమువాయుసంచలనదీపిక ; పుత్త్రకళత్రమిత్ర సం
దోహము స్వప్నకాలమునఁజూచినసందడి ; రాజ్యభోగ స
న్నాహముజంత్రపుం బ్రతిమనాట్యము; సంపదయింద్రజాల ; మీ
యైహికసౌఖ్యమేమి సుఖమంచుఁదలంపుదుమయ్యనారదా !

సీ కామరోషాదిదుష్టారిశత్రువర్గ ప్ర
తాపప్రధానసాధనము ధనము
సకలావగుణపుంజ సంశ్రయాశాపాశ
దారుణనిగళబంధనము ధనము
జన్మపరంపరాసంపాదనానేక
ఘనకర్మజాలవర్ధనము ధనము
కైవల్యసంప్రాప్తి కారణంబైరాగ్య
ధర్మమార్గావరోధనము ధనము
కలిగి గర్వంబు తగిలి దుఃఖంబు మదికి
పెనుచునజ్ఞానపావకేంధనము ధనము
స్వప్నలబ్ధపదార్థంబుచందమునను
దలఁచిచూడంగవట్టిదంధనము ధనము.

End:

శా. ప్రారబ్ధంబునమేనమే ననుభవంబౌచున్నఁదత్సాక్షివై
యారూఢస్థితిసర్వకాలములసర్వావస్థలంజిత్సుధా
ధారాపానసుఖాప్తిసర్వగతశుద్ధబ్రహ్మమేనంచుశం
కారాహిత్యమునొందుమీయదియెమోక్షప్రాప్తిభూవల్లభా.

సీ. ఆసక్తిలేకయత్నాయత్నతఘటించు
ననిషిద్ధసుఖముల ననుభవించు
ప్రారబ్ధవశతనాపదసంపదలువచ్చు
వగపునుబ్బునుమదిఁగలుగనీకు
కర్తవుగాకకార్యములుశాస్త్రీయంబు
... ...ర్యము

(వి-వి.)—

ఆద్యంతములు లేక నడుమ నొకపట్టుమాత్రమున్నది. వ్రాఁత చెడ్డది కాదు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ముఖపత్రమున "నిగమాంతసమగ్రవాగ్రసాయనము, (అను) నారదపురూరువస్సంవాదమని యీగ్రంథము పేరువ్రాయఁబడియున్నది. కర్త తెలియరాఁడు. ఇందు అద్వైతవేదాంత విషయము తెలుపఁబడియున్నది.

R. No. 505.

Paper. 10⅝ × 8⅛ inches. Foll. 24. Lines, 23 on a page. Mode of writing, fair and not quite correct. In good condition.

The arrangement of the pages is not in proper order.

Presented in the year 1917–18 by M.R.Ry. Tōlēṭi Dakṣiṇāmūrti Gāru of Pēkēru, Taṇuku taluk, Kistna district.

పావులూరిగణితము.

PĀVULŪRIGAṆITAMU

A Telugu poetical rendering of Mahāvīrācāryās Ganitasārasaṅgraha in Sanskrit, by Pāvulūri Mallana Kavi, son of Gaurama and Śivvana of Gārgya Gōtra and Āpastambasūtra, and a chieftain of Pāvulūru in Kammanāḍu. The author's grandfather who was also named Mallana, received as a grant the village called Navakhaṇḍavāḍa near Pīṭhapura (Pittapuram) from Rājarājabhūpāla, an Andhra king.

Incomplete.

Fol. 9*a* contains the **Beginning**:

శా. శ్రీకంఠం సగుణం సమస్త జగతాం కర్తార మీశం గురుం
భూతోయానల చంద్ర సూర్య పవన వ్యోమాత్మ మూర్తిం విభుమ్
నిత్యానందమయోఽపి యో గిరిజయా సాకం ప్రజావృద్ధయే
మాయాయోగ ముపైతి తం శివకరం వందే శివం శ్రేయసే.

క. ప్రణమిల్లి శివునకీక్రియ
నణిమాదిగుణాస్పదునకు నభినవసంఖ్యా
మణిదీప్తి సారసంగ్రహ
గణితసముద్రంబుఁదలువఁ గడగితిఁ బ్రీతిన్

* * * *

క. కావునగణితము తెనుఁగునఁ
గావింపంగణఁగితిని సుకవిమల్లుఁడగా

రీవల్లభచరణసరో
జావాసితచిత్త మధుకరాత్ముఁడజగతి౯.

క. ఇలఁగమ్మనాటిలోపల
విలసిల్లినపావులూరి విభుఁడనుసూత్రా
కలితావస్తంబద్విజ
కులతిలకుఁడవినుతగార్గ్య గోత్రోద్భవుఁడ౯.

ఉ. శ్రీలలనేశుఁడంధ్ర నృపశేఖరుఁడై చనురాజరాజ భూ
పాలకుచేతఁ బీఠపురిపార్శ్వమున౯ నవఖండవాడయ౯
ప్రోలువిభూతితోఁబడసి భూరిజనస్తుతుఁడైన సత్కళా
శీలుఁడురాజపూజితుఁడు శివ్వనపుత్త్రుఁడు మల్లఁడున్నతి౯.

ఉ. శ్రీవిలయుండు శివ్వనయుఁ జిమ్మనయు౯ గుణసూర్యదేవుఁడు౯
ధీనిధిప్రోల నార్యుఁడును దేజమున౯ రవితుల్యులైన యీ
సూనులనల్వురంబడసె సూరిజనస్తుత సత్యభారతీ
జ్ఞానులఁ బద్మగర్భువదనంబులు నాలుగుఁబోల వారిలో౯.

క. గోత్రపవిత్రుఁడు సద్గుణ
పాత్రుండగు శివ్వనకును ఖతిహితశుభ చా
రిత్రారుంధతి గౌరమ
ధాత్రీ సతికిద్దఱకును దనయుఁడజగతి౯.

Fol. 23a contains the **Colophon**:

ఇది శ్రీమహావీరాచార్యకృతి పావులూరి మల్లనామాత్య విరచితంబైన సారసంగ్రహగణిత శాస్త్రంబునందు ద్వితీయభాగహారం సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁతయంత మంచిదిగాదు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు. పత్రములు తాఱుమాఱుగానున్నవి.

ఇది గణితశాస్త్ర గ్రంథము. సంస్కృతమున, మహావీరాచార్యుఁడు రచియించిన సారసంగ్రహగణితమున కిది తెలుఁగు. దీనికర్త పావులూరి మల్లనకవి. గార్గ్యగోత్రుఁడు. అవస్తంబ సూత్రుఁడు. గౌరమకును శివ్వనకును గొడుకు. కమ్మనాటిలోనిదగు పావులూరికి విభుఁడు. ఈతని తాత పేరుగూడ మల్లనయే. అతఁడు అంధ్రరాజగు రాజరాజ భూపాలకుచేతఁ బీఠపుర (పిఠాపురం) పార్శ్వమున నవఖండ-

వాడయను గ్రామమును బడసినాఁడు. మీఁదఁ జెప్పఁబడిన రాజరాజ భూపాలుఁడు రాజమహేంద్రపురము రాజధానిగాఁ దెలుఁగుదేశ మేలిన చాళుక్యరాజగు రాజరాజు కాఁదగును.

R. No. 506.

Paper. $13\frac{3}{8} \times 8\frac{1}{4}$ inches. Foll. 543. Lines, 29 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

విచిత్రరామాయణము (పద్యకావ్యము).

VICITRARĀMĀYAṆAMU (POETRY).

This is a poetical version of the Vacanavicitrarāmāyaṇa of Gōpīnātha which work is a Telugu prose rendering of Siddhēśvaradāsa's Rāmāyana in the Oriya language. The author of the poetical work is Kommāji Sōmanāthaśilpācārya, son of Vīrēśvaraśilpācārya of Kāśyapasagōtra and disciple of Lakṣmaṇārya. He was under the patronage of Dhanañjaya Dhātṛāja, chief of Pārvatīpura and was presented with a palanquin by Vikramadēva Gajapati, king of Nandāpura (Jeypore).

Complete in 3 Khaṇḍas.

Beginning:

శా. శ్రీకైవల్యపదార్థ సిద్ధికొఱకై సేవింతు సద్భక్తితోఁ
బాకారి ప్రముఖాఖిలామరశిరోభాగాగ్రకోటీర ర
త్నాకోర్భాసితరుద్ధ గద్ధగిత దీప్తోత్కృష్ట సత్పాదనా
ళీకద్వంద్వను గబ్జభక్తజనపాళీ శూలినశ్రాంతమున్.

* * * *

గీ. తెనుఁగు కవులగు నన్నయ తిక్కయజ్వ
పోతనామాత్యముఖ్యుల పుణ్యయశుల
నామనంబునఁ గీర్తింతు నయవినయవి
హీనులయిన కుకవులఁ దృణీకరింతు.

క. కారణగురు ఘనచరణాం
భోరుహయుగళంబు హృదయపుటమున నిడికొం
పాదఁగ మదక్షరాభ్యా
సారంభాచార్య లక్ష్మణార్యున్ దలఁతున్.

వ. అట్టి శిల్పిప్రజాపతి వంశంబునందుఁ గాశ్యపసగోత్రంబును, నాపస్తంబసూత్రంబును, నథర్వణశాఖయుఁ, దత్పురుషప్రవరయుంగలిగి.

* * * *

గీ. అట్టిగుర్వాంబ పీరనాఖ్యావ హులకు
బ్రథమముననొకరు పుత్త్రుఁడుద్భవముఁనొంది
బాల్యమున మృతుఁడైన పిమ్మటననేక
దినములనపత్యచింతచేదిగులునొంది

* * * *

వ. . . . . అంత నాసోమేశ్వరవరప్రసాదంబువలన నాదంపతులకేను తనయుండనై రామయ గురునాథాహ్వయుల కగ్రజుండనై జననంబునొంది సోమనాథ నామధేయంబునం దనరి గురువిబుధజన శిక్షితాభ్యాస శిల్ప కవిత్వ ప్రముఖ నిఖిల విద్యావిశారదుండనై గణాధిపప్రసాదాతిశయభాసురుండనై యొకరు నాఁడు మదీయాంతరంగంబున.

సీ. పృథులసాలగ్రామ పీఠశోభితమైన
బారునందాపురా స్థానమందు
శ్రీశంకరాన్వయ క్షీరవారిధి శశి
ఝూఢ్బండ పాదుషా సకలరాజ
మకుట మాణిక్యరుఙ్మండిత చరణుఁడౌ
శ్రీవిక్రమాహ్వయదేవ గజప
తీంద్రుచే మెప్పువహించి మేల్ శాయిమా
న్యాలకీ మొదలగు బహుమతీలు
గాంచితినిసప్త శతిజపియించితఖిల
దైవతోపాస్తి సలిపితిదానధర్మ
వ్రతతపోధ్యయనముల వరత మొనర్చి
తఖిలవిద్యలెఱింగితినైనమఱియు.

* * * *

సీ. తొలిమహాయుగమునందున బ్రహ్మసంభవుం
డైన వాల్మీకిసంయమివరుండు
శతకోటిసద్గ్రంథ సంహితగారామ
చరితంబొనర్చెఁ దచ్చరితము బహు

చరితంబులయ్యె నందిరవా విచిత్ర రా
  మాయణమవని కన్యాత్మజులకుఁ
జదివించె నష్మవ చరితముత్తరభూని
  వాసి సిద్ధేశ్వరదాసుఁడనెడు
విప్రవరుఁడోఢ్రి భాషఁగావించెనదియుఁ
జిత్రగుప్తకులోద్భవ శ్రేష్ఠుఁడైన
గోపినాథుండు వచనంబు గూర్చె దాని
గద్యపద్యాత్మకముఁ జేయఁగడఁగినాఁడ.

*   *   *   *

సీ. శ్రీరామభద్రుచరిత్రమా నీమహా
  కావ్యంబు నిర్మింపఁగాఁగడంగె
వింధ్యాచలప్రాంత విపినభూప్రాగ్భాగ
  లాంగలీనామ తరంగణికిని
బశ్చిమదిశయందుఁ బద్మమందిరకుని
  వాసమై బుధజనోల్లాస మగుచు
సకలవిశిష్టవంశజులచే విలసిల్లి
  వివిధయశస్స్ఫూర్తి వినుతికెక్కి
శ్రీధనంజయధాత్రీరాజ శేఖరుండు
రమణభావింపనుచితవర్తనలసద్వి
భూతిఁజెలువొందు పార్వతీపురవరాగ్ర
నలినవనహేళి శ్రీసోమనాథసుకవి.

శా. రాజీవాసనముఖ్యదివ్యులకుఁ జేరన్ రానికైవల్య వి
భ్రాజత్ప్రఖ్యముఁ గోరి శంభుఁ గృతికర్తం గా రచించెన్ వచ
శ్శ్రీఁ జెల్వారఁ గజానకీరమణు చారిత్రంబు సద్భక్తిఁ గో
మ్మాజీవంశపయోధి సోముఁడగు సోమాభిఖ్యుఁడు ర్వీస్థలిన్.

*   *   *   *

ఉ. పాండునృపాలనందనులు పారదహీరపటీర చంద్రికా
పాండురపద్మచందన విభాసితకీర్తివిహారులున్నతా
ఖండలవైభవోజ్జ్వలు లఖండితశౌర్యయుతుల్సమస్తభూ
మండలనాథసేవితులమానుషసత్యగుణాఢ్యులెంతయున్.

End :

క. వర్గచతుష్టయలసదప
వర్గఫలప్రదసుభక్త వర్గావనమ
ద్వర్గవిదూరదురంహో
వర్గధ్వంసన విదర్వవర్తనమూర్తీ.

Colophon:

ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వరదివ్యచరణారవిందధ్యానానందకందళిత స్వాంతనిశాంత కాశ్యపసగోత్రపవిత్ర వీరేశ్వరశిల్పాచార్యపుత్ర నిఖిల శిల్పవిద్యావిజ్ఞానకళాధౌరంధర్య సోమనాథశిల్పాచార్య ప్రణీతంబైన శ్రీమద్విచిత్రరామాయణంబను మహాకావ్యంబునందు త్తరఖండంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. పూర్వ, ద్వితీయోత్తరఖండములని మూఁడుఖండములును వరుసగ నొక్కొ-కఖండమునను 8, 13, 3 ఆశ్వాసములును గలవు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు రామాయణకథ చిత్రకథలతో వర్ణింపఁబడినది. ఓఢ్రదేశవాసియైన సిద్ధేశ్వరదాసునతఁడు దీనిని తొలుత నోఢ్రభాషను రచించెను. దానిని గొని శిష్టుకరణమగు గోపినాథుఁడు వచనరూపమునఁ దెలిఁగించెను. ఈ ప్రకృతగ్రంథమద్దానికిఁబద్యాత్మకము. దీనిరచయిత కొమ్మాజీ సోమనాథ శిల్పాచార్యుఁడు. వీరేశ్వరశిల్పాచార్యుని పుత్త్రుఁడు. కాశ్యపసగోత్రుఁడు. లాంగలీనది సమీపమునను౦డు పార్వతీపురాధిపతియగు ధనంజయధాత్రరాజు ప్రాపువడసినవాఁడు. నందాపుర (జయపుర) రాజ్యాధీశుఁడగు విక్రమదేవ గజపతివలనఁ బాలకీమన్నగువానిని బహుమతిగాఁబడసినవాఁడు. ఈతనిగురువు లక్ష్మణార్యుఁడు.

R. No. **507**.

Palm-leaf. 17½ × 1¼ inches. Foll. 140. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. Slightly injured.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Nidadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

వరాహపురాణము.

VARĀHAPURĀṆAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 411 ante. By Haribhaṭṭa. A stanza in the Sīsa metre showing the date and the name of the scribe is given below.

Complete.

(ఏ-బి).—

సమగ్రము. వ్రాఁతయంత మంచిదికాదు. తప్పులు లేకపోలేదు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

గ్రంథాంతమున—

“ సీ. శాలివాహనశక సంవత్సరంబులు
చంద్రర్తుగిరిచంద్ర (1761) సంఖ్యదనర
వలనొప్పఁగ వికారి వత్సరశ్రావణ
శుద్ధతృతీయను సోమవాస
రమునవరాహపురాణంబు ప్రతినున్న
క్రమముగబుధజన ప్రతతియలర
బుగతవంశోద్భవుఁ డగు నరసప్పకు
తనయుఁడౌసింహాద్రి వినయమునను
సాంతముగవ్రాసెనీకృతి చదువువారి
కఖిలసంపచ్చిరాయుఃపుత్రవనియందుఁ
గలుగుపరలోకసౌఖ్యము ల్వెలయుచుండు
నిందిరేశునిసత్కృపా దృష్టివలన. ” అని యున్నది.

R. No. 508.

Paper. 8 × 6½ inches. Foll. 87. Lines, 24 on a page. Mode of writing not good and not correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R.Ry. Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

గణచతుర్థ్యుపాఖ్యానము.

GAṆACATURTHYUPĀKHYĀNAMU.

Foll. 1a—8b. Foll. 9a—87b are left blank.

Similar in subject matter to the Gaṇanāthābhyudaya described under R. No. 35 2(a) *ante*.

The author is Nāgavarapu Rāmacandrakavi, son of Nṛsiṁhārya and grandson of Candra of Ātrēyagōtra.

Complete.

Beginning:

క. కరములు మోడ్చినుతించెద
నిరతము ధరణీశమౌళి నిస్తులమణిరు
గ్వరశోభిత సత్పదపం
కరుహుండగు వేంకటేశు ఘనగురువర్యున్.

* * *

చ. భువనహితంబుగాఁగ శివపుత్త్రిని సచ్చరితంబు వేడ్కనా
గవరపురామచంద్రకవిగారవమొప్పరచించెగాన స
త్కవివరులార మీరలదితప్పులు గల్గినదిద్దిచక్కగా
సవరణచేయఁగోరెద రసజ్ఞులుమెచ్చ సభాంతరంబునన్.

* * * *

క. చందురుఁ జూచిన నిందం
బొందంగతమేమి యేమిచేసెను శశియున్
ముందెవరివలన శాపము
బొందెనొ తద్వృత్తమంత చెప్పుమనుటయున్.

End:

మ. ఘనుఁడాకంసవిభంజనుండు కమలాకాంతామనోహారుఁడీ
ఘనరత్నంబును దెచ్చియిచ్చు కథనాకర్ణించినం జెప్పినన్
వనజారాతినిజాచుదోషమున నిందఁబొందరెన్నండుపా
వనులై చెందెదురెల్లభోగములు నవ్వైకుంఠధామంబునన్.

Colophon:

ఇది శ్రీరామచంద్రకరుణాకటాక్షలబ్ధకవిత్వవైభవ సుకవిజనమిత్ర యాత్రేయగోత్రపవిత్ర చంద్రాహ్వయపౌత్ర నృసింహవిశ్వంభరామరార్యపుత్త్రాచలధైర్య నాగవరపుసద్వంశవారాశి చంద్రరామచంద్రవిరచితంబైన గణచతుర్థ్యుపాఖ్యానఁబను గ్రంథంబు సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

(వి-వి)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పు లున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు గణనాథుని జననాదికము, శ్యమంతకోపాఖ్యానము వర్ణింపఁబడినది. కర్త నాగవరపు రామచంద్రకవి. నృసింహాచార్యుని పుత్త్రుఁడు.

R. No. 509.

Paper. 11 × 9¾ inches. Foll. 40. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry. Boḍḍapāti Vēṅkaṭēśvara Rao Gāru of Ramaṇapūdi, Gudivada taluk, Kistna district.

(a) प्रणवसारम्—सान्ध्रतात्पर्यम्·

PRAṆAVASĀRAM WITH TELUGU MEANING.

Foll. 1a—24a. Fol. 24b is left blank.

See the Sanskrit part of the Catalogue.

(b) షట్స్థలదర్పణము.

ṢAṬSTHALADARPAṆAMU.

Foll. 25a—30b.

A treatise in Vīra Śaiva religion by Siddhanātha. It is written in the form of Tārāvali which consists of 27 stanzas.

Complete in 29 Sīsa padyas.

Beginning:

సీ. శ్రీరాజయోగప్రసిద్ధి కేమూర్తివి
    స్ఫూర్తియం గ్లిత్యసుఖతరంబు
నయనాగ్రచంద్రమండలవీథి కేమూర్తి
    పరమాణుసదృశరూపప్రదంబు
స్ఫటికభాండస్థదీపముగీతి సతీర్త్తి
    దేహమం దేమూర్తి తేజరిల్లు
జలకుంభసముదాయజలజమిత్రునిమాడ్కి
    పెక్కువైయేమూర్తి పిక్కటిల్లు
నట్టిశివలింగమూర్తి నశ్రాంతసరణి
ధరణిఁ బ్రార్థించి షట్స్థలదర్పణంబు
లీల నొకసీస తారావళియు రచింతు
భక్తహృత్పద్మభృంగ శ్రీ (గురు) బ్రహ్మలింగ!

End

సీ. ప్రణుతవేదాంతసారములైనశ్రీవీర
  శైవశాస్త్రార్థముల్ సంగ్రహించి
సిద్ధనాథసమాఖ్యఁ జెందినేనిరతంబు
  షట్స్థలదర్పణం బనఁగఁగవిత
నూతనమృదువచోగతిననవవింశతి
  సీసపద్యములుల్లసిల్లఁజేసి
యాద్యంతములకుఁ బద్యద్వయమ్ము లొనర్చి
  క్రమ్మఱ నాద్యంతగణుతిఁగూర్చి
సీసతారావళిని రచించితి ధరిత్రి
గుణుతు మీఱంగ దీనితకుర్వలుదీర్చి
ధీరులీస్వానుభావంబుఁ దెలియవలయు
భక్తహృత్పద్మభృంగ శ్రీబ్రహ్మలింగ !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ఇర్వది తొమ్మిది సీసపద్యములు. వ్రాఁత మంచిది కాదు. తప్పులు మెండు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది యొక తారావళి. ఇందు శైవవేదాంతము ప్రతిపాదింపఁబడినది. గ్రంథకర్త సిద్ధనాథుఁడు.

(*c*) అష్టావక్రగీతలు.

ASṬĀVAKRAGĪTALU.

Foll. 31*a*—36*b*.

This is based apparently on the Sanskrit Aṣṭāvakragītā and treats of the means of emancipation of the soul according to the Advaita Vēdānta.

Beginning;

క. విపరీతజ్ఞానంబున
జపలతసుఖుగూడిబుధుఁడు సత్వరజితుఁడై (?)
యెపుడునుగామమె కోరుచు(ను) (?)
నిపుణుండది తృణముగాఁగ నెమ్మదిఁదలఁచున్.

End:

గీ. ఎఱుక లేమిఁగాదె యీరీతినూరక
కర్మనిష సల్పఁగడఁగు నెల్ల
దానిగొడవదేల తత్త్వవేద్యు నెఱింగి
యొకట సౌఖ్యవృత్తి నున్నవాఁడ.

(వి-వి).—

గట. గీతములు కందములు. వ్రాఁత మంచిది కాదు. తప్పులు మెండు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు కలవు.

ఇందద్వైతవేదాంతము ప్రతిపాదింపఁబడినది. కర్త యెవ్వరో తెలియరాదు.

(*d*) అండపిండబ్రహ్మాండవివరము.

ANḌAPIṆḌABRAHMĀṆḌAVIVARAMU.

Foll 37*a*—40. Fol. 40*b* is left blank.

Explains the nature of the universe and the things therein from the Vedantic standpoint.

Beginning:

బాహ్యనకు అండాండమనఁగా భూచక్రము, పిండాండమనఁగా స్థావరములు, పర్వతములు, తరువులు మొదలగు చరాచరములెల్లను. బ్రహ్మాండమనఁగా ఆకాశము. అంతరానకు, అండాండమనఁగా గుడ్డు. పిండాండమనఁగా బిందువ. అనేదే పాప. బ్రహ్మాండమనఁగా మహాపాప మధ్యమున వెలింగెడు కళ.

End:

ఈ క్రమమున బ్రహ్మమందు మనము లీనముచేసిన దన్మయమును బొంది మనస్సు అనేది నిర్విషయమైయుండునుగాన నప్పుడస్మహాత్ములు బ్రహ్మైవాహమనియు అనెడి న్యాయముచే బ్రహ్మమును దానని తెలియవలయును. ఈ ప్రకారం అనుభవముచే వాక్యార్థాలకు భావము చేసుకొని యనుభవము కావలెను.

(వి-వి.)—

వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు.

ఇందును వేదాంత విషయమే చెప్పఁబడినది. కర్త యెవ్వరో తెలియరాదు.

R. No. 510.

Paper. 11 × 10⅝ inches. Foll. 27. Lines, 20 on a page. Mode of writing good but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry. Boḍḍapāṭi Vēṅkaṭēśvara Rao Gāru of Ramaṇapūḍi, Gudivāda taluk, Kistna district.

కపిలగోసంవాదము.

KAPILAGŌSAṀVĀDAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 309 *ante* By Koṇḍubhaṭṭa

Contains apparently the fourth Āśvāsa incomplete.

(శి-వి.)—

నాల్గవయాశ్వాసమునందలి కొంతభాగము కావచ్చును. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది త్రై.క్యా. ఆర్. నె 309 లోన వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. 511.

Paper. 8¼ × 5¾ inches. Foll. 44. Lines, 22 on a page. Mode of writing not good and not correct. In fair condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R Ry Niḍadavōlu Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

(*a*) పురుషోత్తమశతకము.

PURUṢOTTAMAŚATAKAMU.

Foll. 1*a*—8*b*. Fol. 8*b* is left blank.

A centum of stanzas in praise of Puruṣōttama. By Puṇḍarikākṣa. Complete.

Beginning:

ఉ. ధాతను సృష్టికిన్ స్థితికి దైత్యవిభేదిని సంహరక్రియన్
భూతపతిన్ సృజించి వలపోకలఁబోయెడి నీదుమాయ నా
థా! తవపాదభక్తులను దప్పక ప్రోచునుగానిదుష్టమా
నీతులు సేయదెప్పుడును శ్రీపురుషోత్తమ దేశికోత్తమా.

End :

ఉ. మోక్షఫలప్రదాతవని మ్రొక్కులు వేయును మ్రొక్కియార్తితో
మోక్షముకోరి నీకొసఁగి పుణ్యుఁడనైతిని నేను బుండరీ
కాక్షుఁడ నేటిదాసుఁడను ఘన్నగుసర్వయమంత్రిపుత్త్రుఁడన్
శిక్షకుఁడన్ భవత్కృపను శ్రీపురుషోత్తమదేశికోత్తమా.

ఉ. శ్రీకర బ్రహ్మవిష్ణుశశిశేఖరముక్తిప్రదాకరాకరా
నాకనివాసశత్రుగణ నాశకరాఘునచంద్రశేఖరా
ప్రాకటపాదభక్తి భవబంధవిమోచక రాగుణాకరా
శ్రీకనకాద్రిధీరస్థిర శ్రీపురుషోత్తమ దేశికోత్తమా.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. జిల్గువ్రాఁత. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతము లేదు.

శివస్తుత్యాత్మకమగు నీ వృత్తపద్యశతకమును బుండరీకాక్షుఁడను నాతఁడు రచియించెను.

(*b*) పావులూరిగణితము.

PĀVULŪRIGAṆITAMU.

Foll. 9*a*—35*b*.

The leaves are of different size.

This is the same work as the one described under R. No. 505. By Pāvulūri Mallanna.

Contains the 3rd, 4th, 6th, 7th and 9th Vyavahāras. Foll 35*b*—44*b* contain mathematical problems composed apparently by a different author.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. తృతీయప్రకీర్ణకము, చతుర్థత్రైరాశికము, షష్ఠక్షేత్రగణితము, సప్తమఖాతగణితము, నవమసువర్ణగణితము—ఇవి మాత్రము గలవు. తృతీయప్రకీర్ణకగణితము మొదలు నవమ సువర్ణగణితము నకుఁ బైఁబడి కొంతగ్రంథము గలదు. వ్రాఁత మంచిదే. తప్పులున్నవి. శైథిల్యపాతములు కలవు.

ఇది త్రై. క్యా. ఆర్. నె. 505 గున వర్ణింపఁబడినది. ఇందుఁ గడ పటఁ గొన్ని గణితవిషయములను దెలుపు పద్యములు. "సీ. శ్రీధాన్య పురనాథ ! శృంగారసాగర ! విన్నపంబవధారు విభవచంద్ర ! " ఇత్యాది సంబోధనలుగల యవి యుండుటచే నిందు భిన్నరచనముగూడ కొంత చేరినట్లు తోఁచుచున్నది.

R. No. 512.

Palm-leaf. 16×1⅝ inches. Foll. 265. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but contains mistakes. In good condition.

Presented in 1917-18 by M.R.Ry. Nellūri Subrahmaṇya Śāstri Gāru, Andraṇgi, Kistna district.

(a) मूलस्तम्भपुराणम्—आन्ध्रटीकासहितम्.

MŪLASTAMBHAPURĀṆAM with Telugu meaning.

Foll. 1a—103a. Fol. 103b is left blank.

See the Sanskrit part of the catalogue.

(b) విశ్వకర్మపురాణము (వచనము).

VIŚVAKARMAPURĀṆAMU. (Prose).

Foll. 104a—265a. Fol. 265b is left blank.

A treatise written in colloquial prose and dealing with the origin and account of Viśvakarma as found in the Nāgara khaṇḍa (R No. 291) of the Skānda Purāṇa. The name of the author is not known.

Complete.

Beginning:

శ్రీ మహాదేవుండగు మహాదేవుని హృదయంబున జగన్మాతగు పార్వతీసాష్టాంగదండప్రణామంబు గావించి లేచి కరంబులు మొగిడ్చి వికసితవదనారవిందయై కాలంబులకు కారణకర్తలైన మూర్తిత్రయంబును, దక్షయాంతర్గతంబైన యీ విశ్వప్రపంచంబును బ్రళయకాలంబును నేవిధంబునం గలిగియుండె నమ్మతం బెట్లు పుట్టె నంతయుం దెలియ నానతీయవలయునని విన్నవించిన నద్దేవుండు.

End:

యీ మహావచనకావ్యంబు లోకశ్లాఘ్యంబై
పంచముఖ జనితులైన పంచాననద్విజుల కులాచారవిస్తారవర్ణిత శైవాచార

సంపన్నత్వంబును గలిగి, విశ్వప్రపంచకర్తృత్వంబుగలిగిరి. యిది వేద శ్రుతివాక్యంబులు తథ్యంబని మార్కండేయమునివరుల కానతిచ్చిన కథా క్రమంసంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సంపూర్ణము. వ్రాంత యొకతరబడిగానున్నది. తప్పులున్నవి. గ్రంథపాతశైథిల్యములు లేవు.

ఇందు విశ్వకర్మ జననాదిచారిత్రమిట్లు వచనరూపమున వర్ణింపఁబడినది. (ఆర్. నె 294 గు చూ.) కర్తఎవ్వరో? వ్యావహారికభాష.

R. No. 513.

Paper. 10¾ × 9¾ inches. Foll. 157. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a Ms. of M.R.Ry. Gurujāḍa Vēṇkaṭarāmadās Pantulu Gāru of Vizianagaram, Vizagapatam district.

(c) సీమంతినీ పరిణయము.

SĪMANTINĪPARIṆAYAMU.

This Prabandha is composed with a view to point out of the efficacy of observing certain vows on Mondays in a specified month and is based on the story found in the Brahmōttarakhaṇḍa of the Skānda Purāṇa. The author is Penumalla Sōmanāmātya, son of Nīlayamantrin of Bhāradvājagōtra and disciple of Ellanārādhya. He was a minister of the prince Pūsapāṭi Tammabhūpāla. He states that he was induced to write this work by the eulogy of some of his learned friends who described his genealogy, and stated that he was a descendent of Pillalamarri Pinavīrabhadra, author of the Jaiminībhārata, etc. It is further stated that the Pillalamarri family lived at Penumerlla and was therefore called after the latter name.

Complete in 5 Āśvāsas excepting a few stanzas in the prefatory portion.

Beginning:

. . . . ను
త్తమవతుంబు గృహంబు చేసిన జగత్కల్యాణపుంధాత్రిని
త్యమహేంద్రాది సుపర్వ సర్వ శుభదోదంచత్కృపాలోక
యాగమవాక్యస్తుత లక్ష్మితోడఁగును మత్కార్యక్రియాసిద్ధికిన్.

సీ. కౌండిన్యగోత్రజు ఘనుఁడైన కేదార
గురు పౌత్రు నయగారికుల పవిత్రు
పార్వతీహృదయేశ పదపద్మపూజనా
పరుఁడైన విశ్వేశగురుని పుత్త్రుఁ
బరమ పాతివ్రత్యభవ్యసద్గుణ కదం
బకు నారమాంబకుఁ బ్రాణనాథుఁ
వినయభూషణుఁడైన వీరభద్రగురుండు
శాశ్వతకీర్తి విశ్వేశ్వరుండు
ననఘ కేదారగురుఁడు లింగనయు ననఁగ
వెలయు పుత్త్రులు సేవింప నలరుచున్న
శైవశాస్త్రరహస్య విజ్ఞానచతురుఁ
బ్రస్తుతించెద నెల్లనారాధ్యవరుని.

* * * *

ఉ. నన్నయభట్టుఁ గావ్యరచనాచణుఁ దిక్కన సోమయాజి వి
ద్వన్నుతు నెఱ్ఱప్రెగ్గడను ధన్యుని నాచనసోముఁ గీర్తి సం
పన్ను మహాకవీశ్వరుని బమ్మెర పోతకవీంద్రశేఖరున్
సన్నుతిసేతు వారికగుణామహిమంబు లభించు కోరికన్.

* * * *

సీ. వినుత భరద్వాజమునిరాజగోత్రశే
ఖరుఁడు పిల్లలమఱ్ఱి గాదిరాజు
పినవీరు నన్వయంబున జనించిన గుణో
న్నతుఁడు నీలయమంత్రి నందనుఁ డనఁ
జిరపుణ్యసాధన శ్రీశైలమందిర
భ్రమరాంబికావధూప్రాణనాథు
మల్లేశ్వరస్వామి మహనీయ కరుణావ
లోకంబు గాంచిన లోకనుతుఁడు.
సకల సుకవిజనానందజనకమధుర
నవ్యతర కావ్యకల్పనా నల్పయోగ
సర్వసర్వంసహాధిపాస్థానచిరయ
శోఘనుఁడ సోమమంత్రీంద్ర సుకవి నేను.

* * * *

సీ. గీ. మోహానుండు భారద్వాజమునివరుండు.

* * * *

సీ. కవివర్ణనీయుఁ డాగాదిరాజు వివేక
ఘనుఁడు పిల్లలమఱ్ఱియను పురమున
నధివసించుటఁ జేసి యాపేర విఖ్యాత
మై ప్రకాశించె నయ్యన్వయంబు
మహనీయకీర్తి నమ్మంత్రిశేఖరుఁ డంతఁ
దన ధర్మసతియందుఁ దగినయట్టి
సంతతి లేదన్న చింతాభరముఁబూని
యతి ధైర్యసంపన్నుఁడౌటకతన
శివునిఁగూర్చి తపంబు నేఁజేసి పుత్త్ర
రత్నములఁ గాంతునన్నట్టి యత్నమూని
యాత్మగృహమున నన్నదానాది కార్య
భరము సోదరవర్గము పాలనుంచి.

* * * *

సీ. గీ. ఇక్కడికి దక్షిణంబున నొక్క శైల
గుహ దనరు నందులోపల మహితమూర్తిఁ
దేజరిల్లెడు భారతీతీర్థులన్న
యతివరుం డాశ్రితవ్రాతహితకరుండు॥

సీ. ఆ యతీంద్రునకు సహస్ర వర్షములపై
నెనమ నూఱబ్దంబు లిచటఁ జనియె
మతి సంతులయినట్టి మనుజోత్తములకైన
నొనరింపఁడతఁడు మంత్రోపదేశ
మతనిసన్నిధికి నీవరిగి సాష్టాంగప్ర
ణామంబు చేసి నానావిధములఁ
బ్రార్థించి యమ్మహాబాహు చిత్తమునందుఁ
గరుణపుట్టించి యేకరణినైన
మంత్రముపదేశమైవచ్చి మాగృహమున
భద్రకాళీయుతంబు గాఁ బ్రమద మొప్ప
నున్న నన్ను విలోకించి యుచితరీతి
నియమయుక్తిఁ బ్రపత్తిచే నిలిచితేని.

* * * *

క. ఆ గాదిరాజు వనిత మ
హాగుణవతి పరమసాధ్వి యన విశ్రుతయౌ

నాగాంబరూపలీలా
భోగాఢ్యులఁ గవలవారిఁ బుత్త్రులఁ గాంచెన్.
క ఘనుఁ డందులోన రెండవ
తనయుఁడు వీరేశ్వరుండు తాన యగుటచే
జనియించు సమయముననే
జను లెల్ల నుతింప నొకజడ ధరియించెన్.
సీ. అతిలాలితాకారు లాకుమారులు పెద
వీరభద్రుఁడు పినవీరభద్రుఁ
డన్న నామములచే నధికప్రసిద్ధులై
యభివృద్ధి గాంచి రనంతరమునఁ
బెదవీరభద్రుఁడు పృథివీశనుతకార్య
దక్షుఁడై కర్ణాటధరణి కరిగి
వాసిగా రాయసింహాసనమ్మున నుండి
యధికులౌ రాయదాయాదులకును
మఱియు డెబ్బదివేల సామంతులకును
బానెయధికారియై మహాస్థానులందు
సకల మంత్రి వరేణ్యులు సన్నుతింప
భూనుతంబైన కీర్తి విస్ఫూర్తిఁ గనియె.
సీ మహనీయ పిల్లలమఱ్ఱివంశభవుండు
గాదిరాజసుతుండు ఘన యశుండు
వీరేశ్వరుని యవతారమే యితఁడంచు
జను లెన్నఁదగిన సౌజన్యశాలి
పినవీరభద్రుండు పిన్నప్రాయము నందు
నఖిలశాస్త్రంబులు నభ్యసించెఁ
గాళిదాసాది సత్కవులకు హెచ్చుగా
బహుకావ్యవిరచన ప్రౌఢిఁ గాంచె
వాణి యిల్లాలుగాఁ గవిశ్రేణి కెల్లఁ
బృథుతరాశ్చర్యకరమైన బిరుదుపూనెఁ
దుహినగిరిరాజ రామసేతువులనడుమ
నితని కెనయైన కవివరుం డెందుఁ గలఁడు.
సీ. అవతారదర్పణం బన్న కావ్యముఁ జేసె
నారూఢి నారదీయంబు పలికె

మహనీయమగు మాఘమాహాత్మ్యము రచించె
శాకుంతలము చెప్పె సరసఫణితి
నొకరు రాతిరియందు నొనరించె మధురవా
క్ప్రౌఢిచే జైమినిభారతంబు
లలితమౌ మానసోల్లాస సారంబన్న
కబ్బంబు భాషించె నబ్బురముగ
మఱియు బహురూపకావ్య నిర్మాణనిపుణుఁ
డగుచు నుతిగాంచె సకలదిగంతరములఁ
గు కవిజనగర్వ తిమిర సంకోచకృత్ప్ర
భాతరవియైన పినవీరభద్రసుకవి.

గీ. భాగ్యనిధియైన పినవీరభద్ర సుకవి
కాత్మజులు సంభవించి రుదారమతులు
ఘనుఁడు వీరన్నయును జగద్గణ్యపుణ్యా
ధనుడుఁ మల్లేశ్వరుండన్న ధర్మపరులు.

సీ. మహనీయతేజుఁ డామల్లేశ్వరుం డంతఁ
దన కార్యదక్షతాఘనతఁ జూచి
మెచ్చి యాకటకేంద్రుఁ డిచ్చిన పెనుమళ్ల
యన్న గ్రామమునందు నధివసించె
నాఁటనుండి తదీయ నామంబుచేత న
య్యన్వయంబు ప్రకాశమందుచుండె
నట్టి మల్లేశ్వరుం డనవద్యసుగుణసం
పన్నుఁడైనట్టి వీరన్నమంత్రి
రూపమదనుండు సోమేశ్వరుండు నన్న
సుతులనిద్దఱ భువనవిశ్రుతులఁగాంచె
వారలిరువురు సౌభ్రాత్రవర్తనమున
నుత్తమచరిత్రమునఁ గీర్తినొందిరందు.

సీ. అగ్రజుండైన వీరన్నవంశమున సం
భవమందె సర్వనామాత్యమౌళి
యమ్మంత్రివరుఁడు పెద్దాంబాఖ్యయౌ ధర్మ
సతియందు నల్గురు సుతులఁగాంచెఁ

పెదబసవయ్యయుఁ జినబసవయ్యయు
నమ్మన తిమ్మన యన్నవారి
నా నలుగురిలోన నతిగుణాఢ్యుఁడు సోమ
నామాత్యమౌళి భావమ్మకాంత
యందు ఘనుఁడైన నర్సనామాఖ్యుఁగాంచె
నతఁడు మతిశాలియనెడు(నైన) వెంకాంబయనెడు
వెలఁదినుద్వాహమై యభివృద్ధిఁగాంచు

* * * *

సీ. జయవాటికాపురాశ్రయాన్మైన దుర్గాంబ
కృపఁగాంచెనే నృపాగ్రేసరుండు
మాధవవర్మతమాధవో తమవంశ
భూషణుండయ్యెనే భూభుజుండు
కరినారిహృదయభీకర మన్నెసులాను
బిరుదంబు పూనెనే నరవరుండు
సకలయాచకుల యాశాపూర్తినొనరించు
నతిదానశూరుఁడే యవనినేత
భువనవర్ణితుఁడైన యాపూసపాటి
తమ్మభూపాలకుని సమ్ముఖమ్మునందు
మంత్రివై తద్దయాసుధామయకటాక్ష
మహిమఁ గాంచితివయ్య సోమప్రధాన.

* * * *

క. అనుచు సభాసదులందఱు
వినయంబునఁ బలుకునట్టి విశదోక్తులచే
మనమున నత్యానందముఁ
గని యిట్లువచించిరిఁ బ్రకాశితబుద్ధిఁ.

సీ. మును నామనంబున జనియించె నొక నవ్య
కావ్యంబు రచియించు కౌతుకంబు
సరసులైనట్టి యీసభ్యులు పలుకు వా
క్యముల చందంబును నట్టిదయ్యె
బ్రహ్మాండపురాణంబునందు బ్రహ్మోత్తర
ఖండంబునందు విఖ్యాతమైన

సీమంతినీనామ సీమంతినీమణి
చారిత్ర మంధ్రభాషనురచించి
యాప్రబంధంబు శ్రీ పర్వతాగ్రభూమి
యందు భ్రమరాంబతోఁగూడ నలరుచున్న
యట్టిమల్లేశ్వరునకు సమర్పణంబుఁ
జేసినసమస్తశుభములుచెందుననుచు.

End:

వనమయూరము. నీలగళనీరనిధి నిశ్చలనిషంగా
కాలశశిమౌళి కరభావితకురంగా
శూలధరకుండలిత సుందరభుజంగా
హాలహాలభోజన వృషాధిపతురంగా.

Colophon:

ఇది శ్రీశైలనివాస భ్రమరాంబాసమేత మల్లేశ్వర కృపాపాత్ర భారద్వాజగోత్రపవిత్ర సకలసుకవిస్తుత్య సోమనామాత్య ప్రణీతంబైన సీమంతినీకల్యాణంబను మహా ప్రబంధంబునందుఁ బంచమాశ్వాసము సంపూర్ణము.

గ్రంథాంతమున నీక్రింది పద్యములున్నవి :—

సీ. అచలాత్మజామనోహారియౌ శృంగారి
పరమోత్తమాంగుఁడై పరగుజాణ
కంజాతనేత్రుఁడై కడునొప్పుదేవుండు
హరిదంబరాభిఖ్య నలరు భోగి
ఘనగోత్రధర్మంబు కరమువాయని శూరుఁ
డాగ్యాభిపూజ్యుఁడైనట్టి మేటి
శుచి వసుదాకారగో భగల్గు మహాత్ముఁ
డఖిలజగద్వంద్యుఁడైన ఘనుఁడు
అమ్మహాదేవుఁ డీశ్వరుండైన రాముఁ
డఖిల శుభములొసంగ బెంపలరు ధరణిఁ
బూతసద్గుణపేటి శ్రీ పూసపాటి
గోత్రజాచ్యుతరామ రా టుర్గుంజరుండు.

శా. కల్యాణాస్పదమౌ తదాజ్ఞఁ గడువేడ్కన్ వ్రాసెఁ బెంపొప్పఁ గా
సల్యానూను కృపావిభూతిని దుదాశ్వాసంబు సీమంతినీ

కల్యాణంబునఁ గాళ్లకూరికులుఁ డాఖ్యుఁ సూరనార్యుండు మాం
గల్యాధిక్యత మార్గశీర్ష సితపక్ష ద్వాదశిఁ శార్వరిఁ.

(వి-వి.)—

కృత్యారంభ పద్యభాగము కొంత కొఱఁతగా గ్రంథమెల్లఁ గలదు. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

సీమంతినీకల్యాణమను పేరుగల యయిదాశ్వాసముల యీ ప్రబంధమున సోమవాసర వ్రత మాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త పెనుమళ్ల సోమకవి. నీలయమంత్రి కొడుకు. భారద్వాజ గోత్రుడు ఎల్లనారాధ్యుని శిష్యుఁడు. పూసపాటి తమ్మభూపాలుని యొద్ద మంత్రిగా నుండినవాఁడు. ఆప్తులగు విద్వాంసులు కృతి రచింపఁ దన్నుత్సాహపెట్టి వంశాదివర్ణనము చేయఁగాఁ దాను గృతి రచించినట్లీతఁడు చెప్పుకొన్నాఁడు. జైమినీభారతాది కృతికర్తయగు పిల్లలమఱ్ఱి పినవీరన యీతని వంశమునకుఁ బూర్వుఁడని యిందుఁగలదు. పిల్లలమఱ్ఱివారే పెనుమళ్లలో వసించుటచేతఁ బెనుమళ్లవారనఁ బరగిరట! ఇందలి వంశవర్ణనమునుబట్టికూడ నీగ్రంథకర్త యా పినవీరనకుఁ బెక్కుతరములు తర్వాతివాఁడగుచున్నాఁడు. శృంగార శాకుంతలమునందుఁ బిల్లలమఱ్ఱి వీరన కాశ్యపగోత్రుఁడని స్పష్టముగాఁ జెప్పఁబడియున్నది. భారద్వాజ గోత్రుఁడగు నీతఁడా పినవీరన వంశమువాఁడగుననుట విశ్వాస్యము గాకున్నది. మఱియు, డిస్క్రిప్టివు క్యాటలాగు నె 14 రు నఁ గల ప్రాఁత తాటియాకు పుస్తకము ముఖపత్రమున వ్రాయఁబడిన గాదిరాజు వంశక్రమముతో నిది సరిరాకయున్నది.

ఈ ప్రతికి మాతృక పూసపాటి అచ్యుతరామరాజుగారి యాజ్ఞ చొప్పునఁ గాళ్లకూరి సూరనార్యునిచే వ్రాయఁబడినది. ప్రత్యాశ్వాసాంతమునను నాతఁ డా యచ్యుతరామరాజుగారిని బొగడుచుఁ బద్యములను రచించి చేర్చియున్నాఁడు.

R. No. **514**.

Palm-leaf. 14⅝ × 1⅝ inches. Foll. 161. Lines, 5 on a page. Mode of writing, not good and not correct. In good condition.

Purchased in 1918-19 from M.R.Ry. Tennēṭi Nārāyaṇa Śāstri Gāru of Nandabalaga, Vizagapatam district.

* * * *

నీలకుంతలావిలాసము.

NĪLAKUNTALAVILĀSAMU.

Foll. 1—130 *a* Fol 130 *b* left blank.

A Prabandha narrating the story of Nīlakuntalā who was married to Rāmarāja. He is said to have become a Śaiva devotee but his unfaithful wife accused a Śaiva devotee named Munnūri Chikkaya of misconduct. Her wickedness was however exposed at the end but all attained salvation by the grace of God Śiva. The author is Tunagāla Nīlakaṇṭha kavi, son of Nīlaya and Mallanna.

Complete in three Āśvāsas.

Beginning :

సీ. . . . . . .
కాయల రుచులతోఁ గలసి పెనఁగ
సురభిపికస్వరస్ఫూర్తి వీణారవ
లీల . . . నల్లికలు గాఁగ
కెంపుల పసుల ముక్కఱసొంపు కెమ్మోవి
పసల మాటు . . పల్బుసలు సేయ
తాటంకముల ధగద్ధగలు చెక్కుల జగా
జిగికి నచ్చికలు బుచ్చికలుపడఁగ
గీ. నలఘువేణి ఘుమంఘుమితానురాగ
పుష్పగంధేచ్ఛ దానాన పుష్పలిడ్వ
తానగానానుకూల వీణాను మోద
వాదనాస్వాదయూ వాణి నేఁ దలంతు.

* * * *

End :

చ. గగనధునీతరంగవాంత కంకణలోల జటాకటాహజి
హ్మగకులరాట్కళాభరణ వార్ధినిషంగ వృషారుహోద్ధగ
ద్ధగితసుధాంగ నిర్మలసుధాకరఖండకలాప హైమవ
న్నగతనయాప్రసన్నవదనాబ్జ నభోమణి దేవతాగ్రణీ.

* * * *

కరకమలకురంగా గర్వితానంగభంగా
పరిహృతసురబాధా భైరవస్వామినాథా !

Colophon :

ఇది శ్రీమన్మహేశ్వర కరుణాకలి[తాష్టద్రసోచిత] కవితాసామ్రాజ్య
గురులింగజంగమారాధన తునగాల నీలయాహ్వాయ సుపుత్త్రి మల

మాంబాగర్భ పేటికారత్నస్వరూప నీలకంఠ నామధేయ ప్రణీతంబైన నీలకుంతలావిలాసంబను మహాశృంగార ప్రబంధంబునందుఁ ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథ పాతములు లేవు.

నీలకుంతలావిలాసమను మూఁడాశ్వాసముల యీ శృంగార ప్రబంధమున రామరాజను నాతఁడు నీలకుంతలయను నొక రాజస్త్రీని వివాహమాడుటయు, నొక శివయోగిచే నాతఁడు శైవదీక్షఁగొని తలారి రామయ్యయను పేరఁ బరగుటయు, నతనిభార్యయగు నా నీలకుంతల దుశ్చారిత్రమువలన మున్నారి చికరియయనునాతని శివభక్తి మాహాత్మ్యము వెల్లడి యగుటయు, నంతమున నందఱు శివలోకప్రాప్తి లగుటయు నను కథలు వర్ణింపఁబడినవి. కర్త తునగాల నీలకంఠ కవి. తండ్రి నీలయ.

(*b*) శ్రీ ముఖలింగశతకము.

ŚRĪMUKHALIṄGAŚATAKAMU.

Foll. 131*a*—14*th* 2 *b*.

A centum of stanzas in the Kanda metre eulogizing God Śiva worshipped as Śrīmukhaliṅga; by Amalāpurapu Sanyāsi kavi.

Complete in 108 stanzas.

Beginning:

క. శ్రీకర కపర్దనిహిత ని
శాకర సుగుణాకరా నిషంగీకృత ర
త్నాకర సన్మునిలోక వ
శీకర కరుణాంతరంగ శ్రీ ముఖలింగా! ౧.

క. అసమప్రజ్ఞుఁడ కవివ
ర్యసమాజహితుండ భాస్వదమలాపురవం
శ సముద్భూతుఁడ సన్న్యా
సి సమాఖ్యుఁడ నన్నుఁ బ్రోవు శ్రీ ముఖలింగా. ౨.

End:

క. చిందములఁ గుందముల నర
సిందములన్ నగు యసమున వెలసిన దొర నా
డెందమలరింపు మదవద
రిందమ కౌతుక మెసంగ శ్రీముఖలింగా!

క. ఓలి శ్రీముఖలింగాభిధ
శతకము పెంకెకులవార్ధి శశి మురుమల్లా
ఖ్యతనూజుఁడు రామస్వా
మి తగం బఠియించె బుధులు మేలని పొగడన్.

అని యిట్లు గ్రంథాంతమునఁ గలదు.

(బి-బి.)—

సమగ్రము. ౧౦౮ కందపద్యములు. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పు లున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

శివస్తుత్యాత్మకమగు నీశతక మమలాపురపు సన్న్యాసికవిచే రచి యింపఁబడినది.

(*c*) పంచముఖేశశతకము.

PAÑCAMUKHĒŚAŚATAKAMU.

Foll. 143*a*—151*b*.

A centum of stanzas in the Kanda metre eulogizing God Siva worshipped in the sacred Shrine at Sālūr. The author is Amalāpurapu Sannyāsi kavi.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీరమ్యగిరికుమారీ
నారీమణిచిత్తచోర నాగాధిప కే
యూరా జగదాధార య
పార కృపాపారసనివేశ పంచముఖేశా! ౧.

క. పురశాసన సాలూరీ
పురసంతతఖేల సకలబుధలోలా నూ
పురహాతకృతదర్వీకర
పరమకృపాపారసనివేశ పంచముఖేశా! ౨.

End.

క. పురణింపఁగ మహాదమలా
పురకుల సన్న్యాసిరచిత భూరిశతకముఁగ
స్ఫురణన్ గైకొను కరుణన్
పరమకృపారసనివేశ! పంచముఖేశా!

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ౧౦౨ పద్యములు. వ్రాఁత మంచిదికాదు. శైథిల్య పాతములు లేవు. తప్పులున్నవి.

"పరమకృపారసనివేశ పంచ ముఖేశా" యను మకుటముగల యీ శతకమున సాలూరున నెలకొన్న యీశ్వరుఁడు స్తుతింపబడియెను. కర్త అమలాపురపు సన్న్యాసికవి.

(*d*) గౌరీరమణశతకము.

GAURĪRAMAṆAŚATAKAMU.

Foll. 152*a*—161*a*. Fol. 161(*b*) is left blank.

A centum of stanzas in the Kanda metre in praise of God Śiva. The author's name is not known.

Complete in 101 stanzas.

Beginning:

క. శ్రీ లక్ష్మీనాథప్రియ
హాలాహలభక్ష దేవతారివిపక్షా
బాలశశాంకకళాధర
కైలాసనగేంద్రరమణ గౌరీరమణా. ౧.

End:

క. కాళియరిపుసఖ లాలా
జాలముగా నీదుకథలు చదువు జనములన్
హేలాలావన మొనరింతురు?
కైలాసనగేంద్రశరణ గౌరీరమణా. ౧౦౧.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ౧౦౧ పద్యములు. వ్రాఁత మంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యపాతములు లేవు.

ఈ కందపద్యశతకము శివస్తుత్యాత్మకము. కర్త యెవ్వరో?

R. No. 515.

Paper. 11 × 8¾ inches. Foll. 119. Lines, 20 on a page. Mode of writing good but not quite correct. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from the Ms. of His Highness Sītala Rāmasubba of Wadwan.

శాకుంతలము.

ŚĀKUNTALAMU.

This Prabandha narrates the story of the marriage of Śakuntalā with Dusyanta as found in the Mahābhārata and Kāḷidāsa's Śākuntala. The author is Pillalamarri Pinavīrabhadra, son of Gādayāmātya of Kāśyapagōtra The work was dedicated to Cillara Vennāmātya. The work is also called Śrngāraśākuntala. His other works are Avatāra darpaṇamu, Nāradīyamu, Māghamāhātmya, Mānasōllāsasāra, Jaiminī-bhārata.

Complete in 4 Āśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీవత్సాంకుఁడు భక్తవత్సలుఁడు లక్ష్మీప్రాణనాథుండు రా
జీవాక్షుండు సమస్తభూతభువన క్షేమంకరానేకరూ
పావిర్భావుఁడు వాసుదేవుఁ డనుకంపావాసుఁడై దాన వి
ద్యావిఖ్యాతుని మంత్రివెన్నని నితాంత శ్రీయుతుం జేయుతన్.

సీ. గీ. పృథివి కవతంసమణియైన చిత్రగుంట
తానకంబుగ నవతారమైనవాఁడు
భైరవస్వామి సకలసంపదల నొసఁగి
మనుచుఁ జిల్లర వెన్నయామాత్యవరుని.

* *

క. ఇట్టులమగుమతి భారత
ఘట్టమునకు నడవ యచ్చుఁగట్టిన కవితా
పట్టాభిషిక్తు నన్నయ
భట్టోపాధ్యాయుఁ దలఁచి పరమప్రీతిన్.

గీ. ఉభయకవిమిత్రు నత్యంతశుభచరిత్రుఁ
భానుసమతేజుఁ గొమ్మయప్రభు తనూజు

సుకృతవిభ్రాజిఁ దిక్కనసోమయాజిఁ
బ్రణుతబహుదేశకవిరాజిఁ బ్రస్తుతించి.

సీ. నన్నపార్యుఁడు (ని?) ప్రబంధప్రౌఢవాసనా
సంపత్తి సొంపు పుట్టింప నేర్చుఁ
దిక్కనయజ్వ వాక్ఫక్కికామోదంబు
చెలువుఁ గర్ణముల వాసింపనేర్చు
నాచిరాజుని సోము వాచామహత్త్వంబు
సౌరభంబులు వెదచల్లనేర్చు
శ్రీనాథభట్టు భాషానిగుభంబుల
పరిమళంబులఁగూడఁబఱచనేర్చు
మహితగుణశాలి పిల్లలమఱ్ఱివీర
నార్యుఁ ; డాయింటఁ బైతామహాంబగుచును
వెలయుచున్నది నేఁడు కవిత్వలక్ష్మి
యఖిలసత్కవినికరంబు నాదరింప ॥

క. ఆ సుకవిచేత శివభజ
నాసకునిచేతఁ గాశ్యపాన్వయుచేతన్
భాసురనవకవితాల
క్ష్మీసదనునిచేత వలయుఁ గృతిచెప్పింపన్.

మ. అని సాధ్వీమణి నాగమాంబకును విద్యాభారతీజాని గా
దనకుం బుత్రిని వీరభద్రపదపద్మధ్యానశుద్ధాంతరం
గుని నన్నుం బిలిపించి లోనఁ దనకోర్కుల్సందడింపంగ మ
న్ననదైవారఁగ గారవించి పలికెన్ గంభీరవాక్ప్రౌఢిమన్.

సీ. రచియించినాఁడవు రమణీయవాగ్రీతి
నవతారదర్పణం బభినవముగఁ
బలికినాఁడవు తేటపడఁజేసి నారదీ
యము సత్కవిశ్రేణి యాదరింపఁ
జెప్పినాఁడవు శేముషీ విశేషంబున
మాఘమాహాత్మ్యంబు మంజుఫణితిఁ
గావించినాఁడవు ఘనబుద్ధి మానసో
ల్లాసపారము సముల్లసితశయ్య

భారతీతీర్థయతిసార్వభౌమగురు కృ
పాతిశయలబ్ధ కవితావిభూతి గల్గి
గారవముగాంచినాఁడవు కవులచేత
విమల చాటూక్తి నిర్నిద్ర! వీరభద్ర!

గీ. కలదు చాలంగఁ బ్రేమ నీవలన నాకు
వేడ్కనడిగెదఁ గవులెల్ల వేడ్కపడఁగ
షట్సహస్రకులోద్భవసచివులందు
సుకృతిఁగాఁ జేయు నాకొక్కసుకృతిఁ జేసి ॥

* * * *

సీ గీ. భారతప్రోక్తకథ మూలకారణముగఁ
గాళిదాసుని నాటకక్రమము కొంత
తావకోక్తికి నభినవ శ్రీవహింపఁ
గూర్చిఁ గృతిసేయు నాకు శాకుంతలంబు.

* * * *

సీ. పంటనృపకౌసుభములకుఁ బాలవెల్లి
కదనజయలక్ష్మి తొలుచూలు గన్నతల్లి
విపులభుజదర్పగర్విత విమతరాజ
రాజి హృద్భల్లి ధర సోమరాజుపల్లి

క. ఆ నగరము పైతామహ
మైన నిజస్థానముగ సమంచితలక్ష్మీ
దా నొంది మంత్రిమేడన
జానుగ భజియించె సప్తసంతానములన్.

క. ఆ మేడన మంత్రికి సా
ధ్వీమణి మాచాంబకున్ శ్రుతిత్రయముగతిన్
రామత్రయంబు పోలిక
నాముష్యాయణులు గలిగిరనుపమ తేజుల్.

* * * *

(చిల్లర యెల్లయ, వెన్నయ, నాగరాజు).

క. ఆ నాగసచివధీమణి
శ్రీనాయకుఁ డిందిరను వరించిన కరణిన్

మానవతీతిలకముఁ బ్ర
ధీవ్రనుతగతిఁ బోతమాంబ వివహంబయ్యెన్.

ఉ. ఆ పురుషావతంసమున కానుచరిత్రున కుద్భవించి రు
ద్దీపితకీర్తి వెన్నయయు ధీనిధి మేడనయున్ సమస్తవి
ద్యాపరమేష్ఠి యాదెనయు ధార్మికుఁ డెల్లనయున్ సుధానుస
ల్లాపుఁడు వీరభద్రుఁడును లాలిత నీతికళాధురంధరుల్.

* * * *

సీ. విలసితంబైన కావలి వెన్నమారాధ్య
మణిదత్తమగు శైవమంత్రశక్తి
సమధికస్ఫూర్తితో శాశ్వతైశ్వర్యబీ
జంబైన శంభుపూజాఫలంబు
ప్రమథాధిపతిఁగూర్చి భక్తితోఁగావించు
సోమవారవ్రతసుకృతగరిమ
యన్నమాంబిక కంధరాంతరంబునఁ జాల
శోభిల్లు మంగళసూత్రలక్ష్మి
సకలసౌభాగ్యములకును సాధనములుఁ
గారణంబులుఁ దగు బోధకములుగాఁగ
సచివసంఘంబులోనఁ బ్రశస్తిగాంచె
విశ్వనుతకీర్తి చిల్లర వెన్నమంత్రి.

* * * *

క. కౌండిన్యగోత్రునకు ను
ద్దండాహితసచివమతి లతాదాత్రునకున్
ఖండితచింతామణికిఁ బ్ర
చండ వచోవిభవ విష్ణుశయ్యాఫణికిన్.

క. అన్నాంబికాసమంచిత
హృన్నలినాదిత్యునకు మహీదివిజానీ
కౌన్నత్యునకును జిల్లర
వెన్నామాత్యునకు సతతవిస్తుత్యునకున్.

End:

సతతసుకృతభాజా సంతత శ్రీబిడౌజా
క్షితిజనసురభూజా చింతితత్యాగభోజా
ప్రతినవరవితేజా! భవ్యభాషాపరాజా
హతవిమతసమాజా యన్నమాంబామనోజా!

Colophon:

ఇది శ్రీభారతీతీర్థగురుచరణకరుణాలబ్ధ సిద్ధసారస్వత పవిత్ర గాదయామాత్యపుత్ర యారాధితామరవీరభద్ర పిల్లలమఱ్ఱి పినవీరభద్ర ప్రణీతంబైన శాకుంతలశృంగారకావ్యంబునందు సర్వంబును జతుర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

శృంగార శాకుంతలమను పేరుగల యీ నాల్గాశ్వాసముల రసోత్తర ప్రబంధము భారతాభిజ్ఞాన శాకుంతలములనుబట్టి రచియింపఁబడినది. ఇందు శకుంతలాదుష్యంతుల చరిత్రము వర్ణితము. గ్రంథకర్త పిల్లలమఱ్ఱి పినవీరభద్రకవి. గాదయామాత్యుని కొడుకు. కాశ్యప గోత్రుఁడు. కృతిపతి చిల్లరవెన్నామాత్యుఁడు. విశేషముల కుదాహృత పద్యములఁ జూచునది. ఇతని యితరకృతులు అవతారదర్పణము, నారదీయము, మాఘమాహాత్మ్యము, మానసోల్లాససారము, జైమినీ భారతము.

R No. **516**.

Paper. 8¼ × 5⅜ inches. Foll. 83. Lines, 28 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct. In good condition.

Purchased in the year 1918-19 from M R Ry Peṇḍyāla Vēṅkaṭasubrahmaṇya Śāstri Gāru of Masulipatam, Kistna district.

భానుమతీపరిణయము.

BHĀNUMATĪPARIṆAYAMU.

This Prabandha in four Āśvāsas relates the story of the marriage between Sahadēva, the younger brother of Yudhiṣṭhira, and Bhānumatī, daughter of Śrī-Kṛṣṇa's paternal uncle. The author of the work is Reṇṭūri Raṅgarāja, son of Cinaraṅganāmātya of Śrīvatsagōtra.

Complete; but some stranzas in the prefatory portion are wanting.

Beginning:

ఉ. శ్రీమహితాత్మహస్తసరసీజగతంబగు వెన్నచే మనః
కోమలరీతిచేతనులకుఁ దగఁజూపి రటత్కటీతటీ

సీమ సువర్ణఘంటికలచేఁ బ్రకటంబుగఁ జాటుకట్టి నా
స్వామిని బాలకృష్ణుఁ గడుఁ జక్కని ముద్దులతండ్రిఁ గొల్చెదన్.

*   *   *   *

End:

శా. ఆశాగాఢతరప్రతాప నృపరాజస్థాపనాచార్య పూ
ర్వాశాధీశ్వరభోగమాధవ తదీయారాధనాకల్ప త
ద్దోశ్శుంభద్ఘనకీర్తి రాజిత మహాక్రూరారిసంహార భూ
మీశాశాసితలోకసారసమబాహాన్మేషోల్లస . . .

Colophon:

ఇది శ్రీరామచంద్రసాంద్రకృపారసపరిపాకలబ్ధ కవితామాధురీధురీణ శ్రీవత్సగోత్రపవిత్ర రెంటూరిచినరంగనామాత్యపుత్ర సౌజన్యవిధేయ రంగరాజనామధేయ ప్రణీతంబైన భానుమతీపరిణయంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును జతుర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము ; కాని యవతారికయందుఁ గొంతభాగము లేదు. వ్రాఁత యొకతీరుగా నున్నది. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

నాల్గాశ్వాసముల యీప్రబంధమున శ్రీకృష్ణుని పిన తండ్రి కూఁతురగు భానుమతికిని యుధిష్ఠిరసోదరుఁడగు సహదేవునకును జరిగిన వివాహకథ వర్ణింపఁబడినది. కర్త రెంటూరి రంగరాజు. చినరంగనామాత్యుని పుత్త్రుఁడు. శ్రీవత్సగోత్రుఁడు.

R. No. 517.

Paper. 10¾ × 9¼ inches. Foll. 36. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from the Ms. of M.R.Ry. Vaḍḍādi Vēnugōpālabhūpati Gāru of Māḍugu'a, Vizagapatam district.

తుపాకిశాస్త్రము.

TUPĀKIŚĀSTRAMU.

A treatise dealing with the Mantras to be repeated and the medicines to be used in discharging the gun effectively. The herbs required for treating certain diseases chiefly connected with the humour, technically known as Vāta, are also mentioned.

Complete.

Beginning:

కోవెలచెక్క వర్ణావాలతో రోటవేసి కుమ్మి మరగబెట్టి నాళంలో పోసి ఘుడియవుంచి వెలిపివేసి ఆపిప్పి పొగవేసేది। ఈ తుపాకిని దుప్పిని వేసినా, గొఱ్ఱెనువేసినా నెమలినివేసినా మసరుబడితే యీ కడుగు కడిగితేతీర్పు.

End:

పైత్యకుష్ఠు బగ్గెలువున్నవాళ్లకు అవుషధం ఖావంచులు నీళ్లనూరి గచ్చకాయలంతేసి మాత్రలు ఇచ్చేది. పైని గేదెచల్లరాసి నూరి నాన బెట్టి రాసేది. కుదురును.

తంటెపువిత్తులు చల్లతోనూరి లోపలికి యిచ్చేది. పైకి గాడిద గణపవేళ్లు పల్లేరువేళ్లు నూరి రాసేది. నీళ్లతో మర్దనా ఇచ్చా

తుపాకివిద్య సంపూర్ణం.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత యొకతీరుగానున్నది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము లేదు.

ఇందు, తుపాకిప్రేల్చుటకు సాధకబాధకములగు మందులు మంత్రాలు పెక్కులిందున్నవి. కడపట వాతాదిరోగములకుంగొన్ని మూలికల క్రియలు వ్రాయంబడియున్నవి.

R. No. 518.

Paper. 10¾ × 9¼ inches. Foll. 37. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good but not correct. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a Ms. of M.R Ry. S. Vēnkaṭasubrahmaṇyam Gāru of Dvārakatirumala, Ellore, Kistna district

గుత్తెనదీవిరామాయణము.

GUTTENADĪVIRĀMĀYAṆAMU.

The story of the Rāmāyaṇa is herein described in the form of songs. The author's name is not known. This was dedicated to Āñjanēya (monkey warrior) worshipped in the shrine at Guttenadīvi.

Complete.

Beginning :

కాంభోజి రాగము—ఆదితాళము.

శరణుశరణుదేవా మహానుభావా శరణు.

పరమాత్మా ఓ పరమదయాకర కరుణించవేమమ్ము
కారుణ్యసాగర ॥ శరణు ॥

౧ జనలోకమునకును వే చను దెంచిమీరు ఘనుఁడౌ దశరథుని గర్భమునందు జనియించి మీకోరిక జయమందఁగాను చనియారావణ్ణుని జంపుదునన్న మీకు ॥ శరణు

౨ రావణ కుంభకర్ణాదులు మించి దేవతలనుబట్టి తెచ్చి బంధించి వేవేలవిధముల వేఁడిగ మించి ఆ విధమున సురలకానతిచ్చినమీకు ॥ శరణు

3 అని యిట్లు దివిజులు అందఱు మీరు వనచారులై రావలెనన్నారు పరఁగ శేషుని సోదరుఁ గమ్మన్నారు హరుని గుత్తైనదివి హనుమంతుఁ గమ్మన్న మీకు ॥ శరణు శరణు ॥

End :

శంకరాభరణము.

౧ దశకంఠుఁడనిలోన ధరనుగూలఁగఁజూచి దిశలెల్లఁ గొనియాడఁగా—దశరథతనయుఁడు ధనువు ఎక్కిదించి విశదంబుగా నిలిచెఁగా.

౨ హతశేషులైన దానవులెల్ల రావణుని సతిఁగాంచి రావేళను—చతురుఁడైన రాఘవులచే నీపతి మృతినొందె నీవేళనూ.

* * * *

౪౯ తెగువతో అగ్నిహోత్రుఁడు వచ్చి స్వామితో
తగదయ్య రఘునాయకా!
ముదితేశూ డగ్నిలో మంతురాకృప లేక (?)
ముందు వెనుక చూడకా.

౫౦ అతివేగమున దశరథుఁడోగి సుతునితో
హితవుగా దనిపలెకెనూ!
వెతబొందుచున్నభూసుత నేలుకొ—టేను
హితవుమాకనిపలెకెను.

౫౧ అంతాపుష్పకమెక్కి అవనిజతో స్వామి
యెంతో వేడుకగాను

అంతా గుత్తెనదీవి హనుమంతుగొలువగా
సంతోషమునఁ దర్లెను.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

గేయరూపముగా నిందు రామాయణకథ యెల్ల వర్ణింపఁబడినది. కర్త పేరు తెలియదు. ఈ గ్రంథము గుత్తెనదీవి హనుమంతునకంకితము చేయఁబడినది.

R. No. 519.

Paper. 11 × 10⅛ inches. Foll. 187. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. Koṭikalapūḍi Cina Kōdaṇḍarāmayya Gāru, Bobbili, Vizagapatam district.

శ్రీరంగమహాత్మ్యము.

ŚRĪRAṄGAMĀHĀTMYAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 418 *ante*. By Katta Varadarājakavi.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చెడ్డది కాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు

ఇది ఆర్. నెం 418 రున వర్ణితమైన గ్రంథమే.

R. No 520.

Paper. 8 × 6¼ inches. Foll. 158. Lines, 21 on a page. Mode of writing, good but not correct. In good condition.

Presented in the year 1918-19 by M.R.Ry. A. Raṅgasvāmi sarasvati Gāru, Triplicane, Madras.

(*a*) శకుంతలాపరిణయము.

ŚAKUNTALĀPARIṆAYAMU.

Foll. 1*a*-76*b*.

This is the same work as the one described under R. No. 140 *ante*. By Rēvaṇūri Vēṅkaṭārya.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథ పాతములు లేవు.

ఇది త్రై. క్యా. ఆర్. నెం 140 లోన వర్ణితమగు గ్రంథమే.

(b) హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము.

HARIŚCANDRŌPĀKHYĀNAMU.

Foll. 77*a*—158*b*.

This is a Prabandha in five Āśvāsas describing the story of Hariścandra, who became famous for his adherence to truth in spite of severe trials. The author is Śaṅkarakavi, son of Rēcanāmātya of Kauṇḍinyagōtra. As the work here is imperfect, extract will be given in the Des. Cat. of Tel. MSS

Complete.

Except without the few stanzas in the prefatory portion.

(వి-వి.)—

గ్రంథారంభపద్యములు కొన్ని కొఱతగా గ్రంథమెల్లఁగలదు. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది శంకరకవి రచియించిన హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము.

R. No. 521.

Palm-leaf. 14⅝ × 1⅜ inches. Foll. 77 Lines, 7 on a page. Mode of writing, good and correct In good condition.

Purchased in the year 1918-19 from M.R.Ry. Ballamūḍi Dakṣiṇāmūrti Śāstri Gāru, Chicacole, Ganjam district.

కవిజనాంజనము.

KAVIJANĀÑJANAMU

This is a commentary on the grammatical treatise Āndhraśabda cintāmani of Nannayabhaṭṭāraka. The author is Kimmūri Narasiṁharāju, son of Buccirāju and Sannamāṁba of Parāśaragōtra. The commentator states that Bālasarasvati's commentary is brief and proposes to write exhaustive comments. He also refers to Ahōbalapaṇḍita, another commentator on the Āndhraśabdacintāmaṇi.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీసీతాసతివామభాగమున సంశ్లేషించి యుండంగఁదా
నాసాకేతపురీవరంబునను బ్రాసాదాచలాగ్రంబు పై
నాసీనుండయి చంచలాసహిత కాలాంభోధరం బోయనన్
భాసిల్లుం బతినావయిన్ ఘనకృపావర్ష క్రియం జూపుతన్.

శా. శ్రీకిమ్మూరికులాబ్ధిచంద్రుఁడను బుచ్చిత్క్ష్మేంద్రపుత్త్రుండ వా
ణీకారుణ్యకటాక్షలబ్ధ కవితానిర్యత్ప్రకాశుండ న
స్తోకాంధ్రామర వాగ్విదుండ నరసక్ష్మోణీశుఁడన్ సన్నమాం
బాకుక్షిప్రభవుండ రాఘవపదాబ్జాతార్చనాసక్తుఁడన్.

*　　*　　*　　*

గీ. ప్రాస్వముగఁ డీక బాలసారస్వతుండు
చేసెదానికి నేను విశేషముగను
గవిజనోక్తులు లక్ష్యము ల్గాఁగఁ జేతుఁ
గవిజనాంజన మనెడి వ్యాఖ్యానమొకటి.

*　　*　　*　　*

శ్లో. విశ్వశ్రేయః కావ్యం తదదోషౌ పరిష్కృతౌ చ వాగర్థౌ
సా వాగ్యా రసవృత్తిః సార్థ్యోహి రసోయథాతథం కవిభిః॥

టీక. కావ్యమ్. కావ్యము, విశ్వశ్రేయః = సర్వధర్మములలో శ్రేష్ఠము, 'నాన్నృషిః కురుతే కావ్య' మన్నాఁడుగనుక, 'యతేర్ద్రష్టిః కవేర్వచః' అన్నాఁడు గనుకనున్ను పవిత్రమును.

End:

శ్లో. అత్త్వాదితత్సమానామివ దేశ్యానాం క్రియాపదానాం స్యాత్ ।
వర్ణాగమో విశేషః పురుషేష్వశేషు చాపి వచనేషు ॥

టీక దేశ్యానాం = దేశ్యములైనటువంటి, క్రియాపదానాం = క్రియాపదములకు, తత్సమానామివ, తత్సమక్రియలకువలెను, అత్త్వాది = అత్వము మొదలయిన కార్యము, స్యాత్ = అవును, ప్రోచుచున్నాఁడు ప్రోవఁగలఁడు ప్రోచెన్—చూచెను, చూడఁడు, చూచును ఇత్యాది బహువచనములయందును విశేషవర్ణాగమము చూచేది.

Colophon.

ఇది శ్రీరామచంద్రపాదారవిందపూజాపవిత్ర శ్రీమత్పరాశర గోత్ర శ్రీసన్నమాంబా బుచ్చిధరాధిపపుత్త్రి బలారిగజ సింహశ్రీనరసిం

హ రాజసింహ విరచితంబైన కవిజనాంజనంబను నాంధ్రశబ్దచింతామణి వ్యాఖ్యానంబునందు క్రియాపరిచ్ఛేదము సంపూర్ణము.

గ్రంథాంతమందిట్లున్నది :—

"ఈ యాంధ్ర వ్యాకరణము కాళయుక్తి సం॥ శ్రావణ బహుళ బుధవారం సరికి వల్లముడి వెంకన్న అర్థం వ్రాసినాను"

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

కవిజనాంజనమను పేరుగల యీ యాంధ్రశబ్దచింతామణి వ్యాఖ్యానమునకుఁ గర్త కిష్టూరి నరసింహరాజు. బుచ్చిరాజు కొడుకు. బాలసరస్వతి కృత వ్యాఖ్యానము చిన్నదిగానున్నదని యీతఁడీ వ్యాఖ్యను విరివిగా రచించెనట! ఈతఁడు పెద్దాపుర పండితునిఁ జేరొకాను చున్నాఁడు.

R. No. 522.

Paper. 11½ × 1⅛ inches. Foll 63. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but in correct In good condition.

Transcribed in the year 1918–19 from a MS. of M.R.Ry. C. Subrahmanya Śāstri Gāru of Vizagapatam.

గౌతమీమాహాత్మ్యము.

GAUTAMĪMĀHĀTMYAMU.

This Prabandha describing the religious importance and holiness of the river Gōdāvarī is a Telugu rendering of the six Adhyāyas of the Sanskrit Gautamīmāhātmya occurring in the Brahmāṇḍa Purāna. The author is Tādūri Kṛṣna Śāstri, son of Rāmacandrārya of Parāśaragōtra. The work was dedicated to Pālatēṭi Appayamantri.

Complete in three Āśvāsās.

Beginning:

ఉ. శ్రీరమణీపతిప్రియుఁడు శీతధరాధరకన్యకోరు వ
క్షోరుహమండలీమహితకుంకుమయుక్తభుజాంతరుండు నీ
హారకరావతంసుఁడఖిలామరసన్నుతుఁడీశుఁ డెప్పుడుం
గూరిమి పాలతేటికులకోవిదునప్పయమంత్రి నేలుతన్.

సీ. గీ. సరసచెలువొందు వైశాఖపురమునందు
మితధిషణుఁడు మద్గురుఁడు సన్నుతబుధుండు
మంగళగిరివంశాబ్ధిహిమాంశుఁడైన
నారసింహార్యునకు వందనములొనర్తు.

గీ. సంస్కృతాంధ్రప్రబంధాదిసరసకవిత
రచితభవ్యహృదయుఁడురురమ్యశిష్య
నలినవేశుఁడు (?) కవిజనార్దనాఖ్యు
డౌమదగ్రజునకు వందనము లొనర్తు.

సీ. శ్రీపరాశరగోత్ర సింధుసుధాకర
సర్వవిద్యాపారచారుహార
చిత్రగుప్తకుల పవిత్రత్రయార్షి ప్ర
వరహారమందారశరశరచ్ఛ
రదదరతారతారకపురందరకరి
వరయశస్సారభూవరసభాని
రంకుశ తాడూరి రామచంద్రార్య స
త్పుత్రి పండితకవి మిత్రభాను
రాంధ్రగీర్వాణభాషారహస్యవేద్య
సకలవిద్వత్కవీశ్వరస్వాంతరంజ
నైకకవనాఢ్య శ్రీరమణాంఘ్రిపద్మ
మధుకరా కృష్ణశాస్త్రి విబుధవరేణ్య !

* * *

సీ. శ్రీరాజసింహుల శీతాంశువంశ్యుల
సఖ్యము చేసెనే సత్యసంధు
డభవవంశస్థులై యలరుశ్రీవిక్రమ
దేవుకార్యములలోఁ దేజరిల్లె
నేమంత్రి శేఖరుండెన లేని భాగ్యభో
గ్యాయుతుండయ్యె నేఘనగుణుండు
శ్రీబెలగాంపురి క్షితినాథునకు జమీ
దెచ్చియిచ్చిన మంత్రిధీరుఁడెవ్వఁ

డతఁడు సర్వకళాతతి హితవిధుండు
వీరవిశ్వంభరావనీవిభునిమంత్రి
వడఁడు ఘనతరపార్వతీపురనివాసుఁ
డలరైనప్పయమంత్రీంద్రుఁడనఁగ మఱియు.

*　　*　　*　　*

క. అలఘాయమాంబవలన స
లలితతనూజులను ముప్పురను గఁకుతుకం
బలరవిలసిల్లైనప్పయ
ఫలితంబగు కల్పతరువు భంగిధరిత్రిన్.

End:

సీ. గౌతమీజననము గౌతమాహల్యావి
　లాసము చంద్రకల్మషహరణము
శ్రమణికి మోక్షప్రదమహత్త్వమును గశ్య
　ప బ్రహ్మచరితము బ్రాహ్మణుఁడగు
వృద్ధుని సుతుఁడయి వెలయుసువిత్రుని
　మాతృసంగమనాథు మండలహర
మునఁ జదివించిన వినిన వ్రాసినఁ జది
　వినజనులకు మహోవృజినహరము
గౌతమీస్నాన ఫలము స్వర్గానుభవము
కల్గుహరిహరబ్రహ్మలోకములు గల్గు
దివ్యమణిమయ సౌధముల్ దీవ్యమాన
మైన భాగ్యముల్ గలుగు మానిచంద్ర!

Colophon:

ఇది శ్రీమద్బ్రహ్మశాస్త్రిబగళాముఖీకరుణానిరీక్షణసంలబ్ధ సరస కవితాసామ్రాజ్యధురంధర ఘనయశోబంధుర గీర్వాణాంధ్రాద్యష్ట భాషాకవిత్వమందిర పరాశరగోత్రపవిత్ర తాడూరు రామచంద్రార్య పుత్త్ర బుధజనమిత్ర కృష్ణశాస్త్రినామధేయ ప్రణీతంబైన గౌతమీ మాహాత్మ్యంబను పుణ్యచరిత్రంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

సీ. భానుగ శ్రీకంచిభట్ల శేషయహస్త
　కమలదత్త మహిత గౌతమీమ
హత్త్వసంహిత విధాత్రిండపురాణ సం
　సితసౌరభాషాల సితవిశేష

ఫలితషడధ్యాయములు ధన కనకాప్త
వైశాఖపట్టణ వరమునందు
సారస్వతులు వరుసఁగఁ గాన్యకుబ్జులు
మైథిలులుత్కళుల్ మఱియు గౌడు
లనెడి గౌడద్విజులలో విలసితచిత్ర
గుప్తకులజుండు పాల్తేటికులపవిత్రుఁ
డప్పయామాత్యుఁడొసఁగిన నాంధ్రకృతిని
జేసెఁదాడూరు కృష్ణశాస్త్రి కవిచంద్ర (?)

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతయంత మంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

గౌతమీ మాహాత్మ్యమను పేరుగల మూఁడాశ్వాసముల యీ ప్రబంధమున గంగయే గౌతమియనియు, భాగీరథియనియు ద్వివిధవిభాగముఁ జెందుటయునందు మొదటి భాగమగు గౌతమీగంగ గౌతమమునిమూలమున భూమిపయిఁ బాఱుటయు మొదలగు వృత్తాంతమును, దన్మాహాత్మ్యమును నిందువర్ణింపఁబడినవి. ఇది బ్రహ్మాండపురాణమందలి యాఱధ్యాయముల సంస్కృతగ్రంథమునకుఁ దెలుఁగుసేఁత. కర్త తాడూరి కృష్ణశాస్త్రికవి. కృతిపతి శిష్టు కరణమగు పాలతేటి యప్పయమంత్రి. ఉదాహృత గ్రంథ భాగముఁజూచునది.

R. No. 523.

Paper.–$10\frac{7}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll. 24. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and correct. In good condition.

Transcribed in the year 1918–19 from the printed book obtained through M.R.Ry. A. Raṅgaswāmi Sarasvati Gāru of Triplicane, Madras.

సోమదేవరాజీయము.

SOMADĒVARĀJĪYAMU.

A historical poem describing the incidents relating to the kings of the Kākatīya dynasty including Pratāparudra. The author is Kūcimañci Jagga kavi, the brother of Timmakavi. This was composed and

dedicated to God Śrī Kṛṣṇa at the instance of Mandapāṭi Nārāyaṇarāju who is stated in the work to be a descendant of Pratāparudra. The author's other works are Candrarēkhāvilāpa and Subhadrāpariṇaya.

Breaks off in the 2nd Āśvāsa and wants the prefatory portion

Beginning:

సీ. శ్రీశైలమునకుదీచిప్రదేశమునఁ గృ
ష్ణాగౌతమీమధ్యభాగమునను
దండకారణ్యంబు దనరు నవ్వారణ్య
నాభ్యంతరమున మహర్షిసేవి
తంబై హిడింబాశ్రయంబు గన్పట్టు న
కట్టడికి నీశాన్యభాగంబునందు
హనుమద్గిరియనంగ నచలేంద్రమొకటి
తనరారు దేవగంధర్వయక్ష
సిద్ధవిద్యాధరాది ప్రసిద్ధదివిజ
గణవిహారస్థలంబై యఖర్వలీలఁ
జెలఁగి తన్మధ్యమున సిద్ధసేవ్యుఁడగుచు
నెలమి నలరొందు సిద్ధేశ్వరేశ్వరుండు.

Colophon:

మందపాటి నా
రాయణధారుణీవర నిరంతరపూజిత పాదపంకజా!

* * * *

ఇది శ్రీమజ్జగన్నాథదేవ దివ్యకృపాలబ్ధ సారసారస్వతవైభవ కూచిమంచి గంగనామాత్యతనూభవ సమగ్రకవితాకళామేదుర తిమ్మకవీంద్ర సోదర నిఖిలవిద్వజ్జనవిధేయ జగన్నాథనామధేయ ప్రణీతంబైన సోమదేవరాజీయంబను మహారాజచరిత్రంబునందుఁ బ్రథమాశ్వాసము సమాప్తము.

Beginning: (of the second Āśvāsa.)

క. శ్రీకాకతిరుద్రాన్వయ
నాకాధిప మందపాటి నారాయణ ధా
త్రీకాంత హృదయకమల
ప్రాకారనివేశ సత్యభామాధీశా.

End:

మ. అని వారించిన రాజపుత్త్రులపుడత్యంతత్వరంబోయి యా
జననాథాగ్రణిఁ గాంచి యిట్టులనిరో సర్వంసహాధీశ ! చో
రునిరానీయక వెన్కఁ జేసికొని ధీరుల్ గుండబ్రహ్మయ్యగా
రనివార్యస్థితినున్నవార లిపు డాహా సాహసప్రక్రియన్.

వ. అని విన్నవించినవిని యారాజు గుండబ్రహ్మయ్యగారనిరా వించి చోరునిమ్మని యడిగిన వార లా . . . .

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. కృత్యవతరణిక లేదు. కథారంభమునుండి ద్వితీయాశ్వాసమునఁ గొంతదాఁకగలదు. వ్రాఁత చక్కనిది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

సోమదేవరాజీయమను పేరుగల యీ చరిత్రగ్రంథమునఁ గాకతిప్రతాపరుద్రవంశము వర్ణింపఁబడినది. కృతికర్త కూచిమంచి జగ్గకవి. కూచిమంచి తిమ్మకవి తమ్ముఁడు. చంద్రరేఖావిలావ సుభద్రాపరిణయములకుఁ గర్త. మందపాటి నారాయణరాజుగారి ప్రేరణమున నీకృతి కృష్ణున కంకితము చేయఁబడినది. ఆ నారాయణరాజుగారు కాకతి ప్రతాపరుద్రునివంశమువాఁడుగా నిందుఁ జెప్పఁబడినాఁడు.

R. No. 524.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll. 21. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but incorrect In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. Paravastu Vēṅkaṭaraṅganāthācārya Swāmi Ayyavārlu Gāru of Vizagapatam.

సుధాతరంగము.

SUDHĀTARAṄGAMU.

Herein is contained a Telugu commentary on the last two stanzas of the Gaṇitapāda of Āryabhaṭa's mathematical work in Sanskrit, dealting with Kuṭṭikāra or proportionate division. The commentator, Koṭikalapūḍi Kōdaṇḍarāmakavi puts 24 questions and then answers them with quotations from the Līlāvati, the Bhaṭapradīpikā, etc. Probably the author commented on the whole of the Āryabhaṭīya. The date of he commentary is given as Śaka 1766.

Beginning:

అథద్వాత్రింశత్త్రి యత్రింశత్సూత్రాభ్యాంకుట్టీకారగణితమాహ.

ఆర్యాద్వయమ్ :—

అధికాగ్రభాగహారం ఛింద్యాదూనాగ్రభాగహారేణ
శేషపరస్పరభక్తంమతిగుణ మగ్రాంతరేక్షిప్తమ్
అధఉపరిగుణమంత్య యుగూనాగ్రభాజితే శేషమ్
అధికాగ్రఛేదగుణం ద్విచ్ఛేదాగ్రమధికాగ్రయుతమ్.

టీకా. ఈ కుట్టీకారగణితమంచుఁబడ్డ ప్రశ్నలు. ౧ ప్రశ్న. యీ మూలసూత్రానకు వ్యాఖ్యానం యాలాగు! ౨ వ ప్రశ్న. యెంతోగాని అజ్ఞాతమైన విభాజ్యరాశిని ౨౯ చేత పాలుకొనంగాను అగ్ర ౧౨ ఉన్నది. ఆ విభాజ్యరాశినె 3×౨ చేత పాలుకొనంగాను అగ్ర అనగా శేషం ౧౦ ఉన్నది. ఆ యజ్ఞాతమయిన యవి భాజ్యరాశియెంతో ఆసంగతమున్ను గుణలబ్ధులప్రకారమున్ను సమవల్లీకుట్టకంమీద చెప్పవలసినది.

End:

౨౮ యిరవైనాలుగో ప్రశ్నకు ఉత్తరం. ఈ కుట్టీకారశబ్దానకు అర్థం యేమంటే అంటే "కుట" ధాతువకు "ఛేదనం" అర్థం కాబట్టి అటువంటి ఛేదమును చేసేది కనుక కుట్టకారమని అనిపించుకుంటుంది.

*

Colophon:

ఇతి కొటికలపూఁడి కోదండరామ విరచితాయాం సుధాతరంగాఖ్యార్యభటీ యాంధ్రభాషాకృత వ్యాఖ్యాయాంగణిత పాదస్సంపూర్ణః.

"శాలివాహనశకం ౧౭౬౬" అని కలదు.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత యొకతీరుగానున్నది. తప్పు లున్నవి.

ఇందార్యభటీయగణితమందలి కుట్టీకారగణితమును దెలుపు రెండార్యావృత్తములకు దెనుఁగు వ్యాఖ్యానము, ఆగణితసంబంధములైన యిరువదినాల్గు ప్రశ్నములును వాని కుత్తరములును గలవు. లీలావతి, భటప్రదీపిక మున్నగు సంస్కృతగణితగ్రంథములనుండి ప్రకరణానుసారముగా నుదాహరణములు చూపఁబడినవి. దీని రచయిత కొటికలపూఁడి కోదండరామకవి. వీరినిగుఱించి ఆర్ నె 532,533 రులు చూచునది. ఈతఁడార్యభటీయమునకంతయునిట్లు వ్యాఖ్యానముచియించెనట.

R. No. 525.

Palm-leaf $15\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll 54. Lines, 8 on a page. Mode of writing, good but incorrect. slightly injured.

Presented in 1918–19 by M.R.Ry. Dandemrāju Sūryabhagavānulu Pantulu Gāru, Vizianagaram.

మత్స్యపురాణము.
MATSYAPURĀṆAMU.

A Telugu rendering in the Prabandha form of the Viṣṇudharmōttarakhaṇḍa of the Matsyapurāna by Haribhaṭṭāraka, son of Timmamāmba and Rāmavidvānmani of Bhāradvāja gōtra. This work was dedicated to God Śrīraṅganātha. A reference may also be made to R. No. 411 regarding the poet.

Breaks off in the 5th Āśvāsa.

Beginning :

ఉ. శ్రీకమనీయ గండయుగచిత్రిత కుంకుమపత్రవల్లికా
లోకన హర్షసంయుత విలోచను నబ్జభవాదిదేవతా
నీక కిరీటదివ్యమణినిర్మలకాంతి పరీతపాదభూ
షాకలితున్ రమావరుని సన్నుతిసేతు ననేకభంగులన్.

ఆ. సకలవైష్ణవధర్మప్రశస్తమగుచు
నంధ్రభాషను విరచితంబైనయట్టి
విష్ణుధర్మోత్తరము లోకవిశ్రుతముగఁ
బ్రేమతోడుత హరికి నర్పింపఁబూని.

* * * *

శా. భారద్వాజసగోత్రసంభవుఁడ నాపస్తంబుఁడన్ దిమ్మమాం
బారాజద్వరగర్భసంభవుఁడ రామప్రాజ్ఞసురానేక జ
న్మారూఢాధిక పుణ్యలబ్ధహరినామాంకాత్తసత్పుత్త్రుఁడన్
శ్రీరామావర పాదపద్మయుగళీ-చింతాసమాయుక్తుఁడన్.

క. ఈరీతి గోత్రనామాం
కారూఢుఁడ నయిన యేను యత్నముతోడన్
శ్రీరంగపతిఁ గృతీశ్వరుఁ
గా రయమునఁ బాదుకొల్పి కౌతుక మొదవన్.

సీ. ఆయురారోగ్య నిత్యైశ్వర్యములు గలి
విభవంబుతో ధాత్రి వెలయుకొఱకు
ధనమునకై నరాధముల సన్నుతి సేయఁ
బొడమిన పాపముల్ చెడుటకొఱకు
హృదయంబు లక్ష్మీశు పదపంకజములందు
నిశ్చలభక్తితో నిల్చుకొఱకు
రౌరవాదులఁ బాసి రయమున వైకుంఠ
సదనంబునకు వేడ్కఁ జనెడుకొఱకు

బరమవైష్ణవజనులెల్లఁ బ్రస్తుతింప
మత్కృతంబయ్యు హరికథామాన్యమగుచు
నుత్తమంబగు విష్ణుధర్మోత్తరంబు
రంగనాథున కర్పింతు రాణమెఱసి.

Colophon:

ఇది శ్రీహనుమత్కటాక్షలబ్ధ వరప్రసాద సహజసారస్వత చంద్రనామాంకరామ విద్వన్మణికుమార అష్టఘంటావధాన పరమేశ్వరహరిభట్టారక విరచితంబైన మత్స్యపురాణ ఖండంబగు విష్ణుధర్మోత్తరంబునందుఁ జతుర్థాశ్వాసము.

End.

గీ. నేఁటి కుపవసించి నీగృహంబున నిల్చి
పుండరీకనయనుఁ బూజసేసి
పారసందు వేడ్క ఫలరూపపారణ
చేసి చనెడువాఁడు సేమమలర॥

వ. అని విప్రవరుండు పలికిన విని వనితాలలామ యిట్లనియె.

క. ధరణీసురేంద్ర మాకుం
గురువవు దయచేసి నీవు గోచరముగ శ్రీ
హరివాసర వ్రతక్రమ
మురవడి వినుతింపవలయు నొదవిన వేడ్కన్.

వ. అని సవినయంబుగాఁ బలికిన సుగం . . . .

(వి-వి.)—

ఆదినుండి యయిదవయాశ్వాసమునఁ గొంచాక కలదు. వ్రాఁత మంచిది. తప్పులున్నవి. ఎలుకకాటుచేఁ గొంత శైథిల్యమేర్పడినది. గ్రంథపాతములు కలవు.

మత్స్యపురాణమందలి దగు విష్ణుధర్మోత్తరఖండమునకిది తెలుఁగు. కర్త హరిభట్టారకుఁడు. భారద్వాజగోత్రుడు. తిమ్మమాంబా రామవిద్వన్మణులకుఁ గుమారుఁడు. ఈకృతి శ్రీరంగనాథస్వామి కర్పింపఁబడినది. ఈ కవినిగూర్చి ఆర్. నె 411 చూచునది.

R. No. 526.

Palm-leaf. 14¾ × 1¼ inches. Foll. 36, Lines, 6 in a page. Mode of writing, good and fairly correct. Slightly injured.

Purchased in 1918-19 from M.R.Ry. Tennēṭi Peda Sannyāsi Śarma of Nandabalaga, Vizagapatam District.

కాళిందీకళ్యాణము

KĀILNDĪKALYĀṆAMU.

This is the same work as the one described under R No. 443 *ante*. By Tumurāḍa Pāpakavi.

Complete.

(వి-వి)—

సమగ్రము. వ్రాఁత బాగుగానున్నది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యమించుకకలదు. గ్రంథపాతములు లేవు. ఇది ఆర్. నె 443 దున వర్ణితమైన గ్రంథమే.

R. No. 527.

Palm-leaf. 10 × 1¼ inches. Foll. 93. Lines, 6 on a page. Mode of writing fair and fairly correct. In fair condition

Purchased in 1918--19 from M.R.Ry. Tennēti Peda Sannyāsi Śarma Gāru of Nandabalaga, Vizagapatam District.

లక్ష్మీనృసింహచరిత్రము.

LAKṢMĪNṚSIṀHACARITRAMU.

A Prabandha narrating the story of the incarnation of God Viṣṇu as Narasiṁha (man-lion) and the greatness of four of the shrines wherein Nṛsiṁha is worshipped, viz., Ahōbala, Haraṁpāpa, Kṛtasauca and

Simhasaila. The author is Kaṭṭamūri Kāmēśvarakavi of Kāśyapasa gōtra, son of Sāmbamūrti. The work was dedicated to God Śiva.

Breaks off in the third Āśvāsa and wants a few stanzas in the begininng of the first Āśvāsa.

Beginning.

. . . . రార్థసం
హరణధురీణతా నిపుణులై ఘనవృత్తిసురీతిహీనులై
సరసవచోవిలాసగతి సంగతులేవియు లేక సత్కృతిన్
విరతులెఱుంగ నేని కుకవిప్రకరంబులఁ జెప్పనేటికిన్.

సీ. ఎవ్వాని జనకుఁడద్రీశజాధిప పదా
లంబనాతిస్ఫూర్తి సాంబమూర్తి
ఎవ్వానిమాత వాగిందిరాగిరిసుతా
ఖండగుణాలంబ కొండమాంబ
భ్రాత లెవ్వానికి రామ లక్ష్మణసముల్
రామలక్ష్మణ లక్షణాచలాఖ్య
లెవ్వానిఘనగోత్రమిలఁ గాశ్యపము సుప
విత్ర మాపస్తంబ సూత్రయుతము
నట్టి శంకరదివ్యపాదారవింద
వందనానంద సేవనానందవృత్తిఁ
గట్టమూరికులుఁడ సత్కవిహితుఁడ
మహిత కామేశ్వరాఖ్య సమంచితుండ.

* * * *

మ. హరిభక్తాగ్రణియైన ధీరమతి ప్రహ్లాదప్రకారంబు శం
కర వాణీశులు శ్రీనృసింహుని సుదీక్షాయుక్తిఁ బూజించుటల్
నరసింహుండిలఁ గుప్తుఁడై మరల లీలారీతిఁ గన్పట్ట ని
ర్జరసమ్మాన్య పురూరవశ్చరిత పూజాపద్ధతుల్ సెప్పుమా.

Colophon:

ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వర పాదారవింద నిష్యందమాణ మరందల హరీసమాస్వాదన రోలంబాయమానమానసవైభవ సాంబశివ తనూభవ సకలసుకవీశ్వరవిధేయ కామేశ్వరనామధేయ ప్రణీతంబైన లక్ష్మీనృసింహ చరిత్రంబునందు ద్వితీయాశ్వాసము.

End:

మ. లలితర్ఘ్యాద్యము లూడ్చి దేవనిలయాలంకారమున్ జేసి ని
శ్చలుఁడై శ్రీహరిముందటన్ నిలిచి భాస్వన్మంత్రరాజంబు ను
జ్జ్వలరీతిన్ జపియించి పంచకలశస్థాపనంబుఁగావించి.ది
క్కులబంధించి మహాపక్షియుతలసత్కుంభస్థ తోయంబులన్.

(వి-వి.)—

తొలిఁపద్యములుకొన్నితప్ప మూఁడవ యాశ్వాసమునఁ గొంతదను కఁగలదు. వ్రాఁత యొకతీరుగానున్నది. తప్పులు మెండుగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతము లంతగా లేవు.

ఇందు నృసింహావతారచరిత్రమును, క్షేత్రమాహాత్మ్యమును వర్ణింపఁబడినది. కర్త కట్టమూరి కామేశ్వరకవి, కాశ్యపసగోత్రుఁడు. ఇతని తండ్రిసాంబమూర్తి, ఈ గ్రంథము శివాంకితము.

R. No. 528.

Palm-leaf. 13⅝ × 1¼ inches. Foll. 233 Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct. In good condition.

Purchased in the year 1918-19 from M R Ry M Sītārāma Śāstrulu Gāru of Bobbili, Vizagapatam District

అధ్యాత్మరామాయణము.

ADHYĀTMARĀMĀYAṆAMU.

A rendering in Telugu of the Sanskrit work of the same name which forms part of the Uttarakhaṇḍa of the Brahmāndapurāna. It narrates the story of the Rāmāyana with special attention to the Vēdānatic significance. The author of the work is Kōṭamarāju Nāgayamātya, son of Śāyamāṁba and Bhāskaramantri of Kāśyapagōtra.

Contains the first 5 Kāṇḍas.

Beginning:

శా. శ్రీవైకుంఠము రంగమందిరముగా శ్రీభూసతుల్గొల్వ న
కావేరీతటమందు శేషఫణిభోగంబూనితాయోగని
ద్రావిభ్రాజితుఁడైన పుణ్యపురుషున్ రాజీవనేత్రున్ మహా
త్మేవాప్రీతు మహానుభావుఁ గొలుతున్ శ్రీరంగనాథున్ విభున్.

* * * *

గీ. రహిఁ జెలంగెడు కోటమరాజు భాస్క-
రాఖ్యమంత్రికిఁ దద్భార్యయైన శాయ
మాంబకును గూర్మిసుతుఁడఁ గాశ్యపసగోత్ర
జనితుఁడను నాగయామాత్యుఁ డనెడువాఁడ.

క. సేమముగనుభయకావే
రీమధ్యతలంబునందు శ్రీభూనీళా
భామలడుగులొత్తఁగ ని
ద్రాముద్రాకలితుఁడైన రంగేశునకున్.

చ. ఎవఁడు ధరాభరంబు హరియింప సురాళినుతింపఁ జిన్మయుం
డవనిఁ బయోరుహాప్తకులమందు జనించి దశాస్యముఖ్యదా
నవులనడంచి పాపహాననంబగుకీర్తిని భూమిఁగప్పి జెం
ది వెలుఁగు బ్రహ్మమాద్యము నుతించెద నాజనకాత్మజావిభున్.

End:

క. అనిశివుఁడంబికకెఱిఁగిం
చినగతి విధి నారదునకుఁ జెప్పిన వ్యాసుం
డును నాకుఁ బలికె వినుఁడం
చనియెను సూతుండు శౌనకాదిమునులకున్.

పంచచామరము.

దిగంతసంతతప్రకీర్ణ దివ్యకీర్తిశోభితా!
ఖగేంద్రవాహ సర్వలోక కంటకాసురాపహా
జగత్త్రయైకపోషణాను సార్వమానసద్గుణా
దృగంతభక్తభాగధేయ ధీరరంగనాయకా!

Colophon:

ఇది శ్రీ మోరుతోటముక్తీశ్వర ప్రసాదలబ్ధ కవితాపవిత్ర కోటమ రాజుభాస్కరమంత్రిపుత్ర నాగయామాత్య ప్రణీతంబైన శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణంబను మహాకావ్యంబునందు సుందరకాండము నేకాశ్వాసము.

గ్రంథాంతమున :—

"రుధిరోద్గారినామ సం॥ అ॥ శ్రావణ బ ౨ స్థిరవారంవరుకు . . . చేదులకామయ్య వ్రాశెను" అనియున్నది.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. సుందరకాండమువఱకుఁగలదు. వ్రాతయొకతరబడిగానున్నది. తప్పులంతగాలేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది సంస్కృతాధ్యాత్మరామాయణమునకుఁ దెలుఁగుసేఁత. కర్త కోటమరాజు నాగయామాత్యుఁడు. భాస్కరమంత్రి పుత్త్రుఁడు. కాశ్యపసగోత్రుఁడు. ఇతని తల్లి కాయమాంబ.

R. No. 529.

Palm-leaf. 16¼ × 1⅛ inches. Foll. 33. Lines 5 on a page. Mode of writing bad and incorrect In fair condition.

Presented in 1918-19 by M R.Ry. Pakīru Rāju Gāru of Pacbipenta, Vizagapatam District.

గౌరీసంవాదము.

GAURĪSAṀVĀDAMU.

This is the same work as the one described under R. No. 479 *ante.*

Complete, but the leaves are not properly arranged.

(శ్రీ-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతమంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యగ్రంథపాతములంతగాలేవు. పత్రములు తారుమారుగానున్నవి.

ఇది ఆర్. నె ౪౭౯ రున వర్ణింపబడిన గ్రంథమే.

R. No. 530.

Paper 10¼ × 9¾ inches. Foll. 68. Lines, 20 on a page Mode of writing, not good but correct. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from a MS. obtained from the Mahārajah's Sanskrit Library, Vizianagram.

అనంతచ్ఛందము.

ANANTACCHANDAMU

This is the same work as the one described under R. No. 169 (c) *ante.*

Complete in four Āśvāsas.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. నాల్గాశ్వాసములు. ప్రాంతమంచిదికాదు. తప్పులు లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 169 (సి) రున వర్ణింపబడిన గ్రంథమే.

R. No. 531

Paper. 10¼ × 6¾ inches. Foll. 41. Lines 26 on a page. Mode of writing not good and contains mistakes. In good condition.

Purchased in the year 1918-19 from M.R.Ry. Peṇḍyāla Vēṅkaṭasubrahmanya Śāstri Gāru of Masulipatam Kistna District.

రంభానలకూబరవిలాసము.

RAṀBHĀNALAKŪBARAVILĀSAMU.

This is a Prabandha describing the amorous sports of Rambhā the celestial courtezan and Nalakūbara son of Kubera. By Baṇḍi Vēnkaṭasvāmi son of Ceṅgalvarāya. The work was dedicated to God Vēṅkatēsa The author states that he also wrote Sundōpasundōpākhyāna.

Complete in five Āśvāsas which are in disorder.

Beginning:

శా. శ్రీవామాంకకుచస్థలీమృగమదశ్రీయుక్తవత్సాంచిత
శ్రీవత్సోరునిజాంగకాంతిసహితశ్రీకౌస్తుభాభీల శో
భావిద్యోతనవ్యమేఘమనువిభ్రాంతిందిగంజేయు రా
జీవాక్షుండగు వేంకటాద్రిపతిరక్షించుఁగా కృపాదృష్టిచేన్.

క. హరిపదజకులవరంపర
మురహరభక్తుఁడు బండిముత్యాలయసుం
దరలీలజననమొందెను
(?)హరశరర్థిజంద్రుఁడుదయమై తగుమాడ్కిన్.

* * * *

శా. ఆ ముత్యాలయరంగమోదర మహాబ్ద్యద్వార్థిశీతాంశుఁడై
శ్రీమద్వేంగనధీరుఁడన్నయయును జెంగల్వరాయండు న
త్యామోదంబెసఁగంగఁ బుట్టిరనసూయాదేవికిన్ గ్రమ్మఱా
మోముందమ్మలనద్భవిల్లిన లసన్మూర్తి త్రయంబుంబలెన్.

* * * * *

గీ. రమ్యగుణుఁడైన చెంగల్వరాయనికిని
నార్ధణాంబకు సుతుఁడనై నయముమీఱ
వేంకటస్వామియను పేర వెలసినాఁడ
బుధజనవిధేయుఁడనుచును బుడమియందు.

* * * *

వ. సద్భక్తిసమర్పితంబుగా నాయొనర్పంబూనిన రంభానలకూబర విలాసంబను మహాప్రబంధంబునకుఁగథాక్రమంబెట్టిదనిన.

మ. విలసద్గోపురచుంబిగోపురములన్ విద్యావళిన్ గుట్టిమం
బులనుద్యానవనంబులన్ వనములన్ బొల్పొందు ఖేయమ్ములన్
జలసూత్రమ్ముల సౌధయూధముల మించన్ జంద్రశాలాళిచే
నలకాపట్టణమొప్పు సంతతముఁగల్యాణమ్ములం జెందుచున్.

End:

క. ఈ రంభానలకూబర
హరివిలాస ప్రబంధమశ్రాంతంబున్
గూరిమివినియెడిచదివెడి
వారికిసౌఖ్యంబుఁబ్బు వసుధాస లిలోన్

పంచచామరము.

లసద్వియన్నటత్పతంగరాట్తురంగసంగభూ
వసత్కనత్తపస్విచిత్తవార్జభృంగవారిభూ
హసన్మహాఘ్నవాపతంసహంససంసదర్పితా
భసస్ఫురద్వపుఃప్రతాపభాగ్యస్ఫుర్త్రిభంజనా.

Colophon:

ఇది శ్రీవేంకటేశ్వర పాదారవిందసేవారత శ్రీమద్బండివంశపయః పారావారరాకాసుధాకర చెంగల్వరాయపుత్ర సుచరిత్ర సుందోపసుందోపాఖ్యాన ప్రబంధరచనాచాతుర్యధుర్య బుధజనవిధేయ వేంకటస్వామి నామధేయప్రణీతంబైన రంభానలకూబరవిలాసంబను మహాప్రబంధంబునందుఁబంచమాశ్వాసము.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. ఆశ్వాసములు తొమ్మిదిగా వ్రాయఁబడినవి. వ్రాఁత బాగుగా లేదు తప్పులున్నవి. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఐదాశ్వాసముల యీ ప్రౌఢశృంగార ప్రబంధమున రంభానలకూబరుల శృంగారవిహారాదులు వర్ణింపఁబడినవి. కర్త బండి వేంకటస్వామి. చెంగల్వరాయనిపుత్త్రుఁడు. సుందోపసుందోపాఖ్యానమను వేఱొక ప్రబంధమునుగూడ నితఁడురచియించెనట. ఇది వేంకటేశ్వరునకు నంకితముసేయఁబడినది.

R. No 532

Paper. 10¼ × 9¼ inches. Foll. 48. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and with mistakes corrected. In good condition.

Transcribed in 1918–19 from a MS. of M R.Ry. Koṭikalapūḍi Kōdaṇḍarāmayya Gāru of Bobbili Vizagapatam district.

జానకీరామశతకము.

JĀNAKĪRĀMA ŚATAKAMU

Three centums of stanzas in the Sīsa metre and in praise of Śri Rāma who is addressed as Jānakīrāma in every stanza. By Koṭikalapūḍi Kōdaṇḍarāmakavi of Haritasāgōtra son of Veṅku Sōmidēvī and Vēṅkaṭakṛṣna Sōmayājī, who composed of the Śvētācala māhātmya. The author is said to have been born in the year Prabhava, Śaka 1729 (expired). It is stated that he wrote 38 Sanskrit and Telugu works.

Complete in three Aṅkas, each containing 101 stanzas.

Beginning:

సీ. శ్రీరామ కాకుత్స్థ సీతాపతిఖరారి
రాఘవ మనువంశ రామభద్ర
కౌసలేయదశాస్య ఖండన మారీచ
మర్దన దశరథాత్మజ మహేశ
కుంభకర్ణాంతక కుంభజవరద కో
దండపాణి సురేంద్రమథన
తాటకాంతక సప్త తంతుపాలక భర
తాగ్రజ పద్మాక్షయాంజనేయ
సేవ్యమాన కపీంద్ర సంభావ్య తాళ
సప్తకచ్ఛేది సాకేతసద్మ దండ
కాటవీపుణ్యకర లవణాబ్ధిభయద
జానకీరామ దేవతాసార్వభౌమ.

Foll. 32 b.

సీ. హారితసగోత్రజుం డష్టోత్తరత్రింశ
దాంధ్రగీర్వాణకావ్యఘటకుండు

. . . . .

. . జ్యోతి
షాగమాచార్యుఁడు సర్వవేదాంతమతిసూక్తి
సిద్ధాంతవిదుఁడు సద్బుద్ధియగుచుఁ
జెలఁగుకోదండరామాఖ్యుచేత.

End:

సీ. కొటికలపూఁడి సత్కులముననవనేత్ర
మునిశశికవర్షములుచనంగఁ
బ్రభవసంవత్సర శ్రావణాసితహరి
దినముననదితిభాంతిమపదమునఁ
గర్కటకాఖ్యలగ్నమున వేంకటకృష్ణ
సోమయాజికివెంకు సోమిదేవి
కినిజనియించినీ కృపఁగన్నకోదండ
రామాఖ్యభూసురప్రవరుచేత
నీవుచేయించినట్టి యీనిఖిలసీస
పద్యములివ్వినువారికి భద్రమొసఁగి
వేడుకనుబ్రోతువనినిన్ను వేఁడుకొంటి
జానకీరామ దేవతాసార్వభౌమ !

(వి-వి.)—

౩౦౩ సీసపద్యములు. నూటొకక్కపద్యమున కొకయంకము చొప్పున మూఁడంకములుగా విభజింపబడినవి. వ్రాఁతయంత మంచిది కాదు. తప్పులు దిద్దబడినవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతము లేదు.

"జానకీరామ ! దేవతాసార్వభౌమ" అను మకుటముగల యీ ప్రౌఢసీసపద్యశతకమున శ్రీరామచంద్రుఁడు స్తుతింపఁబడినాఁడు. కర్త కొటికలపూఁడి కోదండరామకవి. శ్వేతాచలమాహాత్మ్య కర్తయగు వేంకటకృష్ణసోమయాజికిని, వేంకు సోమిదేవికిని బుత్త్రుడు. ఇతడు శాలివాహనశకము ౧౭౫౯ కి సరియగు ప్రభవసంవత్సరమున జన్మించె నట. మఱియు నతఁడు ౩౮ సంస్కృతాంధ్రకావ్యములను రచియించి నట్లు చెప్పుకొన్నాఁడు.

R. No. **533**.

Paper. $10\frac{1}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches. Foll. 22. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition.

Restored in the year 1918-19 from a Ms. of the Library.

ఆనందరంగచ్ఛందస్సు.

ĀNANDARAṄGACCHANDASSU.

By Kastūriraṅgakavi. This MS. gives the preface to the work described under R. No. 159(*b*). It contains valuable historical details about the events and persons at the time of Dupleix under whom Ānanda Raṅga, the patron of this work was a Dubash. The patron is said to be a descendant of Rāmarāya of Candragiri who was the brother of Kṛṣṇadēvarāya of Vijayanagar

Beginning :

శా. శ్రీవత్సస్థలిముద్దుగులుకుచును ధాత్రీదేవినీలాసతుల్
ఁ గ్రేవలనొప్పనిర్జరవధూటీకోటిసద్భక్తిచే
సేవల్సేయఁగ హర్షరీతిగొలువై చెల్వొందు లోకేశ్వరుం
డావిష్ణుండొగిఁ బ్రోచుఁగాత దయతో నానందరంగాధిపుఁ.

క. యావనజనపావనఘన
పావన గుణశాలికి సముపార్జితభాస్వ
ద్భావిజయ శ్రీవిజయ
శ్రీవిజయానందరంగనృపచంద్రునకుఁ.

వ. అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పింపంబూనిన లక్షణచూడామణియైన యానందరంగచ్ఛందం బను పేరఁ జెలువొందు లక్షణగ్రంథంబున గవితాలక్షణప్రకరణంబునకుం గలిగిన మార్గంబులన్నియు విశదంబుగా వించెద.

(వి-వి.)—

గ్రంథావతరిక మాత్రము. వ్రాఁత యొకతీరుగా నున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 159(b) రున వర్ణింపబడిన గ్రంథముయొక్క కృత్యవతరణిక. కృతిపతియగు నానందరంగరాజు శ్రీకృష్ణదేవరాయల యన్నయుఁ జంద్రగిరి దుర్గాధిపతి యునైన రామదేవరాయలవంశములోని

వాఁడట. ఇతనియొక్కయు, నితని పూర్వులయొక్కయు విజయాది కములను, విలువచారిత్రములను దెలుపు భాగమత్యధికముగుటచే నిట నుదాహరింపఁబడదయ్యెను.

R. No. 534.

Palm-leaf. 15⅜ × 1¼ inches. Foll. 51. Lines, 5 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Purchased in 1918-19 from M.R.Ry Kāsibhaṭla Kriṣṇarāya Śāstri Gāru of Sālur, Vizagapatam district.

రుద్రాక్షమాహాత్మ్యము.

RUDRĀKṢA MĀHĀTMYAMU.

This is the same work as the one described under R. No 412 *ante.* By Amalāpurapu Sannyāsi kavi.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది ఆర్. నె 412 రున వర్ణింపఁబడినదే.

R. No 535.

Paper. 10 × 9¾ inches. Foll. 41. Lines, 20 on a page. Mode of writing, bad and incorrect. In good condition

Transcribed in 1917-18 from a MS. of M.R Ry. Caduvula Rāmaliṅgayya Gāru of Narasapur, Kistna district.

కల్యాణమాహాత్మ్యము.

KALYĀṆAMĀHĀTMYAMU.

Foll. 1*a*—37*b*.

A composition written in colloquial prose describing the greatness and sanctity of a place named Kalyānapuram probably Bangalore. Every passage is here addressed to Vīrasōmaguruliṅgaprabhu.

Complete.

Beginning :

శ్రీశైలమునులకు కల్యాణ . . . మ అల్లమాప్రభువు చెప్పు చున్నాఁడు. వినరోయీ మునులారా ! స్వస్తి. సమస్తమైన కల్యాణ పురం మహిమ మేరువగిరి అద్దంలో చూచినట్లు లోకులకు సంక్షేపముగా చెప్పెదను. ద్వితీయశంభుమూర్తియైన బసవన్న ఉండే కల్యాణపురం మహిమ యెటువంటిదంటేను.

పదునాల్గు భువనములకు కు(క)లిశంవంటిది
బ్రహ్మాండాలకు ముఖదర్పణంవంటిది.

End:

గురుపుశరణునికి తల్లిదండ్రి లింగశరణునికి బుద్ధుఁడుకాబట్టి లింగ మేశాయనలయును శరణుడు చింగమానకు ఆధారనశీ శేదేధర్మం శరణు నకు.(?)

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత బాగైనదికాదు. తప్పులు కుప్పలు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు బసవేశ్వరనివాసమగు కల్యాణపురమహిమ వర్ణింపఁబడినది. ఇది వ్యావహారికవచనములు ప్రతివచనము కడపట "వీరసోమగురులింగ ప్రభువే" యను మకుటము గలదు.

పత్రము 38-41a వరకు "విమలాంగ సిద్ధలింగ" యను మకుట ము గలిగి శైవమాహాత్మ్యమును బ్రతిపాదించు సీసపద్యములు ౧౦ కలవు. కర్త తెలియదు.

R. No. **536**.

Paper. 10¾ × 9⅝ inches. Foll. 16. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition.

Transcribed in 1918–19 from a MS. of M.R.Ry. Kōṭi Rāmamūrti Śāstri Gāru of Pōtanapūḍi agraharam, Vaḍḍādi Post.

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి సవ్యాఖ్యము.

ĀNDHRAŚABDACINTĀMAṆI WITH COMMENTARY.

The text is the same as that described under R. No. 85 *ante* and the commentary herein added is the same as what is printed under the name Ahōbalapaṇḍitīya.

Contains the first and the second Paricchēdas incomplete.

Beginning:

"విశ్వశ్రేయః కావ్యమ్."

కీర్త్యాదిసమస్తశ్రేయస్సాధనం కావ్యం శుద్ధసారోపలక్షణతయాఽవ్యభిచారేణ కావ్యనిష్పాదకత్వం ధ్వన్యతే, కవయతే వర్ణయతీతి కవిః. సచ ॥

సత్కులీనశ్శుచిర్దక్ష శ్ఛందోవ్యాకరణాదివిత్,
ప్రశాంతస్సుభగాకారో దైవజ్ఞశ్చ కవిర్భవేత్.

ఇత్యాదివచనోక్తగుణసంపన్నః. సచ, వివేకి, వాచిక, రౌచికా, ర్థిక శిల్పక, భూషణార్థి మార్దవానుగతాఖ్యాభిః సప్తవిధః, గుణదోష విభాగజ్ఞో వివేకీపరికీర్తితః.

End:

వాక్యంచాత్ర పాదఏవ, సీసాదిషుప్రతిపాదంవాక్యమ్, వృత్తాదిషు పూర్వార్థముత్తరార్థంచ వాక్యద్వయమ్, క్వచిత్పద్యభేదేనైవలుక్, పద్య భేదావసానేషు శిష్టతావశ్యంకర్తవ్యత ఇతి తేనైవోక్తత్వాత్; ఏతాదృశగు ణగణసంఖ్యా.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదటి రెండు పరిచ్ఛేదములు నసమగ్రములుగ గలవు. వ్రాఁత యొకతరబడిగానున్నది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందాంధ్రశబ్దచింతామణి సూత్రములును, వానికి వ్యాఖ్యయుఁ గలదు.

R. No. 537.

Palm-leaf. 15×1¼ inches. Foll. 48. Lines, 5 on a page. Mode of writing, fair but fairly correct. In good condition.

Purchased in 1918-19 from M.R.Ry. Tennēṭi Pēdasannyāsi Śarma Gāru of Nandabalaga, Vizagapatam district.

(*a*) త్రిస్తబకరామశతకము.

TRISTABAKARĀMAŚATAKAMU.

Foll. 1*a*—9*b*.

A centum of stanzas in the Kanda metre in praise of God Śrī Rāma by Krōlēṭi Jōgayārya. Every stanza contains three rhyming attributes and this probably accounts for the name of the work.

Complete in 110 stanzas.

Beginning:

క. శ్రీ మత్పూర్వకులాంబుధి
సోమా! సోమాద్య శేషసురగణ్య గుణ
గ్రామా! పరభీమా! పర
భామా చరమాస్య! జగదుపాస్యా! రామా!

End:

క. క్రోలేటిజోగయార్యుని
బాలింపుచు నాదరించి భరియించు కృతిన్
శ్రీలాలితమాలా కృత
నీలాసితగాత్ర కనకనేత్రా! రామా.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత యొకతరబడిగానున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు

"రామా" యను మకుటముగలిగి ౧౧౦ కందపద్యములుగల యీ శతకము రామస్తుత్యాత్మకము కర్త క్రోలేటి జోగయ.

(b) హైమవతీసతీపతిచత్వారింశతి.

HAIMAVATĪ SATĪPATICATVĀRIṀŚATI.

Foll. 10a—15a. Foll. 15b—26b are left blank.

Forty stanzas in praise of God Śiva the husband of Pārvatī daughter of the Himālayas. The author's name is not given.

Complete.

Beginning:

ఉ. శ్రీకర భక్తమానస వశీకర సర్వ సుపర్వరత్న ర
త్నాకర సృష్టి రక్షణలయ ప్రముఖాఖిల సద్గుణాకరా
స్వీకృతయామినీకర నవీనకరాభరణైక శేఖర
ద్వీకరమస్తక స్థితసరిద్వతి హైమవతీసతీపతీ.

End:

చ. తనువిఁక నిత్యమానెయని తత్పరవృత్తియు మానెసత్కథల్
వినుటకు లోనెనిన్నెపుడు వేడ్కఁదలంపుచుఁ జిత్తమానెసా
ధనమయినే నెతెత్తునమృతంబనిశే ముషిభక్తిఁబూనెనే
మనినను భ్రోవరావు జగదాకృతి హైమవతీసతీపతీ.

(వి-వి.)—

నలువది పద్యములు వ్రాఁత యొక తీరుగనున్నది. తప్పులు మెండుగాఁ లేవు.

ఇందు శివస్తుతి చేయఁబడినది. కర్త తెలియరాదు.

(*c*) సూర్యనారాయణశతకము.

SŪRYANĀRĀYAṆA ŚATAKAMU.

Foll. 27*a*—42*b*.

A centum of stanzas in praise of God Sūrya (Sun), by Varāhanṛsimha kavi of Bhāradvaja gōtra.

Complete in 108 stanzas.

Beginning:

శా. శ్రీమత్సర్వ సుపర్వసేవితములై క్షేమాంకలక్ష్యంబులై
ధామధ్వస్త సమస్తలోకనిబిడధ్వాంతంబులై మించునీ
రామాంఘ్రుల్ గొనియాడివృత్త శతకగ్రంథంబునీ కింపుగాఁ
బ్రేమన్ గూర్చెదఁ జిత్తగింపుమెలమిన్ శ్రీసూర్యనారాయణా! ౧.

శా. భారద్వాజ పవిత్రగోత్రజుఁడ విప్రశ్రేష్ఠవంశ్యుండ వి
ద్యారక్తుండ వరాహవేంకటనృసింహాఖ్యుండసద్భక్తినిం
పారం గొల్చుచునీకు వృత్తశతకంబర్పింతు వాగ్దోషముల్
చేరంజూచి కృపన్ సహింపుమదిలో శ్రీసూర్యనారాయణా!

End:

శా. ఈమీఁదన్ భవదీయభూరిదయ నేనెంతే సుఖశ్రేణిచే
నామోదించి నిరామయప్రకృతినై హర్షింపుచున్ భావచిం
తా ముక్తింగనిముక్తికాంతమదిలో స్తంభింపనీపాదముల్
వేమాఱెంచి భజింపుచున్ దిరిగెదన్ శ్రీసూర్యనారాయణా!

౧౦౮.

(౩-౩.)—౬

౧౦౮ పద్యములు. వ్రాఁత యొక తీరుననున్నది. తప్పు లంతగా లేవు.

ఇది సూర్యస్తుత్యాత్మకమయిన వృత్తశతకము. కర్త వరాహ వేంకట నృసింహకవి. భారద్వాజగోత్రుఁడు.

R. No. 538.

Paper. 10⅞ × 10 inches. Foll 127. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from a MS. of Vāsireḍḍi Candra Mauḷīśvaraprasāda Bahadur, Zamindar, Muktyāla, Kistna district.

శివరాత్రిమాహాత్మ్యము.

ŚIVARĀTRIMĀHĀTMYAMU.

A Prabandha in five Āśvāsas describing the sacredness of the Śivarātri day. By Akkanārya son of Mṛtyuñjayabrahma of Viśvajñagōtra. The author belongs to the Viśvakarma caste and dedicates the work to God Mallikārjuna worshipped at Śrīśaila.

Complete without the colophon of the last Āśvāsa.

Beginning:

శా. శ్రీభూభృత్తనయా వివాహవసరిన్ శ్రీభారతుల్ మెత్తుకో
శోభావ్యక్తిగ జీరకట్టుకుడవిస్ఫూర్తి న్విమర్దింపఁగా
నాభాగీరథి తోయమందు నిజబింబాలోకన న్యాంగనం
చున్ భావించఁగఁ జంద్రమండనముఁ బూన్చున్ శంభుమం బ్రోవుత
[న్.

* * * *

క. ఆదంపతులకు కీర్వరు
నాదరకరుణా కటాక్షణాలోకనచే
గాదిలి తనయులమైయా
హ్లాదము గానకర వల్లి రాముఁడనంతుల్.

వ. అందునగ్రజుండనైనయేనును అకర వల్లినామధే
యుండనంబరఁగి . . .

ఉ. లాలిత మోహదీక్ష శివరాత్రి మహత్త్వముఁ జెప్పఁబూని శ్రీ
శైలపు మల్లికార్జున విశాలయశస్స్వవిశేషవైభవో
ద్వేలిత శ్రీమహామహిమ దివ్యము విశ్రుతమొప్పనాదిగన్
వేళమె చెప్పఁగావల దు వచ్చుఁబునర్జన నంబుదప్పగన్.

Colophon :

శ్రీమత్పరబ్రహ్మప్రతిభ నిశ్శంక నిరంకుశ శ్లిష్టయిష్టప్రాణభావైక ప్రసాదనిష్ఠాగరిష్ఠ లబ్ధకవితా విశేష విశ్వజ్ఞ గోత్రపవిత్ర మృత్యుంజయ బ్రహ్మసత్పుత్ర అకలినార్య ప్రణీతంబైన శివరాత్రి మాహాత్మ్యంబను పురాణకథయందుఁ . . . .

అన్నది చతుర్థాశ్వాసము.

End :

(?) క దుర్జనహృదయవివర్జన
గర్జితరిపు ఘోరపాప భర్జితచరణా
నిర్జరవరసురపూజిత
సజ్జన శ్రీశైల (నిలయ?) మల్లికార్జునరామా.

(వి-వి.)—

సమగ్రమే కాని గ్రంథాంత గద్యమాత్రము లేదు. అయిదాశ్వాసములు. వ్రాఁత యంత మంచిదికాదు. తప్పులకుప్ప. శైథిల్యము గ్రంథపాతములు లేవు.

ఈ ప్రబంధమున శివరాత్రి మాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడినది. రచయిత అకలినార్యుఁడు. మృత్యుంజయ బ్రహ్మకుమారుఁడు. విశ్వజ్ఞగోత్రుఁడు. విశ్వకర్మ కులజుఁడు. ఇది శ్రీశైల మల్లికార్జునస్వామికిఁ గృతి యీఁబడినది.

R. No. 539.

Paper. 11½ × 10 inches. Foll. 190 Lines, 20 on a page Mode of writing, fair and not correct. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from a Ms. of Vāsireḍḍi Candramaulīśvaraprasāda Bahadur, Zamindar of Muktyāla, Kistna district.

శరభరాజీయము.

ŚARABHARĀJĪYAMU.

A treatise in medicine describing the nature of various diseases, their diagnosis, the manner of treatment, and the preparation of medicines, etc.

The first fourteen Paddhatis comprising, three Āśvāsas were written by Tuṭṭūri Śarabharājakavi, son of Vīranārya of Śrivatsagōtra. He is said to have been a descendant of Śivadēvaya, the chief minister in the court of Pratāparudramahārāja and a resident of Ōrugallu warangal. The author dedicated the work to God Āñjanēya worshipped in the shrine at Kumarapūdi. His other works are noted in the Telugu remarks below. The remaining Paddhatis were written by his son Mādhava at the instance of his father and were dedicated to God Kōṭīśvara.

Contains 29 Paddhatis.

Beginning:

శా. శ్రీకరమైన మద్హృదయ సీమనొకప్పుడుఁ బాయకుండి వి
ద్యాకలితావిభూతు లనయంబును నిచ్చి కృతార్థుఁ జేయునా
ళీకభవాచ్యుతాది సురలీలలఁ గల్పనమాటి మాటికిన్
జేకొను శంభుపాదసరసీజము లేను నుతింతు వేడుకన్.

గీ. కరము ప్రత్యక్షమయ్యు మాఁదట నునిలిచి
మృదులహస్తముసాచి నామేను నివిరి
శరభరాజాహ్వయుని పిల్చి సరభసముగ
బటుదయాశక్తి నిట్లనిపలికె నతఁడు.

సీ. శయ్యాచమత్కార సరసతఁగూర్చితి
మహిని శృంగారసుధార్ణవంబు
పాకభేదముల నేర్పడఁబలికితి వినుతి
సేయఁబ్రజ్ఞావతీగాయభార
మవలీలరచియించి తౌనన లవలీవి
వాహంబు కవిరాజవర్ణనముగ
సరసులుపొంగఁగా సమకూర్చితి వెభా
గవతాభ్యుదయ మనుకావ్యమొకటి

పలికితివి వేడ్కఁ గాళిందిపరిణయంబు
పార్వతీనాథ విష్ణులఁ బ్రస్తుతించి
శతకముల్పెక్కుకూర్చితి శరభరాజ.
యెన్న సామాన్య కవివెకవీంద్రమాళి.

* * * *

సీ. కార్మణభేషజకల్ప బాహటాది
వైద్యశాస్త్రములు గీర్వాణభాష
నార్యులు చెప్పిరి అందులనర్థంబుఁ
బ్రాకృతులకు బోధపడదుగాన
పద్యంబులు తెలుంగుబాస నేర్పఱచిన
కలజనులకు మోదకరముగాఁగ
సర్వవైద్య గ్రంథసారంబుదీసిభవ ?
తార్క్వ్యంబులోనుంచి శ్రావ్యముగను
శరభరాజీయమను పేరశాస్త్రమొకటి
కల్పనముఁ జేసి మతకృతిగాఁగఁదలఁచి
యొసఁగు శుభములునీకగునుర్విలోన
సాధుసంతాన శరభరాజప్రధాన!

* * * *

సీ. శ్రీమదష్టాంగ ప్రసిద్ధయోగాభ్యాసి
ధరనోరుగంటి సత్పుర వాసి

* * * *

అమల శ్రీవత్ససంయమి గోత్రపావని

* * * *

అనఁగనుతి కెక్కు శివదేవుఁడనెడుయోగి
నాయకుండు సదా మోక్షదాయకుండు.

చ. అతఁడు ప్రతాపరుద్ర వసుధాధిపుచేత నవాగ్రహారముల్
హితమతి నందినిత్యసచివేశ్వర సంతతికెల్ల మేటియై
యతులిత సంస్కృతాంధ్రకవితా వలికెల్లఁబితామహుండనన్
సతతము వన్నెకెక్కు బుధసంఘములోన మహాప్రసిద్ధుఁడై.

క. ఆ విభువంశంబునఁ గల
పావనుఁడై పుట్టెసర్వపార్యుఁడు బుధసం

సేవితుండై నుతికెక్కెను
భావజ సంహారుని కృపను బ్రభువుల సభలన్.

క. ఆరసి కామాత్యుఁడు తు
ల్లూరు మిరాసిగ నుంగొనుట నుర్వీస్థలిఁ దు
ళ్లూరు వారనుచుఁ గొందఱు
నూరు లనిరి నాఁటనుండి శుభ మిగురింపన్.

* * * *

గీ. అగ్రజుఁడ నేను శరభరాజాహ్వయుండ
తమ్ముఁడమ్మయ్య విజ్ఞాన తత్త్వవేది
తదనుజన్ముఁడు బుచ్చయ్య ధర్మమూర్తి
పిన్నతమ్ముని వియ్యన్న నెన్నఁ దరమె.

సీ. . . . .
శివదేవకుల సుధార్ణవహిమాంశుండను
వీరనార్యసుతుండ విపులమతిని
సతతలింగార్చనా సక్తచారుహృదయు
. . . .
నధిక కవితను శరభలింగాహ్వయుఁడ

క. శ్రీమంతున కరిసంహార
ధీమంతున కనుపమాన దీపితహరిరాట్
సామంతునకును శుభవిభ
వామిత శ్రీకొమిరపూఁడి హనుమంతునకున్.

* * * *

గ్రంథావతారిక :—

సీ. నాడీనిదానమెన్నఁగ ద్రవ్యశుద్ధులు
భస్మసింధూరముల్ బహువిధంబు
లైన రసంబులు నఖిలరోగములకు
ఘృతరసాయన లేహ్యతతులువటుక
చూర్ణతైలములు సంపూర్ణమానేత్రాంట
యాఁబదియాఱు రోగాహ్వయములు
జననలక్షణ చికిత్సలు కషాయంబులు
పదిరెండు పద్ధతులు దురుపతిచి

రమణబాహట సారసంగ్రహములాది
గా విమర్శించి పద్యములుగా నొనర్తు
బుధులు గణుతింపఁ గడు బాలబోధగాను
అవనినాచంద్ర తారార్క మగుచు వెలయ.

Colophon :

Foll. 81(*a*).

ఇది శ్రీవేణుగోపాలవరప్రసాదలబ్ధ కవిత్వవైభవ విరాజితుల్లూరుశర భరాజ ప్రణీతంబైన శరభరాజీయంబను వైద్యశాస్త్రంబునందు వాత ప్రకరణంబును, దోషజ్వరప్రకరణంబును, సన్నిపాతప్రకరణంబును, జ్వర ప్రకరణంబును గలతృతీయాశ్వాసము.

Fol. 82*a*.

శా. శ్రీమన్నారదజైమినిప్రముఖసంసేవ్యుండు వేదాంత వి
ద్యామాధుర్యరసానుభావగణరాట్తాత్పర్యసంధానని
త్యానందస్మిత చారువాఙ్నిపుణుఁడా త్మానందముప్పొంగఁగా
హేమాద్రీశ్వగచాపధారుఁడగు కోటీశుండునన్ బ్రోవుతన్.

* * * *

సీ. మామకజనకుండు మదనారిసదృశుఁడా
శరభాహ్వయుండు నీశాస్త్రమందు
పదునాల్గు పద్ధతుల్బాగుగా విరచించి
యొకనాఁడు నను జూచి యోరిపుత్ర
మాధవాహ్వయ కమర్త్యసుఖంబొల్ల
భూతేశుఁ జేరఁగాఁ బోదు నీవు
కడమపద్ధతులను నుడువు కోటీశ్వరు
కరుణచే నీకబ్బు కవితఁ జెప్పు
శక్తి యనుచు నతులసత్కృపబోధించి
కాలకాల ధృతకపాల శర్వ
శివ మహేశ శూలి శ్రీకంఠ యనుచుచు!
దనువు విడిచి శివపదంబుఁ జేరె.

* * * *

క. గిరిజారమణుని పలుకులు
వరకావ్యశ్రేణిమృదుల వాక్యంబులనే

నరయనొకటయ్యెఁగావున
విరచింతును వైద్యశాస్త్రవిషయములనుచుణ.

* * * *

End :

భావనహరీతకీప్రకరణము.

సీ. కలిలోను సేనూఱుకరకకాయలుపోసి
యూరంగ మున్నాళ్లకొక్కసారి.

* * * *

కరమరు తృష్ణ హీనాకములగొట్టి
క్రమమునడిపించు భావనకరకకాయ.

* * * *

ఇది శ్రీశరభరాజీయంబను వైద్యశాస్త్రమునందు భావనక్రియావి
శేషములన్నది యిరువదితొమ్మిదవ పద్ధతి.

(వి-వి.)—

౨౯ పద్ధతులుకలవు. వ్రాఁత యంత మంచిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది యొక వైద్యగ్రంథము. ఇందు రోగములు వానిని గుర్తించు పద్ధతులు, తత్తద్రోగ నివారణౌషధములు, తత్తదౌషధయోగములు, తత్ఫలములు మున్నగు విషయములుకలవు. ఆశ్వాసత్రయపరిమితములైన పదనాల్గుపద్ధతుల గ్రంథమునకుఁగర్త తుళ్లూరిశరభరాజకవి. వీరనార్యుని పుత్త్రుఁడు. శ్రీవత్ససగోత్రుఁడు. ఓరుగంటినివాసియు, ప్రతాపరుద్రమహారాజునకు మంత్రియై యతనిచేతనగ్రహారము బడసినశివదేవయ్యయనుమహామహునివంశములోనివాఁడు. తక్కిన ౧౫ పద్ధతులకుఁగర్త యితనిపుత్త్రుఁడగుమాధవకవి. శరభరాజకవి తనమరణసమయమునఁ బుత్త్రుఁడగుతన్నుమిగిలిన భాగమునురచింపఁగోరఁగా నితఁడు రచియించెనట. తండ్రి తానురచించినభాగమును గోమిరెపూఁడియందలియాంజనేయస్వామికిని, పుత్త్రుఁడు తానుజెప్పినభాగమును గోటీశ్వరస్వామికిని గృతినిచ్చెను. శరభరాజకవియితరకృతులు : శృంగారసుధార్ణవము, ప్రజ్ఞావతీరాయభారము, లవలీవివాహము, భాగవతాభ్యుదయము కాళిందీపరిణయము. హరి, హరస్తుత్యాత్మకములగు ననేకశతకములు.

పే. 1 మొదలు 34 వఱకు నీగ్రంథభాగమే పెక్కు-పాతములతోఁ గలదు. గ్రంథాంతమున పే. 331 మొదలు చివరవఱకు విషయసూచి వ్రాయఁబడియున్నది

R. No. 540.

Paper. 11 × 7¾ inches. Foll. 35. Lines, 4 on a page. Mode of writing, fair and correct. In good condition.

Presented in 1918-19 by M.R.Ry. Daṇṇemrāju Sūrya-bhagavānuḍu Pantulu Gāru, Vizianagaram, Vizagapatam district.

రాజారాణీవిలాసము.

RĀJĀRAṆĪVILĀSAMU.

A musical composition with songs written in Sanskrit, Telugu and Hindi languages and describing the love scenes of a king and his queen. Every song contains at the end the name of Narasiṁha Appala Vijaya Rāmabhūpati (probably of Vizianagaram). The author's name is not known.

Incomplete.

Beginning:

శ్రీరాగము-మటితాళము.

శ్రీ హిమశైలతనుజే సార్వభౌమే-ఉమే గిరీశరమణి జగజ్జనని-శంకర హృదయాంబుజాత మకరందరసానుభవనానుకంగమదభృంగమణి, శ్రీ

జంభశాసన జృంభ విదళన శుంభమహిష నిశుంభను దంభావనిజ మదకు భి శర్వాణి, ఘనవేణి, శుకవాణి, మృదుపాణి శ్రీ.

పల్లవారుణ సల్లలితసంఫుల్లవనజ సముల్లసదంఘ్రిసమాశ్రిత మనో-వరకల్పతరువ . . . వమల్లికుసుమాంగి ౨. శ్రీ.

శ్రోతృజనసంభూత దురితవిధూత నంకురుమాత రసంతసుతాయు(?) రైశ్వర్యమారోగ్య సౌభాగ్యపరిపాలనం గౌరి ౩. శ్రీ.

జనరసింహాప్పలవిజయ రామభూపకృపాహృద్యయే సతి పాలయాస్తా నసంతాయురైశ్వర్యసుఖభాగినోదేవి ౪. శ్రీ.

దీనిలో స్వరము.

నీసనిప । పానిపమ । మాపమరి । రిగరిసా । ససరిరిరిమ । మ్మమప । ప్పపని । మరిమప । నిసారి । నిసపని । షపమ । పనిమపమ । మపరి గరి । సరిస । సనిపమ । రిగరిస । రిరిమ.

భజనశేహారాగ్ రితార్.

దేవికళ్యాణి జయదుర్గభవాని మాతేబుద్ధిస్సిసఖదేవభవాని.

. . నతెఖరదానికళ్యాణిమాతే అం.

సజలజలదరు . . . వేణి శంకర కెమహేరాణి శర్వాణి ।

జలజవిలోచనకె నిజసోదరితులపిదాసబరదాని కల్యాణిమాతే. దేవి.

End:

మంగళకౌశిక—ఆదితాళం.

జగదీశ్వరికిని మంగళం-శంకరురాణికి మంగళం నలువమొదలుదివిజులు పదజలజము లలముచు వినతులు సలుపంగను-చెలంగి మునులు నుతిసే యంగ భాసిల్లు లలితాంబకు జయమంగళమ్.

* * * *

వేయువిధంబిది వెలయంగంజేసిన
విదితుంకును వినువారికి
ఆయురారోగ్య పుత్రాదిసంపద
లందంజేయుజగదంబకు
శంకరురాణికి మంగళమ్

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాంత యంత తిన్నదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది యొకటి యక్షగానప్రబంధము. ఇందు శృంగార గేయములు సంస్కృతమునను తెనుంగునను, హిందిభాషనుగలవు. ప్రతిగేయముయొకటియంత చరణమున శ్రీనరసింహాప్పల విజయరామ భూపతి ప్రశంసకలదు. కర్త ఎవ్వరో తెలియదు.

R. No 541.

Paper. $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{4}$ inches. Foll. 23. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from a MS. of M.R.Ry M. Rāmacandra Śāstri Gāru of Vizagapatam.

(*a*) హనుమచ్ఛతకము.

HANUMACCHATAKAMU

Foll 1*a*—21*b*.

This is the same work as the one described under R. No. 298 *ante*. It is stated to have been composed by Sistu Kṛṣṇamūrti Śāstri at the instance of Kākarlapūḍi Vijaya Nṛsiṁhabhūvibhu.

Contains 101 stanzas.

సీ. శ్రీకవితోత్తమ కాకర్లపూడిగో
విరిధిదానచంద్ర
రామచంద్రావనీరమణ జగన్నాథ
రాజన్య నీలాద్రిరాజ పద్మ
నాభ సుంధరానాయకాను జుండగు
విజయనృసింహ భూవిభుఁడు శిష్ట
గోత్ర సర్వజ్ఞసత్కృష్ణ్ణి కృష్ణమూ
ర్తి సమాహ్వయుని నన్ను సరళోక్తి
బహుమతియుతంబుగా జగత్ప్రాణనంద
నాహ్వయాంకిత శతక మత్యనుపమముగఁ
గూర్పుమనఁ గూర్చినాఁడ నా నేర్చినట్లు
వారిరుహబంధుసుతమిత్ర వాయుపుత్ర.

(వి-వి.)—

౧౦౧ పద్యములు. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

శిష్టు కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి దీనిని గాఁకర్లపూఁడి విజయనృసింహ భూవిభుని ప్రోత్సాహమున రచియించినట్లు చెప్పుకొన్నాఁడు. ఇది ఆర్. నె 298 రున వర్ణింపఁబడినదే.

(*b*) హనుమద్దండకము.

HANUMADDAṆḌAKAMU.

Foll. 22 *a*—23 and Fol. 23 *b* is left blank.

Similar to the above. This is written in the Daṇḍaka metre. The author may be the same as that of the previous work.

Complete.

Beginning :

శ్లో. శ్రీమద్విజయనృసింహ
క్షితిపతి మతికర్ణవర్ణితవితీర్ణి
లభ్యర్ణమేత్యహనుమా
నూర్ణం స్వర్ణాదిభిః క్రియాత్పూర్ణమ్.

శ్రీవాయుసూనో! ప్రతాపప్రభానిర్జితోద్యద్బృహద్భానుభానో!—

End:

త్వదన్యం సమస్తార్థవిస్తారయుక్తాండితిభోగభాగ్యాతియోగ్య త్వ
సంధాయినం నైవపశ్యామ్యహశ్యం తదద్యైవ మాంపాహి మాంపాహి
మాంపాహి.

(శా-వి).—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య
గ్రంథపాతములు లేవు.

హనూమత్స్తుత్యాత్మకమగు నీదండకమును శిష్టు కృష్ణమూర్తి
శాస్త్రియే రచియించియుండవచ్చును.

R. No. **542**.

Paper. $10\frac{1}{4} \times 9\frac{5}{8}$ inches. Foll. 9. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from a Ms. of M.R.Ry Kōṭi Rāmamūrti Śāstrulu Gāru of Pātanapūḍi Agrahāram, Vīravalli taluk, Vizagapatam district

దశావతార పద్యములు—సటీకములు.

DAŚĀVATĀRAPADYAMULU—SAṬĪKAMULU.

Ten stanzas in praise of the ten incarnations of God Viṣṇu, each stanza describing one Avatāra. These stanzas form part of the Pāṇḍuraṅgavijaya composed by Tenāli Rāmaliṅgakavi. The text is accompanied by a commentary written by Kṛṣṇamācārya, son of Kōdaṇḍarāmācārya of Śrīvatsagōtra and a disciple of Raghunāthabhaṭṭarācārya.

Complete.

Beginning:

శా. సాధీయోముఖపూరితోద్వమిత తా సత్యోర్ధ్వగోదన్వద
ర్ణోధారాంత నటత్తిమింగిలగిలప్రోద్ధానవిధ్యానల
బ్ధాధీశ ప్రభుతాప్రభాగహరణార్థాయాయినాథానుజ
ప్రాధాన్యాతివిలోల వాగ్ద్రుగబటుబ్రహ్మాంస్తుమంస్త్వామనుః.

టీక. సాధీయ ఇతి. సర్వాణిపద్యాన్యేకైక సమాసా నీతిప్రత్యేకం
వేదితవ్యం.

సాధీయః: సాధుతరమైనట్టువంటి, ముఖ = ముఖముచేతను, పూరి
తోద్వమితతా = పూరించి వెళ్లగాయఁబడుటచేత.

End:

తాత్పర్యము—

తనయొక్క దీర్ఘబాహులయందున్న రెండుపట్టాకత్తులచేతను త్రుంచివేయఁబడ్డ కంఠముగల తురుష్కసైనికులచేతను, ఊర్ధ్వలోకానకు లేచిపోయేటప్పుడు చేయఁబడ్డ సూర్యమండలమధ్యరంధ్రాకాశమే హేతువుగాఁ గనపడడం కలిగినటువంటి బహువిధరక్తోదక ప్రవాహముచేతను కొట్టబడి భూమికి నాకాశగంగయన్నభ్రమను జేయుచున్న భూమిగలవాఁడా! అత్రభ్రాంతిమదలంకారః. స్ఫుటమ్.

ఇతి శ్రీవత్సగోత్రపవిత్ర శ్రీమదాపస్తంబసూత్ర శ్రీమద్రఘునాథభట్టరాచార్య కృపాపాత్ర శ్రీమత్కోదండరామాచార్యవర్యపుత్త్ర దుర్వాదిగర్వలతాలవిత్ర, శ్రీమద్భాష్యాదిగ్రంథప్రబంధాధ్యయనాధ్యాపనవిచిత కృష్ణమాచార్యగోత్ర విరచితాఖండపండితమండలదుర్విజేయ తాత్పర్యపర్యాయపిచండిల పాండురంగవిజయప్రబంధమధ్యనిధేయ హృద్యతమ దశావతారపద్యమాలికా టీకా నిగూఢార్థచంద్రికా శరద్రాకాసమాప్తా.

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాత తిన్ననిదే. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు తెనాలి రామలింగకవి కృత పాండురంగ విజయమందలి దశావతారపద్యములు, వానికి కృష్ణమాచార్యకృత ప్రతిపదార్థ టీకా తాత్పర్యములు గలవు. ఈ వ్యాఖ్యాత కోదండరామాచార్యుని పుత్త్రుఁడు. శ్రీవత్సగోత్రుఁడు. రఘునాథభట్టరాచార్యుని శిష్యుఁడు.

R. No. 543.

Paper $10\frac{1}{4} \times 10$ inches. Foll. 227. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. V. A. G. Sūryanārāyaṇaswāmi Gāru of Pāltēru, Kistna district.

సేతుఖండము.

SĒTUKHAṆḌAMU.

This Prabandha is a Telugu rendering of the Sanskrit Sētukhaṇḍa of the Skānda Purāṇa and explains the sanctity of the shrine at

Rāmēśwaram and the holy waters in that place. The author is Dāmera Vēṅkaṭarāyakavi, son of Pāpāmba and Veṅkāya of Inakāla-gōtra and belonging to the Padmanāyaka caste. He was the disciple of Niḍādūr Śrīnivasācārya and was honoured by Rao Śvētācalapati Raṅga Rao, the chieftain of Bobbili. The work was dedicated to God Kṛṣṇa.

Complete in 5 Āśvāsas.

Beginning:

ఉ. శ్రీవెలయంగ భోజనృపశేఖరపుత్త్రి వివాహవేళ ము
క్తావిసరంబుదోయిటను గైకొని యాదలనింపుచుండ వ
ల్గావసరోద్గతాచ్ఛకరకావళిచేఁ దగు నీలశైలమో
నా విలసిల్లుచున్న యదునాథుఁడు మాకు శుభంబు లీవుతన్.

* * * *

ఉ. సారతరాగమాంతముఖశాస్త్రవిచక్షణు భవ్యవైష్ణవా
చారవిధిజ్ఞు విష్ణుపదసారససక్తమనస్కు శ్రీనిడా
ధూరికులామృతాంబుధివిధుం బుధవర్ణితచర్యు సద్యశ
శ్శ్రీరతు శ్రీనివాసగురుశేఖరుఁ బ్రస్తుతిఁ జేతు వేడుకన్.

* * * *

వ. . . . . . శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజబిడౌజమహారాజ శ్రీ
రాజా శ్వేతాచలపతి రంగారాయ ప్రతిష్ఠితుండును బొబ్బిలిపుర ని
వాసుండును నగు గోపాలదేవుం దర్శించి.

సీ. గీ. మాతృపితృభక్తి బాంధవమైత్రి గలిగి
ధరఁ బ్రసిద్ధి వహింపుచుఁ దనరితీవ
దామెరాన్వయజలధిచంద్రమ సుగుణని
కాయ వేంకటరాయసత్కవివిధేయ.

గీ. భువి సమస్తపురాణముల్ పూర్వకవుల
చేతఁ దెనిఁగింపఁబడియెను సేతుఖండ
మొకటి మాపుణ్యవశమున నుండె దాని
మృదువచోరీతిఁ దెనిఁగింపు మిద్ధచరిత.

* * *

సీ. గీ అట్టి॥ రావు శ్వేతాచలపతి భూరమణవరుని
బాల్యమాదిగ ననుఁదన భవనమందు

గలిపి సంపదలిచ్చి మన్నించినఘను
నిఁ దగురీతిని దర్శించి నెమ్మిమీఱ.

*　　*　　*　　*

సీ. విమలాత్ముఁడైన యా వెంకయ్య పాపమాం
　బికయందుఁ　. . . . . .
. . .　భూసురభక్తిసంపన్ను వేం
　కటరాయనామవిఖ్యాతు నన్ను
. . .　గనుఁగొని　. .　జెలఁగి.

*　　*　　*　　*

గీ. రామసేతుపవిత్రితమై మహిస్థ
లమున రామేశ్వరాభిధానమునఁ బరగి
క్షేత్రమొకటి చెన్నారు శ్రేష్ఠమగుచు
సుమహితక్షేత్ర తీర్థసంఘములలోన.

End:

క. అని యతఁడు వారిపీడ్కొని
చనె రాజితగిరికిఁ బిదప శౌనకముఖ్యుల్
దినదినముఁ జదువఁదొడఁగిరి
మనముల హర్షించి సేతుమాహాత్మ్యంబున్.

స్రగ్విణీవృత్తము —

సుందరాకార ! భూసుందరీరత్నహృ
న్మందిరా గోపికామందమోహప్రదా !
నందజాసంతతానంద యుక్మానసా
నందితాశేట్ఛతానందముఖ్యామరా !

Colophon:

ఇది శ్రీవేణుగోపాల కృపాలబ్ధ మేధామంథానమథితసాహితీవాహినీశసముద్భూతసరసకవితామృతతోషితవిబుధాంతః కరణ, నిఖిలసుగుణగణాభరణ రణాంగణవిహరణచణ వైరిభూరమణ ప్రాణహరణధురీణ, దామెరాన్వయ పరిపూర్ణసుధాకిరణ, శ్రీమదినకాలగోత్రపవిత్రానూనయశోనిధాన, తిమ్మయాభిధాన పాత్రసకలజనవినుతవినయ వేంకయామాత్యపుత్ర బుధజనవిధేయ వేంకటరాయనామధేయ పద్మనాయకమౌళి ప్రణీతంబైన స్కాందపురాణస్థంబగు సేతుమాహాత్మ్యంబునందు సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

అయిదాశ్వాసములుగల యీ గ్రంథము స్కాందపురాణమునందలి సేతుఖండమునకుఁ దెలుఁగు. రామేశ్వర, సేతుమాహాత్మ్యము లిందువర్ణింపఁబడినవి. కర్త దామెర వేంకటరాయకవి. వేంకయ పాపాంబలకుఁ బుత్త్రుఁడు. ఇనఁగాల గోత్రజుఁడు. పద్మ నాయకుఁడు. బొబ్బిలి సంస్థానాధిపతియగు రావు శ్వేతాచలపతి రంగారావుచే సన్మానింపఁబడినవాఁడు. నిడూదూరి శ్రీనివాసాచార్యుల శిష్యుఁడు.

R. No. 544.

Paper. 10⅞ × 10 inches. Foll. 107 Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from a MS. of M.R Ry. Dāmera Vēṅkaṭa rāja Gōpāla Sūryanārāyanaswāmi Gāru, Pālteru, Vizagapatam.

వేంకటాచలమాహాత్మ్యము.
VĒṄKAṬĀCALAMĀHĀTMYAMU.

A Prabandha in three Āśvāsas being a Telugu rendering of the sanskrit Vēṅkaṭācalamāhātmya found in the Varāhapurāṇa; by Dāmera Cina Vēṅkaṭarāya, brother of Dāmera Vēṅkaṭarāya (author of the Sētukhaṇḍa R. No. 543), and disciple of Māḍabhūsi Jagannāthācārya.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీభూజాత్మజ కేశపాశమున నాశీర్వాదసంయుక్తవా
ణీభర్త్రాత్మజ దత్తకల్పకముఁ బాణింజేర్చి సంధించి త
చ్ఛోభోద్భూత విశేషసుందరతరన్ జొక్కైనిజామోదమెం
తో భావించె మొగమందుఁదోఁపరస సిద్ధుండౌ హరింగొల్చెదన్.

* * * *

క. అభినవ రామానుజుఁడన
సభలం గొనియాడఁబడిన సారగుణాఢ్యున్
శుభమాడభూషివంశ
ప్రభవు జగన్నాథగురుని భక్తిందలఁతున్.

క పరమగురు నుభయవేదాం
తరహస్యజ్ఞానసార తాత్త్వికవరు శ్రీ
నరసింహార్యునిసాహి
త్యరసోత్కర వాక్యధుర్యు నాత్మఁదలంతుɴ.

క. శిశుకు సకలకళౌఘ
ప్రక్షాళిత నిత్తమండ సాకకులజుభూ
రిక్షాంతి నిధిని గామా
ఖ్యక్షితిసుర గురుఁదలంతు దృఢతరభక్తిɴ.

* * * *

సీ. ఒకనాడుకర్ణ వేధోత్సవకాలసం
దర్శనాసక్తుఁడై దయితతోడఁ
జనుదెంచియుత్సవం బనువొప్పఁగావించి
యిష్టగోష్ఠివినోదేచ్ఛనుండి
నాయభిప్రాయంబు నయమొప్పవినిపింప
వినిదామెరాన్వయ వనధిపూర్ణ
సోముండుసద్గుణ స్తోముండువేంకట
రాయండుమధ్యాశ్రిత రమణుఁబిలిచె
సేతుమహాత్మ్యమేనున జెప్పుచుంటి
నీవు శ్రీవేంకటాచల దేవుమహిమ
నావలెను దేవకీసుతు నాథుఁజేసి
యాంధ్రభాషను గద్య పద్యములు సేయు.

* * * *

గీ. సర్వభూతిప్రదంబును సర్వవిస్మ
యావహ్యముఃపవిత్రమా యవ్యమతులపుణ్య
దంబగు వరాహకల్ప వృత్తమువిశేష
శేషగిర్యాశ్రయంబు నేఁ జెప్పువాఁడ !

End :

క. పారాశర్యు కృపɴనా
కారయ సర్వంబుఁదెలిసి నంతియకానీ
భూరిగిరి మహిమఁదెలుపం
గారాదహి విభుసహస్ర కంబునకైనɴ.

మాలిని. ఖరరిపుమణినీలా పాలితాజాండగోళా
ఖలవిమతవిఫాలా కాంతిమద్భర్మచేలా
కలుషహరణశీలా కంసదైత్యేంద్రకాలా
సలలితగుణజాలా సత్యభామానుకూలా.

Colophon:

ఇది శ్రీ సకలసుకవినికరాంగీకృత కవితాపాత్ర దామెరాన్వయ పయః పారావార రాకావిభావరీ కళత్ర, తిమ్మరాయపౌత్ర పెదవేంక యాఖ్యపుత్ర, సుజనవినుత చారిత్ర శ్రీ మాడభూషి జగన్నాథాచార్య ఛాత్ర, శ్రీ రామానుజ మతపూతగాత్ర నిరతహృదయ స్థిత శ్రీ కృష్ణ భాగధేయ, ధరామరవిధేయ చిన వేంకటరాయనామ ప్రణీతంబైన శ్రీ. వరాహపురాణ క్షేత్రకాండస్థ వేంకటాచలమాహాత్మ్యంబునందు సర్వం బును దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాంతతిన్నదిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

మూండాశ్వాసముల యీ ప్రబంధము సంస్కృత పురాణాంతర్గత వేంకటాచల మాహాత్మ్యమునకు దామెరచిన వేంకటరాయకవి తెలుఁగు సేఁత. ఇతఁడు సేతు ఖండ (ఆర్. నె 543 రు) కర్తకుఁ దమ్ముఁడు. మాడభూషి జగన్నాథాచార్యుల శిష్యుఁడు. విశేషాంశములకుదాహృత భాగమును జూచునది.

R. No. **545**.

Paper. 10⅛ × 10 inches. Foll. 84. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct. In good condition.

Transcribed in 1918--19 from a MS of M R.Ry Bahadur Mṛtyuñjaya Niśśanka, Zamindar. Mrutyunjayanagaram Parvatipuram Post.

తారకబ్రహ్మమంత్ర మాహాత్మ్యము.

TĀRAKABRAHMAMANTRAMĀHĀTMYAMU.

This Prabandha narrates the story of Rāma and describes the greatness of the Tārakamantra The author is Anumañci Jagannādhakavi, son of Subbayāmātya and grandson of Narasiṁhārya of Agastya gōtra and disciple of Mantripragaḍa Subbayāmātya.

Complete in 3 Āśvāsas.

Beginning :

శా. శ్రీమన్ఖ్యాతనుజాత మంగళమహా శ్రీవేళతత్రత్యది
వ్యామేయస్ఫుట రత్నవేదిక నిజాస్యాలోకముం జేయుత
ద్రామాస్వాంత మెఱింగిమంగళవిధిం దత్ప్రపీఠస్థుఁడౌ
రామస్వామి కృపాసముద్రుఁడునను న్రక్షించు నెల్లప్పుడున్.

సీ. గీ. అట్టిమంత్రిప్రగడ సత్కులాంబురాశి
సత్కులీనుని సతతవిస్తుత్యచరితు
నమలగుణఖని మద్దేశికాగ్రగణ్యు
సుబ్బయామాత్యు నెపుడు సంస్తుతియొనర్తు.

ఉ. శౌనక ! తెల్పెదన్వినుము చక్కఁగఁదారక మంత్రరూపకుం
డైనమహాత్మసచ్చరిత మంతయునైహిక పారలౌకికా
నూనఫలప్రదంబనుచు నొప్పుగధర్మజుతోడనారదుం
డానతి యిచ్చులాగు మును వ్యాసులచేతను విన్నదంతయున్.

End :

గీ పరమభక్తితోడఁ బఠియించె నేనియు
విన్న నేనివారు విగతపాపు
లగుచునంతమందు నారాము సాయుజ్య
మందఁగలరునిర్మలాత్ములగుచు.

* * * *

మాలిని. జలధరనిభగాత్రా సంయమిస్తోత్రపాత్రా
జలజదళనిభాక్షా సర్వగీర్వాణపక్షా
లలితవిమలశీలా రమ్యసౌవర్ణచేలా
జలధిసమగభీరా క్ష్మాసుతాచిత్తచోరా.

Colophon :

ఇది శ్రీ సీతారామచంద్ర కరుణాకటాక్ష లబ్ధకవిత్వ వైభవాగస్త్యస గోత్రపవిత్రానుమంచి వంశపయః పారావారరాకానిశాకళత్ర, నరసింహార్య పౌత్ర సుబ్బయామాత్య పుత్ర సకలసుకవిజన విధేయ జగన్నాథనామధేయ ప్రణీతంబైన తారకబ్రహ్మమంత్ర మాహాత్మ్యంబునందు సర్వంబును దృతీయాశ్వాసము.

(ఐ-ఐ.)—

సమగ్రము. వ్రాఁతమంచిదే. తప్పులు గలవు. శైథిల్య గ్రంథ పాతములు లేవు.

ఇందుఁ దారక బ్రహ్మమంత్ర మాహాత్మ్యకథ వర్ణింపఁబడినది. అనుమంచి సుబ్బయామాత్యుని పుత్త్రుఁడు జగన్నాథకవి మూఁడాశ్వాసముల ప్రబంధముగ దీని రచియించెను. ఇతఁడు అగస్త్యసగోత్రుఁడు. మంత్రప్రగడ సుబ్బయామాత్యుని శిష్యుఁడు. నరసింహామాత్యుఁడీతని తాత.

R. No. 546.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 10$ inches. Foll. 182. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and contains mistakes. In good condition.

Transcribed in 1918-19 from a MS. of H.H. Sītārāni Saheb of Wadhvan, Vizagapatam district

This was compared with a MS. of M R.Ry. Vajjhala Cina Sītārāmaswami Śāstri Gāru of Vizianagaram, Vizagapatam district.

నలచరిత్రము.

NALACARITRAMU.

This Prabandha describes the story of the marriage of Nala and his adventures. The author is Behara Rāmakṛṣṇakavi. For further particulars regarding the author see. R. No. 435 *ante*.

Complete in two parts.

Beginning:

శా. శ్రీవిఘ్నేశ్వరుఁ గొల్చి శంకరు భజించి పితామహు సంస్మరించి త
ద్దేవులనిందిరాశివసతీధవళాంగుల మ్రొక్కి సత్కవీం
ద్రావళులన్ బురాతనుల నాధునికాంధ్ర నిబంధనక్రియా
కోవిదులం దలంతు సమకూరిన భక్తి విశేషసంపదన్.

* * * *

సీ. గీ. అఖిలశాస్త్రపురాణేతి హాసభాస
మానమానవజనముఖ్య మాననీయ
ఘనుఁడు కుప్పిలికృష్ణ సత్కవియనుజ్ఞఁ
గొని రచించెద సుకవీంద్రు లనుమతింప.

* * * *

క. శ్రీరామ కటాక్షసుధా
సారమునవ(ర)చింతు నలునిచారిత్రములా
సూరమ్యాగాంకముగాఁ గవి
వారసభా స్థలములందు వర్ధిలుచుండన్.

End:

మాలినీ. పవిధరనుతలీలా భద్రకారాగ్యనుకూలా
యవిరళగుణజాలా యాశ్రితాత్మానుకూలా
ప్రవిమలశ్రుతిమూలా పాపసంహారలోలా
సవినయజనపాలా సత్యసంకల్పశీలా!

Colophon:

ఆర్. నెం. 435 రు చూచునది.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. పూర్వోత్తర భాగములు. వ్రాఁత తిన్ననిదే. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది బెహరా రామకృష్ణకవి విరచితమైన నలచరిత్రము. ఈ కవిని గూర్చి ఆర్. నెం. 435 రున జూచునది.

R. No. 547.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches. Foll. 378. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition. Bound in two volumes

Transcribed in 1918-19 from a MS. obtained from the Maharajāh's Sanskrit Library, Bobbili.

నారదీయపురాణము

NĀRADĪYAPURĀṆAMU.

This is the same work as that described under R. No. 416 *ante*.
Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిదే. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతము లేవు.

ఇది ఆర్. నెం. 416 రున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. 549.

Paper. $107\frac{7}{8} \times 9\frac{1}{8}$ inches. Foll. 94 Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. Bulusu Pāpayya Śāstri Gāru, Anakapalli, Vizagapatam district

రుక్మవతీపరిణయము.

RUKMAVATĪPARINAYAMU.

A Prabandha in five Āśvāsas narrating the story relating to the marriage of Rukmavatī with Pradyumna, son of Śrī-Kṛṣṇa, by Rōkapalli Sōmanātha, son of Sūryanārāyanakavi. He praises God Rāma worshipped at Puspagiri, near Lakkavaram. The work is dedicated to Kākarlapūḍi Gōpālarāya, son of Jagannātharāju of Vāsiṣṭhagōtra and a descendant of the solar race of kings One of the ancestors of the patron named Rāmabhadraraja is said to have composed Padminīpārinaya, Nīlagirināthaśataka, etc.

Complete, but a small portion at the end of the preface and in the beginning of the work proper is wanting.

Beginning

శా. శ్రీవైదేహీశుభావహాలకభర శ్రీకృష్ణవేణీ ఘన
ప్రావీణ్యాత్తకరారవిందకలనన్ బద్ధార్ఘ్యంగాఁ జేసి సం
భావోల్లాసముపూను పుష్పగిరిరామబ్రహ్మముద్వేల శో
భావిద్యావిభవంబు లీవుత ను గోపాలక్ష్మాజానికిన్.

వ. . . . . వసబిరుదురగండాకుండును,
శ్రీసాతోడా, బేహారా, మహాపాత్రవిఖ్యాతజైత్రబిరుదవినుతచరిత్రుండును, శ్రీవసిష్ఠగోత్రపవిత్ర కాకర్లపూఁడివంశాంబుధికైరవమిత్రుండును, శ్రీకృష్ణలీలాసుధారససరసకృతిప్రముఖసప్తసంతానవిరంచరీకృతసంతోషస్వాంతుండును . . . శ్రీ జగన్నాథరాజసమంచితపుంజీకృతానేకపుణ్యఫలుండును, జంద్రమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫలుండును నగు శ్రీ గోపాలరాయమహీమండలాఖండలుం డొకనాఁడు.
. . . . . అనవద్యహృద్యప్రబంధకథాప్రసంగ సంగతి నంగీకరించుచు.

మ. వినకత్యంతము నవ్యసారకృతినందన్ వాంఛ డెందంబునన్
దనర న్నామక సాహితీరససముద్యత్ప్రౌఢవాగ్గుంభనం
బునిరాఘాటముగా నెఱింగి నను సామ్ముఖ్యంబునం జేరరా
నను మోదించుచు సోమనాథసుకవీంద్రా రమ్మటంచున్ వెసన్.

* * * *

సీ. పద్మినీపరిణయప్రథితసత్కృతిఁ జేసెఁ
ప్రతిభానుభావసమ్మతముగాఁగ
రతినీలగిరినాథశతకంబుఁ గావించె
సుప్రసాదమహత్త్వదీప్రముగను
నవలేఖినీ లేఖ్యకవితానవద్యత
వెలయించె ననురూపవృత్తిఁ దనర
సతతచాటునిబంధసరసోక్తులలరించె
సహృదయహృదయైకసరణిమీఱ.
ననుచుఁ గవులు నుతింతు రెవ్వని నతండు
సంగరాభీలశరజాలశమితవిమత
దవహుతాశుఁడు రామభద్రక్షితీశ
ఘనుఁడు భువనధురంధరఖ్యాతిఁ దనరె.

End:

క. శ్రీమెఱయు నిఖిలవిబుధ
గ్రామాభీష్టధనదానరాజితయై యు
ద్దామశుచివర్ణకీర్తిన్
మామకకృతికల్పవల్లి మహిమఁ దనర్చున్.

* * * *

మాలిని. సదయశుభకటాక్షా సాధులోకైకరక్షా
విదళితరిపుజాలా విశ్వవిఖ్యాతలీలా
మదనలలితరూపా మాన్యవిద్యాకలాపా
సకమలగుణచర్యా సర్వసామ్రాజ్యధుర్యా.

Colophon:

ఇది శ్రీలకవరసుమనోగిరిధామ రామచంద్రచరణారవింద మకరందాస్వాదసమాసాదితనిరవద్యసాహితీరస విభావి కవితాతిరేక రేకపల్లి స్సూర్యనారాయణతనూభవ, సకలవిద్వత్కవిజనానుగ్రహసనాథ సోమనాథ ప్రణీతంబైన రుక్మవతీపరిణయాభిధాన ప్రబంధంబునందు సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ఇందు కృతిపతి వంశవృత్తాంతమునం గొంతభాగము నుండి కథాప్రారంభమునం బట్టణవర్ణనమువఱకు లేదు. వ్రాఁత తిన్ననిదే. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు.

ఇది రుక్మికూఁతురగురుక్మవతియను కన్యకను, శ్రీకృష్ణుని కుమారుఁడగు ప్రద్యుమ్నునకునైన వివాహవృత్తాంతముగల మైదాశ్వాసముల ప్రబంధము. కర్త రేకపల్లి సూర్యనారాయణకవి పుత్త్రుఁడగు సోమనాథకవి. ఇందు లక్ష్మీవరపు పుష్పగిరి రామచంద్రస్వామి ప్రశంస కలదు. ఇది కాకర్లపూఁడి గోపాలరాయప్రభువున కంకితముగా రచియింపఁబడినది. ఇతఁడు జగన్నాథరాజు పుత్త్రుఁడు. వాసిష్ఠగోత్రుఁడు. సూర్యవంశపు సంతతివాఁడట. ఇతని పూర్వులలో నొకఁడగు రామభద్రక్షితీశుఁడు పద్మినీపరిణయము, నీలగిరినాథశతకము మున్నగు గ్రంథములను రచియించినాఁడఁట.

R. No. 550.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{7}{8}$ inches. Foll. 106 Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but not quite correct In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. Nidamatti Basavarāju Gāru of Chicacole, Ganjām.

శైవసిద్ధాంతశిఖామణి.

ŚAIVASIDDHĀNTASIKHĀMAṆI.

A treatise dealing with the principles of the Vīra-Śaiva religion: by Cennapragaḍa Nāgēśvarakavi, son of Vīrabhadra of Ātrēyagōtra and disciple of Mallamapalli Rāmaliṅgārādhya.

Complete in four Āśvāsas.

Beginning:

శ్రీగురుమల్లేశ చిన్మయోల్లాస
యోగిమానసపూర యుక్తవిచార
అకలంకగుణధుర్య యమితసౌందర్య
ప్రకటితోదార సద్భక్తమందార.
* * *
వర చెన్నప్రగ్గడాన్వయపయోరాశి
హరిణాంకుఁడగు గోపనార్యుండు గంగ

అట్టి పుత్త్రులలోన నధిక తేజస్వి
పట్టస . . . వీరభద్రుఁడాతనికి

ధర్మపత్నియనంగఁదగు గురువాంబ
వారికిద్దఱకను వరనందనుఁడును
ఆరూఢి నాగేశ్వరాభిధానుండు
గురుతరాత్రేయసద్గోత్రసంభవుడు
వీరశైవాచారవిస్తారమార్గంబు. (?)
కలిత సిద్ధాంతశిఖామణియనఁగ,
గలదది తెలిఁగించగలవేని . .

* * * *

శ్రీరామ లింగదేశిక సార్వభౌమ

* * * *

అవధారు దేవసిద్ధాంత శైవంబు
వివరించి తెనుఁగున విన్నవించెదను

End:

అసమానమగు నిమ్మహాశివజ్ఞాన
రసపూర్ణమైన శాస్త్రము భక్తివలన
నెవ్వరుచదివిన నెవ్వరువిన్న
నెవ్వరువ్రాసిన నీప్సితార్థములు
సహకూరు భవరోగసంతాపముడుగు
విమలజీవన్ముక్తివిభవంబు గాంచు

* * * *

. . చెన్నప్రగడ నాగేశ్వరరచిత
సదమల శ్రీ వీరశైవసిద్ధాంత
ఘనతరతంత్రశిఖామణియందు.

* * * *

నంతయునది చతుర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. నాల్గాశ్వాసములు. వ్రాఁత యొక తరబడి గానున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. గ్రంథశైథిల్యంథపాములు లేవు.

ఇది యొక శైవమత వేదాంతప్రతిపాదకమైన ద్విపదగ్రంథము.

కర్త చెన్నప్రగడ నాగేశ్వరకవి. ఆత్రేయగోత్రుఁడు. మల్లమ పల్లి రామలింగారాధ్యుల శిష్యుఁడు. విశేషములను మాత్సకయందే చూచునది.

R. No. 551.

Paper. 11 × 10 inches. Foll. 114. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and containing mistakes. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from MS. of a M.R.Ry. Vajjala Cinasītārāmāsvāmi Śāstrulu Gāru of Vizayanagaram.

శతకంఠరామాయణము.

ŚATAKAṆṬHARĀMĀYAṆAMU.

This Prabandha narrates the story of the conquest of the hundred-headed Rāvaṇa by Sīta, as narrated in the work described under R. No. 70 *ante*. The author is Liṅgakavi, son of Dharmanārya of Ātrēya-gōtra.

Complete in four Āśvāsas

Beginning:

క. శ్రీకల్యాణగుణాకర
ప్రాకటవిభవాభిరామ భార్గవరామా
మీకారుణ్యముతోడుతఁ
జేకొని రక్షింపవయ్య శ్రీరఘురామా.

End:

వ. ఈమాహాత్మ్యంబు శంకరుం డెఱింగించిన శాంకరీదేవి మహా ద్భుతంబునొంది మహాత్మా! యిట్టి చమత్కారకథావిధానం బెన్నఁ డు విని యెఱుంగము, నేఁడు శ్రవణానందముగా వినఁగలిగి కృతార్థు రాలనైతినని యానందింపుచుండెనంత.

* * * *

మాలిని. ప్రవిమలగుణహారా! బంధఘోషహారా!
వివిధశుభవిచారా! విశ్వకారుణ్యధీరా!
కవిజనమహాశూరా! గర్వదుర్వారశూరా!
భువనహితగభీరా! పోచమశ్రీవిహారా!

Colophon:

ఇతి శ్రీ (దురితనివాస?) లక్ష్మీనృసింహాకరుణాకటాక్ష వీక్షణ సంప్రాప్తమహాకవిత్వ విద్యాపారీణ సుమహేంద్రగీర్వాణభాషా

ప్రవీణ సంఘా (గీ)? తలక్షణసకలవిద్వన్మిత్రాత్రేయగోత్రపవిత్ర ధర్మనార్యపుత్త్ర యఖిలమహీసురాశీర్వాదప్రవర్ధమానభాగధేయ సకలనృపగే(య) వినయవిధేయ లింగనామధేయ ప్రణీతంబైన సీతావిజయంబను మహాకావ్యంబునందు శతకంఠునకు . . . . నను కథలుం గల శతకంఠరామాయణమునందుఁ జతుర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. నాల్గాశ్వాసములు. వ్రాఁత యొక తరబడిగానున్నది. తప్పులు కలవు శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు ఆర్. నె 70 రున వర్ణింపఁబడినకథయే వర్ణింపఁబడినది. కర్త లింగకవి. ధర్మనార్యుని పుత్త్రుఁడు. ఆత్రేయగోత్రుఁడు.

R. No. 552.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches. Foll. 40. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. Gurujāda Vēṅkaṭarāmadās Pāntulu Gāru of Vizianagram, Vizagapatam district.

సకలలక్షణసారము.

SAKALALAKṢAṆASĀRAMU.

A treatise in prosody by Addanūri Rāmadāsu, son of Śrīnivāsa. It gives the distinguishing characteristics of the different kinds of metres with illustrative stanzas. The poet states that he adds his own stanzas to those extracted from other works on prosody.

Incomplete.

Beginning :

క. శ్రీమనుకులాబ్ధిసోమా
సామజవరవరద నీలజలదశ్యామా
కామారివినుతనామా
శ్రీమందిరరామతీర్థ సీతారామా !

సీ. అద్దనూరికులసుధాబ్ధిచంద్రుఁడగు శ్రీని
వాససుతుఁడ రామదాసనామ
ధేయుఁడను సుజనవిధేయుండ నీపాద
జలజసేవకుఁడను జానకీశ !

గీ. సకలలక్షణములను వెదకిన మంచి
పద్యసమితియు నాకవితత్త్వవిదు సుమంత
కూరిచి సకలలక్షణసారమనెడి
నామమిడి లిఖించెదను శ్రీరామచంద్ర.

End:

క. అష్టోత్తరశతపద్యము
లష్టోత్తరశతకమనఁగ నమరుఁగవీంద్రుల్
స్పష్టమగు సంఖ్యఁజెప్పినఁ
దుష్టముగాఁదదియుఁ గర్ణతుష్టికఁ జేయున్.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత యంత తిన్ననిదికాదు. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఛందశ్శాస్త్రవిషయములగు లక్ష్యలక్షణములు పెక్కు లక్షణగ్రంథములనుండి యేర్చి యిందుఁబొసఁగింపఁబడినవి. కర్త అద్దమూరి రామదాసు. శ్రీనివాసుని పుత్త్రుఁడు. కవి స్వంతపద్యములును గలవు.

R. No. 553.

Paper. 10¼ × 10 inches. Foll. 92. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but contains mistakes. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. Siṅgaram Vēṅkaṭācārlu Gāru, Śanivarapeta, Ellore post, Kistna district.

వైద్యశాస్త్రార్థసారసంగ్రహము.

VAIDYAŚĀSTRĀRTHASĀRA SAṄGRAHAMU.

A treatise in medicine dealing with materia medica and written in the form of a Prabandha by Tāḍēpalli Pānakālrāyakavi, son of Vēṅkanāmātya of Śrīvatsagōtra and Āpastambasūtra.

Contains the Āśvāsas 3 (only from the end), 4 and 5 complete, and 6 incomplete.

Beginning:

నవాసారోత్పత్తి గుణవిశేషలక్షణము.

సీ. వినుననవాసారంబు జనియించురీతిని
కెఱింగింతు మునివర్య సరసమైన
యురగొమ్మలనుజాల మృదువుగాభస్మముల్
గావించి నీళ్లను గలిపివండి
తారముల్చేసియా క్షారముల్పసుపుచే
నేడేడుమాఱులు గూడవండి
పాలుపొంద నది లోహములకు సూతములకు
ద్రావకంబును కారణంబొనర్చు
బచ్చ గుల్మంబులును శోభలనదల్చు
నర్శశోపల గెల్చు ప్లీహోదులణంచు
నస్య విధులకుఁజాల విన్నాణ మొసఁగు
సారమైయుండు వినుననవాసారమనుచు.

Colophon:

గద్య. ఇది శ్రీవేణుగోపాల వరప్రసాదలబ్ధ శశ్వద్విశేషైశ్వర్య శాశ్వత వైభవవిలాస సకలక్షోణీ మండలాధిప మార్తాండమండల మండిత వచోజేగీయ మానానూనఘటనాఘటనకరణీయ నిర్వహణ చాతుర్య ధుర్యశక్తి త్రయచతురుపాయషడ్గుణౌదార్యాద్యఖిలరాజ యోగలక్షణ విచక్షణ గర్విత ప్రతిపక్షక్షమాధినాథ దుష్పృథానికర మనోభయంకర చతురచమత్కారరస గుంభితామేయ మధురవచన రచనానల్ప ప్రవీణ దశవిధప్రాణ గణితప్రముఖవిద్యాధుగంధరనయ యుగంధర భిషగ్విద్యాపితామహ పితామహాన్వయపయఃపారావార రాకాసుధాకర శ్రీవత్స సగోత్రతిలక, ఆపస్తంబసూత్ర పవిత్ర తాడేపల్లి వేంకనామాత్యపుత్త్రి సకలసుకవిజనవిధేయ పానకాల్రాయ నామధేయ ప్రణీతంబైన సమస్త వైద్యశాస్త్రార్థసారసంగ్రహంబను వైద్యశాస్త్రంబునందు రసౌషధ ప్రకరణంబన్నది పంచమాశ్వాసు.

End:

ఉ. హారతి కప్పురంబు వినుమందపు దాచిని చెక్కచెక్కలుఀ.
తీరగు చిల్లగింజలును దెల్లనికాచును వేఁపచెక్కయుఀ
కోరిసమాంశ చూర్ణముగఁ గొట్టుచు శర్కరగూర్చియిచ్చినఀ
వారక నంటుమోహ పరివారము మాను రమామనోహరా!

(ఏ-బి.)—

అసమగ్రము. మూడవ యాశ్వాసాంతమునఁ గొంచెమును ౪, ౫ ఆశ్వాసములు పూర్ణముగను, ౬ వ యాశ్వాసమునఁ గొంత వఱకును గలదు. వ్రాఁత యొకతరఁబడిగానున్నది. తప్పులున్నవి. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

పెక్కు వైద్యశాస్త్రగ్రంథములనుండి వస్తుశుద్ధి, తల్లక్షణములు, తద్గుణములు, ఔషధములు, వానిసేవచే నశించు రోగములు, మున్నగు విషయములు గైకొని తాడేపల్లి పానకాలరాయకవి యిట్లు ప్రబంధ రూపమున రచియించెను. గ్రంథ పరిమాణమెంతో తెలియరాదు. శ్రీ వత్సగోత్రుఁడును, ఆపస్తంబసూత్రుఁడును నగు వేంకనామాత్యుఁడీ గ్రంథకర్త తండ్రి.

R. No. 554.

Paper. 10¾ × 9¼ inches. Foll. 40. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good and fairly correct. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from the MS. of M.R.Ry. Mānōpalli Rāmacandra Śāstri Gāru of Vizagapatam.

హైమవతీపరిణయము.

HAIMAVATĪPARIṆAYAMU.

A Prabandha in three Āśvāsas describing the events that led to the birth of Pārvatī as the daughter of Himavān (the Himālayas) and to her marriage with God Śiva. The author is Cāganti Vēṅkaṭakṛṣṇakavi, son of Rāmayāmātya of Ātrēyagōtra and disciple of Karra Ayappa Śāstri. He refers to Śiṣṭu Kṛṣṇamūrti Śāstri in terms of praise.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీలావణ్యతనూవిలాసమహిమశ్రీతుల్యగోపాలు స
ల్లోలాక్షీసతతోపగూహనభవోల్లోలస్తనాకీర్ణగం
ధాలంకారవివర్ధమానవనమాలాలంకృతోరస్కు గో
పాలస్వామిని గొల్తుఁ జిత్తమున మద్భావార్థసంసిద్ధికిన్.

* * * *

మ. రసికాధీశుని నాటకాదివరశాస్త్రప్రోక్తనానార్థభా
వసదాశిష్యనికాయబోధకుని సర్వ . . సంస్తుత్యునా

యసమానోజ్జ్వలశేముషీఘనుని విద్యాపూర్ణుఁ గత్తిన్వయా
బ్ధిసరోజారి నయప్పశాస్త్రి గురునిన్ బ్రీతిన్నుతిం జేసెదన్.

ఉ. అష్టకకుబ్మహీశ్వరసభాంతరసన్నుతకీర్తిశాలి భూ
శిష్టజనోపకారకరసేవితపాదసరోజునిత్య స
ద్గోష్ఠిని వైభవేంద్రుఁగవికోటిశిఖామణిఁ గృష్ణమూర్తినిన్
ఇష్టుని శిష్టువంశజలధీశకళానిధి నాశ్రయించెదన్.

* * * *

సీ. గీ. . . . .
లీలనోదూరివేణుగోపాలమూర్తి
స్వప్నమునఁ బల్కెనను గాంచి సదయుఁడగుచు.

సీ. నీప్రపితామహుండీ ప్రపంచద్విజ
వంశరత్నము భగవత్ప్రధాని
నీపితామహుఁడిద్ధనిరతాన్నదాన వ
ర్ణితకీర్తి వేంకటకృష్ణమంత్రి
నీతండ్రి సర్వవిద్యా తంత్రమంత్ర ర
హస్యేంద్రమంత్రి రామయ్యమంత్రి
నీపెదతండ్రి కాశీపురసేత్వంత
రద్విజనుతుఁడు తిరపతిమంత్రి
నీ పినతండ్రెన్న భూపసభాంతరా
వార్యశౌర్యుఁడు భగవత్ప్రధాని
నీపిన పినతండ్రి భూచక్రబంధు చిం
తామణి యనఁదగు కామమంత్రి
నీపిన్న పినతండ్రి మాచరణాబ్జభ
క్త్యన్నతతేజుఁ డుమ్మన్నమంత్రి
నీమాతవనితాశిరోమణి సుచరిత్ర
వరగుణనికురుంబ న రసమాంబ
నీయగ్రజన్ముండు నిరుపమకవితాప్ర
సిద్ధుఁడు లక్ష్మీనృసింహమంత్రి
నీవుమత్పాదభక్తి సందీపితార్య
జనదయోదిత కవితా ప్రశస్తమతివి

అవనినాత్రేయగోత్రసంభవప్రసిద్ధ
కీర్తి చాగంటి వేంకటకృష్ణమంత్రి.

End:

క. హైమవతీపరిణయకథ
నేమనుజులు వినినఁగని లిఖించి చదివినఁ
హైమవతీ దయఁబడయుదు
రామనుజులు సంపదాయురారోగ్యములున్.

*

మాలిని. సరసిజదళ నేత్రా శైలజాధీశమిత్రా
సరసనుత చరిత్రా సత్యభామాకళత్రా !
సురయదు జనజీవా శుంభదాత్మస్వభావా !
విరచిత గుణభావా వేణుగోపాలదేవా !

Colophon:

గద్య. ఇతి శ్రీమత్సూర్య నారాయణ కరుణాకటాక్ష వీక్షణామృత ధారాసముద్భూతకవితాప్రసిద్ధాత్రేయగోత్రపవిత్ర వేంకటకృష్ణ పౌత్ర రామయామాత్యపుత్ర సకల సుకవినికర విధేయ చాగంటి వేంకట కృష్ణ నామధేయ ప్రణీతంబైన హైమవతీ పరిణయంబను మహాప్రబంధంబు నందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

మూఁడాశ్వాసముల యీ శృంగారప్రబంధమునఁ బార్వతి హిమవంతునకు హైమవతియను కన్యకగాఁ బుట్టుట, ఆమెకును శివునకును నైన వివాహాదికమున్నగు కథ యుందు వర్ణింపఁబడినది. కర్త చాగంటి వేంకటకృష్ణకవి. రామయామాత్యుని పుత్త్రుఁడు. ఆత్రేయ గోత్రజుఁడు. కట్టా అయప్పశాస్త్రి శిష్యుఁడు. శేషు కృష్ణమూర్తికవి యిందుఁ బ్రశంసింపఁబడినాఁడు.

R. No. **555.**

Paper. 11 × 10 inches. Foll. 176. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair but incorrect. In good condition.

Transcribed in the year 1918–19 from a MS. of M.R.Ry. Koṭikalapūḍi China Kōdaṇḍarāmayya Gāru of Bobbili, Vizagapatam district.

నృసింహపురాణము.

NṚSIṀHAPURĀṆAMU.

This is a Telugu rendering of the Sanskrit Nṛsiṁhapurāṇa by Koṭikalapūḍi Kōdaṇḍa Rāmakavi. For further particulars about the author see R. Nos. 532 and 533 *ante*.

Complete in six Āśvāsas.

Beginning:

శా. శ్రీరమ్యంబగు బొబ్బిలీపురమునన్ శ్వేతాచలాధీశరం
గారాయాగ్రణిగొల్వఁ బార్శ్వములఁ వేడ్కన్ రుక్మిణీసత్యభా
మారత్నంబులు నిల్వ భక్తజనులం బాలించు గోపాలశా
ఖీరగ్రామణి పాదపద్మములు సంప్రీతిన్ భజింతున్ మదిన్.

End:

క. నరసింహపురాణకథల్
పరమప్రియమునను విన్న భవ్యునకిహమున్
బరముం దొరకుఁ ద్రివేణ్యాం
తరమున మాఘమునమును తపసిఫలమగున్.

* * * *

పంచచామరము.—

సరోజనేత్ర మంజకేశ చక్రపాణి మాధవా
సురారిమర్దనా ముకుంద శూరవర్యసన్నుతా!
హరీ జనార్దనా మురారి యాదవాన్వయాగ్రణీ
నరప్రియా సనాతనా ఘనాఘనాంగ శాశ్వతా!

Colophon.

ఇది శ్రీమదుభయవిధకవిత్వరచనా నవ్యచాతుర్య కొటికలపూఁడి వంశకమలవనసూర్య హరితసగోత్ర ధుర్య జ్యోతిషాగమాచార్య సకల వేదాంత మతసిద్ధాంతా నివార్య వేంకటకృష్ణమ సోమయాజికుమార వర్య కోదండ రామయార్య కార్యంబైన నృసింహ పురాణంబునందు సర్వంబును షష్ఠాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత కొంకతరబడిగానున్నది. తప్పులు గలవు. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది సంస్కృత నృసింహ పురాణమునకుఁ గొటికలపూఁడి కోదండరామకవి తెలుఁగుసేఁత. ఇతనినిగుఱించి ఆర్. నె 532, 533 రులు గాంచునది.

R. No. 556.

Paper. 11 × $9\frac{7}{8}$ inches. Foll. 112. Lines, 20 in a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. Niḍamarti Basavarāju Gāru of Chicacole, Ganjam district.

మఱిబసవపురాణము.

MARIBASAVAPURĀṆAMU.

A Dvipada poem in five Aśvāsas giving an account of the life of Maṛi Basava (probably later Basava) of Kalyāṇapuram and other Vīraśaiva devotees by Baccu Siddhakavi, disciple of Caraliṅgamardala Parvatārya. The author seems to have been initiated into the Śaiva religion by Śirupuri Vīrasaṅgaya. The work was dedicated to Saṅgaya, and mentions Pālakuriki Sōmanātha. For further particulars see the extracts below.

Complete.

Beginning:

శ్రీగురుమూర్తి నంచిత దయాస్ఫూర్తి
యోగమార్గంబుల కెఱు సత్కీర్తి
యాదికి నాదియై యఖిలలోకముల
కాదరంబునఁ గర్తయైన సన్మూర్తి

* * * *

కొలఁదిమీఱిన పాలకురికి సోమేశు
సలలిత శ్రీపాదజలజముల్ దలఁచి

* * * *

అనువొంద మఱి బసవయ్య సచ్చరిత
తెనుఁగున ద్విపదగాఁ దెల్లమిపఱతు

* * * *

తలకొని భక్తుల తలఁగావశివుఁడు
ఇలఁ గురుమూర్తియై విలసిల్లినట్టి
విరివిగా సిరిపురి వీరసింగయ్య
కరగర్భజనిత శ్రీకరభక్తియుతుఁడు

* * * *

బచ్చు సిద్ధుండనఁ బ్రబలినవాఁడు ([illegible])

నా నేర్పు కొలఁదివిన్నప మాచరింతుఁ
బూనిక వినరయా బుధవరులార !

* * * *

ఘనశీలుఁడితఁడని గారవింపంగఁ
జనుశీలవంతుల సంగాఖ్యుఁడయ్యె
అలరంగనట్టి సంగాఖ్యునిఁజూచి
తలకొని సంప్రీతి దనరఁగ నేను
నిట్టిశీలవ్రతి యీ మహాకృతికి
నెట్టనశ్రోతగా నెఱినొప్పునను చు

* * * *

వరకీర్తి మఱిబసవ పురాణమునకు
నరయంగ శ్రోతగా నర్హుండవీవ
యని బహువిధముల నలరంగ నేను
వినయోక్తి శ్రోతగావించి సద్భక్తి
తప్పకుండఁగ నీకథా సూత్రమంత
నొప్పగా వినిపింప నొగిఁబూని మహిని
ధరచరలింగమర్త్యుల పర్వతార్య
చరకృపాకార్య సుస్థిరవరంబునను
రహిమహి (ఱి) బసవపురాణంబుఁ జేతు

వినయంబు దనరంగ విభుము సంగాఖ్య

End:

మఱి బసవేశ శ్రీ మన్మహామూర్తి
సరవితో నీయొక్క చారిత్రయన్న
హరిముఖ్య సురులకు నలవియొమఱియు
శిరములు వేలల శేషునకైనఁ
దరమె వర్ణింపఁగా ధరలోన ననుచు
నారూఢ చిక్కవీరాచార్య ఘనుఁడు
శ్రీరమ్యమతితోడఁ జెప్పినయట్లు
నాటకాలంకారచారుశబ్దార్థ
. . . . . సమ్మతిని

ఇలఁబాలకురికి సోమేశుండు మున్ను
దొలఁగక ప్రాస పుత్తుద్విపదంబు
లలిరచించుట యది లక్ష్యంబుగాను
అలమిరేఫఱకారములు శివకావ్య
ములయందుఁ జెల్లుఁదప్పులుగావుగాన
ఆపాల్కురికి సోముననుమతి నేను
దీపితప్రాసయతిచ్ఛందసరణి
నామహాగురుదేవు నానతియట్ల
శ్రీమెఱయంగ రచించితి నిపుడు
శోభిల్లు తత్కథాసూత్ర మంతయును

Colophon:

ఇది సర్వవీర మాహేశ్వరనికర
సదమల ఘనపాద జలజసౌరభ్య
సానుభవోత్తమ షట్పదీకరణ
లీనాత్మకృత్య శివానందయుతుఁడు
ప్రకటితగురు కరోద్భవ బచ్చుసిద్ధ
సుకవిప్రణీతమై శోభితంబగుచు
చరలింగమరదలసత్పర్వతార్య
వరకృపోన్నతికవిత్వ ప్రౌఢిచేర్చి
వరకీర్తి మఱిబసవ పురాణమునను
హరభక్తకథ పంచమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత యొకతరబడిగానున్నది. తప్పులు నంతగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు

ఈ యైదాశ్వాసముల ద్విపదగ్రంథమునఁ గల్యాణ పురనివాసి యగు మఱి బసవనియొక్కయు, నింకను బెక్కు శైవులయొక్కయుఁ జారిత్రము వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త బచ్చు సిద్ధుఁడు. చరలింగ మర్దల పర్వతార్యుని శిష్యుఁడు. సిరిపురి వీరసింగయ్య యితనికి శైవ దీక్షా గురుఁడు కాఁబోలును. ఇది సంగయ్యయను నాతనికిఁ గృతి యీయఁ బడినది. విశేషములకు దాహృతభాగముఁగాంచునది.

R. No. 557.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches. Foll. 42. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and incorrect. In good condition, with slight omissions here and there.

Transcribed in the year 1918–19 from a MS. of M.R.Ry. Vajjala, Cina Sītārāmasvāmi Śāstrulu Gāru of Vizianagram, Vizagapatam district.

గంగావివాహము.

GAṄGĀVIVĀHAMU.

A literary composition set to music and dealing with the birth of Gaṅgā (the Ganges) as the daughter of Cakramma and Śambhudēvaya, a fisherman of Ellore, and with her marriage with God Śiva and the subsequent disputes between Gaṅgā and Gaurī The name of the author is not given.

Probably almost complete.

Beginning :

తొలుత శుభమస్తనుచు ధూర్జటినందనా
దైవగణనాథ నినుఁదలఁచి పాడుదును
బ్రహ్మపట్టపురాణి . . . .
. . . .
శ్రీరామ ! రఘురామ ! శ్రీమహాగుణధామ !

*　　*　　*　　*

శ్రీగంగపరిణయము చెలువుగా వినుపింతు
వినరయ్య సభవారు వేడుకలుమీఱ.

*　　*　　*　　*

End:

చిఱునవ్వు మోముతో శ్రీమహాదేవుండు
నంతఃపురంబులో కరిగెనవ్వేళ
. . టను జూచి యా దేవులిద్దఱు
వచ్చి పదములపైని వ్రాలి మ్రొక్కిరిగ
పాదములపైఁబడ్డ భామలను లేనెత్తి
వర్ధిల్లుఁడనుచు దీవనలిచ్చిరపుడు

వాదభేదము లేక యొకతీరునుండుడీ

. . . .

(వి-వి.)—

సమగ్రమే యగును వ్రాఁత యొకతరఁబడిగానున్నది ; తప్పులు నున్నవి. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు గలవు.

ఇందు గంగ యీశ్వరశాపమున నేలూరుపట్టణవాసియగు జాలరి శంభుదేవయ్య చక్రస్మలకుఁ బుట్టుటయు, నామెను మఱల నీశ్వరుఁడే వివాహమాడుటయు, గంగాగౌరుల సంవాదము మున్నగు కథలు వర్ణింపఁబడినవి. ఇది పదరూపమున వ్రాయఁబడినది. కర్త యెవ్వరో తెలియదు.

R. No. 558.

Paper. 10¾ × 9¾ inches. Foll. 46. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair and fairly correct. In good condition.

Transcribed in the year 1918-19 from a MS. of M.R.Ry. Bhaʻram Vēṅkaṭappalācāryulu Gāru of Srīkūrmam, Ganjām district.

జాంబవతీపరిణయము.

JĀṀBAVATĪPARIṆAYAMU.

A Prabandha in five Āśvāsas narrating the story of the marriage of Jāṁbavatī with Śrī Kṛṣṇa and of the Śyamantaka gem: by Pulakhaṇḍa Vēṅkaṭakṛṣṇamakavi, son of Kṛṣṇama of Paurukutsagōtra.

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీమన్మార్తికరంగవల్లికలచేఁ జెన్నొందుకళ్యాణవే
దీమధ్యంబున హారకౌస్తుభమణిం దేదీప్యమైతోఁచుప
ద్మాముగ్ధంగని చొక్కి పేరెదఁదదాద్యంబామహాదేవినెం
తేమోదంబునఁబూను శౌరికరుణాదృష్టిక్రమముంబ్రోచుతన్.

క. మునుపౌరుకుత్సగోత్రుం
డనఁబరఁగిన భూసురాన్వయగ్రామణిభూ
వినుతుఁడు వేంకటభట్టన
ఘనుఁడొకఁడుదయించెనవనికమలాసనుఁడై

సీ. ఆవేంకటార్యున కతిగుణాన్వితయైన
సింగాంబికకు జనించెను విశాల
భవ్యచరిత్రుఁ డప్పయనామధేయుండు
సతనికి ననుకూలవతియనంగఁ
బరగెడి పాపమాంబకుఁగల్గె ముగ్వురు
తనయులు కృష్ణమా (మ్మ) యనఁగ వేంక
టార్యుఁడనంగను హనుమదాహ్వయుఁడన
నందులోనగ్రజుం డైనయట్టి

గీ. కృష్ణమాభిఖ్యునకు సముత్కృష్టశీల
బుచ్చమాంబావధూటికద్భుతచరిత్రు
లప్పనయనంగ రాయప్పయనఁగ మఱియుఁ
బ్రబలచరితుండు వేంకటరాముఁడనఁగ.

ఉ. వారికి సోదరుండనఁగ వర్ణనకెక్కెజగంబునందుఁ బెం
పారయసాధుబాంధవ బుధావళిమిత్రుఁడ సచ్చరిత్రుఁడ
సారసపత్రనేత్రపదసారస మోహనమాధురీసుధా
సారమిళిందమూర్తియనఁ జాలినవేంకటకృష్ణమాఖ్యుఁడన్.

End :

క. అనికృష్ణుని చారిత్రము
ఘనుఁడగుసూతుండు చెప్పఁగావిని మోదం
బునఁబొదలి శౌనకాదులు
గొనియాడిరి తద్విశేషగుణపద్ధతులన్.

* * * *

పంచచామరము.

ఘనాఘనప్రకార దేహకాంతిసుందరా మహా
ఘనాశనప్రకాశనామ కామితార్థకల్పితా
దినాధిరాట్సుధాకరప్రదీప్తనేత్రవైభవా
సనాతనైకపూరుషా నిశాటయుద్ధపౌరుషా !

Colophon :

ఇది శ్రీ బాలగోపాల చరణారవింద కరుణాసుధాధునీ జనితకవిత్వ రసవైభవ నిఖిల విద్వజ్జన మిత్ర పౌరుకుత్ససగోత్రపవిత్ర

కృష్ణమాహ్వయపుత్త్రి పులఖండమాన్వయ దుగ్ధాంభోరాశిపూర్ణ శశాంక వేంకటకృష్ణమాభిధాన ప్రణీతంబైన జాంబవతీపరిణయంబను శృంగార ప్రబంధంబునందు సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాంత యొకతీరుగానున్నది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు శ్రీ కృష్ణునకును జాంబవతికి నైన వివాహము వర్ణింపఁబడినది. కర్త పులఖండ వేంకటకృష్ణమకవి. కృష్ణమయను నాతని పుత్త్రుఁడు. కౌరుకుత్సనగోత్రుఁడు.

R. No. 559.

Paper. $10\frac{7}{8} \times 10$ inches. Foll. 58. Lines, 20 on a page. Mode of writing, not good and not correct. In good condition.

Transcribed in the year 1917-18 from a MS. of M.R.Ry. Tammanna Vīrēśaliṅgam Nāyuḍu Gāru, Bhadrapēṭa (Batnsupet), Masulipatam, Kistna district.

లక్షణగ్రంథము.

LAKṢAṆAGRANTHAMU.

A treatise in prosody and poetics. It is dedicated to God Śrī-kāṇṭha as worshipped in the shrine at Garaḷapuri. The names of the work and of the author are not known.

Complete.

Beginning:

క. శ్రీరజితశైలమందిర
సారసభవదివిజముఖ్యసన్నుత విశ్వా
ధారనిరామయ భవశుభ
కారణవేదప్రకాశ గరళపురీశా!

గీ. అవధరింపుముదేవ నిజాంకితముగ
లక్షణగ్రంథ మొనరింతు లలితలక్ష
ణప్రతిపాదితలక్ష్యములతోడ నవ్యకావ్య (?)
రచనమిగవందబుధులు వర్ణనలుసేయ.

క. యతులును గణములు ప్రాసము
లతులంబుగ సంధివిధము లక్షణఫలముల్

వితతాంధ్రమహిమ లెల్లన్
జతురత వివరింతు సుకవిజాలము మెచ్చన్.

క. కొందఱు యతులైదందురు
కొందఱు పదియందురవియుఁ గొనకొనఁగమదిన్
బొందుగఁబంచాదశవళు
లందముగ ఘటింతుసుకవులౌనని పొగడన్.

End:

(?) సీ. యతిగణప్రాసంబు లతులితాంధ్రస్ఫూర్తి
వర్ణఫలంబులు వరుసఁదత్త
దుచితగ్రహంబులు ప్రచురమహాసంధులు
తెలియసంస్కృతమును దెనుఁగుఁజేయు
విధములుగణకూట భేదంబులును భావ
దోహాళంబును దశదోషములును
కలితప్రబంధముల్ ఘటియించుశుభకాల
మును మాతృకార్చనంబును విచిత్ర
కవనలుప్రత్యయములనలంకారగతుల
చందములుతత్ప్రభవ వృత్తజాలములును
జాతులుద్ధరమాలికా జాతివృత్త
లక్షణము లేర్పరించితి దక్షవైరి.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాఁత తిన్ననిదికాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్య గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇదియొక లక్షణగ్రంథము. ఇందలి విషయవివరణము పై సీసపద్యమువలనఁ దెలియనగును. ఇది గరళపురీశ్వరున కంకితమొసఁగఁబడినది. "ఈ గరళపురి" యెచ్చటనున్నదో తెలియరాదు.

R. No. **1977** (of the Sanskrit part).

Paper. 15¼ × 1½ inches. Foll. 57. Lines, 6 on a page. Mode of writing, fair and correct. In good condition.

Presented in the year 1916-17 by Nanḍūri Śēṣācārlu of Kanumōlu, Gōdāvari district.

(*b*) యతిరాజదండకము.

YATIRĀJADAṆḌAKAMU.

Foll. 55*a*—57*a*. Fol. 57*b* is left blank.

A poem composed in the Daṇḍaka metre in praise of Rāmānuja, the founder of the Śrī Vaiṣṇava religion.

Incomplete.

Beginning:

శ్రీమన్మహాభూతసత్పట్టణాధీశ! యోగీశ్వరా! సిద్ధధర్మప్రభావ ప్రకారప్రకాశప్రభూతప్రసిద్ధప్రవీణప్రధానస్వకీయస్వభావస్వరూపా! మహాశారదాశారదాంభోరుహాంభోజదంభోళిశంభూజ్జ్వలతాకాయ పాటీర కర్పూరఖర్జూరధారాధరక్షీరనీరాకరాసారకాశాళిదిండీరకుందౌఘ మందారమందాకినీహారనీహారగోత్రామరాహారతారాదిసద్వర్ణ సంపత్తిరసాకార ధౌరంధరీధుర్యపర్యాయితౌదార్యగాంభీర్యశౌర్యాతులస్థైర్యచాతుర్యమాధుర్యవీర్యామితైశ్వర్య.

End:

మాయప్ప మీమంజులాజ్ఞంబనే దివ్యకైంకర్యమందుండి నేదండిగాఁ జేతునన్నంతనే చాల సంతోషముం జెంది నేవారినన్నెత్తి ముద్దాడి మత్స్వామి వీరేయటంచుం దలంచి విభూతిద్వయంబిచ్చి ఖల్ పట్టముం గట్టితే.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము వ్రాఁత యొకరీతిగానున్నది. తప్పులంతగా లేవు.

ఇది రామానుజస్తుత్యాత్మకమైన దండకము. కర్త ఎవ్వరో తెలియదు.

R. No. **2078** (of the Sanskrit part).

Paper. $6\frac{7}{8} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Foll. 10. Lines, 12 on a page. Mode of writing, not good. In good condition.

Presented in 1916–17 by M.R.Ry. N. Kuppusāmi Ayya Gāru, B.A., Pleader, Tirupati.

(*d*) మంత్రవిషయాలు.

MANTRAVIṢAYĀLU.

Foll. 7*a*—10*a*. Fol. 10*b* is left blank.

Contains certain Mantras in Telugu, Sanskrit and Kanarese languages and gives the purposes for which these Mantras may be used and the manner of using them.

Beginning :

విడిచిపొయ్యేది ఓంనమశ్శివాయ హైకనీప . . నవదావచారచతు మహిశిదరు పూలుగర్భకట్టినక్షత్రం ారుచతు రవా . ఆబన్ను లంకాపురీ హనుమంత అంజనీహనుమంత అంజనీపుత్ర శ్రీవీరహనుమంత బందు బందు ఆవేశయఆవేశయ హ్రీంఫట్ స్వాహా యీ మంత్రాన విభూతి మంత్రించివేస్తే గ్రహం ఆవేశానకువచ్చి మాట్లాడును.

End :

నివారణ అంగన్యాసః అని యీమంత్రాన వుదకం యిరువైవగసారి మంత్రించి యిచ్చేది. సర్వశూన్యాలు మానును. ఇదే మంత్రవిభూతితో మంత్రించివేస్తే గ్రహం విడుచును.

(వి-వి.)—

వ్రాంత బాగుగాలేదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు సంస్కృతాంధ్రకర్ణాటకాదిభావల గ్రహోచ్చాటనాదిక మంత్రములు కొన్ని గలవు.

R. No. 2454 (of the Sanskrit part).

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9$ inches. Foll. 116. Lines, 20 on a page. Mode of writing, good. In good condition.

Transcribed in 1917-18 from a MS. of M.R.Ry. Jayanti Jōganna Gāru of Hamsavaram, Tuni division, Gōdavāri district.

(*d*) చరపాతలకుటీక.

CARAPĀTALAKUṬĪKA.

Foll. 31*b*—37*a*.

Notes connected with the calculation of the movements of planets, etc , as based on the Tithicakra of Narasiṁha and useful for the preparation of calendars

Beginning :

నృసింహగణితతిథిచక్రద్యుగణము పెట్టుకొని 3 ట గుణించి ౭xx ట పాలుగొన్నలబ్ధము నక్షత్రములు. ఆ శేషము నలువదింట గుణించి ౭xx ట పాలుగొన్నలబ్ధము గడియలు.

ఈ నృసింహగణితతిథిచక్రమందు తిథివారనక్షత్రయోగకరణవర్జ్యములున్ను పూజ్యదినప్రమాణమున్ను సూర్యుని రాశినక్షత్రపాదాయనప్రవేశమును షడశీతిముఖములునగస్త్యోదయాగస్త్యాస్తమయములును వ్యాపనిర్గమములును రాహుకేతుప్రవేశములును యీనృసింహగణితమందే తెచ్చుకొనునది.

(వి-వి.)—

ఇది పంచాంగగణితమున నొకభాగము. నృసింహగణితము ననుసరించి వ్రాయఁబడినది.

(*f*) ప్రతిభాగపదకాలు.

PRATIBHĀGAPADAKĀLU.

Foll 59*a*—64*b*.

Same work as the one described under R. No. 1042 (b) of the Sanskrit part appearing on page 827 of Part 3 of Volume II of the Triennial Catalogue of MSS.

(*g*) ప్రతిభాగగ్రహస్ఫుటపదకాలు.

PRATIBHĀGAGRAHASPHUṬAPADAKĀLU.

Foll. 64*b*—80*a*.

Same work as the one described under R. No. 1042 (c) of the part appearing on page 827, of Part 3 of Volume II of the Triennial Catalogue of MSS.

R. No. **2456** (of the Sanskrit part).

Paper. $10\frac{7}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches. Foll. 20. Lines, 20 on a page. Mode of writing, fair. In good condition.

Transcribed in the year 1917–18 from a MS. obtained through the Sub-Magistrate of Kovvūru, Kistna district.

(*c*) కణ్వచరిత్రము (యక్షగానము).

KAṆVACARITRAMU (YAKṢAGĀNAMU).

A literary composition in the Yakṣagāna form describing the incidents that led to the pronouncement of curses on Indra and other deities by Kaṇva. Songs in Sanskrit, Tamil, etc., are also included in this work.

Apparently complete.

Beginning :

ద్విపద

వైకుంఠపురమధ్య విబుధసభలోను
మకుటతటమాణిక్యమణులెల్ల మెఱయ
మందారసురమహీమాలికలుబూని
బృందారక స్త్రీలుపాగ నాకవంక.

End :

ఇ. మహాభాగ్యమాయనయా స్వామి
క. నేను ఆశ్రమానికి పోయివచ్చెనోయి
ఇ. శరణు శరణమయ్యా ఆలాగే మే చేయిరయ్యా స్వామి.

(వి-వి.)—

ఇందు కణ్వమహర్షి యింద్రాదులకు శాపమొసఁగుగాథ వర్ణింపఁబడినది. కొన్ని ద్రావిడసంస్కృతగీతములును గలవు.

R. No. **2583** (of the Sanskrit part.

Palm-leaf. 14½ × 1¼ inches. Foll. 130. Lines, 5 on a page. Mode of writing, not good and not quite correct. In good condition.

Purchased in the year 1917-18 from M.R Ry. Sundaram Pantulu Gāru of Vizagapatam.

రసప్రదీపిక.

RASAPRADĪPIKA.

Foll. 115*a*—130*b*.

This is the same work as the one described under R. No. 175 (a) of the Telugu part, ***ante*****.**

Contains one to three Āśvāsas all incomplete

(వి-వి.)—

మూఁడాశ్వాసములు నసమగ్రములే వ్రాఁత బిన్నది కాదు. తప్పులున్నవి. శైథిల్యము గ్రంథపాతము లేదు.

ఇది ఆర్. నె 175(*a*)లున వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమే.

R. No. **2602** (of the Sanskrit part.)

Palm-leaf. 15 × 1½ inches. Foll. 80. Lines, 7 on a page. Mode of writing, fair but not correct. In good condition.

Presented in the year 1917–18 by M.R.Ry. U. Rāmayya Garu of Cintalapūḍi, Kistna district.

(c) సూర్యచంద్రగ్రహణానయనము.

SŪRYACANDRAGRAHAṆĀNAYANAMU.

Foll. 18*a*—39*b*.

Deals with the calculation of the time of occurrence of lunar and solar eclipses The name of the author is not given.

Beginning:

సకలసంవత్సరములందుల శకవర్షములు ౧౮౭౮ (ఖఖశశివిధుమితశాకే) అని శకాబ్దాలలోపలను ౧౧౦౦ ఉంచఁగానైనను మానసకరణాబ్దాలు ౩౭౮ ద్యుగణందేవలసి "ధ్రువాద్యబ్దగణోరిజ్ఞా" అనిధ్రువాబ్దాలు ౧౦ ౬ గుణించిన ప్రతి ౩౭౮౦ . .

End:

మునుపటి ప్రతివ్యాసముచేతను పొలుగొంటే ఘడియవిఘడియలు వచ్చును. ఇది స్పర్శకాలములో కూడితేను శుద్ధస్పర్శమైన స్పర్శకాలమౌను. గ్రంథాంతరే—

చంద్రగ్రహే తు పర్వాంతే నాడికాద్వయసంయుతమ్।
సర్వగ్రాసేతు ఖండం స్యాదేకనాడిసదాయుతమ్॥
రాహుబింబచంద్రబింబయుక్తమధ్యత్రిభిర్గతమ్।
బింబార్ధం ద్విగుణేనాంతం పర్వాంతే నాడికాయుతమ్॥
చంద్రగ్రహే తు పర్వాంతే సార్ధనాడిసదాయుతమ్।
సర్వగ్రాసే తు కర్తవ్యం న తు ఖండం గ్రహేని చ॥
పంచసు సర్వగ్రాసం సప్తసు పాతోనితం నవమర్ధః।
ఏకాదశేషు పాదం నాస్తి గ్రహణం త్రయోదశే భాగే.॥

(వి-వి.)—

వ్రాఁత యొక తరఁబడిగానున్నది తప్పులున్నవి. శైథిల్యగ్రంథపాతములు లేవు.

ఇందు గ్రహణాదులఁ దెలియఁజేయుటకుఁగావలసిన గణితమారము గలదు. కర్త ఎవ్వరో తెలియరాదు.

(*d*) గణితార్ణవము.

GAṆITĀRṆAVAMU.

Foll. 40*a*—57*b*.

Contains the Telugu meaning word for word of the Adhikāras, Pāta and Grahaṇa of the Sanskrit work of this name described under R. No. 2602 (e) in the Sanskrit part.

Beginning:

ధ్రువాబ్దాః దశఘ్నాః - దశ ౧౦ చేతను - ఘ్న - గుణింపబడ్డమువంటి ధ్రువాబ్దాః కరణాబ్దాలను- స్వమతివాంఛ ప్రతిపెట్టుకొని నాగైః ౮ చేతను భజేత్ పాలుగొనేది.

End:

తాత్కాలికమందు రాహూను చేసే ప్రకారం
ద్యుగణం త్రిగుణాదాప్తం భాజ్యం బాణశరాద్రిభిః।
రాహోరాప్తరబ్దనిచయే ఖాగ్నిచంద్రాప్తనాడియుక్॥
వామాంకెలు.॥
సర్వగ్రహసమాయోజ్యం రాహుమేకం విశోధయేత్
అర్కప్రవేశో మేషాభ్యాం గతవర్షభవేద్యది॥
రుద్రం చంద్రాదంతాన్యేతాన్యనుక్రమాత్.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాఁత యొకతరఁబడిగానున్నది. తప్పులున్నవి.

ఇది ఆర్. నె 2602(e)రున వర్ణింపఁబడిన గణితార్ణవమందలి గ్రహణ, పాతాధ్యాయములకుఁ దెలుఁగు టీక. కర్త యెవ్వరో.

R. No. **2645** (of the Sanskrit part).

Palm-leaf. 17 × 1½ inches. Foll. 34. Lines, 8 on a page. **Mode of** writing, fair but incorrect. In good condition.

Presented in the year 1917-18 by M.R.Ry. Sōmanci Subbarāya Śāstrulu Gāru of Pōkēru, Tanuku taluk, Kistna district.

(*e*) యోగవిషయము.

YŌGAVIṢAYAMU.

Contains songs set to music and dealing with **Yōga** and **Vēdānta** topics.

Beginning:

ఘనరేచకపూరకము ద్వితీయాత్రిగఁజేసి
  కణగిసంకల్పవికల్పములను
నొనరఘృతముగఁజేసి నొగమారుతమునాయు
  లను చెలగజేసి మీకర్పింతును.
జయమంగళము నిత్యశుభమంగళం.

End:

భక్తురాల యిటురమ్మనినను శే
  పట్టిపిలుచుకొనె నే
రక్తిమైన సంసారమువిడిచి వి
  రక్తిబొందుమను నే - భక్తి

. . . .

జలజనయనయిదిశాంభ విముద్రకు
  జనన స్థలమను నే
కలికిరోయున్నదియనుముద్రకుసం
  కలితభూమియను నే॥ భక్తు॥
ఎల్లలోకములనిండి చెలంగెడు
  యెరుకేటివను నే
సలలితహృత్కమలాంతరంగమున
  సౌఖ్యమొందుమను నే॥ భక్తు॥

(వి-వి.)—

ఇందు. యోగ, వేదాంతవిషయికములగు గీతములు గలవు. రచయింత ఎవ్వరో తెలియదు.

R. No. **2850** (of the Sanskrit part).

Palm-leaf. 6¼ × 1¼ inches. Foll. 33. Lines, 7 on a page. Mode of writing, good but not quite correct.

Presented in the year 1918–19 by M.R.Ry. T. Rāmānuja Rao of Triplicane, Madras.

(*b*) స్వరచింతామణి.

SVARACINTĀMAṆI.

Apparently a Telugu translation in colloquial language of a Sanskrit work dealing with the principal blood vessels, humours, etc., of the body

and with the nature and characteristics of the breath at various times with a view to the prediction of future events.

Beginning:

ఈశ్వరఉవాచ.—

ఈశ్వరుఁడు పార్వతీదేవికి ఉపదేశంచేసిన లక్షణము.

ఓ దేవీ యీ ప్రాణులకు యీదేహమందు డెబ్బయిరెండువేల నాడులుండును. అందులోను విశదంగా కానవచ్చే నాడులు ౧౦. అవి యేవిఅంటెను. ఇడా ౧, పింగళా ౨, సుషుమ్నా ౩, గాంధారీ ౪, అసి ౫, అలంబుకా ౬, శంకిణీ ౭, కుహా ౮, పూషాకా ౯, వాహకా ౧౦, యీ పదిన్ని దశనాడులు.

End:

చంద్రుని వారంనాడు సూర్యస్వరం నడిస్తేను సూర్యుని దిక్కు యెదురుగా నిలిచి కుడిపాదంముందుగా బెట్టి మూఁడు అడుగులునడిస్తేను ఆ దోషపరిహారం అయి సూర్యుని బలం యిచ్చును. ఇతి స్వర ప్రకరణం సమాప్తం.

ఇంక ఇడాపింగళాది నాడీలక్షణములు, నాగాదివాయువులు, పృథివ్యాదితత్త్వములు, సూర్యచంద్రస్వరములు, వాటిలక్షణములు. వాని ఫలములు మున్నగునవి చెప్పఁబడినవి. వ్యావహారికవచనము. కర్త ఎవ్వరో తెలియదు.

(c) పంచభూతతత్త్వాలు.

PAÑCABHŪTATATTVĀLU.

A treatise in Telugu colloquial prose explaining the nature of the five elemental principles with a view to the determination of the auspicious times and the foretelling of future events.

Beginning:

పృథివీతత్త్వం శుభప్రయోజనాలకు ఉత్తమం. అపోతత్త్వం ఉద్యోగకార్యాలకు ఉత్తమం. తేజోతత్త్వం యుద్ధానకు ఉత్తమం. వాయుతత్త్వం వ్యాపారాలకు ఉత్తమం. ఆకాశతత్త్వము యోగాభ్యాసన దేవతాకార్యాలకు ఉత్తమం.

End:

కలియుగమందు మానవులు మోక్షసాధకులవుదురు. దరిబొందుదురు. అష్టాంగయోగాలకు ప్రమాణంఅయిన అర్థం సంశయం లేదు.

(వి పి.)—

ఇందుఁబంచభూతతత్త్వముల శుభాశుభలక్షణములననుసరించి ప్రశ్నలకు ఫలములు చెప్పఁబడియున్నవి. వ్యావహారికవచనము. రచయిత ఎవ్వరో

GENERAL INDEX.

(సూ. రా.—అడుగున గీత గీయఁబడిన పేళ్లుగల గ్రంథము లీ క్యాటలాగున వర్ణింపఁబడినవి.)

పేజి

పేజీ

పేజీ

పేజి

పేజి

ADDENDA.

శా. శ్రీ లక్ష్మీశుభపారిజాతకలికాశ్లిష్టోరువక్షుండు దే
వాళీమౌళిమణిప్రభారుచిరపాదాంభోజుఁ డుద్యద్దయా
శీలన్ ధర్మపురీశ్వరుండు గుణశాలిన్ మాధవాంభోనిధి
ప్రాలేయద్యుతిఁ బెద్దనప్రభు సమగ్రశ్రీయుతుం జేయుతన్.

చ. మనసిజుఁ గన్నతల్లి నెఱిమాటల తొయ్యలియత్తగారు చం
ద్రుని సయిదోడు శంకరునితోయజలోచనతోడి జోడు క
న్గొనలసిరుల్ తొలంకుహరి కోమలి యెప్పుడు నిల్చుఁ గాత శ్రీ
యెనుములపల్లిమాదసచివేశ్వరు పెద్దనమందిరంబునన్.

మ. దినమున్ బర్వతజాతమీఁదియనురక్తిన్ బాయఁ గాఁ జాలకే
తనగేహంబుననొక్కపాలొసఁగి తత్తచ్ఛ్రీలచేతం దన
ర్చినలోకంబుల కెల్లఁ దల్లియను దండ్రిం దాసయా దేవుఁ డిం
పున శ్రీయెమ్ములపల్లి పెదఘనునిన్ బ్రోచున్ దయాయుక్తుఁడై

చ. పలువుగ వేల్పురాణినును బొక్కిలి తామరపువ్వు ముద్దుఁ గో
డలి చెలువంబుఁ జూచి పొగడన్ ముఖపంకజ మొక్కటిట్లు నా
కలవడదందు మోములు నయంబున నాలుగు దాల్చి మెచ్చునా
నలినజుఁ డిచ్చుఁ గాతఁ గృతినాథునకర్థిఁ జిరాయురున్నతుల్.

ఉ. సారససంభవుండు సరసంబుగ నాఁడు రహస్యభావఁ ద
ద్ద్వారనిబద్ధకీరము ధ్రువంబుగ నందఱు ప్రోలఁ బల్కఁ గా
దూరమునందు సంతసము దూర్కొననొయ్యన బుజ్జగించు నా
భారతి నిల్చుఁ గావుత శుభస్థితి నెప్పుడు మన్ముఖంబునన్.

క. చిట్టెలుక నెక్కి యాడెడు
ఱట్టడిరౌతునకుఁ జిలువపా జన్నిదముల్
గట్టుకొని మెఱయు శంకరు
పట్టికి నత్యంతభక్తిఁ బ్రణుతి యొనర్తున్.

వ. తదనంతరంబు.

సీ. వాల్మీకిమునికభివందనం బొనరించి
బాదరాయణునకుఁ బ్రణుతి చేసి
బాణమయూరుల పాదంబులకు మ్రొక్కి
కాళిదాసునకుఁ గెంగేలు మొగిచి
మామల్లదేవీకుమార భారవిమాఘ
జయదేవులకు నమస్కారమొసఁగి
ఘను నన్నపార్యుఁ దిక్కన సోమయాజుల
వర్ణించి వేములవాడ భీము

గీ. నాచనామాత్యుసోము శ్రీనాథుఁ జిమ్మ
పూఁడియమరేశు బమ్మెరపోతరాజు
శంభుదాసు హుళిక్కి భాస్కరులనాది
యైన సుకవుల కెల్ల నెయ్యమున నెరఁగి.

వ. ఇవ్విధంబున నభిమత దేవతాప్రార్థనంబును పురాతనమహాకవి కీర్తనంబునుం జేసి యొక్క మహాప్రబంధరచనాకుతూహలాయత్తచిత్తుండనై యున్న సమయంబున.

సి. అక్షయత్ర్యాభాకరదక్ష దక్షిణభుజా
కాంక్షేయుక క్షత్రరక్షితంబు
కూటకోటీశాతకుంభకుంభ ప్రభా
ఖండితాంభోజాప్త మండలంబు
విశ్వవిశ్వంభరాలీనశ్వరైశ్వర్య ప్ర
దాశ్వరత్నవ్రాత శాశ్వతంబు
గంధసింధురదాన గంధాంధమత్తషు
ష్పంధయఝుంకార బంధురంబు
సంతతోత్సవతోషితశంభులింగ
సమ్ముఖేందుశిలానందచారుమంట
పస్థలీనృత్యదంగనా పాదరణిత
నూపురంబగు నేకశిలాపురంబు.

సీ. చలివేఁడివెలుఁగులై కలువదమ్ముల నేలు
కనుదోయి నెప్రొద్దుఁ గరుణఁజిలుక
మేనైనతామర మేడనాడెడు కన్య
కిరవైనయురము కెంపగిది నెఱప

తొలుమూలుబావన దొరనింపుతోఁగన్న
పాకిౕనిపురుటాలి పూపు చెలఁగ
పదియాఱువన్నెల పసిమిమూపెడువింత
చెలఁగుదుప్పటిమేనఁ జౌకళింప.

గీ. పోఁజదువుగుంపుమ్రోఁతలు పరిఢవిల్ల
మేటిజగములనాఁడు మిన్నేటిపాప
పుట్టినిల్లైనయడుగులఁ బొల్చియెపుడు
సంతసంబున వెలయు పాంచాలవిభుఁడు.

గీ. ఆ జగన్నాథపరమదయాత్తి మధ్య
మతుమామండలుండు భీమప్రతాప
ఖండపరశుండు వైభవాఖండలుండు
భోగివంశాబ్ధిచంద్రుండు భూరిబలుఁడు.

సీ. అనువత్సరంబు బ్రాహ్మణులకు గోసహ
స్రములిచ్చు నృగనరేశ్వరునిరీతి
జలధుల కెనగఁబాకాల చెర్వాదిగాఁ
జెరువులునిలుపుసగరునికరణి
దివ్యప్రతాపుఁడై దిగ్విజయంబుగా
వించుమాంధాత్రు భూవిభుని లీల
దేవభూదేవతాదిశ్రేణి కగ్రహా
రములిచ్చు భార్గవరాము పగిది.

గీ. ఇందుశేఖరపాదారవిందయుగళ
భావనాపరుఁడంగనాపంచబాణుఁ
డతులధైర్యాభిభూతవామాచలుండు
మానభూపాలుచిత్రాంబు ఖానఖానుఁడు.

TELUGU TRIENNIAL CATALOGUE, VOL. III, PART III.

ADDENDA AND CORRIGENDA.

పుట	పంక్తి.	తప్పు	ఒప్పు.
838	8	కావు	కాద.
846	22	చాతుర్వర్ణోత్పత్తి.	చాతుర్వర్ణ్యోత్పత్తి.
847	23	అవి భరింప.	అవి భరింప
845	3	దేవతలందటి కార్యంబు.	దేవతలందటి కార్యంబు.
,,	29	పెంకోటపురాధిపతి	పెంకోటపురాధిపతి
,,	32	—	complete.
894	16	అక్షీణకరుణా సంయుత.	అక్షీణకరుణా సంయుత
,,	25	కావు కృప.	కావవే.
906	13	మూర్ధమకళ్వ.	మూర్ధ మకళ్వ.
907	7	రామకృష్ణ.	రామకృష్ణ.
918	8	తురాగా.	తుర్గారా.
940	8	స్కందపురాణ	స్కందపురాణ
973	3	వితేళుడు.	వితేళుకుడు
981	14	విధుడు	విధుడు.
99[illegible]	6	ఈ గ్రంథము 17-వ పంక్తితో సరి.	998 పుట 24-వ పంక్తి క్రింది చేర్చుకొనవలెను.
1001	9	శ్రీకోటకుంట	శ్రీకోటకుంట.
,,	14	గోత్రాకృష్ణ.	గోత్రోద్భవ.
1044	5	Chandramalu Īsvara.	Chandramauḷisvara.
1048	12	పాప్యముగ.	ప్రాప్యముగ.
,,	13	గుణపుంజంబైన	గుణపుంజంబైన.
1049	17	Founded.	found.
1052	10	గోపృద్ధవంశాబ్ధి	గోపృద్ధవంశాబ్ధి.
1054	4	ప్రతిష్ఠచేసి.	ప్రతిష్ఠచేసి.
1066	12	Prēēpa Laksmanārya.	Prērēpa Lakṣmaṇārya.
1067	32	ప్రాణమై.	ప్రార్థనపై
1096	7	Virūpāksa.	Pōlayāmātya.
1097	27	విరూపాక్షుని.	పోలయామాత్యుని.
1115	18	describe.	describes.
1116	26	పయాగనారసింహ.	ప్రయాగనారసింహ
149	17	ధర్మగోచరిత్రము.	ధర్మగోచరిత్రము.
1166	4	Rāmayāmātyuḍu.	Dāmayāmātyuḍu.

పుట.	పంక్తి.	తప్పు.	ఒప్పు.
1166	25	రామయామాత్యుడు.	దామయామాత్యుడు.
1167	22	,,	,,
1231	30	శైథిల.	శైథిల్య.
1254	32	వీరభద్రవతంబైన	వీరభద్రప్రణీతంబైన.
1257	11	వైఖవంబలగ.	వైభవంబలర.
1281	9	సంస్కృతబ్రహ్మాణ్డపురాణ.	బ్రహ్మాణ్డపురాణ
1295	23	పాలిగ.	పాలగ .
1302	45	సిద్ధనాథసమాఖ్య జెంది నేవిరతంబు షట్పథలదర్పణంబనంగ.	సిద్ధనాథసమాఖ్య జెందిన నేవిరతంబు షట్థ్సలదర్పణం బనంగ.
1321	15	నృవకౌసుభములకు.	నృపకౌస్తుభములకు.
1335	30	date of he commentary.	date of the commentary
1352	20	హైమవతీసతీపతిచత్వారింశతి.	హైమవతీసతిపతిచత్వారింశత్
,,	21	Haimavatisatipaticatvārim-śati.	Haimavatisatipaticatvār-imśat.
1370	29	Jagannādhakavi.	Jagannāthakavi.
1373	7	R. No. 547.	R. Nos 547 and 548.
1388	28	చరలింగమర్దల.	Omit "చరలింగ"

TABLE OF TRANSLITERATION.

	Consonants.	Semi-vowels, sibilants and aspirate.	Vowel.	Diphthong.
Gutturals	k, kh, g, gh, ṅ	h, ḥ	a, ā	e, ē, ai.
Palatals	c, ch, j, jh, ñ	y, ś	i, ī	
Linguals	ṭ, ṭh, ḍ, ḍh, ṇ	r, ṛ, ḷ, ṣ		
Dentals	t, th, d, dh, n	l, ḻ, s		
Labials	p, ph, b, bh, m		u, ū	o, ō, au.

Numbers of the Telugu works described herein grouped according to the form of their literary composition.

Prabandha. 293, 294, 296(b), 297(b), 299, 300(a), 301, 302(a), 303, 305(b), 306(a), 308(a), 309, 311-313, 316, 318, 320(a), (b), 323, 325—327(a), (b), 328, 330, 334, 336, 338(a), 339(a, b), 340, 341(a, b), 342—344(a), 345—350(a), (c), 351(a) (c), 352 (a, b, c, d, e), 353—356, 358—360(a), 361, 365(a), 369(a, c), 370—373 (a, b), 374, 375, 377 (a, b), 378—391, 393 (a, b), 395, 399(a, b), 400, 405, 407, 409, 411(a, b), 412, 413, 415, 416, 418, 421, 423—425, 428, 430 (a, b, c), 431(b), 432, 435—437, 441(a, b), 443—447 (a, e, f), 449, 450, 455, 456 (a, b, c), 459, 461(a), 462, 463, 465—468(a), 468(b), Sanskrit Part, 469, 471, 472, 473(a), 473(b), Sanskrit Part, 474(a, b), 475, 476(a), 476(b), Sanskrit Part, 477 (a, b), 479, 480 (a, b), 482, 484, 486(c), Sanskrit Part, 486(f), 491, 492, 495, 496, 498, 499, 500(b), 502, 504—509 (b, c), 510, 511(b), 513, 514(a), 515, 516, 519, 520 (a b), 522, 523, 525—531, 533, 534, 537(b), 538, 539, 543—555, 558, 559, 2583(c), Sanskrit Part.

Śataka. 295, 297(c), 298, 300(c), 304, 305(a), 307(a, b, c), 322 332, 333, 365(b), 367, 369(b), 394, 396(a, b), 397, 398, 401—404, 406, 408, 410, 419, 420, 433, 439, 461(b), 477(c), 480(c), 500(a), 501, 511(a), 514(b, c, d), 532, 537 (a, c), 541(a).

Vacana. 300(b), 306(b), 310, 314, 362, 368, 427, 442, 447(d), 448, 460, 486(a), (b) and (g), 489, 490, 503, 509(d), 512(b), 535, 1977(b) of the Sanskrit Part, 2087(b) and 2850(c) of the Sanskrit Part.

Dvipada. 315, 317, 338(b), 364, 366, 422, 451, 453(b), 454(b), 493, 556.

Yakṣagāna. 417, 426, 438, 440, 457, 458, 464, 497, 2456(c) of the Sanskrit Part

Vyākhyā. 296(a), 297(a), 308(b), 321, 329, 337(b, c, e), 363, 376, 414, 452, 486 (d), (e), 488(c), 494, 509a), of the Sanskrit Part, 512(a), 521, 524, 536, 542, 2454(d) of the Sanskrit Part.

Gēya. 381, 357, 429, 431(a), 453(a), 454(a), 478, 481, 485, 487, 488(a, b), 518, 540, 557 and 2645(c) of the Sanskrit Part

Miscellaneous. 302(b), 319, 324, 335, 337 (a and d), 344 (b and c), 350(b), 351(b and d), 360(b), 392, 393(c), 434(a, b and c), 447(b and c), 454(c), 470, 517, 541(b) and 2454(f and g), 2802(c and d), 2850(b) of the Sanskrit Part.